

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΘΩΝΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

3

ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ Ι. Μ. ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Ἐπιτομὲς μεταβυζαντινῶν ἐγγράφων

ΠΑΡΙΣ ΓΟΥΝΑΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ 1993

ΕΘΝΙΚΟΝ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΘΩΝΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ

3

ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ Ι. Μ. ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Ἐπιτομὲς μεταβυζαντινῶν ἐγγράφων

ΠΑΡΙΣ ΓΟΥΝΑΡΙΔΗΣ

ΑΘΗΝΑ 1993

ISSN 1105-1604
ISBN 960-7094-40-9

- © Ἐθνικὸν Ἰδρυμα Ἐρευνῶν, Κέντρον Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, Βασ. Κωνσταντίνου 48, 116 35 Αθήνα
- © Fondation Nationale de la Recherche Scientifique, Centre de Recherches Byzantines, Vass. Constantinou 48, 116 35 Athènes

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	7
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	9
ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ	12
ΕΓΓΡΑΦΑ	13
ΚΩΔΙΚΕΣ	161
ΠΙΝΑΚΕΣ	171
α) Πίνακας μνημονευομένων έγγραφων	173
β) Πίνακας έγγραφων κατά είδος	185
γ) Πίνακας άντιστοιχίας με κατάλογο Εύδοκίμου	197
δ) Πίνακας συμπληρώσεων στα Βυζαντινά έγγραφα	199
ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ	203

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εὐχαρίστως παραδίδομε στους ἐρευνητές τῶν ἀθωνικῶν πηγῶν τὰ Ἀθωνικά Σύμμεικτα 3. Ἀρχεῖο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ξηροποτάμου. Ἐπιτομές μεταβυζαντινῶν ἐγγράφων, πόνημα τοῦ συνεργάτη τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἑρευνῶν κ. Πάρι Γουναρίδη. Ἡ ἐργασία, ὅπως καὶ οἱ δύο ἄλλες τῆς αὐτῆς σειρᾶς (Κατάλογοι τῶν ἀρχείων τῶν Ἱερῶν Μονῶν Καρακάλλου καὶ Σίμωνος Πέτρας, καὶ Ἀρχεῖο Πρωτάτου), πραγματοποιήθηκε στὰ πλαίσια τοῦ ἐρευνητικοῦ προγράμματος τοῦ Κέντρου, Ἀρχειακές, παλαιογραφικὲς καὶ διπλωματικὲς ἐρευνες στὸ "Ἁγίον Ὄρος, τοῦ ὁποῖου τὴν ἐπιστημονικὴ εὐθύνη ἔχει ἀπὸ ἐτῶν ἀναλάβει ὁ συνεργάτης κ. Κρίτων Χρυσοχοῖδης.

Τὸ μεταβυζαντινὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ποὺ παρουσιάζεται ἐδῶ μὲ τὴ μορφή ἐπιτομῶν ἀποτελεῖται ἀπὸ 191 λυτὰ ἔγγραφα τῶν ἐτῶν 1527/28-1800 καὶ 12 ἀρχειακοὺς κώδικες 17ου-19ου αἰ. Ἡ ἀξιοποίηση τοῦ ἀρχειακοῦ αὐτοῦ ὕλικου (πατριαρχικὰ ἔγγραφα, ἀφιερώσεις, πωλητήρια, δωρητήρια, ὁμολογίες, καταγραφὲς κτημάτων, ἔγγραφα ὄριακῶν ὑποθέσεων κ.ἄ.) εὐλόγο εἶναι ὅτι συμβάλλει στὴ διαφώτιση ποικίλων πτυχῶν τόσο τῆς ἱστορίας τῆς μονῆς ὅσο καὶ γενικότερα τῆς ἱστορίας τῆς μοναστικῆς πολιτείας τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἀξία μνείας εἶναι ἡ παρατήρηση ὅτι στὴ διάρκεια τοῦ ἔργου ταξινόμησης καὶ καταλογογράφησης ἐπισημάνθηκαν ἓνα πρωτότυπο πωλητήριο ἔγγραφο τοῦ ἔτους 1180 καθὼς καὶ ἀντίγραφα βυζαντινῶν ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα δὲν περιλαμβάνονται στὴ γνωστὴ συλλογὴ τῶν βυζαντινῶν ἐγγράφων τῆς μονῆς ποὺ δημοσιεύθηκε τὸ 1964 στὴ σειρὰ Archives de l' Athos. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ κρίθηκε ἀπαραίτητο νὰ περιληφθεῖ στὸν παρόντα κατά-

λογο πίνακας τῶν νέων ἐγγράφων μὲ συμπληρωματικὰ στὴ γαλλικὴ ἔκδοση στοιχεῖα.

Συνεχίζοντας τὸ ἔργο τοῦ προηγουμένου τῆς μονῆς Εὐδοκίμου Ξηροποταμινοῦ, ὁ ὁποῖος καταλογογράφησε τὸ 1926 τὰ ἔγγραφα τοῦ μοναστηριακοῦ ἀρχείου, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων μοναχῶν ἀρχαιοφυλάκων, οἱ ὁποῖοι ἀπὸ τὴ βυζαντινὴ ἤδη περίοδο εἶχαν ἀσχοληθεῖ μὲ τὴν ταξινόμηση καὶ καταλογογράφηση τῶν ἀρχεδιακῶν τεκμηρίων, ὁ κ. Γουναρίδης διεκπεραίωσε μὲ ἐπιτυχία τὸ ἔργο του. Στὴν ἐρευνητικὴ του προσπάθεια τὸν συνέδραμαν παντοιοτρόπως ὁ καθηγούμενος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, πανοσιολογιώτατος π. Ἰωσήφ καὶ οἱ πατέρες Ἐφραῖμ καὶ Παλαμᾶς. Ἄς δεχθοῦν καὶ ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ εὐλογοῦντες γιὰ τὴ συναντίληψή τους εὐχαριστίες. Ἡ ἐμπιστοσύνη μὲ τὴν ὁποία περιβάλλουν οἱ ἁγιορεῖτες μοναχοὶ τὴν ἐρευνητικὴ δραστηριότητα τοῦ Κέντρου ἀποτελεῖ ἔκφραση τῆς σημασίας ποὺ ἀποδίδουν στὴ διαφύλαξη τῶν πρωτογενῶν ἀρχεδιακῶν πηγῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπίγνωσης τῶν εὐθυνῶν τους ἀπέναντι στοὺς ἀρχεδιακοὺς θησαυροὺς τῆς ἀθωνικῆς πολιτείας.

ΧΡΥΣΑ Α. ΜΑΛΤΕΖΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ἡ ταξινόμηση τοῦ παλαιοῦ ἑλληνικοῦ ἀρχείου (ἕως τὸ 1800) τῆς Ἀγιορειτικῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα τοῦ Ξηροποτάμου πραγματοποιήθηκε κατὰ τὴ διάρκεια δύο διαδοχικῶν ἀποστολῶν τοῦ Κέντρου Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν τὸν Ἰούνιο τοῦ 1983 καὶ τὸν Αὐγούστο τοῦ 1984. Καὶ στὶς δύο ἀποστολὲς μετεῖχαν, πλὴν τοῦ γράφοντος, ὁ ἐπικεφαλῆς τοῦ προγράμματος ἔρευνας τῶν ἀρχείων τοῦ Ἀγίου Ὅρους Κρίτων Χρυσοχοῖδης καὶ ὁ τότε φοιτητῆς καὶ τώρα διδάσκων στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Αἰγαίου Βασίλης Ἀναστασιάδης. Στὴν πρώτη ἀποστολὴ πῆρε μέρος καὶ ὁ φωτογράφος κ. Λεωνίδα Ἀνανιάδης. Ὁ γράφων πραγματοποίησε καὶ δύο ἄλλες ἐπισκέψεις στὴ μονὴ (καλοκαίρι 1988, φθινόπωρο 1991), γιὰ νὰ διευκρινήσει ὀρισμένα παλαιογραφικὰ ζητήματα ποὺ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ λυθοῦν ἀπὸ τὶς φωτογραφίες.

Χάρη στὴν ἀμέριστη συμπαράσταση τῶν σεβασμιῶν πατέρων τῆς μονῆς, ὅπου φιλοξενηθήκαμε δαψιλῶς, καὶ ἰδιαίτερα τοῦ τότε μοναχοῦ καὶ νῦν καθηγουμένου της, πανοσιολογιωτάτου π. Ἰωσήφ, καὶ τῶν πατέρων Ἐφραὶμ καὶ Παλαμᾶ, ἀπὸ τοὺς ὁποίους βοηθηθήκαμε τὰ μάλα, κατέστη δυνατὴ ἡ συγκέντρωση τοῦ ἀρχεῖο ὑλικοῦ γιὰ νὰ συνταχθεῖ ὁ παρὼν κατάλογος. Ἀπὸ τὴ θέση αὐτὴ θὰ ἤθελα νὰ τοὺς ἐκφράσω τὶς θερμὲς εὐχαριστίες μου. Θὰ ἤθελα, ἐπίσης, νὰ ἐκφράσω τὶς θερμὲς εὐχαριστίες μου στὸ φίλο καὶ συνάδελφο Κρίτωνα Χρυσοχοῖδη, ποὺ ἡ συμβολὴ του στὴν ἐκπόνηση τοῦ καταλόγου ἦταν οὐσιαστικὴ· χωρὶς τὴ βοήθειά του δὲ θὰ εἶχε περατωθεῖ. Ἐπίσης, θὰ ἤθελα νὰ ἐκφράσω τὶς εὐχαριστίες μου στὴ διευθύντρια τοῦ ΚΒΕ κυρία Χρῦσα Μαλτέζου, γιὰ τὶς πολὺτιμες συμβουλές της, καὶ στοὺς συναδέλφους τοῦ Κέντρου Νεοελληνικῶν Ἐρευνῶν, Εὐαγγελία Μπαλτᾶ καὶ Φλορὶν Μαρινέσκου, γιὰ τὶς κατατοπιστικὲς διευκρινήσεις.

Τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς εἶχε ταξινομηθεῖ ἤδη ἀπὸ τὴ βυζαντινὴ ἐποχὴ, ὅπως δείχνουν ἴχνη τῶν ταξινομήσεων αὐτῶν στὰ ἔγγραφα.¹ Δύο ἄλλες ταξινομήσεις ἔγιναν, ἡ μία μεταξὺ τοῦ 17ου καὶ 18ου καὶ ἡ ἄλλη μεταξὺ τοῦ 18ου καὶ

1. Bompaire, Actes de Xéropotamou, σ. 27 κ.έ. Πρβλ. καὶ Κρ. Χρυσοχοῖδης, Τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου. Συλλογικὸς τόμος ὑπὸ ἐκδοσὴ ἀπὸ τὸν Ἐκδοτικὸ οἶκο Ζαχαρόπουλου γιὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου.

19ου αϊ. Ὡστόσο, ὁ παλαιότερος γνωστός κατάλογος τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς εἶναι τοῦ 1766 καὶ ἐπιγράφεται *Κατάλογος τῶν βασιλείων χρυσοβούλλων καὶ προσταγμάτων καὶ σιγηλλίων καὶ ἀφιερωτικῶν ἐτι καὶ περιορισμῶν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων γραμμάτων παλαιῶν τε καὶ νέων, τουρκικῶν, βλαχικῶν καὶ ῥωμαϊκῶν τῆς καθ' ἡμᾶς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, ἁψξς'*. Τὸ πρωτότυπό του δὲ σώζεται σήμερα στὴ μονή· ἀντίγραφό του ἔγινε ἀπὸ τὸ Μινωῖδῃ Μηνά, γύρω στὰ 1852, καὶ περιέχεται στὸ χειρόγραφο *Par. Suppl. gr.* 654 (φ. 232r-235v).² Δέκα χρόνια ἀργότερα πραγματοποιεῖται μιὰ καινούρια ταξινομήση καὶ ἐκπονεῖται νέος κατάλογος. Πράγματι, στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς ὑπάρχει ἕνας κατάλογος τοῦ ἀρχείου, ὅπως αὐτὸ ἦταν τὸ 1862. Πρόκειται γιὰ ἕνα φυλλάδιο μὲ συρραμμένα φύλλα (12 γραμμένα φύλλα 300×210), ποὺ φέρει τὸν τίτλο: *Βιβλίον περιέχον κατὰ στοιχεῖον ἅπαντα τὰ ἔγγραφα τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας ἡμῶν μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου / ἐγένετο κατὰ τὸ 1862ον ἔτος ἐν μηνὶ Αὐγούστῳ*. Στὸ φυλλάδιο αὐτό, τὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς εἶναι ταξινομημένα σὲ 18 κατηγορίες ποὺ φέρουν ὑπὸ τὸ κάθε ἀλφαριθμητικὸ στοιχεῖο τοὺς τίτλους: *Α χρυσόβουλλα, Β διαθήκαι, Γ σιγίλλια, Δ ἔγγραφα ἀφορόντα τὴν Ἀναπαυσίαν, Ε παλαιὰ καὶ ὄλως δυσανάγνωστα ἔγγραφα, Στ ἔγγραφα μετοχίου Νάξου, Ζ ἔγγραφα μετοχίου Σκοπέλου καὶ Γλώσσης, Η ἔγγραφα μετοχίου Κασσάνδρας (χωρισμένο σὲ ἑλληνικὸ καὶ τουρκικὸ), Θ ἔγγραφα μετοχίου Ἁγίου Μάμαντος, Ι ἔγγραφα μετοχίων Κάλτζας, Γαλάτιστας, Κρουσόβου, Τζήτζου, ΙΑ ἔγγραφα μετοχίου Πρόβλακος, ΙΒ ἔγγραφα μετοχίου Ὁρμηλίας, ΙΓ ἔγγραφα μετοχίου Σάοτης, ΙΔ ἔγγραφα μετοχίου Θάσου, ΙΕ διάφορα, ΙΣΤ ἔγγραφα μετοχίου Σάμου*. Μὲ τὴν ἐνδειξη στοιχεῖο ε ἔχουν ταξινομηθεῖ τὰ μολδοβλαχικὰ ἔγγραφα, ἐνῶ μὲ τὴν ἐνδειξη γ τὰ τουρκικὰ καὶ ἡ σειρά συνεχίζεται μὲ τὸ στοιχεῖο ΙΖ *μεταφράσεις τουρκικῶν ἔγγράφων, ΙΗ ἔγγραφα διενέξεως Δοντᾶ*. Ἰχνη τῆς ταξινομήσης αὐτῆς, μὲ βάση τὴν ὁποία κάθε ἔγγραφο εἶχε ἕνα ἑλληνικὸ ἀριθμὸ, τὸ στοιχεῖο, καὶ ἕνα ἀραβικὸ, τὸν ἀριθμὸ τοῦ ἔγγράφου μέσα στὴν κατηγορία, βρισκόμε σὲ πολλὰ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα τοῦ ἀρχείου.

Συστηματικότερη προσπάθεια ταξινομήσεως ἔκανε ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς Εὐδόκιμος. Τὸν κατάλογο τῶν ἐγγράφων ὁ Εὐδόκιμος δημοσίευσε στὴν *Ἱστορία τῆς μονῆς* τὸ 1926.³ Καὶ στὴν ταξινομήση αὐτὴ τὰ ἑλληνικὰ ἔγγραφα ἔχουν καταχωριστεῖ σὲ δύο μεγάλες κατηγορίες:⁴

2. P. Enepekides, *Quelques documents byzantins des archives du Mont Athos d'après les copies de Minoïde Mynas (1843), conservées à la Bibliothèque Nationale de Paris, Studi Bizantini e Neoellenici* 7 (1953), σελ. 64.

3. Προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ, *Ἡ ἐν Ἁγίῳ Ὄρει Ἁθῶ ἱερὰ, βασιλική, πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ σεβασμια μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου, 424-1925, Θεσσαλονίκη - Σέρραι 1926*.

4. Μία τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει τὰ τουρκικὰ ἔγγραφα.

α) Τὰ βυζαντινά έγγραφα· χωρισμένα σὲ χρυσόβουλλα, έγγραφα πού ἀναφέρονται σὲ κτήματα τῆς μονῆς, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι πλέον ὑπὸ τὴν κατοχὴ τῆς, έγγραφα γιὰ ὑποθέσεις ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, έγγραφα γιὰ ὑποθέσεις τῶν μετοχιῶν.

β) Τὰ νεότερα έγγραφα χωρισμένα σὲ δύο ὑποκατηγορίες: 1) τὰ έγγραφα πού ἀφοροῦν σὲ ὑποθέσεις ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους, 2) τὰ έγγραφα τῶν μετοχιῶν.

Τὸ 1983, τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς φυλασσόταν σὲ ξύλινα ἐρμάρια στὸ ὑπερῶν τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς. Ἀπὸ ἐκεῖ τὸ παλαιότερο ἑλληνικὸ ἀρχεῖο μεταποθετήθηκε ταξινομημένο σὲ σιδερένια ἀρχειοθήκη. Στὴν ἴδια ἀρχειοθήκη τοποθετήθηκε καὶ τὸ παλαιότερο τουρκικὸ ἀρχεῖο.

Τμῆμα τῶν ἑλληνικῶν ἐγγράφων τῆς μονῆς ἀποτελοῦν ἀρκετὰ ἑλληνικὰ έγγραφα πού ἀναφέρονται σὲ ὑποθέσεις τῶν μετοχιῶν τῆς μονῆς στὶς παραδυναβίες ἡγεμονίες. Ἀπὸ τὰ έγγραφα αὐτά, στὸν κατάλογό μας περιλαμβάνονται μόνον ὅσα ἀνῆκαν ὀργανικὰ στὸ κεντρικὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς, δηλαδὴ τὰ έγγραφα πού ἔχουν ὡς ἀποδέκτη τὴ μονὴ καὶ ὄχι τὰ μετόχιά τῆς στὶς παραδυναβίες χῶρες. Ἐπίσης, στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς φυλάσσεται συλλογικὸ ἀντίγραφο μὲ δύο έγγραφα τῆς μονῆς «Κοσινίτζης» (Εἰκοσιφοινίσσης), πού δὲν περιλαμβάνονται στὸν παρόντα κατάλογο, δεδομένου ὅτι δὲν ἀποτελοῦν μέρος τοῦ ἀρχείου τῆς μονῆς. Ὡστόσο, περιλήφθηκαν στὸν κατάλογο τὰ δύο έγγραφα πού ἀφοροῦν τὸ Ἁγιον Ὄρος, τὰ ὁποῖα βρίσκονται στὸν κώδικα τοῦ Καισαρίου Δαπόντε καὶ ἔχουν ἀντιγραφεῖ ἀπὸ τὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου.

Τὰ έγγραφα τῆς βυζαντινῆς περιόδου ἔχουν ἐκδοθεῖ στὴ σειρά τῶν Archives de l'Athos. Στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς, κατὰ τὸ γενικὸ ἔλεγχο πού ἐνεργήσαμε, ἐντοπίστηκαν ἕνα πρωτότυπο καθὼς καὶ ἀντίγραφα ἐγγράφων, τὰ ὁποῖα δὲ μνημονεύονται στὴν ἔκδοση, (βλ. πίνακα συμπληρώσεων στὰ βυζαντινά έγγραφα, σελ. 199).

ΠΙΝΑΚΑΣ ΒΡΑΧΥΓΡΑΦΙΩΝ

- Actes de Kutlumus : P. Lemerle, Actes de Kutlumus, Archives de l'Athos II, Παρίσι 1945, 1988.
- Actes de saint Pantéléémôn : P. Lemerle - G. Dagron - S. Circonvic, Actes de saint Pantéléémôn, Archives de l'Athos XII, Παρίσι 1982.
- Actes de Prôtaton : Denise Papachrysanthou, Actes de Prôtaton, Archives de l'Athos VIII, Παρίσι 1975.
- Actes de Xéropotamou : J. Bompaire, Actes de Xéropotamou, Archives de l'Athos III, Παρίσι 1964.
- Βαμβακάς : Δ. Βαμβακάς, 'Ιερά μονή Σίμωνος Πέτρας. Κατάλογος του ἀρχείου, 'Αθωνικά Σύμμεικτα 1, ΕΙΕ/ΚΒΕ, 'Αθήνα 1985.
- Γάσπαρης : Χ. Γάσπαρης, 'Αρχεῖο Πρωτάτου. 'Επιτομές μεταβυζαντινῶν ἐγγράφων, 'Αθωνικά Σύμμεικτα 2, ΕΙΕ/ΚΒΕ, 'Αθήνα 1992.
- Εὐδοκίμος : Προηγούμενου Εὐδοκίμου Ξηροποραμηνοῦ, 'Η ἐν 'Αγίῳ Ὁρει Ἄθω ἱερά, βασιλική, πατριαρχική καὶ σταυροπηγιακή σεβασμία μονή τοῦ Ξηροποτάμου, 424-1925, Θεσσαλονίκη Σέρρες 1926.
- Εὐδοκίμου, Κατάλογος : Εὐδοκίμου Ξηροποταμηνοῦ, Κατάλογος ἀναλυτικὸς τῶν χειρογράφων κωδίκων τῆς βιβλιοθήκης τῆς ἐν 'Αγίῳ Ὁρει τοῦ Ἄθω ἱερᾶς καὶ σεβασμίας βασιλικῆς πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Ξηροποτάμου, Θεσσαλονίκη 1932.
- Καδάς : Σ. Καδάς, Χειρόγραφο με ἀυτόγραφες σημειώσεις τοῦ Καισαρίου Δαπόντε, 'Αφιέρωμα στὸν Ἐμμανουήλ Κριαρά, Θεσσαλονίκη, 1988, σελ. 183-235.
- Karathanassis : A. E. Karathanassis, L'Hellénisme en Transylvanie. L'activité culturelle nationale et religieuse des compagnies commerciales helléniques de Sibiu et de Brashov aux XVIII-XIX siècles [Institut for Balkan Studies 205], Θεσσαλονίκη 1989.
- Meyer, Haupturkunden : Ph. Meyer, Die Haupturkunden für die Geschichte der Athosklöster, Λιψία 1894, ἀνατ. Ἄμστερνταμ 1965.
- Νικολάου : Ἡλίας Κ. Νικολάου, Le Mont Athos et la Mer Égée: les propriétés du monastère de Xéropotamou à Naxos, Παρίσι 1987.

ΕΓΓΡΑΦΑ

1 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιά τή διαφορά μεταξύ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καί Σιμωνόπετρας

Ἀντίγραφο 17ου - ἀρχῶν 18ου αἰ.— Χαρτί 445×300. Τò κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάني μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ὑγρασία, ὀπὴ ἄνω δεξιά.— Σημειώσεις.

7036 (1527/8), ἰνδ. 1

Τὰ μέλη τῆς Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους, παρουσία τοῦ ἀρχιεπισκόπου Τυρνόβου (Τορνόβου) Φιλοθέου¹ καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους Μακαρίου, με ἐπικεφαλῆς τὸν Πρῶτο Καλλίστρατο, πραγματοποίησαν ἐπιτόπια ἔρευνα στὸ βουνό γιά νὰ λύσουν τή διαφορά ἀνάμεσα στή μονή Ἐηροποτάμου καὶ τή μονή Σιμωνόπετρας.² Ἐξετάστηκαν τὰ ἔγγραφα δικαιώματα τῶν μονῶν καὶ ἐλήφθησαν καταθέσεις ἀπὸ ἀξιόπιστους μάρτυρες μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ ἀπὸ τοὺς Διονουσιάτες, πρῶην Πρῶτο ἱερομόναχο Λεόντιο, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄνω τῶν 90 ἐτῶν, καὶ γέροντα Σίλβεστρο, πὺ ὑπερέβαινε τὰ 80 ἔτη, καθὼς καὶ τοὺς συνομήλικούς τους Γρηγοριάτες γέροντες, Παχώμιο καὶ Νικόδημο. Με βάση τίς μαρτυρίες τους, ἡ Σύναξη προέβη στήν ὀριοθεσία τῶν ἰδιοκτησιῶν τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ ἐξέδωσε τὸ παρὸν γράμμα. Ἐπισείονται οἱ ἀρές, μετὰ ἐπιτραχηλίου καὶ ὠμοφορίου, τῶν δύο ἱεραρχῶν σὲ ὅσους ἐναντιωθοῦν στήν ἀπόφαση.

Ἐπογράφου: Ὁ Θεόφιλος, μητροπολίτης Τυρνόβου. Ὁ Μακάριος, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους.

Ἀρχ.: *† Τοῦ παρόντος κ(α) ἐνεστῶν τοῦ τρέχοντος ἔτους ζλς'...*

1. Στήν ὑπογραφή φέρεται ὡς Θεόφιλος, καὶ αὐτὸ εἶναι τὸ σωστό: πρβλ. Actes de Kutlumus, ἀρ. 53, πράξη τοῦ Πρῶτου γιά τή διαφορά Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιά τήν Ἀναπαυσία.

2. Ἴσως πρόκειται γιά τή διαφορά γιά τὸ κελλίο τοῦ Δοντᾶ, πρβλ. ἀρ. 11. Μία ἀπὸ τίς σημειώσεις, σύγχρονη μετὰ τὸ ἀντίγραφο, ἀναφέρεται στὸν τόπον [[ὀποῦ μας ἐπήραν κατ]] ὀποῦ ἐμμερίσαμεν δια το εἰρηγικὸν με τήν σημοπετρα... ἐνῶ ἡ ἄλλη, 19ου ἢ ἀρχῶν τοῦ 20οῦ αἰ., εἶναι ἐκτενὴς περίληψη τοῦ περιεχομένου τοῦ ἔγγραφου. Στὸ ἐπάνω μέρος τοῦ ἔγγραφου ἀναφέρεται *† ἴσον ἀπαράλακτον τοῦ πρώτου τί... ἦν ἐδόθη τι σιμόπετρας:†*.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 77.

2 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως νὰ παραχωρηθεῖ τόπος στή μονή Ξηροποτάμου, προκειμένου νὰ κτιστεῖ κελλίο γιὰ τὴν παραμονή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ της

Ἀντίγραφο.— Χαρτί 333 × 235. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια (στίγματα, ὀπές).— Ὁρθογραφία, συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

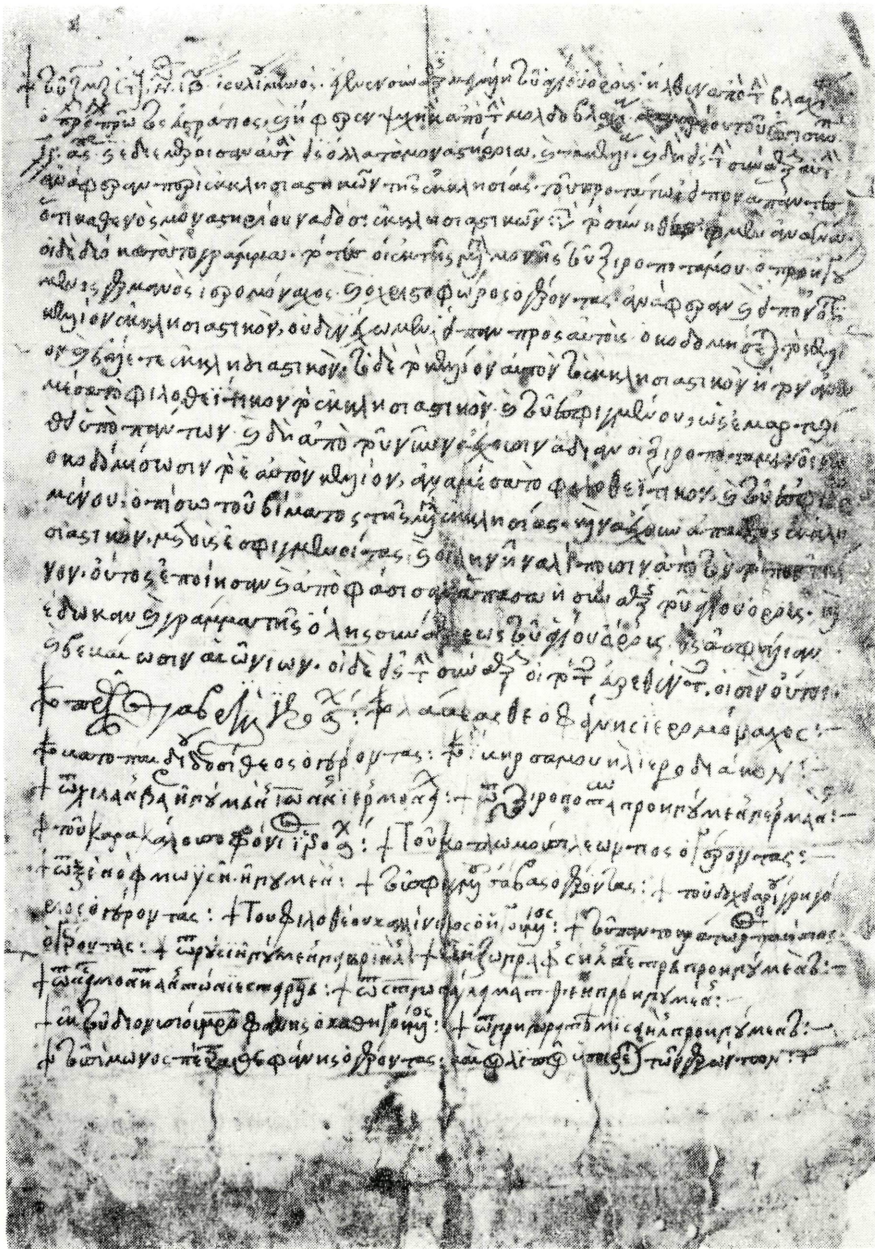
Ἰούλιος 7047 (1539), ἰνδ. 12

Τὸν Ἰούλιο τοῦ ἔτους 7047 (1539), μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπιστροφῆς τοῦ πρώην Πρώτου Εὐστρατίου ἀπὸ τῆ Βλαχία, συνῆλθε ἡ Μεγάλη Σύναξη. Ὁ Εὐστράτιος ἔφερε ὡς ψυχικὰ 13.000 ἄσπρα ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Μολδοβλαχίας Μακάριο. Τὸ ποσὸ αὐτὸ μοιράστηκε μεταξὺ τῶν μονῶν. Στὴ διάρκεια τῆς Συνάξεως συζητήθηκε τὸ ζήτημα τῶν ἐκκλησιαστικῶν τοῦ Πρωτάτου καὶ ἀποφασίστηκε ὅτι κάθε μονὴ ἔπρεπε νὰ διαθέτει ἕναν. Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, προηγούμενος ἱερομόναχος Γερμανὸς καὶ γερο-Χριστόφορος, ἀνέφεραν ὅτι ἡ μονὴ τους δὲ διέθετε τόπο γιὰ νὰ παραμείνει ὁ ἐκκλησιαστικὸς τους. Ἡ Σύναξη ἀποφάσισε νὰ παραχωρηθεῖ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τόπος πίσω ἀπὸ τὸ βῆμα τῆς ἐκκλησίας, ἀνάμεσα στὰ κελλία τῶν μονῶν Ἐσφιγμένου καὶ Φιλοθέου, προκειμένου νὰ κατασκευαστεῖ κελλίο γιὰ τὴν παραμονὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ.

Ὑπογράφουν: Ὁ Πρῶτος Γαβριήλ, ἱερομόναχος. Ὁ ἱερομόναχος τῆς Μεγίστης Λαύρας Θεοφάνης. Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Βατοπεδίου Δοσίθεος. Ὁ ἱεροδιάκονος Ἰβήρων Σαμουήλ. Ὁ ἡγούμενος Χιλανδαρίου Ἰωάννης, ἱερομόναχος (σλαβ.). Ὁ προηγούμενος Ξηροποτάμου Γερμανὸς (σλαβ.). Ὁ ἱερομόναχος Καρακάλλου Σωφρόνιος. Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου Λεόντιος. Ὁ ἡγούμενος Ξενοφῶντος Ἰωσήφ (σλαβ.). Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου Σάββας. Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Δοχειαρίου Γρηγόριος. Ὁ ἡγούμενος Φιλοθέου Καλλίνικος. Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Παντοκράτορος Παῖσιος. Ὁ ἡγούμενος τοῦ Ρωσικοῦ Γαβριήλ (σλαβ.). Ὁ προηγούμενος Ζωγράφου Σίλβεστρος (σλαβ.). Ὁ προηγούμενος Ἀγίου Παύλου Ματθαῖος (σλαβ.). Ὁ γέροντας τῆς Κωνσταμονίτου Ἀντώνιος (σλαβ.). Ὁ καθηγούμενος Διονυσίου Μητροφάνης. Ὁ προηγούμενος Γρηγορίου Μισαήλ (σλαβ.). Ὁ γέροντας τῆς μονῆς Σίμωνος Πέτρας Θεοφάνης. Ὁ Φίλιππος, ὑπηρέτης τῶν γερόντων.

Ἀρχ.: † Τὸ „ζμζ“ ἔτ(ος) ἰν(δικτιῶνος) ἰβ' ἰουλίου μηνός, ἔγινεν σύναξις μεγάλη τοῦ ἁγίου ὄρους...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 177.— Πίν. 1.

Πίν. 1. Απόφαση τῆς Μεγάλῃς Συνάξεως νά παραχωρηθεῖ τόπος στή μονή Ἐρημοποτάμου, προκειμένου νά κτιστεῖ κελλίο γιά τήν παραμονή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς (Ἰούλιος 7047 [1539]: ἀρ. 2)

3 Συνοδική πράξη τοῦ πατριάρχου Ἱερεμία Α΄ γιὰ τὴν ἐκλογή τοῦ μητροπολίτη Ναυπάκτου

Πρωτότυπο.— Μερβράνη 600 × 420. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία.— Ὅπες μηρίνου.— Σημείωση.

Ἰούλιος 7052 (1544), ἰνδ. 2

Ὁ πατριάρχης Ἱερεμίας Α΄ ἐπισημαίνει τὴν ἀναγκαιότητα ἢ ὀρθὴ πίστη νὰ συνοδεύεται ἀπὸ ἔργα καὶ τονίζει ὅτι εἶναι ἀπαραίτητη ἡ προστασία τῶν πιστῶν ἀπὸ ποιμένες ποὺ ἐπιβλέπουν, διδάσκουν καὶ νοθετοῦν. Λίγον καιρὸ πρὶν, ἡ μητρόπολη Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης εἶχε στερηθεῖ, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ μητροπολίτη της, τοῦ πνευματικοῦ προστάτη καὶ ποιμένος της καὶ εἶχε ἀνάγκη ἐπιμελείας. Μὲ κανονικὲς ψήφους τῶν παρευρεθέντων ἀρχιερέων, Ἐφέσσου, Ἡρακλείας, Νικομηδείας, Ἀμασσειας, Βερροίας, ἐξελέγη ἄξιος καὶ ἀρμόδιος ὁ ἱερομόναχος πνευματικὸς καὶ πρωτοσύγγελος Γρηγόριος, ὡς εὐλαβὴς καὶ μουσικός, ὡς ἄνθρωπος ἐνάρετος, ὁ ὁποῖος ἀπὸ βρεφικὴ ἡλικία εἶχε ἐπιλέξει τὴν ὑποταγὴ τοῦ μοναχικοῦ σχήματος. Ὁ Γρηγόριος χειροτονήθηκε γνήσιος μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ φέρει τὸν τίτλο τοῦ μητροπολίτου Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, ὑπέρτιμος καὶ ἑξάρχος πάσης Αἰτωλίας. Ὁφείλει νὰ ἀπέλθει στὴν ἐκκλησία του, νὰ ἀναλάβει ὅλην τὴν ἐνορία μὲ ὅλα τὰ δικαιώματα καὶ προνόμια της καὶ νὰ ἡγεῖται πνευματικά, ἔχοντας ἄδεια νὰ χειροτονεῖ καὶ νὰ προχειρίζει κανονικῶς τοὺς ἐπίσκοπους στὶς ἐπισκοπὲς τῆς δικαιοδοσίας του καὶ γενικὰ νὰ ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τοῦ ἀρχιερέα. Θὰ εἰσπράττει τὰ ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα ἀπὸ τὸ κανονικὸ, τὰ συνοικέσια, τὶς πανηγύρεις, τὶς ζητεῖες καὶ τὶς λοιπὲς συνήθειες.

Ἰδιόχειρη ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου.

Ἄρχ.: † Οὐδὲν οὕτω λυσιτελέστερον ἔργον γένοιτ' ἂν τοῖς εὐσεβεῖν αἰρουμένοις. . .

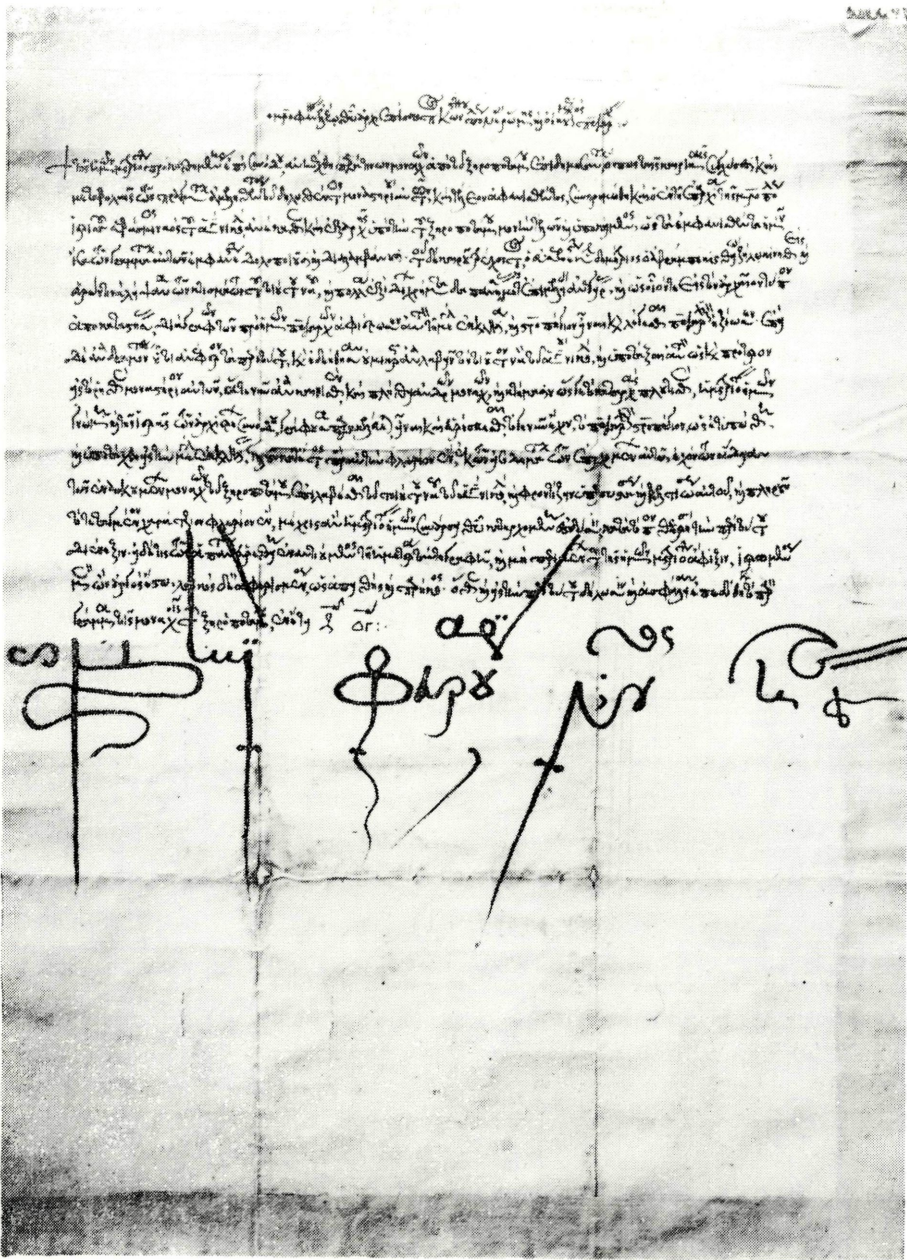
Εὐδόκιμος, ἀρ. 178.

4 Πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Μητροφάνου Γ΄ γιὰ τὴν κυριότητα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 397 × 310. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐπικολλημένο σὲ χαρτί.— Ὄρθογραφία.— Σημείωση.

Φεβρουάριος 7073 (1565), ἰνδ. 8

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μητροφάνης Γ΄ ἀναφέρει ὅτι μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου παρουσιάστηκαν στὴ σύνοδο καὶ δήλωσαν, προσκομίζοντας τὰ σχετικὰ γράμματα, ὅτι ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ποὺ βρίσκεται

Πίν. 2. Πατριρχικό γράμμα του Μητροφάνους Γ' για την κυριότητα του ναού του 'Αγίου Νικολάου (Φεβρουάριος 7073 [1565]: αρ. 4)

στή μητρόπολη τῆς Ἱερισσοῦ, ἀνῆκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ στὴ μονὴ τους. Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἡ μονὴ εἶχε περιπέσει σὲ μαρασμό, ἐγκαταλείφθηκε καὶ ἐρημώθηκε καὶ ὁ ναός. Ὁ Δημήτριος Ἀβράμπεης τὸν ἀνέλαβε καὶ τὸν ἀνήγειρε ἐκ βάρων. Μὲ αἴτησή του στοὺς προκατόχους τοῦ Μητροφάνη, ὁ Ἀβράμπεης ἀφιέρωσε τὸ ναὸ στὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ ζήτησε νὰ ἀνακηρυχθεῖ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο. Ἡ μονὴ Ξηροποτάμου, πού στὸ μεταξὺ ἀνέκαμψε καὶ ἀπέκτησε νέους μοναχοὺς, ζητᾷ ἀπὸ τὸν πατριάρχη νὰ τῆς ἐπιστραφεῖ ἡ κυριότητα τοῦ ναοῦ. Ὁ πατριάρχης, μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τῶν ἀρχιερέων τῆς συνόδου, ἀποφασίζει νὰ παραμείνει ὁ ναὸς στὴν κυριότητα τοῦ πατριαρχείου, ἀλλὰ παραχωρεῖ τὴν ἐπιμέλειά του στὴ μονή. Ἡ ὀριστικὴ ἀπόφαση γιὰ τὴν κυριότητα τοῦ ναοῦ θὰ ληφθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη, ὅταν αὐτὸς θὰ μεταβεῖ στὴ Δύση καὶ θὰ ἐξετάσει ἐπὶ τόπου τὴν ὑπόθεση. Ἡ μονὴ ὀφείλει νὰ φροντίζει τὸ ναὸ καὶ νὰ πληρώνει ὡς ἐτήσιο χαράτζι 1 φλωρί. Ἐπισείεται ἡ ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ στοὺς λαϊκοὺς καὶ τῆς ἀργίας στοὺς κληρικοὺς πού θὰ ἐναντιωθοῦν στὴν ἀπόφαση αὐτὴ καὶ θὰ ἀρνηθοῦν νὰ περιμένουν τὴν ἄφιξή τοῦ πατριάρχη.

Μηνολόγιο.

Ἄρχ.: *† τῆς ἡμῶν μετριότητος προκαθημένης ἐπὶ συνόδου...*

Πρβλ. ἀρ. 9, 13.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 112.— Πίν. 2.

5 Πωλητήριο καὶ ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὴν Πτελέα ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Μπαμπανᾶ

Πρωτότυπο.— Χαρτί 157 × 108. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

Ἰούλιος 7074 (1566), ἰνδ. 9

Οἱ γιοὶ τοῦ Ἰωάννη Μπαμπανᾶ, Θεόδωρος, Μίχος, Κώνστας καὶ Δῆμος, ἀναφέρουν ὅτι πουλοῦν στὴ μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου τὸ χωράφι στὴν Πτελέα,¹ πού βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ χωράφια τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς καὶ στὰ σύνορά του. Ἡ τιμὴ τοῦ χωραφιοῦ ὀρίστηκε στὰ 250 ἄσπρα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἰσέπραξαν τὰ 200, δωρίζοντας τὰ ὑπόλοιπα στὴ μονὴ γιὰ μνημόσυνο τοῦ πατέρα τους.

Ὑπογράφουν: Ὁ Δαβίδ, μητροπολίτης Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους. Ὁ Ρηζελε, χασαν Ἡζεπι Ζιθισιλ(;). Ὁ Μανόλης Πάλπου. Ὁ Κυριάκος Κουβλής. Ὁ Γιώργης Βόνης. Ὁ Σταμάτης σοτρ μ ν(;). Ὁ Δῆμος Καρλινίς. Ὁ Καλόθετος Κακρούλης. Ὁ Ἀθανάσης. Ὁ Σταμάτης Κεχρές.

Ἄρχ.: *† Ὁμολογούμεν οἰμὶς τέσσαροι ἀδελφοὶ οἱ λεγόμενοι μπαμπανᾶδαι...*

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι ἡ πράξη ἀφορᾷ γῆ στὴν περιοχὴ τοῦ Προαύλακα.

6 Πλαστή (;) απόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιά τή διαμάχη μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καί Κουτλουμουσίου

α) Ἀντίγραφο 17ου αἰ.— Χαρτί 425 × 310. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐξίτηλο, ἐπικολημένο σὲ ὕφασμα.— Ὁρθογραφία, λίγες συντομογραφίες.

β) Ἀντίγραφο 17ου αἰ.— Χαρτί 600 × 328. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καί στὸ verso. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία, λίγες συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

1 Μαΐου 7077 (1569), ἰνδ. 12

Οἱ μονές Ξηροποτάμου καί Κουτλουμουσίου ἦταν σὲ διαμάχη γιὰ τὴν ἰδιοκτησία τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας. Ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου δὲν ἀρκεῖται στὶς κτήσεις της, ἀλλὰ ἐπωφελοῦμενη ἀπὸ τὴ σύγχυση, τὴν ταραχὴ καὶ τὴν ἀνωμαλία πού ἐπικρατοῦσαν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, παραβίασε παλιότερες δικαστικὲς ἀποφάσεις καὶ ἄρχισε νὰ παρεμβαίνει στὴν ἰδιοκτησία τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας, κόβοντας ξύλα καὶ ἐνεργώντας μὲ τρόπο ἀνοίκειο. Οἱ Ξηροποταμινοὶ παρουσιάστηκαν στὴ Μεγάλῃ Σύναξῃ καὶ διαμαρτυρήθηκαν, ἐμφανίζοντας τοὺς τίτλους τῆς ἰδιοκτησίας τους. Τίτλους παρουσίασαν καὶ οἱ Κουτλουμουσιανοί, πού ὅμως ἦταν πλαστοί, ἀνωφελεῖς καὶ πλήρεις σκευωρημάτων. Τοὺς τίτλους αὐτοὺς δὲν τοὺς δέχτηκε ἡ Σύναξῃ, ἡ ὁποία ἀπέρριψε καὶ ἄλλα γράμματα τῶν Κουτλουμουσιανῶν. Τὰ γράμματα αὐτά, πού προκάλεσαν ἀνωμαλίες καὶ σκάνδαλα, τὰ εἶχε συντάξει κάποιος Σεραφεῖμ. Ἔτσι, ἡ ἰδιοκτησία τῆς Ἀναπαυσίας ἀποσαφηνίστηκε σύμφωνα μὲ τὰ ἐγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, τὴ διαθήκη καὶ τὰ χρυσόβουλλα. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ συντάχθηκε τὸ παρὸν συμφωνηθὲν καὶ εἰρηνοποιὸ γράμμα πού παραδόθηκε γιὰ ἀσφάλεια στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Ὅποιος ἀπὸ τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου θελήσει νὰ θέσει σὲ ἀμφισβήτηση τὴν ἀπόφαση αὐτὴ θὰ εἶναι ἀφορισμένος.

Ἵπογράφουν: Ὁ Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους Φιλόθεος. Ὁ ἡγούμενος τῆς Μεγίστης Λαύρας Θεοφάνης, ἱερομόναχος. Ὁ προηγούμενος Ἰβήρων Γαβριήλ, ἱερομόναχος [σὲ ἄλλῃ σειρὰ στὸ β' ἀντίγραφο, πρῶην ἡγούμενος].¹ Ὁ ἐκκλησιαρχὴς Βατοπεδίου Δαβίδ, ἱερομόναχος. Ὁ προηγούμενος Χιλανδαρίου Νικόδημος, ἱερομόναχος [σὲ ἄλλῃ σειρὰ στὸ β' ἀντίγραφο, πρῶην ἡγούμενος]. Ὁ γέροντας Διονυσίου Δανιήλ, μοναχός. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ζωγράφου Θεοφάνης [σὲ ἄλλῃ σειρὰ στὸ β' ἀντίγραφο]. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Παντοκράτορος Ὑάκινθος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Δοχειαρίου Ἰλαρίων [σὲ ἄλλῃ σειρὰ στὸ β' ἀντίγραφο]. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Φιλοθέου Κυπριανός. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Καρακάλλου Θεοφάνης. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας Δαμιανός. Ὁ ἱεροδιάκονος τοῦ Ρωσικοῦ Ἀρκάδιος.

Ἄρχ.: † Πολλῶν καὶ μεγάλων σκανδάλων) πάλαι κ(αὶ) τὰ νῦν κινηθέντων)...

1. Στο β' αντίγραφο, στο επάνω μέρος και σε σημείωση, αναφέρεται ότι πρόκειται για *ίσον απαράλλακτον*.

Το έγγραφο αυτό είναι πιθανότατα πλαστό γιατί:

α) Στην πράξη του Πρώτου Σωφρονίου του 1547 αναφέρεται ρητά *Οί γάρ Ξηροποταμινοί μη δυνηθέντες αποδοῦναι λόγον μήτε διὰ χαρτίων μήτε διὰ μαρτύρων...*, Actes de Kutlumus, άρ. 56, σελ. 176.

β) Στην πράξη (πρωτότυπο) του δικαίου Νικοδήμου του 1588, που έκδικάζει τή διαφορά ανάμεσα στις δύο μονές, μνημονεύονται τὰ χαρτῶα δικαίωματα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου και δὲν ἀναφέρεται κανένα έγγραφο ἀπὸ τῆ μονῆ Ξηροποτάμου, Actes de Kutlumus, άρ. 60, σελ. 182.

Εὐδόκιμος, άρ. 51.

7 Ἐπικυρωτικὸ σιγιλλιῶδες συνοδικὸ γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ἱερεμία Β' γιὰ τὴ ρύθμιση θεμάτων που ἀφοροῦν τῇ ζωῇ στο "Ἅγιον" Ὄρος

Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί (ἐξάφυλλο συρραμμένο) 297×203. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

4 Σεπτεμβρίου 7083 (1574)

Ὁ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίας Β' ἀναφέρει τὴ συνάντησή του με τὸν πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας Σίλβεστρο. Ὁ πατριάρχῃς ἔδωσε στο Σίλβεστρο τὴν ἄδεια νὰ ἐγκατασταθεῖ στο "Ἅγιον" Ὄρος και νὰ κρίνει ὅλες τὶς ὑποθέσεις που ἔχουν ἀνακύψει. Ὁ Σίλβεστρος ἀποκατέστησε τὸ κοινοβιακὸ σύστημα στὴ μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας και εἰσηγήθηκε τὴ νομικὴ διευθέτηση διαφόρων θεμάτων τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τὰ θέματα αὐτὰ ἀναφέρονται: α) στὴ ζωὴ τῶν μοναχῶν, β) στοὺς ὄρους παραμονῆς λαϊκῶν, γ) στὰ ἐργατικὰ ζῶα, δ) στὴν ἀπόσταξη ρακιοῦ, ε) στὴ συλλογὴ καστάνων, στ) στὴ διαβίωση, ζ) στὴν ἀγορὰ κελλίων, τὴν ἐγκατάλειψή τους και τοὺς ὄρους ἐκδίωξης τῶν μοναχῶν ἀπὸ αὐτὰ, η) στὶς τροφές, θ) στὰ μέτρα βάρους και τὶς τιμὲς καθὼς και τὶς συνθήκες πωλήσεως λεπτοκαρυῶν, κερασιῶν και λαδιοῦ, ι) στὴν ἀπαγόρευση ζητείας ἀπὸ τοὺς κελλιῶτες, ια) στὴν ἀπαγόρευση ἀγοραπωλησίας ἀμφίων, ιβ) στὴν κατοχὴ ἀμπελιῶν. Τιμωρίες γιὰ τοὺς παραβάτες.

Ἐπογράφουν: Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίας, Ὁ Σίλβεστρος, πατριάρχῃς Ἀλεξανδρείας. Μνεία 12 ὑπογραφῶν ἀρχιερέων.

Ἀρχ.: Ἐπειδὴ τῆς ἡμῶν Μετριότητος τὴν πρὸς δύσιν και Πε/λοπόννησον...

Ἐκδ.: Meyer, Haupturkunden, ιε', σελ. 215-218.

8 Συνοδικό γράμμα μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰωάσαφ γιὰ τὴν παραχώρηση τοῦ μονυδρίου τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τοῦ λεγομένου τῶν Ἀσωμάτων, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 215×310. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἡ πρώτη σειρά, ἐπάνω σὲ δίπλωση, κατεστραμμένη. Ἐπικολημένο σὲ χαρτί.— Λίγα ὀρθογραφικὰ λάθη.— Σημειώσεις.

Ἰουλιανός 7086 (1577), ἰνδ. 2

Τὸ μονύδριον τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τὸ λεγόμενο ἐγχωρίως τῶν Ἀσωμάτων, ποῦ ὑπάγεται στὴν ἐπισκοπὴ Λιτῆς καὶ Ρεντίνης,¹ ἔχει ἐρημωθεῖ καὶ οἱ μοναχοὶ του ἔχουν καταφύγει σὲ ἄλλες μονές. Ἀπὸ τὴν ἐγκατάλειψη καὶ τὴ φθορὰ τοῦ χρόνου τὸ μοναστήρι κινδυνεύει νὰ ἀφανιστεῖ. Ὁ μητροπολίτης Θεσσαλονίκης Ἰωάσαφ καὶ ἡ σύνοδός του, γιὰ νὰ διασωθεῖ τὸ μονύδριον, ἀποφασίζουν νὰ τὸ παραχωρήσουν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, μὲ ὅλα του τὰ κτήματα, δηλαδὴ τὸ μετόχιον, τοὺς μύλους κλπ. Τὸ μονύδριον καὶ ἡ περιουσία του θὰ ἀποτελοῦν πλέον ἰδιοκτησία τῆς μονῆς. Οἱ Ξηροποταμῆνοι ὀφείλουν νὰ στείλουν μοναχοὺς καὶ ἱερομονάχους γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν καλὴ λειτουργία τοῦ μονυδρίου καὶ νὰ εἰσπράττουν τὰ εἰσοδήματά του.

Ἰσογράφουν οἱ ἐπίσκοποι: Ὁ Κίτρος Ζωσιμᾶς. Ὁ Ἐρκουλίων ἦτοι Ἀρδαμερέως Ἀνάκιος. Ὁ Καμπανίας Νικόδημος. Ὁ Κασσανδρείας Κοσμάς. Ὁ Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους Ἰγνάτιος. Ὁ Πολιανῆς Γεράσιμος.

Ἀρχ.: Ἐπεὶ τὸ μονύδριον τὸ ἐν τῇ ἐπισκοπῇ τῆς λιτῆς καὶ ρεντίνης...

1. Σὲ σημείωση γίνεται προσπάθεια γιὰ τοπογραφικὴ τοποθέτηση τοῦ μετοχίου.

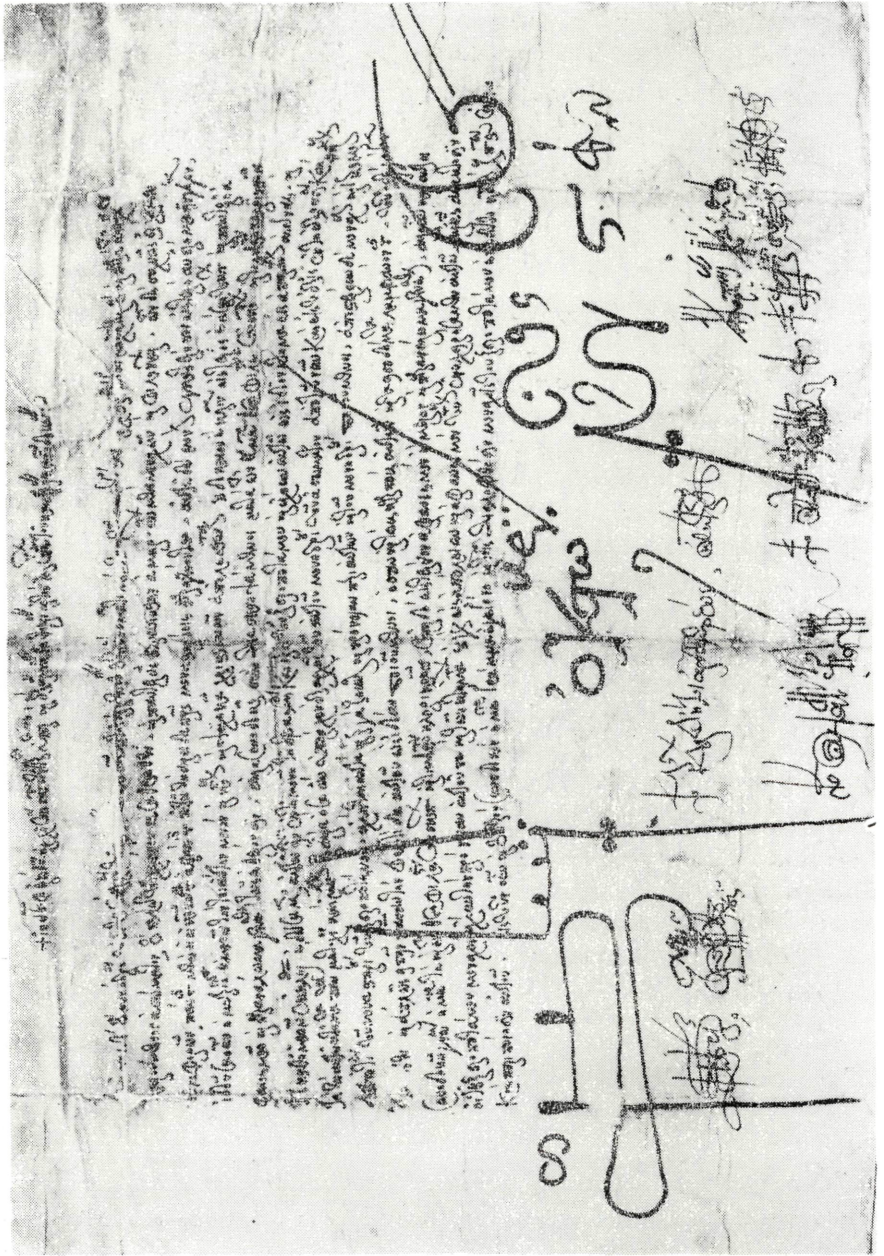
Ἐκδ.: Εὐδόκιμος, σ. 41-42 χωρὶς τίς ὑπογραφές.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 187.— Πίν. 3.

9 Γράμμα τοῦ πατριάρχου Ἱερεμία Β' πρὸς τὸν ἐπίσκοπο Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 425×318. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐπικολημένο σὲ χαρτί.— Ὀρθογραφία.— Σημείωση.

Σεπτέμβριος [1583], ἰνδ. 12

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίας Β'¹ γράφει στὸν ἐπίσκοπο Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους γιὰ τὸ ναὸ ἀναφέρθηκε ὅτι, ἀδίκως καὶ παραλόγως, ἐνοχλεῖ τὸν πατριαρχικὸ καὶ σταυροπηγιακὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου στὰ Σιδηροκάυσια, ποῦ ἀπὸ παλιὰ ἦταν κελλίον τῆς μονῆς Ξηροποτάμου. Σύμφωνα μὲ τίς καταγγελίες, ὁ ἐπίσκοπος ἀπαιτεῖ τὰ δῶρα καὶ τὰ ἀφιερῶματα ποῦ προσέφεραν οἱ χριστιανοὶ στὸ ναὸ, ἀναγκάζει τὸν ἐκεῖ ἱερομόναχο

Πίν. 3. Συνοδικό γράμμα του μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ίωάσαφ για την παραχώρηση του μοναδρίου του Άρχαγγέλου Μιχαήλ, του λεγομένου τών Άσωμάτων, στη μονή Ξηροποτάμου (Όκτώβριος 7086 [1577]: άρ. 8)

νά μή μνημονεύει τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου ἀλλὰ τὸ δικό του καὶ ἀφορίζει ἀνάιτια τοὺς πιστούς. Ὁ πατριάρχης ἀπαιτεῖ ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο νὰ σεβαστεῖ τὸ σταυροπήγιο, μὲ βάση τὰ πατριαρχικὰ σιγιλλιώδη γράμματα. Στὸ ναὸ θὰ μνημονεύεται μόνον τὸ ὄνομα τοῦ πατριάρχου καὶ ὁ ἐπίσκοπος δὲ θὰ ἔχει κανένα οἰκονομικὸ ἢ κανονικὸ δικαίωμα. Ἄν ὁ ἐπίσκοπος τολμήσει νὰ ἐπαναλάβει τίς ἀπαιτήσεις του, ὁ πατριάρχης θὰ τὸν θεωρήσει ὡς καταφρονητὴ τοῦ προσώπου του καὶ τῶν παλαιγενῶν γραμμάτων καὶ προνομίων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας καὶ κατὰ συνέπεια θὰ εἶναι ἀργὸς ἱεραρχίας καὶ ἀφορισμένος.

Μηνολόγιο.

Ἄρχ.: *Τῆ ἡμετέρα μετριότητι ἀνηρέχθη / ὅπως ἀδίκως κ(αι) παραλόγως...*

1. Σὲ σημείωση τὸ ἔγγραφο ἀποδίδεται στὸν πατριάρχη Ἱερεμία Α' καὶ ἀναφέρεται ὅτι ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου βρίσκεται στὴ χώρα Ἱερισσοῦ.

Πρβλ. ἀρ. 4 καὶ 13.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 111.

10 Ἄνταλλαγή χωραφιῶν μεταξύ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ τοῦ Καμαριώτη στήν Ὁρμύλια

Πρωτότυπο.— Χαρτί 142×150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή, τὸ κάτω μέρος τοῦ ἔγγραφου σχισμένο.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

4 Μαΐου 7100 (1592)

Οἱ Ἐηροποταμῆνοί, ποὺ εἶχαν ἓνα χωράφι στήν Ἀλυκή, τὸ ἀντάλλαξαν μὲ χωράφι τοῦ Σωτήρη Καμαριώτη στήν Τούμπα [Ἐρμύλια¹] καὶ ἄλλο στήν Κολεντροῦ. Ὁ Καμαριώτης ἔδωσε ἐπιπλέον (πανωτίμι) 20 ἄσπρα.

Τὸ ἔγγραφο τῆς ἀνταλλαγῆς ἔγινε μπροστὰ στοὺς μάρτυρες: παπα-Νικόλα, παπα-Γεώργιο Λάμπρο, πάπα-Νικόλαο Χαλκέα, Παναγιώτη Δίκο, Ἀργύρη Ξένο, Θεόδωρο Σαραντινό, Στέφανο Ἐρισιώτη.

Ἡ ἀνταλλαγή ἔγινε τὴν ἐποχὴ τοῦ Σταματίου, οἰκονόμου τῆς μονῆς καὶ παρουσίᾳ τῶν μοναχῶν: γέροντα Σαμουήλ, παπα-Σεραφεῖμ, Ἰωσήφ, Ἰωακείμ, Ἀνθίμου καὶ Ἰωάσαφ.

Ἄρχ.: *† Ομολογια πως εμῖς οἱ Ἐηροποταμῆνοί ἤχαμι / χωραφι...*

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι ἡ Τούμπα εἶναι στήν Ὁρμύλια.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 137.

11 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιά τή διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καί Σιμωνόπετρας

Ἀντίγραφο σύγχρονο μέ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί 420 × 280. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση μέτρια, ἐξίτηλο, ὁπές.— Ὁρθογραφία.— Σημειώσεις.

Ἀπρίλιος 7102 (1594)

Μὲ τὸ αἴτημα νὰ ἐπιλυθεῖ ἡ διαφορὰ ποῦ εἶχε ἀνακύψει μεταξύ τῶν μονῶν, παρουσιάστηκαν στὴ Μεγάλῃ Σύναξῃ τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὡς ἐκπρόσωποι τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ δικαῖος, ὁ ἱερομόναχος Ἀκάκιος καὶ οἱ γέροντες Ἀντώνιος, Διονύσιος, Μαρτύριος, Ἡσαΐας, καὶ ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου ὁ δικαῖος ἱερομόναχος Λεόντιος, ὁ διάκονος γερο-Μάξιμος, ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ, καὶ οἱ γέροντες Σαμουήλ καὶ Σάββας. Ἡ διαφορὰ τοὺς ἀφορᾷ τὴν τοποθεσίαν τοῦ κελλίου τοῦ Δοντᾶ, ποῦ βρίσκεται στὴν κατοχὴ τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας. Τὰ μέλη τῆς Συνάξεως ἐξέτασαν ἐπὶ τόπου τὰ δικαιώματα τῶν δύο μονῶν. Ἡ μονὴ Σιμωνόπετρας παρουσίασε πατριαρχικὸ σιγίλλιο τοῦ Ἱερεμίου [Β'] τοῦ ἔτους 7089 (1581), στὸ ὁποῖο μνημονεύονται ὅλες οἱ ἰδιοκτησίαι τῆς μονῆς.¹ Ἡ μονὴ Ξηροποτάμου παρουσίασε ἔγγραφο τοῦ 7036 (1528) στὸ ὁποῖο μνημονεύεται ὅτι ὁ ἐπίδικος τόπος ἀνῆκε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου.² Ἐπειδὴ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ ἐξακριβωθεῖ σὲ ποιά μονὴ ἀνῆκε ἡ τοποθεσία, τὰ μέλη τῆς Συνάξεως ζήτησαν ἀπὸ τὶς δύο μονές νὰ εἰρηνεύσουν. Οἱ μονές ἀποδέχονται τὰ ὄρια ποῦ καθορίζει ἡ Σύναξις.³

Ἀρχ.: † Κατὰ τὸ 'ζρβ' ἔτος ἐν μηνὶ ἀπριλλ(ίω) προκαθεζομέν(ης) τ(ῆς) συνάξεως τοῦ ἁγίου ὄρους. . .

1. Βαμβακάς, ἀρ. 1.

2. Πρόκειται, προφανῶς, γιὰ τὸ ἔγγραφο τοῦ 1528 ποῦ σώζεται στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, πρβλ. ἀρ. 1.

3. Στὴ μία ἀπὸ τὶς σημειώσεις τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρεται: ἄχρηστον καὶ ἀνοφελές / ἐπιδὶ ἐξαρχῆς ἦτον τοῦ δοντᾶ / ο τόπος εἰς του ξηροποτάμου. Καὶ σὲ ἄλλη σημείωση, τοῦ 19ου αἰ., στὴν ὁποία γίνεται περιλήψῃ τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρεται ὅτι εἶναι ἄχρηστον καὶ ἐπιβλαβές. Εὐδόκιμος, ἀρ. 78.

12 Γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Ἱερεμίου Β' πρὸς τὴ Μεγάλῃ Σύναξῃ σχετικὰ μὲ ὑποκλοπὴν γράμματός του

α) Πρωτότυπο.— Χαρτί 420 × 302. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ὁπές στὶς διπλώσεις, ὑγρασία.— Ὁρθογραφία.— Σημειώσεις.

β) Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί 380 × 370. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἡ ἀντιγραφή εἶναι πλημμελής.

Μάιος [1595], ἰνδ. 8

Ὁ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Ἱερεμίας Β' ἀπευθύνεται στὸν Πρῶ-

το τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ τῆ Σύνταξη καὶ ἀναφέρει ὅτι τὰ ἀκίνητα ἦταν μοιρασμένα ἀνάμεσα στὶς μονές σύμφωνα μὲ παλαιὰ αὐτοκρατορικά χρυσόβουλλα. Μοναχοί, ποὺ ἀγαποῦν τὶς φιλονικίες καὶ τὰ σκάνδαλα, παρουσιάστηκαν στὸν πατριάρχη, χωρὶς νὰ ἔχουν μαζί τους χρυσόβουλλα καὶ μὲ πρόφαση ὅτι τὰ ἔγγραφα τοὺς εἶχαν καεῖ, ζήτησαν καὶ ἔλαβαν πατριαρχικὸ γράμμα, στὸ ὁποῖο καταχωρίστηκαν τὰ σύνορα τῆς μονῆς τους. Ἐξαιτίας τοῦ γράμματος αὐτοῦ προκλήθηκαν σκάνδαλα καὶ ζημιές.¹

Ὁ πατριάρχης, μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τῆς συνόδου, ἀκυρώνει τὸ γράμμα ποὺ εἶχε δώσει. Τὸ γράμμα αὐτὸ δὲν ἔχει ἰσχὺ καὶ θεωρεῖται σὰ νὰ μὴν εἶχε ἐκδοθεῖ ποτέ. Οἱ ἰδιοκτησίες καὶ τὰ σύνορα τῶν μονῶν στὸ Ἁγιον Ὄρος παραμένουν ὅπως καὶ πρὶν, σύμφωνα μὲ τὰ ὑπάρχοντα χρυσόβουλλα. Ὅποιος τολμήσει νὰ δημιουργήσει προβλήματα θὰ θεωρεῖται πρόξενος ἀναθέματος καὶ ὁ ἀφορισμὸς του θὰ ἰσχύει καὶ μετὰ τὸ θάνατό του. Ὅποιος τολμήσει νὰ τὸν συναναστραφεῖ θὰ εἶναι καὶ αὐτὸς ἀφορισμένος. Ἐὰν εἶναι ἱερομόναχος τότε θὰ εἶναι ἀργὸς πάσης ἱερουργίας καὶ θὰ ἐκβληθεῖ ἀπὸ τὴν ἱερατικὴ τάξη. Ἄν κάποιος ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς ποὺ εἶχαν προκαλέσει τὴν ἐκδοσὴ τοῦ γράμματος ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἢ κάποιος ἄλλος μοναχὸς κάνει χρῆσιν τοῦ περιεχομένου θὰ εἶναι ἀφορισμένος.

Μηνολόγιό.

Ἄρχ.: † Ἐπειδὴ ἀπὸ χρόνων ἀμνημονεύτων τὰ σύνορα καὶ οἱ περὶ τὰ σεβάσμια καὶ θεῖα ὑμ(ῶν) μοναστήρια τόποι. . .

1. Στὸ πίσω μέρος τοῦ πρωτοτύπου ὑπάρχουν μεταγενέστερες σημειώσεις ὅπου ἀναφέρεται ὅτι τὸ γράμμα αὐτὸ σχετίζεται μὲ τὴ διαφορὰ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου μὲ τὴ μονὴ Σιμωνόπετρας.

Χρονολόγησι: Ἡ 8η ἰνδικτιῶν συμπίπτει μὲ τὸ ἔτος 1595, τελευταῖο ἔτος τῆς τρίτης πατριαρχίας τοῦ Ἱερεμία Β' (Ἀπρίλιος 1587 - τέλη 1595).

Τὸ ἔγγραφο ἀπευθύνεται στὸν Πρῶτο, παρὰ τὸ γεγονός ὅτι ἡ τελευταία ἐπάνυμη μνεία εἶναι τοῦ 1593 (Actes de Prôtaton, σελ. 148).

Εὐδόκιμος, ἀρ. 86.

13 Συμβιβασμὸς μεταξὺ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἀβράμπεη σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τοῦ καθίσματος τοῦ Ἁγίου Νικολάου

Πρωτότυπο (;).— Χαρτί 280×195. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρησις μέτρια, ἐξίτηλο.— Ὁρθογραφία, συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

22 Ἰουλίου 7104 (1596)

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ἰωάννη Ἀβράμπεη, οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου διεκδίκησαν τὴν κατοχὴ τοῦ καθίσματος τοῦ μεγάλου Νικολάου, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ Σιδηροκάυσια καὶ τὸ Ἴσβορο. Οἱ μοναχοὶ ἰσχυρίζονταν

ὅτι τὸ *κάθισμα* ἀνῆκε στὴ μονή τους με βάση παλαιὰ ἔγγραφα. Οἱ ἀδελφές τοῦ Ἀβράμπεη, Μαρούδα καὶ Εὐφροσύνη, ὑποστήριζαν ὅτι τὸ *κάθισμα* εἶχε ἀγοραστεῖ νόμιμα ἀπὸ τὸν πατέρα τους. Ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὅρους Ἰλαρίων, οἱ κληρικοὶ καὶ οἱ ἄρχοντες παρακάλεσαν τὶς δύο ἀδελφές νὰ ἀφιερῶσουν τὸ *κάθισμα* στὴ μονή. Τὸ *κάθισμα* ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐκκλησία, παλαιὸ σπῆτι καὶ κελλία, πού εἶχαν γίνει με ἔξοδα τοῦ Ἰωάννη Ἀνδριανοῦ, καθὼς καὶ ἀπὸ ἀμπέλι. Ἡ μονή ὀφείλει νὰ ἐκλέξει πνευματικὸ, ἱερωμένο, πού θὰ φροντίζει γιὰ τὸ ναό. Κανένα ἀπὸ τὰ δύο μέρη δὲν πρέπει νὰ ἀθετήσῃ τὴ συμφωνία με ποινὴ γιὰ τὸν παραβάτη ἀφορισμοῦ καὶ κατάρτας.¹

Ἐπογράφουν: Ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὅρους Ἰλαρίων. Ὁ σακελλάριος Δούκας, ἱερέας. Ὁ δευτερεύων Γεώργιος, ἱερέας. Ὁ παπα-Μανουήλ. Ὁ παπα-Ἰωάννης. Ὁ παπα-Βασιλάκος. Ὁ Δούκας Ἀνδριανός. Ὁ Μανουήλ Κριτόπουλος. Ὁ Ἰωάννης Πολίτης. Ὁ Κωνσταντῖνος Γιάξας. Ὁ Ἐλεῦμων Ἀλεξάνδρου. Ὁ Διηγητρανὸς Μονομάχος. Ὁ Λουκάς Παΐσιου Πολίτης. Ὁ Ἰωάννης Γιάξας. Ὁ Βέρος παπα-Μανόλη.

Ἀρχ.: † Προκαθεζομένον μου ἐν τοῖς συδεροκαυσίσις συμπαρόντων τῶν τιμιωτάτ(ων) κληρικῶν καὶ ἱερέων. . .

1. Σὲ σημείωση στὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρεται ὅτι ὅπερ εἶναι καὶ βαιβεωτήριον πατριαρχικὸν παλαιὸν τοῦ παναγιωτάτου Θεοφάνους.

Πρβλ. ἀρ. 4 καὶ 9.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 113.— Πίν. 4.

14 Ἐπιστολὴ τῆς Μεγάλης Συνάξεως πρὸς τὸν πατριάρχη σχετικὰ με τὴν περιουσία μοναχοῦ

Ἐπίσημο ἀντίγραφο.— Χαρτί 307 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση κακή, πολλές ὀπές.— Στὸ ἄνω μέρος κέρμη σφραγίδα.— Σημείωση.

[16ος - ἀρχὲς 17ου]

Ἡ Σύναξις τοῦ Ἁγίου Ὅρους, ἀπευθυνόμενη στὸν πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως, ἀπαντᾷ σὲ ἐρώτησή του σχετικὰ με τὴ διαμάχη ἀνάμεσα σὲ δύο μονές, ὡς πρὸς τὴν περιουσία ἀνωνύμου μοναχοῦ. Τὰ μέλη τῆς Συνάξεως διαβεβαιώνουν τὸν πατριάρχη ὅτι ὁ μοναχὸς εἶχε ἀφιερῶσει, οἰκειοθελῶς καὶ ἀβιάστως, τὴν περιουσία του στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου. Ἡ διαβεβαίωση αὐτὴ στηρίζεται τόσο στὴ διαθήκη (ὁμολογία καὶ διάταξις) τοῦ μοναχοῦ ὅσο καὶ στὶς μαρτυρίες ἀξιοπίστων προσώπων, τόσο πνευματικῶν ὅσο καὶ αὐτῶν πού βρέθηκαν κοντὰ στὸ μοναχὸ κατὰ τὸ θάνατό του.

Ἐπογράφουν: Ὁ δικαῖος Μεγίστης Λαύρας Ἰωσήφ. Ὁ ἱερομόναχος Βατοπεδίου Θεοφάνης. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων Ἀνατόλης. Ὁ ἱερομόναχος Χιλανδαρίου Λαυρέντιος (σλαβ.). Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ζωγράφου Παχώμιος (σλαβ.). Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Διονυσίου Νεόφυτος. Ὁ μοναχὸς τῆς

μονῆς Σίμωνος Πέτρας Ἀντώνιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Παντοκράτορος Κυπριανός. Ὁ παπα-Γαβριήλ ἀπὸ τῆ μονῆ Δοχειαρίου. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου Σαμουήλ. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Φιλοθέου Νικάνδρος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου Σισόης. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Γρηγορίου Ἀνανίας καὶ οἱ λοιποί.¹

Ἄρχ.: † Τὴν πρὸς ἡμ(ᾶς) σου σταλθεῖσαν τιμίαν γραφὴν διὰ τὴν τῶν μονα-/στηρί(ων) ἔριν. . .

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι πρόκειται γιὰ ἴσον τοῦ γράμματος ποῦ ἔστειλε ἡ Μεγάλη Σύναξη.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 36.

15 Βεβαιωτηριῶδες γράμμα τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὶς φορολογικὲς ὀφειλές

Ἐπίσημο ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί 345 × 235. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση μέτρια.— Ὀρθογραφικὰ λάθη, συντομογραφίες.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔχνη κέρινης σφραγίδας.— Σημείωση.

10 Σεπτεμβρίου 7111 (1602)

Ἐπειδὴ πολλὲς μονές, ἐξαιτίας τῶν βαρῶν, τῶν χρεῶν καὶ τῶν ἀδικιῶν, ἔχουν περιέλθει σὲ δεινὴ οἰκονομικὴ θέση, ἡ Μεγάλη Σύναξη ἀποφάσισε νὰ μὴν ὑπάρχει πλέον συλλογικὴ εὐθύνη στὴν πληρωμὴ τῶν φόρων. Κάθε μονὴ θὰ φέρει μόνη τὸ βάρος τῶν χρεῶν τῆς. Ἡ συλλογὴ τοῦ χαρατζιοῦ θὰ γίνετα ἀπὸ τὴ Σύναξη ἔναντι ἀποδείξεως. Τὸ βασιλείας τοπιατικόν, τὰ δασίματα στὸν μπέη, στὸν καθὴ κλπ. θὰ καταβάλλονται χωριστὰ ἀπὸ κάθε μονή. Ἡ ὀφειλὴ γιὰ τὰ χρέη καὶ ζημίας καὶ ἀδικίας τοῦ προηγούμενου ἔτους ἀνέρχεται σὲ 700.000 [ἄσπρα], καὶ τὸ ἰσόποσο γιὰ τὸ τρέχον ἔτος. Τὰ ποσὰ αὐτὰ μοιράστηκαν ἀναλογικὰ σὲ 14 μέρη (φορτία). Ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ἐξόφλησε τὴν ὀφειλὴ τῆς καὶ ἔλαβε τὸ παρὸν βεβαιωτηριῶδες γράμμα τῆς Συνάξεως, ὅπως ἀκριβῶς εἶχε λάβει καὶ ἡ μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας.

Ἦταν παρόντες: Ὁ γέρον τῆς Μεγίστης Λαύρας Ἀβέρκιος. Ὁ γέρον τοῦ Χιλανδαρίου Νικηφόρος. Ὁ καθηγούμενος Ἰβήρων Ἰεζεκήλ, ἱερομόναχος. Ὁ γέρον Διονυσίου Μισαήλ. Ὁ ἱερομόναχος Παντοκράτορος Συμεών. Ὁ γέρον τοῦ Δοχειαρίου Σάββας. Ὁ γέρον τοῦ Κουτλουμουσίου Ἰωάσαφ. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Σταυρονικήτα Διονύσιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Καρακάλλου Ἰωαννίκιος. Ὁ ἱερομόναχος Κωνσταμονίτου Ἀκάκιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ζωγράφου Γρηγόριος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου Νικάνωρ. Ὁ ἱερομόναχος Σίμωνος Πέτρας Παρθένιος.

Ἄρχ.: † Κατὰ τὸ ἐ(τος) ἔζρια' μινί σεπτεβριῶ ιη' συναθροισμένης οὔσης τ(ῆς) μεγάλης συνάξεως τοῦ ἁγίου ὄρους. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 179.

16 Συμφωνητικὸ ἐνοικίασης μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν Προαύλακα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α΄ φύλλου. Μελάνι φαίῶ.— Διατήρηση καλή, ἐξίτηλο.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Στὸ κάτω μέρος τοῦ ἐγγράφου δύο ἔντυπες σφραγίδες, μιὰ τουρκικὴ καὶ μιὰ ἑλληνικὴ.

1 Αὐγούστου 7115 (1607)

Ὁ Σουλεϊμάν μπέης καὶ ὁ ἀδελφός του Δημητράκης νοίκιασαν ἀπὸ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου τὸ μετόχι τῆς, στὸν Προαύλακα, γιὰ ὀκτῶ ἔτη, ἔναντι τοῦ ποσοῦ τῶν 65.000 ἄσπρων. Τὸ ποσὸ πληρώθηκε ἐξ ἡμισείας ἀπὸ τὸ Σουλεϊμάν καὶ ἀπὸ τὸ Δημητράκη. Τὸ μετόχι πρέπει νὰ παραδοθεῖ χωρὶς καμία ἄλλη διαδικασία στὸ τέλος τῆς περιόδου τῆς ἐνοικίασης, ἐφόσον ἐπιστραφεῖ τὸ ποσὸ ποὺ κατέβαλαν τὰ δύο ἀδελφια.¹ Ἀπαρίθμηση τῶν εἰδῶν τῶν σπόρων καὶ τῶν ἐργαλείων ποὺ διαθέτουν οἱ δύο ἀδελφοί.

Ἄρχ.: *εις τούτω δῆδω ἔγω ο σουλεμάν μπεης το γραμά μου κ(αι) τ(ην) βούλα μου. . .*

1. Εἶναι προφανές ὅτι πρόκειται γιὰ δανεισμό, μὲ ὑπόθηκη τὸ μετόχι. Ἡ παραγωγή δίνεται ἔναντι τῶν τόκων. Στὸ τέλος τοῦ ἐγγράφου, μετὰ τὴ χρονολογία, σημειώνεται ὅτι ὁ Δημητράκης, μὲ τὴν ἐπιστροφή τοῦ μετοχίου θὰ ὀφείλει 50 μέτρα κρασί στὴ μονή. Ἀκολουθοῦν οἱ ἔντυπες σφραγίδες.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 114.

17 Πλαστὸ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β΄

α) Ἀντίγραφο 18ου αἰ.— Χαρτί 455 × 330. Μελάνι μαῦρο, ἐρυθρογραφίες στοὺς τίτλους.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Ἐντυπὴ σφραγίδα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴν ἄνω ἀριστερὴ γωνία.

β) Ἀντίγραφο 18ου αἰ.— Χαρτί (δίφυλλο) 775 × 565. Τὸ κείμενο βρίσκεται μαζὶ μὲ τὸ χατὶ *σερίφ*. Μελάνι μαῦρο, ἐρυθρογραφίες στοὺς τίτλους.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

γ) Ἀντίγραφο στὸν κώδικα τῆς μονῆς τοῦ Μαρτίου τοῦ 1865, σελ. 31-32.

30 Δεκεμβρίου 7120 (1611), ἰνδ. 15

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος Β΄ ἀναφέρει ὅτι, σὲ συνεργασία, ἡ ἱεροσύνη καὶ ἡ βασιλεία ἔχουν ὡς στόχο νὰ φροντίζουν γιὰ τὸν ἀνθρώπινο βίο. Τόσο γιὰ τοὺς βασιλεῖς ὅσο καὶ γιὰ τοὺς πατριάρχες δὲν ὑπάρχει πιὸ σημαντικό πράγμα ἀπὸ τὴ φροντίδα γιὰ τὴ συντήρηση καὶ τὴν ἐλευθερία τῶν μονῶν καθὼς καὶ τῶν δικαίων καὶ τῶν προνομίων τους, ἐπικυρώνοντάς τα, ἔτσι ὥστε νὰ μένουν ἀκαταπάτητα, βέβαια καὶ ἀσάλευτα. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ συντελοῦν στὴ δοξολογία τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ οἱ μονεὲς μιμοῦνται τὴν οὐράνια πολιτεία καὶ ἐξασφαλίζουν στὸ ἀνθρώπινο γένος ἄφεση ἁμαρτημάτων καὶ κάθε ἄλλο ἀγαθὸ καὶ σωτήριο.

Μοναχοί τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, πού οἰκοδομήθηκε ἀπὸ τὸν αἰμίμηστο αὐτοκράτορα Ρωμανὸ τὸ γέροντα, μὲ μεσιτεία τοῦ Ἁγίου Παύλου τοῦ Ξηροποταμηνοῦ, παρουσίασαν στὸν πατριάρχη σιγιλλιώδη γράμματα τοῦ πατριάρχη Θεοφυλάκτου, γιοῦ τοῦ Ρωμανοῦ, ὁ ὁποῖος τὴν εἶχε ἐγκαινιάσει. Στὰ ἔγγραφα αὐτὰ πιστοποιεῖται ὅτι ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ὀνομάζεται βασιλική, πατριαρχική σταυροπηγιακή, ὅπως ἀναφέρεται καὶ στὸ χρυσόβουλλο τοῦ κτήτορος. Στὴ μονὴ δὲν ἔχουν ἐξουσία οὔτε ὁ Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους οὔτε ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους. Οἱ μοναχοὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸν πατριάρχη νὰ βεβαιώσει καὶ νὰ ἐπικυρώσει τὸ παλαιγενὲς σιγιλλιῶδες γράμμα.

Μὲ σύμφωνη γνώμη τῶν ἱεραρχῶν, ὁ πατριάρχης ἐπικυρώνει τὸ σταυροπήγιο, ὥστε νὰ εἶναι παντελῶς ἐλεύθερο, ἀδούλωτο, ἀκαταπάτητο καὶ ἀνεπηρέαστο. Ἡ μονὴ πρέπει νὰ διάγει κοινοβιακῶς, ὅπως προβλέπει τὸ τυπικὸ τοῦ κτήτορος Ἁγίου Παύλου. Οἱ μοναχοὶ δὲ θὰ ἔχουν κοινὸ μόνον τὸ φαγητὸ καὶ τὴν ἐνδυση, ἀλλὰ θὰ ἔχουν καὶ τὴ γνώμη φιλάδελφη καθὼς καὶ τὴν ὑπακοὴ στοὺς ὑπερέχοντες καὶ αὐτοὺς πού φροντίζουν γιὰ τὴ διδασκαλία, γιὰ τὴν αὔξησιν τῆς μονῆς καὶ τὴ βελτίωσιν ὅχι μόνον τοῦ ἑαυτοῦ τους, ἀλλὰ καὶ τοῦ πλησίον τους, σὰν μιὰ ψυχὴ πού οἰκεῖ σὲ πολλὰ σώματα. Οἱ μοναχοὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ κοινοβίου θὰ βροῦν ὄφελος, παρακολουθώντας τὶς ἀκολουθίες καὶ τὶς ἀγρυπνίες, σύμφωνα μὲ τὸ τυπικὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου. Θὰ ἐκλέγουν τὸν ἡγούμενο μεταξὺ τους, ὁ ὁποῖος, σύμφωνα μὲ βασιλικὸ δῶρο τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου, ὅπως ὀρίζεται σὲ χρυσόβουλλό του, θὰ φέρει πορφυρὸ μανδύα κατὰ τὴν πρόσταξίν του καὶ κατὰ τὴ μνημόνευση τοῦ πατριάρχη. Οἱ χειροτονίες θὰ γίνονται ἀπὸ ἱεράρχη πού θὰ ἐπιλέγει ἡ μονὴ, μὲ ἐπίκληση μόνον τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος. Οὔτε ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ οὔτε ὁ Πρῶτος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οὔτε κάποιος ἄλλος ἐκτὸς τοῦ πατριάρχη ἔχει δικαίωμα νὰ θέτει σὲ ἀργία, νὰ ἀφορίζει ἢ νὰ ἀπαιτεῖ κάτι ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου.

Ἐπογράφουν (Ἡ διάταξη τῶν ὀνομάτων σύμφωνα μὲ τὸ ἀντίγραφο α΄ ἢ διάταξη εἶναι διαφορετικὴ στὸ β΄): Ὁ Θεσσαλονίκης Παΐσιος. Ὁ Καισαρείας Γαβριήλ. Ὁ Ἐφέσου Ἰωάσαφ. Ὁ Ἀθηνῶν Θεοφάνης. Ὁ Βερροίας Ἀβέρκιος. Ὁ Σερρών Τιμόθεος. Ὁ Νικαίας Πορφύριος. Ὁ Μεσημβρίας Κυπριανός. Ὁ Κίτρους Ἱερμίας.

Ἄρχ.: *Τῶντι τῶν ἐν ἀν(θρώπ)οις μέγιστα δῶρα Θε(ο)ῦ, παρὰ τῶν ἄνωθεν δεδομένα φιλ(ανθρώπ)ιας...*

Τὸ ἔγγραφο εἶναι πλαστό: α) Φέρει λανθασμένη χρονολογία: ὁ Τιμόθεος ἀνέρχεται στὸν πατριαρχικὸ θρόνο τὸ Νοέμβριο τοῦ 1612. Ἐπίσης, πολλοὶ ἀπὸ τοὺς ἱεράρχες πού ἀναφέρεται ὅτι ὑπογράφουν, ὅπως ὁ Θεσσαλονίκης Παΐσιος, ὁ Ἀθηνῶν Θεοφάνης Β΄ (1612-1639), ὁ Βερροίας Ἀβέρκιος (1613-), ὁ Σερρών Τιμόθεος (1616-1625) καὶ ὁ Νικαίας Πορφύριος (1624-1640) ἐκλέγονται μετὰ ἀπὸ τὴν ἐκδοση τοῦ ἐγγράφου. β) Δὲν ὑπάρχει

συμφωνία ἰνδικτιῶνος καὶ ἔτους. γ) Ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ἔγινε σταυροπήγιο τὸ 1682 ἀπὸ τὸν πατριάρχη Διονύσιο Δ' Μουσελίμη (βλ. ἀρ. 49), καὶ προφανῶς ἡ ἀντιγραφή ἔγινε ἀπὸ ἐκεῖ μὲ προσθήκας.

18 Ὅρισμὸς ἐπιτρόπων μονῆς Ἀγίου Νικολάου στὴ Νάξο

Ἀντίγραφο (;).— Χαρτί (δίφυλλο) 315×215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση.

16 Σεπτεμβρίου 1612

Στις 16 Σεπτεμβρίου 1612 στὴ Νάξο, ὁ Φραντζέσκος Μαυρομάτης κάνει τὸ παρὸν γράμμα. Ἔχει ὡς οἰκογενειακὴ περιουσία, πού τοῦ ἄφησαν κληρονομιά (προίκα) οἱ γονεῖς του, ὅπως φαίνεται ἀπὸ τὸ σχετικὸ ἔγγραφο (προχάρτι) τοῦ πατέρα του, τὸ μοναστήρι τοῦ Ἀγίου Νικολάου, στὸν αἰγιαλὸ μπροστὰ ἀπὸ τὸ λιμεῶνα. Ἐπειδὴ ὁ ἴδιος κατοικεῖ στὴ Σαντορίνη, ὀρίζει ἐπιτρόπους τῆς μονῆς τὸν καρaboκύρη Μιχάλη, τὸ μισερ Λευθήρη Ἀκριβὸ καὶ τὸ μισερ Μανόλη Βιάρο. Οἱ ἐπίτροποι θὰ διαχειρίζονται τὴν περιουσία τῆς ἐκκλησίας, θὰ ὀρίζουν παπὰ μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τοῦ ἀρχιερέα, καὶ θὰ δέχονται τὶς ἀφιέρωσεις, προκειμένου νὰ βελτιώνουν τὸ ναό.

Ὁ Φραντζέσκος εἶχε κάνει συμφωνία (σιασμὸ) μὲ τὸ μαστρο-Νικολὸ Βαρᾶ, γαμπρὸ τοῦ μισερ Ἀνδρέα Κολλυβᾶ, νὰ τοῦ παραχωρήσει τὸ κελλίο πλάι στὸν Ἅγιο Νικόλαο, γιὰ νὰ τὸ χρησιμοποιοῦν ὡς βοηθητικὸ χῶρο στὸ μαγαζὶ του. Ὁ μαστρο-Νικολὸς εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωση, ὅπως φαίνεται καὶ ἀπὸ γράμμα του, νὰ κτίσει τὸ μαγαζὶ τοῦ Ἀγίου Νικολάου, πλάι στοῦ μισερ Στεφανῆ Τάγαρη, καὶ νὰ ἐπισκευάσει τὴν ἐκκλησία. Ὅμως, ἐπειδὴ δὲν ἔχει ἐκπληρώσει τίποτε ἀπὸ ὅλα αὐτά, ὁ Φραντζέσκος δίνει τὸ δικαίωμα στοὺς ἐπιτρόπους νὰ χαλάσουν τὸ σπάτζο (ἀνοιχτὸ χῶρο) τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ ἀνοίξουν τὴν πόρτα τοῦ κελλίου, ὅπως ἀναφέρεται καὶ στὴν διαθήκη τοῦ παπποῦ του. Οἱ ἐπίτροποι μποροῦν νὰ ὀρίσουν ὅποιονδήποτε παπὰ, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν παπα-Πέτρο ἢ τὸ γιό του· γιὰ τὸ διορισμὸ τῶν τελευταίων πρέπει νὰ ἔχουν τὴ συγκατάθεση τοῦ Φραντζέσκου, διαφορετικὰ τὸ παρὸν ἔγγραφο εἶναι ἄκυρο καὶ χωρὶς ἰσχὺ.

Ἐπιγράφουν: Ὁ μητροπολίτης Παροναξίας Ἰωσήφ. (Ἀκολουθεῖ σημεῖωση, προφανῶς τοῦ ἀρχιερέα, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία, ὁ ἱερέας πού θὰ ψάλλει στὴν ἐκκλησία πρέπει νὰ πληρώσει τὸ ἐμβατήριο τοῦ ἀρχιερέα.) Ὁ Φραντζέσκος Μαυρομάτης.

Ἀρχ.: † εἰς δόξαν χ(ριστο)ῦ ἀμήν. Εἰς ,αφιβ' ἐν μηνὶ) σεπτεβρίῳ δεκα ἕξ. εὐθησκόμενος ἐδὸ ἐγὼ / εἰς τὴν ἀξίαν ἐγὼ φρατζέσκος μαυρομάτης...

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 1, σελ. 153-155.

19 Ἀφιέρωση στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀγίων Πάντων στὴ Σαντορίνη ἀπὸ τὸ Βαρδάλαχο Πολίτη καὶ τὴ σύζυγό του Μαρία

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτί 305×206. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, σχισμένο κατὰ μῆκος.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

14 Ἰανουαρίου 1613

Ὁ Βαρδάλαχος Πολίτης καὶ ἡ σύζυγός του Μαρία, κάτοικοι τοῦ καστέλλου Σαντορίνης, στὴν Ἀπάνω Μερέα στοὺς Ἀγίους Πάντες, ἀφιερώνουν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, μετὰ τὸ θάνατό τους, τὴν ἐκκλησία τῶν Ἀγίων Πάντων, καθὼς καὶ δύο σπίτια ποὺ βρίσκονται δίπλα στὴν ἐκκλησία, ἓνα ἀμπέλι, ποὺ βρίσκεται ἀπὸ κάτω, μαζί μὲ τὰ δικαιώματά τους. Ἡ μονὴ θὰ ἀναλάβει ἀμέσως τὴ φροντίδα τῆς ἐκκλησίας. Σὲ αὐτὸ συμφωνεῖ καὶ ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς ἱερομόναχος Μεθόδιος, ὁ ὁποῖος εἶναι παρὼν στὴ σύνταξη τοῦ ἐγγράφου. Ὁ Βαρδάλαχος ὀρίζει τὸ Μπενέτο Σιγάλα ἐπίτροπο τῆς ἀφιέρωσης, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ φροντίζει ὥστε νὰ μὴν πουληθεῖ στὸ σύνολο ἢ μέρος τῆς. Ὁ Βαρδάλαχος ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωση νὰ μὴν ἀναιρέσει τὴν ἰσχύ τῆς ἀφιέρωσης.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Ἰωακεῖμ Πρέκης. Ὁ Ἀ[...] Πρέκης. Ὁ διάκονος Μανουὴλ Ντεκάντες. Ὁ Μιχαὴλς Γιβκων, καγκελλάριος.

Ἄρχ.: *Κόπη ασφαλῆς ἀπὸ τὸ ἀουτέντικο τῆς καντζελαρί(ας) ἀπὸ λόγ(ου) εἰς λόγ(ον) / εἰς δόξαν Χ(ριστ)οῦ ἀμήν. 1613 Ἰανουαρίου 14. εἰς τὴν σαντορήνην).* . . .

20 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορά μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 425×280. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία, λίγες συντομογραφίες.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἴχνη ἀπὸ κέρηνι σφραγίδα ποὺ ἐξέπεσε.— Σημειώσεις.

11 Αὐγούστου 7121 (1613)

Ξηροποταμηνοὶ καὶ Κουτλουμουσιανοὶ προσέφυγαν στοὺς γέροντες τῆς Μεγάλης Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ζητώντας νὰ ἐπιλυθεῖ ἡ ἀπὸ μακροῦ χρόνου μεταξὺ τους διαμάχη ὡς πρὸς τὰ ὄρια τοῦ βουνοῦ, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν Ἀναπαυσία. Τὰ μέλη τῆς Συνάξεως ποὺ μνημονεύονται στὸ ἔγγραφο πῆγαν ἐπὶ τόπου καὶ ὀριοθέτησαν, μὲ βᾶση τὰ ἔγγραφα τῶν μονῶν, τὰ σύνορα.¹ Ἐπισείεται ἡ ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ σὲ ὅσους δὲ δεχτοῦν τὴν ἀπόφαση.

Ὑπογράφουν: Ὁ γέρον τῆς Μεγίστης Λαύρας Ἀβέρκιος. Ὁ γέρον τοῦ Βατοπεδίου Σαμουὴλ. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Χιλανδαρίου Νικηφόρος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων Ἀνατόλης. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Διονυσίου Μαλα-

χίας. 'Ο μοναχὸς τῆς μονῆς Παντοκράτορος Μανασῆς. 'Ο μοναχὸς τῆς μονῆς Δοχειαρίου Δαμασκηνός. 'Ο μοναχὸς τῆς μονῆς Σίμωνος Πέτρας 'Ισαάκ. 'Ο μοναχὸς τῆς μονῆς Γρηγορίου Σεραφεῖμ. 'Ο ἱερομόναχος Σταυρονικήτα Θεοφάνης. 'Ο σκευοφύλακας τοῦ Πρωτάτου μοναχὸς Κυπριανός. 'Ο [μοναχὸς τοῦ Πρωτάτου (;)] Σάββας. 'Ο ἱερομόναχος καὶ ψάλτης [τοῦ Πρωτάτου (;)] Κλήμης.

'Αρχ.: † Κατὰ τὸ *ζῆρκάον ἔτος μηνὶ αὐγούστ(ω) ιάην Συνηθροισμένων ὄντων ἡμῶν τῶν γερόντ(ων) τ(ῆς) συνάξεως τοῦ ἁγίου ὄρους ἐν τῷ / πρωτάτῳ . . .*

1. Σὲ μακρὰ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι οἱ Ἐηροποταμῆνοὶ ἀδικήθηκαν ἀπὸ τὸ παρὸν ἔγγραφο, κατηγορώντας τοὺς κριτὲς ὡς δωρολήπτες καὶ ἀνίερους.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 52.

21 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας

Πρωτότυπο. — Χαρτί 217 × 304. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο. — Διατήρηση κακὴ, ἐξίτηλο. — Ὁρθογραφία. — Σημείωση.

Μάιος [1615], ἰνδ. 13

'Ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος Β' καὶ ἡ σύνοδος ἀπευθύνονται μὲ γράμμα στὰ μέλη τῆς Συνάξεως, ζητώντας νὰ ἐξεταστεῖ ἡ γνησιότητα ἀντιγράφου τοῦ χρυσοβούλλου ποὺ κατέχει ἡ μονὴ τῆς Σιμωνόπετρας. 'Ο πατριάρχης περιγράφει τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο θὰ διαπιστωθεῖ ἡ ἐγκυρότητα τοῦ ἐγγράφου καὶ τονίζει ὅτι ἂν τὸ ἀντίγραφο εἶναι γνήσιο, τότε ὁ διαφιλονικούμενος τόπος ἀνήκει στὴ μονὴ τῆς Σιμωνόπετρας, διαφορετικὰ ὁ τόπος κατοχυρώνεται ὡς ἰδιοκτησία τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου. 'Η ἀμφισβήτηση τῆς ἀποφάσεως θὰ ἐπιφέρει ἀφορισμό.

Ἵπογράφουν: 'Ο Καισαρείας Καππαδοκίας Γρηγόριος. 'Ο Ἡρακλείας Γαβριήλ. 'Ο Χριστιανουπόλεως Νεκτάριος. 'Ο Βοδενῶν Γρηγόριος. 'Ο Βελβενδοῦ (;) 'Ιωάσαφ. 'Ο Αἰνίου Δανιήλ. 'Ο Νεοκαισαρείας Βενέδικτος.

'Αρχ.: . . . γνωστὸν ἔστω / ὑμῖν ὅτι . . .

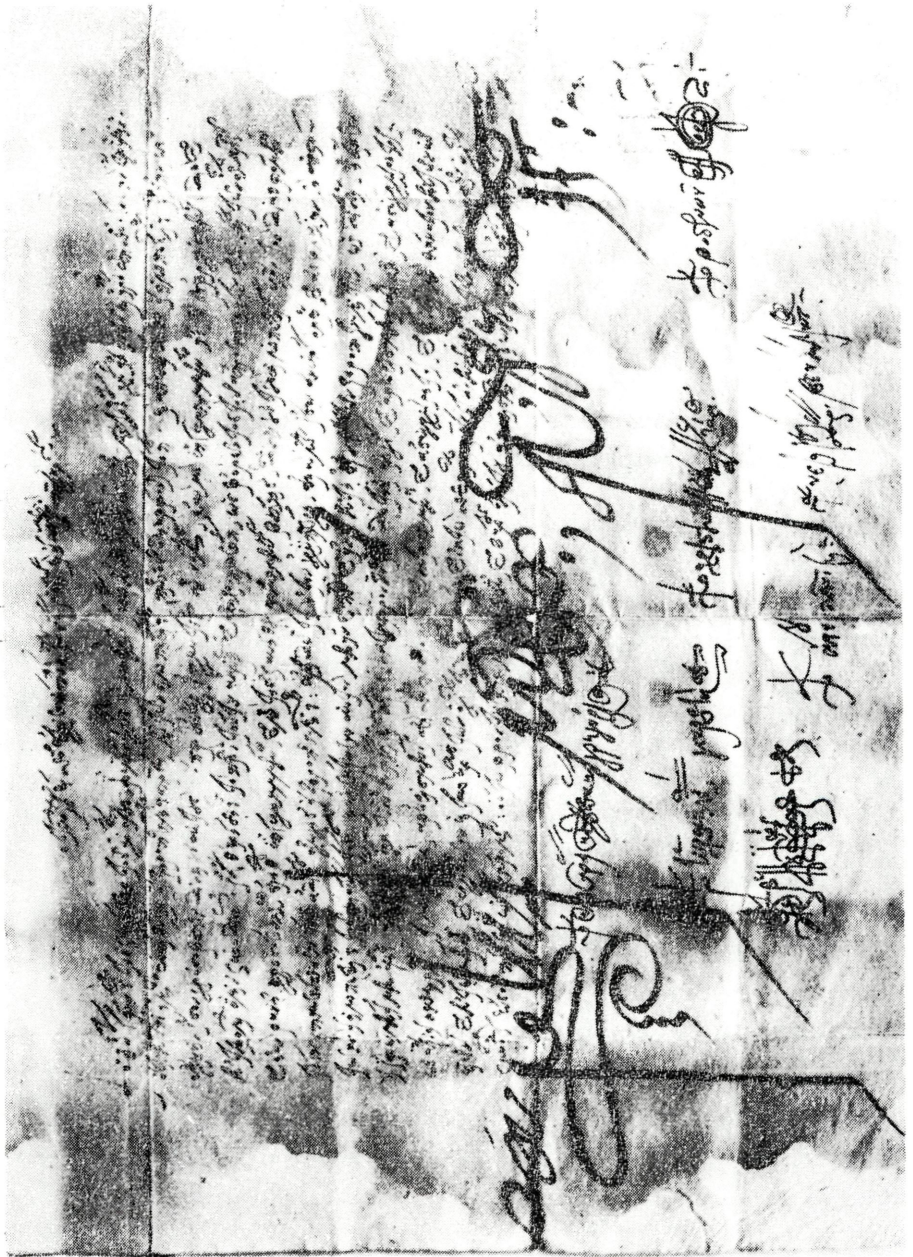
Εὐδόκιμος, ἀρ. 79. — Πίν. 5.

22 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας

Ἀντίγραφο 17ου αἰ. — Χαρτί 295 × 230. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό. — Διατήρηση μέτρια, ἐξίτηλο. — Ὁρθογραφία. — Απομίμηση ὑπογραφῆς ὡς ἐπίτιτλο.

7125 (1617)

'Ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Τιμόθεος Β' καὶ ἡ σύνοδος ἀπευθύνονται μὲ γράμμα στὸν ἐπίσκοπο Ἰερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους, καθὼς καὶ

Πίν. 5. Πατριαρχικό και συνοδικό γράμμα του Τιμοθέου Β' για τη διαφορά μεταξύ των μονών Ξηροποτάμου και Σιμωνόπετρας (Μάιος [1615]: άρ. 21)

στοὺς γέροντες τῆς Μεγάλης Συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὁ πατριάρχης ἀναφέρει ὅτι παρουσιάστηκε στὴ σύνοδο ἐνυπόγραφη ἀπόφαση τῆς Συνάξεως, στὴν ὁποία ἐμφανίζεται καὶ ἀποδεικνύεται ἀπὸ παλαιγενῆ κτητορικὰ γράμματα ὅτι ἡ μονὴ Σίμωνος Πέτρας ἀδικήθηκε ἀπὸ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, ὡς πρὸς τὴν κατοχὴ κάποιου τόπου. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἐγίνε ἐπιτόπια ὀριοθέτηση, μὲ τὴ συμφωνία καὶ τῶν δύο μονῶν. Ἀναφέρονται τὰ ὄρια. Ἡ Σύναξις ζήτησε ἐπιβεβαίωση τῆς ὀριοθεσίας μὲ πατριαρχικὸ γράμμα. Ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος ἐκδίδουν τὸ παρὸν γράμμα, μὲ τὸ ὁποῖο ἐπισείεται ἡ ποινὴ τοῦ ἀφορισμοῦ σὲ ὅσους δὲ σεβαστοῦν τὴν ὀριοθέτηση.

Ἄρχ.: ὧδε ἐπὶ συνόδου / ἴδομεν ἐνυπόγραφον ἀπόφασιν τῶν ἐγκριτί(ων) γερόντων τῆς συνάξεως ὑμῶν. . .

23 Πωλητήριο χωραφιοῦ στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ἀπὸ τὸ Γεώργη τοῦ Γκίνη Μαζαράκι

Πρωτότυπο.— Χαρτί 207 × 148. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, λίγες συντομογραφίες.— Σημείωση.

20 Ἰανουαρίου 1624

Ὁ Γεώργης τοῦ Γκίνη Μαζαράκι πούλησε ἓνα χωράφι στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, ἔναντι 140 ἄσπρων.¹ Τὸ χωράφι βρίσκεται ἀνάμεσα στὸ ἀμπέλι τοῦ Γεώργη τοῦ Πηληῶρα καὶ τὸ χωράφι τοῦ μπιστανιοῦ.

Ἐπογράφουν: Ὁ Γεώργης Πέτρος. Ὁ Γεώργης Πηληῶρας. Ὁ Γεώργης Ράντης. Ὁ Γεώργης τοῦ Πέτρου. Ὁ Δῆμος τοῦ Πέτρου. (Ὅλες οἱ ὑπογραφές ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ γραφέα).

Ἄρχ.: † ἐν το ζῶλβω ἐν μηνί ἰούνουαρίου κ' ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ / γεῶργης του γκίνη του μαζαράκι. . .

1. Ὁ τόπος δὲν μνημονεύεται· σὲ σημείωση ἀναφέρεται † εἰς τὸν κακλίνιον, / διὰ τὸ ἀμπελό/τοπον.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 233.

24 Πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Κυρίλλου Α' Λούκαρη γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 200 × 295. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση μέτρια, ἐξίτηλο.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

Ὁκτώβριος [1627], ἰνδ. 1

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλος Α' [Λούκαρης], μὲ γράμμα του στὸν ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους, τὸν Πρῶτο τοῦ Ἁγίου Ὁρους

καὶ τοὺς γέροντες τῆς Συνάξεως, ἀναφέρει ὅτι οἱ Ξηροποταμηνοὶ ἐγκάλεισαν τοὺς Κουτλουμουσιανοὺς, ποὺ καταπάτησαν μὲ τὴ βία τόπο τῆς μονῆς τους ἐπάνω τῆς Ἀναπαυσίας καλούμενον. Ὁ πατριάρχης ζητᾷ ἀπὸ μοναχοὺς ἢ λαϊκοὺς νὰ καταθέσουν σχετικὰ μὲ τὴν ἰδιοκτησία τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὑπὸ τὸ βᾶρος τῆς ποινῆς τοῦ ἀφορισμοῦ.

Μηνολόγιο.

Ἀρχ.: οἱ ἀπὸ τοῦ μονα/στηρίου τοῦ Ξηροποτάμου πατέρες ἀνέφερον ἡμῖν ὅτι, τόπον εἶχον τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν ἴδιον. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 53.

25 Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Σπίλι ἀπὸ τὰ ἀδελφία Θεόφιλο, Λοῖζο καὶ Εὐδοκία

Ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί 215 × 153. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

22 Ἰουλίου 1640, ἡμέρα Τετάρτη

Τὰ ἀδελφία Θεόφιλος, Λοῖζος καὶ Εὐδοκία, καθὼς καὶ ὁ γαμπρός τους Νικόλαος Πανταζῆς πουλοῦν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου χωράφι τους στὴν τοποθεσία Σπίλι [τῆς Κασσάνδρας¹], ἔναντι τοῦ ποσοῦ τῶν 3.000 ἄσπρων.

Τὸ ἔγγραφο συντάχθηκε ἐνώπιον τῶν μαρτύρων: Γεωργίου τοῦ γερο-Νικολοῦ, Γεωργίου τοῦ Γιαννοῦτζου, Γεωργίου Κοημιτζῆ, Ἰωάννη τοῦ Γιόννη, Ἰωάννη τοῦ Μαντούδη. Ὑπογράφουν: Ὁ παπα-Θεοδωρῆς. Ὁ παπα-Εὐστάθης. Ὁ παπα-Παλαιολόγος.

Ἀρχ.: Ἔτους 1640 / † ομολογούμεν ἐμῖς ὁ θεόφιλος κ(αί) ο λογιζο(ς) κ(αί) ἡ ἀδελφὴν / μ(ας) εὐδοκι(α). . .

1. Ἡ περιοχὴ Κασσάνδρας μνημονεύεται σὲ σημείωση στὸ πίσω μέρος τοῦ ἐγγράφου. Τὸ τοπωνύμιο Σπίλι βρίσκεται πιθανότατα στὴ χώρα Πολύχρου, βλ. ἀρ. 30.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 120.

26 Ἀνταλλαγὴ χωραφίων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τοῦ Κυριαζῆ τοῦ Γεργούντα στὴν Κρασιά

Πρωτότυπο.— Χαρτί 174 × 150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

9 Ἰανουαρίου 7151 (1643)

Ὁ Κυριαζῆς τοῦ Γεργούντα¹ καὶ ὁ γιός του Δημήτρης ἀντάλλαξαν τὸ χωράφι τους στὴν Κρασιά [τῆς Ἱερισσοῦ] μὲ ἓνα καματηρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου. Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Μεμέτη Τζελεπῆ καὶ τοῦ Χωνιάτη.

Ἵπογράφουν: Ὁ Περη Τζελεπής. Ὁ Ἀλουπαστας. Ὁ Ἄγγελος Σινγρῆ. Ὁ Γεράκης Κάτος. Ὁ Συρόπουλος Ἀγγέλου. Ὁ παπα-Πάντος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου. Ὁ Στέργιος Μάκανης. Ὁ Ἄγγελος (τοῦ) παπᾶ.

Ἄρχ.: *E[ν]τος ζῆνα μνη γεναρην 9 / † ομόλογο εγο ο κωραζης του γεργουντα κ(αι) ο γιος μου ο διμητρης...*

1. Πρβλ. ἀρ. 27, ὅπου ὑπογράφει ὡς Κυριαζῆς Γεργούδα, κάτοικος Ἱερισσοῦ, μαζί με μάρτυρες ἀπὸ τὸ παρὸν ἔγγραφο.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 234.

27 Πωλητήριο χωραφίων στὴν Κρασιά ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερισσοῦ

Πρωτότυπο (;).— Χαρτί (δίφυλλο) 300 × 213. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, λεκέδες.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Στὸ κέντρο τοῦ ἄνω περιθωρίου ἡ λέξις Θ(εοτόκο)ς.— Σημείωση.

29 Ἰανουαρίου 7151 (1643)

Οἱ κάτοικοι τῆς Ἱερισσοῦ, μικροὶ καὶ μεγάλοι, πουλοῦν, γιὰ 16 γρόσια, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὰ χωράφια στὴν Κρασιά.¹ Τὰ χωράφια συνορεύουν μετὰ τὰ κτήματα τῆς Καματ(ε)ροῦ καὶ τῆς μονῆς τῆς Λαύρας καθὼς καὶ μετὰ τὴ σουβλερῆ πέτρα καὶ τὸ λάκκο ποῦ κατεβαίνει ὡς τὸ γυαλό. Οἱ κάτοικοι διαβεβαιώνουν ὅτι κανεὶς δὲν θὰ διεκδικήσει τὰ χωράφια καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ γίνεται τὸ παρὸν ἔγγραφο ἐνώπιον τῶν παπάδων καὶ τῶν γερόντων.

Ἵπογράφουν: Ὁ Ἄγγελος (τοῦ) παπᾶ.² Ὁ Καρακώστας. Ὁ γερο-Δέτρος. Ὁ Ἄγγελος Σινγρῆ. Ὁ Κωσταντῖνος (τοῦ) παπᾶ. Ὁ Κυριαζῆς Γιάννης. Ὁ Κυριαζῆς (τοῦ) παπᾶ. Ὁ Ἄγγελος (τοῦ) παπα-Βατα. Ὁ Στέργιος Στούπα. Ὁ Δῆμος (τοῦ) παπᾶ. Ὁ Ζουρεγι ἀγά (;). Ὁ Κυριαζῆς Γεργούδα. Ὁ Δῆμος Πάρα. Ὁ Γεράκης Κάτος. Ὁ Μανόλης (τοῦ) παπᾶ. Ὁ παπα-Πάντος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου. Ὁ ἱερεὺς Χριστόδουλος. Ὁ παπα-Πανταζῆς.

Ἄρχ.: *θ(εοτόκο)ς / E[ν]τος ζῆνα μνη γεναρηου κθ' / ομολογουμε εμης η χορα νερησος μικρη κ(αι) μεγαλη...*

1. Σημείωση στὸ πίσω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρει ὅτι τὸ κτῆμα βρίσκεται στὸν Προαύλακα.

2. Οἱ ὑπογραφές σὲ δύο γραμμές· στὴν πρώτη εἶναι τὸ ὄνομα καὶ στὴ δεύτερη τὸ πατρῷνο π.χ. Ἄγγελος/Σινγρῆ. Μετὰ τὸν ἴδιο τρόπο εἶναι γραμμένα καὶ τὰ ὀνόματα ποῦ φέρουν στὴ δεύτερη γραμμὴ τὸ παπάς. Εἶναι ἀσαφές ἂν πρόκειται γιὰ παπάδες ἢ γιὰ τοὺς γιούς τοῦ παπᾶ, ὅπως ἀφήνει νὰ υποθέσουμε ἡ ὑπογραφή το ἰ Ἀγγέλου παπα-Βατα.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 115.

28 Ὁμολογία Σιμωνοπετριτῶν γιὰ τὴ διαφορὰ τῆς μονῆς τους μετὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 302 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Στὸ κέντρο τοῦ ἄνω περιθωρίου ἔντυπη σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους.— Σημείωση.

5 Αὐγούστου 7154 (1646)

Οἱ Σιμωνοπετρίτες ὁμολογοῦν ἐνώπιον τῆς Συνάξεως,¹ ὅτι ὁ τόπος γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ ὁποίου ἦταν σὲ διαμάχη μετὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου ἀνῆκε στὴν τελευταία. Συμφωνοῦν νὰ μὴν προβάλλουν στὸ ἐξῆς διεκδικήσεις καὶ δηλώνουν ὅτι τὸ πρῶτο γράμμα ποῦ κατέχουν θὰ πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς ἀκαιρον καὶ ἀβέβαιον. Ἡ ὁμολογία ἔγινε μετὰ ἀπὸ τὴν κρίση τοῦ μουλᾶ, σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία δικαιώθηκε ἡ μονὴ Ξηροποτάμου.²

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος τῆς Μεγίστης Λαύρας Ἱερεμίας. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Βατοπεδίου Ἰωακείμ. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Χιλανδαρίου Τιμόθεος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων Ἀνατόλιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Παντοκράτορος Ἰωαννίκιος. (Ἡ ὑπογραφή σὲ τρεῖς σειρὲς στὸ δεξιὸ περιθώριο.) Ὁ ἱερομόναχος Σίμωνος Πέτρας Γρηγόριος. Ὁ ἡγούμενος Ξενοφῶντος Γρηγόριος, ἱερομόναχος (σλαβ.). Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Σίμωνος Πέτρας³ Νίκανδρος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου Δαβίδ. Ὁ γέρον Διονυσίου Λεόντιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Δοχειαρίου Συμεών.

Ἄρχ.: † Ὁμολογοῦμ(εν) ἡμεῖς οἱ σιμωνοπετριῶταις πῶς ἐσιάστμ(εν) μετὰ τοὺς ξηροποταμινούς. . .

1. Στὴν πραγματικότητα τὸ ἔγγραφο, ποῦ σύμφωνα μετὰ σημείωση χαρακτηρίζεται ὡς ὁμοφωνητικὸν γράμμα, ἀπολύεται ἀπὸ τὴ Μεγάλῃ Σύναξῃ τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Στὴν ἴδια σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὴν κατοχὴ τοῦ τόπου ἐπικυρώνουν μετὰ τὴ βούλλα τους ὁ ζαμπίτης τοῦ τόπου καὶ ὁ χασιαμῆς.

2. Στὸ κάτω περιθώριο τοῦ ἔγγραφου σημειώνονται δύο ἀποφάσεις τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν, ὅπου ἀναφέρεται ὅτι ὁ τόπος τοῦ Δοντᾶ, σύμφωνα μετὰ τὶς καταγραφὰς καὶ τὶς μαρτυρίες, ἀνῆκε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου.

3. Ὁ Νίκανδρος ὑπογράφει κάτω ἀπὸ τὴν ὑπογραφή τοῦ Γρηγορίου καὶ, προφανῶς ἀπὸ παραδρομὴ, σημειώνει ἐκ τῆς αὐτῆς μονῆς. Ὑποθέτουμε, ὡστόσο, ὅτι ταυτίζεται μετὰ τὸ Σιμωνοπετρίτη γέροντα Νίκανδρο, ποῦ ἀναφέρεται ὡς ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς μονῆς, πρβλ. ἀρ. 29.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 80.

29 Ὁμολογία Σιμωνοπετριτῶν γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῆς μονῆς τὸς καὶ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Ἀντίγραφο (;).— Χαρτί 210×158. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Στὸ κέντρο τοῦ ἄνω περιθωρίου ἡ λέξη Θ(εοτόκο)ς. Στὸ κάτω μέρος δύο ἔντυπες τουρκικὲς σφραγίδες.— Σημείωση.

5 Αὐγούστου 7154 (1646)

Ὁ γερο-Νίκανδρος καὶ οἱ Σιμωνοπετρίτες σύντροφοὶ τοῦ ὁμολογοῦν, ἐνώπιον τῶν μπισταντζήδων καὶ τῆς Συνάξεως, ὅτι ὁ τόπος γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ ὁποίου ἦταν σὲ διαμάχη μὲ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ἀνῆκε στὴν τελευταία. Σὲ περίπτωσι πού ἐπανέλθουν στὴν ἴδια ὑπόθεσι νὰ γίνεται ταζήρι καὶ νὰ ἀγκλοπιζονται ἀπὸ τοὺς μπισταντζήδες. Ἡ μαρτυρία αὐτὴ ἔγινε ἐνώπιον τῶν μπισταντζήδων Μπαριάμ μπέη καὶ Χοσεὴν πασιά.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Μεγίστης Λαύρας Ἱερεμίας. Ὁ προηγούμενος Βατοπεδίου Παχώμιος, ἱερομόναχος. Ὁ δικαῖος Βατοπεδίου Τιμόθεος. Ὁ προηγούμενος Ἰβήρων Λογγίνος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων Νεῖλος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Παντοκράτορος Γερμανός. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Ἰβήρων Γεννάδιος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Χιλανδαρίου Τιμόθεος. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Σταυρονικήτα Ἀθανάσιος. Ὁ παπα-Αὐξέντιος (σλαβ.) ἀπὸ τὴ μονὴ Σταυρονικήτα. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Βατοπεδίου Τιμόθεος. Ὁ ἡγούμενος Ξενοφῶντος Γερμανός (σλαβ.).

Ἀρχ.: Θ(εοτόκο)ς / † Ὁμολογουμ(εν) ἡμεῖς οἱ σιμοπετρίτες ο γέρω Νίκανδρος...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 81.

30 Συμβιβασμὸς μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πολύχρου καὶ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 208×155. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐπικολημένο σὲ χαρτί.— Ἀνορθόγραφο.— Συντομογραφίες.

8 Ὀκτωβρίου 1646

Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Πολύχρου, μικροὶ καὶ μεγάλοι, συμφώνησαν μὲ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου καὶ ἔκοψαν τὸ ἀναζῶλον (;) καὶ οἱ μοναχοὶ τοὺς ἔδωσαν 50 γρόσια. Οἱ κάτοικοι συμφώνησαν νὰ μὴν προβάλλουν ἄλλες ἀπαιτήσεις.

Τὸ ἔγγραφο συντάχθηκε ἐνώπιον τῶν μαρτύρων: Γεωργίου τοῦ γερο-Νικολοῦ, Γεωργίου Γιαννοῦτζου, Γεωργίου Μαντούδη, παπα-Θεοδωρῆ, παπα-Εὐστάθι, παπα-Ἰωάννη, Ἀποστόλη Πλομου, Ρίζου Βοντζα, Γεωργίου Πούλη, Ρίζου, Ἰωάννη Μαντούδη, Ἰωάννη Γορέντζα, Γεωργίου Χριστοφό(ρου), Ἰω-

άννη Γεώργη, Γεωργίου Γεώργη, Πόγγα, Δήμου Παγγάλου, Ἰωάννη Γεωργίου, Μίχου Μαντούδη, Λαμπρινοῦ Μιχελῆ, Ἀστερίου, Γεωργίου Πολύχρου, Θεοδωρῆ Ξένου, Θεοφίλου, Δήμου Γεωργαρή, Ἰωάννη Σταυράκη, Μανόλη Νίκου, Ἰωάννη Κουτῆ, Κυριαζῆ Σιδερά, Γεωργίου Ἀρφανοῦ, Ἰωάννη Σιγγούρου. Ὑπογράφουν: Ὁ παπα-Παλαιολόγος. Ὁ ἱεροδιάκονος Γρηγόριος. Ὁ γερο-Παχούμιος. Ὁ οἰκονόμος Ἰάκωβος.

Ἄρχ.: Ἔτους 1646 / † ὁμολογούμεν ἑμῖς εἰς χωρα πολυχρονιώτες μικρὴ κ(αί)/μεγαλην . . .

Τὸ ἔγγραφο εἶναι γραμμένο ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι μὲ τὸ ἀρ. 25.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 121.

31 Ἀφιέρωση κινητῶν καὶ ἀκινήτων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο

Νοταριακὸ ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 295 × 200. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται στὸ verso τοῦ β' φύλλου (στὸ β' φύλλο ὁ κωδῖκελλος, βλ. ἀρ. 32). Μελάνι καστανὸ σκοῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

23 Αὐγούστου 1648

Ὁ μισὲρ Μιχαὴλ Θεόφιλος, γιὸς τοῦ Τάντουλου, προσκάλεσε, στὶς 23 Αὐγούστου 1648, τὸ νοτάριο Ἰωάννη Γᾶ, ὁ ὁποῖος συντάσσει, στὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου στὸ *μουῦργο* τῆς Νάξου, τὸ παρακάτω ἔγγραφο. Ὁ Μιχαὴλ Θεόφιλος ἀφιερώνει διάφορα ἀγαθὰ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, γιὰ μνημόσυνο τοῦ ἴδιου, τῆς συζύγου του Ἀντωνίας, τοῦ γιοῦ του Τάντουλου καὶ τῶν γονέων του. Τὰ ἀγαθὰ εἶναι τὰ ἀκόλουθα:

α) Ἀμπέλι στὸ Λιβᾶδι, πλάι στὰ ἀμπέλια τῆς εὐγενεστάτης ἀρχόντισσας Καλλίτζας Κόκκο Σουμμαρίπα καὶ τοῦ εὐγενοῦς μισὲρ Τζουὰν Ματθία Κρέσπου. Τὸ ἀμπέλι ἔχει σπίτια, αὐλές, κρεβατίνες, περιγαρδιά (κῆπο), δύο πηγᾶδια, φοῦρνο, πατητήρια.

β) Στὴν ἴδια τοποθεσία χωράφι-λιβᾶδι, πλάι στὸ προηγούμενο ἀμπέλι καὶ στὰ ἀμπέλια τοῦ αὐθέντη Γερμανοῦ Κορονέλλου καὶ τοῦ Τζουὰν Ματθία Κρέσπου. Στὸ χωράφι ὑπάρχει μία συκαμινιά.

γ) Στὴν τοποθεσία Ἀγερσανίου, ἀμπέλι μὲ πατητήρι, τὸ ὁποῖο εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὴ χήρα τοῦ σακελλάριου παπα-Ἰωάννη, πλάι στὰ κτήματα τοῦ εὐγενοῦς μισὲρ Πανταλεόνε Μηνιάτη καὶ τοῦ μισὲρ Νικολοῦ Ἀτταλειώτη.

δ) Στὶς Ἐγκαρές (Ἐνγγαραῖς), ποτιστικὸ χωράφι μὲ τὰ δικαιώματα νεροῦ (δύο φορὲς τὴν ἑβδομάδα, ὀλόκληρο τὸ χρόνο), πού εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸν Ἀντώνιο Στρατή, τὸν ἀποκαλούμενο Θεολογίτη. Τὸ χωράφι αὐτὸ συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ εὐγενοῦς μισὲρ Γιάκωβου Κόκκου, τοῦ Γεωργίου Μπάλιου, τοῦ λεγόμενου Νικῆτα καὶ τοῦ Ἰωάννη Δροσίτη.

ε) Δύο έργαστήρια, πού βρίσκονται στο *μποῦργο* τῆς Νάξου, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸ μακαρίτη κύρ Σταμάτη Βιάρο καὶ ἀπὸ τὸν εὐγενῆ μισέρ Νικόλαο Ἀκριβό. Τὰ ἐργαστήρια βρίσκονται πλάι στὸ σπίτι τοῦ ἀφιερωτῆ καὶ σὲ αὐτὸ τοῦ μοναχοῦ Μακαρίου Βιάρου. Τὰ ἐργαστήρια δίνονται μὲ τὸν *ἀέρα* τους γιὰ νὰ κτιστοῦν.

Ἡ ἀφιέρωση θὰ ἰσχύει μετὰ τὸ θάνατό του καὶ ἡ μονὴ θὰ ἀποδίδει τὸ 1/2 τῶν εἰσοδημάτων (*ιντράδα*) στὴ σύζυγό του, ὡς τὸ θάνατό της. Οἱ μοναχοὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ πουλήσουν ἢ νὰ ἀνταλλάξουν τίποτε ἀπὸ τὴν παραπάνω περιουσία. Ἄν γιὰ λόγους ἀνάγκης (*ἀρρώστια, ἀναπηρία κλπ.*), ὁ Μιχαὴλ Θεόφιλος θελήσει νὰ πουλήσει μέρος ἢ τὸ σύνολο τῆς περιουσίας του δύναται νὰ τὸ πράξει. Ἡ παρούσα δωρεὰ ἐγίνε γιὰ ψυχικὴ σωτηρία τῶν ἀνωγεγραμμένων καὶ γιὰ βεβαία ἰσχύ τῶν ὅρων ὑπογράφηκε ἀπὸ τὸν ἀφιερωτῆ καὶ τοὺς μάρτυρες πού προσκλήθηκαν.

Ἵπογράφουν: Ὁ Ἀντώνης Λουρδᾶς. Ὁ Διαμαντῆς Βαπτισμένος. Ὁ Γεώργιος Μενδρινός. Ὁ Σταυριανὸς Μιχαλίτζης. Ὁ Ἰωάννης Ἀκριβός. Τὸ ἔγγραφο συνέταξε ὁ Ἰωάννης Γᾶς, *φανερὸς νομικὸς καὶ ἀρχιγραμματεὺς Ναξίας*.

ἸΑρχ.: *Κόπη ἐκ τοῦ Καθολικοῦ / Εἰς δόξα τοῦ ἐόντου θ(εο)ῦ ἰμῶν ἀμήν. ἐκ τῆς ἐνσάρκου ἰκονομίας χρόνοι κ(υρίο)ν 1648 αὐγουστου 23 ἐν τό μπουργο ναξίας...*

Βιβλ.: Γιά τὸν Ἰ. Γᾶ βλ. Α. Κατσόρου, Ἐπετ. Ἐταιρείας Κυκλαδικῶν Μελετῶν 7 (1968), σελ. 309.— Στ. Κορρέ, BNJ 8 (1929/30), σελ. 277-285.

Ἐκδ. Εὐδόκιμος, σελ. 65-66, Νικολάου, ἀρ. 2, σελ. 159-162.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 143.

32 Κωδῖκελλος στὸ ἀφιερωτήριο ἔγγραφο κτημάτων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο

Βλ. ἀρ. 31

24 Ὀκτωβρίου 1648

Στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, στὸ *μποῦργο* τῆς Νάξου στὶς 24 Ὀκτωβρίου 1648 (*παλιὸ ἡμερολόγιο*), παρουσία τοῦ ἀρχιγραμματέως, ἀξιοπίστων μαρτύρων καὶ τοῦ παπα-Γρηγορίου, ἐπικεφαλῆς ομάδας μοναχῶν (*ἐν συνοδείᾳ*) ἀπὸ τὴ μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα τῆς Ξηροποτάμου, ὁ εὐγενῆς μισέρ Μιχαὴλ Θεόφιλος συμπληρώνει τὴν ἀφιέρωση πού εἶχε κάνει τὴν 23ῃ Αὐγούστου καὶ παραχωρεῖ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ *μαγαζί* πού εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸ μακαρίτη Σταμάτη Βιάρο, μὲ τοὺς ἀμφορεῖς καὶ τὰ βουτζία. Τὸ *μαγαζί* βρῖσκεται πλάι [στὸ *μαγαζί* (;)] τοῦ μαστρο-Λικαρδῆ Διακονόπουλου. Ἐπίσης, ἀφιερώνει ἀμπέλι στὸ χωριὸ Σαγκρί, στὴν Πλάκα, κοντὰ στὸ ἀγιαντωνίτικο ἀμπέλι καὶ τὸ ἀμπέλι τοῦ Σταμάτη τῆς Προφήταινας. Ἡ ἀφιέρωση ἐγίνε γιὰ ψυχικὴ σωτηρία (*εἰς πληροφορίαν ψυχοῦ*), ὅπως καὶ ἡ προηγούμενη.

Ἵπογράφουν: Ὁ Μικέλεις Θεόφιλος, πού ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀφιέρωση, καὶ οἱ μάρτυρες: Ἀντώνιος Γαλάτης καὶ Σταμάτης Ἀνεφαντάκης. Τὸ ἔγγραφο συνέταξε ὁ Ἰωάννης Γᾶς, φανερός νομικὸς καὶ ἀρχιγραμματεὺς Ναξίας.

ἸΑρχ.: *Εἰς δόξα χ(ριστ)οῦ ἀμην. ἐκ τῆς αὐτοῦ σαρκώσεως 1648 δεκτωβ(ρίου) 24 κατα τω παλεο...*

ἸΕκδ.: Εὐδόκιμος, σελ. 66-67, Νικολάου, ἀρ. 2, σελ. 162-163.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 143.

33 Δωρεὰ ἀμπελιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴν Ἀνούσα, χήρα τοῦ Νικόλα Μιχαλίτζη, στὸ γιό της Πέρο, οἰκότροφο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Νοταριακὸ ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 330 × 205. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημείωση.

14 Ἰανουαρίου 1650

Τὴ 14ῃ Ἰανουαρίου 1650 στὸ σπίτι τῆς Ἀνούσας, χήρας τοῦ μισερ Νικόλα Μιχαλίτζη. Ὁ γιὸς τῆς Ἀνούσας Πέρος βρίσκεται στὴ μονὴ τῶν Ἁγίων Σαράντα (Ξηροποτάμου) τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Παρουσία τοῦ πνευματικοῦ τῆς μονῆς, ἡ Ἀνούσα παραχωρεῖ στὸ γιό της, ὡς προίκα, ἓνα ἀμπέλι, ἀγορὰ τοῦ πατέρα του, στὸν τόπο λεγόμενον Λαχνόν. Οἱ ἰδιοκτησίες πού τὸ περιβάλλουν εἶναι τοῦ παπα-Δημήτρη Κυνηγοῦ καὶ τοῦ γιοῦ τοῦ Σαχᾶ. Τὸ ἀμπέλι ἀνήκει στὸ παιδί ἀλλὰ θὰ τὸ κατέχει καὶ θὰ τὸ νέμεται ἡ μονὴ Ξηροποτάμου. Σὲ περίπτωσι πού τὸ παιδί ἀποχωρήσει ἀπὸ τὴ μονή, τὸ ἀμπέλι θὰ παραμείνει στὴν κατοχὴ τῆς μονῆς ὡς ἀντιστάθμισμα τῶν δαπανῶν γιὰ τὴν ἐκπαίδευσή του καθὼς καὶ τῶν λοιπῶν ἐξόδων.

Ἵπογράφουν: Ὁ Θωμᾶς Μιχαλίτζης, πού στέργει καὶ οἱ μάρτυρες Νικόλαος Ἀραῶς, Νικόλαος Μπάλιος καὶ Δημήτρης Ἀκριβός, καθὼς καὶ ὁ Παντολέων Μηλιάτης, νοτάριος συντάκτης τοῦ ἔγγραφου.

ἸΑρχ.: *Κόπηα / † Ἐν ονοματῇ χ(ριστο)ῦ του ἄληθινου θ(εο)ῦ ἡμῶν αμῖν 1650 ἔν μηνί γεναρηῶν 14 εἰς τον ἱκον/της κυρ(ας) ἄνούσας...*

ἸΕκδ.: Νικολάου, ἀρ. 3, σελ. 175-176.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 144.

34 Ὁμολογία γιὰ ὀφειλὴ δανείου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 304 × 205. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

5 Νοεμβρίου 1650

Ὁ πατὴρ Χριστόφορος τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Σαράντα (Ξηροποτάμου) συνάντησε στὴ Σμύρνη τὸν караβοκύρη Λευτέρη Ντοράδο. Ὁ τελευταῖος εἶχε

προβλήματα υγείας και ὁ μοναχὸς τοῦ εἶχε δανείσει 8^{1/2} ρεάλια, χωρὶς τόκο (διάφορο). Ὁ Λευτέρης Ντοράδος ἔφυγε ἀπὸ τὴ Σμύρνη κρυφὰ καὶ πέθανε στὴ Χίο. Πρὶν πεθάνει εἶχε γράψει στὸ Χριστόφορο, ἀναφέροντας ὅτι εἶχε τὴν πρόθεση νὰ πάει στὴ Νάξο καὶ νὰ καταβάλει τὸ χρέος του στὸ ἐκεῖ μετόχι. Ὁ Χριστόφορος μὲ τὸ παρόν του ἔγγραφο πρὸς τὸ μετόχι στὴ Νάξο¹ γράφει ὅτι στὴν περίπτωση ποὺ ὁ Λευτέρης δὲν εἶχε καταβάλει τὸ χρέος, ὀρίζει τοὺς μισὲρ Μικέλε Θεόφιλο καὶ μισὲρ Στρατὴ Θεολογίτη ὡς ἐπιτρόπους του, γιὰ νὰ εἰσπράξουν τὴν παραπάνω ὀφειλή. Ὁ Χριστόφορος προσθέτει ὅτι ἔχει ὡς ἐνέχυρο ἓνα παλιοστρωματάκι, ἓνα παλιοπάπλωμα, ἓνα παλιοβάρελο χωρὶς πάτο καὶ μιὰ καρπέτα.

Ἵπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Νεόφυτος, ἐφημέριος Σμύρνης. Ὁ Φραντζέσκος Μιχαήλ (;). Ὁ Βιτ(τ)όριος Κρήσπος, συντάκτης τοῦ ἔγγραφου.

ἸΑρχ.: 1650 νοεβρηῦ 5 / † εστοντας κ(αι) νανε ἑνας πατερας ονοματη Χρηστοφορος...

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ ἔγγραφο ἀπευθύνεται στὸν Ἀξιῶτη παπα-Μακάριο καὶ ὅτι εἶναι ἄχρηστο.

ἸΕκδ.: Νικολάου, ἀρ. 4, σελ. 178-179.

35 Προικοσύμφωνο γιὰ τὴ Λιανή, θυγατέρα τοῦ Γιώργη Γρυπάρη

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 300×210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ α' φύλλο. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

5 Ὀκτωβρίου 1651

Τὴν 5ῃ Ὀκτωβρίου 1651 στὸ σπίτι του, ὁ κύρ Γεώργης Γρυπάρης, μὲ τὴ σύζυγό του Ἀνούσα, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Ἀνδρέα Κολλυβᾶ, καὶ ὁ μισὲρ Σάντος Φηνότης, ἀπὸ τὴν Κρήτη, ἔκαναν συμφωνία γάμου καὶ σταθερὸ συνοικέσιο γιὰ τὴ θυγατέρα τοῦ πρώτου, Λιανή. Οἱ γονεῖς τάζουν ὡς προίκα, μαζὶ μὲ τὴν εὐχὴ τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴ δική τους, δύο εἰκόνες, τοῦ Προδρόμου καὶ τῆς Ἀγίας Αἰκατερίνης. Στὴ Λιανὴ παραχωροῦνται ὡς προικιὰ τὰ ἀκόλουθα:

α) Κατώγιο σπίτι ποὺ βρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι ποὺ ἔχει ἡ ἄλλη θυγατέρα τοῦ Γρυπάρη, Βεβελέτα.

β) Ἀμπέλι στὶς (Μ)προσαρὲς μὲ πηγάδι. Τὸ ἀμπέλι συνορεῖται μὲ τὰ κτήματα τοῦ γερο-μοναχοῦ Ταμάι καὶ τῆς Ζυγοπούλας, καθὼς καὶ μὲ τὴν κομμοῦνα στρατά.

γ) Χωράφι, τὸ μισὸ Ραχίδο, στὶς Κεχρές, κοντὰ στὸ χωράφι τῆς ἄλλης θυγατέρας τοῦ Γρυπάρη, Βεβελέτας, πλάι στὸ κτῆμα τοῦ μισὲρ Μιχαήλ Μπενάνου.

δ) Χωράφι στο Καντζίκρη, πλάι [στο χωράφι (;)] του Φ(ρ)α{ν}γγάκη και στην κομμώνα στράτα.

Ἐκολουθεῖ κατάλογος μὲ διάφορα εἶδη προικός (ἀναφέρονται ἕνα πρὸς ἕνα). Ἐπὶ ὅλη τὴν πατρικὴ περιουσία, στὴ Λιανὴ παραχωρεῖται τὸ 1/3 καὶ ὅλα τῆς τὰ ροῦχα. Ἐπὶ τὸ ἀμπέλι, ἡ Λιανὴ ὀφείλει νὰ δίνει στοὺς γονεῖς τῆς, ὅσο ζοῦν, κάθε χρόνο τρία μέτρα κρασί, δηλαδὴ μίστατα τριάντα καὶ τὸ καλα-
 θιάτικο κάθε ἑβδομάδα.

Τὴν περιουσία αὐτὴ θὰ τὴν κληρονομήσουν τὰ παιδιὰ τῶν μελλονόμενων, ποὺ θὰ βαπτισθοῦν ρωμέικα καὶ θὰ πρέπει νὰ εἶναι ρωμιόπουλα. Ἐν ὅμως ἡ γυναίκα πεθάνει χωρὶς τέκνα, τότε θὰ ἐπιστρέψει ἡ περιουσία στοὺς γονεῖς ἢ στοὺς συγγενεῖς τῆς (ἀναφέρονται οἱ κατὰ σειρὰ δικαιούχοι στὴν κληρονομιά). Ἡ περιουσία δὲν μπορεῖ νὰ πουληθεῖ, νὰ χαριστεῖ, νὰ δοθεῖ ὡς ἀφιέρωση ἢ ὡς ὑπόθηκη· ὀρίζεται ὅτι θὰ περιέρεχεται ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεὰ. Ἡ Λιανὴ πρέ-
 πει νὰ καταλάβει ὡς μουκατὰ 25 ἄσπρα, γιὰ τὰ πράγματα ποὺ ἔλαβε.

Ἐο γαμπρὸς ὑπόσχεται νὰ μὴν παίξει τὴν προίκα στὰ χαρτιά καὶ νὰ μὴ βάλει ἄλλον νὰ παίξει στὴ θέση του, μὲ ποινὴ νᾶνα ἀποφασισμένος. . . σκλά-
 βος εἰς τὸ κάτεργον.

Ἐοποιος προβεῖ σὲ ἀνατροπὴ τῆς παραπάνω συμφωνίας, θὰ πρέπει νὰ κα-
 ταβάλλει στὴν ἀφεντιά ὡς πρόστιμο 100 ρεάλια, τὰ πενήντα στὸν καθὴ καὶ τὰ
 πενήντα στὸν μπέη.

Ἐπογράφουν: Ἐο Νικόλας Μπάφος. Ἐο Μανόλης Παπαδόπουλος. Ἐο Ἐνα-
 γνώστης Μοσχόπουλος. Ἐο Νικόλαος Ἐκριβός, νοτάριος συντάκτης τοῦ ἔγ-
 γραφου.

Τὸ 1688, Ἐανουαρίου 9, ὁ νοτάριος πούμπλικος Ἐωάννης Μηνιάτης ἐξέ-
 δωσε τὸ παρὸν ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ καθολικὸ πρωτόκολλο τοῦ ποτὲ νοταρίου
 Νικολάου Ἐκριβοῦ.

Ἐρχ.: Κοπια / † Εἰς δόξαν χ(ριστο)ύ τοῦ ἀληθινοῦ θ(εο)υ ἰμόν ἀμήν. 1659 /
 ὀκτοβρίου 5 εἰς το σπίτι τοῦ κυρ γεοργι γριπάρη. . .

Πρβλ. ἀρ. 47, 52.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 5, σελ. 180-184.

36 Πωλητήριο χωραφιῶν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἐρισοῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 120 × 085. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλ-
 λου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια (σχισμένο).— Ἐνορθόγραφο.— Σημείωση.

13 Ἐανουαρίου 7160 (1652)

Οἱ παπάδες καὶ οἱ γέροντες τῆς χώρας Ἐρισοῦ βεβαιώνουν ὅτι πούλη-
 σαν στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, ἔναντι 500 ἄσπρων, τρία κομμάτια χωράφι:

α) στὸ Κουμπηλεσζη, β) στὸν Ἅγιο Νικόλαο, γ) στὴν Κρασιά, μέσα στὸ σύνορο.¹

Ἵπογράφουν: Ὁ Γιώργος Ἀδάμης. Ὁ Ἅγγελος (τοῦ) παπαῶ.² Ὁ Κομνο. Ὁ Γιάννης Ἀγγέλου. Ὁ Σταυρινός. Ὁ Δῆμος (τοῦ) παπαῶ. Ὁ Γεράκης. Ὁ Κώστας Μακρής. Ὁ Γιάννης Καβάδη. Ὁ παπα-Πάντος. Ὁ παπα-Πανταζής. Ὁ παπα-Ἰωάννης. Ὁ παπα-Χριστόδουλος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἐρχ.: Θ(εοτόκος)ς / ετος ζρξ' μην γεναρίου / ιγ' / † ὁμολογουμαι ἡμεις ἰ χο-
ρα ὁ ιερι/σος. . .

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι πρόκειται γιὰ κτήματα στὸν Προούλακα.

2. Πρβλ. ἀρ. 26.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 116.

37 Ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὴν Πάρο ἀπὸ τὴν Ἀννέζα, θυγατέρα τοῦ Ἀλέξη

Πρωτότυπο.— Χαρτί 215 × 155. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημείωση.

1 Φεβρουαρίου 1653

Ἡ Ἀννέζα, θυγατέρα τοῦ Ἀλέξη, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ χωράφι τῆς στὴν ἄγουσαν εἰς Σάντα Μαρία ἀνάμεσα στὶς δύο Παναγίες [Πάρος]. Τὸ ἄλλο μισὸ χωράφι τὸ εἶχε ἀφιέρωσει στὴ μονή, γιὰ ψυχικὴ τῆς σωτηρία, ἡ ἀδελφὴ τῆς Μαρία τοῦ παπα-Ζώη τοῦ Βλαχᾶ, ποὺ ἔχει τὸν Ἅγιο Σπυρίδωνα. Ἡ ἀφιέρωση ἔγινε προκειμένου νὰ γραφοῦν στὴν πρόθεση τῆς μονῆς τὰ ὀνόματα τῆς Ἀννέζας, τῆς μητέρας τῆς Σοφίας, τοῦ πατέρα τῆς Ἀλέξη καὶ τοῦ νοικοκύρη τῆς Βασίλη.

Ἵπογράφουν: Ὁ Νικόλας Στρούπελος, Ἀξιότης. Ὁ καραβοκύρης Κωσταντῆς Μηλέος. Ὁ Νικολός τοῦ Σταματίκου. Ὁ Γεώργης Γερμάνης. Ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Λειμῶνος Δαμιανός, ἱερομόναχος.¹

Ἐρχ.: 1653 εν μηνι Φεβρουαρίου α / † κατὰ τοις παροῦσης ημῶν ὁμολογι(ας)
κ(αί) ἀποδίξεως ὁμο/λογῶ ἐγὼ η ἀνέζα. . .

1. Σὲ ἡμιτελὴ σημείωση στὸ πίσω μέρος τοῦ ἐγγράφου ἀναφέρεται κάποιος Θεοφάνης, ἀρχιεπίσκοπος ἄδηλης ἀρχιερατικῆς ἔδρας.

Βλ. ἀρ. 38.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 6, σελ. 187-188.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 145.— Πίν. 6.

38 Ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὴν Πάρο ἀπὸ τὸ Βασίλη Μπάφο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 315 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημείωση

5 Φεβρουαρίου 1653

Ἐπιφώνημα: Ὁ Βασίλης Μπάφος ἀπὸ τὴν Πάρο, ἀπὸ τὴν τοποθεσία Ἀγούσες, κατέχει ἀπὸ κληρονομία τῆς μητέρας του κομμάτι χωράφι στὴ Σάντα Μαρία, λεγόμενον Στανεχέα. Τὸ χωράφι βρίσκεται πλησίον τοῦ χωραφιοῦ τοῦ θεοῦ του παπα-Πόθου Τριαντάφυλλου. Ὁ Βασίλης Μπάφος τὸ ἀφιερώνει στὴ μονὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα τῆς Ξηροποτάμου, γιὰ μνημόσυνο στὴν πρόθεση τῆς μονῆς τοῦ πατέρα του Νικολῆ, τῆς μητέρας του Μαρίας, τῆς συζύγου του Ἀννέζας καὶ τοῦ ἴδιου.

Ἐπιφώνημα: Ὁ Δεμεμέγης Μεδρινός. Ὁ Νικόλας Πετούσης. Ὁ καρβοκύρης Κωνσταντῆς Μηλέος, ὁ ὁποῖος δὲ γνωρίζει γραφῆ καὶ ὑπέγραψε γιὰ αὐτὸν ὁ Μανουὴλ Σαλδεμάρ. Ὁ Νικόλαος Σταμάτης. Ὁ Χριστόφορος Γερμάνης, ἀπὸ τὴ Νάξο, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἀρχ.: 1653 Φλεβριον 5, ἐν σημεριὰ / ἴ εν ονοματη σπηρος υμον ι(ησ)οῦ Χρ(ιστοῦ) τη σιμερο θεληματικα / ο κιο βασιλλης μπαφος. . .

Βλ. ἀρ. 37.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 7, σελ. 190-191.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 146.

39 Ἐπικύρωση τῆς ἀφιέρωσης κτημάτων τοῦ ζεύγους Θεοφίλου ἀπὸ τὸ Νικόλα Ἀκριβὸ

Νοταριακὸ ἀντίγραφο, σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 305 × 202. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό σκοῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση

12 Σεπτεμβρίου 1653

Στις 12 Σεπτεμβρίου 1653 στὴ νέα μονὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα, ποὺ ἔκτισαν ὁ μισερ Μικέλες Θεόφιλος καὶ ἡ σύζυγός του Ἀντωνίνα. Ὁ Νικόλαος Ἀκριβός, πατέρας τῆς Ἀντωνίνας, εἶχε παραχωρήσει μὲ προικοσύμφωνο στὴ θυγατέρα του τὸ λιβάδι στὴ Σκαμνιά, ἀμπέλι στὴν Ἀγγελοχάριστο, ἀμπέλι στὴν Παχειὰν Ἀμμο, ποὺ ἀνῆκε στὴ μητέρα της, καθὼς καὶ τὰ εἶδη ρουχισμοῦ, προίκας καὶ χρυσαφικά. Τὴν περιουσία αὐτή, τὸ ζεῦγος τὴν ἀφιέρωσε στὴ μονὴ καὶ ὁ Νικόλαος Ἀκριβὸς συμφωνεῖ μὲ τὴν παραπάνω ἀφιέρωση καὶ δηλώνει ὅτι οὔτε τὰ παιδιὰ του, οὔτε τὰ ἐγγόνια του δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἀμφισβητήσουν. Ὁ Νικόλαος Ἀκριβὸς τονίζει ὅτι καὶ τὸ λιβάδι στὴ Σκαμνιά, ἀπὸ ὅπου παίρνει κάποια εἰσοδήματα (ὅπου τρώγω), θὰ ἀνήκει ὀλοκληρωτικὰ στὴ μονὴ μετὰ τὸ θάνατό του. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἐνοχλήσει τὸ ζεῦ-

γος, τούς μοναχούς και τούς επιτρόπους τῆς μονῆς διεκδικώντας τὴν παραπάνω περιουσία, μὲ ποινὴ τὴν κατάρα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα καὶ πρόστιμο στὴν κοντάνα τῆς ἀφεντίας 500 ρεάλια.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Νεόφυτος Παῦλος. Ὁ Νικόλαος Παριανός, γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπέγραψε ὁ Νικόλαος Ἀκριβός. Ὁ Φίλιππος Λουρδᾶς. Ὁ Τζώρτζης Παπαδόπουλος. Ὁ Γιώργης Σιγάλας. Ὁ Φραντζέσκος Σουμ[μ]αρίπας. Ὁ Νικόλαος Ἀκριβός, πού ἔβγαλε ἀντίγραφο, ἔγραψε τὰ παραπάνω καὶ στέργει.

Ὁ Νικόλαος Ἀκριβός ἀναφέρει ὅτι ἀντέγραψε τὴν πράξη ἀπὸ τὸ καθολικὸ τῆς Νάξου, μετὰ ἀπὸ αἴτηση τοῦ γαμπροῦ του Μικέλε.¹

Ἄρχ.: *† εἰς δόξαν χ(ριστο)ύ του αλιθινού θ(εο)ύ ἡμῶν ἀμήν. 1653 Σεπτεμβρίου 12 εἰς τους ἁγίους σαράντα. . .*

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ ἔγγραφο εἶναι κόπια ἀπὸ το καθολικὸν των ἁγίων τεσσαράκοντα.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 8, σελ. 193-195.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 147.

40 Συμφωνία γιὰ σύναψη δανείου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 203 × 150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

2 Φεβρουαρίου 1656

Ὁ Μιχάλης τοῦ Νικόλα τῆς Λιανῆς, ἀπὸ τὰ πάνω χωριὰ [Νάξου], μὲ τὴ σύζυγό του Μαρία τοῦ Μαῖστρο, ἀναγνωρίζουν ὅτι ὀφείλουν στὴν κερά Τομαζίνα Τεμαρίδαινα 10 ρεάλια. Τὸ ποσὸ αὐτὸ ἔλαβαν ἐνώπιον μαρτύρων. Γιὰ κάθε ρεάλι, ὁ Μιχάλης θὰ τῆς δώσει κεφάλαιο καὶ τόκο (μπενεφίτζιο) μισὸ πινάκι σιτάρι, δηλαδὴ συνολικὰ 5 πινάκια. Τὸ σιτάρι θὰ δοθεῖ τὴν ἐποχὴ τοῦ ἀλωνισμοῦ καὶ θὰ πρέπει νὰ παραδοθεῖ εἴτε στὶς Μέλανες εἴτε στὴ Χώρα, ὅπου γίνεται καὶ ἡ συμφωνία. Ὡς ὑποθήκη, ὁ Μιχάλης βάζει τὸ χωράφι του στὸ Μονίξι. Γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια, ὁ κύρ Γεώργης Πατελάκης βάζει ἐνέχυρο ὅλη τὴν περιουσία του.

Ἵπογράφουν: Ὁ Στρατῆς Θεολογίτης. Ὁ Νικολὸς Ἀκριβός, συντάκτης τοῦ ἔγγραφου.

Ἄρχ.: *† 1656 Φε(βρ)ουαρίου 2 / δια της παρουσίας μου ομολογίας ομολο / γό ο κιο μιχαλις του νικόλα. . .*

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 9, σελ. 199.

41 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴν πώληση τῶν κελ- λίων στὶς Καρυὲς

Συλλογικὸ ἀντίγραφον 20οῦ αἰ.— Περιέχει τὸ παρὸν ἔγγραφο γιὰ τὴν πώληση τῶν κελλίων καθὼς καὶ δύο ἔγγραφα γιὰ τὸ νερὸ τῶν κελλίων τῶν Καρυῶν: α) μετάφραση τουρκικοῦ ἔγγραφου τοῦ Ἀχμέτ ἄγᾶ· β) ἔγγραφο τῆς Μεγάλης Μέσης (βλ. ἀρ. 58).

Ἀπρίλιος 7169 (1661)

Ἡ Μεγάλη Σύναξις τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς καθηγου-
μένους, τοὺς δικαίω καὶ τοὺς τὰ πρῶτα φέροντας τῶν μοναστηριῶν, διαπί-
στωσε ὅτι τὸ χρέος τῆς κοινότητος εἶναι μεγάλο καὶ ἀποφάσισε νὰ πουλήσει
τὰ κελλία τῆς Μεγάλης Μέσης, δηλαδὴ τοῦ Πρώτου. Ἡ πώλησις θὰ εἶναι
τελεία καὶ οἱ ἀγοραστὲς θὰ ἔχουν τὴ διοίκησιν καὶ τὰ δικαίωματα ἐπὶ τοῦ
νεροῦ καὶ τῶν ξύλων, σύμφωνα μὲ τὰ παλαιὰ γράμματα τοῦ Πρωτάτου. Ἐπι-
σεύονται ἄρᾳς γιὰ ὅποιον ἐπιχειρήσει νὰ ἀθετήσῃ τὴν ἀπόφασιν αὐτή.

Ἐπογράφουν: Ὁ καθηγούμενος τῆς Μεγίστης Λαύρας Μισαήλ, ἱερομό-
ναχος. Ὁ προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας τῆς Μεγίστης Λαύρας Ναθαναήλ.
Ὁ γέρων τῆς Μεγίστης Λαύρας Ἡσαΐας. Ὁ προηγούμενος καὶ δικαῖος Βατο-
πεδίου Παρθένιος, ἱερομόναχος. Ὁ προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Βατοπε-
δίου Μακάριος (ἱερομόναχος, διαγραμμένο). Ὁ γέρων Βατοπεδίου Δανιήλ. Ὁ
γέρων Βατοπεδίου Βίκτωρ. Ὁ προηγούμενος Χιλανδαρίου Σίλβεστρος, ἱερο-
μόναχος. Ὁ προηγούμενος Χιλανδαρίου Βίκτωρ. Ὁ γέρων Χιλανδαρίου Θεο-
φάνης. Ὁ προηγούμενος καὶ δικαῖος Ἰβήρων Σεραφεῖμ. Ὁ σκευοφύλακας Ἰβή-
ρων Ἰωάσαφ. Ὁ γέρων Ἰβήρων Διονύσιος. Ὁ προηγούμενος καὶ δικαῖος Διο-
νυσίου Παρθένιος. Ὁ γέρων Διονυσίου Ἀζαρίας. Ὁ προηγούμενος Παντοκρά-
τορος Μάξιμος. Ὁ σκευοφύλακας Παντοκράτορος Θεωνᾶς. Ὁ μοναχὸς τῆς
μονῆς Ἐηροποτάμου Νικόδημος. Ὁ γέρων Ἐηροποτάμου Μιχαήλ. Ὁ προηγού-
μενος καὶ σκευοφύλακας Κουτλουμουσίου Γρηγόριος. Ὁ καθηγούμενος Κου-
τλουμουσίου Ἰωάσαφ. Ὁ προηγούμενος Κουτλουμουσίου Μακάριος. Ὁ παπα-
Ἰγνάτιος τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου. Ὁ σκευοφύλακας Δοχειαρίου Ἱερεμίας.
Ὁ σκευοφύλακας Σίμωνος Πέτρας Δομετιανός. Ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς Σίμω-
νος Πέτρας Ἀνανίας. Ὁ γέρων Σίμωνος Πέτρας Φιλήμων. Ὁ καθηγούμενος
Ἁγίου Παύλου Τιμόθεος. Ὁ καθηγούμενος Ξενοφῶντος Παρθένιος. Ὁ δικαῖος
τοῦ Ρωστικοῦ Ἀρσένιος. Ὁ καθηγούμενος Ζωγράφου Ἰάκωβος. Ὁ γέρων Ζω-
γράφου Γεράσιμος. Ὁ παπα-Φιλάρετος ἀπὸ τῆς μονῆς Φιλοθέου. Ὁ γέρων Φιλο-
θέου Γαβριήλ. Ὁ δικαῖος Γρηγορίου γέρων Σέργιος. Ὁ γέρων Γρηγορίου Ἱερε-
μίας. Ὁ γέρων Ἐσφιγμένου Γεώργιος. Ὁ προηγούμενος Καρακάλλου Φιλάρ-
ετος. Ὁ καθηγούμενος Κωνσταντονίου Μακάριος. Ὁ γέρων Σταυρονικήτα
Σεραφεῖμ.

Ἄρχ.: *Συναθροισμένης τῆς μεγάλης συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους τῶν κα-
θηγου/μένων καὶ δικαίων...*

42 Ὁμολογία ὀφειλῆς δανείου Ξηροποταμηνῶν

Πρωτότυπο.— Χαρτί 314 × 212. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται στὸ verso. Μελάνι καστανὸ ἀνοικτό.— Διατήρηση κακὴ, ἐξίτηλο, σχισμένο.— Ὄρθογραφία.— Στὸ verso ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

16 Ὀκτωβρίου 1667

Μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου εἶχαν συλληφθεῖ καὶ πουληθεῖ στὴ Χίο στὸν μπέη Σελδάρουλου. Μετὰ ἀπὸ παρακλήσεις φιλοχρίστων ἀνθρώπων ὁ μπέης προσφέρθηκε νὰ τοὺς ἐλευθερώσει ἔναντι 406 ἀσλανίων. Οἱ μοναχοὶ ζήτησαν ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Ἀκάκιο τῆς μονῆς Διονυσίου, ποὺ βρισκόταν τυχαῖα στὴ Χίο, νὰ τοὺς δανείσει τὸ ποσὸ αὐτό. Ὁ Ἀκάκιος δανείστηκε τὸ ποσὸ αὐτὸ καὶ τὸ ἔδωσε στοὺς Ξηροποταμηνούς μοναχοὺς, οἱ ὁποῖοι ὑποσχέθηκαν νὰ τοῦ τὸ ἐπιστρέψουν, μὲν φθάσουν στὴ μονὴ τους. Σὲ περίπτωσι ποὺ τὸ ποσὸ δὲν ἐπιστραφεῖ ἀμέσως, τότε τὸ γράμμα θὰ παραδοθεῖ ἀπὸ τὸν Ἀκάκιο στὸν ἀγὰ τοῦ Ἁγίου Ὁρους, ὁ ὁποῖος θὰ εἰσπράξει [ὡς πρόστιμο;] πεντακόσια ἀσλάνια ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου, ἐνῶ ἡ ὀφειλὴ πρὸς τὸν ἱερομόναχο θὰ παραμείνει ἀκέρατη.

Ἵπογράφουν: Οἱ Ξηροποταμηνοί, προηγούμενος παπα-Παρθένιος, ἱερομόναχος Ἰωσήφ, μοναχὸς Διονύσιος, παπα-Γεδεῶν πατέρας,¹ ἱερομόναχος Γρηγόριος καὶ οἱ μάρτυρες, Μάρκος Πονας καὶ Πέτρος Σκαραμαγκάρας.

Ἄρχ.: † 1667 Ὀκτωβρίου 16 / ἐν χίω / † Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος καὶ ὁμολογίας, ὁμο/λογουσι κ(αι) διαμαρτύροντ(αι) οἱ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ οἱ ἄγιορηται...

1. Σημαίνει πατέρας τοῦ παπα-Γεδεῶν;

43 Πωλητήριο χωραφιοῦ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ὁρμούλιας

Πρωτότυπο.— Χαρτί 207 × 147. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλὴ.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

[πρὶν τὸν Αὐγούστο τοῦ 1670]

Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Ὁρμούλιας, ὁ Παρούσης, ὁ γερο-Θεολόγης, ὁ γερο-Γεώργης, ὁ παπα-Μίχος, ὁ Στάθης Αὐγερινὸς καὶ ἄλλοι, πουλοῦν ἐξ ὀνόματος τῆς κοινότητάς τους στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸν τόπο τοῦ Γιαν[ν]οῦδι ἔναντι 750 ἄσπρων. Ὁποῖος ἀμφισβητήσει τὴν πώληση θὰ εἶναι ἀφορισμένος καὶ θὰ καταβάλλει στὸ δικαστήριο (κρήση) 5.000 ἄσπρα.

Ἵπογράφουν: Ὁ Νικόλας. Ὁ Χριστόφορος. Ὁ Γεώργης. Ὁ Κύρκος. Ὁ Περιγγινός. Ὁ Γεράκης. Ὁ Ἀλεξάνδρης.

Ἄρχ.: ἰσ στην ορμιληὰ † δια την παρούσαν ομωλόγηαν κι ἀπόδιξην ομωλογοῦμαι εμῖς...

Ἡ χρονολόγησις τοῦ ἐγγράφου γίνεται μετὰ βάσιν τὸ ἀφιερωτῆρι ἐγγράφῳ ἀρ. 44. Στὸ τελευταῖο, ἡ χήρα ἐνὸς ἀπὸ τούτους πωλητῆς, τοῦ Θεολόγου, ἀφιερώνει δύο χωράφια στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Τὴν ἀφιέρωσιν ὑπογράφουν μερικοὶ ἀπὸ τούτους πωλητῆς.
Εὐδόκιμος, ἀρ. 136.

44 Ἀφιέρωσις στὴ μονὴ Ξηροποτάμου δύο χωραφίων στὴν Ὀρμύλια ἀπὸ τῆ Μαλίνα, χήρα τοῦ Θεολόγου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 180 × 148. Τὸ κείμενον καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρον.— Διατήρησις καλή.— Ἀνορθόγραφον, συντομογραφίες.— Σημείωσις.

22 Αὐγούστου 1670

Ἡ Μαλίνα, χήρα τοῦ Θεολόγου, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου δύο χωράφια ἔξω στρεμμάτων [στὴν Ὀρμύλια¹], γιὰ νὰ τελεσθεῖ σαρανταλείτουργο γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ συζύγου τῆς. Τὰ τρία στρέμματα βρισκονται στὴν παλαιὰ ἐκκλησίαν ἐνῶ τὰ ἄλλα τρία κοντὰ στοῦ Μανόλη στὴν Αὐλακα.

Ἵπογράφουν: Ὁ γερο-Παρούσης. Ὁ γερο-Γεώργης τοῦ παπα-Ἀγγέλου. Ὁ γερο-Μανόλης. (Οἱ ὑπογραφῆς μετὰ τὸ χέρι τοῦ γραφέως).

Ἄρχ.: 1670 ἐν μηνὶ αὐγούστου 22 / † δια τῆς παρούσης μου ὁμολογίας) ὁμολογῶ ἐγὼ / ἡ μαλίνα. . .

1. Ἡ περιοχὴ μνημονεύεται στὴ σημεῖωσις.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 135.

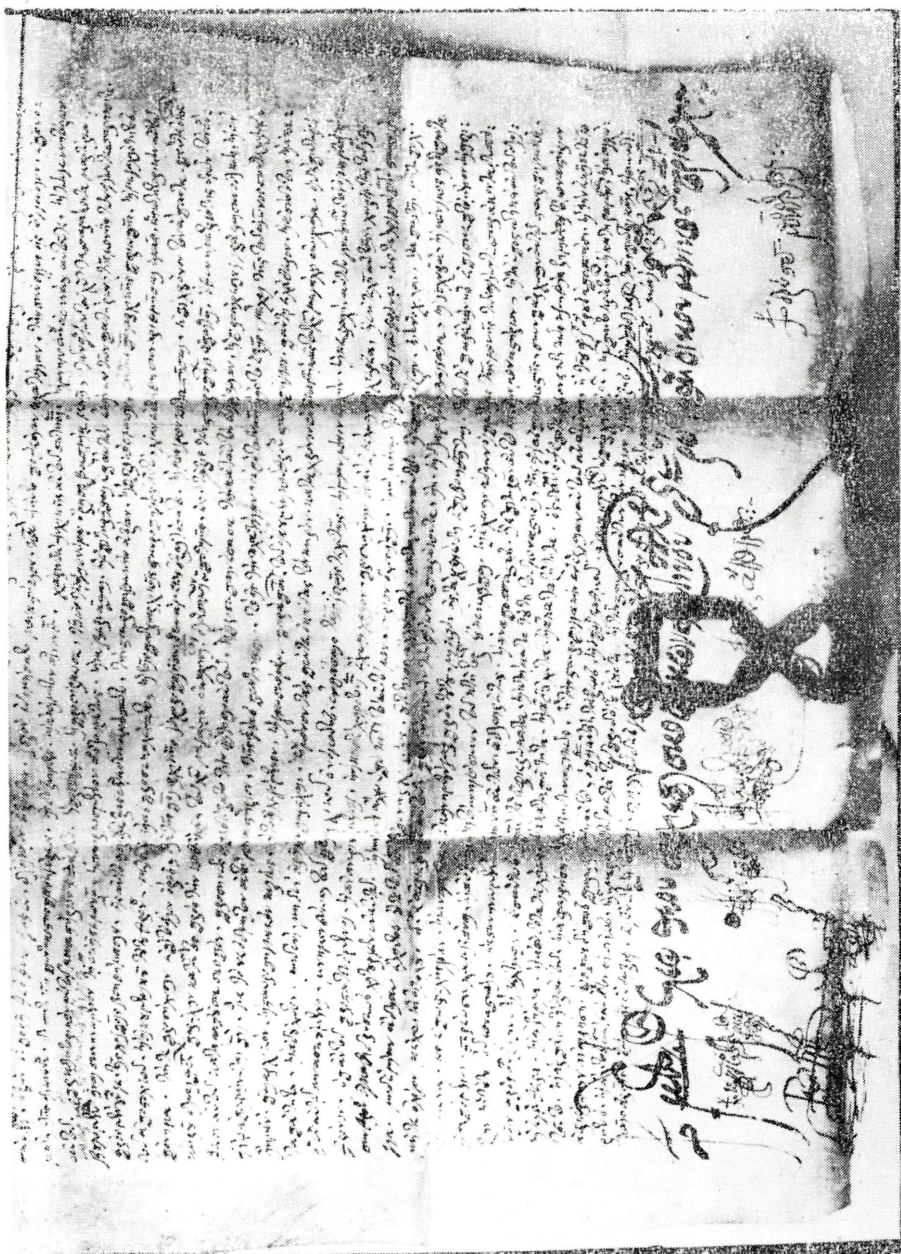
45 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ Μεθοδίου Γ' γιὰ τὸ μοναστήρι τῆς Πεντηκοστῆς, μετόχι τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ Μολδαβία

α) Πρωτότυπο.— Μεμβράνη 590 × 495. Τὸ κείμενον καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανόν, ἐξίτηλον στὸ ἄνω μισόν.— Διατήρησις καλή.— Ὀρθογραφία.— Σημειώσεις.— Στὸ κάτω μέρος κρέμεται μετὰ γαλάζιαν μήρινθο ἢ μολύβδινον σφραγίδα τοῦ πατριάρχου (διαμ. 0.064): Μεθόδιος ἐλ/έω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἴκου/μενικὸς πατριάρχης / 1638.

β) Ἀντίγραφον 19ου αἰ.— Χαρτί (δίφυλλον) 410 × 260. Τὸ κείμενον ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ β' φύλλου. Μελάνι καστανόν, μετὰ ἐρυθρογραφίες.— Διατήρησις καλή.— Ὀρθογραφία.— Σημεῖωσις.

9 Φεβρουαρίου 1671, ἰνδ. 9

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδιος Γ' [Μορώνης] ἀναφέρεται στὴν ὠφέλεια ποὺ προκύπτει ἀπὸ τὴ σωτηρία τῶν ψυχῶν ἢ ὠφέλεια εἶναι μεγαλύτερη ἀπὸ τὴ σωτηρία αὐτῶν ποὺ ταξιδεύουν στὴ θάλασσα καὶ ἡ ὁποία στηρίζεται στὴν καλὴ κατασκευὴ τῶν πλοίων. Ἡ ἴδρυσις μονῶν ἀποτελεῖ σωτήρια δραστηριότητα. Ὁ μέγας βάμασις τῆς αὐθεντίας τῆς Μολδαβίας, Παγώνης τοῦ Σαούλ, ἄνδρας εὐγενῆς καὶ μετὰ ἰδιαίτην ἐγνοίαν γιὰ τὰ θεῖα, ἐκτίσῃ μοναστήριον ἀφιερωμένον στὴν Πεντηκοστή, στὴν τοποθεσίαν Κλάτια (Κλατά-

Πίν. 7. Πατριαρχικό και συνοδικό σιγγιλωδες γράμμα του Μεθοδίου Γ' για το μοναστήρι της Πεντηκостής, μετόχι της μονής Ξηροποτάμου στη Μολδαβία (9 Φεβρουαρίου 1671; άρ. 45)

για) κοντά στο Ἱάσιο, γιά ψυχική του σωτηρία καὶ ἀέναο μνημόσυνο τοῦ ἴδιου καὶ τῶν γονέων του. Τὸ μοναστήρι αὐτὸ τὸ ἀφιέρωσε στὴ μονὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (Ξηροποτάμου), γιά νὰ εἶναι ἐνωμένο μὲ τὴ μονή. Μαζὶ μὲ ἄλλα τὰ ἄλλα βοηθήματα, μὲ τὰ ὁποῖα περιέφραξε καὶ μὲ τὰ ὁποῖα ἐνδυνάμωσε τὸ μοναστήρι, ὁ Παγώνης ζήτησε καὶ ἀπὸ τὸν πατριάρχη νὰ δώσει τὴ σταυροπηγιακὴ ἀξία καὶ νὰ ἐπικυρώσει τὴν ἀφιέρωση τοῦ μοναστηριοῦ στὸ "Ἅγιον" Ὄρος. Ὡς σημεῖο ὑποταγῆς στὸ πατριαρχεῖο τῆς μονῆς ὀρίστηκε νὰ δίνει πέντε ὀκάδες κερὶ κατὰ ἔτος στὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Ὁ πατριάρχης δέχτηκε τὴν αἴτηση νὰ ὀνομάζεται τὸ μοναστήρι πατριαρχικὸ καὶ σταυροπηγιακὸ καὶ νὰ μὴν ἔχει ἄλλη ὀφειλὴ ἐκτὸς ἀπὸ 5 ὀκάδες κεριοῦ καὶ τὴ μνημόνευση τοῦ ὀνόματος τοῦ πατριάρχου. Τὸ μοναστήρι θὰ ἔχει ὡς μόνη ἀρχὴ τὸν πατριαρχικὸ θρόνο, πού θὰ προστατεύει τοὺς μοναχοὺς καὶ πρὸς τὸν ὁποῖο θὰ εἶναι ὑπεύθυνοι. Ὁ πατριάρχης ἐπικυρώνει τὴν ἀφιέρωση τοῦ μοναστηριοῦ στοὺς Ἀγίους Τεσσαράκοντα Μάρτυρες, ὡς ἐπιωφελὴ καὶ ἀναγκαῖα. Ἡ μὲν μονὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (Ξηροποτάμου) θὰ δέχεται τὰ χρειώδη, ἡ δὲ μονὴ τῆς Πεντηκοστῆς θὰ δέχεται τὴν ἐποπτεία καὶ τὴ φροντίδα τῆς, ὥστε νὰ στηρίζεται καὶ νὰ αὐξάνει, γιά νὰ μὴν παύσει ποτὲ νὰ τελεῖται τὸ μνημόσυνο τοῦ κτήτορα. Οἱ Ξηροποταμηνοὶ θὰ δεσπόζουσι τῆς μονῆς καὶ τῶν κτημάτων τῆς, ὡς συνενωμένης μὲ τὴ μονὴ τους, ἀδιαιρέτως καὶ ἀναποσπᾶστως. Τὰ ἀφιερῶματα καὶ τὰ κτήματα τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Πεντηκοστῆς θὰ λογίζονται ὡς σταυροπήγια, ἐλεύθερα, ἀζήμια, ἀσύδοτα, ἀκαταπάτητα, ἀδούλωτα καὶ ἀκαταζήτητα. "Ὅποιος ἀποπειραθεῖ νὰ ἀνατρέψει τὰ παραπάνω, ὅποιονδήποτε βαθμὸ καὶ ἂν φέρει, θὰ εἶναι ἀφορισμένος.

Ἐπιγράφουσι: Ὁ Ἡρακλείας Βαρθολομαῖος. Ὁ Κυζικίου Μητροφάνης. Ὁ Νικομηδείας Νεόφυτος Ὁ Ἰωαννίνων(;) Ἄνθιμος. Ὁ Δρίστρας Μακάριος. Ὁ Μολδαβίας Γεδεών.

Ἄρχ.: καὶ τῶν περὶ λιμένων ἀμφιπονέντων κατασκευῶν. . .

Στὸ πίσω μέρος τοῦ ἀντιγράφου, στὴ σημείωση, ἀναφέρεται ὅτι εἶναι *Κόπια του σιγίλλιου διὰ τὸ προσκήνημα / του ξηροποτάμου 1671 φεβρουαρίου τοῦ / ἐν Ἱασίῳ μοναστηρίου Δάγκου / το πρότερον Κλάτα / Ἐγράφη διὰ χειρὸς ἀρχιμανδρίτου Δάγκου / Ἰγνατίου / Ξηροποταμηνοῦ τὸ δὲ καθαν/τὸ εὐρίσκειται εἰς τοῦ Ξηροποτάμου.*

Ἐκδ.: Εὐδόκιμος, σελ. 54-57.— Πίν. 7.

46 Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Λιβάδι Νάξου στὸν Γεώργιο Σκληρὸ ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου καὶ τὴν Ἀντωνίνα

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτὶ (δίφυλλο) 299 × 202. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλὴ.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

8 Ἰουλίου 1673

Στὸ σπῆτι τοῦ μισερ Μανόλη Παπαδόπουλου, τὴν 8ῃ Ἰουλίου 1673, πα-

ρουσιάστηκαν από τή μιὰ μεριά ὁ προσετός τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα, πού βρίσκεται στό Λιβιάδι, παπα-Παρθένιος, προηγούμενος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, καί ἡ ἀρχόντισσα Ἀντωνίνα, κτητόρισσα τοῦ παραπάνω μοναστηρίου, καί ἀπό τήν ἄλλη ὁ μεγαλειότατος ἀφέντης Γεώργιος Σκληρός. Ὁ Παρθένιος δήλωσε ὅτι ἡ Ἀντωνίνα ἔλαβε ἀπό τὸ Σκληρό 100 ρεάλια, γιά τὰ ἀβαρίζια τῆς μονῆς. Ὁ ἴδιος ὁ Παρθένιος ἔλαβε καί αὐτός 43 ρεάλια, γιά τὸν ἴδιο σκοπό. Ἐναντι αὐτοῦ τοῦ ποσοῦ, ὁ Παρθένιος, προσετός καί ἐπίτροπος τῆς μονῆς, σύμφωνα μέ τή γραπτὴ ἐξουσιοδότηση πού ἔχει ἀπὸ τοὺς πατέρες καί προσετούς τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα τοῦ Ξηροποτάμου, πουλᾷ στό Σκληρό τὸ χωράφι τῆς Ἀντωνίνας. Τὸ χωράφι αὐτὸ ἡ Ἀντωνίνα τὸ ἔχει κατὰ τὸ 1/2 ἀπὸ κληρονομιά τῆς ἀδελφῆς της, τῆς μακαρίτισσας Μαροῦ¹ καί κατὰ τὸ 1/2 ἀπὸ ἀγορά ἀπὸ τὸν ἀνηψιὸ της, μισέρ Ἀντρεαδάκη Ἀκριβό. Τὸ χωράφι βρίσκεται στὴ θέση Πεζή, στὴν τοποθεσία Λιβαδίου, καί ἀνήκε κατὰ τὰ 3/4 στὴν Ἀντωνίνα, ἐνῶ τὸ ὑπόλοιπο 1/4 ἀνήκε στὸν κύρ Μάρκο Νομικό (νομικό;). Τὸ κτῆμα βρίσκεται κοντὰ στὴ Λασβίστρα καί σὲ κτῆμα τῆς μονῆς τῆς Ἀγγελοχαίρετισσας. Τὰ 3/4 τοῦ κτήματος, μερίδιο πού εἶναι ὀριοθετημένο, τὸ παραχωροῦν στό Σκληρό, μέ δικαιώματα πλήρους ἰδιοκτησίας (ξεπουλοῦσιν). Οἱ πωλητὲς βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν τὰ 143 ρεάλια τοῦ ἀντιτίμου καί ὅτι ὁ ἀγοραστὴς τοὺς ἔχει ὀλοσχερῶς ἐξοφλήσει. Ὡς πρόστιμο (ἀλληλογία), σὲ προσπάθεια ἀνατροπῆς τῆς πωλήσεως, ὀρίζεται τὸ ποσὸ τῶν 10 ρεάλιων, τὸ ὁποῖο ὁ παραβάτης (ἀνηλογίας) θὰ πληρώσει κατὰ τὸ 1/2 στὸν καδὴ καί κατὰ τὸ 1/2 στὸν ζαπτιτζὶ τοῦ τόπου. Ὁ Σκληρός καί οἱ κληρονόμοι του ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν στὴ μονὴ 2 ρεάλια τὸ ἔτος, ὅσο κρατᾷ ἡ παρούσα ἀπογραφή (ταχίριν), ἐπειδὴ τὸ νοίκι (κεσίμι) τοῦ χωραφιοῦ εἶναι στό ὄνομα τῆς μονῆς. Ὁ Σκληρός θὰ ἀρχίσει νὰ πληρώνει τὴ δεκαετία μετὰ ἀπὸ δύο χρόνια, ἐπειδὴ κατέβαλε ἤδη τὸ ποσὸ αὐτὸ σὲ κρασί γιά τὰ ἀβαρίζια τῆς μονῆς.

Ὑπογράφουν: Ὁ Ξηροποταμηνὸς προηγούμενος καί προσετός τῆς μονῆς Παρθένιος. Ἡ Ἀντωνίνα, διὰ χειρὸς ἱερέως Κωνσταντίνου. Ὁ Ἀντώνης Σπανόπουλος. Ὁ Μανόλης Παπαδόπουλος. Ὁ Μανόλης Κανάγιας, γιά τὸν ὁποῖο ὑπογράφει ὁ νοτάριος Ἰωάννης Μηλιάτης. Ὁ Ἰωάννης Μηλιάτης, νοτάριος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἀρχ.: Κῶπια / † *Εἰς δόξαν του εοιίου θ(εο)ῦ ἡμῶν αμην. 1673 ἐν μηνὴ ἰουλίου 8. . .*

1. Μαροῦτῶ: ἀνάγνωση, προφανῶς ἐσφαλμένη, τοῦ Νικολάου.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 10, σελ. 203-206.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 148.

47 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴ Λιανή, σύζυγο τοῦ Σάντου Φενότη

Νοταριακὸ ἀντίγραφο, σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 300 × 207. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

14 Ἰουνίου 1674

Στὸ ναὸ τοῦ Ἀγίου Νικολάου ποὺ βρίσκεται στὴν πόρτα τοῦ γυαλοῦ, τῆ 14ῃ Ἰουνίου, ἡ Λιανή, σύζυγος μισερ Σάντου Φενότη καὶ θυγατέρα τοῦ μακαρίτη μοναχοῦ Γερασίμου Γρυπάρη, ἀναφέρει πῶς, ὅταν πάντρεψε τὴ θυγατέρα της Αὐγουστίνα τῆς ἔδωσε ὡς προίκα ἀμπέλι στὴν τοποθεσία Μπροσαρῶν. Τὰ ὄρια τοῦ ἀμπελιοῦ ἦταν τὰ χωράφια τῶν μισερ Τζάνε Κρίσπου, τῆς Μαρίας, θυγατέρας τοῦ νοταρίου ποὺ ὑπογράφει (Ἰωάννη Μηνιάτη), καὶ τῆς κομμούνας στρατάς. Ἡ Αὐγουστίνα καὶ τὰ παιδιὰ της πέθαναν καὶ τὸ ἀμπέλι ἐπανῆλθε στὴν κατοχὴ τῆς Λιανῆς, ἡ ὁποία τὸ ἀφιερώνει στὴ μονὴ τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα τοῦ Ξηροποτάμου γιὰ ψυχικὴ σωτηρία τῆς ἴδιας καὶ τῆς θυγατέρας της. Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ποὺ ἔχουν τὸ μετόχι τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, στὴν περιοχὴ τοῦ Λιβαδιοῦ, ὀφείλουν νὰ τὴν κήρουν μοναχὴ πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό της, νὰ τὴν ἐνταφιάσουν στὸ μετόχι καὶ νὰ τελοῦν τὰ σχετικὰ μνημόσυνα τῆς ἴδιας καὶ τῆς θυγατέρας της, καθὼς καί, χωριστά, τὸ σαρανταλείτουργό της. Τὸ ἀμπέλι, ἡ Λιανὴ τὸ παραδίδει στὸν πνευματικὸ παπα-Γρηγόριο Σαντοριναῖο, οἰκιακὸ τῆς μονῆς, μὲ τὸν ὄρο ὅτι ὅσο ζεῖ, οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς θὰ τῆς στέλνουν μὲ ἔξοδά τους, στὸ σπίτι της, ἀπὸ τὴν παραγωγὴ τοῦ ἀμπελιοῦ, ἓνα βουτζὶ κρασί, δηλαδὴ μίστατα 40. Ἡ Λιανὴ ἀναφέρει ἀκόμη ὅτι κάθε περιουσιακὸ στοιχεῖο ποὺ θὰ βρεθεῖ μετὰ τὸ θάνατό της στὸ σπίτι της, ποὺ μὲ ἄλλη πράξη τοῦ ἰδίου νοταρίου ἔχει ἀφιερῶσει στὴν ἴδια μονή, θὰ ἀνήκει στὸ μοναστήρι, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ πράγματα τοῦ συζύγου της. Ἄν ἡ ἴδια ἡ Λιανὴ ἢ κάποιος δικὸς της θελήσει νὰ ἀθετήσῃ τὰ παραπάνω, πρέπει νὰ δώσει ὡς πρόστιμο (κοντάτα) 100 ρεάλια στὴν ἀφεντία τοῦ ζαπτιτζὶ καὶ τοῦ καδῆ.

Ὑπογράφουν: Ὁ Ἀντώνης Σπανόπουλος. Ὁ Μανόλης Παπαδόπουλος. Ὁ νοτάριος Ἰωάννης Μηνιάτης, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἀρχ.: *Κῶπια / † Εἰς δοξαν Χ(ριστο)ύ του ἀληθινοῦ θε(ο)ω ἡμόν ἀμήν. 1679 ἐν μηνὶ ἡδόνιου 14 / ἡς τόν / ναον τοῦ ἀγίου νικολάου. . .*

Πρβλ. ἀρ. 35, 52.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 11, σελ. 209-212.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 149.

48 Ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὰ Πινακάρια ἀπὸ τὸν Στόικο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 210 × 150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

24 Ἰουνίου 1682

Ὁ Στόικος ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ χωράφι του στὰ Πινακάρια, γιὰ νὰ μνημονεῦεται τὸ ὄνομά του. Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὸ κτῆμα τοῦ Ζαφείρη, μὲ ἄλλη ἰδιοκτησία τοῦ Στόικου, τὴ στράτα καὶ κτῆμα τοῦ γερο-Στέριου.¹

Ὑπογράφουν: Ὁ Στέριος. Ὁ Ζαφείρης.² Ὁ Γιοβάννης. Ὁ Γεώργ(ι)ος. Ὁ Γεωργής.

Ἄρχ.: εἰς τούς ,αρηβ' – μὴν ἰουνίου εἰς κδ' / † ὁμολογία διὰ το χωράφι ὁποῦ ἔγραφα ἐγῶ ὁ στῶηκος. . .

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι ὁ Στόικος εἶναι παλιοχωρῆτης καὶ γαμπρὸς τοῦ γερο-Στέριου. Σὲ ἄλλη, νεότερη, σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ κτῆμα βρίσκεται στὸ χωριὸ Κρανοπόρι.

2. Ὁ Στέριος καὶ ὁ Ζαφείρης ἀναφέρονται καὶ ὡς ἰδιοκτῆτες γειτονικοῦ χωραφιοῦ. Εὐδόκιμος, ἀρ. 222.

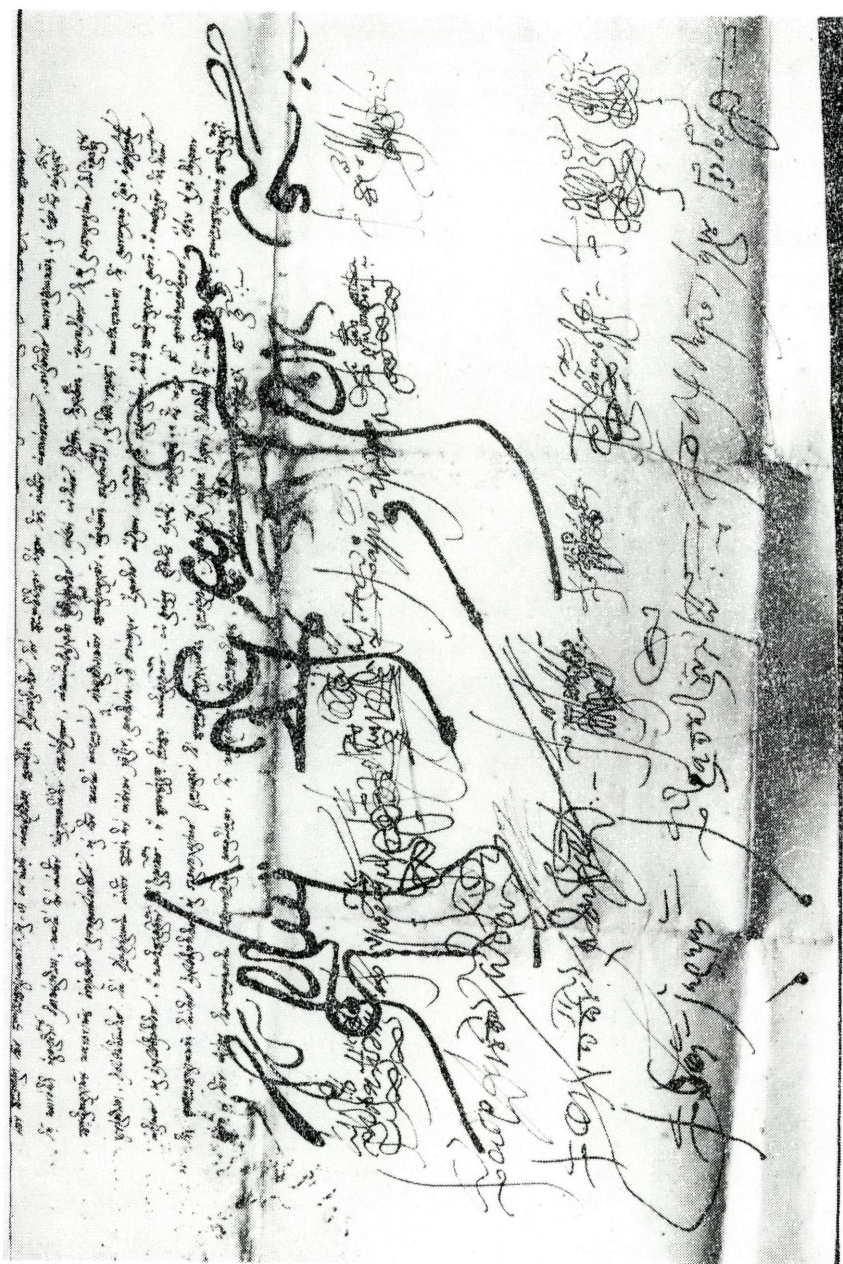
49 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ Διονυσίου Δ' γιὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ σταυροπηγιακοῦ τίτλου στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 730 × 520. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία, συντομογραφίες.— Σημείωση.

Δεκέμβριος 1682, ἰνδ. 6

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Διονύσιος Δ' [Μουσελίμης] ἀναφέρει ὅτι ἀνάμεσα στὰ προνόμια τοῦ πατριαρχείου ἀνήκει καὶ τὸ δικαίωμα νὰ ἀπονέμει τὴν προσηγορία τοῦ σταυροπηγιακοῦ μοναστηριοῦ. Οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων (Ξηροποτάμου), ποὺ δὲν ὑπολείπονται καμιᾶς μοναχικῆς ἀρετῆς, ζήτησαν ἀπὸ τὸν πατριάρχη νὰ χαρακτηριστεῖ ἡ μονὴ τους ὡς σταυροπηγιακὴ. Ὁ πατριάρχης ἀποδέχεται τὴν αἴτησή τους, ἀπονέμει στὴ μονὴ τὸν τίτλο καὶ ὀρίζει ὅτι κανένας, ἀρχιερέας, ἱερέας, ἄρχοντας, ἀξιωματοῦχος ἢ καὶ αὐτὸς ὁ ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους, δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα στὸ ἐξῆς νὰ ἐπεμβαίνει στὸ μοναστήρι. Οἱ χειροτονίες θὰ διενεργοῦνται ἀπὸ τὸν παρόντα ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους, ὅσο ζεῖ, καί, στὴ συνέχεια, ἀπὸ ἱεράρχη ποὺ θὰ ἐπιλέγει ἡ μονὴ. Τέλος, οἱ μοναχοί, σύμφωνα μὲ τὴν παράδοση, θὰ ζοῦν μὲ τρόπο κοινοβιακὸ, διοικούμενοι ἀπὸ τὸν ἡγούμενό τους, τὸν ὁποῖο θὰ ἐκλέγουν οἱ ἴδιοι.

Ὑπογράφουν: Ὁ Κυζίκου Κύριλλος. Ὁ Νικομηδείας Μελέτιος. Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. Ὁ Ἀγκύρας Ἀνθιμος. Ὁ Νικαίας Σωφρόνιος. Ὁ Προύσης

Πίν. 8. Πατριαρχικό και συνοδικό σιγυλλιώδες γράμμα του Διονυσίου Δ' για την άπονομή του σταυροπηγιακού τίτλου στη μονή Ξηροποτάμου (Δεκέμβριος 1682: άρ. 49)

Καλλίνικος. Ὁ Ἀδριανουπόλεως Νεόφυτος. Ὁ Φιλιππουπόλεως Διονύσιος. Ὁ Λαρίσσης Μακάριος. Ὁ Σερρών Ἀνθιμος. Ὁ Κρήτης Ἀρσένιος. Ὁ Μαρωνείας Ἀνανίας. Ὁ Σόφιας Ἱερεμίας. Ὁ Τραπεζοῦντος Ἰωάννης. Ὁ Διδυμοτείχου Γρηγόριος.

Ἄρχ.: *Ἡ πατριαρχική μεγαλειότης ἔσχηκε μὲν καὶ ἄλλα πολλὰ τῶν προνομίων...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 180.— Πίν. 8.

50 Συμφωνία δανείου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 214 × 159. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ κάτω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

11 Ἀπριλίου 1683

Οἱ Ξηροποταμηνοὶ δανείζονται ἀπὸ τὸ γέροντα Σεραφεῖμ 30 ἀσλάνια (40 σβυσμένο). Ὡς ἐνέχυρο τοῦ δίνουν δύο κοῦπες, μία μικρὴ καὶ μία μεγάλη, συνολικοῦ βάρους 148 δραμιῶν. Τὸ δάνειο πρέπει νὰ ἐξοφληθεῖ πρὶν ἀπὸ τὴ γιορτὴ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου (26 Ὀκτωβρίου).

Ἐπογράφουν οἱ Ξηροποταμηνοί: Ἀνθιμος, ἱερομόναχος. Προηγούμενος Διονύσιος, ἱερομόναχος. Ἀβακούμ, ἱερομόναχος. Ἱερεμίας, γέροντας. Δικαῖος Κυπριανός, γέροντας. Σκευοφύλακας Νικήτας, γέροντας. Ἰωήλ, γέροντας. Ἀνθιμος, γέροντας. Θεοφύλακτος, γέροντας. Ἰάκωβος, γέροντας.

Ἄρχ.: *ἡ διὰ τῆς παροῦσας μας ὁμολογίας καὶ καθολικῆς / ἀποδείξεως ὁμολογουμέν οἴμοις ἢ πατέρες...*

51 Συμφωνία δανείου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 211 × 150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ κάτω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

1 Ἰουλίου 1684

Οἱ Ξηροποταμηνοὶ δανείζονται ἀπὸ τὸ γέροντα Ζωσιμᾶ, Λαυριώτη, 60 ἀσλάνια, ἐπειδὴ δὲν ἔχουν χρήματα γιὰ νὰ πληρώσουν τὴ συνδοσία. Τὸ χρέος θὰ ἐπιστραφεῖ ὅταν ἡ μονὴ ἀποκτήσει χρήματα, εἴτε μὲ τὴν ἐπιστροφή κάποιου ταξιδιώτη μοναχοῦ εἴτε ἀπὸ ἄλλη πηγή.

Ἐπογράφουν οἱ Ξηροποταμηνοί: Καθηγούμενος Διονύσιος. Προηγούμενος Γεδεών. Προηγούμενος Παλάδιος (Παλάτιος). Προηγούμενος Δωρόθεος. Σκευοφύλακας Νικήτας, γέροντας. Ἰωήλ, γέροντας. Κυπριανός, γέροντας. Ἀνθιμος, γέροντας. Ἰωάσαφ, γέροντας. Ἰάκωβος, γέροντας.

Ἄρχ.: *αχθ' εν μηνι Ιουλίου κ' / ἡ δια της παροῦσης ημῶν ὁμολογίας καὶ καθολικῆς ἀποδείξε/ος δηλοποιοῦμεν οἴμοις η πατέρες...*

52 Ἐνανέωση ἀφιέρωσης κτημάτων ἀπὸ τῆ Λιανῆ, θυγατέρα τοῦ Γεώργη Γρυπάρη

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 300 × 210. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἄνορθόγραφο.— Σημείωση.

6 Ἀπριλίου 1687

Ἡ Λιανῆ, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Γεώργη Γρυπάρη, εἶχε ἀφιέρωσει στῆ μονῇ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων, μετόχι τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἀμπέλι, πού βρίσκεται στὶς Προσαρές, καὶ σπίτια,¹ πού τῆς ἀνήκαν εἴτε ἀπὸ κληρονομιά εἴτε ἀποκτημένα μὲ δικούς της κόπους. Ἡ ἀφιέρωση ἐκείνη, πού εἶχε συνταχθεῖ ἀπὸ τὸ νοτάριο Ἰωάννη Μηνιάτη, εἶχε γίνει ὑπὸ τὸν ὄρο ὅτι ἔπρεπε νὰ παίρνει (καρποφορεῖται) ἀπὸ τὸ ἀμπέλι ἓνα βουτζὶ κρασί τὸ χρόνο. Τώρα, ἐπειδὴ εἶναι ἄρρωστη καὶ φοβᾶται τὸ θάνατο, μὲ τὴ θέληση τοῦ συζύγου της μισέρ Σάντου [Φηνότη], βεβαιώνει τὴν ἀφιέρωσή της καὶ παραιτεῖται ἀπὸ τὰ δικαιώματα πού εἶχε διατηρήσει, ἀφήνοντας μόνον τοὺς ὄρους πού εἶχε θέσει στὸ προηγούμενο ἀφιερωτήριο ἔγγραφο γιὰ τὴ μνημόνευσή της ἀπὸ τὴ μονῇ. Ἡ περιουσία περιέρχεται στῆ διαχείριση τοῦ πνευματικοῦ ἱερομονάχου Ἰερεμίας. Σὲ περίπτωση πού ἐπιζήσει τῆς ἀσθενείας, θὰ συνεχίζει νὰ παίρνει τὸ κρασί. Τὸ σπίτι θὰ παραμείνει στὴν κατοχὴ τῆς Ἰδίας καὶ τοῦ συζύγου της, ἕως τὸ θάνατό τους. Ἄν κάποιος δικός της διεκδικήσει τὰ παραπάνω, θὰ καταβάλλει στῆ μονῇ 200 γρόσια καὶ 100 γρόσια στὴν ἀφεντιά [ὡς πρόστιμο;]. Οἱ μοναχοὶ πρέπει νὰ μνημονεύουν τὴ Λιανῆ καὶ τὸν πατέρα της καὶ νὰ τελοῦν δύο γιορτὲς τὸ ἔτος, στῆ μνήμη τοῦ Τιμίου Προδρόμου: τὴν ἡμέρα τοῦ γενεσίου καὶ τὴν ἡμέρα τῆς εὔρεσης τῆς τιμίας κάρας του. Ἡ μονῇ ὀφείλει νὰ μὴν πουλήσει, ἀνταλλάξει ἢ χαρίσει τὰ δωρηθέντα.

Ἐπογράφουν: Ὁ ἱερέας Νικόλαος Παξυμάδης. Ὁ ἱερέας Ἰωάννης Κακαλιόρης. Ὁ Σιγάλας Δράκος, μὲ τὸ χέρι τοῦ νοταρίου. Τὸ ἔγγραφο συντάχθηκε ἀπὸ τὸν πρωτονοτάριο Ναξίας Ἀντώνιο Μενδρινό.

Ἄρχ.: τὸ ἴσον ἐν ὀνόματι χ(ριστο)ῦ τοῦ ἀληθινοῦ θ(εο)ῦ ἀμὴν 1689 ἀπριλίου 6 ἐν τῇ ναξίᾳ / ᾗ παρακουνουμένη ἢ κερὰ λιανῆ τοῦ ποτὲ Γεώργ(η) Γρυπάρη...

1. Στῆ σημείωση ἀναφέρεται ὡς σπίτι τῆς Λεοτήας. Πρβλ. ἀρ. 35, 47.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 12, σελ. 213-216.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 150.

53 Ὁμολόγο πώλησης τοῦ κελλίου τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ σκῆτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 310 × 215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ (ἔχνη ὑγρασίας στὸ κάτω μέρος).— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

22 Δεκεμβρίου 1700

Ὁ μοναχὸς γέρον Θεοφάνης ζήτησε ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου νὰ τοῦ παραχωρήσει τὸ κελλίον στὴ σκῆτη τοῦ Τιμίου Προδρόμου. Στὸ τριπρόσωπο τοῦ κελλίου ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Ζαχαρίας. Ὁ Θεοφάνης κατέβαλε 9¹/₂ γρόσια, μὲ τὸν ὄρο ὅτι θὰ συμμετέχει στὶς παγγελίες τοῦ μοναστηριοῦ καὶ θὰ δίνει γιὰ συνδοσίαν 60 ἄσπρα.¹ Ἀπαρίθμηση τῆς κινητῆς περιουσίας ποῦ παραδίνεται στοὺς δύο μοναχοὺς.²

Ὑπογράφουν (μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα) οἱ Ξηροποταμηνοί: Προηγούμενος, δικαῖος καὶ σκευοφύλακας Ἱερεμίας. Προηγούμενος Μακάριος. Κύριλλος, γέροντας. Κυπριανός, γέροντας. Ἀναστάσιος, γέροντας. Ματθαῖος, γέροντας.

Ἄρχ.: ἡ Ἐν ἔτει αψ', μηνὶ δεκεμβρίῳ κβ', ἐρχόμενος πρὸς τὴν ἡμετέραν μονὴν τῶν ἁγίων μαρτύρων τεσσαράκοντα τοῦ ξηροποτάμου, ὁ γέρον κῦρ θεοφάνης...

1. Μὲ ἄλλο χέρι δύο προσθήκες: α) Ἀνάμεσα στὶς σειρές, σχετικὰ μὲ τὴν καταβολὴ χαρτί 3 γροσίων. β) Στὸ κάτω περιθώριο, ὄροι γιὰ τὴν ἐκδίωξη τῶν μοναχῶν ἀπὸ τὸ κελλίον.
2. Στὸ τέλος τοῦ κειμένου καὶ πρὶν ἀπὸ τὴν ὑπογραφὴν σημείωση, ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι, γιὰ συμφωνία ἀπαλλαγῆς ἀπὸ τὴν συνδοσίαν καὶ τὴν παγγελίαν ἔναντι καταβολῆς ἑνὸς ἀσλανίου.

54 Ὁμολόγο πώλησης ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου τοῦ κελλίου τοῦ Γενέσιου τῆς Θεοτόκου

Πρωτότυπο (;).— Χαρτί 214 × 153. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλὴ, τὸ κάτω μέρος φθαρμένο ἀπὸ τὴν ὑγρασία.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

21 Μαΐου 1704

Ὁ μοναχὸς Δανιὴλ ζήτησε καὶ ἀγόρασε ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ κελλίον Γενέσιον τῆς Θεοτόκου, ποῦ βρίσκεται ἐν τῇ ἄνω σκῆτι.¹ Στὸ τριπρόσωπο τοῦ κελλίου ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Δαμασκηνός. Ὁ Δανιὴλ κατέβαλε 30 γρόσια. Ἡ μονὴ τοῦ παραχώρησε καὶ τὸ παλαιοκέλλι τῆς Ἁγίας Τριάδος μὲ τὴν περιοχὴ του καὶ 16 ἐλαιόδεντρα τοῦ Γιαννίκη τὸ νερό. Ὁ Δανιὴλ ὀφείλει νὰ δίνει 100 ἄσπρα ἑτησίως γιὰ τὴν συνδοσίαν καὶ νὰ συμμετέχει στὶς παγγελίες τῆς μονῆς. Καταγράφονται τὰ ἄμφια καὶ τὰ σκεύη τοῦ κελλίου.

Ὑπογράφουν (μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα) οἱ Ξηροποταμηνοί: Προηγούμενος

καὶ δικαῖος Μακάριος. Σκευοφύλακας Μελέτιος, ἱερομόναχος. Προηγούμενος Ἐφραίμ. Ἄνθιμος, γέροντας. Γεράσιμος, γέροντας. Χριστόφορος. Ἰωάσαφ.

Ἄρχ.: *† ἐν ἔτει ,αω ψω δω' ἐλθῶν πρὸς τ(ήν) ἡμετέραν μονήν / τοῦ ξηροποτάμου ὁ ὀσιώτα(τ)ος ἐν μοναχοῖς κῆρ δανιήλ...*

1. Γιὰ τὸ κελλίο βλ. καὶ ἀρ. 133.

55 Πωλητήρια δύο χωραφιῶν στὶς Κανάβρες

Δύο ἔγγραφα πρωτότυπα.— Χαρτί (δίφυλλο) 205 × 145. Τὰ ἔγγραφα καταλαμβάνουν τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ὑγρασία.— Ἀνορθόγραφα.— Σημείωση.

10 Δεκεμβρίου 1704

α) Ὁ Χριστόδουλος τοῦ Ἄλετρᾶ πουλᾷ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, γιὰ 400 ἄσπρα, χωράφι ἕξι στρεμμάτων ἐπάνω ἀπὸ τὶς Κανάβρες [Ὁρμούλια¹]. Οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν γειτονικῶν χωραφιῶν εἶναι ὁ Ἀλεξάνδρῆς, ὁ Ἀζάπης καὶ ὁ Βασίλης.

Ἐπογράφουν: Ὁ γερο-Πιριενός. Ὁ Ἀλεξάνδρῆς.

β) Ὁ Ἀλεξάνδρῆς πουλᾷ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, ἔναντι 800 ἄσπρων, χωράφι 10 (;) στρεμμάτων στὶς Κανάβρες [Ὁρμούλια]. Οἱ ἰδιοκτῆτες τῶν γειτονικῶν χωραφιῶν εἶναι: ὁ Ἀζάπης, ὁ Δρόσος, καὶ ὁ Θωμᾶς.

Ἐπογράφουν: Ὁ γερο-Πιριενός. Ὁ παπα-Θεοδόσης Βρασταμινός, συντάκτης τοῦ ἔγγραφου.

Ἄρχ.: *† δηα της παρουσης ομολογιας και καθολι / κισ αποδηξεος ομολογω εγο ο χριστοδολος...*

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

56 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ Γαβριήλ Γ' γιὰ τὴν ὀνομασία τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν Σκοπέλου σὲ σταυροπηγιακὴ

Ἀντίγραφο (18ου αἰ.).— Χαρτί 428 × 320. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, φθορὲς στὶς διπλώσεις.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

Μάιος 1707, ἰνδ. 15

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γαβριήλ Γ' ἀναφέρει ὅτι οἱ πιστοὶ στὶς δύσκολες στιγμὲς καταφεύγουν στὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ, ἡ ὁποία βοηθᾷ, σύμφωνα μὲ τὸ κανονικὸ δίκαιο καὶ μὲ τὰ προνόμια καὶ ἀξιώματα τοῦ πατριαρχείου. Ἐνα ἀπὸ τὰ προνόμια αὐτά, ποῦ εἶναι παλαιὸ καὶ ἔχει ἐπικυρωθεῖ ἀπὸ οἰκουμενικὰ συνόδους καὶ προβλέπεται ἀπὸ τοὺς κανόνες, εἶναι τὸ δικαίωμα

τοῦ πατριάρχου νὰ ἀποκαθιστᾶ σταυροπήγια ὑπὸ τὸν οἰκουμενικὸ θρόνον σὲ πόλεις καὶ ὑπαιθρο (χώρα καὶ παροικία). Ἡ ἐξουσία τοῦ πατριάρχου εἶναι νὰ ἀποδίδει τὴ σταυροπηγιακὴ ὀνομασία εἴτε σὲ ἱερούς ναοὺς καὶ μονὰς ποὺ κτίζονται ἐκ θεμελίων εἴτε, γιὰ λόγους ὠφελείας, σὲ λειτουργοῦντα ἰδρύματα (σκηνώματα). Τὰ ἰδρύματα αὐτὰ τίθενται ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴ ἐξουσία, προστασία καὶ διοίκηση, εἶναι προστατευμένα ἀπὸ τοὺς κατὰ καιροὺς κινδύνους καὶ περιστάσεις καὶ χωρὶς ὑποχρέωση (ἐλεύθερα) στὰ διάφορα ἐπιφορτίσματα καὶ βάρη. Ἔτσι, γίνεται δυνατὴ ἡ ἀνάπτυξή τους (αὔξεις, ἐπίδοσις βελτιώσις), δεδομένου ὅτι ὅσα ἰδρύματα διοικοῦνται ἐλεύθερα καὶ χωρὶς βάρη (ἐλαφρῶς) διαφυλάσσονται ἀπὸ κάθε ἐπήρεια, βλάβη καὶ καταδυναστεία καὶ μποροῦν νὰ ἐνδυναμωθοῦν, νὰ ἐπεκταθοῦν καὶ νὰ ἐπαυξηθοῦν.

Ἡ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, ποὺ βρίσκεται σὲ ἀπόσταση πέντε ὥρων ἀπὸ τὴ χώρα Σκοπέλου καὶ ἀνήκει στὴν ἐπισκοπὴ Σκιαθοῦ καὶ Σκοπέλου, εἶχε γιὰ πολλὰ χρόνια ἐπίτροπο ποὺ κατοικοῦσε στὴ χώρα, ὁ ὁποῖος φρόντιζε γιὰ ὅσα ἦταν ἀναγκαῖα γιὰ τὴ σύσταση καὶ κυβέρνησή της. Ὅμως, μερικοὶ φιλοκερδεῖς καὶ ἀνευλαβεῖς λαϊκοὶ ἐξεδίωξαν τὸν ἐπίτροπο καὶ ἀνέλαβαν οἱ ἴδιοι τὴ διαχείριση τῆς μονῆς. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν ἡ μονὴ νὰ περιπέσει σὲ μεγάλη πτωχεία καὶ νὰ κινδυνεύει νὰ ἐρημωθεῖ. Ὁ ἡγουμενεύων, ἱερομόναχος Ἰγνάτιος, καὶ τὰ μέλη τῆς Συνάξεως προσέφυγαν στὸ πατριαρχεῖο καὶ ζήτησαν τὴ βοήθειά του. Ζήτησαν νὰ καθυποταχθεῖ ἡ μονὴ στὴν πατριαρχικὴ προστασία καὶ νὰ συμπεριληφθεῖ μεταξὺ τῶν σταυροπηγιῶν. Ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος ἀποφασίζουν νὰ δεχτοῦν τὸ αἶτημα τῶν μοναχῶν καὶ θέτουν ὑπὸ τὴν προστασία τοῦ πατριαρχείου τὴ μονὴ καὶ τὰ κτήματά της. Παραχωροῦν στὴ μονὴ τὸν τίτλο τοῦ σταυροπηγιῶν. Ἡ μονὴ ὡς ἐνδειξὴ ὑποταγῆς ὀφείλει νὰ προσφέρει στὸ πατριαρχεῖο 3 λίτρες κερὶ κάθε χρόνο.

Μνεῖα ὑπογραφῶν ἱεραρχῶν.

Ἄρχ.: *Ὅλοι οἱ ὀποσοῦν τάλαιπωροῦμενοι φιλευσεβεῖς καὶ φιλόχριστοι ἀπὸ δεινά. . .*

Στὴ σημείωση ἀναφέρεται: *Ἀχρηστον κ(αι) ἐπιβλαβὲς / Γαβριήλ Γ' 1707.*

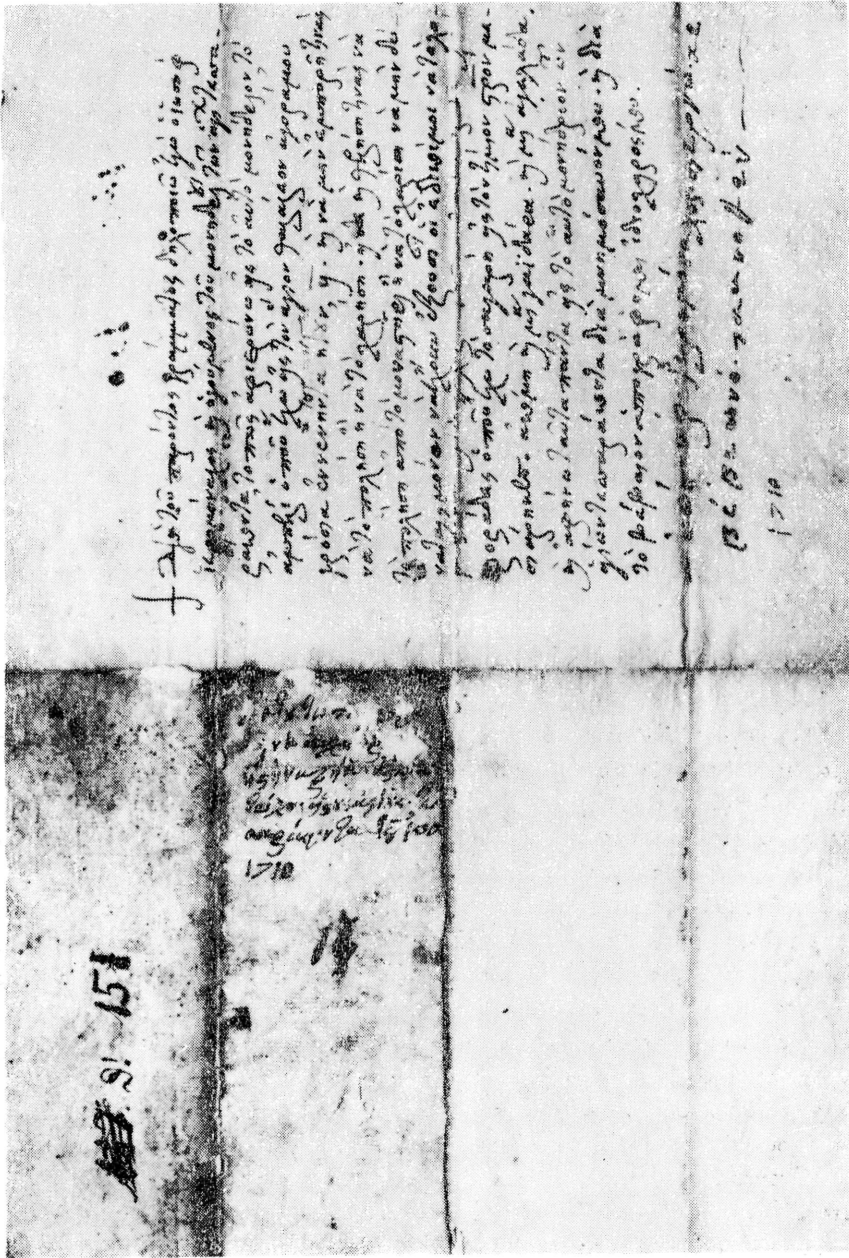
Εὐδόκιμος, ἀρ. 189.

57 Ἐπιείρωση, στὸ μονῆριον τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, ἀμπελιοῦ ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Ἰωσήφ

Πρωτότυπο (τὸ ἔγγραφο εἶναι γραμμένο ἀπὸ νοτάριο ;).— Χαρτὶ (δίφυλλο) 202×150. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

1710

Ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήφ [Κοντοπίδης¹], ἡγούμενος τοῦ μονηρίου τῶν Ἁ-

Πιν. 9. Ἀφιέρωση, στο μονύδριο τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στή Νάξο, ἀμπελιού ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Ἰωσήφ (1710: ἀρ. 57)

γίων Τεσσαράκοντα [στή Νάξο²], αφιερώνει στή μονή του τὸ ἀμπέλι του στὸν Ἅγιο Θαλλαλαῖο, πὸν εἶχε ἀγοράσει ἔναντι 90 γροσίων. Κανείς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τὸ πουλήσει ἢ νὰ τὸ χαρίσει, διαφορετικὰ ἢ ἀφιέρωση θὰ ἀκυρωθεῖ καὶ τὸ ἀμπέλι θὰ περιέλθει στοὺς οἰκείους του. Ἐπίσης, γιὰ μνημόσυνό του, αφιερώνει δύο *μεσιάρικες* φοράδες, πὸν ἔχει στὸν Τίμιο Σταυρὸ στὸ Σαγκρί, καθὼς καὶ μία γαϊδούρα καὶ μία ἀγελάδα.

Ἐπογραφή τοῦ ἱερομόναχου Ἰωσήφ.

Ἄρχ.: † Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποῶ ἔγὼ ὁ ἰωσήφ ἱερομόναχος. . .

1. Πρβλ. ἀρ. 61.

2. Μνημονεύεται στή σημείωση.

Ἡ χρονολόγηση τοῦ ἐγγράφου γίνεται σύμφωνα μὲ ἐγγραφή πὸν ἀκολουθεῖ τὴν ὑπογραφή. Τὸ ἐγγραφο τοῦ 1721 (ἀρ. 61) ἀναφέρει ὅτι ἡ ἀφιέρωση ἔγινε γνωστὴ μὲ γράμμα τοῦ Ἰωσήφ Κοντοπίδη τῆς 22ας Ὀκτωβρίου 1711, πὸν καταχωρίστηκε στὸν κώδικα τῆς μονῆς. Ὡστόσο, τίποτα δὲν ἐπιτρέπει νὰ πούμε ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ἡμερομηνία τῆς ἀφιέρωσης. Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 13, σελ. 218-219.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 151.— Πίν. 9.

58 Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὸ νερὸ τῶν κελλίων στὶς Καρυές

Συλλογικὸ ἀντίγραφο 20οῦ αἰ. (βλ. ἀρ. 41).

13 Αὐγούστου 1711

Ἡ Μεγάλῃ Σύναξῃ τοῦ Ἁγίου Ὄρους συνῆλθε γιὰ νὰ ἐξετάσει τὴ διαφορὰ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦ νεροῦ τῶν κελλίων τῶν Καρυῶν. Τὸ νερὸ ἀναβλύζει σὲ τοποθεσία τῆς μονῆς Χιλανδαρίου, κοντὰ στὸ κελλίον τῶν Τριῶν Ἱεραρχῶν. Ὁ ἱερομόναχος Γαβριήλ, κάτοχος τοῦ παραπάνω κελλίου, ἐπιζητεῖ νὰ κατακρατῆσει τὸ νερὸ, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι τὸ νερὸ τοῦ ἀνήκει, γιὰτὶ ζγαίνει στὸ κελλίον του. Παρόμοιες διεκδικήσεις εἶχε προβάλει καὶ πρὶν εἰκοσιπέντε χρόνια.¹ Συνῆλθε ἡ Σύναξῃ καὶ ἡ ὑπόθεση ἐξετάστηκε ἀπὸ τοὺς προεστοὺς καὶ τοὺς γέροντες. Μὲ βάση τίς μαρτυρίες πιστοποιήθηκε ὅτι τὸ νερὸ ἀνήκε στὸ Κοινὸ ἀπὸ τὸν καιρὸ τῆς σύστασης τοῦ Πρωτάτου γιὰ νὰ ἐξυπηρετεῖ τὰ κελλία καὶ τὰ κονάκια. Ὁ παπα-Γαβριήλ ζητᾷ, καὶ αὐτός, νὰ παίρνει νερὸ γιὰ νὰ λειτουργεῖ τὸ μύλο του. Ἡ Σύναξῃ ἐγκρίνει τὴν παροχὴ νεροῦ στὸ Γαβριήλ, σὲ ποσότητα ἴση μὲ τὸ νερὸ πὸν παρέχεται καὶ στὰ ἄλλα κελλία πὸν ἔχουν ὡς διακονία τὰ σίδερα. Καθορισμὸς τῆς ποσότητας τοῦ νεροῦ.

Ἐπογράφουν: Ὁ προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Μεγίστης Λαύρας Νεόφυτος. Ὁ σκευοφύλακας Χιλανδαρίου Παχώμιος. Ὁ προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Ἰβήρων Δαμασκηνός. Ὁ προηγούμενος Διονυσίου Ἰωακείμ. Ὁ σκευοφύλακας Δοχειαρίου Παῖσιος. Ὁ ἀρχιμανδρίτης Σίμωνος Πέτρας Γεράσιμος. Ὁ προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Βατοπεδίου Λαοδίκαιος. Ὁ ἡγούμενος Ξηροποτάμου Ἡσαΐας. Ὁ προηγούμενος Παντοκράτορος Ματθαῖος. Ὁ προηγού-

μενος Κουτλουμουσίου Ἀζαρίας. Ὁ σκευοφύλακας Καρακάλλου Μακάριος. Ἀπό τῆ μονῆ Γρηγορίου ὁ μοναχὸς Ραφαήλ.²

Ἄρχ.: Κατὰ τὸ ,αφια' ἔτος ἔγινε ἀναζήτησις διὰ τὸ νερόν τῆς μεγάλης μέσης...

1. Ἀναφορὰ στὴν ἐκδίκαση τῆς ὑπόθεσης ποῦ εἶχε γίνει ἀπὸ τὸν Ἀχμέτ ἀγά. Προφανῶς τὸ ἔγγραφο ποῦ ἔχει ἀντιγραφεῖ πρὶν ἀπὸ τὸ παρὸν εἶναι μετάφραση τοῦ τουρκικοῦ μετὰ τὴ χρονολογία 1055 ἔτος ἐγείρας (1645) καὶ μετὰ τὸ σωστὸ χριστιανικὸ ἔτος 1686. Τὸ ἔγγραφο αὐτό, ποῦ δὲν ἐπιτρέπει τὴν ἀποκλειστικὴν χρῆση τοῦ νεροῦ ἀπὸ τὸ μωλωνά, μετὰ τὴν ἀπειλὴν σωματικῆς ποινῆς, ὑπογράφει ὁ Λαυριώτης Μητροφάνης καὶ ὁ γερο-Μελέτιος τῆς μονῆς Βατοπεδίου.

2. Στὴν ἀρχὴ τῶν δύο ἐγγράφων ἀναφέρεται ὅτι πρόκειται γιὰ ἀντίγραφον ἐκ τοῦ μεγάλου κώδικος.

59 Ἀφιέρωση ἐκκλησίας καὶ κτημάτων

Κώδικας ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 8-9.

21 Φεβρουαρίου 1712

Ὁ ἱερομόναχος Ἡσαΐας, ἡγούμενος τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἀναφέρει ὅτι πούλησε τὴν προσωπικὴν περιουσίαν (πατρικὴ κληρονομία) του, ποῦ τὴν ἀποτελοῦσαν ἐλιές, χωράφια καὶ ἀμπέλια, καὶ ἀνήγειρε ἐκκλησίαν στὸ ὄνομα τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα. Τὴν ἐκκλησίαν αὐτὴ καὶ τὰ σπίτια μετὰ τὸ περιβόλι καὶ τὸ πηγάδι ἀφιερώνει στὴ μονῆ Ἐηροποτάμου. Καταγράφονται βιβλία, σκεῦη, ἄμφια καὶ κτήματα τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Ἡσαΐας θὰ κρατήσῃ τὴν κυριότητα καὶ τὴ διαχείριση τῆς ἐκκλησίας ὡς τὸ θάνατό του. Ἐγγράφει δύο ὀνόματα στὴν παρηρησία καὶ τέσσερα στὸ βραβεῖο τῆς μονῆς.

Ἄρχ.: † ,αφιβ' Φεβρουαρίου κα' / Με το παρόν μου ιδιόχειρον γράμμα φανερώνω τοῖς πᾶσι...

60 Πωλητήριο στὴ μονῆ Ἐηροποτάμου σπιτιοῦ καὶ ἀμπελιοῦ στὴ Ρέτζιανη ἀπὸ τὸν παπα-Στάθη

Πρωτότυπο (;).— Χαρτί (δίφυλλο) 292×195. Τὸ κείμενον καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση κακὴ, ἐξίτηλο.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

1716

Ὁ παπα-Στάθης καὶ ὁ γιὸς του Μιχάλης, ἀπὸ τῆ Ρέτζιανη, πουλοῦν στὴ μονῆ Ἐηροποτάμου τὸ σπίτι τους, μετὰ τὸν κῆπο ποῦ ἔχει μπροστὰ καθὼς καὶ τὶς συκαμνιές ποῦ περιλαμβάνει. Πουλοῦν ἐπίσης ἓνα ἀμπέλι ἐνὸς καὶ μισοῦ στρέμματος, μετὰ συκαμνιές στοῦ Γρακλάκου. Ἡ ἀγοραπωλησία ἔγινε στὸ Ἄγιον Ὄρος καὶ ὁ παπα-Στάθης, ποῦ δὲν εἶχε μαζί του τὴ σφραγίδα του, ἔθεσε στὴ θέση τῆς τὸ δακτυλικὸ του ἀποτύπωμα. (Τὸ ἕχνος ἐπάνω δεξιᾷ).

‘Ο παπα-Στάθης ἐπιβεβαιώνει ἰδιοχειρῶς τὰ παραπάνω καὶ προσδιορίζει ὅτι τὸ ἀντίτιμο τῆς ἀγορᾶς εἶναι 30 γρόσια. Ἐπίσης, ἀναφέρει ὅτι πούλησαν καὶ ἓνα βαγένι 16 μέτρων.¹

Ἄρχ.: † δια τῆς παρουσης ἡμῶν ὁμολογιας καὶ καθολικῆς ἀποδείξεος ὁμολογῶ / εγο ο παπα στάθης. . .

1. Δὲν ὑπάρχουν οἱ ὑπογραφές τῶν μαρτύρων πού μνημονεύεται στὸ κείμενο ὅτι παρίστανται. Εὐδόκιμος, ἀρ. 212.

61 Ἐπικύρωση ἀφιέρωσης ἀμπελιοῦ στὸ μονύδριο τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο ἀπὸ τὸν παπα-Ἰωσήφ Κοντοπίδη

Νοταριακὸ ἀντίγραφο, σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί 333 × 218. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto, οἱ ὑπογραφές ἐκτείνονται καὶ στὸ verso. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

31 Ἰουλίου 1721

‘Ο καθηγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, παπα-Ἰωσήφ Κοντοπίδης, παρουσιάστηκε στὸ νοτάριο καὶ τοὺς μάρτυρες, δηλώνοντας ὅτι εἶχε ἀφιέρῶσει στὴ μονὴ του, στὸ Ἅγιον Ὅρος, τὸ ἀμπέλι πού εἶχε ἀγοράσει στὸν Ἅγιο Θαλαλαῖο. Ἡ ἀφιέρωση αὐτὴ εἶχε καταχωριστεῖ στὸν κώδικα τῆς μονῆς, σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα του τῆς 22ας Ὀκτωβρίου 1711. Ὅμως, ἐπειδὴ ἐν τῷ μεταξὺ συνέβησαν πολλά, ὁ παπα-Ἰωσήφ ἐπιβεβαιώνει τὴν ἀφιέρωσή του, δηλαδὴ τοῦ ἀμπελιοῦ, τῶν δύο φορᾶδων, τοῦ ἑνὸς κτήνους (γαῖδουριοῦ) καὶ τῆς ἀγελάδας. Μὲ ἐπίκληση τῆς θείας ὀργῆς, ὁ Ἰωσήφ δὲν ἐπιτρέπει στὴ μονὴ νὰ πούλησει ἢ νὰ χαρίσει ὅσα ἔχει ἀφιέρῶσει, μὲ δικαίωμα, στὴν περίπτωση αὐτῆ, τῶν οἰκείων του νὰ τὰ πάρουν πίσω. Ἀπαγορεύει στοὺς οἰκείους του, μὲ ἐπίκληση ἀρῶν, νὰ ἐνοχλήσουν τὴ μονὴ διεκδικώντας τὰ παραπάνω. Ὁ παπα-Ἰωσήφ ἐνώπιον τῶν μαρτύρων βεβαίωσε τὴν παραπάνω ἀφιέρωση, μὲ τὸν ὄρο νὰ παραμείνει ἀνενόχλητος γιὰ πάντα στὸ μονύδριο. Σὲ περίπτωση πού θὰ προσπαθήσουν νὰ τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸ μονύδριο, θὰ πάρει πίσω ὅσα ἔχει ἀφιέρῶσει, σύμφωνα καὶ μὲ γράμμα ἐσφραγισμένο τῆς Συνάξεως τῆς μονῆς.

Ἵπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Ἰωσήφ Κοντοπίδης. Ὁ ἱερομόναχος Νικόδημος, ἡγούμενος μονῆς Φανερωμένης. Ὁ Σταμάτης Γοργογείρης. Ὁ Ἀντώνης Κοντοπίδης. Ὁ Γεώργιος Μενδρινός, δημόσιος νοτάριος Νάξιας, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου καὶ ἀντιγραφέας τῆς κόπιας.

Ἄρχ.: Κόπια / Εἰς δόξαν τοῦ εὐωνίου θεοῦ ἀμὴν 1721 Ἰουλίου 31 / ἐν τη νάξιαν / † Ἐξιδιοίας βουλευῖς καὶ αγαθῆς προερέσεως. . .

Πρβλ. ἀρ. 57.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 14, σελ. 221-223.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 152.

62 Ἀνταλλαγή ἀκινήτου μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πολυγύρου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 322 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαῖο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο, συντομογραφίες.— Σημείωση.

17 Φεβρουαρίου 1725

Οἱ γέροντες καὶ οἱ κάτοικοι τῆς χώρας [Πολυγύρου¹] συμφώνησαν μὲ τὸν ἐκπρόσωπο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἱερομόναχο καὶ δικαῖο Ἰερεμία, νὰ ἀνταλλάξουν τὸ κελλίο τῆς μονῆς, πού βρίσκεται στὴ χώρα καὶ τὸ ὁποῖο χρειάζονται γιὰ τὴν ἐκκλησία, μὲ τὸ σπίτι τοῦ Θεοδώρου τοῦ Σμυρσίνη. Τὸ σπίτι αὐτὸ διαθέτει αὐλὴ καὶ δύο συκαμιές καὶ βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ κτήματα τοῦ Γιάννη, τοῦ Ἀργύρη καὶ τοῦ Ἀργύρη τοῦ Καρλῆ. Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας ὑπόσχονται στὴ μονῇ ὅτι θὰ κάνουν στὸ σπίτι, μὲ ἔξοδα τῆς ἐκκλησίας, μιὰ πατουσιά.

Ὑπογράφουν: Ὁ Δημήτριος, πού συμπληρώνει τὴν ὑπογραφή του μὲ τὴν ἔκφραση *δοῦλος τῆς σῆς ἀγιότητος*. Ὁ παπα-Αὐγερινός. Ὁ παπα-Εὐγένιος. Ὁ γερο-Δημήτρης.

Ἄρχ.: *† δια τὶς παροῦσης ομολογία(ς) καὶ καθολικῆς αποδίξεος ομολογοῦμεν / ἐμῆς καὶ χώρα καὶ γέροντες καὶ λυπῖ...*

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 235.

63 Ὁμολογία μαστόρων γιὰ οἰκοδομικὲς ἐργασίες στὴ μονῇ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 332 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Φέρει 3 ἔντυπες σφραγίδες τῶν μαστόρων.

1726

Οἱ μαστρο-Ἀντρώνης, μαστρο-Ράικος, μαστρο-Ἰωάννης καὶ οἱ Μάνθος, Κώστας καὶ Δῆμος συμφώνησαν μὲ τὸν προηγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ ἀναλάβουν κατ' ἀποκοπὴν τὴν ἐκτέλεση ἐπισκευῶν σὲ κτίσματα τῆς μονῆς. Πρέπει νὰ ἀνακατασκευάσουν ἐκ θεμελίων, μὲ τρία πατώματα (πατωσιές) καὶ μὲ καμάρες, τὸν παλαιὸ μαχαλά, μέσα ἀπὸ τὸν Πύργο καὶ ἕως τὸ δοχειό. Ἐπίσης, ὀφείλουν νὰ ἐπισκευάσουν καὶ τὴν ἄλλη πτέρυγα (κόρδα), ἀπὸ τὸ νοσοκομεῖο ἕως τὸ δοχειό. Λεπτομερὴς περιγραφή τῶν κατασκευῶν πού πρέπει νὰ γίνουν. Ἡ μονῇ ὀφείλει νὰ τοὺς καταβάλλει 450 γρόσια, 330 μέτρα κρασί καὶ ἀπὸ δύο καυκιὰ ρακί στὸν καθένα. Ἡ μονῇ ἀναλαμβάνει ἀκόμη τὴν ὑποχρέωση νὰ δίνει γιὰ κάθε 50 γρόσια ἕναν τράγο.

Σε μεταγενέστερες προσθήκες αναφέρεται ότι οι τεχνίτες εισέπραξαν α) 39 γρόσια για τα ξύλα που έβγαλαν και β) δύο δόσεις από 100 ασλάνια.

Ἀρχ.: † 1726 δια τοῦ παρόντος ἡμὸν γράματος ομολογοῦμεν ἡμης οι μα-
στόρι...

Πῶ. 10.

64 Ὀνομασία σκευοφύλακα καὶ ἀνάθεση σ' αὐτὸν χρέους τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Κώδικας ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 202.

17 Φεβρουαρίου 1727, Παρασκευῆ

Οἱ προϊστάμενοι τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ὀνομάζουν σκευοφύλακα τῆς μονῆς τὸν παπα-Δοσίθεο καὶ τοῦ ἀναθέτουν τὸ χρέος της, πὺ ἀνέρχεται σὲ 8.000 ἄσπρα. Ὁ Δοσίθεος μπορεῖ νὰ πουλήσει ὅ,τι θελήσει, γιὰ νὰ ἐξοφλήσει τὸ χρέος.

Ἵπογράφουν: Ὁ προηγούμενος Ἰγνάτιος. Ὁ προηγούμενος Νεόφυτος. Ὁ προηγούμενος Μαλαχίας. Ὁ γέροντας Ἰωάσαφ. Ὁ ἱερομόναχος Νικόδημος. Ὁ γέροντας Παρθένιος. Ὁ γέροντας Ταράσιος.

Ἀρχ.: 1721 Φεβρουαρίου 1η ἡμέρα παρα/σκεβὴ εκαταστισαμε {σκαφα} σκε-
βο/φηλαξ τὸν προηγουμενον πάπα κὺρ δοσί/θεον...

65 Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὸ χωριὸ Διζδαρκιόγι ἀπὸ τῆ Ζαφεῖρα, θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Τοχάη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 460 × 310. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

Αὐγούστος 1730

Ἡ Ζαφεῖρα, θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Τοχάη καὶ τῆς Πολυχρονοῦς, σύζυγος τοῦ Χρήστου, γιοῦ τοῦ παπα-Κυριάκου, ἀπὸ τὸ χωριὸ Διζδαρκιόγι [στὴ Μεσημβρία¹], ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου τὸ σπίτι πὺ ἀγόρασε ἀπὸ τὸ βακούφι. Περιγραφή τοῦ σπιτιοῦ, πὺ βρίσκεται στὴν ἐνορία τῆς Παναγίας: τέσσερες ὀντάδες διὰ φωτιά, χαγιάτι, προῦστον, δύο καταγῶγια πέτρινα, ἀμπάρι μὲ σανίδια, πηγὰδι πετρόκτιστο, περιβολάκι, περιοχὴ πέτρινη, συκαμινιά. Τὸ σπίτι συνορεύει μὲ τὰ σπίτια: α) τῆς Κατερίνας, ἀνδραδελφῆς τῆς Ζαφεῖρας, β) τοῦ Γεωργίου Δράντζιου, γ) τοῦ Παρασκευᾶ Παπουτζῆ, καὶ δ) τοῦ Ἐξακουστοῦ, γαμπροῦ τῆς Ζαφεῖρας. Ἐπισηνίζονται ἀρὲς στοὺς ἀπογόνους της πὺ θὰ ἀμφισβητήσουν τὴν ἀφιέρωση. Τὸ ἔγγραφο συντάχθηκε στὸ Βουκουρέστι.

Ἵπογράφουν: Ἡ Ζαφεῖρα, μὲ τὸ χέρι τοῦ ἱατροῦ Δημητρίου Νοταρᾶ,

μετά από αϊτησή της. Ὁ Γεώργιος, ἑγγονὸς τῆς Ζαφείρας, γιὸς τοῦ Λαζάρου. Ὁ Νύσης Νεόφυτος, Βατοπεδινός.

Ἄρχ.: Ἄπ' ὅλας τὰς ἀρετὰς ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι μεγαλητέρα...

1. Στὴν ὑπογραφή τοῦ Δημητρίου Νοταρᾶ ἀναφέρεται ὅτι τὸ χωριὸν βρίσκεται ὑπὸ τῆς μεσημβρίας.

Στὶς σημειώσεις περιέχεται κατάλογος ἐγγράφων καὶ ἀναφορὰ στὰ *χοιζέτια του σπητιού τῆς Κιράνας* (κυρᾶς Ἄνας ;) / εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Μιὰ σημείωση ἀναφέρει ἀφιερωτήρια παλαιᾶ ἄχρηστα.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 188.

66 Ὁμολόγο πώλησης ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου τῶν κελλίων τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν Ἀρχαγγέλων

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 360 × 240. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἐντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.— Σημειώσεις.

1731

Ὁ μοναχὸς γερο-Μελέτιος ζήτησε ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου νὰ τοῦ παραχωρηθεῖ τὸ κελλίον τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καθὼς καὶ τὰ κελλία τῶν Ἀρχαγγέλων ποὺ βρίσκεται πλησίον του. Ἡ μονὴ παραχωρεῖ τὰ κελλία ἔναντι τοῦ ποσοῦ τῶν 70 γροσίων. Στὸ τριπρόσωπο ἀναφέρεται ὁ μοναχὸς Χριστόφορος. Οἱ ἀγοραστὲς ὀφείλουν νὰ συμμετέχουν στὶς παγγελίες τῆς μονῆς καὶ ἡ συνδοσία τους ὀρίζεται σὲ 120 ἄσπρα τὸ ἔτος. Κατάλογος τῆς κινητῆς περιουσίας τῶν δύο κελλίων: ἀμφίων, σκευῶν, βιβλίων τῆς ἐκκλησίας καὶ οἰκοσκευῆς¹.

Ἵπογράφει ὁ Δοσίθεος, σκευοφύλακας τῆς μονῆς.

Ἄρχ.: † Ἐν ἔτη 1731 ἐλθὼν πρὸς τὴν ἡμετέραν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου ὁ ὀσιώτατος ἐν μοναχοῖς γέρο κὺρ Μελέτιος...

1. Στὸ ἀριστερὸ περιθώριο σημείωση τῆς 2ας Νοεμβρίου 1734, σχετικὰ μὲ παραχώρηση καὶ ἄλλων βιβλίων.

67 Ἀφιέρωση χωραφιοῦ καὶ ζώων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸν παπα-Γεώργη Δέτζη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 240. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Ἐντυπη σφραγίδα στὴν ἀρχὴ καὶ στὸ τέλος τοῦ κειμένου.— Σημείωση.

30 Ἀπριλίου 1733

Ὁ παπα-Γεώργη Δέτζης, χαρτοφύλακας Δριμαλίας, ἔλαβε γράμμα ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου, ποὺ τὸν ὀρίζει ἡγούμενο διὰ βίου στὸ μετόχι τῶν

Ἁγίων Τεσσαράκοντα, στή Νάξο.¹ Φωτισμένος ἀπὸ τὸ Ἅγιο Πνεῦμα, ὁ παπα-Γεώργης ἀφιερώνει στὸ μετόχι τὸ χωράφι του, στήν Παναγία στοὺς Ἄρκου-λους, καθὼς καὶ τριάντα πρόβατα καὶ δύο ἀγελάδες. Ὁ παπα-Γεώργης διευκρινίζει ὅτι ἡ ὑπόλοιπη περιουσία του, κινητὴ καὶ ἀκίνητη, θὰ παραμείνει στὸν ἴδιο καὶ θὰ διατεθεῖ κατὰ τὴ βούλησή του. Ἐπίσης, ἀναφέρει ὅτι ἔδωσε στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ὡς πάκτο δέκα ἐτῶν 122 γρόσια. Μετὰ τὴν παρέλευση δεκαετίας θὰ πρέπει νὰ δίνει στὴ μονὴ 12 γρόσια ἐτησίως, ἕως τὸ θάνατό του ἢ ἕως τὴν ἀποχώρησή του.

Ἐπογράφει ὁ παπα-Γεώργης Δέτζης, χαρτοφύλακας Δριμαλίας.

Ἄρχ.: 1733 ἀπρηλήου 30 / † τὴν σήμερον, χάρητη θεοῦ, πεφωτισμένος. . .

1. Στὴ σημείωση μνεῖα τοῦ ἐγγράφου ὡς συμφωνητικοῦ γράμματος καὶ μνημόνευση τοῦ ὅτι ὁ Δέτζης ἐκοινοβίασε στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου.

Ἐκδ.: Νικολάου, ἀρ. 15, σελ. 226-227.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 153.

68 Ἐγγραφο ἀνάθεσης χρέους τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν προηγούμενο Μακάριο

Πρωτότυπο.— Χαρτί 342 × 214. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἐντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ σημείωση στὰ τουρκικά.

10 Μαΐου 1736

Ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου, ἐπειδὴ βρίσκεται σὲ δεινὴ κατάσταση, ζήτησε ἀπὸ τὸν προηγούμενο παπα-Μακάριο νὰ ἀναλάβει τὴν ἐξόφληση τοῦ χρέους τῆς στὴ Θεσσαλονίκη, πού ἀνέρχεται σὲ ἔντεκα πουργία. Ὁ Μακάριος καθίσταται ὑπόλογος γιὰ τὸ χρέος αὐτό, ἐνῶ ἡ μονὴ τοῦ παραχωρεῖ τὸν Τίμιο Σταυρό, προκειμένου νὰ συγκεντρώσει χρήματα μὲ ζητεῖες. Ὁ μοναχὸς πού θὰ θέσει σὲ ἀμφισβήτηση τὴ διαχείριση τοῦ χρέους ἀπὸ τὸν παπα-Μακάριο θὰ πρέπει: α) νὰ ἀναλάβει ὁ ἴδιος τὴν ἀποπληρωμὴ τοῦ χρέους, β) νὰ καταβάλει τὰ τυχόν ἔξοδα τοῦ Μακαρίου γιὰ τὴν ὑπόθεση αὐτὴ καὶ γ) νὰ ἐπιστρέψει στὸ Μακάριο τὰ ποσὰ πού ἤδη κατέβαλε γιὰ τὴν ἀποπληρωμὴ τοῦ χρέους. Τὸ ἔγγραφο θὰ ἔχει ἰσχὺ ἐν παντὶ κριτηρίῳ.

Ἐπογράφουν ἰδιοχείρως οἱ μάρτυρες: Θεοδόσιος Λαυριώτης, γέροντας τῆς Μεγάλης Μέσης, Στέφανος Βατοπεδινός, Διονύσιος Ἰβηρίτης, γέροντας τῆς Μέσης, καὶ οἱ μοναχοὶ τῆς μονῆς (ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι): δικαῖος γερο-Διονύσιος, γερο-Λεόντιος, γερο-Νικόδημος, ἱερομόναχος Ἀνανίας, γερο-Δανιήλ, γερο-Δανιήλ, γερο-Ἀβραάμ, γερο-Γηρομάνος (Γερμανός;), γερο-Διονύσιος, γερο-Γρηγόριος, ἱερομόναχος Νεόφυτος.

Ἄρχ.: † Ἐπειδὴ καὶ τὸ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον, ἐκινδύνευσεν ἀπὸ τὸ πολὺ χρέος / τῆς Θεσσαλονίκης. . .

69 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου τῶν κατοίκων ἄνω Κρουσόβου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

10 Νοεμβρίου 1736

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ Ἄνω Κρουσόβου ὑπόσχονται νὰ δίνουν, γιὰ μνημόσυνο καὶ βοήθεια στὴν πολιτεία, στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 20 γρόσια, γιὰ νὰ μένει ἀναμένο τὸ κανδήλι πού τοῦ ἔχουν ἀφιερώσει. Ὑπόσχονται ἀκόμη νὰ δίνουν ἐτησίως 40 γρόσια, γιὰ νὰ τελεῖται μιὰ λιτανεῖα τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὴν πολιτεία. Ὅποιος ὅμως θέλει μπορεῖ νὰ δίνει ἐπιπλέον, κατὰ τὴ βούλησή του. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὧσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερέας Θεοδωρῆς. Ὁ ἱερέας Εὐθύμιος. Ὁ ἱερέας Στεριανός. Ὁ ἱερέας Ἰωάννης. Ὁ ἱερέας Πλουμῆς. Ὁ Χατζη-Γεωργάκης. Ὁ Θωμᾶς τοῦ Μίχου. Ὁ Θωμᾶς τοῦ Σιργιότη. Ὁ Λιόντας τοῦ γερο-Ἰωαννικίου. Ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Μίχου. Ὁ Ξευτέρης. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Ρατίτζη. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντῆ. Ὁ Γεράκης τοῦ Κωνσταντῆ. Ὁ Θεοχάρης τοῦ Ζάχαρη.

Ἄρχ.: *ἦ ὑποσθέημεν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτοθεν γεγραμμένοι, οἱ γέροντες δηλαδή καὶ προεστῶτες / τῆς ἄνω κούρσεβας. . .*

Τὸ ἔγγραφο πρέπει νὰ εἶναι τὸ ἴδιο μὲ τὸ ὑπ'ἀρ. 73, τὸ ὁποῖο ἀντέγραψε ὁ Ἱερόθεος, «ἀποκαθιστώντας» το. Κατὰ τὴν ἀντιγραφὴ διάβασε λαθασμένα 1736, ἀντὶ τῆς κανονικῆς χρονολογίας 1738, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ χρονολογήσει τὸ «ἀντίγραφό» του στὸ ἔτος «αψλς'.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

70 Ἀφιέρωση τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Φανερωμένης, στοὺς Δολοὺς Μάνης, ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Γαητάναρου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 282 × 200. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ α' φύλλο. Μελάνι γκριζο.— Διατήρηση μέτρια (σχισμένο).— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

18 Ἰανουαρίου 1737

Οἱ ἀδελφοὶ Ἀναγνώστης, Ἀνδρέας, Δημήτρης καὶ Γιαννάκης τὰ Γαητανάρια (γιοὶ τοῦ Γαητάναρου), ἀπὸ τοὺς Κάτω Δολοὺς [Μάνης¹], καθὼς καὶ οἱ ὑπόλοιποι (;) ἀφιερώνουν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ ναὸ τῆς Θεοτόκου, τῆς ἐπονομαζομένης Φανερωμένης, πού βρίσκεται ἐπάνω ἀπὸ τὴ ράχη τοῦ Ρουμπάλου. Παραχωροῦν ἐπίσης τὸ μερίδιό τους ἀπὸ χωράφι. Ἡ ἀφιέρωση ἔγινε γιὰ μνημόσυνο τῶν γονέων καὶ τῶν συγγενῶν τους.

Ὑπογράφει ὁ παππὺς τῶν παιδιῶν Γεωργάκης Γαητανάρος.

Στὸ τέλος τοῦ ἔγγραφου ὑπάρχει σημείωση, σύγχρονη μὲ τὸ ἔγγραφο, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία ὁ Γεωργάκης Ἰταλικὸς ἐγγράφει στὴν πρόθεση τοῦ

μοναστηρίου τοῦ Ξηροποτάμου τρία ὀνόματα: τοῦ Ἰωάσαφ ἱεροδιακόνου, τοῦ Δημητρίου καὶ τοῦ Παναγιώτη, ἔναντι δύο ρεαλίων.

Ἄρχ.: 1737 Ἰανουαρίου 18. ντολοῦς κάτο / Διὰ του παρόντος γράματος καὶ καλῆς καὶ καθολικῆς αποδίξεως φανερόνομε / και ομολογοῦμε. . .

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι πρόκειται γιὰ ἀφιερωτικὸν ἀπὸ / τὸ μετόχι μας εἰς νησὶν / τοῦ μορέος διὰ τὴν παναγίαν φανερο/μένη.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 195.

71 Ἀφιέρωση κτημάτων στὴ Μυτιλήνη ἀπὸ τὴ Μπερτουμία τοῦ Χατζη-Γεωργίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 338×215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

Ἰούνιος 1738

Ἡ Μπερτουμία, τοῦ μακαρίτη Χατζη-Γεωργίου, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ πατρικὸ τῆς σπίτι στὸ μαχαλὰ τῆς Κουλουμπάρας [Μυτιλήνη]. Ἐπίσης, ἀφιερώνει καὶ ἕναν τόπο ποὺ περιῆλθε ἀργότερα στὴν κατοχὴ τῆς. Τὰ δύο ἀκίνητα βρίσκονται κοντὰ [στὸ σπίτι;] τοῦ Τουγάνη, στὸ μύλο καὶ στὰ σπίτια τῶν ἀδελφῶν τῆς καὶ στὸ μαγαζὶ τοῦ Πουρνάζου. Ἡ ἀφιέρωση θὰ ἰσχύσει μετὰ τὸ θάνατό τῆς. Ἡ ἀφιερῶτρια διατηρεῖ τὸ δικαίωμα, σὲ περίπτωση δυσπραγίας, νὰ πουλήσει τὰ ἀκίνητα.

Γιὰ τὴν ἀφιέρωση θὰ ἐγγραφοῦν στὴν παρρησία τῆς μονῆς ἑννέα ὀνόματα. (Στὸ ἀριστερὸ περιθώριο καὶ γραμμένα με ἄλλο χέρι ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα: Γεώργιος, Ἐριγώ, Μπερτουμία, Μανολάκης, Μελισσηνή, Δούκαινα, Ἀλλαμάνα, Μελισσηνή, Ἐλενοῦδα).

Ἰπογράφουν: Ἡ Μπερτουμία τοῦ ποτε Χατζη-Γεωργίου. Ὁ Μανολάκης Χατζη-Γεωργίου. Ὁ Χατζη-Μανολάκος Καμπαδέλη. Ὁ Γιαννάκης Φώτη. Ὁ Χατζη-Παναγιώτης τοῦ Συνοδινοῦ. Ὁ Γιαννάκος τοῦ Γεωργάκη, ψάλτης.

Ἄρχ.: ἴ διὰ τού παρόντος μου ὁμολογητικοῦ γράμματος δηλοποιῶ καὶ φανερόνω ἐγὼ ἢ μπερτουμία. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 236.— Πίν. 1.

72 Ἀνταλλαγὴ χωραφιοῦ μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τοῦ Μαυρουδῆ τοῦ Νικόλα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 165×110. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

6 Αὐγούστου 1738

Ὁ Μαυρουδῆς, τοῦ ποτε Νικόλα, ἀπὸ τὰ Καλύβια, ἀνταλλάσσει τὸ χωράφι του στὶς Βάρες τοῦ Κουκουναρᾶ, πέντε σπορῶν, με τὸ χωράφι τοῦ παπα-

Ἀγγέλου τῆς Ἀλίθους, στὴν Ὁρμούλια, τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου. Ὁ Μαυρουδῆς ἔδωσε ἐπιπλέον καὶ μιὰ ὀκτὰ κερὶ γιὰ χάρη τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα.

Ὑπογράφουν: Ὁ Μαυρουδῆς τοῦ ποτὲ Νικόλα ἀπὸ τὰ Καλύβια. Ὁ παπα-Λάζος. Ὁ Τίμος. Ὁ Γιάννης.

Ἀρχ.: † *Ἡς τους -1738- αὐγούστου -6- εσμφώνισα εγὼ ο μαβροδὶς...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 138.

73 Συμφωνία γιὰ ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου κανδηλιοῦ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς χώρας Ἄνω Κρουσόβου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 160. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου, οἱ ὑπογραφὲς ἐκτείνονται στὸ verso. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

1 Νοεμβρίου 1738

Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας Ἄνω Κρουσόβου συμφώνησαν μὲ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου νὰ ἀφιερῶσουν ἀσημένιο κανδήλι, ποὺ θὰ καίει μπροστὰ στὸν Τίμιο Σταυρὸ. Γιὰ τὸ λάδι θὰ προσφέρουν ἑτησίως 20 ἀσλάνια. Ἡ μονὴ ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωση νὰ στέλνει τὸν Τίμιο Σταυρὸ στὴ χώρα τους κάθε χρόνο, τὸ Μάιο. Οἱ κάτοικοι θὰ πρέπει νὰ καταβάλλουν τότε 40 ἐπιπλέον γρόσια.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερέας Θεοδωρῆς. Ὁ ἱερέας Ἄνθιμος. Ὁ ἱερέας Στεριανός. Ὁ ἱερέας Ἰωάννης. Ὁ ἱερέας Πλούμης. Ὁ Χατζη-Γεωργάκης. Ὁ Θωμᾶς τοῦ Μίχου. Ὁ Θωμᾶς τοῦ Σιργιότη. Ὁ Λέο(ν)τας τοῦ γερο-Ἰωαννικίου. Ὁ Κωνσταντῖνος τοῦ Μίχου. Ὁ Ξευτέρης. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Ρατίτζη. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Κωσταντῆ. Ὁ Γεωργάκης τοῦ Κωσταντῆ. Ὁ Θεοχάρης τοῦ Ζάχαρ(η). Ὁ Στέφανος τοῦ Γιάννη. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Φωτεινοῦ. Ὁ Γιώργος τοῦ Λευτέρη. Ὁ Χρήσιμος τοῦ Γεώργη. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Μίχου. Ὁ Θεοδωρῆς τοῦ Κωσταντῆ.

Ἀρχ.: † *δια το παρόντος ἡμ(ῶν) γραματος / καὶ καθολικ(ῆς) αποδιξεος ομολωγουμεν ἡμῆς οἱ χώρα...*

Πρβλ. ἀρ. 69.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 226.

74 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς Λογγοβικίας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

27 Αὐγούστου 1740

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Λογγοβικίας ἀναφέρουν ὅτι συμφώ-

νησαν με τους πατέρες της μονής Ξηροποτάμου να προσκαλούν στην πολιτεία τους τον Τίμιο Σταυρό και να ψέλνονται τρεις άγιασμοί, όταν αυτός περνά από το Άνω Κρούσοβο. Υπόσχονται να δίνουν στον Τίμιο Σταυρό 60 γρόσια: τὰ 10 για να καίει το άργυρό κανδήλι, που αφιέρωσαν προς άγιασμό και στηριγμό της πολιτείας τους, τὰ υπόλοιπα 50 γρόσια, για τους κοινούς άγιασμούς στην πολιτεία. "Όποιος όμως θέλει μπορεί να δίνει επιπλέον, κατά τη βούλησή του. ΄Επισείονται άρες έναντίον όσων δέν τηρήσουν την υπόσχεση.

΄Υπογράφουν: ΄Ο Βασίλειος, Ιερέας και οίκονόμος. ΄Ο Ιερέας Χριστόδουλος. ΄Ο Ιερέας Γεώργιος. ΄Ο Χατζη-Γεωργάκης. ΄Ο Σοφιανός. ΄Ο Σταμάτης. ΄Ο Αύγερινός. ΄Ο Δημήτρης. ΄Ο Θεόδωρος. ΄Ο Χριστόδουλος. ΄Ο ΄Ιωάννης. ΄Ο Δημήτρης. ΄Ο ΄Ιωαννάκης. ΄Ο Γεώργιος. ΄Ο Μιχάλης. ΄Ο Κύρκος.

΄Αρχ.: " με το παρόν μας όμολογητικόν γράμμα, φανερόνωμεν ήμεις οί υποκάτωθεν γεγραμμένοι, οί γέρον/τες και προεστοί της χώρας λογγοβικία. . .

Ευδόκιμος, άρ. 181.

75 ΄Υποσχετικό έγγραφο των κατοίκων της χώρας Σούρπας προς τον Τίμιο Σταυρό της μονής Ξηροποτάμου

Συλλογικό αντίγραφο (βλ. Κώδ. άρ. 2), χέρι ΄Ιεροθέου.

7 ΄Οκτωβρίου 1740

Οί γέροντες και προεστοί της χώρας Σούρπας αναφέρουν ότι συμφώνησαν με τους πατέρες της μονής Ξηροποτάμου να προσκαλούν στην πολιτεία τους το Τίμιο Εύλο όταν θα περνά από το Άνω Κρούσοβο. Υπόσχονται να προσφέρουν στον Τίμιο Σταυρό 40 γρόσια από το κοινό. "Όποιος όμως θέλει μπορεί να δίνει επιπλέον, κατά τη βούλησή του. ΄Επισείονται άρες έναντίον όσων δέν τηρήσουν την υπόσχεση.

΄Υπογράφουν: ΄Ο Ιερέας Μιχάλης. ΄Ο Ιερέας Δημήτρης. ΄Ο Ιερέας Πασχάλης. ΄Ο γερο-Στόικος. ΄Ο Άνδρέας. ΄Ο Πολυχρόνης. ΄Ο Άλέξης και οί λοιποί πάντες.

΄Αρχ.: " ύπεσχέθημεν και ήμεις οί υποκάτωθεν γεγραμμένοι άπαντες οί προεστοί και ό λιπός λαός της χώρας / σουρπα. . .

Ευδόκιμος, άρ. 181.

76 ΄Αφιέρωση στον Τίμιο Σταυρό της μονής Ξηροποτάμου έλαιο-δέντρου στη Γαλάτιστα από τον Παναγιώτη του Παλτζίκη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 170 x 110. Το κείμενο καταλαμβάνει το recto του α΄ φύλλου. Μελάι μαύρο.— Διατήρηση μέτρια.— Άνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

17 ΄Ιουνίου 1741

΄Ο Παναγιώτης του Παλτζίκη αφιερώνει στον Τίμιο Σταυρό της μονής

Ἐηροποτάμου μία ἐλιά, ἀπὸ τὶς ὀκτώ πού βρίσκονται στὴν Καπακίνα, κοντὰ στὸ ἀλώνι τοῦ παπα-Μανόλη Μιλαχροῦ στὴ Γαλάτιστα. Οἱ Ἐηροποταμηνοὶ μποροῦν νὰ διαλέξουν ὅποιαν ἐλιά θέλουν.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Μανόλης. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ ἱερέας Γιωῖργος. Ὁ Νικόλας Λογοθέτης. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωσταντῆ.

ἸΑρχ.: *Γαλάτιστα / ἴ ομολογο εγο ο παναγιότης του παλτζικι το πως / αφιε-
ροσα...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 163.

77 Ἵποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Γαλάτζητας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἰεροθέου.

24 Ἰουλίου 1741

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Γαλάτζητας [Γαλάτιστα] ἀναφέρουν ὅτι ἔδωσαν στοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου συμφωνητικὸ ἔγγραφο μὲ τὸ ὁποῖο τὸ Τίμιο Εὐλό θὰ πηγαίνει στὴ χώρα τους, γιὰ νὰ παίρνουν εὐλογία. Ἵπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 50 γρόσια. Ὅποιος ὅμως θέλει μπορεῖ νὰ δίνει ἐπιπλέον, κατὰ τὴ βούλησή του. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὅσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ἵπογράφουν: Ὁ Μανουήλ, ἱερέας καὶ σακελλάριος. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ ἱερέας Μοσχόπουλος. Ὁ γερο-Ζάχος. Ὁ Δημήτρης τοῦ Μανολάκη.

ἸΑρχ.: *Ἐις τοὺς χιλίους τόσους χρόνους (καθὼς ὑποκάτωθεν φαίνονται) ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι οἱ γέ/ροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας γαλάτζη-
τας...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

78 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἀμπε- λιοῦ στὴν Καρνιά ἀπὸ τὸ Ζαφείρη τοῦ Συνανοῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225×170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλ-
λου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.

28 Ἰουλίου 1741

Ὁ Ζαφείρης τοῦ Συνανοῦ ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηρο-
ποτάμου ἀμπέλι πέντε σπορῶν στὴν Καρνιά [Γαλάτιστα]¹. Τὸ ἀμπέλι βρί-
σκεται ἀνάμεσα στὶς ἰδιοκτησίες τοῦ Γιάννου τοῦ Κωνσταντῆ, τοῦ Ἀντώνη
Παπούδη καὶ τοῦ Παναγιώτη Παπούδη.

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ ἱερέας Μόσχος Πέλης. Ὁ

ιερέας Βρέτας. Ὁ γερο-Ζάχος. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου.

Ἄρχ.: δια του παροντος γραματος οὔμουλονγο εγο οὔ ζαφριος τοῦ ση/νανοῦ. . .

1. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 242.

79 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἐλαιοδέντρων στῆ Γαλάτιστα ἀπὸ τῆ Ζαφείρα Βουρβουρίταινα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

28 Ἰουλίου 1741

Ἡ Ζαφείρα Βουρβουρίταινα, ὁ γιὸς τῆς Κατακαλὸς καὶ ἡ θυγατέρα τῆς Βενετοῦ ἀφιερώνουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 10 ἐλιές, ποὺ βρίσκονται στὴν τοποθεσία τοῦ Πατζηλάκου [Γαλάτιστα¹]. Ἀπὸ τὶς ἐλιές, οἱ πέντε ἀνῆκαν στῆ Βενετού, τρεῖς στὸ μακαρίτη Νικολῆ καὶ δύο στὸν Κατακαλό.

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ.

Ἄρχ.: δια τοῦ παρόντους γραματος οὔμουλοῦγο εγο ἡ ζαφριου. . .

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ ἔγγραφο αὐτό, καθὼς καὶ ἄλλα, προέρχονται ἀπὸ τῆ Γαλάτιστα καὶ τὰ εἶχε φέρει ὁ παπα-Μακάριος. Ἴσως εἶναι τὸ ἴδιο πρόσωπο ποὺ ἀνέλαβε τὴν ἀποπληρωμὴ τοῦ χρέους τῆς μονῆς (ἀρ. 68).

Εὐδόκιμος, ἀρ. 164.

80 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ Παλαιομάντρι ἀπὸ τὸ Βρέτα τοῦ Γιωργάκη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

28 Ἰουλίου 1741

Ὁ Βρέτας τοῦ Γιωργάκη καὶ ἡ σύζυγός του Ἀχτίνα, θυγατέρα τοῦ Δημήτρη Καμπούρη, ἀφιερώνουν στῆ μονῆ Ξηροποτάμου ἀμπέλι 9 σπορῶν στὸ Παλαιομάντρι [Γαλάτιστα¹]. Τὸ ἀμπέλι συνορεύει μὲ τὶς ἰδιοκτησίες τοῦ Δημήτρη Μιλαχροῦ, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου καὶ μὲ τὴ στράτα.

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ παπα-Μόσχος. Ὁ παπα-Βρέτας. Ὁ ἱερέας Γιώργος. Ὁ γερο-Ζάχος. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου.

Ἄρχ.: *†* δια τοῦ παρόντος γραματοῦ οὐμούλογο εγὼ οὐ βρετας / τοῦ γηρογάκι. . .

1. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 239.

81 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἀμπελιοῦ στὴν τοποθεσία Ματροῦ ἀπὸ τὸ Μανόλη τοῦ Ζαφείρη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ὑγρασία.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

28 Ἰουλίου 1741

Ὁ Μανόλης [Λαγκαδιώτης¹] τοῦ μακαρίτη Ζαφείρη ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἓνα ἀμπέλι στὴ Ματροῦ [Γαλάτιστα²], πού συνορεύει μὲ τὸ κτῆμα τοῦ ἀδελφοῦ του. Ὁ ἀδελφός του Γιάννης δὲν ἔχει κανένα δικαίωμα στὸ ἀμπέλι.

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ ἱερέας Γιωργάκης. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ.

Ἄρχ.: *†* δια τοῦ παρόντος γραματοῦ οὐμούλογο εγὼ οὐ μανολης / τοῦ μακαρίτη Ζαφίρι. . .

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

2. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 218.

82 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου τεσσάρων ἐλαιοδέντρων στὴ Γαλάτιστα ἀπὸ τὸ Θανάση τοῦ Βασιλικοῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

31 Ἰουλίου 1741

Ὁ Θανάσης τοῦ μακαρίτη Βασιλικοῦ Γιαγιάτζου¹ ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου τέσσερις ἐλιές, πλησίον τοῦ Χριστοδοῦλου, μία στοῦ Τηλουξικα καὶ τρεῖς στὸ πηγάδι τοῦ Σαβ(β)άτου [Γαλάτιστα²].

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ.

Ἄρχ.: *†* δια τοῦ παρόντος γραματοῦ οὐμούλογο εγὼ οὐ θανάσης / τοῦ μακαριτη βασιλικοῦ. . .

1. Τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀνάμεσα στὶς γραμμές. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται καὶ τὸ ὄνομα Γιαγιάτζικος.

2. Μνημονεύεται στη σημείωση (βλ. και άρ. 79, σημ. 1). Με άλλο χέρι, στο άριστερό περιθώριο, αναφέρονται τὰ γειτονικά κτήματα: τοῦ Πολύχρου τοῦ Χριστοδοῦλου καὶ τοῦ διακόνου Προχτανοῦ.

Εὐδόκιμος, άρ. 220.

83 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἀμπελιοῦ στῆ Γαλάτιστα ἀπὸ τὸ Νικόλα τοῦ γερο-Ἀγγέλου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

1 Αὐγούστου 1741

ἌΟ Νικόλας [Λογοθέτης¹] τοῦ μακαρίτη γερο-Ἀγγέλου ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἕνα ἀμπέλι στοῦ Φώτη τὸ χωράφι [Γαλάτιστα²]. Τὸ ἀμπέλι βρίσκεται ἀνάμεσα στὶς ἰδιοκτησίες τοῦ Κωνσταντῆ Τζιοφούτη, τοῦ Δούκα Τζιοφούτη, τοῦ Οἰκονόμου καὶ στῆ στρατά.

Ἰπογράφουν: ἌΟ ἀφιερωτῆς Νικόλας. ἌΟ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. ἌΟ ἱερέας Βρέτας. ἌΟ ἱερέας Γεώργιος. ἌΟ ἱερέας Γιωργάκης.

Ἄρχ.: *ἦ δια τις παρουσας μου ομολογιας και καθολικις αποδιξις ομολογο εγο ο νικολας...*

1. Μνημονεύεται στη σημείωση.

2. Βλ. άρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, άρ. 243.

84 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἔλαιο-δέντρου στοῦ Μαρμαροῦ ἀπὸ τὸ Γιάννη γιὸ τοῦ Ζαφείρη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 222 × 172. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

2 Αὐγούστου 1741

ἌΟ Γιάννης, γιὸς τοῦ μακαρίτη Ζαφείρη, ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου μία ἐλιά στοῦ Μαρμαροῦ [Γαλάτιστα¹]. Οἱ ἰδιοκτησίες ποὺ βρίσκονται πλησίον εἶναι τοῦ Γιώργου τοῦ γερο-Ζάχου καὶ τοῦ ἀφιερωτῆ.

Ἰπογράφουν: ἌΟ ἱερέας Βρέτας. ἌΟ ἱερέας Κωσταντῖνος. ἌΟ Νικόλαος Ἀγγέλου. ἌΟ Ζάχος Πουλητοῦ. ἌΟ Γιάννος Κωσταντῆ.

Ἄρχ.: *ἦ δια τοῦ παρόντος γραματος σύμουλλογο εγο ου γιανις του μα/καρίτη Ζαφίρι...*

1. Βλ. άρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, άρ. 219.

85 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἐλαιο-
δέντρων στὸ Μεσοράχι ἀπὸ τὸ Δημήτρη γιὸ τοῦ ἱερομονάχου
Κωνσταντίου Οἰκονόμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

2 Αὐγούστου 1741

Ἄσκησις τοῦ Δημήτρη, γιὸς τοῦ ἱερομονάχου Κωνσταντίου Οἰκονόμου¹, ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου δύο ἐλιές στὸ Μεσοράχι [Γαλάτιστα²]. Οἱ ἰδιοκτησίες ποὺ βρίσκονται γύρω εἶναι, ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ, τοῦ Μανόλη Ψαροφᾶ καί, ἀπὸ τὴν πλευρὰ τοῦ λάκκου, τοῦ παπα-Βρέτα καὶ τοῦ παπα-Σίρου.

Ἐπιγράφουν: Ἄσκησις Κωνσταντῆς Γιάννου. Ἄσκησις Βρέτας. Ἄσκησις Νικόλας Ἀγγέλου. Ἄσκησις τοῦ Κωνσταντῆ. Ἄσκησις ἀφιερωτής.

Ἄσκησις: Ἄσκησις ὁ δημήτρη ὁ υἱὸς τοῦ ἱερομονάχου παπα κυρ/Κωνσταντιου ἱερομοναχου. . .

1. Πρόκειται γιὰ ἐπίθετο καὶ ἔχει γιὰ ἐκκλησιαστικὸ τίτλο. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ελεῖαι στο μεσοραχι / του διμητρι τοῦ παπα οικο/νομου. Βλ. καὶ ἀρ. 83.

2. Μνημονεύεται στὴ σημείωση. Βλ. καὶ ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 165.

86 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἐλαιο-
δέντρων μὲ χωράφι στὸν Κοσιβά ἀπὸ τὸ Σωτήρη τοῦ Χρήστου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

17 Αὐγούστου 1741

Ἄσκησις τοῦ Σωτήρη τοῦ Χρήστου ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου δύο ἐλιές μὲ χωράφι δύο μοδίων στὸν Κοσιβά [Γαλάτιστα¹] καὶ ἐπιγράφει στὴν πρόθεση τῆς μονῆς τὰ ὀνόματα: Σωτήρης, Ἀσανοῦ, Γεωργάκης. Οἱ γύρω ἰδιοκτησίες εἶναι τοῦ Ἀποστόλη Ἀργυρούδη, τοῦ Θεοδώρου Πδέγου, τοῦ Θανάση τοῦ παπα-Ἀγαπητοῦ καὶ ἡ στράτα.

Ἐπιγράφουν: Ἄσκησις Μόσχος. Ἄσκησις Βρέτας. Ἄσκησις Κωνσταντῆ. Ἄσκησις Ζάχος. Ἄσκησις γιὸς τοῦ Ἀρδαμερίου (γιὸς τοῦ ἐπισκόπου Ἀρδαμερίου;). Ἄσκησις Λογοθέτης. Ἄσκησις τοῦ Κωνσταντῆ.

Ἄσκησις: Ἄσκησις διὰ τοῦ παρόντος γραμᾶτος γίνετε δίπλον της πάσι ος ὄτι. . .

1. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 238.— Πίν. 12.

238. Ν.

+ Διαλεξαυτοίς χυμώδεις μηλαρίχοι τωσιν οσίοις
 εστίσαναροσολογίς τεχρής είνοντες ολιγοσύν
 γον σαφνασίν κλεψυροτολίμας είνοντες ολιγοσύν
 μέλοχορμίζο ποροδιον οσφίς άρεσαν εθίσα ίνφία
 πονοπύλλος σείνα μίμος αφοσώμος αγ μενίθης αβη
 μάχος πύδωσος εθίγο αφάνασίν λαγα χίμ ίντο
 ογα ίνους βή α γαβίτοσ ίν διαλοφύβι ανέ μρατο
 έγγασιν ίνφίβί πύλλος έγγασιν με λαβη έγγασιν πολλί
 πολλί έγγασιν γυγγα μί νών έγγασιν ίνφία έθίσα
 μέλο να μίχορε βούλα σολίγα. να μί έγγασ
 γίνοσ : 1741 : αίνεσεντα :
 + Πίνα εστίσιν εστίσιν έθίσα
 + έγγασιν έθίσα έθίσα :
 + έγγασιν έθίσα έθίσα :
 + έγγασιν έθίσα έθίσα :
 + έγγασιν έθίσα έθίσα :
 + έγγασιν έθίσα έθίσα :

Πίν. 12. 'Αφιέρωση στον Τιμό Σταυρό της Μονής Ξηροποτάμου ελαιόδέντρων με χωράφι στον Κοσιβά από τον Σωτήρη του Χρήστου (17 Αυγούστου 1741: άρ. 86)

87 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου χωραφιοῦ τοῦ Μαρμαροῦ ἀπὸ τῆ Δούκαινα, θυγατέρα τοῦ Παναγιώτη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 173 × 115. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

20 Αὐγούστου 1741

Ἡ Δούκαινα, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Παναγιώτη, ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου δύο ἐλιές¹ τοῦ Μαρμαροῦ [Γαλάτιστα²]. Οἱ ἰδιοκτησίες πού βρίσκονται γύρω εἶναι τοῦ Γιώργου τοῦ γερο-Ζάχου καὶ τοῦ Μανόλη Λιβαδιώτη.

Ἵπογράφουν: Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ ἱερέας Κωνσταντῖνος. Ὁ Νικόλαος Ἀγγέλου. Ὁ Γιάννος Κωνσταντῆ.

Ἄρχ.: † διὰ του παρόντος γραματος οὐμούλογο εγο / η δούκαινα. . .

1. Οἱ ἐλιές, σύμφωνα μὲ τῆ σημείωση, βρίσκονται στὸ ἀμπέλι.

2. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 237.

88 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἐλαιοδέντρων τοῦ Κάλιανη τῆ βρύση ἀπὸ τὸν Παναγιώτη γιὸ τοῦ Θεολόγη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 170 × 112. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

20 Αὐγούστου 1741

Ὁ Παναγιώτης, γιὸς τοῦ μακαρίτη Θεολόγη, ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου δύο ἐλιές μὲ τὸ χωράφι τους τοῦ Κάλιανη τῆ βρύση [Γαλάτιστα¹]. Οἱ γύρω ἰδιοκτησίες εἶναι τοῦ γέρο-Ζάχου καὶ τοῦ Ζαχαρία Καλτζούνη.

Ἵπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Ἐμμανουήλ. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ Νικόλαος τοῦ Ἀγγέλου. Ὁ ἱερέας Γεώργιος. Ὁ Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ.

Ἄρχ.: † διὰ του παροντους γραματος ουμούλογο εγο ού πα/ναγιωτης. . .

1. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 241.

89 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου συκαμνιάς στὸν Ἅγιο Νικόλαο ἀπὸ τὴν Πόζια τοῦ Δήμου Στάνη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 173 × 110. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση, καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

21 Αὐγούστου 1741

Ἡ Πόζια τοῦ Δήμου Στάνη ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου μεγάλη συκαμνιά στὸν Ἅγιο Νικόλαο [Γαλάτισσα¹]. Ἡ συκαμνιά βρίσκεται στοῦ Ζαφείρη Στάνη τὸν κάμπο. Ἡ Πόζια ἔκανε τὴν ἀφιέρωση, γιὰ νὰ μνημονευεῖ τὸ ὄνομά της.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Μίχος. Ὁ ἱερέας Βρέτας. Ὁ παπα-Κωνσταντής. Ὁ γερο-Ζάχος. Ὁ Χατζη-Ζάχος. Ὁ Γιάννος Κωνσταντῆ. Ὁ Στέριος γιὸς Ἀρδαμερίου. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου.

Ἀρχ.: † διὰ τοῦ παρόντος γράματος ομολογο εγὼ ἡ μπόζια τοῦ δίμου...

1. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 231.

90 Ἀφιέρωση στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἐλαιοδέντρου στὴν Τούφα ἀπὸ τὴν Ἀχτίνα τοῦ Δημήτρη Καμπούρη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 170 × 110. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ἔχνη ὑγρασίας.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

21 Αὐγούστου 1741

Ἡ Ἀχτίνα τοῦ Δημήτρη Καμπούρη ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἐλιά πού ἀνῆκε στὸν ἀδελφὸ της Ἀγγελο καὶ βρίσκεται στὴν Τούφα¹, μέσα στὸ χωράφι τοῦ Στάθη [Γαλάτισσα²]. Οἱ γύρω ἰδιοκτησίες εἶναι τοῦ Ζαφείρη, τῆς Σαμαροῦς, τοῦ Διφασούδη καὶ τοῦ Γεωργάκη.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Βρέτας. Ὁ παπα-Μόσχος. Ὁ παπα-Κωνσταντής. Ὁ Χατζη-Ζάχος. Ὁ Ἰωάννης τοῦ Κωνσταντῆ. Ὁ Στέριος υἱὸς Ἀρδαμερίου. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου.

Ἀρχ.: † διὰ τοῦ παρόντος γράματος ομολογο εγὼ ἡ α/χτινα...

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὡς Τούμπα.

2. Βλ. ἀρ. 79, σημ. 1.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 240.

91 Συμβιβασμὸς μεταξὺ τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, καὶ πιστωτῶν του

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 280 × 200. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

6 Ὀκτωβρίου 1744

Ἐνώπιον τοῦ Παροναξίας Ἀνθίμου παρουσιάστηκαν ὁ παπα-Μακάριος Λικηνίος,¹ ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, καὶ οἱ σιδρ Δημητράκης Μπάφος, Στεφανάκης Ροσαλτζῆς καὶ Ἀλεξανδρῆς Λάσκαρις, πού κατεῖχαν ὑποστατικά τῆς μονῆς ὡς ὑποθήκη ἔναντι χρέους της. Ὁ Παροναξίας, τοῦ ὁποίου ζητήθηκε ἡ μεσολάβηση, ἀποφασίζει νὰ πάρει ὁ Δημητράκης Μπάφος γιὰ τὸ μερίδιό του (γεμικλικίαν) 60 γρόσια, δίχως τὰ ἄσπρα τῆς πακτωσιᾶς, ὁ Στεφανάκης Ροσαλτζῆς 49 γρόσια καὶ 85 ἄσπρα καὶ ὁ Ἀλεξανδρῆς Λάσκαρις 25 γρόσια, γιὰ τοὺς ἴδιους λόγους. Ὅταν τὰ ποσὰ αὐτὰ δοθοῦν ἀπὸ τὸ Μακάριο, τὰ ὑποστατικά θὰ ἐπιστραφοῦν στὴ μονή.

Ἐπογράφουν: Ὁ Ἀνθίμος, μητροπολίτης Παροναξίας. Ὁ ἱερομόναχος Μακάριος Λικηνίος, ἡγούμενος τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα. Ὁ Δημήτρης Μπάφος. Ὁ Στεφανάκης Ροσαλτζῆς, διὰ χειρὸς Γεωργίου Παυλίδη. Ὁ Ἀλεξανδρῆς Λάσκαρις. Ὁ Σταυριανὸς Μιχαλίτζης, πρωτονοτάριος τῆς ἀρχιερατικῆς καγκελλαρίας Ναξίας, ἀντιγραφέας τοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τὸ καθολικὸ τῆς καντζελλαρίας.

Ἄρχ.: Κοπία τὸ ἴσον τοῦ πρωτοτυπου / † Κατὰ τὴν ζίτισιν καὶ παρακάλεσιν ὁποῦ ἐπροσφερον τὰ δύο μέρη. . .

1. Γιὰ τὸ Μακάριο Λικηνίο πρβλ. ἀρ. 92, 120, 143.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 16, σελ. 230-232.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 154.

92 Ἀπόφαση τοῦ μητροπολίτη Παροναξίας Ἀνθίμου, γιὰ τὶς ὀφειλές τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου στὴ Νάξο

Νοταριακὸ ἀντίγραφο.— Χαρτί 388 × 283. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο (γραφέας ὁ ἴδιος μὲ τὸ ἀρ. 91).— Σημειώσεις.

5 Μαρτίου 1745

Στὴ Ναξία, παρουσίᾳ τοῦ ἱερομονάχου Μακαρίου Λικηνίου,¹ ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα, πού ἀνήκει στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, ἐκδικάζεται ἡ ἀγωγή τῶν πακτωτῶν καὶ τῶν πιστωτῶν τοῦ μοναστηριοῦ, γιὰ ὀφειλές πού εἶχαν συναφθεῖ ἀπὸ τὸν προκάτοχο τοῦ Μακαρίου, παπα-Φιλόθεο. Ὁ μητροπολίτης Παροναξίας, ἀφοῦ ἄκουσε μὲ προσοχὴ τὶς λεπτομέρειες τῆς ὑπόθεσης, διάβασε τὸ ἐπιτροπικὸ γράμμα πού ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου ἔστει-

λε στο σιὸρ Δημητράκη Μπάφο καὶ συσκέφτηκε μὲ πολλοὺς τίμιους ἄνδρες, μὲ σκοπὸ νὰ μεριμνήσει γιὰ τὴν ἀπάλειψη τῆς ταραχῆς καὶ νὰ διασφαλίσει τὰ δικαιώματα τῶν ἐκκλησιῶν, ἀποφάσισε:

α) Νὰ καταβάλει ὁ παπα-Λικῆνιος στὸ Δημητράκη Μπάφο, ἔξοδα ρεάλια 60, πακτωσίες ρεάλια 65, στὸ Στεφανάκη Ροσολτζή, δόσεις καὶ ἔξοδα ρεάλια 49 καὶ ἄσπρα 85, πακτωσίες ρεάλια 35, στὸν Ἀλεξανδρῆ Λάσκαρι, δόσεις καὶ ἔξοδα ρεάλια 25, πακτωσίες ρεάλια 40.

Τὸ συνολικὸ ποσό, ὅπως προκύπτει καὶ ἀπὸ τὴν ἀπόφαση τῆς καγκελλαρίας, ἀνέρχεται σὲ 275 ρεάλια καὶ 55 ἄσπρα.

β) Νὰ καταβάλει στοὺς χρεοφειλέτες καὶ κατόχους τῶν χρεωστικῶν ὁμολογιῶν τὰ ἀκόλουθα ποσά: στὸν Ἡλία Μαγούλη, ρεάλια 61, ἄσπρα 30 γρίκα τῆς πακτωσιᾶς, στὸν ἱερομόναχο Δράγαζη, ρεάλια 11, στὸν παπα-Κωνσταντή, ρεάλια 12, στὴν Καρπαζοῦ, ρεάλια 16, στὸν πανοσιότατο πνευματικὸ, ρεάλια 5.

Ἐδῶσε καὶ γιὰ τὸ κανδήλι τῶν Ἀγίων [Τεσσαράκοντα;] ρεάλια 3. Τὸ συνολικὸ ποσό ἀνέρχεται σὲ 383 ρεάλια καὶ 85 ἄσπρα. Τὰ παραπάνω ποσὰ ὁ παπὰ Λικῆνιος τὰ κατέβαλε στοὺς χρεοφειλέτες τῆς μονῆς του.

Ὑπογράφουν: Ὁ Ἄνθιμος Παροναξίας, πού ἐπικυρώνει. Οἱ κληρικοὶ τῆς μητροπόλεως: Ὁ οἰκονόμος Καραντζᾶς. Ὁ σακελλάριος (δὲν ἀναγράφεται ὄνομα). Ὁ χαρτοφύλακας Πασαγενίτης. Ὁ σακελλίου (δὲν ἀναγράφεται ὄνομα). Ὁ πρωτέδικος (δὲν ἀναγράφεται ὄνομα). Οἱ ἄρχοντες καὶ προεστοί: Ὁ Νικόλαος Μιχαλίτζης. Ὁ Κωνσταντῖνος Κόκκος. Ὁ Ἀντώνιος Μαυρομάτης. Ὁ Σταυριανὸς Μιχαλίτζης. Ὁ Νικόλαος Μαυρομάτης. Τέλος ὑπογράφει ὁ Σταυριανὸς Μιχαλίτζης, ἀρχιερατικὸς πρωτονοτάριος καὶ δημόσιος καγκελλάριος Ναξίας, ὁ ὁποῖος ἀντέγραψε τὸ ἔγγραφο ἀπὸ τὸ καθολικὸ τῆς καντζελλαρίας.

Ἄρχ.: ἦ εν ἔτει κυριου ,αημε' μαρτίου ς' ναξία παρσισιάζωντος ὁ πανοσιότατος ἐν ἱερομονάχοις παπα κὺρ μακάριος λικῆνιος...

1. Γιὰ τὸ Μακάριο Λικῆνιο πρβλ. ἀρ. 91, 120, 143.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 17, σελ. 234-237.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 155.

93 Κηρόβουλλο τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου

Πρωτότυπο, μετάφραση (;).— Χαρτί 760 × 510. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Με-
λάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία.— Στὸ κάτω μέρος ἔντυπη σφραγίδα, στὸ
ἄνω μέρος σχεδιασμένη θέση γιὰ τὴν τοποθέτηση κηροβούλλου.— Σημείωση.

1 Μαρτίου 1746

Οἱ χριστιανοὶ ὀφείλουν νὰ τιμοῦν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων καὶ περισσότερο ἀπὸ ὅλα νὰ λατρεύουν τὸν Τίμιον Σταυρό. Ἐπίσης ἔχουν τὴν ὑποχρέωση νὰ τι-

μοῦν τοὺς ναοὺς, στοὺς ὁποίους φυλάγεται αὐτὸς ὁ θησαυρὸς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Στὴ μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα (Ἐηροποτάμου) βρίσκονται, ἀφιερωμένα ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες, κομμάτια ἀπὸ τὸν Τίμιο Σταυρό, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ πλεόν σημαντικὸ εἶναι αὐτὸ πὺ δώρησε ὁ αὐτοκράτορας Ρωμανός. Ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου Ἀνθιμος ἔφερε μέρος τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὴν αὐλὴ τοῦ βοεβόδα, στὸ Ἰάσιο (Γίασι). Τὸ Τίμιο Ξύλο ἔμεινε ἐκεῖ γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα καὶ καθημερινὰ γινόταν ἄγιασμός, ἐξαιτίας τῆς ἐπιδημίας πὺ εἶχε πλήξει τὰ ζῶα. Ὁ προηγούμενος Ἀνθιμος ἐξήγησε στὸ βοεβόδα τὴν οἰκτρὴ οἰκονομικὴ κατάσταση, στὴν ὁποῖα βρισκόταν ἡ μονή. Ὁ βοεβόδας Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος, μὲ χρυσόβουλλο,¹ ὀρίζει, νὰ χορηγοῦνται στὴ μονὴ κάθε χρόνο 100 γρόσια καὶ ἡ δωρεὰ αὐτὴ νὰ ἀνανεώνεται ἀπὸ τοὺς διαδόχους του, καταδικάζοντας ὅποιον ἀρνηθεῖ ἢ δὲν καταβάλει ὀλόκληρο τὸ ποσὸ στὴ μονή.

Ἄρχ.: Ἀνίσως καὶ ἡμεῖς ἔχωμεν ἀπαραίτητον χρέος. . .

Βλ. ἀρ. 95.

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται: *Χρυσόβουλλο τοῦ αὐθέντου τῆς μογοδανίας Ἰωάννοδα τοῦ Μαυροκορδάτου δια ἑκατὸν γρόσια τὸ κατ' ἔτος.*

94 Ἀπόφαση τῆς Συνάξεως τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατανομὴ τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ τὰ ταξίδια

Κώδικας ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 200.

11 Μαρτίου 1746

Ἡ σύναξη τῶν προεστῶν καὶ τῶν γερόντων τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου συμφώνησε: α) ὅποιος πάει ταξίδι μπορεῖ νὰ κρατᾶ 10% τοῦ ποσοῦ πὺ ἔχει συγκεντρώσει· β) τὰ πολύτιμα ἀντικείμενα, ὑφάσματα, σκευὴ, κλπ., μποροῦν νὰ πωληθοῦν καὶ τὰ ἔσοδα νὰ συμπεριληφθοῦν στὸ γενικὸ λογαριασμό· γ) τὰ ζῶα καὶ τὰ τρόφιμα πὺ προορίζονται γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς μονῆς δὲν μποροῦν νὰ πωληθοῦν. Οἱ παραβάτες θὰ θεωροῦνται ἀφορισμένοι.

Ὑπογράφουν: Ὁ καθηγούμενος Διονύσιος. Ὁ προηγούμενος Δαμασκηνός. Ὁ ἱερομόναχος Ἰωάσαφ. Ὁ σκευοφύλακας Παρθένιος. Ὁ γέροντας Διονύσιος. Ὁ γέροντας Νεόφυτος. Ὁ γέροντας Ἰωαννίκιος. Ὁ γέροντας Ἡσαΐας.

Ἄρχ.: ἔτ(ει) ,αψμς' μαρτιω ια' — συναθροισθέντων πάντων τῶν εὐρεθέντων ἀδελφῶν προεστῶν καὶ γερόντων. . .

95 Ἐπιστολὴ τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου
Μαυροκορδάτου, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 220. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου σφραγίδα ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.

13 Μαρτίου 1746

Ὁ βοεβόδας καὶ αὐθέντης Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος, γράφει στὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Παρθένιο, καὶ τοὺς μοναχοὺς τῆς. Τοὺς πληροφορεῖ ὅτι ὁ προηγούμενος Ἄνθιμος μὲ τὸν Τίμιο Σταυρὸ πῆγε στὴν ἐπικράτειά του καὶ ὁ βοεβόδας τὸν ὀδήγησε στὴν αὐλή, χάριν ἐλεημοσύνης. Γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα τὸ Τίμιο Εὐλο παρέμεινε ἐκεῖ καὶ προκάλεσε ἀγιασμό. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ καὶ ἐπειδὴ ἔμαθε τὴν κακὴ κατάσταση στὴν ὁποία βρίσκεται τὸ μοναστήρι, ὁ βοεβόδας ἀπέλυσε χρυσόβουλλο μὲ τὸ ὁποῖο ἀφιέρωσε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου ἔτησίως 100 γρόσια ἀπὸ τὸ βάμα (τελωνεῖο). Παράκληση νὰ τὸν μνημονεύουν οἱ μοναχοὶ στὶς τελετὲς καὶ τίς προσευχὲς τους.

Ἐπογραφή: Ἰωάννης Νικόλαος.

Ἄρχ.: . . . τοῦ παρόντος μας τὸ αἴτιον εἶναι νὰ φανερώσω(μεν) τῇ ἀγιοσύνη
σας . . .

Βλ. ἀρ. 93.

96 Ἐπιστολὴ τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου
Μαυροκορδάτου, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 330 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου σφραγίδα ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.

2 Ὀκτωβρίου 1746

Ὁ βοεβόδας καὶ αὐθέντης Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος, γράφει στὸν ἡγούμενο καὶ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς Ξηροποτάμου. Τοὺς πληροφορεῖ ὅτι ἔλαβε τὸ γράμμα τους, πού τοῦ εἶχαν στείλει μὲ τὸν ἱερομόναχο Ἄνθιμο. Ἀναφέρει ὅτι ἔδωσε, σύμφωνα μὲ τὴν αἴτησή τους, ἄδεια στὸν Ἄνθιμο νὰ ἀντικαταστήσει τὸν ἡγούμενο στὸ μετόχι τῆς μονῆς Πλουμπουίτα. Ἐπίσης, ἔδωσε στὸν Ἄνθιμο 125 γρόσια γιὰ τὸ βιναρίτζι [φόρο γιὰ τὸ κρασί], ὅπως προβλέπει τὸ χρυσόβουλλο τοῦ μετοχίου αὐτοῦ. Εὐχὲς γιὰ ὑγεία καὶ παράκληση νὰ τὸ μνημονεύουν οἱ μοναχοὶ στὶς προσευχὲς τους.

Ἐπογραφή: Ἰωάννης βοεβόδας.

Ἄρχ.: . . . τὸ μετὰ τοῦ ὀσιωτάτου ἱερομονάχου παπᾶ κὺρ Ἄνθιμου . . .

97 Συμφωνία μεταξύ μαστόρων και τῆς μονῆς Ξηροποτάμου για ἐκτέλεση οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν

Πρωτότυπο.— Χαρτί 335 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Στὸ κάτω μέρος τέσσερες ἔντυπες σφραγίδες.— Τὸ ἔγγραφο γραμμένο ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι ποῦ ἔγραψε τὸ ἔγγραφο τοῦ σκευοφύλακα Παρθενίου (ἀρ. 98).

10 Μαρτίου 1747

Οἱ μάστορες κύρ Δῆμος, κύρ Νέκος, κύρ Ράικος καὶ Νικόλας¹ συμφωνοῦν μὲ τὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, γέροντα κύρ Παρθένιο, νὰ ἀναλάβουν τὴν κατασκευὴ νέας πτέρυγας στὴ νότια πλευρὰ τῆς μονῆς ἀπὸ τὴν ἀγκὼν ἕως τὴν ἄκρην τῆς τραπέζης. Στὴ πτέρυγα αὐτῇ, ποῦ θὰ ἔχει ἓνα ἐπιπλέον πάτωμα (πατουσά), θὰ κατασκευαστοῦν κάμαρες, παρεκκλήσι, ποῦ θὰ εἶναι ὅμοιο μὲ τὸ ρούσσιο παρεκκλήσι στὸν ἄρσανά, ἀρχονταρίκια, μὲ διάφορα ἐξαρτήματα, ὄργιον (τόπος γιὰ ἀποθήκευση γεωργικῶν ἐργαλείων;) καὶ βορδωναρεῖο. Ἡ ἐργασία γιὰ τὴν προμήθεια τῶν ἀπαραίτητων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν (πέτρες, πλάκες, ποριά), συμπεριλαμβάνεται στὴν τιμὴ ποῦ συμφωνήθηκε. Ἡ ἀμοιβὴ ὀρίζεται σὲ 500 γρόσια, 280 μέτρα κρασί καὶ 5 τραγιά.

Ὑπογράφουν: Ὁ μαστρο-Δῆμος. Ὁ μαστρο-Νέκος. Ὁ μαστρο-Ράικος. Ὁ μαστρο-Νικόλας (ὅλες οἱ ὑπογραφές ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι).

Ἀρχ.: † διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος, φανερόνομεν ἡμῖς οἱ μαστόροι, ὅτε κυρ δῆμος. . .

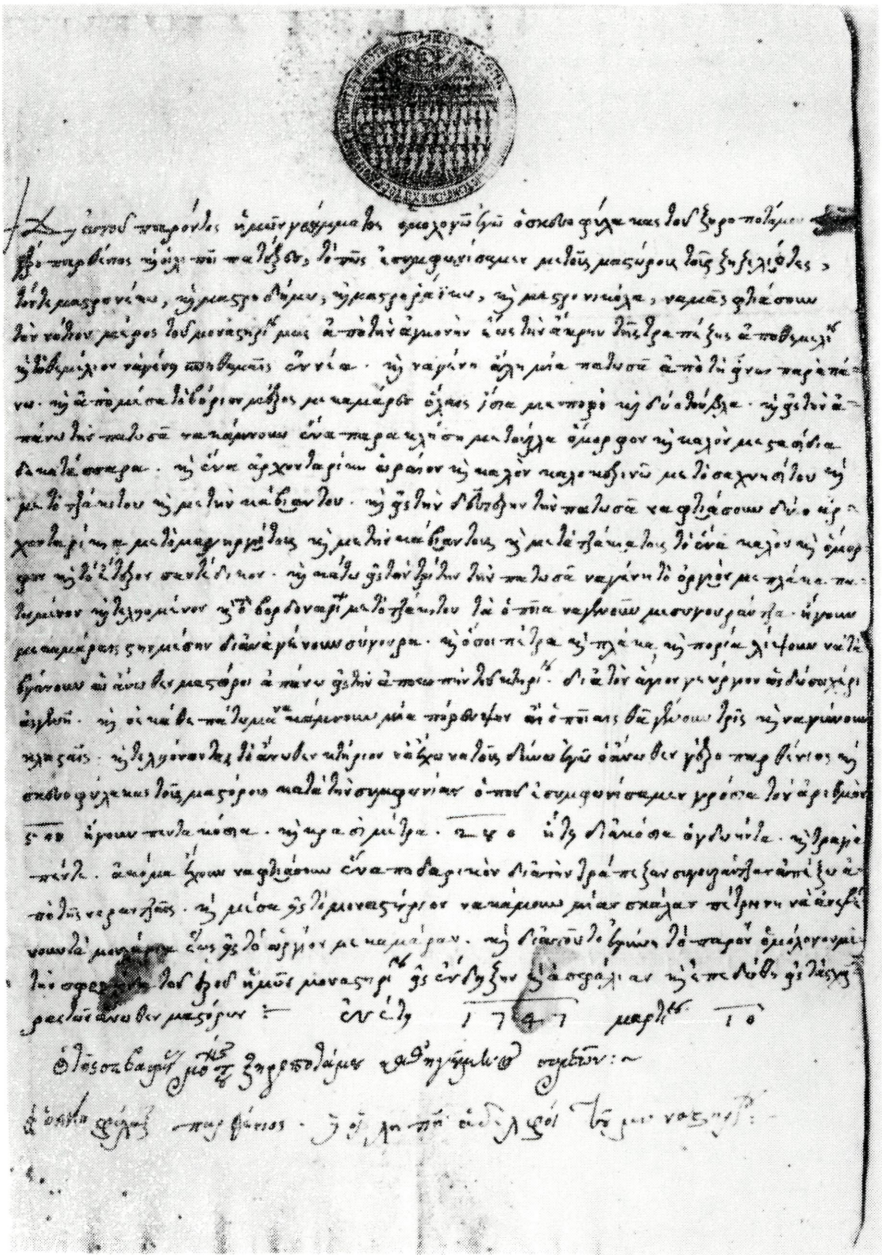
1. Τὸ ὄνομα ἀναφέρεται μόνο στὴν ὑπογραφή.
Πρβλ. ἀρ. 98.

98 Συμφωνία μεταξύ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ μαστόρων γιὰ ἀνάθεση οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν

Πρωτότυπο.— Χαρτί 319 × 224. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

10 Μαρτίου 1747

Ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Παρθένιος, συμφώνησε μὲ τοὺς Ζηζηλιώτες μαστόρους Νέκο, Δῆμο, Ράικο καὶ Νικόλα γιὰ τὴν κατασκευὴ διαφόρων οἰκοδομικῶν ἔργων στὸ ἐσωτερικὸ τῆς μονῆς. Στὸ νότιο μέρος ἀπὸ τὴν ἀγκὼν ἕως τὴν ἄκρην τῆς τραπέζης θὰ κτιστεῖ νέα πτέρυγα, μὲ ἓνα ἐπιπλέον πάτωμα (πατουσά). Στὴν πτέρυγα αὐτῇ θὰ γίνουν παρεκκλήσι, ὁμορφον καὶ καλὸν μὲ 14 στασιδία, ἀρχονταρίκια, μὲ τὰ ἐξαρτήματά τους, ὄργιον (ἀποθήκη) καὶ βορδωναρεῖο. Ἡ ἐργασία γιὰ τὴν προμήθεια τῶν ἀπαραίτητων οἰκοδομικῶν ὑλικῶν (πέτρες, πλάκες ποριά), συμπεριλαμβάνεται στὴν τιμὴ ποῦ συμφωνήθηκε. Ἐπίσης, θὰ κατασκευάσουν ἓνα ποδαρικό γιὰ τὴν τράπεζα καὶ

Πίν. 13. Συμφωνία μεταξύ μαστόρων και τής μονής Εφηροποτάμου για εκτέλεση οικοδομικών έργων (10 Μαρτίου 1747: αρ. 98)

μιὰ πέτρινη σκάλα, μέσα στη μονή, για νὰ ἀνεβαίνουν τὰ μολάρια ὡς τὸ *οργιον*. Ἡ ἀμοιβὴ ὀρίζεται σὲ 500 γρόσια, 280 μέτρα κρασί καὶ 5 τραγιά.

Ὑπογράφουν: Ὁ καθηγούμενος Συμεών. Ὁ σκευοφύλακας Παρθένιος.

Στὸ πίσω μέρος τοῦ ἐγγράφου τέσσερις σημειώσεις τοῦ σκευοφύλακα Παρθενίου ποὺ ἀφοροῦν τῇ σταδιακῇ ἐξόφληση τοῦ συμφωνηθέντος ποσοῦ: 23 Σεπτεμβρίου 1747: γρόσια 250· 24 Ὀκτωβρίου 1747: γρόσια 100· 1 Ἰανουαρίου 1748: γρόσια 106· 21 Ἰουλίου 1748: γρόσια 44.

Ἀρχ.: *† διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος ὁμολογῶ ἐγὼ ὁ σκευοφύλακας τοῦ ξηροποτάμου / γέρο Παρθένιος...*

Πρβλ. ἀρ. 97.— Πίν. 13.

99 Ἐπιβεβαιωτήριο γράμμα τοῦ Κωνσταντίνου Νικολάου Μαυροκορδάτου, βοεβόδα Μολδοβλαχίας

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 350 × 242. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Ἐντυπη κόκκινη σφραγίδα.

Ἰούλιος 1748

Ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ἀπέστειλε στὸ βοεβόδα Μολδοβλαχίας, Κωνσταντῖνο Νικόλαου [Μαυροκορδάτο] ἕναν μοναχὸ ποὺ τοῦ ἐπέδειξε χρυσόβουλλο τοῦ ἀδελφοῦ του Ἰωάννη, σύμφωνα μὲ τὸ ὅποιο παρῆιχτο στη μονὴ τὸ ποσὸ τῶν 100 γροσίων ἑτησίως ἀπὸ τὸ αὐθεντικὸ βάμα (τελωνεῖο). Ὁ βοεβόδας, κινούμενος ἀπὸ τὸ ἴδιο χριστιανικὸ χρέος, ἐπικυρώνει τὸ αὐθεντικὸ χρυσόβουλλο καὶ δίνει ἐντολὴ νὰ παραμείνει ἀναφαίρετη καὶ ἀμετάθετη ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ καὶ ἀπὸ τοὺς διαδόχους του.

Ὑπογράφει ὁ Κωνσταντῖνος Νικολάου.

Ἀρχ.: *† ἐπειδὴ οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ ἅγιον ὄρος τοῦ Ἁθωνος σεβασμία βασιλικῆ μονῆ τοῦ Ξηρο/ποτάμου...*

Πρβλ. ἀρ. 93.

100 Παραχώρηση σπιτιοῦ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, στὸ χωριὸ Γριντοπόρι, στὴ χήρα Στογιάννη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 235 × 170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

15 Δεκεμβρίου 1748

Ὁ Στογιάννης, ἀπὸ τὸ χωριὸ Γριντοπόρι, πρὶν ἀπὸ τὸ θάνατό του εἶχε ἀφιερῶσει τὰ σπίτια του στη μονὴ Ξηροποτάμου. Μετὰ τὸ θάνατό του, οἱ μοναχοὶ παραχώρησαν τὴ χρῆση ἑνὸς σπιτιοῦ, μὲ τὸ βουτζὶ καὶ τὸ καθί, στη χήρα του, Ζλάτα. Ἡ Ζλάτα μπορεῖ νὰ κάνει χρῆση τοῦ σπιτιοῦ ὡς τὸ θάνατό

της. Σὲ περίπτωση πού ἡ Ζλάτα παντρευτεῖ, ὀφείλει νὰ τὸ ἐγκαταλείψει. Ἡ κυριότητα τοῦ σπιτιοῦ καὶ στὶς δύο περιπτώσεις θὰ ἀνήκει στὴ μονή.

Ἵπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Διονύσιος, προηγούμενος τῆς μονῆς. Ὁ ἱερέας Χρῆστος. Ὁ γερο-Βαλκάν. Ὁ Νταντζι Παντος. Ὁ Θεόδωρος Μανόλη. Ὁ Γιάννης Μῆτρο. Ὁ Θανάσης Ἀραπλῆ. Ὁ Πολύζος Κύρκος. Ὁ Δῆμος Σταύρου (;). Ὁ Ἄστρος Γιάννος. Ὁ Κώνστας Θεοδωρῆ. Ὁ Κόλε (;) Γιάννος. Ὁ Μοῦρτζο Μῆτρος. Ὁ Ντιμήρι Παῦλος. Ὁ Χρῆστος Στογιάν. Ὁ Ἴμπραῆμ Μπούσιας Κολζής. (Ὅλες οἱ ὑπογραφές ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι.)

ἸΑρχ.: *† δια του παρόντος ἡμῶν γραματος διλοποιοῦμεν οἰμῆς / η πατέρες τῆς ἱερας και βασιληκῆς μονεις του ξοιροποτά/μον. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 223.

101 Ἀφιέρωση ἀκινήτων στὴ Σάρτη ἀπὸ τὸ Φραγκογιάννη τοῦ Τζελαλιῆ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 195 × 145. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ἐξίτηλο.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

22 Δεκεμβρίου 1748

Ὁ Φραγκογιάννης τοῦ Τζελαλιῆ ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου κτήματα του στὴ Σάρτη: α) χωράφι κοντὰ στὸ Νισιάτικο λάκκο, μὲ ἑπτὰ ρίζες ἐλιές, ἐκ τῶν ὁποίων ἡ μιὰ στὸ σύνορο μὲ τὸ ἀγιοπαυλίτικο [ἀμπέλι¹]. β) χωράφι στοῦ Τζελαλιῆ τὴν Πίνδα, καὶ μιὰ συκιά. Ἡ ἀφιέρωση γίνεται γιὰ νὰ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τοῦ ἴδιου τοῦ Φραγκογιάννη (Ἰωάννης), τῆς συζύγου του, τοῦ πατέρα του Τριαντάφυλλου καὶ τῆς μητέρας του Μαργαρίτας (;).

Ἵπογράφει ὡς μάρτυρας ὁ παπα-Βασίλης.

ἸΑρχ.: *1748 δεκεμβρίου 22 / † ἔγραψεν ὁ φραγκογιάννης τοῦ τζελαλη. . .*

1. Πρβλ. ἀρ. 189.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 98.

102 Πωλητήριο σπιτιοῦ καὶ ἀφιέρωση χωραφιῶν ἀπὸ τὴ Ζωὴ Τζακαλίνα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 285 × 205. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαῖο.— Διατήρηση μέτρια.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

9 Ἰανουαρίου 1750

Ἡ Ζωὴ Τζακαλίνα, χήρα τοῦ Ἀργυροῦ Τζακάλη, πούλα στὸν προηγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, παπα-Ἱερεμία, τὸ σπίτι της [στὴ Γαλάτιστα¹]. Ἡ τιμὴ ὀρίζεται στὰ 34 γρόσια. Ἀπὸ αὐτὰ 30 τὰ ἔδωσε γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν στὸ βραβεῖο τῆς μονῆς τὸ ὄνομά της, τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου της Ἀργυροῦ καὶ αὐτὸ τοῦ μακαρίτη γιοῦ της, Ἀναστασίου, ἐνῶ τὰ ὑπόλοιπα 4 γρόσια τὰ

δίνει για να έξοφλήσει όφειλή του γιοῦ της. Ἐπίσης, ἀφιερώνει στή μονή δύο κομμάτια χωράφι. Τό ένα εἶναι στό Παλαιομάντρι καί συνορεύει μέ τὰ κτήματα του Γιακούλα καί του Μανολάδη, τό ἄλλο βρίσκεται στήν *κοινορικη στρατά*, πλησίον του παπα-Βρέτα². Τό ἔγγραφο δόθηκε στόν προηγούμενο παπα-Ἱερεμία.

Ἵπογράφουν: Ἡ Ζωή Τζακαλίνα καί ἡ θυγατέρα της Μαλάμω. Ὁ οἰκονόμος Βρέτας, ἱερέας. Ὁ Νικόλας Ἀγγέλου. Ὁ Χατζη-Ζάχος. Ὁ Μουρικέκις Μανόλης. Ὁ Γιώργης του Τηλη. Ὁ Γιάννος του Κωνσταντῆ.

Ἰρχ.: *δια του παρῶντος ομολογητικοῦ καί εμμορτύρου μου γράμματος / ὁμολογη ἡ Τζακαλίνα...*

1. Στή σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τό σπίτι βρίσκεται στή Γαλάτιστα, πλησίον του κοινακίου τῆς μονῆς.
2. Ἡ ἀναγραφή του ὀνόματος του παπα-Βρέτα βρίσκεται στό ἀριστερό περιθώριο. Ἡ χρονολογία 1750 δίδεται συμπερασματικά. Τό ἔγγραφο φέρει τόν ἀριθμό ,αψμ' ἢ ,αψν', τό τελευταῖο στοιχεῖο εἶναι ἀσαφές. Ἵποθέτουμε ὅτι εἶναι 1750 ἀπό τό ὅτι ὁ γνωστός ἀπό ἄλλα ἔγγραφα του 1741 (βλ. ἀρ. 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90) παπα-Βρέτας, ἐδῶ φέρει τόν τίτλο του οἰκονόμου.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 166.

103 Συμφωνία για ἀποστολή Ἐηροποταμηνοῦ ἔφημερίου στήν κοινότητα Μπρασόβου

α) Ἰντίγραφο, σύγχρονο μέ τό πρωτότυπο.— Χαρτί 195 × 216. Τό κείμενο καταλαμβάνει τό *recto*, οἱ ὑπογραφές καί ἡ σημείωση στό *verso*. Μελάκι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

β) Ἰντίγραφο στόν Κώδικα ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 201.

1 Φεβρουαρίου 1752

Ὁ πνευματικός παπα-Γρηγόριος, τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, προερχόμενος ἀπό τό Σιμπήνι, διερχόταν ἀπό τό Μπρασόβο. Ἐκεῖ πληροφορήθηκε ὅτι ἡ ἑλληνική κοινότητα (κουμπανία) εἶχε ἀνάγκη ἀπό ἔφημεριο. Ἡ κουμπανία συμφωνεῖ νά ἀφιερῶσει τήν ἐκκλησία της στή μονή Ἐηροποτάμου. Ἡ μονή θά ἀναλάβει νά στέλνει ἔφημεριο, ὁ ὁποῖος θά ἀλλάζει κάθε τρία χρόνια.

Ἵπογράφουν: Ὁ Ἐηροποταμηνός ἱερομόναχος Γρηγόριος. Ὁ Ἀντώνιος Κωνσταντῆς. Ὁ Θωμᾶς Κολοβίτζης. Ὁ Κώνστας Τζανλής¹.

Ἰρχ.: *1752 Φεβρουαρίου α' εἰς Βρασσοβόν / ἐρχόμενος ἀπό σιμπήνι ὁ πνευματικός παπᾶ κὺρ Γρηγόριος...*

1. Στή σημείωση, πού ἔχει γραφεῖ ἀπό τό ἴδιο χέρι, ἀναφέρεται ὅτι τό παρὸν ἴσον ἀντιγράφη ἀπό τόν κώδικα τῆς *κουμπανίας τῶν Ῥωμαίων του Βρασσοβού*, ὁποῦ ἔχει φύλλα ὁ αὐτός κώδικας 221.

Ἰκδ.: Εὐδόκιμος, σ. 85.—Α. Ε. Karathanassis, *L'Hellénisme en Transylvanie*, σελ. 200-201.

104 Ἀνταλλαγὴ χωραφιοῦ τοῦ Τίμου τοῦ Σταματούδη στὴν Ὀρμύλια μὲ χωράφι τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 215 × 165. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαύδ.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

10 Αὐγούστου 1752

Ὁ Τίμος τοῦ Σταματούδη, ἀπὸ τὸ χωριὸ Καλύβια, συμφωνεῖ μὲ τὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τοὺς γέροντες, Δανιήλ, Μερκούριο καὶ Γεδεών, καὶ ἀνταλλάσσει χωράφι του στὴν Ὀρμύλια¹ μὲ χωράφι τῆς μονῆς. Ἡ μονὴ τοῦ παραχωρεῖ χωράφι ἑνὸς καὶ μισοῦ στρέμματος κοντὰ στὸ μετόχι τῆς. Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὴ στράτα κάτω ἀπὸ τὸ μετόχι καὶ τὰ κτήματα τοῦ Σαραφιανοῦ καὶ τοῦ Δοχειαρίτη (τῆς μονῆς Δοχειαρίου). Ὁ Τίμος² παραχωρεῖ στὴ μονὴ χωράφι ἑνὸς καὶ μισοῦ στρέμματος στὴ Βάλτα. Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Παύλου καὶ τοῦ Κωνσταντῆ. Ὡς πανωτίμι ὁ Τίμος δίνει στὴ μονὴ καὶ μιὰ ἀγελάδα.

Ἡ ἀνταλλαγὴ ἔγινε μπροστὰ στὸ γέρο-Μίχο, στὸν παπα-Γιωργάκη, στὸ γερο-Χρῆστο καὶ στὸ Νικόλαο, συντάκτη τοῦ ἔγγραφου.

Ἀρχ.: *Ἔδία τῆς παρουσης ομολογιας κι καθοληκισ αποδιξη/ος γραφο κιομολογο εγο ο τημο το σταματουδη. . .*

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ χωράφι βρίσκεται στὶς Ἀχοριζές.

2. Στὶς σημειώσεις, τὸ ὄνομα Τίμος ἀναφέρεται ὡς Δήμος.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 139.

105 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πάλτζας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

21 Μαΐου 1753

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Πάλτζας παραδίδουν στοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ξηροποτάμου συμφωνητικὸ ἔγγραφο μὲ τὸ ὁποῖο ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν 30 γρόσια ἀπὸ τὸ κοινό, ὅταν ὁ Τίμιος Σταυρὸς πηγαίνει στὴ χώρα τους. Ὅποιος ὅμως θέλει μπορεῖ νὰ δίνει ἐπιπλέον, κατὰ τὴ βούλησή του. Ἐπισηαίνονται ἀρὲς ἐναντίον ὅσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ Θεολόγης, ἱερέας καὶ οἰκονόμος. Ὁ ἱερέας Καμάρης. Ὁ ἱερέας Νικόλαος. Ὁ Καμάρης. Ὁ Χρυσάφης. Ὁ Μαυροῖδης. Ὁ Εὐαγγελινός. Ὁ Κώνστας.

Ἀρχ.: *Ἔδία τοῦ παρόντος ἡμῶν συμφωνητικοῦ γράμματος, φανερόνωμεν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι τῆς / χώρας πάλτζας. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

106 Πωλητήριο σπιτιοῦ στὸ Κρούσοβο ἀπὸ τὸ γερο-Χρήσιμο

Πρωτότυπο.—Χαρτί (δίφυλλο) 220×165. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ verso τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.—Διατήρηση καλή.—'Ανορθόγραφο.—Σημείωση.

22 Δεκεμβρίου 1753

Ὁ γερο-Χρήσιμος πουλᾷ στὸ μοναχὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Χατζη-Ἰωάσαφ, τὸ σπίτι του [στὸ Κρούσοβο¹], ἔναντι 30 γροσίων. Οἱ γύρω ἰδιοκτησίες εἶναι τοῦ Γιώργη, τοῦ Γιάννη, τοῦ Γεωργάκη καὶ τοῦ Θεοδώρου τοῦ Βεργῆ.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Ἀδάμ. Ὁ παπα-Ἀναστάσιος. Ὁ Δημήτρης τοῦ Λευτέρη. Ὁ Γεώργης τοῦ Λευτέρη. Ὁ Τριαντάφυλλος Κολιούδης. Ὁ Δημήτρης Πεγίνα. Ὁ Κύρκος τοῦ Θωμᾶ. Ὁ Λάζαρος τοῦ Νικόλα.

Ἰ Αρχ.: *Ἰ δια της {της} πάροϋ(ση)ς μας ὀ(μο)λογίας κὶ καθοληκοῖς ἀποδίξεος ὅτι ἐγο οὐ γέρο / χρῆσιμος. . .*

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ σπίτι βρίσκεται στὸ Κρούσοβο καὶ τὸ ἔγγραφο ἔφερε ὁ Χατζη-Ἰωάσαφ.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 230.

107 Ἵποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Βραστῶν πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

8 Φεβρουαρίου 1754

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας¹ Βραστῶν, ποὺ εἶναι στὸ Μπογάζι (Βόσπορο), ἀναφέρουν πῶς, ὅταν ὁ Τίμιος Σταυρὸς θὰ πηγαίνει στὰ περίχωρα θὰ τὸν προσκαλοῦν στὸ χωριὸ τους, γιὰ ἀγιασμὸ καὶ εὐλογία. Ἵπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 30 γρόσια. Ἄν κάποια χρονιὰ δὲν καταβάλλουν τὸ ποσὸ αὐτό, τότε, τὴν ἐπομένη θὰ πληρώνουν καὶ τὴν ὀφειλόμενη εἰσφορά. Ἐπισείονται ἀρὲς ἔναντιον ὅσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ἵπογράφουν: Ὁ Γεώργιος. Ὁ Μῆλος. Ὁ Νικόλας. Ὁ Ξευτέρης. Ὁ Χαρίτος.

Ἰ Αρχ.: *Ἰ καὶ ἡμεῖς οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι τῆς χώρας βραστά, ὅπου εἶναι εἰς τὸ μπογάζι. . .*

1. Στὸν τίτλο τοῦ ἔγγραφου: τοῦ χωρίου.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

108 Κατάλογος προσφορῶν τῶν συντεχνιῶν τῆς πολιτείας Σερρῶν πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

25 Ἀπριλίου 1754

Οἱ συντεχνίες τῆς πολιτείας τῶν Σερρῶν ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν

Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου τὰ παρακάτω ποσά [σὲ γρόσια;]: οἱ ρακιτζῆδες (ποῦ φτιάχνουν ἢ πουλοῦν ρακί) = 20, οἱ ἀμπατζῆδες (κατασκευαστὲς ἀμπά, μάλλινου σκληροῦ ὑφάσματος) = 15, οἱ μπασματζῆδες (παπουτζῆδες) = 15, οἱ γουναράδες = 15, οἱ μπογιατζῆδες = 7, οἱ μπακάληδες = 10, οἱ τακιατζῆδες (;) = 5, οἱ κουγιουμτζῆδες (χρυσοχόι) = 5, οἱ ἀσταρτζῆδες (κατασκευαστὲς φόδρας) = 5, οἱ παπουτζῆδες = 3, οἱ παπουτζῆδες τοῦ τουρναβητικοῦ ρουφετιοῦ = 2, οἱ κοκ(κ)ινάδες (;) = 2, οἱ μουταφτζῆδες (κατασκευαστὲς ὑφάσματος ἀπὸ μαλλί κατσίκας) = 2, οἱ σαπουντζῆδες = 4, οἱ τζεμιτζῆδες (;) = 4, οἱ ψωμάδες = 5, οἱ σιμιτζῆδες (κουλουράδες) = 2, οἱ τερμιρτζῆδες (σιδεράδες) = 2, οἱ καζαντζῆδες (καζανάδες) = 5, οἱ καλαϊτζῆδες = 3, οἱ μποσταντζῆδες (περιβολάρηδες) = -, οἱ ξένοι τζοχατζῆδες = 4, οἱ σαμαράδες = 1.

Ἄρχ.: *αὐνδ' Κατάστιχον τῆς πολιτείας σερόων. ἀπριλίον κε' / κατάστιχον ἐν ᾧ περιέχων τὴν βοήθειαν ὅπου ὑποσχέθησαν τὰ εὐλογημένα ρουφέτια τῆς / πολιτείας Σεροῶν. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

109 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Γαλαρινοῦ πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

6 Ἰουλίου 1754

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τοῦ χωρίου Γαλαρινοῦ, συμφωνοῦν μὲ τοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ πηγαίνουν στὸ χωριὸ τους κάθε χρόνο γιὰ νὰ τοὺς ψάλλουν ἀγιασμό. Ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 15 γρόσια. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὅσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερέας Ζάχος. Ὁ ἱερέας Νικόλαος. Ὁ Μόσχος. Ὁ Νίκος. Ὁ Ἀκριβός.

Ἄρχ.: *''μὲ τὸ παρόν μας γράμμα φανερόνομεν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτοθεν γεγραμμένοι ἀπὸ τὸ χωρίον γαλαρι/νόν. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

110 Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Κρούσοβο ἀπὸ τὸ Θεοδωρὴ καὶ τὴ σύζυγό του Χιμού

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 280 × 190. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐξίτηλο.— Λίγα ὀρθογραφικὰ λάθη.— Σημείωση.

30 Ἰουνίου 1755

Ὁ Θεοδωρὴς καὶ ἡ σύζυγός του, Χιμού, γείτονες τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ξηροποτάμου [στὸ Κρούσοβο¹], πουλοῦν στὴ μονὴ τόπο ποῦ συνορεύει μὲ τὸ

μετόχι της έναντι 20 άσλανίων. Ἡ μονή, στὸν τόπο αὐτὸ θὰ κάνει δύο κρεβάτες ἢ ὅ,τι ἄλλο θελήσει. Ὁριοθέτηση τοῦ τόπου σὲ σχέση με τὸ κονάκι τῆς μονῆς καὶ προσδιορισμὸς τῆς ἔκτασής του.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Ἀδάμ. Ὁ παπα-Πλούμης. Ὁ Δημήτριος Βόντας, διδάσκαλος Σερρών. Ὁ Χατζη-Γεωργάκης. Ὁ γερο-Δημήτρης. Ὁ Ζάχαρης τοῦ Ἀνδριανοῦ. Ὁ Γεώργης τοῦ Παντουφίλου. Ὁ Ἀλέξης τοῦ Ἀνδριανοῦ. Ὁ Γεώργης Λευτέρη. (Οἱ ὑπογραφὲς τῶν λαϊκῶν, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὴν τοῦ δασκάλου, εἶναι γραμμένες μετὰ τὸ ἴδιο χέρι.)

Ἄρχ.: *†* διὰ τοῦ παρόντος γίνεται φανερόν, ὅτι ἐγὼ ὁ θεοδωρῆς καὶ ἡ γυνὴ μου) ἢ χιμου). . .

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 227.

111 Ἀποφασιστικὸν γράμμα τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορά ἀνάμεσα στὶς μονὲς Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας

α) Πρωτότυπο.— Χαρτί 640×455. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ, ἐπικολημένο σὲ ὕφασμα.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς κοινότητος.

β) Ἀντίγραφο 18ου αἰ., ἐπικυρωμένο ἀπὸ τὸν πατριάρχη.— Χαρτί (δίφυλλο) 440×170. Τὸ ἔγγραφο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἡ ἐπικύρωση τοῦ πατριάρχη (Σεραφεῖμ (;), βλ. ἀρ. 112) μετὰ τὴν ἐνδειξὴ ἴσον ἐστί.

4 Ἀπριλίου 1758

Ἐπειδὴ ἡ διαμάχη ἀνάμεσα στὶς μονὲς Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας, ὡς πρὸς τὰ σύνορα τοῦ βουνοῦ, συνεχιζόταν μετὰ καταστροφικὲς συνέπειες, οἱ προϊστάμενοι τῶν 18 ἄλλων μονῶν, ποὺ εἶχαν συγκεντρωθεῖ σὲ Σύναξη στὸ Πρωτάτο, ἀποφάσισαν νὰ τὴν ἐπιλύσουν μετὰ δικαιοσύνη καὶ ἀλήθεια. Οἱ Σιμωνοπετρίτες δὲν ἀρκοῦνται στὴν κατοχὴ τῶν κτημάτων τους, ἀλλὰ κατόρθωσαν νὰ οἰκιοποιηθοῦν, μετὰ πολιτικὲς (ἐξωτερικὲς) κρίσεις καὶ ψευδομαρτυρίες, τὸν τόπο τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ποὺ συνόρευε μετὰ αὐτά. Οἱ Ἐηροποταμηνοὶ ἐπειδὴ δὲν ἀνέχονται νὰ βλέπουν τὸν τόπο τους νὰ μειώνεται προσέφυγαν στὴ Σύναξη, παρουσιάζοντας τὰ ἔγγραφα ὅπου μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία, δηλαδὴ τὰ χρυσόβουλλα, σιγιλιώδη γράμματα, βακουφναμέ, σιρλαμά κλπ., καὶ ζήτησαν νὰ ἀποδοθεῖ δικαιοσύνη. Μετὰ δύο ἄξιους μάρτυρες, τὴν ἀκοή καὶ τὴν ὄραση, οἱ πρωτάρχοντες τῶν μονῶν καὶ οἱ γέροντες τοῦ Πρωτάτου μαζί μετὰ τὸν μπόσταντζὴ ἀγὰ τοῦ Ἀγίου Ὁρους μετέβησαν στὸ βουνὸ καὶ ἐνήργησαν ὀριοθεσία τῶν κτημάτων, σύμφωνα μετὰ τὰ Ἐηροποταμηνὰ γράμματα, ἑλληνικὰ (ρωμαϊκὰ) καὶ τούρκικα. Οἱ Σιμωνοπετρίτες δὲν εἶχαν νὰ ἐπιδείξουν σχετικὰ ἔγγραφα καὶ δέχτηκαν τὴν κρίση, μετὰ βάση τὰ Ἐηροποταμηνὰ ἔγγραφα. Γιὰ τὸ

λόγο αυτό συντάχθηκε τὸ παρὸν ἀποφασιστικὸν γράμμα ἐνώπιον τῆς ἱεραῆς Συνάξεως τοῦ Πρωτάτου καὶ ἀξιοπίστων μαρτύρων τῶν προεστώτων τῶν 18 μονῶν καὶ τῶν τιμίων γερόντων καὶ σφραγίστηκε μετὰ τὴ βούλλα τῆς Μεγάλης Μέσης τοῦ Πρωτάτου.¹

Ὑπογράφουν οἱ διορισμένοι ἀπὸ τῆ Μεγάλῃ Συνάξει γιὰ νὰ θεωρήσουν τὸν τόπο: Ὁ Μελέτιος, προηγούμενος Βατοπεδίου καὶ ἐπιστάτης τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὁ Λαυριώτης Εὐθύμιος. Ὁ Χιλανδαρινὸς Παχώμιος. Ὁ προηγούμενος τῆς Λαύρας Γρηγόριος. Ὁ προηγούμενος τῆς Λαύρας Γαβριήλ. Ὁ σκευοφύλακας Βατοπεδίου Στέφανος. Ὁ γέροντας Ἰωακείμ, Βατοπεδινός. Ὁ προηγούμενος Ἰβήρων Νεόφυτος. Ὁ γέροντας Ἀνανίας, Ἰβηρίτης. Ὁ προηγούμενος Διονυσίου Σεραφεῖμ.

Ἄρχ.: ἡ ὑπὸ πολλῶν ἤδη χρόνων ἄκαιρος καὶ ζημιώδης φιλονικία, ἡ ἀναμεταξὺ τῶν δύο ἱερῶν μοναστηρίων. . .

1. Στὸ ἀντίγραφο ὑπάρχει προσθήκη σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία οἱ Σιμωνοπετρίτες δὲ θὰ ἐπεμβαίνουν στὸ ἐξῆς στὸν τόπο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ δὲ θὰ ἐξουσιάζουν πλέον τὸν τόπο τοῦ Ἁγίου Νικολάου, δηλαδὴ τοῦ Δοντᾶ, ὅπως δὲ θὰ ἐξουσιάζουν, ἀντίστοιχα, οἱ Κουτλουμουσιανοὶ τὸ κελλίον τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, δηλαδὴ τὴν Ἀναπαυσία. Προφανῶς ἡ προσθήκη αὐτὴ γράφηκε στὸ ἀντίγραφο μετὰ πρωτοβουλία τῶν Ξηροποταμηνῶν καὶ διέλαθε τῆς προσοχῆς τοῦ πατριάρχου. Ἐπίσης, μόνον στὸ ἀντίγραφο ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα: διάκονος Θεόκλητος Δοχειαρίτης, γέροντας Πετρώνιος Δοχειαρίτης, Ἀρσένιος σκευοφύλαξ Ζωγράφου καὶ ἄλλοι μοναχοὶ καὶ ἱερομόναχοι, ἐνῶ δὲν ἀναφέρεται ὁ προηγούμενος Διονυσίου Σεραφεῖμ.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 82.

112 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Σεραφεῖμ Β΄ γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας

α) Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 316 × 215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ verso τοῦ β΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ὑγρασία, σχισμένο στὶς διπλώσεις.— Ὁρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β΄ φύλλου ἔχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερὶ καὶ οἱ ἀποδέκτες τῆς ἐπιστολῆς.

β) Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί (δίφυλλο) 383 × 267. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

7 Ἰουλίου 1758

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Σεραφεῖμ Β΄ πληροφορεῖ τοὺς Ξηροποταμηνούς ὅτι ὁ μοναχὸς τῆς μονῆς (κοινοβιάτης) Δανιήλ τοῦ παρουσίασε τὶς ἀποφάσεις τῆς κοινότητος ποὺ ἀφοροῦν τὴ διαφορὰ περὶ ὀρίων μεταξὺ τῆς μονῆς τους καὶ τῆς Σιμωνόπετρας.¹ Ὁ πατριάρχης ἐπικύρωσε τὴν ἀπόφαση τῆς κοινότητος. Πληροφορήθηκε ὅμως ὅτι ὁ Σιμωνοπετρίτης Διονύσιος κατέφυγε στὰ πολιτικὰ δικαστήρια (ἐξωτερικῶς) καὶ καταπάτησε τοὺς ἀμφισβητούμενους τόπους. Ὁ πατριάρχης, ἐξάλλου, ἔχει γράψει στὴν κοινότητα καὶ

ζητᾶ ἀκριβέστερες πληροφορίες σχετικά με τις ἐνέργειες τοῦ Διονυσίου. Ἄν οἱ πληροφορίες ἐπιβεβαιωθοῦν, τότε ὁ πατριάρχης ὀρίζει νὰ παρουσιαστοῦν ἐνώπιον τῆς συνόδου τὰ δύο ἀντίδικα μέρη με τὰ ἔγγραφα τους (χατὶ σερίφια), γιὰ νὰ κριθεῖ ἡ διαφορά. Ὁ πατριάρχης βεβαιώνει τοὺς Ξηροποταμηνοὺς ὅτι βούλησή του εἶναι νὰ ἀποκατασταθεῖ τὸ δίκαιο.

Ἵπογραφή: ὁ Κωνσταντινουπόλεως.

ἸΑρχ.: διὰ τῆς παρούσ(ης) / ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς δηλοποιου-
μεν...

1. Βλ. ἀρ. 111.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 83.— Πίν.14.

113 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Σεραφεῖμ Β' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας

α) Πρωτότυπο.— Μεμβράνη 645 × 520. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλῆ.— Ὁρθογραφία.— Μολύβδινη σφραγίδα, (διαμ. 0.065) recto: Παναγία βρεφοκρατούσα, verso: Σεραφεῖμ ἐλέω Θεοῦ / ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης κ(αι) οἴκου/μενικὸς πατριάρ-
χης / ΑΨΝ.

β) Ἀντίγραφο σὲ συλλογικὸ ἀντίγραφο ποὺ περιέχει καὶ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Καλλινίκου (1801, Σεπτέμβριος).— Χαρτί (φυλλάδιο 8 φφ.) 400 × 275. Τὸ κείμενο γραμμμένο στὰ φφ. 6v-8r. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλῆ.— Ὁρθογραφία.

Ἵπάρχει καὶ ρουμανικὴ μετάφραση με χρονολογία 19 Αὐγούστου 1759.

Ἰούνιος 1759, ἰνδ. 7

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Σεραφεῖμ Β' ἀναφέρει ὅτι ὀφείλει νὰ φροντίζει γιὰ τὶς ἐκκλησίες, τὶς μονές καὶ τὰ προσκυνήματα, καὶ νὰ μεριμνᾷ ὥστε νὰ μένουν ἀμετάθετες οἱ ὀριοθεσίες ποὺ ἔχουν καθοριστεῖ με χρυσόβουλλα καὶ παλαιγενῆ γράμματα. Πρέπει, ἐπίσης, ὅταν χρειάζεται, νὰ χορηγεῖ ἐκκλησιαστικὰ γράμματα, με τὰ ὁποῖα νὰ ἐπικυρώνει καὶ νὰ ἀνανεώνει παλαιές ὀριοθεσίες.

Μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας ὑπάρχει διαμάχη, ποὺ συνεχῶς ἐπιτείνεται. Οἱ Σιμωνοπετρίτες πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια, με ἐξωτερικὰ μέσα (ἀπόφαση πολιτικοῦ δικαστηρίου) κατόρθωσαν νὰ οἰκιοποιηθοῦν περιοχὴ κοντὰ στὴ μονὴ τους. Οἱ Ξηροποταμηνοί, ὡστόσο, δὲν παραιτήθηκαν ἀπὸ τὰ δικαιώματά τους. Πρόσφατα, ἡ διαφορὰ ἔφτασε ἐνώπιον τῆς Συνάξεως τῶν προεστῶν τῶν μονῶν. Οἱ Σιμωνοπετρίτες συμφώνησαν νὰ κριθοῦν ἀπὸ τοὺς προεστούς καὶ τοὺς γέροντες τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ὅσοι ἀποτελοῦσαν τὴ Σύναξη μετέβησαν ἐπὶ τόπου, ἐρεύνησαν τὰ παλαιὰ ὄρια τῶν μονῶν, σύμφωνα με τὰ ρωμαϊκὰ χρυσόβουλλα καὶ τὰ ὀθωμανικὰ γράμματα, καὶ διαπίστωσαν ὅτι ἡ ἐπίδικη περιοχὴ ἀνήκε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου.

Μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου παρουσίασαν στὸν πατριάρχη τὸ γράμμα τῆς Συνάξεως, με τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, καθὼς καὶ

γράμμα τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου Παλαιολόγου καὶ ζήτησαν νὰ τοὺς ἀπονεμηθεῖ δικαιοσύνη. Ὁ πατριάρχης κάλεσε τοὺς Σιμωνοπετρίτες πού παρευρίσκονταν. Διενήργησε ἔλεγχο τῶν γραμμάτων πού ἔφεραν οἱ Ἐηροποταμηνοί, παρουσία τῶν Σιμωνοπετριτῶν. Ὁ πατριάρχης ἐκθέτει τὰ ὄρια, σύμφωνα μὲ τὸ χρυσόβουλλο τοῦ Ἀνδρονίκου καὶ ἐπισημαίνει ὅτι ὁ ἀμφισβητούμενος τόπος, μαζὶ μὲ τὸ κελλίο τοῦ Δοντᾶ καὶ σύμφωνα μὲ τὴν ἀπόφαση τῆς Συνάξεως, ἀνῆκε στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου. Ὅποιος τολμήσει νὰ ἀμφισβητήσῃ τὰ σύνορα θὰ θεωρεῖται ἀφορισμένος.

Ἵπογράφουν: Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Σεραφεῖμ. Ὁ Νικαίας Ἱερεμίας. Ὁ Ἀδριανουπόλεως Διονύσιος Ὁ . . . Ὁ Σερρών Ἰωαννίκιος. Ὁ Μεσημβρίας Ἀνθιμος Ὁ Δρίστρας Βαρθολομαῖος. Ὁ Ἐλασσῶνος Τιμόθεος.

Ἰ. Ἀρχ.: † Προουγαίτατον καὶ ἀναγκαιότατ(ον) πρὸ πάντων παντὶ δικαιοσύνης λόγῳ. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 84.

114 Ἵποσχετικὸ γράμμα τοῦ προηγούμενου τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας Ἰωάσαφ νὰ παρουσιάσῃ στὸν πατριάρχη τὰ ἔγγραφα πού ἀναφέρονται στὴ διαφορὰ μὲ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί 350 × 226. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλὴ, ἔχνη ὑγρασίας.— Ὁρθογραφία.

23 Ἰουνίου 1759

Ὁ προηγούμενος τῆς Σιμωνόπετρας, Ἰωάσαφ, ὑπόσχεται ἐνώπιον τοῦ πατριάρχη Σεραφεῖμ νὰ μεταβεῖ στὸ μοναστήρι του καὶ μέσα σὲ διάστημα τριάντα ἡμερῶν νὰ προσκομίσει τὰ ἔγγραφα (σενέτια, χοτζέτια, ἰλαμάδες), πού ἀναφέρονται στὰ ὄρια τόπου, γιὰ τὸν ὁποῖο ὑπάρχει διαμάχη μεταξὺ τῆς μονῆς του καὶ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου. Οἱ ἐπίτροποι τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀσωμάτων τοῦ Μεγάλου Ρεύματος [Κωνσταντινούπολη] τίθενται ὡς ἐγγυητὲς τῆς ὑποσχέσεως.

Ἵπογράφουν. Ὁ προηγούμενος Ἰωάσαφ. Ὁ Ἀντώνης τοῦ Θεοδωρῆ. Ὁ Ἀνδρέας τοῦ Μανόλη. Ὁ Χατζη-Γεωργάκης τοῦ Τζανῆ (οἱ τρεῖς ὑπογραφὲς ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι).

Ἰ. Ἀρχ.: † δια του παρόντος ὑποσχετικου γράμματος γίνεται δῆλον, ὅτι ὁ προηγούμενος / Ἰωάσαφ. . .

115 Ἀφιέρωση τῆς μονῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου

α) Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 216. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλὴ, τὸ β' φύλλο ἐπενδυμένο μὲ καφέ ὑφασμα.—

Ὅρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἐπικύρωση ἀπὸ τὸν Οὐγγροβλαχίας Φιλάρετο. Χέρι Καισαρίου Δαπόντε.

β) Ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 343×242. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Χέρι Καισαρίου Δαπόντε.

γ) Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί (δίφυλλο) 234×170. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.

δ) Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί (δίφυλλο) 345×225. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.

20 Ὀκτωβρίου 1759

Οἱ χριστιανοὶ ὀφείλουν νὰ τιμοῦν τὰ λείψανα τῶν ἁγίων. Περισσότερο ἀπὸ ὅλα πρέπει νὰ λατρεύουν τὸν Τίμιο Σταυρὸ καὶ ἔχουν τὴν ὑποχρέωση νὰ τιμοῦν τοὺς ναοὺς στοὺς ὁποίους φυλάγεται αὐτὸς ὁ θησαυρὸς γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου¹. Ἐπειδὴ, ἀπὸ τὴ μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου τὸ πηχαῖο Τίμιο Ξύλο, ποὺ δώρησε ὁ ἀείμνηστος αὐτοκράτορας Ρωμανός, ἔφθασε στὸ Βουκουρέστι καὶ ἔμεινε ἐκεῖ γιὰ μεγάλο χρονικὸ διάστημα, ἀνέτρεψε τὴν πανώλη νόσο καὶ προκάλεσε σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια (τζάρα) εὐημερία, στὸ σύνολο καὶ στὸν καθένα χωριστά, οἱ ἀφιερωτὲς τοῦ προσφέρουν τὴν ἐκκλησία τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ Σλάτινα.

Τὴν ἐκκλησία αὐτὴ, πρὶν εἴκοσι χρόνια, εἶχαν οἰκοδομήσει στὸ παζάρι τῆς Σλάτινας οἱ γονεῖς τῶν ἀφιερωτῶν, ὁ Ἰωάννης Σλαδιγιάνος, μέγας μεδελνιτζάρης, καὶ ὁ ἀδελφός του. Οἱ γιοὶ τοῦ Ἰωάννη, ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ὁ Ραδουκάνος, μὲ τὴ μητέρα τους Στάνκα καθὼς καὶ ὁ ἐξάδελφός τους Ἰωάννης, γιὸς τοῦ Νικολάου, ἀφιερώνουν τὴν ἐκκλησία αὐτὴ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, γιὰ ψυχικὴ σωτηρία καὶ αἰώνιο μνημόσυνο. Ἐπειδὴ τὰ εἰσοδήματα τῆς ἐνορίας δὲν ἀρκοῦν γιὰ τὴ συντήρηση (ζωοτροφία) τῶν ὄσων ζοῦν στὴν ἐκκλησία καὶ γιὰ νὰ στέλνεται στὴ μονὴ Ξηροποτάμου κάποια βοήθεια, προικοδοτοῦν τὴν ἐκκλησία μὲ ἰδιοκτησία (μοσία) ποὺ ὀνομάζεται Μπέρκα καὶ ἄλλη ποὺ ὀνομάζεται Πρεδέστι ἢ Μποδοέστι, ποὺ βρίσκονται καὶ οἱ δύο στὸ καδελίκι τοῦ Ὀλτου, ὅπως ἀναφέρεται σὲ σχετικὰ ἔγγραφα (ὁμολογίες). Ἐπίσης προικοδοτοῦν τὴν ἐκκλησία μὲ ἀμπέλι στὸ λόφο (δάλον) τῆς Σλάτινας καὶ μύλο στὸν Ὀλτο ποταμὸ, ὅπως ἀναφέρεται σὲ σχετικὰ ἔγγραφα (ὁμολογίες), καθὼς καὶ τόπο γιὰ τὴν κατασκευὴ δύο ἢ τριῶν ἐργαστηρίων μέσα στὸ παζάρι. Δίνουν, ἐπίσης, ἓνα γένος (σαλάσι) κατζίβελους ἀπὸ τὸν Ἰωαννίτζα Γουλιανό, μέγα πιτάρη, καὶ κινητὰ ἀντικείμενα καὶ ζῶα, ὅπως ἀναφέρεται σὲ κατὰστιχο. Ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἐκκλησία καὶ τὰ πέτρινα σπίτια, μὲ ὑπόγειο (πομνίτζα), ἀφιερώνονται στὴ μονὴ Ξηροποτάμου, γιὰ ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν τους καὶ γιὰ αὐτὸ ἔγινε τὸ παρὸν γράμμα ποὺ ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Οὐγγροβλαχίας Φιλάρετο.

Ἵπογράφουν: Ἡ μεγάλη μεδελνιτζιράσσα, Στάνκα Σλατιγιάννα. Ὁ Κων-

σταντῖνος Σλαδινιάνος, πρώην ποστέλνικος. Ὁ Ραδουκάνος Σλαδινιάνος, μέγας σλουτζάρης. Ὁ Ἰωάννης Νικολάου Σλαδινιάνος. Ὁ Κωνσταντῖνος Δουδέσκου, μέγας βόρνικος. Ὁ Κωνσταντῖνος Νεστουρέλ (Χερέσκου, ἀντίγραφο), πρώην μέγας μπάνος. Ὁ Κωνσταντῖνος [...] (Κρετζουλέσκου ἀντίγραφο), πρώην μέγας μπάνος. Ὁ Κωνσταντῖνος Μπραγκοβεάνου, μέγας λογοθέτης. [...]. Ὁ Πάρβου Καντακουζηνός, πρώην μέγας λογοθέτης. Ὁ Δημητράσκου Ρακοβίτζα, πρώην μέγας λογοθέτης. Μιχάη Καντακουζηνός, μέγας βεστιάρης. Ὁ Νικόλαος Δουδέσκου, μέγας κλουτσιάρης. Ὁ Θωμᾶς Κρετζουλέσκου, πρώην μέγας κλουτσιάρης. Ὁ Ραδουκάνος Βακαρέσκου, πρώην μέγας κλουτσιάρης. Ὁ Κωνσταντῖνος Γκινοδέσκου, πρώην μέγας κλουτσιάρης. Ὁ Ἰωάννης Ρακοβίτζα, πρώην μέγας κλουτσιάρης. Ὁ Νικόλαος, μέγας παχάρνικος. Ὁ Μιχάη Καντακουζηνός, πρώην μέγας παχάρνικος. Ὁ [...] πρώην μέγας στόλνικος. Ὁ Στέφανος, σερδάρης. Ὁ Ἀλέκος . . . , πρώην μέγας σερδάρης. Ὁ Ἰωάννης . . . , λογοθέτης.

Ἄρχ.: *Χρέος ἀπαραίτητον ἔχομεν ἡμεῖς οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοί. . .*

Πρβλ. ἀρ. 93.

116 Πωλητήριο σπιτιοῦ στήν ἐνορία τῆς Παναγίας ἀπό τῆς θυγατέρες τοῦ Γιώργη Γιώτα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225×170. Τό κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἔχγη ὑγρασίας.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

15 Φεβρουαρίου 1760

Ἡ Μπιγίνα καὶ ἡ Λεϊμονιά, θυγατέρες τοῦ Γιώργη Γιώτα, εἶχαν ὡς πατρικὴ κληρονομία σπίτι στήν ἐνορία τῆς Παναγίας, στὸ μαχαλὰ τοῦ κυρίου Θεοδοσίου, γιοῦ τοῦ Χατζη-Κώνστα. Πρὶν ἀπὸ δύο χρόνια ἀποφάσισαν νὰ τὸ πουλήσουν, καὶ ἐπειδὴ κανένας γείτονας δὲν ἐνδιαφέρθηκε νὰ τὸ ἀγοράσει, τὸ παραχωροῦν στὸν πνευματικὸ Ἰωάσαφ, γιὰ λογαριασμὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἔναντι 15.000 ἄσπρων. Περιγραφή τοῦ σπιτιοῦ, ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἓναν ὄντά, μικρὸ κῆπο καὶ αὐλή, καὶ τὸ ὁποῖο βρίσκεται ἀνάμεσα στὸ Ἰβηρίτικο σπίτι, τὸ σπίτι τοῦ Ντίμτζη καὶ τὸ δρόμο.

Ἐπογράφουν: Ὁ Διονύσιος ἱερομόναχος τοῦ Ταξιάρχη. Ὁ ἱερομόναχος Παῖσιος Ἰβηρίτης. Ὁ Ἀναστάσης Ζαφείρη. Ὁ Δῆμος Χρήστου. Ὁ Ἀγγελάκης Χριστοδούλου. Ὁ Χατζη-Παναγιώτης Ἀργύρη. Ὁ Φίλιππος Μανόλη. Ὁ Γιώργος Χρήστου. Ὁ Φίλιππος Χριστοδούλου.

Ἄρχ.: *† διὰ τὸ παρῶν ἐμάρτυρον καὶ αποδεικτικὸν γράμμα ἔστω δηλὸν τοῖς πάσι ἔχοντας / ἡμης αὖ διον ἀδελφαῖς ἐγὼ ἡ μπιγίνα. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 244.

117 Ἀφιέρωση κεριοῦ στή μονή Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 245. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

30 Μαΐου 1760

Εἶναι συνήθεια, ὅταν ἓνας βασιλιάς φτάσει σὲ μία πόλη, οἱ πρόκριτοι νὰ τοῦ προσφέρουν δῶρα, γιὰ νὰ τὸν τιμήσουν καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν, γιὰ νὰ δείξουν τὴ χαρὰ καὶ τὴν τιμὴ ποὺ προκαλεῖ ἡ παρουσία του. Αὐτὴν τὴν ἀρχαία συνήθεια ἐπιβεβαίωσε καὶ ὁ Χριστός, ὅταν δέχτηκε τὰ δῶρα τῶν μάγων. Ὅταν ἔφθασε στὸ Βουκουρέστι τὸ Τίμιο Ξύλο, ποὺ ὁ θεοστεφής αυτοκράτορας Ρωμαίων Ρωμανὸς ἀφιέρωσε στή μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα (Ξηροποτάμου), ὅλοι οἱ εὐσεβεῖς χριστιανοὶ προσέφεραν διάφορα δῶρα καὶ ἀφιέρωματα. Ὁ Πάνος Φιλιππέσκου, κινούμενος ἀπὸ ζῆλο καὶ ἀγάπη πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρό, ἀποφάσισε, ὡς ἔνδειξε εὐλαβικῆς διαθέσεως, νὰ στέλνει κάθε χρόνο στή μονὴ Ξηροποτάμου 10 ὀκάδες κερὶ, ἄσπρο καὶ καθαρὸ, γιὰ νὰ καίγεται στὸ ναό, προκειμένου νὰ μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τοῦ Πάνου καὶ τῆς Ἄννης, τῶν γονέων καὶ τῶν τέκνων τους. Ἡ προσφορὰ τοῦ κεριοῦ πρέπει νὰ συνεχιστεῖ, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Πάνου, ἀπὸ τοὺς ἀπογόνους του. Ὁ Πάνος δίνει τὴν εὐχὴ του στοὺς ἀπογόνους ποὺ θὰ ἀκολουθήσουν τὸν ὀρισμὸ του καὶ σὲ περίπτωσι ποὺ κάποιος ἀπόγονός του στερήσει τὸ ναὸ τῆς μονῆς ἀπὸ τὴ φωτοχυσία, πράγμα ποὺ ἀπεύχεται, τότε πρέπει νὰ θεωρηθεῖ ὡς μισόκαλος καὶ παραβάτης τῆς πατρικῆς διαταγῆς.

Ἐπογράφει ὁ Φιλιππέσκου οἴλου.

Ἄρχ.: † *Συνήθεια εἶναι εἰς τὸν κόσμον, κὶ ὅταν ἓνας βασιλεύς. . .*

118 Συμφωνία μεταξὺ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ξηροποτάμου γιὰ κτηματικὴ διαφορὰ

Πρωτότυπο.— Χαρτί 364 × 225. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση μέτρια.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο δύο ἔντυπες σφραγίδες τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας.

18 Νοεμβρίου 1760

Οἱ μοναχοὶ τῆς Σιμωνόπετρας συμφώνησαν μὲ τοὺς Ξηροποταμηνοὺς νὰ διευθετήσουν τὴ διαφορὰ τους σχετικὰ μὲ τὰ ὄρια στὸ βουνό. Οἱ Σιμωνοπετρίτες ἔλαβαν 1650 γρόσια. Κάθε μονὴ ἐξέδωσε γράμμα ποὺ παρέδωσε ἀντίστοιχα στὴν ἄλλη.

Ἐπογράφουν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν δύο μονῶν. Ὁ Δανιήλης Μεταλ[λ]ηγὸς Σιμωνοπετρίτης, ποὺ ἔλαβε τὸ παραπάνω ποσό. Ὁ ἱερομόναχος Μεθόδιος Σιμωνοπετρίτης. Ὁ Ἀρσένιος. Ὁ Τιμόθεος. Ὁ Ἀκάκιος. Ὁ Νικόδημος.

Ἐπογράφουν καὶ οἱ μάρτυρες: Ὁ Ἀμβρόσιος, προηγούμενος Μεγίστης

Λαύρας. Ὁ Ἀνανίας, ἐπιστάτης τοῦ Ἀγίου Ὄρους καὶ προηγούμενος τῆς Με-
γίστης Λαύρας.

Ἄρχ.: † Διὰ τοῦ παρόντος γράμματος δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς ἅπαντες οἱ ἐνα-
σκού/μενοι πατέρες ἐν τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ σίμωνος πέτρας. . .

119 Ἐπιστολὴ τοῦ καθηγουμένου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἱερομο- νάχου Ἀνθίμου, στὸν ἄρχοντα Μανόλη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 330 × 213. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλ-
λου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὀρθογραφία.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφρα-
γίδα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου. Τὰ στοιχεῖα τοῦ παραλήπτη στὸ verso τοῦ β' φύλλου.

[πρὶν τὸ 1761]

Ὁ καθηγούμενος τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἱερομόναχος Ἀνθιμος, περι-
γράφει στὸν ἄρχοντα Μανόλη, εὐεργέτη καὶ προστάτη τοῦ μοναστηριοῦ, τὴ
δεινὴ θέση στὴν ὁποία αὐτὸ ἔχει περιέλθει, ἐξαιτίας χρέους. Ὁ ἴδιος βρίσκεται
ὑπὸ δίωξη καὶ τὸ μοναστήρι θὰ ἀναγκαστεῖ νὰ πουλήσει τὰ κειμήλιά του. Γιὰ
νὰ ἀντιμετωπίσουν τὴν κατάσταση αὐτή, οἱ μοναχοὶ ἀποφάσισαν νὰ στείλουν
τὸν προηγούμενο Παρθένιο μὲ τὴ συνοδεία του μὲ σκοπὸ τὴ διενέργεια ζητείας,
ἐφοδιάζοντάς τον μὲ τὸν Τίμιο Σταυρὸ καὶ ἄλλα λείψανα ἁγίων.

Ἐπογράφει ὁ ἱερομόναχος Ἀνθιμος, καθηγούμενος τῆς βασιλικῆς μονῆς
Ἐηροποτάμου.

Ἄρχ.: † τιμιώτατ(ε) κ(αι) εὐγενέστατ(ε) ἄρχων κὺρ μανόλη. . . Μὲ τὸ νὰ
ἐκαταντήσαμεν εὐγενέστατε ἐν Χ(ριστ)ῶ ἀγαπητῆ / υἱέ. . .

Στὸ verso τοῦ α' φύλλου καὶ τὸ recto τοῦ β' φύλλου σημείωση: ἔχει μέσα τὸ συνοριζόμε-
νον γράμμα της / μεγάλης μέσης διὰ τοὺς σιμοπεριώτας / καὶ τὸ τοῦ κὺρ Σεραφεῖμ συ-
νοδικόν.

Ἡ χρονολόγηση τοῦ ἐγγράφου γίνεται μὲ βάση τὴ δραστηριοποίησή τοῦ Ἀνθίμου, ὁ ὁποῖος
προφανῶς ἀναλαμβάνει τὴν ἀνόρθωση τῆς μονῆς, πρβλ. ἀρ. 121.

120 Ἐπιστολὴ τοῦ δραγουμάνου Θωμᾶ Δημάκη στὴ μονὴ Ἐηρο- ποτάμου σχετικὰ μὲ ὀφειλὲς τοῦ Μακαρίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 220. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso. Μελάνι
μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Σφραγίδα ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου οἱ
ἀποδέκτες τῆς ἐπιστολῆς.

19 Αὐγούστου 1761

Ὁ δραγουμάνος Θωμᾶς Δημάκης ἔλαβε ἐπιστολὴ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου
καὶ γράφει σχετικὰ μὲ τὸ μετόχι της στὴ Νάξο. Ὁ ἡγούμενος τοῦ μετοχίου,
Μακάριος [Λιχίνιος¹], τοῦ παρουσίασε συμφωνητικὸ τοῦ 1744 (αψδδ') μὲ τὸ

ὁποῖο τοῦ εἶχε παραχωρηθεῖ τὸ μετόχι μὲ τὴν περιουσία του καὶ ἡ ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου μὲ τὴν περιοχὴ τῆς. Σύμφωνα μὲ αὐτὸ τὸ ἔγγραφο, ὁ Μακάριος πλήρωσε τὸ χρέος τῆς μονῆς καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ δίνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου 12 γρόσια κάθε ἔτος (ἐτήσιον), ἐκτὸς ἀπὸ τὰ δέκα πρῶτα χρόνια, ὁπότε ἡ ὀφειλὴ του θὰ ἦταν μόνον 5 γρόσια ἐτησίως. Ὡστόσο, σύμφωνα μὲ γράμμα πού τοῦ ἔδειξε ὁ Μακάριος, ἡ μονὴ τὸν ἀπήλλαξε ἀπὸ τὴν καταβολὴ τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ γιὰ τὴν πρώτη δεκαετία. Ἀπὸ τότε πού συντάχτηκε τὸ συμφωνητικὸ ἔχουν περάσει 17 χρόνια καὶ, σύμφωνα μὲ τὸ γράμμα, ὁ Μακάριος ὀφείλε στὴ μονὴ 12 γρόσια γιὰ κάθε χρόνο ἀπὸ τοὺς 7 ὑπόλοιπους, δηλαδὴ συνολικὰ 84 γρόσια. Τὸ ποσὸ αὐτὸ τὸ ἔλαβε ὁ ἀπεσταλμένος τῆς μονῆς, μοναχὸς Γρηγόριος, πού ἔδωσε στὸ Μακάριο σχετικὸ ἐξοφλητικὸ γράμμα (ὑπόγραμμα), στὸ ὁποῖο ὑπάρχουν οἱ ὑπογραφές τῶν μαρτύρων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ ἀποστολέα. Ὁ Μακάριος ὑποσχέθηκε ὅτι στὸ ἐξῆς θὰ δίνει τὴν ὀφειλὴ τῶν 12 γροσίων κάθε χρόνο.

Ἵπογράφει ὁ δραγουμάνος Θωμᾶς Δημάκης.

Ἄρχ.: *Γράμμα σας ἔλαβομεν, καὶ διὰ τὴν ὑγείαν σας ἐχάρημεν ἔγνω/μεν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ διὰ δὲ τὸ μοναστήριον τὸ κείμενον εἰς νῆσον / ναζίαν...*

1. Γιὰ τὸ Μακάριο Λιχίνιο πρβλ. ἀρ. 91, 92, 143.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 18, σελ. 242-244.

121 Ἐπιστολὴ τοῦ ποστέλνικου Κωνσταντίνου στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Ἄνθιμο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 350 × 235. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ α' φύλλο. Στὸ β' φύλλο, σχέδιο ἀπαντητικῆς ἐπιστολῆς τοῦ Ἄνθιμου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια, ἐξίτηλο, ὁπές.— Ὁρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου ἴχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερὶ καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ παραλήπτη.

15 Ὀκτωβρίου 1761

Ὁ ποστέλνικος Κωνσταντῖνος πληροφορεῖ τὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Ἄνθιμο, ὅτι ἔλαβε τὰ δύο γράμματα πού τοῦ εἶχε στείλει μὲ τὸ μοναχὸ Δανιήλ. Ἀναφέρει ὅτι, ὅπως ἐξάλλου θὰ τὸν ἐνημερώσει σχετικὰ καὶ ὁ Δανιήλ, τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς, πού ἦταν καλυμμένος μὲ ἀσήμι καὶ δὲ διακρινόταν, τὸν ἔβαλε σὲ χρυσὴ θήκη, ἔργο ἐκλεκτοῦ χρυσοχοῦ. Τὴν ἐπιστάσια τῆς ἐργασίας τὴν εἶχε ὁ Καισάριος [Δαπόντες]. Τὸν πληροφορεῖ, ἐπίσης, ὅτι ὁ τελευταῖος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμία νὰ ἐπιστρέψει στὴ μονή. Τὸν ἔπεισε ὅμως νὰ παραμείνει στὴν Κωνσταντινούπολη ὡς τὴν ἀνοιξή, ὁπότε θὰ ἐπιστρέψει στὴ μονὴ μὲ τὸν Τίμιο Σταυρὸ. Γράφει, ἐπίσης, ὅτι ἀπὸ τὴν Μπογδανία ζητοῦν τὸν Τίμιο Σταυρὸ. Ὡστόσο, δὲν ἔχει ληφθεῖ καμιά σχετικὴ ἀπόφαση. Τέλος, τοῦ ζητᾶ νὰ ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν οἰκοδόμησι τοῦ ἱεροῦ ναοῦ.

Ἄρχ.: Δύο αἰδέσιμα γράμματα, τὸ μὲν ἀπὸ βασι τοῦ παρελθόντος Ἰουνίου τὸ δὲ μετὰ τοῦ ὀσιστάτου δανιήλ ἐλαβῶς ἔλαβον. . .

Πρβλ. ἐπιστολὴ ἀπάντησης τοῦ Ἀνθίμου (ἀρ. 122) καὶ ἄλλο γράμμα τοῦ Κωνσταντίνου (ἀρ. 123).

122 Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ Ἀνθίμου, σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ποστέλνικο Κωνσταντῖνο

Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ verso τῆς ἐπιστολῆς τοῦ ποστέλνικο Κωνσταντίνου, πρβλ. ἀρ. 121. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὀρθογραφία.

[Μετὰ τὴν 15 Ὀκτωβρίου 1761
καὶ πρὶν τὴν 17 Ἀπριλίου 1762]

Ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Ἀνθιμος, εὐχαριστεῖ τὸν ποστέλνικο Κωνσταντῖνο γιὰ τὴν προσφορά του, προκειμένου νὰ μαλαματωθεῖ ὁ Τίμιος Σταυρός. Ἀναγνωρίζει τις ὑπηρεσίες τοῦ Kaisarίου [Δαπόντε] πρὸς τὴν μονὴ καὶ κατανοεῖ τὴν ἐπιθυμία του νὰ ἐπιστρέψει στὸ Ἅγιον Ὄρος. Ὡστόσο, ζητᾷ νὰ παραμείνει στὴν Κωνσταντινούπολη, γιὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰ συμφέροντά της. Ἀνακοινώνει ὅτι μὲ τὴν ἐνθάρρυνση τοῦ Κωνσταντίνου θὰ ἀρχίσει τὴν ἀνοιξὴ ἐργασίες, γιὰ τὴν οἰκοδόμησιν τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς.

Ἄρχ.: Ἀδύνατον εἶναι νὰ περιγράψωμεν ἐγγράφως τὴν ὄσσην ὑπερβολὴν. . .

Πρβλ. τις δύο ἐπιστολὲς τοῦ Κωνσταντίνου (ἀρ. 121 καὶ 123).

123 Ἐπιστολὴ τοῦ ποστέλνικο Κωνσταντίνου στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 217. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὀρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου ἔχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί καὶ τὰ στοιχεῖα τοῦ παραλήπτη.

17 Ἀπριλίου 1762

Ὁ ποστέλνικος Κωνσταντῖνος ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου [Ἀνθίμου¹] ποὺ τοῦ ἔφερε ὁ μοναχὸς Χατζη-Δανιήλ. Διαβεβαιώνει γιὰ τὴν ἀφοσίωσίν του στὴν μονὴ καὶ παρακαλεῖ οἱ μοναχοὶ νὰ εὐχονταὶ γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του. Πληροφορεῖ τὸ σκευοφύλακα ὅτι τὸν Τίμιον Σταυρὸ τῆς μονῆς, ποὺ βρίσκεται στὸ σπίτι του, θὰ τὸν κρατήσουν στὴν Κωνσταντινούπολη, γιὰτὶ ὑπάρχουν πολλοὶ πιστοὶ ποὺ θέλουν νὰ τὸν προσκυνήσουν. Ἐπίσης, τὸν πληροφορεῖ ὅτι δὲν τοῦ στέλνει ὅλα τὰ χρήματα ποὺ ἔχουν συγκεντρωθεῖ [προφανῶς ἀπὸ τὴν προσκύννησιν τοῦ Τιμίου Σταυροῦ] μὲ τὸ μοναχὸ Δανιήλ, γιὰτὶ τὰ ταξίδια διὰ θαλάσσης εἶναι ἐπικίνδυνα. Στέλνει μόνον 8 πουργία ἀσλάνια, εἰς φλωρία φουντούκια παστρικά. Τέλος, ἀναφέρει

ὅτι ὁ Καισάριος [Δαπόντες] βρῆκε κάλφα γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς μονῆς, ὁ ὁποῖος θὰ μεταβεῖ ἐκεῖ. Μαζὶ μὲ τὸ Χατζη-Δανιὴλ στέλνουν καὶ τὸ σχέδιο τῆς ἐκκλησίας. Σὲ ὑστερόγραφο, ὁ Κωνσταντῖνος στέλνει τὴν προσκύνησή του στὸν πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Σεραφεῖμ (Β'), στὸν ὁποῖο δὲν ἔχει κατορθώσει νὰ γράψει, μὲ τὴν ὑπόσχεση νὰ τοῦ γράψει στὸ μέλλον. Ἀπαιτεῖ ἀνυπερθέτως ἀπάντηση γιὰ τὴν ὑπόθεση ποὺ τοὺς γράφει ὁ Καισάριος καὶ ζητᾷ νὰ ἀρχίσουν οἱ ἐργασίες γιὰ τὴν κατασκευὴ τῆς ἐκκλησίας.

Ἄρχ.: τὸ μετὰ τοῦ ὀσιωτάτου χατζῆ κύρ Δανιὴλ αἰδέσιμον γράμμα σας εὐλαβῶς ἔλαβον...

1. Πρβλ. τὴν ἐπιστολὴ τοῦ Κωνσταντῖνου στὸν Ἄνθιμο (ἀρ. 121) καὶ τὴν ἀπάντητικὴ ἐπιστολὴ τοῦ τελευταίου (ἀρ. 122).

124 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Ἰαμβάτι πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), χέρι Ἰεροθέου.

17 Αὐγούστου 1762

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Ἰαμβάτι (Θεσσαλονίκη) ἀναφέρουν ὅτι συμφώνησαν μὲ τοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ πηγαίνει ὁ Τίμιος Σταυρὸς στὴ χώρα τους κάθε χρόνο. Ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 20 γρόσια. Ὅποιος ὅμως θέλει μπορεῖ νὰ δίνει ἐπιπλέον, κατὰ τὴ βούλησή του. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὅσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ἄρχ.: Διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν συμφωνητικοῦ γραμματος φανερόνωμεν ἡμεῖς / οἱ ὑποκάτωθεν γεγραμμένοι τῆς χώρας Ἰαμβάτι...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

125 Ἐξοφλητικὸ γράμμα τοῦ Ἀλῆ πασᾶ Ἀγιομαμίτη, σχετικὰ μὲ ὀφειλὴ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν πατέρα του

Πρωτότυπο (:).— Χαρτί (δίφυλλο) 310 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαῖδ.— Διατήρηση καλὴ.— Λίγα ὀρθογραφικὰ λάθη.— Σημείωση.— Τουρκικὲς ὑπογραφὲς καὶ σφραγίδα στὸ ἄνω περιθώριο τοῦ ἐγγράφου.

27 Νοεμβρίου 1762

Πρὶν σκοτωθεῖ στὸν Ἅγιο Μάμαντα, ὁ Μεχμέτ πασὰς ἦταν σούμπασης στὰ μετόχια τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Δοχειαρίου. Μὲ τὴν ιδιότητα αὐτὴ εἶχε πληρώσει τὰ χαράτζια καὶ ἄλλα χάρτζια τῶν κολλίγων. Ἐκεῖνη τὴν ἐποχὴ, ὁ γιὸς του, Ἀλῆ πασὰς Ἀγιομαμίτης, ἦταν ἀκόμη παιδί καὶ ἀγνοοῦσε τὰ χρέη τῶν μονῶν πρὸς τὸν πατέρα του. Ὅταν ἔμαθε τὰ καθέκαστα ἀπὸ τὴ

νόνα του, ζήτησε ἀπὸ τῆ μονῆ Ξηροποτάμου τὴν ἐξόφληση τοῦ παλαιοῦ χρέους. Οἱ Ξηροποταμῆνοὶ τὸν ἐξόφλησαν μὲ μετρητὰ (ἄσπρα),¹ ρουχισμό καὶ ποσάτια ἐνώπιον τοῦ ἀγᾶ ζαμπίτη τοῦ Ἀγίου Ὁρους, Μουσταφᾶ ἀγᾶ, τῶν μπουμπασήριδων Ἀχμέτ ἀγᾶ καὶ Ἐμὴν ἀγᾶ, μουλᾶ ἐφέντη Τζοχαντάρη, καθὼς καὶ ἄλλων γενιτζάρων πού βρέθησαν στὴ μονῆ Χιλανδαρίου. Σὲ περίπτωσι πού ὁ Ἄλῃ πασᾶς ἐγείρει ἀξιώσεις, νὰ εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ καταβάλλει πρόστιμο (νέζερι) 1.000 γρόσια στὸ δημόσιο θησαυροφυλάκειο (μηρί). Ἐπίσης, ὀφείλει, ὅταν τοῦ ζητηθεῖ, νὰ παραδώσει *χοτζέτι* στὴ μονῆ, σύμφωνα μὲ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐξοφλητικοῦ γράμματος.

Ἄρχ.: διὰ τοῦ παρόντος ἐξοφλητικοῦ γράμματος φανερώνω ἐγὼ ὁ ἄλῃ μπα/σᾶς ἀγιωμαμήτης. . .

1. Στὴ σημείωσι μνημονεύεται τὸ ποσό: διὰ τὰ 700 γροσια ὁποῦ ἐδοσαμεν ὅλα τοῦ ἀλί. Εὐδόκιμος, ἀρ. 200.

126 Ἀφιέρωσι σπιτιοῦ στὴ μονῆ Ξηροποτάμου ἀπὸ τὸ Χατζη-Παναγιώτη καὶ τὴ σύζυγό του Σμαραγδῆ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 217×170. Τὸ κείμενον καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρησι μέτρια, ἐξίτηλο, λεκέδες ὑγρασίας.— Λίγα ὀρθογραφικὰ λάθη.— Σημειώσεις.

30 Νοεμβρίου 1762

Ὁ Χατζη-Παναγιώτης καὶ ἡ σύζυγός του Σμαραγδῆ, μὲ ἀρχιερατικὸ καὶ συνοδικὸ ἐνυπόγραφο γράμμα, ἀφιερώνουν, γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς τους, στὴ μονῆ Ξηροποτάμου σπίτι εἰς τὸ ἀπάνω σιμιτταριὸν [Μάκρη¹]. Ἡ ἀφιέρωσι γίνεται γιὰ νὰ ἰδρῦσει ἡ μονῆ μετόχι στὴν πόλη τους, καθὼς καὶ γιὰ τὴν *εὐπρέπειαν τῆς πατρίδος μας*. Οἱ μοναχοὶ παπα-Νικηφόρος καὶ παπα-Γρηγόριος διαβεβαίωσαν τὸ ζεῦγος ὅτι τὸ σπίτι δὲ θὰ πουληθεῖ ποτέ. Ἄν κάποιος μοναχὸς ἀθετήσῃ τὴν ὑπόσχεσι, τότε ἡ ἀφιέρωσι θὰ εἶναι ἄκυρη καὶ τὸ σπίτι θὰ ἐπιστραφεῖ στὸ Χατζη-Παναγιώτη ἢ τοὺς κληρονόμους του.

Τὸ ἔγγραφο ἐπικυρώνεται ἀπὸ τὸ μητροπολίτη Μαρωνείας, Καλλίνικο.

Ἐπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Θεόδωρος, ἱερέας. Ὁ ἱερομόναχος Μισαήλ. Ὁ Φλαμούλης τοῦ Κομνενάκι. Ὁ Φλαμούλης Φραντζέσκος. Ὁ Χατζη-Κωσταντής. Ὁ Δημητράκης Καλέμογλος. Ὁ ἱερομόναχος Χρῦσανθος.

Ἄρχ.: Ὁ Μαρωνεί(ας) Καλλίνικος ἐπιβεβαιοῖ / † Διὰ τοῦ παρόντος ἀρχιερατικοῦ καὶ συνοδικοῦ ἐνυπόγραφου γράμμα(τος) δηλοποι/ῃ ὅπως ἐγὼ ὁ Χατζη Παναγιώτης. . .

1. Σὲ σημείωσι σύγχρονη μὲ τὸ ἔγγραφο ἀναφέρεται ὅτι τὸ σπίτι βρίσκεται στὴ Μάκρη. Ἄλλη, μεταγενέστερη, μνημονεύει ὅτι τὸ ἔγγραφο εἶναι γιὰ τὸ Γραδομπόριο καὶ εἶναι ἄχρηστο.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 224.

127 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Νιγρίτας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2), γραμμένο ἐπὶ τόπου.

16 Ἰουνίου 1763

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Νιγρίτας ἀναφέρουν ὅτι συμφώνησαν μὲ τοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ πηγαίνει ὁ Τίμιος Σταυρὸς στὴ χώρα τους κάθε χρόνο καὶ νὰ γίνεται λιτανεὶα καὶ ἀγιασμός. Ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 50 ἀσλάνια ἀπὸ τὸ κοινό. Ὅποιος ὅμως θέλει μπορεῖ νὰ δίνει ἐπιπλέον, κατὰ τὴ βούλησὶ του. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὧσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ σακελλάριος Γεώργιος, ἱερέας. Ὁ πρωτοπαπὰς Χρυσάφης, ἱερέας. Ὁ Ἀδάμης. Ὁ Χατζη-Σαραγιώτης. Ὁ Νικήτας τοῦ Χρηστάκη. Ὁ Στάθης Πανταζῆ.

Ἄρχ.: *δια του παρόντος ἡμὸν συμφωνητικὸ γράμματος φανερόνωμαι ἡμῆς ἢ ὑπκάτοθεν / γεγραμμένοι τίς χώρας Νιγρίτας. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

128 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Τζερίπistas πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2).

1 Ἰουλίου 1763

Οἱ γέροντες καὶ προεστοὶ τῆς χώρας Τζερίπistas ἀναφέρουν ὅτι συμφώνησαν μὲ τοὺς πατέρες τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ προσκαλοῦν κάθε χρόνο τὸν Τίμιο Σταυρὸ καὶ νὰ ψέλνεται κοινὸς ἀγιασμός τῆς πολιτείας. Ὑπόσχονται νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 30 γρόσια. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὧσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ ἱερέας Μαργαρίτης. Ὁ ἱερέας Μάλαμας. Ὁ Δούλης Τριανταφύλλης. Ὁ Μαρούδης. Ὁ Χριστοδούλης. Ὁ Θημιλίτης. Ἡ πρεσβυτέρα Βαγγελινή. Ὁ Μεταλ[λ]ᾶς. Ὁ Δανιήλ.

Ἄρχ.: *ἢ μὲ τό παρον μας γράμμα, φανερόνομεν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτοθεν γεγραμμένοι οἱ γέροντες / καὶ οἱ προεστοὶ τῆς χώρας τζερίπistas. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

129 Διαθήκη τοῦ μοναχοῦ Δανιήλ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 210 × 155. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ ἀφύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλὴ, ἐξίτηλο.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

10 Μαρτίου 1764

Ὁ μοναχὸς Δανιήλ, πού εἶναι ἀσθενής, συντάσσει τὴ διαθήκη του καὶ ἀφιε-

ρώνει στη μονή Ξηροποτάμου, στην αδελφότητα τῆς ὁποίας ἀνήκει, τὸ πατρικὸ τοῦ σπίτι στὶς Σέρρες, μαζί μὲ ἄλλα τὰ σκεύη καὶ τὰ εἶδη ρουχισμοῦ. Ὁ Δανιὴλ ζητᾶ νὰ μνημονεύεται στὶς λειτουργίες τῆς μονῆς ὁ ἴδιος, ὁ πατέρας τοῦ Ἀνδρέας καὶ ἡ σύζυγος τοῦ τελευταίου. Τὰ ὅσα ἀφιερώνει τὰ ἔχει καταγράψει σὲ κατάστιχο καὶ θὰ παραδοθοῦν στὴ μονή μετὰ ἀπὸ τὸ θάνατό του. Ὅρίζει ἐπίτροπο (καὶ ἐκτελεστή τῆς διαθήκης) τὸ Μανόλα Σιράκογλου.

Ἡ διαθήκη συντάχθηκε στὴ Σάμο καὶ ἐπικυρώνεται ἀπὸ τὸν ἱεράρχη Σάμου, Καλλίνικο.

Ὑπογράφουν: Ὁ Ἰωάννης, ἱερέας καὶ πνευματικός. Ὁ ἱερομόναχος Ἰωαννίκιος. Ὁ παπα-Γεώργιος τοῦ παπα-Δημήτρη. Ὁ Χατζη-Πάλης. Ὁ Χατζη-Ἀνδρέας. Ὁ Κωνσταντῆς τῆς Γροφαλιᾶς [Γ(α)ροφαλιᾶς;].

Ἄρχ.: Ὁ Σάμου Καλλίνικος ἐπιβεβαιῶ / Ἐπειδὴ ὁ θάνατος εἶναι ἄδηλος καὶ ὅτα ὥρα ἔρχεται οὐκ οἶδαμεν. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 210.

130 Συμφωνία γιὰ τὶς δικαιοδοσίες τοῦ Ξηροποταμηνοῦ ἐφημερίου Μπρασόβου

Ἀντίγραφο 20οῦ αἰ.— Χαρτί (δίφυλλο μαθητικοῦ τετραδίου) 200 × 295. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου, οἱ ὑπογραφές στὸ verso.

5 Αὐγούστου 1764

Συμφωνία μεταξὺ τῆς κοινότητος Μπρασόβου καὶ τοῦ Ξηροποταμίτη ἐφημερίου τῆς. Τὸ ἔγγραφο ἀναφέρεται στοὺς ἀκόλουθους ὅρους:

α) Ὑπόσχεση τοῦ γγού παξινίου (;) ὅτι δὲ θὰ ἐμποδίζει τὸν ἐφημέριο στὸ ἔργο του.

β) Ὁ ἐφημέριος θὰ ἐνημερώνεται ἐπίσημα ἀπὸ τὴν κοινότητα καὶ ὄχι ἀπὸ τρίτους.

γ) Ὁ ἐφημέριος δὲ θὰ χειρίζεται κανένα θέμα χωρὶς τὴ συμμετοχὴ τοῦ προεστοῦ.

δ) Ἡ τάξη καὶ οἱ ὥρες ἑσπερινοῦ καὶ λειτουργίας καθορίζονται ὡς ἑξῆς: Τὴν ἀνοιξη (ἀπὸ 1η Μαρτίου) ὁ ἑσπερινὸς θὰ γίνεταί στίς 5 καὶ ἡ θεία λειτουργία στίς 6. Τὸ καλοκαίρι (ἀπὸ 1η Ἰουνίου) ὁ ἑσπερινὸς θὰ γίνεταί στίς 6 καὶ ἡ θεία λειτουργία στίς 6. Τὸ φθινόπωρο (ἀπὸ 1η Σεπτεμβρίου) ὁ ἑσπερινὸς θὰ γίνεταί στίς 5 καὶ ἡ θεία λειτουργία στίς 6. Τὸ χειμῶνα (ἀπὸ 1η Δεκεμβρίου) ὁ ἑσπερινὸς θὰ γίνεταί στίς 4 καὶ ἡ θεία λειτουργία στίς 7.

Ὑπογράφουν: Ὁ Μανόλης Σαξάνος. Ὁ Νικόλας Προεστός. Ὁ Ἀντώνης Κωνσταντίνου. Ὁ Μανόλης Καλφαβιέσκου, ἐπίτροπος τῆς ἐκκλησίας. Ὁ Δημήτριος Διαμαντῆ. Ὁ Ἰωάννης Στεφάνου. Ὁ Σπανταζῆς Καπρίτζ, προσέπτωρ.

‘Ο Δημήτριος Πάννος, προσέπτωρ. ‘Ο Τσαπής Καπρίτζ Κατατάρης. ‘Ο Κωνσταντίνος Στεφάνου [...].

‘Αρχ.: *Ἀντίγραφο Συμφώνου / Διατήρησις τινῶν κεφαλαίων τῶν ἐκ τῆς ἡμετέρας κομμ/πανίας...*

131 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Κάτω Κρουσόβου πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2).

12 Αὐγούστου 1764

Οἱ χριστιανοὶ τῆς χώρας Κάτω Κρουσόβου ἀναφέρουν ὅτι συμφώνησαν νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 15 γρόσια καὶ λάδι ἀξίας 5 γροσίων γιὰ ψυχικὴ τους σωτηρία. Ἐπισείονται ἀρὲς ἐναντίον ὧσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: ‘Ο ἱερέας Θεόδωρος. ‘Ο ἱερέας Κυριάκος. ‘Ο γερο-Βεργῆς. ‘Ο Ἀδάμης τοῦ Σκαρλάτη. ‘Ο Πολύζος τοῦ Σταυρινοῦ. ‘Ο Σοφιανὸς τοῦ Αὐγέρου. ‘Ο Ἀδάμης τοῦ Ἀθανασίου. ‘Ο Γιάννης τοῦ Ἀθανασίου. ‘Ο Κωνσταντῆς τοῦ Μανατῆ. ‘Ο Προύσας τοῦ Νικόλα. ‘Ο Ζάχαρης τοῦ Παρούση. ‘Ο Τριαντάφυλλος τοῦ Θεοχάρη. Τὸ ἔγγραφο συνέταξε ὁ ἱερομόναχος Ἰωαννίκιος ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά.

‘Αρχ.: *† ἐν ετη ,αψξδ’ αὐγούστου 16 / κάτω χώρα κούρσοβα / Τὴν σήμερον ἐσυμφωνήσαμεν ἡμεῖς οἱ ἐν τῇ κάτω χώρα εὐρισκόμενοι χριστιανοί...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

132 Βεβαίωση γιὰ τὴν παραλαβὴ ἱερῶν κειμηλίων τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 225 × 173. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α’ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

3 Ὀκτωβρίου 1764, Κυριακὴ

‘Ο ἱερομόναχος Χριστόφορος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου βεβαιώνει ὅτι παρέλαβε ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Ἱερόθεο τὴν ἀργυρὴ θήκη μὲ τὸ Τίμιο Ξύλο καὶ τὰ λείψανα ἀγίων, σύμφωνα μὲ τὸ ἀντίγραφο παραλαβῆς ποῦ ἡ μονὴ τοῦ εἶχε παραδώσει. Ἡ παράδοση ἐγίνε στὸ Μπράσοβο.

Ὑπογραφή τοῦ ἱερομονάχου Χριστοφόρου.

‘Αρχ.: *† μὲ τὸ παρόν μου φανερώνω ὁ ὑπογεγραμμένος, ἅγιοι πατέρες / καὶ ἀδελφοὶ τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς τοῦ Ξεροποτάμου, πῶς ἔλαβον...*

Γιὰ τὸ μοναχὸ Χριστόφορο βλ. Karathanassis, σελ. 211-212.

133 Ὁμολόγο πώλησης τοῦ κελλίου τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 316 × 215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία, λίγες συντομογραφίες.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου.

18 Δεκεμβρίου 1764

Ὁ μοναχὸς γερο-Σαμουὴλ ζήτησε ἀπὸ τῆ μονῆ Ἐηροποτάμου νὰ τοῦ παραχωρήσει τὸ κελλίον Γενεσίου τῆς Θεοτόκου, ποὺ βρίσκεται στὴ Σικήτη, μὲ τὸ ἀμπέλι καὶ τὶς λεπτοκαρυές. Ἡ μονὴ συμφωνεῖ καὶ τοῦ παραχωρεῖ ἐπιπλέον τὸν Παλαιόμυλο καθὼς καὶ ἕξι ἐλαιόδεντρα. Στὸ τριπρόσωπο τοῦ κελλίου ἀναφέρεται ὁ γερο-Νικὸδδημος. Ὁ Σαμουὴλ κατέβαλε στὴ μονὴ 100 γρόσια. Ἀπαρίθμηση τῆς κινητῆς περιουσίας ποὺ παραδίνεται στοὺς δύο μοναχοὺς (σκευῶν, ἀμφίων καὶ βιβλίων τῆς ἐκκλησίας, καθὼς καὶ σκευῶν καὶ ἐργαλείων τοῦ κελλίου). Ὁ μοναχὸς γερο-Σαμουὴλ ὀφείλει νὰ καταβάλλει στὴ μονὴ ἔτησίως γιὰ συνδοσία καὶ παγγενίες 240 ἄσπρα.

Ἵπογράφουν: Ὁ σκευοφύλακας Ἄνθιμος. Ὁ προηγούμενος Διονύσιος. Ὁ προηγούμενος Βενέδικτος. Ὁ προηγούμενος Μακάριος.

Ἄρχ.: *† Ἐν ἔτη ,αψξδ' ἀπὸ χ(ριστο)ῦ, ἐν μηνὶ δεκεμβρίου ιη' : ἔλθων πρὸς τὴν ἡμετέραν ἱερὰν μονὴν / τοῦ ξηροποτάμου ὁ ὀσιώτατος ἐν μοναχοῖς γερο σαμουήλ. . .*

Γιὰ τὸ κελλίον βλ. καὶ ἀρ. 54.

134 Ἐπιστολὴ τοῦ μοναχοῦ Δαμασκηνοῦ στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Ἄνθιμο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 308 × 107. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία, λίγες συντομογραφίες.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου τὰ στοιχεῖα τοῦ ἀποδέκτη καὶ ἔχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.

[γύρω στὸ 1765]

Ὁ μοναχὸς Δαμασκηνὸς καλεῖ μὲ ἐπιστολὴ του τὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Ἄνθιμο,¹ νὰ μεταβεῖ τὴν ἐπομένη γιὰ τὴ διευθέτηση διαφορᾶς μὲ τὴ μονὴ Ζωγράφου. Ὁ σκευοφύλακας τῆς τελευταίας θὰ βρίσκεται καὶ αὐτὸς τὴν ἐπομένη στὸν ἴδιο τόπο. Ἦδη, βρίσκεται ἐκεῖ γιὰ τὴν ἴδια ὑπόθεση ὁ γερο-Ἀνανίας. Ὁ Δαμασκηνὸς στέλνει τὸν ἄσπασμό του στὸν προηγούμενο Βενέδικτο.

Ἵπογραφή: Δαμασκηνός.

Ἄρχ.: *τὴν ὑμετέρα πανοσιοτητα ἐυλαβῶς / προσκυνῶ † Με το νὰ μᾶς βιάζη μια ἀναγκαία / ὑπόθεσις εἰς τὸ νὰ τὴν θεωρήσωμεν. . .*

1. Τὸ ὄνομα Ἄνθιμος ἀναφέρεται στὸ β' φύλλο στὴ θέση τοῦ ἀποδέκτη τοῦ ἐγγράφου. Γιὰ τὴ χρονολογία τοῦ ἐγγράφου πρβλ. ἀρ. 133 (Ἄνθιμος καὶ Βενέδικτος).

135 Ὑποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας τοῦ Ἁγίου Μάμαντος πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κώδ. ἀρ. 2).

15 Νοεμβρίου 1765

Οἱ χριστιανοὶ τῆς χώρας τοῦ Ἁγίου Μάμαντος ἀναφέρουν ὅτι συμφώνησαν νὰ προσφέρουν στὸν Τίμιο Σταυρὸ 25 γρόσια καὶ λάδι ἀξίας 5 γροσίων γιὰ τὴν κανδήλα, γιὰ τὴν ψυχικὴ τους σωτηρία. Ἐπισηαίνονται ἀρὲς ἐναντίον ὧσων δὲν τηρήσουν τὴν ὑπόσχεση.

Ὑπογράφουν: Ὁ παπα-Κώστας. Ὁ γερο-Ἀλέξης τοῦ Βαγγῆ. Ὁ Κώστας τοῦ Παρούση. Ὁ γερο-Γεργκούσης. Ὁ Σαραφιανὸς τοῦ Γραψάκη. Ὁ Ἀνδρέας τοῦ Σίμωνα. Ὁ Γιαννάκης τοῦ Ἀρνᾶ.

Ἄρχ.: *† ἦς τους χιλλιῶς ἑπτακοῦσίους ἐξίνταπέντε νοεμβρίου 15 ἐσιμφομισαμε ἡμῆς ἢ ἐν τι χόρα ἁγίου μάμαντος...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

136 Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωαννικίου Συνάδων, ἡγουμένου τῆς μονῆς Δάγκου, στὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Ἄνθιμο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 215. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Μερικὰ ὀρθογραφικὰ λάθη.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου ἀναγράφεται ὁ ἀποδέκτης τῆς ἐπιστολῆς.

21 Μαΐου 1766

Ὁ Συνάδων Ἰωαννίκιος γράφει στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου Ἄνθιμο ὅτι ἔλαβε γράμμα σχετικὰ μὲ τὴν ἀπόφαση γιὰ ἴδρυση μοναστηριοῦ σὲ ἰδιοκτησία τῆς μονῆς Δάγκου ποῦ ὀνομάζεται τῆς Ἁγίας Τριάδος στὴν Κλάτια. Ὁ Ἰωαννίκιος σημειώνει ὅτι γιὰ τὸ ἴδιο θέμα εἶχε γράψει καὶ πάλι τὸ χειμῶνα. Ὁ ἄρχων χατμάνος Ρουσέτος ζήτησε ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὴν ἀδεία νὰ κτίσει μοναστήρι στὴ θέση τῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος¹ στὴν Κλάτια (Κλάτι), ποῦ εἶχε καταστραφεῖ μὲ τὴν κατάρρευση τοῦ βουνοῦ. Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Παγώνη, ἰδρυτῆ τῆς μονῆς αὐτῆς, ὁ ἀδελφός του, [Γεώργιος] Δούκας βόδας, παραχώρησε τὸ κτήμα τῆς Ἁγίας Τριάδος στὴ μονὴ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη, τὴν ὁποία ἴδρυσε ὁ ἴδιος.

Ἡ παραχώρηση ἐγίνε πρὶν ὃ Ἰωαννίκιος γίνε ἡγούμενος στὴ μονὴ Δάγκου. Μὲ κόπους, προσπάθειες καὶ θυσίες κατάφερε νὰ πάρει πίσω γιὰ λογαριασμὸ τῆς μονῆς τοῦ Δάγκου τὰ κτήματα ποῦ τῆς ἀνήκαν στὴν Κλάτια. Ὅταν ἦταν βοεβόδας ὁ Γρηγόριος (Γ') Γκίκας, καὶ μὲ τὴ βοήθειά του, ὁ Ἰωαννίκιος κατασκεύασε λατομεῖο καὶ καμίνι γιὰ ἀσβέστη, ποῦ τοῦ ἔδινε

είσοδημα δύο γρόσια [τῆ μέρα;]. Ὁ Ρουσέτος, θέλοντας νὰ ἀναλάβει ὁ ἴδιος τὴν ἐπιχείρηση, τὸν κατήγγειλε στὸ βοεβόδα, μὲ τὸν ἰσχυρισμὸ ὅτι ἀδικεῖ τὸν ραγιά. Ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ μειωθοῦν τὰ εἰσοδήματά του σὲ 60 γρόσια τὸ χρόνο. Ὁ Ρουσέτος δὲ θέλει νὰ ἀνεγείρει μοναστήρι, ἀλλὰ νὰ βάλει πῶδι στὴ μονὴ Δάγκου. Ὅλοι γνωρίζουν ὅτι ἔχει ἓνα γιὸ καλόγερο πού θέλει νὰ τὸν κάνει ἡγούμενο. Ἐξάλλου, ὁ Ρουσέτος παραπλάνησε καὶ τὴ μονὴ Βατοπεδίου. Πράγματι, ἀνέλαβε νὰ κτίσει ἐκκλησία σὲ κτῆμα τῆς μονῆς καὶ ἔδιωξε τὸ Βατοπεδινὸ Γεράσιμο Σεβαστείας. Παρὰ τίς προσπάθειες, ὁ τελευταῖος δὲν κατόρθωσε νὰ πάρει πάλι τὸ κτῆμα. Στὴ συνέχεια, ὁ Βατοπεδινὸς Στέφανος προσέφυγε στὸ βοεβόδα. Ἐπειδὴ, ὡστόσο, ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐπιστρέψει τὸ ποσὸ πού ἀντιστοιχοῦσε στὰ ἔξοδα πού εἶχε κάνει ὁ Ρουσέτος, τὰ δικαιώματα τῆς μονῆς Βατοπεδίου ἀνταλλάχθηκαν μὲ κάποια ἐργαστήρια. Ἀνάλογη τύχη περιμένει καὶ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, ἀν δεχτεῖ νὰ δώσει στὸ Ρουσέτο τὴν ἄδεια νὰ κτίσει ἐκκλησία.

Ὁ Ἰωαννίκιος παραπονεῖται γιὰτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ δὲν τοῦ ἀπάντησαν σὲ προηγούμενα γράμματά του, μολοντί ὁ ἐπίτροπος τῆς μονῆς Σκαρτετάκης τὸν διαβεβαίωσε ὅτι τὰ γράμματα εἶχαν σταλεῖ. Ὁ ἴδιος τοῦ εἶπε ὅτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ ἰσχυρίζονται πὼς ἡ μονὴ δὲν εἶδε χαῖρι ἀπὸ τὸν Ἰωαννίκιο. Τώρα πῆρε τὸ γράμμα τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1765, μὲ τὸ ὁποῖο τοῦ ἀνακοινώνεται ἡ ἀπόφαση τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου νὰ δοθεῖ ἡ ἄδεια πού ζητᾶ ὁ Ρουσέτος. Τὸ γράμμα αὐτό, ὁ Ἰωαννίκιος τὸ ἔδειξε στὸ βοεβόδα, ὁ ὁποῖος ἐξέφρασε τὴν ἐκπληξή του, ἐπειδὴ οἱ Ἐηροποταμηνοὶ δὲν τὸν εἶχαν εἰδοποιήσει σχετικᾶ. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀπόφαση τῆς μονῆς, ὁ Ἰωαννίκιος ἐπισημαίνει ὅτι τὸ κτῆμα εἶναι προσαρτημένο στὴ μονὴ Δάγκου καὶ ὄχι στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου. Βέβαια, ἡ μονὴ Δάγκου εἶναι μετόχι τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἀλλὰ αὐτὸ δὲ σημαίνει ὅτι τὰ κτήματα τῆς Δάγκου ἀνήκουν στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου. Ἀντίθετα, ἡ μονὴ Δάγκου καὶ ἡ Κλάτια ἀποτελοῦν μιὰ ἐνότητα. Ὁ Ἰωαννίκιος ἀναφέρει ὅτι δὲν ἦταν αὐτὸς πού προέτρεψε τὸ βοεβόδα νὰ ὑποτάξει τὰ κτήματα αὐτὰ στὴ μονὴ Δάγκου. Γιὰ τὴν ἀνιδιοτέλειά του, ἐπικαλεῖται τὴ μαρτυρία τοῦ κύρ Καισαρίου [Δαπόντε], ὁ ὁποῖος, ὅταν ἐκτιζε τὴ μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, τοῦ πρότεινε νὰ τὴ θέσει ὑπὸ τὴ διαχείρισή του, πράγμα πού ὁ Ἰωαννίκιος δὲ δέχτηκε. Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, δὲ δέχεται νὰ δημιουργηθεῖ μοναστήρι σὲ κτῆμα τῆς μονῆς Δάγκου. Ὁ Ἰωαννίκιος ζητᾶ ἀπὸ τοὺς Ἐηροποταμηνοὺς νὰ τὸν ἀφήσουν ἡσυχο στὰ γηρατειά του. Τοὺς θυμίζει ὅτι εἶχαν ἀφήσει τὸ μετόχι τους νὰ ἐρημώσει, καὶ ὅτι ἦταν αὐτὸς πού τὸ ἐγκαλλώπισε.

Οἱ Ἐηροποταμηνοὶ θέλησαν νὰ κτίσουν μοναστήρι καὶ ἔγινε ἡ μονὴ τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ὅπου ἔστειλαν καὶ ἡγούμενο. Τὸ μοναστήρι αὐτὸ ἔχει πολλὰ κτήματα, ὅπως αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Ἀβραμίου, πού θὰ μπορούσαν νὰ παραχωρηθοῦν προκειμένου νὰ ἰδρυθεῖ μοναστήρι. Ὁ Ἰωαννίκιος δὲν

πρόκειται να παραχωρήσει κανένα κτήμα τῆς μονῆς Δάγκου για τὸ σκοπὸ αὐτό.

Ἐὰν οἱ Ξηροποταμηνοὶ θελήσουν νὰ τὸν ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὴ μονή, πρέπει νὰ γνωρίζουν ὅτι, με βάση τὸ χρυσόβουλλο τοῦ βοεβόδα Γρηγορίου, ὁ Ἰωαννίκιος ἔχει τὴν ἡγεμονία διὰ βίου. Συνεπῶς, ἡ ἀπομάκρυνσή του θὰ πρέπει νὰ συνοδευτεῖ με τὴν καταβολὴ τοῦ ποσοῦ πού ἀντιστοιχεῖ σὲ ὅλα τὰ ἔξοδά του, τὰ ὁποῖα περνοῦν τὰ 50 πουργία ἄσπρων. Ὁ Ἰωαννίκιος δὲ θὰ δεχτεῖ ἔλεημοσύνες καὶ μόνον ἂν τοῦ δώσουν τὸ παραπάνω ποσὸ θὰ τοῦ ἀφαιρεθεῖ τὸ δικαίωμα νὰ ἀποκαλεῖται *Ξηροποταμίτης*. Ὄταν ὁ Καισάριος πῆγε στὴν Κωνσταντινούπολη, με γράμμα του στὸν ἄρχοντα ποστέλνικο Ἀλέξανδρο, ζήτησε ἀπὸ τὸν Ἰωαννίκιο νὰ καταβάλει τὸ ἐτήσιον γιὰ δύο χρόνια. Τὸ ποσὸ αὐτὸ ἀνερχόταν σὲ 60 γρόσια, 30 γρόσια γιὰ κάθε ἔτος. Ἐπιπρόσθετα, ὁ Ἰωαννίκιος ἔδωσε καὶ 300 γρόσια. Δὲν καταλαβαίνει, λοιπόν, γιατί οἱ Ξηροποταμηνοὶ τὸν κατηγοροῦν ὅτι δὲν κατέβαλε τὸ ἐτήσιον γιὰ ἑπτὰ χρόνια.

Ἐπογράφει ὁ Συνάδων Ἰωαννίκιος.

Στὸ τέλος, μετὰ τὴν ὑπογραφή, σὲ σημείωση, ὁ Ἰωαννίκιος ἀναφέρει ὅτι ὁ βοεβόδας δὲν ἔδωσε ἄδεια στὸν χατμάνο Ρουσέτο νὰ κτιστεῖ τὸ μοναστήρι στὴν Κλάτια, ἀλλὰ τὸν προέτρεψε, ἂν θέλει, νὰ τὸ κάνει σὲ ἰδιοκτησία του.

Ἄρχ.: † *Τίμον γράμμα ἔλαβον καὶ ἔγνωκα τὰ γραφόμενα...*

1. Ἡ μονή στὴν Κλάτια τιμᾶται στὴν ἑορτὴ τῆς Πεντηκοστῆς καὶ ὄχι τῆς Ἁγίας Τριάδος. Ὄστόσο, ὁ Παγώνης φέρεται σὲ ἐπιγραφή τοῦ 1669, ὡς κτίτωρ τῆς μονῆς τῆς Ἁγίας Τριάδος: R. Gioglovan, Clopotul bisericii domnesti din Tirgoviste, Studia Valachica, Tirgoviste, 1970, σελ. 254-255.

137 Ἐγγραφή ἀφιέρωσης χριστιανῶν ἀπὸ τὴν πολιτεία Σύρκρας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Συλλογικὸ ἀντίγραφο (βλ. Κῶδ. ἀρ. 2), χέρι Ἱεροθέου.

5 Αὐγούστου 1766

Χριστιανοὶ ἀπὸ τὴν πολιτεία Σύρκρας (;) ἀφιέρωσαν στὸν Τίμιο Σταυρὸ τὰ ἀκόλουθα ποσά: Ὁ Χριστόδουλος τοῦ Κονομούδη 8 γρόσια. Ὁ Κωνσταντῆς, γαμπρὸς τοῦ πρωτοσύγγελου, 5 γρόσια. Ὁ Ἀποστόλης Τζοχατζῆς 2 γρόσια.

Ἄρχ.: *αψξς' Αὐγούστου θ'*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.

138 Συμφωνία μεταξύ τῶν μονῶν Ἀγίου Παύλου καὶ Ξηροποτάμου γιὰ τὴν ἀνταλλαγὴ χωραφιῶν καὶ τὴ χρῆση νεροῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί 305 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Ἀγίου Παύλου.— Σημείωση.

7 Ἰανουαρίου 1767

Οἱ μονές Ξηροποτάμου καὶ Ἀγίου Παύλου συμφωνοῦν νὰ ἀνταλλάξουν χωράφια τους. Τὰ χωράφια αὐτά, ποὺ βρίσκονται στὴ Σάρτη, εἶναι τὸ καθένα ἀντίστοιχα μέσα στὰ ὄρια τοῦ μετοχίου τῆς ἄλλης μονῆς. Ἐπίσης συμφώνησαν νὰ χρησιμοποιοῦν ἀπὸ κοινοῦ τὸ νερὸ τοῦ λάκκου, ὃ ὁποῖος βρίσκεται ἀνάμεσα στὰ δύο μετόχια, γιὰ νὰ ποτίζουν τὰ ζῶα. Ἐπισείονται ἀρῆς σὲ ὅποιον ἀθετήσει τὴ συμφωνία.

Ἵπογράφουν: Ὁ καθηγούμενος Σεραφεῖμ. Ὁ δικαῖος Φιλόθεος (καὶ οἱ δύο ὑπογραφῆς μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα).

Ἄρχ.: *† διὰ τὸ παρόντος ημετέρου γραμματος δίλον ποιούμαι / ἔμεις ἡ ὑποκάτοθεν γεγραμμένοι πρῶαιστώταις τῆς ἰ/ερας μονῆς τοῦ ἁγίου παύλου...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 99.

139 Πωλητήριο χωραφιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴν Ἀγγελίνα τοῦ Μανέτη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 198 × 138. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση μέτρια (ἐξίτηλο, ὕγρασία).— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ κέντρο τοῦ ἄνω περιθωρίου ἡ λέξη Θ(εοτόκο)ς.— Σημείωση.

20 Μαΐου 1767

Ἡ Ἀγγελίνα τοῦ Μανέτη καὶ ὁ γιὸς της, Γιώργης, βεβαιώνουν ὅτι πούλησαν, ἔναντι 10 ρεαλίων, στὸν παπα-Γρηγόριο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου τὸν τόπο ποὺ εἶχαν πέρα ἀπὸ τὸ Παλαιόρεμα, γιὰ νὰ γίνεῖ μετόχι τῆς μονῆς. Τὰ ὄρια τοῦ κτήματος εἶναι: ἔως τὴν Ξερὴ Ἀχλαδιά, τὸ κτῆμα τοῦ Ἰωάννη Μανόλη Κούστη καὶ τὸ βουνό.

Ἵπογράφουν: Ὁ Γιώργης τοῦ Ταλαμάρα. Ὁ Χατζη-Γιάννης τοῦ Χατζη-Μανόλη. Ὁ Χατζη-Μανόλης τοῦ ποτὲ Σταυρινοῦ. Ὁ διακο-Νικολῆς τοῦ ποτὲ Σιάνη. Ὁ διακο-Ἀ{ν}γγελλῆς. Ὁ Ἀντώνης Καλούση. Ὁ Χατζη-Νικόλαος Μανέτης (;). Ὁ διακο-Δημήτρης. Ὁ Δημήτριος, ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπάς, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου. Ὁ Ἡλίας τοῦ ποτὲ Γεώργη. Ὁ Ζαμπέτης.

Ἄρχ.: *Θ(εοτόκο)ς / † δια του παροντος γραμματος κ(αι) βεβαιοτικης υποδη/ξεος ὁμολογούμεν και φαναρονομεν εγο η αγγελινα...*

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 19, σελ. 246-247.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 156.

140 Ἔδεια γιὰ χρήση δρόμου ἀπὸ τὴ μονὴ τῆς Σιμωνόπετρας

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 220 × 160. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἔχνη ὑγρασίας.— Ἄνορθόγραφο.— Στὸ ἄνω περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς Σίμωνος Πέτρας.

25 Ἀπριλίου 1768

Ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς Σίμωνος Πέτρας, Δανιὴλ, ζήτησε τὴν ἄδεια ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου γιὰ νὰ μεταφέρει ξυλεία (κερεστὲ) ἀπὸ τὸ δρόμο ποῦ περνᾷ μέσα ἀπὸ τὰ κτήματά της ἕως τῆς Παναγίας (15 Αὐγούστου). Ὁ Δανιὴλ προσέφερε εἰς πρόθεσιν πέντε γρόσια καὶ ἔγινε τὸ παρὸν ἐσφραγισμένο καὶ ὑπογεγραμμένο [γράμμα].

Ἐπογράφει ὁ Δανιὴλ, σκευοφύλακας τῆς Σιμωνόπετρας.

Ἄρχ.: † Ἐρχομενος προς ἡμᾶς τοῦς Ξηροποταμινοῦς / ὁ δσιώτατος σκευοφύλαξ τῆς σιμόπετρας κύρ δανιηλ. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 85.

141 Ἀφιέρωση ἀκινήτου ἀπὸ τὸν Πολύμερο τοῦ Ναθῆ

Πρωτότυπο.— Χαρτί 105 × 142. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἄνορθόγραφο.

28 Ἰουλίου 1768

Ὁ Πολύμερος τοῦ Ναθῆ ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου τὸ μερίδιό του ἀπὸ τόπο κοντὰ στὴν ἐκκλησία.

Ἄρχ.: † διὰ τῆς παρούσης μό ομολογῆας καὶ καθολικῆς ὑποδηξεος φανερόνο εγὼ ο πολήμερος. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 245.

142 Ἀφιέρωση τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν, στὴ Γλώσσα Σκοπέλου, ἀπὸ τοὺς κτήτορες ἐπιτρόπους

Ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο, ἀπὸ τὸ νοτάριο Ἰωάννη Οἰκονόμου.— Χαρτί 220 × 320. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή.— Ἄνορθόγραφο.— Στὸ ἄνω ἀριστερὸ μέρος ὁμοίωμα σφραγίδας μὲ τὴ σημείωση σφραγίς τῆς νήσου σκοπέλου καὶ στὸ κέντρο ὁμοίωμα τῆς ἐπικύρωσης τοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Σκιαθοῦ καὶ Σκοπέλου Διονύσιου.

31 Ἰανουαρίου 1770

Τὰ παιδιὰ τοῦ Μπεφάνη, ὁ Διμακότηζης, ὁ Γιαλῆς, ὁ Γεωργούδης, ὁ Κωνσταντῆς καὶ ὁ Ραπτάκης, καθὼς καὶ οἱ ἐξαδέλφους τους, ἡ Γυρακῶ καὶ ἡ Ὑπερμάχω, ὡς ἐπίτροποι καὶ κτήτορες, ἀφιερώνουν τὴ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν, ποῦ βρίσκεται στὴ Γλώσσα [Σκοπέλου], στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Οἱ ἀφιερωτὲς

θέτουν ὡς ἕρο νὰ μποροῦν νὰ διαμένουν στὰ κελλιά τῆς μονῆς, χωρὶς ἔξοδον καὶ πληρωμῆ, σὲ περίπτωσι ἀνάγκης ἢ πανούκλας. Ἡ ἀφιέρωσι γίνεται παρουσία τοῦ προηγούμενου τῆς μονῆς Μακαρίου, πού βρίσκεται στή Σκόπελο, ἐπιβεβαιώνεται ἀπὸ τὸν ἀρχιερέα καὶ τοὺς προεστούς τοῦ νησιοῦ καὶ τίθεται ἡ σφραγίδα τῆς κοινότητος.

Ἵπογράφουν: α) οἱ γιοὶ τοῦ ποτὲ Μπεφάνη: Γιαλῆς, Γεωργούδης, Κωνσταντῆς, Ραπτάκης. β) Ὁ Γεωργάκης Κόκκου (ἴσως σύζυγος τῆς Ὑπερμάχω). Ἡ Γυρακῶ, γυναίκα τοῦ Ἰωάννη Βαρσαμᾶ (ὑπογράφει διὰ χειρὸς τοῦ συμπεθέρου τῆς Δημάκη). γ) Οἱ ἐπίτροποι τῆς χώρας: Ὁ Κωνσταντῆς Μανολάκη. Ὁ Ἰωάννης Γεωργίου Λογοθέτου. δ) Οἱ μάρτυρες: Ὁ Εὐαγγελινὸς Γκλέζου. Ὁ Ἰωάννης Κωνσταντάκη. Ὁ Ἰωάννης Δαπόντες. Τὸ ἔγγραφο συνέταξε ὁ νοτάριος Ἰωάννης Οἰκονόμου καὶ ἐπικυρώθηκε ἀπὸ τὸν ἐπίσκοπο Σκιαθίου καὶ Σκοπέλου, Διονύσιο.

ἸΑρχ.: ἴσον ἀπαράλακτον τοῦ προτοτύπου. Σκιαθίου καὶ Σκοπέλου Διονύσιος ἐπιβεβαιῶ / Διὰ τοῦ παρόντος βεβαιωτικῶ καὶ ἀφιερωτικῶ γράμματος φανερόνουν τὰ παιδία τοῦ μεφάνη. . .

ἸΕκδ.: ἸΑδ. Σαμψῶν, Ναοὶ καὶ μοναὶ εἰς τὴν νῆσον Σκόπελον, ἸΑθήνα 1947, σελ. 221-222.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 190.

143 Παραίτησι τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου στή Νάξο

Νοταριακὸ ἀντίγραφο, σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτὶ (δίφυλλο) 310 × 212. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου, οἱ ὑπογραφές τὸ verso. Μελάνι καστανό.— Διατήρησι καλῆ.— ἸΑνορθόγραφο.— Σημείωσι.

9 Ἰουνίου 1770

ἸΕνώπιον τοῦ Παροναξίας ἸΑνθίμου, τῶν κληρικῶν καὶ τῶν χρησίμων ἀρχόντων παρουσιάστηκε, μὲ μοναστηριακὰ ἔγγραφα, ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Μακάριος, ζητώντας τὸ μετόχι τῆς μονῆς του ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Μακάριο Λικηνιο.¹ Ὁ τελευταῖος παρουσίασε ἔγγραφο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ἡ μονὴ τοῦ παραχωροῦσε ἐφ' ἔρου ζωῆς τὸ μετόχι καὶ τὴν περιουσία του. Ὡστόσο, λόγῳ εὐλαβείας καὶ αἰσθανόμενος τὴν ἀσθένεια καὶ τὸ γῆρας του, συμφώνησε νὰ ἐγκαταλείψει τὰ δικαιώματά του, χωρὶς νὰ διεκδικήσει τὸ ποσὸ τῶν 400 γροσίων πού εἶχε δώσει στή μονή. Οὔτε ὁ ἴδιος ὁ Μακάριος οὔτε κάποιος ἀπὸ τοὺς κληρονόμους του θὰ διεκδικήσει τὰ δικαιώματα. Σὲ ἐνδειξὴ ἀλήθειας καὶ γιὰ ἀνάπαυσι τῆς ψυχῆς του, ὁ παπα-Μακάριος ὑπέγραψε τὸ παρὸν γράμμα καὶ τὸ παρέδωσε στὸν προηγούμενο τῆς μονῆς Μακάριο, ἐνώπιον τοῦ ἱεράρχη, τῶν κληρικῶν καὶ τῶν μαρτύρων. Ὁ παπα-Μακάριος δὲ θὰ ἔχει καμιά ἐνόχλησι ἀπὸ τοὺς μοναχοὺς. Τὸ

μέρος πού θά ἀθετήσῃ τὴν παρούσα συμφωνία θά πληρώσῃ ὡς πρόστιμο 200 γρόσια στὸ οἰκουμενικὸ πατριαρχεῖο.

Τὸ ἔγγραφο ὑπογράφουν: Ὁ προηγούμενος Μακάριος, ἐπίτροπος Ξηροποτάμου. Ὁ ἱερομόναχος Μακάριος Λικηνίος. Ὁ χωροεπίσκοπος Ναξίας (δὲν ἀναγράφεται ὄνομα). Ὁ ἱερομόναχος Δανιήλ. Ὁ παπα-Μανόλης Παλιός. Ὁ παπα-Ἰωάννης Ἀναπλιώτης, πνευματικός. Ὁ ἱερομόναχος Γρηγόριος Μελισσοῦργός. Ὁ ἱερομόναχος Θεοφύλακτος Τουρλινός. Ὁ Μάρκος Φραγκόπουλος. Ὁ Νικόλαος Μαυρομάτης. Ὁ Ἰωάννης Μιχαλίτζης. Ὁ Μιχαὴλ Μαυρομάτης. Ὁ Μιχαλίτζης, ἀρχιερατικός καὶ δημόσιος πρωτονοτάριος τῆς καγκελλαρίας Ναξίας, συντάκτης ἢ ἀντιγραφεάς τοῦ ἔγγραφου.

Ἄρχ.: ο παροναξίας ανθιμος επιβεβαι(οῖ) † ενετη 1770 Ἰουνίου 9 Ἐν τῇ νισο ναξια προκαθιμενου. . .

1. Γιά τὸ Μακάριο Λικηνίο πρβλ. ἀρ. 91, 92, 120.

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 20, σελ. 251-253.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 157.— Πίν. 15.

144 Ἀπόφαση τῆς Συνάξεως τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου

Κώδικας Δαπόντε (βλ. Κώδ. ἀρ. 9), σελ. 4.

10 Ἰανουαρίου 1772

Ἡ ἀδελφότητα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, παρουσία τοῦ πρώην πατριάρχῃ Ἀλεξανδρείας Ματθαίου, ἀποφασίζει νὰ μὴ δέχεται στὴ μονὴ νέους κάτω τῶν δεκαοκτῶ ἐτῶν, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ σχέση τους μὲ μέλη τῆς κοινότητος (συγγένεια, κλπ.). Ἄρῃς στοὺς παραβάτες.

Ἄρχ.: † Πολλὰ τὰ αἷτια ὁποῦ ἐρημάζουν τὰ ἱερά μοναστήρια ἢ πτωχεύουσι, πρῶτον καὶ κορυφαῖον δὲ ἢ συναναστροφή καὶ συναγωγή τῶν παιδιῶν. . .

Ἔκδ.: Καδᾶς, σελ. 203-204.

145 Ἀπόφαση τοῦ πατριάρχῃ Θεοδοσίου Β' καὶ τῆς συνόδου γιὰ τὸ ζήτημα τῶν κολλυβάδων

Κώδικας Δαπόντε (βλ. Κώδ. ἀρ. 9), σελ. 4-5.

Ἰούλιος 1772

Ὁ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Θεοδόσιος Β' καὶ ἡ σύνοδος ἀπευθύνονται στὸν ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὁρους, καθὼς καὶ στοὺς ἡγουμένους τῶν μονῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους, ἀναφέροντας ὅτι ἔχουν προκύψει διχογνωμίες ὡς πρὸς τὸ ζήτημα ἂν τὰ μνημόσυνα πρέπει νὰ ψάλλονται τὸ Σάββατο ἢ τὴν Κυριακῇ. Ἐπίσης, διχογνωμία ἔχει προκύψει καὶ σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τῇ συχρότητι μὲ τὴν ὁποία οἱ χριστιανοὶ μποροῦν νὰ μετέχουν τῆς θείας κοινωνίας.

‘Ο πατριάρχης ἀπαντᾷ ὅτι οἱ πρῶτοι χριστιανοὶ μεταλάμβαναν κάθε Κυριακὴ καὶ ὅτι ἡ συνήθεια τῆς μετάληψης κάθε σαράντα ἡμέρες ἐπικράτησε ἀργότερα. Πρόσφατα, μερικοὶ κοινωνοῦν κάθε ἐβδομάδα. Πρόκειται γιὰ ἄκαιρες φιλονικίες. ‘Ο πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος, μετὰ τὴν σύμφωνη γνώμη τοῦ πατριάρχου Ἱεροσολύμων, Σωφρονίου, ἀποφασίζουν ὅτι πρέπει νὰ σταματήσουν ἀμέσως οἱ συζητήσεις γιὰ τὰ ζητήματα αὐτά, μετὰ ποινὴ τὸν ἀφορισμό.

Υπογράφουν: ‘Ο Σωφρόνιος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων. ‘Ο Ἡρακλείας Μεθόδιος. ‘Ο Κυζίκου Γεράσιμος. ‘Ο Νικομηδείας Νικηφόρος. ‘Ο Νικαίας Ἀνθιμος. ‘Ο Χαλκηδόνος Παρθένιος. ‘Ο Τυρνόβου Καλλίνικος. ‘Ο Προύσης Μελέτιος. ‘Ο Φιλιππουπόλεως Σαμουήλ. ‘Ο Δρίστρας Παρθένιος. ‘Ο Ἀγχιάλου Ἀνανίας.

Ἄρχ.: *Γνωστὸν ὑμῖν ἔστω ὅτι ἀπὸ γραμμάτων ἀποκομισθέντων...*

Ἔκδ.: Καδᾶς, σελ. 204-206.

146 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωρίο Πάλτζια ἀπὸ τὸ Δανίλη τοῦ Χατζη-Φώτη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 193×140. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο, ἐξίτηλο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

15 Αὐγούστου 1773

‘Ο Δανίλης τοῦ Χατζη-Φώτη, ἀπὸ τὸ χωρίο Πάλτζια,¹ ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου ἀμπέλι ἐκτάσεως ἑνὸς στρέμματος, στὴν τοποθεσία Τζισιούλι. Ἡ ἀξία του ἀνέρχεται σὲ 20 γρόσια. Ἐγγράφονται δύο ὀνόματα γιὰ μνημόνευση.

Υπογράφουν: ‘Ο Ἀκρίβης τοῦ Παυλῆ. ‘Ο Γραμμένος τοῦ Πολυμένη. ‘Ο Κοσμάς τοῦ Γεώργη. ‘Ο Χριστόδουλος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἄρχ.: *† Τιν σήμερον διλόπιο εγδ̄ ο δανίλη τοῦ / Χατζί Φῶτη...*

1. Σὲ σημείωση μνημονεύεται ὡς Μπάλτζα. Πιθανότατα, πρόκειται γιὰ τὸν ὁμώνυμο μαχαλά τῶν Σερρών.

Τὸ ἔγγραφο φέρει σημείωση ποὺ ἀναφέρει 1773 / † ἡ ὠμολογίαις / ὠπὸ ἀφεροσαν / ἡ παλτζιανη τοῦ ανπαιληου. Προφανῶς τὸ ἔγγραφο χρησίμευσε ὡς φάκελος καὶ γιὰ τὰ δύο ἄλλα ἔγγραφα μετὰ τὴν ἴδια χρονολογία, ἀπὸ τὸν ἴδιο τόπο, πρβλ. ἀρ. 147, 148.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 202.

147 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωρίο Πάλτζια ἀπὸ τὸ Βασίλη τοῦ Σπάντου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 193×140. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α΄ φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, λεκὲς ἀπὸ ὑγρασία.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

15 Αὐγούστου 1773

‘Ο Βασίλης τοῦ Σπάντου, ἀπὸ τὸ χωρίο Πάλτζια,¹ ἀφιερώνει στὴ μονὴ

Ξηροποτάμου ἀμπέλι ἐκτάσεως ἐνὸς στρέμματος, στὴν τοποθεσία τοῦ Πίτζι τὰ πηγὰδια. Ἡ ἀξία του ἀνέρχεται σὲ 20 γρόσια. Ἐγγράφονται τέσσερα ὀνόματα γιὰ μνημόνευση.

Ἵπογράφουν: Ὁ Στέριος τοῦ Λευτέρη. Ὁ Κοσμᾶς τοῦ Γεώργη. Ὁ Πολυμέρης τοῦ Σιγαλοῦ. Ὁ Χριστόδουλος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἄρχ.: † *Τιν σήμερον ομολογῶ εγὼ ὁ βασιλῆς / του σπάντου...*

1. Στὴ σημείωση μνημονεύεται ὡς Μπάλτζα.

Πρβλ. ἀρ. 146.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 203.

148 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Πάλτζια ἀπὸ τὸν Πολύζο τοῦ Ἀνδρέα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 193 × 140. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

15 Αὐγούστου 1773

Ὁ Πολύζος τοῦ Ἀνδρέα, ἀπὸ τὸ χωριὸ Πάλτζια,¹ ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου ἓνα κομμάτι ἀμπέλι στὴν τοποθεσία Καμαροῦδα. Ἡ ἀξία του ἀνέρχεται σὲ 10 γρόσια. Ἐγγράφονται δύο ὀνόματα γιὰ μνημόνευση.

Ἵπογράφουν: Ὁ Στέριος τοῦ Λευτέρη. Ὁ Κοσμᾶς τοῦ Γιώργη. Ὁ Γραμμένος τοῦ Πολυμένη. Ὁ Χριστόδουλος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἄρχ.: † *με το παρον μου γράμα ωμολογῶ ἐγὼ / ο Πουλιζους...*

1. Στὴ σημείωση μνημονεύεται ὡς Μπάλτζα.

Πρβλ. ἀρ. 146.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 204.

149 Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὴ Νιγρίτα ἀπὸ τὸ Βαγγέλη Σαμαρᾶ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 313 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

4 Ἰανουαρίου 1775

Ὁ Βαγγέλης Σαμαρᾶς, γιὸς τοῦ Ἀποστόλη Τζόλη, ἀπὸ τὸ χωριὸ Νιγρίτα, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ σπίτι του, μὲ τὴν περιοχὴ του, τὸν ἀχυρώνα καὶ τὸ πατητήρι, στὸν ἐπάνω μαχαλὰ στὴ χώρα Νιγρίτας. Τὸ σπίτι συνορεύει μὲ κατοικίες τοῦ Κώστα, γιοῦ τοῦ Μήτα, καὶ τοῦ Συνάδη τοῦ Ἀδαμούδη. Γιὰ τὴν ἀφιέρωση, πού δὲν θὰ ἀναιρεθεῖ οὔτε ἀπὸ τὸν ἴδιο οὔτε ἀπὸ τοὺς κληρονόμους του, ἐγγράφονται στὴν παρηρησία τῆς μονῆς τὰ ὀνόματα Ἀποστόλης, Παγώνα, Εὐαγγέλης, Θωμαῆ καὶ Δημήτριος.

Ἵπογράφουν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ Σαμαρᾶ: Ὁ Βαγγέλης Σαμαρᾶς. Ὁ παπα-Σιμώνης. Ἡ Πλούμα, ἀδελφή τοῦ Βαγγέλη. Ὁ Δημήτριος, γιὸς τοῦ Βαγγέλη.

Ὡς μάρτυρες ὑπογράφουν: Ὁ Ἰωάννης τοῦ Τέρπου, Ἰσβοριώτης. Ὁ Πέτρος Ἰσβοριώτης. Ὁ Στέριος, γιὸς τοῦ παπα-Βασίλη.

ἸΑρχ.: *† Διὰ τοῦ παρόντος μου βεβαιωτικοῦ τε καὶ ἀποδεικτικοῦ ἐνυπογρά-
φου γράμματος, ὁμολο/γῶ ἐνὼ ὁ βαγγέλης σαμαρᾶς...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 205.

150 Ἀφιέρωση ἀκινήτων στὸ χωρίο Κουβιοὶ ἀπὸ τῆ Γεράκω τοῦ Ἀργύρη Σωτηρούδη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 215 × 105. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

30 Αὐγούστου 1775

Ἡ Γεράκω τοῦ Ἀργύρη Σωτηρούδη ἀφιερώνει μετὰ θάνατο γιὰ ψυχικὴ σωτηρία καὶ μνημόσυνο τῆς ἴδιας, τοῦ συζύγου της, τῶν παιδιῶν καὶ τῶν γονέων της, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ σπίτι της, τὸ χωράφι της καὶ ὅλα τὰ πράγματά της [στὸ χωρίο Κουβιοί¹]. Κανεὶς ἀπὸ τοὺς δικοὺς της δὲν πρέπει νὰ ἐνοχλήσει τὴ μονὴ γιὰ ὅσα ἔχει ἀφιερώσει.

Ἵπογράφουν: Ὁ πρωτοπαπᾶς Κωνσταντῆς. Ὁ γερο-Κωστής. Ὁ Γεωργάκης. Ὁ παπα-Στέριος. Ὁ Μαργαρίτης. Ὁ Χρυσάφης Χατζῆ. Ὁ γερο-Χριστόδουλος.

ἸΑρχ.: *1775 αὐγούστου 30 / † ἤδου ἀφιερῶνω ἔγω ω γηράκο του ἀργήρι του σωτηρούδη...*

1. Τὸ χωρίο Κουβιους μνημονεύεται στὴ σημείωση.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 246.

151 Ἐπικύρωση ἀφιέρωσης στὴ μονὴ Ξηροποτάμου χωραφιῶν στὴ Σάρτη ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Γραμματοῦς

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 210 × 155. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο, ἐξίτηλο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

8 Ἰανουαρίου 1777

Οἱ δύο ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἀδάμης, καθὼς καὶ ἡ ἀδελφή τους, ἀναγνωρίζουν ὅτι ἡ μητέρα τους, Γραμματοῦ, εἶχε ἀφιερώσει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὰ χωράφια τους στὴ Σάρτη, κοντὰ στὸ μετόχι τῆς μονῆς, γιὰ ψυχικὴ σωτηρία καὶ βεβαιώνουν τὴ μονὴ ὅτι δὲν ἔχουν καμία διεκδίκηση.

Ἵπογράφουν: οἱ ἀδελφοὶ Γεώργιος καὶ Ἀδάμης, καθὼς καὶ οἱ μάρτυρες Γεράκης καὶ Θεοδώρα, σύζυγος τοῦ Γεράκη.¹

Ἰ. Ἀρχ.: *† δια το παρόντος φανερόνομε ημῆς τά / δίου αδελφα. . .*

1. Πιθανότατα, ἡ Θεοδώρα εἶναι ἡ ἀδελφὴ τῶν Γεωργίου καὶ Ἀδάμη.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 100.

152 Ἀφιέρωση ἀκινήτων ἀπὸ τὸν Τριαντάφυλλο τοῦ Μελαχρινοῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 305 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση κακὴ, σχισίματα στὴ δεξιὰ πλευρά.— Ἀνορθόγραφο.

22 Ἰανουαρίου 1777

Ὁ Τριαντάφυλλος τοῦ μακαρίτη Μελαχρινοῦ καὶ ἡ σύζυγός του Διομή ἀφιερώνουν μετὰ θάνατο στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ σπίτι τους, στὸ μαχαλὰ τῆς Πλατάνας καθὼς καὶ ἄλλο κτῆμα [ἀμπέλι]. Τὸ σπίτι βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ ἄλλες ἰδιοκτησίες [τὸ κείμενο εἶναι κατεστραμμένο] καὶ τὸ δρόμο. Τὸ ἀμπέλι ποὺ ἀφιερώνουν βρίσκεται στοῦ Παρασκευᾶ καὶ εἶχε ἀγοραστεῖ ἀπὸ τὸν Ἀποστόλη Σαλάμι. Συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Νικολάου, γαμπροῦ τοῦ Σαλάμι, καὶ τοῦ Μελαχρινοῦ Κουρού(πη);). Τὸ ἀφιερωτήριο γράμμα παραδόθηκε στὸν προηγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Μακάριο.

Ἵπογράφουν: Ὁ πρωτοσύγγελος Δανιήλ. Ὁ Φάλκος Ἰωρκου, ζωγράφος. Ὁ Γεώργης Γλυκοῦ (ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ γράψουν τὸ ὄνομά του γιατί δὲν ἤξερε γράμματα). Ὁ Γεώργης Κωσταντάκη (ὁ ὁποῖος ζήτησε νὰ γράψουν τὸ ὄνομά του γιατί δὲν ἤξερε γράμματα). Ὁ Ἰωάννης τοῦ Ἀδάμου. Ὁ ἱερομόναχος Κοσμᾶς, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου (;).

Ἰ. Ἀρχ.: *† διὰ του παρόντος γράματος φανερόνο ἐγὼ ὁ τριανάφυλος. . .*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 247.

153 Ἐπιστολὴ σχετικὰ μὲ ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὸ μαχαλὰ τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερρῶν

Πρωτότυπο.— Χαρτί 180 × 155. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ, λεκέδες ὑγρασίας.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

1 Μαρτίου 1777

Ὁ ἱερομόναχος Σεραφεῖμ, σὲ ἐπιστολὴ του [πρὸς τὴ μονὴ Ξηροποτάμου], ἀναφέρει ὅτι ἡ Πολυξένη, χήρα τοῦ Χατζη-Ζακχαίου, ἀφιέρωσε ἓνα σπίτι μὲ δύο ὀντάδες στὸ μαχαλὰ τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερρῶν. Σύμφωνα μὲ τὸ ἐγγράφο ἰδιοκτησίας (χοτζέτι) τὸ σπίτι εἶχε ἀγοραστεῖ ἀντὶ 80 γροσίων καὶ ὁ Σεραφεῖμ ὑποσχέθηκε μὲ ἐγγράφο του ὅτι σὲ περίπτωσι πού ἡ μονὴ ἀποφάσιζε τὴν πώλησή του, οἱ κληρονόμοι τῆς ἀφιερώτριας θὰ εἶναι οἱ ἀγορα-

στές, με τὴν προαναφερθεῖσα τιμὴ. Ὡστόσο, ὁ Σεραφεῖμ ἐπισημαίνει ὅτι τὸ σπίτι ἀξίζει τουλάχιστον 200 γρόσια, ὅτι ἔχει ἐτήσιο εἰσόδημα 15 γρόσια καὶ ὅτι δὲν πρέπει νὰ πουληθεῖ, γιατί θὰ ζημιωθεῖ τὸ μοναστήρι.

Ἵπογράφει ὁ ἱερομόναχος Σεραφεῖμ.

ἸΑρχ.: τὸ παρὸν χοντζέτι εἶναι διὰ ἓνα σπιτάκι ὁποῦ ἀφιέρωσεν ἡ / πολη-
ξένη...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 211.

154 Συμφωνητικὸ γράμμα γιὰ ἐκτέλεση ἀγιογραφιῶν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 310 × 215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Λίγα ὀρθογραφικὰ λάθη.

20 Μαΐου 1782

Οἱ ἀδελφοὶ Κωνσταντῖνος καὶ Ἀθανάσιος, διδάσκαλοι τῆς ζωγραφικῆς τέχνης, συμφώνησαν με τοὺς προεστούς τῆς μονῆς Ξηροποτάμου νὰ ἱστορήσουν τὸ καθολικὸ, δύο παρεκκλήσια καὶ δύο νάρθηκες. Γιὰ τὴν ἐργασία αὐτὴ θὰ λάβουν ἀπὸ τὴ μονὴ 8.000 γρόσια. Ἡ δαπάνη γιὰ τὴν ἀγορὰ τοῦ χρυσοῦ πού θὰ χρησιμοποιηθεῖ θὰ βαρύνει τὸ μοναστήρι, ἐνῶ τῶν ἄλλων ὑλικῶν τοὺς ζωγράφους. Οἱ ζωγράφοι ὑπόσχονται νὰ ἐπιδείξουν ἐπιμέλεια καὶ ἐπιτηδιώτητα. Ὑπόσχονται ἐπίσης ὅτι ἡ ἱστορία θὰ διαφέρει ἀπὸ κάθε ἄλλη πού ζωγράφισαν στὸ Ἅγιον Ὄρος. Οἱ προεστοὶ τῆς μονῆς τοὺς παρέδωσαν κατὰ στίχο τῶν ἐορτῶν πού σχεδιάστηκε ἀπὸ τὸν Καισάριο [Δαπόντε]. Οἱ ζωγράφοι θὰ ἀποφασίσουν γιὰ τὴ θέση, ὅπου θὰ ζωγραφιστεῖ κάθε ἐορτῆ.

Ἵπογράφουν: Οἱ ζωγράφοι Κωνσταντῖνος καὶ Ἀθανάσιος. Οἱ μάρτυρες: Κωνσταντῖνος, ἐπιστάτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀπὸ τὴ μονὴ Ξενοφώντος. Γεράσιμος, προηγούμενος Μεγίστης Λαύρας. Φιλόθεος, σκευοφύλακας Βατοπεδίου. Φιλάρετος, σκευοφύλακας Ἰβήρων. Δανιήλ, προηγούμενος Δοχειαρίου. Κωνσταντῖνος, σκευοφύλακας Ζωγράφου.

Στὸ verso τοῦ α' φύλλου καὶ τὸ recto τοῦ β' φύλλου λογαριασμοὶ καὶ ἀποδείξεις ἐξόφλησης:

1782 Ἰουνίου 4: οἱ ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο 100 γρ.

1782 Αὐγούστος: οἱ ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο 110 γρ.

1783 Φεβρουαρίου 10: οἱ ζωγράφοι Κώστας καὶ Ἀθανάσιος βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο 190 γρ.

χ.χ.: οἱ ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο διὰ τὸν ἱατρὸν 100 γρ.

χ.χ.: οί ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο διὰ τὸν ἱατρὸν 120 γρ.

χ.χ.: οί ζωγράφοι Κωνσταντῖνος, Ἀθανάσης καὶ Ναούμης βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο 600 γρ.

χ.χ.: οί ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸ σκευοφύλακα Βενέδικτο 1.220 γρ.

χ.χ.: οί ζωγράφοι βεβαιώνουν ὅτι ἔλαβαν ἀπὸ τὸν δικαῖο κύρ Ἀνατόλιο 6.780 γρ.

Τέλος οί ζωγράφοι Κωνσταντῖνος, Ἀθανάσης καὶ Ναούμης ὑπογράφουν ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξη γιὰ τὸ συνολικὸ ποσὸ τῶν 8.000 γροσίων.

Ἄρχ.: "διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν συμφωνητικοῦ καὶ ἐνυπογράφου γράμματος δηλο/ποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ ὑποκάτοθεν ὑπογεγραμμένοι δύο ἀδελφοί. . .

Μ. Πολυβίου, Ἀνέκδοτο συμφωνητικὸ σχετικὰ μὲ τὴν ἀγιογράφηση τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Στ' Συμπόσιο Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, σελ. 56-57.— Πίν. 16.

155 Ἐνθύμηση ἀφιερώσεων

Κώδικας ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1).

1 Σεπτεμβρίου 1782

Καταγράφονται οἱ προσφορὲς γιὰ τὴν ἀγιογράφηση τοῦ καθολικοῦ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

Ἄρχ.: Ὁ παπα-Χριστόφορος ἀπὸ τὸ Μπράσοβο προσέφερε 3.000 γρόσια.

Ἄρχ.: Ὁ Χατζη-Θωμᾶς καὶ ὁ ἀδελφός του μακαρίτης Χατζη-Νικόλας ἀπὸ τὸ Βιδίσι προσέφεραν 1.950 γρόσια.

Ἄρχ.: Ὁ ἐκκλησιάρχης παπα-Ἰγνάτιος προσέφερε 4.000 γρόσια [διαγραμμένο].

Ἄρχ.: 1728: ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ α' / Ἐνθύμησης τὰ ὅσα ἐβοήθησαν κάθε ἕνας διὰ τὴν ζωγραφίαν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. . .

156 Συμφωνία γιὰ ἐνοικίαση χωραφιῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ χώρα Τζίτζου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 310 × 205. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαῖό.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

10 Ἰανουαρίου 1783

Ἄρχ.: Ὁ πνευματικὸς Βενέδικτος, ἐκκλησιάρχης καὶ ἐπίτροπος τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ χώρα Τζίτζου [Σερρών], συμφώνησε νὰ παραχωρήσει 60 στρέμματα χωράφι γιὰ καλλιέργεια μὲ τὴ μορφή ἐνοικίασης. Ὁ Βενέδικτος θὰ παραδίνει κάθε χρόνο τὸ σπόρο, σιτάρι, κριθάρι ἢ βαμβάκι, ἐνῶ οἱ ἐνοικιαστὲς θὰ προσφέρουν ἀντίστοιχα τὴν ἐργασία καὶ τὰ ζῶα τους, κατὰ

τῆ συνήθεια τοῦ τόπου. Τὸ προϊόν θὰ μοιράζεται σὲ δύο ἴσα μερίδια. Ἄν οἱ ἐνοικιαστῆς ἀφήσουν τὴ γῆ ἀκαλλιέργητη καὶ χωρὶς ἐπιμέλεια, θὰ ζημιώνονται τὶς ζεπιές κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ τότε ὁ Βενέδικτος μπορεῖ νὰ τὴν παραχωρήσει σὲ ἄλλους. Ἡ διάρκεια τῆς συμφωνίας ὀρίζεται σὲ ἕξι χρόνια, μετὰ τὴν παρέλευση τῶν ὁποίων ἡ γῆ θὰ ἐπιστραφεῖ στὴ μονὴ χωρὶς καμιὰ ἀντίρρηση. Οἱ ἐνοικιαστῆς συμφώνησαν μὲ τὴ χώρα Τζίτζου νὰ καταβάλλει κάθε σπίτι κάθε χρόνο 10 γρόσια γιὰ κέσμι (νοίκι) καὶ ἀπὸ ἓνα κοῖλο σιτάρι γιὰ ἰστηρά.

Ὑπογράφει ὁ Μόσχος Σαλονικιός, ἀπὸ τὴ Λιαρίγγοβη (ἡ ὑπογραφή μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα καὶ προφανῶς ἐξ ὀνόματος ὄλων τῶν ἐνοικιαστῶν) καὶ οἱ μάρτυρες: Πρωτόπαπας Αὐγερινός. Θα{μα}μαχτὸς τοῦ Μάλαμα. Κυριαζῆς τοῦ Ἄγγελο (ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι). Παπα-Θεολόγης. Τριαντάφυλλος τοῦ Λευθέρη. Βαρσάμης τοῦ Πέτκου (ἀπὸ τὸ ἴδιο χέρι).

Ἄρχ.: *Ἦ δια τοῦ παρόντος ἡμῶν γράμματος δηλοποιοῦμεν ἡμεῖς οἱ κάτωθεν ὑπογεγραμ/μένοι ὅτι ἐσυμφωνήσαμεν μετὰ του πανοσιωτάτου πνευματικοῦ ἐκκλησιαάρχου...*

Προφανῶς, τὰ δύο κατάστιχα πού καταγράφουν τὰ κτήματα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ χωρίο Τζίτζου (ἀρ. 157, 158) συντάχθηκαν μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐνοικίασης.

157 Καταγραφή χωραφιῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ χωρίο Τζίτζου

Κατάστιχο.— Χαρτί (δίφυλλο) 310×105. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Ἀνορθόγραφο.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση.

15 Ἰανουαρίου 1783

,αψηγ' Ἰανουαρίου ιε' / κατάστιχον δια τὰ χωράφια ὁποῦ εὐρίσκονται / εἰς χωρί(ον) τζή/τζου, ξηροποταμηνά...

Καταγραφή τῶν κτημάτων τῆς μονῆς στὸ χωρίο Τζίτζου [Σερρών]. Ἄναφέρονται ἡ ἕκτασή τους σὲ στρέμματα καὶ τὰ σύνορά τους.

Πρβλ. ἀρ. 156.

Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὸ 1843 ὁ Κανάκης τζογιαντζῆς ἀφίερωσε χωράφι ἐνὸς στρέμματος.

158 Καταγραφή χωραφιῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ χωρίο Τζίτζου

Ἄντίγραφο ἀπὸ κώδικα (;).— Χαρτί (δίφυλλο) 280×100. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.

15 Ἰανουαρίου 1783

1783 Ἰανουαρίου 15 / αψηγ' κατάστηχον δια τὰ χωρά/φια ὁποῦ εὐρίσκονται εἰς τὸν τζή/τζου τὰ ξηροποταμηνά ὡς φαίνον/ται κάτωθεν...

Καταγραφή τῶν κτημάτων τῆς μονῆς στο χωρίο Τζίτζου [Σερρών]. Ἀναφέρονται ἡ ἕκτασή τους σέ στρέμματα καί ἡ ἀξία τους ἢ τὰ εἰσοδήματά τους (;) σέ γρόσια.

Πρβλ. ἀρ. 156.

159 Τυπικό (πατριαρχικό καί συνοδικό ἐν μεμβράναις σιγιλλιῶδες γράμμα) τοῦ Γαβριήλ Δ΄

Ἀντίγραφο 19ου αἰ.— Χαρτί (ἐξάφυλλο συρραμμένο) 297 × 204. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

Ἰούλιος 1783, ἰνδ. 4

Ἡ κατάσταση στο Ἅγιον Ὅρος εἶναι πολὺ κακή, ἐξαιτίας τῆς ἀνυπαρξίας κανόνων γιὰ τὴ διοίκησή του. Ἐξάλλου, μοναστήρια ἀναγκάζονται νὰ πουλήσουν κειμήλια, γιὰ νὰ ἐπιβιώσουν. Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γαβριήλ Δ΄, μὲ τὴ σύμφωνη γνώμη τῶν μελῶν τῆς συνόδου, τῶν ἀρχόντων καί ἐπιτρόπων τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τῶν προκρίτων τοῦ γένους, καθὼς καί τῶν μοναστηριακῶν ποὺ ζοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη, θεσπίζει τοὺς ὅρους γιὰ τὴ διοίκηση τοῦ Ὁρους καί τὴν ἐκεῖ διαβίωση. Οἱ πατριαρχικὲς ρυθμίσεις ἀναφέρονται στὰ ἀκόλουθα θέματα:

α) στὴν ἐκλογή ἐπιστατῶν τῆς κοινότητος καί στὴν ἐπικύρωση τῆς διαχείρισης· β) στὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος· γ) στὴν ἰσχὺ τῶν ἐγγράφων· δ) στὶς δικαστικὲς δικαιοδοσίεις τῶν ἐπιστατῶν· ε) στὴν κατανομὴ φόρων· ς) στὴν κατανομὴ τζερεμέδων· ζ) στὶς κινήσεις μοναχῶν ἀπὸ μονὴ σὲ μονὴ ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους· η-θ) στοὺς ὅρους ἐξόδου μοναχῶν ἀπὸ τὸ Ἅγιον Ὅρος· ι) στὴν ἀλληλοβοήθεια μεταξὺ τῶν μονῶν σὲ περίπτωση καταδρομῆς· ια) στὴν ἀπομάκρυνση τῶν λαϊκῶν ποὺ ἔχουν ἐργαστήρια· ιβ) στὴν ἐπικύρωση τῶν καταστίχων καί δοσοληψιῶν τῶν μικρῶν μονῶν· ιγ) στὴν ἀπαγόρευση τοκισμοῦ χρημάτων ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὁρους καί στὸν ὀρισμὸ ἐπιτοκίου· ιδ) στὴ συμμετοχὴ τῶν κελλιωτῶν στο κοινὸ δόσιμο· ιε) στὴν ἀπαγόρευση σὲ μοναχοὺς νὰ καταφεύγουν σὲ σκῆτες· ις) στὴν ἀπαγόρευση σὲ μοναχοὺς νὰ γίνονται ἱεράρχεις· ιζ) στοὺς ὅρους γιὰ τὴν ἱεουργία ἀπὸ μοναχοὺς· ιη) στὴν ἀπαγόρευση σὲ ἀσκητὲς νὰ κατέχουν σφραγίδα. Ἀναφέρονται οἱ τιμωρίες ποὺ θὰ ἐπιβάλλονται στοὺς παραβάτες.

Υπογράφουν: Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Γαβριήλ. Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ. Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος. Ὁ Κυζίκου Ἀγαθάγγελος. Ὁ Νικομηδείας Ἱερεμίας. Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. Ὁ Δέρκων Ἀνανίας. Ὁ Καισαρείας Ἰγνάτιος. Ὁ Σερρών Μακάριος. Ὁ Δράμας Γρηγόριος. Ὁ Σόφιας Ἱερεμίας.

Ἀρχ.: *Ἐχρῆν μὲν πάλαι τεθεῖσθαι καί ἐκκεῖσθαι ὅρους καί τάξεις...*

Πρβλ. Γάσπαρης, Ἀρχεῖο Πρωτάτου, 3. 12 σελ. 42-45, ὅπου καί οἱ ἄλλες ἐκδόσεις. Τὰ ὄνόματα καί οἱ μητροπόλεις διαφέρουν στο ἀντίγραφο αὐτό.

160 Ἀφιερώσεις στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου κτημάτων στὸ Κρούσοβο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 215 × 095. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

[Πρὶν τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1783]

α) Ἀφιερώνεται στὸν Τίμιο Σταυρὸ κερὶ [γιὰ νὰ μνημονευθεῖ ;] τὸ ὄνομα Μανώλης.

β) Ὁ ἐπίτροπος Σίμος ἀφιερώνει στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ἓνα χωράφι στὴν Ἁανὶ [Κούρσοβο¹].

γ) Ὁ Γεώργης τοῦ Λιβιτούδη ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου χωράφι ἐνὸς καὶ μισοῦ στρέμματος, ποὺ βρίσκεται στὶς Γοῦρνες, γιὰ μίαν ἀγρυπνία. Τὸ χωράφι συνορεύει ἀπὸ τὴ μία πλευρὰ μὲ τὰ κτήματα τοῦ Δημήτρη Κουμιανίδη καὶ τοῦ Λευτέρη τοῦ Δημήτρη, ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ βρέχεται ἀπὸ τὴ θάλασσα καὶ ὀρίζεται ἀπὸ τὸ δρόμο. Τὰ ὀνόματα ποὺ θὰ μνημονευθοῦν εἶναι: τοῦ Γεώργη, τῆς Σοφίας καὶ τοῦ Τριαντάφυλλου.

Ἄρχ.: *Του τημιου σταυρου κέρι το ονομα Μανώλη...*

ἔγραψε ὁ ἐπιτροπος Σικους ἓνα χωράφι...

† Εγὼ ὦ γεόργης του λίβιτούδη...

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι ἐτοῦτο τὸ χαρτάκι εἶναι ἀπο / τες κούρσεβες εἰς κερὸν ὅπου πάγισα/με τον τίμηρον σταβρὸν ο παπα στεφανος καὶ γερο αγάπιος καὶ εγραψαν διο χοραφια 1783 σεπτεμβριὸν α'.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 229.

161 Ἀφιερώσεις κτημάτων στὸ Κρούσοβο, Τζίτζου καὶ ἀλλοῦ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 312 × 800. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ α' φύλλο. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή, ἐξίτηλο.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

[γύρω στὰ 1783]

Σειρὰ ἀφιερωτηρίων (- πωλητηρίων ;) [στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου], ποὺ ἔχουν γραφεῖ στὸ ἴδιο χαρτί, ἢ μίαν πράξιν κάτω ἀπὸ τὴν ἄλλη.¹

α) Ὁ Χαρίτος τοῦ Πλούμη ἀφιέρωσε ἓνα κομμάτι χωράφι στὴν Παλήνη, [στὴν τοποθεσία (;)] τοῦ λάκκου. Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Γεώργη τοῦ Κουστύδη, τοῦ Δημήτρη Πλούμη καὶ τοῦ Ἀχηνιώτη, καθὼς καὶ μὲ τὸ λάκκου. Γιὰ 5 γρόσια.

β) Ὁ Χαριστὸς ἀφιέρωσε ἓνα χωράφι μισοῦ στρέμματος [στὴν τοποθεσία] τῆς Διπούλδης. Συνορεύει μὲ τὸ ἀμπέλι τοῦ Τριαντάφυλλου καὶ τὰ κτή-

ματα τοῦ Ἀργύρη, τοῦ Ἀρίστου Ἀναγνώστη καὶ τοῦ Θεολόγη Ἀβακούμ. Για 5 γρόσια.

γ) Ὁ Θεοχάρης τοῦ Πτεκούδη καὶ ὁ Βαρσάμης τοῦ Πέ[τ]κου ἀφιέρωσαν χωράφι ἐνὸς στρέμματος κοντὰ στὰ ἀλώνια. Συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Πίζου τοῦ Κωνσταντίνου, τοῦ Τριαντάφυλλου τοῦ Λευτέρη, τοῦ παπα-Θεολόγη καὶ μὲ τὴν ἐκκλησία τοῦ βακουφίου.

δ) Ἡ Θανάσaina τοῦ Χατζη-Πούλιου ἀφιέρωσε χωράφι μισοῦ στρέμματος στὸ Βρωμοπήγαδο. Συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Χατζη-Δημήτρη, τοῦ Χρυσάφη, τοῦ Χαριστοῦ τοῦ γερο-Μάλαμα. Για 5 γρόσια.

ε) Ἡ Σταζινάδα τοῦ γερο-Γιάννη ἀφιέρωσε χωράφι ἐνὸς στρέμματος. Συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ Στέργιου Γεωργάκη, τοῦ Τριαντάφυλλου τοῦ Λευτέρη, τοῦ Κοσμᾶ τοῦ Γεώργη καὶ μὲ τὴν στράτα. Για 5 γρόσια.

ς) Ὁ Δημητράκης καὶ ὁ Μιχαλάκης, τὰ Ἀλεξούδια, ἀφιέρωσαν χωράφι ἐνὸς στρέμματος στὴν Καριά. Συνορεύει μὲ τὸν λάκκο, τὴν στράτα καὶ μὲ τὰ κτήματα τοῦ Ἀκριβοῦ τοῦ Ἀντζούδη καὶ τοῦ Ἀργυρέκουγλου.

Ἀρχ.: ἴαφιέροσεν ω χαρίτος / του πλουμι ενα κομάτη χορά/φι. . .

1. Σὲ σημείωση ἀναφέρεται ὅτι τὰ χωράφια βρίσκονται στὶς Κούρσεβες, Τζήτζου καὶ ἀλαχοῦ.

Τὸ ἔγγραφο χρονολογεῖται γύρω στὸ 1783 μὲ βάση τὸ ἔγγραφο ἀρ. 156, στὸ ὁποῖο ἀναφέρονται ὁ παπα-Θεολόγης, ὁ Μάλαμας καὶ ὁ Βαρσάμης τοῦ Πέτκου.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 228.

162 Ἀφιέρωση μισοῦ σπιτιοῦ στό χωρίο Ἅγιος Νικόλαος ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τοῦ Ζαφείρη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 285 × 205. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι φαῖο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

1 Ἰανουαρίου 1784

Ὁ Ἰωάννης τοῦ Ζαφείρη, ἀπὸ τὸ χωρίο Ἅγιος Νικόλαος, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ μισὸ σπίτι του, ποῦ ἔχει τζάκι καὶ κελλάρι. Ἡ πράξη τῆς ἀφιέρωσης ἔγινε ἐνώπιον τῶν προεστῶν καὶ τῶν γερόντων καὶ παραδόθηκε στὸν Ξηροποταμηνὸ προεστό, ποῦ ἦταν ἐκεῖ.

Ἵπογράφουν: Ὁ γερο-Τριαντάφυλλος τοῦ Στέριου. Ὁ παπα-Δημήτρης τοῦ Τριαντάφυλλου. Ὁ Γιαννάκης τοῦ Θανάση. Ὁ γερο-Νικόλαος τοῦ Γραμμένου. Ὁ γερο-Μίχος τοῦ Γιάννη. Ὁ Κώστας τοῦ Θεόδωρου. Ὁ Ἀποστόλης τοῦ Γιώργη, συντάκτης τοῦ ἔγγραφου. Ὁ Κοσμᾶς, ἀδελφὸς τοῦ ἀφιερωτῆ.

Ἀρχ.: † δια τω παρον γράμα ὡπου ἔγινε τὴν σήμερον ομολογὸ ἐγὼ ω ιωαννοῖς / του ζαφίρι. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 232.

163 Ἀφιέρωση τῆς μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας, στὴ Σκόπελο, ἀπὸ τὸν Καισάριο Δαπόντε

- α) Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 255 × 210. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει καὶ τὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Σημειώσεις.
- β) Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 212 × 160. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει καὶ τὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή.— Σημειώσεις.
- γ) Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 240. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει καὶ τὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση.

10 Ἰουνίου 1784

ἽΟ Καισάριος [Δαπόντες] εἶχε πρὸ καιροῦ ἀπαντήσῃ ἐκτεταμένα σὲ γράμμα τοῦ σκευοφύλακα καὶ τῶν πατέρων τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, πού τοῦ εἶχε φέρεῖ ὁ κύριος Εὐαγγελινός. Τώρα στέλνει αὐτὸ τὸ γράμμα μὲ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς, πού εἶχαν ἐπισκεφθεῖ τὴ Σκόπελο, μὲ τὸν Τίμιο Σταυρό. Ὁ Καισάριος ἀναφέρει ὅτι ἔκανε κάθε δυνατὴ προσπάθεια, γιὰ νὰ πείσει τοὺς προεστούς τοῦ τόπου νὰ ἐνισχύσουν οἰκονομικὰ τοὺς μοναχοὺς, χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Ὡστόσο, ἀντικείμενο τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς εἶναι μιὰ προσωπικὴ ὑπόθεση τοῦ Καισάριου: ἡ ἀφιέρωση τῆς πατρικῆς του μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου. Ὅσον καιρὸ ὁ Καισάριος ἦταν στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, δηλαδὴ στὰ δεκατρία χρόνια καὶ ἓνα μῆνα, ἀλλὰ καὶ ὅσον καιρὸ βρίσκεται στὴ Σκόπελο, ὁ σκευοφύλακας καὶ οἱ μοναχοὶ προσπαθοῦσαν νὰ τὸν πείσουν νὰ ἀφιερῶσῃ τὴ μονὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας στὴν Ἐηροποτάμου. Ἡ κατάλληλη στιγμή ἔφτασε καὶ ὁ Καισάριος προέβη στὶς ἀπαραίτητες ἐνέργειες, γιὰ νὰ περιέλθῃ ἡ σταυροπηγιακὴ μονὴ του στὴ βασιλικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ Ἐηροποτάμου.

Ἐγραψε στὸν πατριάρχη καὶ τοῦ ζήτησε νὰ γίνῃ συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ γράμμα ἐπιβεβαιωτήριον τῆς ἀφιέρωσης. Τὸ πατριαρχικὸ αὐτὸ γράμμα, ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου πρέπει νὰ τὸ παραλάβῃ, νὰ τὸ ἀντιγράψῃ καὶ νὰ στείλῃ ἀντίγραφο στὴ Σκόπελο, εἴτε μὲ τὸν δικαῖο Ἀνατόλιο εἴτε μὲ τὸν Χατζη-Διονύσιο εἴτε μὲ κάποιον ἄλλο.

Σχετικὰ μὲ τὴ μονὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας, ὁ Καισάριος ἀναφέρεται σὲ δύο θέματα, πού θεωρεῖ σημαντικὰ: α) Ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου ὀφείλῃ νὰ στέλνῃ στὴ μονὴ δύο ἄτομα, ἓναν ἱερομόναχο καὶ ἓναν ἀπλὸ μοναχό, πού νὰ διακρίνονται γιὰ τὴν ἀρετὴ τους. Ἡ ἀντικατάστασή τους θὰ γίνῃται κάθε πέντε ἔτη. β) Κανένα μέρος ἀπὸ τὴν κινητὴ περιουσία τῆς Εὐαγγελιστρίας δὲν πρέπει νὰ ἀπομακρυνθεῖ ἀπὸ τὴ μονὴ, πού εἶναι, καὶ πρέπει νὰ παραμείνῃ, σημαντικό προσκύνημα τῆς περιοχῆς. Ὁ Καισάριος ζητᾷ ἀκόμη ἀπὸ τὸ σκευοφύλακα νὰ πάει αὐτοπροσώπως νὰ παραλάβῃ τὸ μετόχι. Θὰ πρέπει νὰ συνοδεύεται ἀπὸ αὐτὸν πού θὰ ἀναλάβῃ τὴ διοίκησή του, ὁ ὁποῖος πρέπει νὰ εἶναι πρόσωπο μεγάλης ἀρετῆς, γιὰ νὰ κάνει καλὴ ἐντύπωση στοὺς ντόπιους. Ἐὰν δὲν ὑπάρχει τέτοιο πρόσωπο στὴ μονὴ, ὁ Καισάριος προτείνει νὰ τὸ ἀναζητήσῃ ὁ σκευο-

φύλακας στὰ κελλιά ἢ σὲ ἄλλο μοναστήρι. Τέλος, ὁ Καισάριος μνημονεύει τὰ κτήματα ποὺ ἀνήκουν στὴ μονὴ τῆς Εὐαγγελιστρίας, καὶ ποὺ πρέπει νὰ συμπεριληφθοῦν στὸ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγίλλιο.

Σημειώνει ὅτι ἡ μονὴ Ξηροποτάμου διαθέτει πολλοὺς φίλους στὴν Κωνσταντινούπολη, ὅπως ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου ἢ ὁ Γρηγοριάτης Ἰωακείμ, ποὺ μποροῦν νὰ φροντίσουν γιὰ τὴν ἔκδοση τοῦ πατριαρχικοῦ σιγιλλίου καὶ γιὰ τὴν καταβολὴ τῶν ἐξόδων ἀπὸ κάποιον εὐσεβῆ χριστιανό. Κάποιος σὰν τὸν Ἰωακείμ εἶναι σὲ θέση νὰ φροντίσει καὶ γιὰ τὴν ἔκδοση πατριαρχικοῦ γράμματος πρὸς τὸν ἱεράρχη τῆς Σκοπέλου, ἀν αὐτὸ κριθεῖ ἀναγκαῖο.

Ὑπογράφει ὁ Καισάριος.

Ἄρχ.: Ἧ ταῖς προάλλαις σᾶς ἔγραφα εἰς πλάτος, ἀποκρινόμενος εἰς τὸ / μετὰ τοῦ κῆρ εὐαγγελينوῦ. . .

Ἐκδ. Εὐδόκιμος, σελ. 76-78.— Εὐδόκιμος, ἀρ. 192.

164 Καταγραφή χωραφιῶν στὸ χωρίο Τζίτζου

Κατάστιχο.— Χαρτί 125 × 160. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Ἀνορθόγραφο.— Διατήρηση καλή.

8 Ὀκτωβρίου 1790

1790 Οκτωβρίου 8 / κατάστηχον δια τὰ χωράφια τα ξη/ροποταμηνά οπου εὑρίσκονται / εἰς του τζήτζου. . .

Καταγραφή τῶν κτημάτων τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ χώρα Τζίτζου. Ἀναφέρονται ἡ ἔκτασή τους σὲ στρέμματα καὶ ἡ ἀξία τους ἢ τὰ εἰσοδήματά τους σὲ γρόσια.

Προφανῶς τὸ κατάστιχο αὐτὸ συντάχθηκε μὲ βάση τὸ κατάστιχο τοῦ 1783 (ἀρ. 158), μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐνοικίας τῶν χωραφιῶν τῆς μονῆς (πρβλ. ἀρ. 156).

165 Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὴ Μάκρη ἀπὸ τὴ Σημιρούδα, χήρα τοῦ Ραζῆ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 315 × 220. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ ἀ' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

29 Αὐγούστου 1791

Ἡ Σημιρούδα, χήρα τοῦ Ραζῆ, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ σπίτι τῆς ὀνομαζόμενον τοῦ Ζωτικοῦ στὴ Μάκρη,¹ γιὰ νὰ μνημονεῦνται ἡ ἴδια καὶ οἱ γονεῖς τῆς. Τὸ σπίτι θὰ περιέλθει στὴν κυριότητα τῆς μονῆς μετὰ τὸ θάνατο τῆς Σημιρούδας.

Ὑπογράφουν: Ὁ Χατζη-Φλαμούλης. Ὁ Χατζη-Κωνσταντής. Ὁ Ἀποστό-

λης Ρεήζης Δούκας. Ὁ Φραντζέσκος Παπαλέξη. Ὁ Χατζη-Δημητράκης τοῦ Χατζη-Φλαμούλη. Ὁ Χατζη-Μανολάκης τοῦ Χατζη-Φλαμούλη.

Ἄρχ.: † Διὰ τοῦ παρόντος μου γράματος {μου γράματος}, βεβαιῶνω ἐγὼ ἢ / σημιροῦδα, τοῦ ποτὲ μακαρίτη ραζή η γυνή. . .

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται αὐτὸ εἶνε χοτζετι τῆς μάκρης ὅπου αφιέροσαν ενα σπήτι ὄντας ἦταν ὁ κμητηρηγιότις μέ τον παπα βενημη / μέ τόν τίμηον σταβρόν.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 225.

166 Ἐπιστολὴ τοῦ Μιχάλη, γιοῦ τοῦ Χατζη-Θεοδωράκη Ρέμπου, πρὸς τὸν πατέρα του

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 279×190. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση κακή.— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου τὸ ὄνομα τοῦ ἀποδέκτη. Στὸ recto τοῦ β' φύλλου, κατεστραμμένου ἀπὸ τὴν ὑγρασία, διακρίνονται μόνο μερικὲς λέξεις ἀπὸ σχέδιο ἐπιστολῆς.

16 Φεβρουαρίου 1793

Ὁ Μιχάλης, γιὸς τοῦ Χατζη-Θεοδωράκη Ρέμπου, ὁ ὁποῖος κατοικεῖ στὴν Καλαμάτα, γράφει στὸν πατέρα του καὶ ζητᾷ συγγνώμη γιὰ τὴ συμπεριφορὰ του τόσο πρὸς τοὺς γονεῖς του ὅσο καὶ πρὸς τὰ ἀδελφία του. Ἡ διαμάχη μὲ τὰ ἀδελφία του, πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα νὰ τὸν καταραστεῖ ὁ πατέρας του, ὀφείλεται σὲ οἰκονομικοὺς λόγους. Ὁ ἀποστολέας ἀνακοινώνει στὸν πατέρα του ὅτι ἀποφάσισε νὰ ξενιτευτεῖ καὶ τοῦ ζητᾷ τὴν ἄδεια νὰ τὸν ἐπισκεφτεῖ, γιὰ νὰ ζητήσει συγχώρεση τόσο ἀπὸ τὸν ἴδιο ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ μητέρα του.

Ἄρχ.: 1793 φλεβαρηου 16 τοῦ νανιζα / πωλᾶ καλὰ πῶς ευχῆς γωνέω στηρήζουση φαμιληα. . .

167 Ὁμολογία τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου γιὰ προσφορὰ ἐλεημοσύνης

Πρωτότυπο.— Χαρτί 212×155. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Ὁρθογραφία.— Διατήρηση καλή. Τὸ ἔγγραφο βρῖσκεται σὲ παράφυλλο χειρογράφου: Κατάλογος Εὐδοκίμου ἀρ. 2412, Κατάλογος μονῆς ἀρ. 79.— Ἐντυπὴ τετραμερῆς σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους.

5 Ἰουλίου 1793

Ἡ ἀδελφότητα τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου βεβαιώνει ὅτι ὁ δικαῖος τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Ἀνατόλιος, προσέφερε στὴ μονὴ ἐλεημοσύνη 50 γροσιῶν καὶ ἔγραψαν στὴν παρηρησία τῆς μονῆς τοὺς τὰ ὀνόματα τῶν γονέων τοῦ Ἀνατόλιου, καθὼς καὶ τὸ ὄνομα Κωνσταντίνος.

Ἵπογράφουν οἱ ἐπίτροποι τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου γερο-Σεραφεῖμ καὶ γερο-Ραφαήλ.

Μετά τις ύπογραφές δηλώνεται ὅτι ἐπειδὴ ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου δὲν ἦταν παρών, καὶ οἱ ἐπίτροποι δὲν ἔχουν τὴ σφραγίδα τῆς μονῆς τους, τέθηκε ἡ σφραγίδα τῆς Μεγάλης Μέσης.

Ἄρχ.: *† διὰ τῆς παρουσίας ἡμῶν ἀποδείξεως δηλοποιούμεν ἡμεῖς / οἱ ἐκ τῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἔσφιγμένου ἀσκούμενοι π(ατέ)ρες...*

168 Ἄφιερωτήριο φελονίων

Κώδικας ταξιδίων (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 180.

6 Φεβρουαρίου 1796

ἌΟ δικαῖος Ἄνατόλιος ἀγόρασε ἀπὸ τῆ μονῆ Μεγίστης Λαύρας ἔξι φελόνια, τὰ ὅποια ἀφιέρωσε στὴ μονῆ Ξηροποτάμου.

Ἄρχ.: *1796 Φεβρουαρίου 6 / ἀγόρασα καὶ ἐγὼ ὁ ἀνατολιος...*

169 Γράμμα τοῦ πατριάρχῃ Γρηγορίου Ε' στοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὀρους γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου

Ἄντιγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 215. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὄρθογραφία, συντομογραφίες.— Σημειώσεις.

26 Ἰουνίου 1797

ἌΟ πατριάρχῃς Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε' ἀπευθύνει γράμμα τοῦ στοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὀρους. Τονίζει ὅτι οἱ τελευταῖοι εἶναι ἐκλεγμένοι ἀπὸ ὅλα τὰ μοναστήρια, *κοινοὶ ἐπιτηρηταὶ* τῆς μοναστικῆς κοινότητος καὶ τῆς ἐκκλησίας, σύμφωνα τόσο μὲ παλαιὰ ἔγγραφα ὅσο καὶ μὲ πρόσφατο σιγίλλιό του. Ἄνακοινώνει ὅτι ἀπαγορεύεται σὲ ἀγιορεῖτες μοναχοὺς νὰ παρουσιάζονται ἐνώπιόν του καὶ νὰ ἐγκαλοῦν ἄλλους μοναχοὺς, χωρὶς συστατικὸ γράμμα τῶν ἐπιστατῶν καὶ τῶν ναζήριδων τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὀρους. Οἱ ἐπιστάτες εἶναι οἱ μόνοι πού ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐκδόσουν ἐπικυρωμένα ἀντίγραφα, τὰ ὅποια θὰ εἶναι τὰ μόνα μὲ ἰσχύ. Ἐπίσης, εἶναι οἱ μόνοι πού μποροῦν νὰ κρίνουν τίς διαφορὲς πού προκύπτουν ἀνάμεσα σὲ μοναχοὺς. Σὲ περίπτωσι πού ἡ ἀπόφασί τους ἀμφισβητεῖται, τότε θὰ συγκροτεῖται δικαστήριο ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες καὶ τοὺς προκριότερους τῶν μοναστηριῶν ἢ ἀπόφασι τοῦ δικαστηρίου αὐτοῦ θὰ εἶναι ἀμετάκλητη.

ἌΟ πατριάρχῃς ἀναφέρει ὅτι πρόσφατα παρουσιάστηκε ἐνώπιόν του Κουτλουμουσιανὸς μοναχός, ἐφοδιασμένος μὲ ἔγγραφα (σενέτια) ἄνω τῶν διακοσίων ἐτῶν, καὶ ἐγκάλεσε τὴ μονῆ Ξηροποτάμου. Οἱ ἐπιστάτες πρέπει νὰ καλέσουν τοὺς Ξηροποταμηνοὺς καὶ νὰ τοὺς θέσουν τὸ ἐρώτημα, ἂν διαθέτουν

κάποιο νεότερο ἔγγραφο, πὺ νὰ ξεπερνᾷ τὰ τριάντα χρόνια, σχετικὸ μὲ τὴν κατοχὴ τοῦ τόπου Ἀναπαυσία, ἐφαρμόζοντας τὸ δίκαιο τῆς χρησικτησίας τῶν τριάντα ἐτῶν, δίκαιο πὺ πρέπει νὰ ἐφαρμόζεται γενικότερα. Ὁ πατριάρχης ἐξουσιοδοτεῖ τοὺς ἐπιστάτες νὰ ἐκδικάσουν ἐπὶ τόπου τῇ διαφορᾷ, ὡστε νὰ μὴν παρουσιαστεῖ πλέον ποτὲ ἡ ὑπόθεση αὐτὴ εἴτε ἐνώπιον ἐκκλησιαστικοῦ εἴτε πολιτικοῦ δικαστηρίου.

Ἐπογράφει ὁ πατριάρχης Γρηγόριος.¹

Ἄρχ.: Ἰσον ἀπαράλακτον / . . . / Ἐπειδήπερ ἡ ὁσιότης σας εἶσθαι ἐκλεγμένοι / παρὰ πάντων τῶν ἱερῶν μοναστηρίων τοῦ ὄρους. . .

1. Σημείωση: ,αψητ᾽ Ἰουλίου κνη τὸ ἐλάβαμεν.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 54.

170 Ἐπιστολὴ τῶν ἐπιστατῶν τῆς κοινότητος στὸν πατριάρχη Γρηγόριο Ε' γιὰ τὴν διαφορὰ μετὰξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν Ἀναπαυσία

Ἀντίγραφο σύγχρονο μὲ τὸ πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 285 × 190. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ὁρθογραφία.— Στὸ ἄνω μέρος σημείωση γιὰ τὸ περιεχόμενο τοῦ ἐγγράφου καὶ ὁμοίωμα σφραγίδας.— Σημειώσεις.

29 Ἰουλίου 1798

Οἱ ἐπιστάτες τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἀναφέρουν ὅτι ἔλαβαν πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ [τοῦ Γρηγορίου Ε'], μὲ τὴν ὁποία ὁ πατριάρχης ἀπαγόρευε στοὺς μοναχοὺς νὰ προσφεύγουν σὲ αὐτὸν χωρὶς συστατικὰ γράμματα τῶν ἐπιστατῶν. Στὴν ἴδια ἐπιστολῇ, ὁ πατριάρχης σημειώνει ὅτι ἔγκυρα ἀντίγραφα θὰ θεωροῦνται μόνον ἐκεῖνα πὺ θὰ εἶναι ἐπικυρωμένα ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες.

Σύμφωνα μὲ τὴν πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ, οἱ ἐπιστάτες τῆς κοινότητος ζήτησαν ἀπὸ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου νὰ παρουσιάσει, ἂν ἔχει, κάποια ἔγγραφα (σενέτια) γιὰ τὴν διαφορὰ τῆς μὲ τὴν μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν Ἀναπαυσία.

Ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου παρουσίασε ἓνα παλαιὸ ἔγγραφο Πρώτου μὲ ὑπογραφή καὶ σφραγίδα του καὶ μὲ τὶς μαρτυρικὰς ὑπογραφὰς ἐκπροσώπων δεκατριῶν μονῶν. Ἀντίγραφό του, πὺ ἐπικύρωσαν οἱ ἐπιστάτες, στάλθηκε ἀπὸ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου στὸ μεγάλο πρωτοσύγγελο, γιὰ νὰ τὸ δεῖ ὁ πατριάρχης. Μὲ τὸ ἔγγραφο αὐτὸ ἀποδεικνύεται ὅτι οἱ διεκδικήσεις τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου εἶναι ἀβάσιμες. Τὴν ἀποψὴ τους αὐτὴ, οἱ ἐπιστάτες τῆς στηρίζουν, ἐπίσης, σὲ χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου, τὸ ὁποῖο δικαίῳ τὸς Ἐηροποταμηνούς, ἀπὸ τὸ ὁποῖο παραθέτουν ἀπόσπασμα μὲ περιορισμὸ τῆς μονῆς.

Ἐπογράφουν: Ὁ ἀρχιμανδρίτης Μεγίστης Λαύρας Διονύσιος. Ὁ Δοχεια-

ρίτης Ἰωακείμ. Ὁ Ἐσφιγμενίτης Ἰγνάτιος. Ὁ καθηγούμενος Ξενοφώντος Ἰγνάτιος.

Ἄρχ.: ἴσον ἀπαράλακτον... / Προσκυνητὴν σεβασμίαν ἡμῶν αὐτῆς ἐπιστολήν...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 55.

171 Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ ἐπικυρωτικὸ γράμμα τοῦ Γρηγορίου Ε' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας

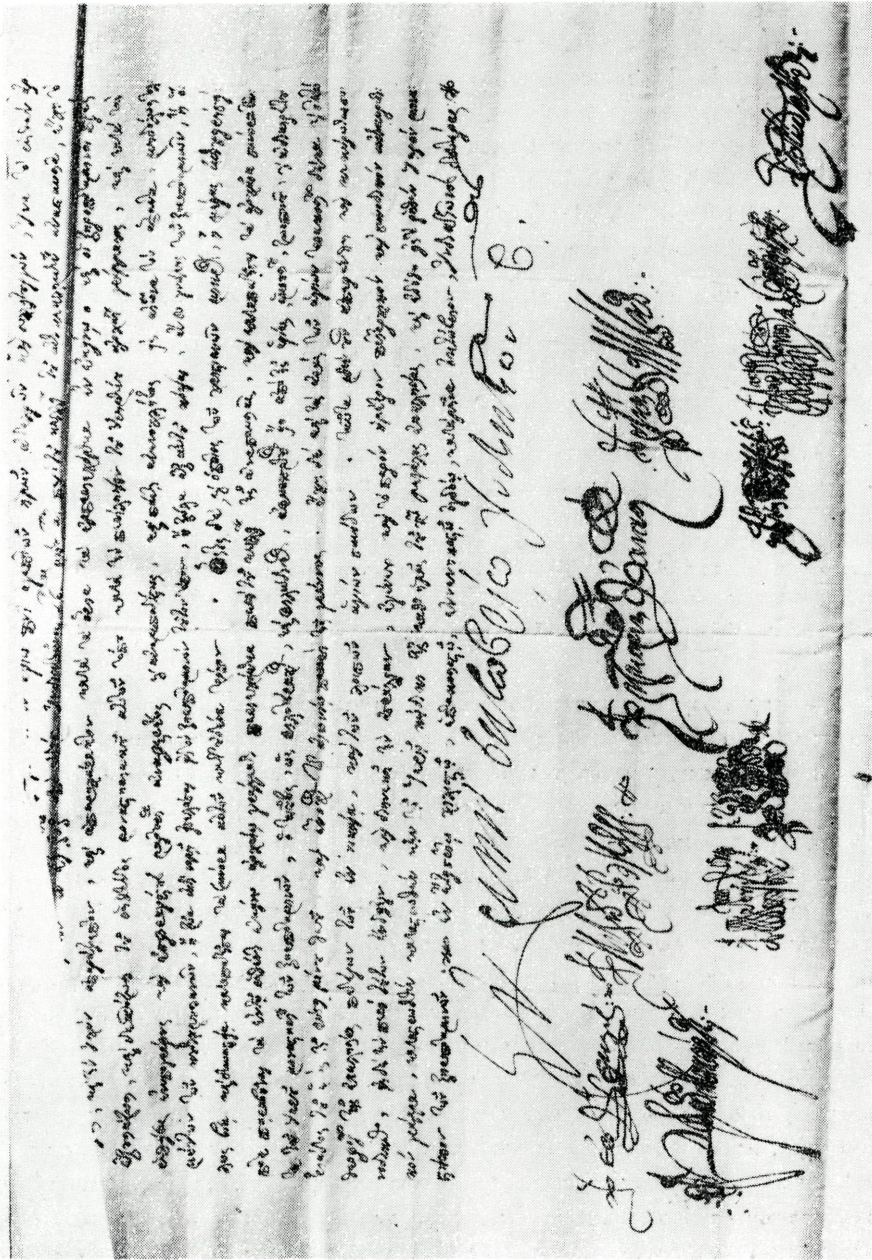
Πρωτότυπο.— Χαρτί 720 × 495. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Σημείωση.

Ὁκτώβριος 1798, ἰνδ. 2

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε', μὲ τὸ συνοδικὸ ἐπικυρωτικὸ γράμμα, ἀναφέρει ὅτι ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου κατέθεσε ἀγωγή ἐναντίον τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας. Μὲ πατριαρχικὴ ἐπιστολή, ὀρίστηκαν νὰ κρίνουν τὴ διαφορὰ οἱ ἐπιστάτες τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος: ὁ Λαυριώτης ἀρχιμανδρίτης Διονύσιος, ὁ Δοχειαρίτης ἀρχιμανδρίτης Ἰωακείμ, ὁ Ἐσφιγμενίτης ἀρχιμανδρίτης Ἰγνάτιος, ὁ καθηγούμενος τῆς μονῆς Ξενοφώντος Ἰγνάτιος. Ἐξέτασαν τὴν ὑπόθεση ἐπὶ τόπου καὶ ἔστειλαν στὸν πατριάρχη ἓνα γράμμα κατασφαλισμένο μὲ τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος. Μαζὶ ἔστειλαν καὶ ἓνα ἀντίγραφο ἐγγράφου τῆς 1ης Μαΐου τοῦ ἔτους 7077 (1569) τῆς ιβ' ἰνδικτιῶνος μὲ τὴ σφραγίδα καὶ τὴν ὑπογραφή τοῦ τότε Πρώτου καὶ τὶς μαρτυρικὲς ὑπογραφὲς ἐκπροσώπων δεκατριῶν μοναστηριῶν. Ἀπὸ τὸ ἐγγράφο αὐτὸ προκύπτει ὅτι οἱ Κουτλουμουσιανοὶ δὲν ἔχουν κανένα δικαίωμα στὴν περιοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας.

Ἐξάλλου, οἱ ἐπιστάτες μὲ κοινὴ ἐνυπόγραφη ἐπιστολή, πού φέρει τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος, μαρτυροῦν ἐν φόβῳ Θεοῦ ὅτι οἱ Ξηροποταμηνοὶ γιὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν ἰδιοκτησίαν τους ἐμφάνισαν διάφορα ἐγγράφα παλαιὰ καὶ νέα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἓνα χρυσόβουλλο τοῦ Ἀνδρονίκου, καθὼς καὶ βακουφναμὲ καὶ συνορλαμά, πού ἀποδίδουν τὸν τόπο τῆς Ἀναπαυσίας στὸ Ξηροποταμηνὸ μοναστήρι.

Ὁ πατριάρχης, σύμφωνα μὲ τὸ ἀντίγραφο τοῦ γράμματος καὶ μὲ τὴν ἐνυπόγραφη καὶ ἐνσφραγιστὴ ἐπιστολὴ τῶν ἐπιτρόπων, ἀποφασίζει ὅτι τὸ ἀρχαῖο γράμμα εἶναι ἔγκυρο καὶ ὅτι τὰ ὄρια πού περιέχονται σὲ αὐτὸ εἶναι σὲ ἰσχύ. Οἱ Κουτλουμουσιανοὶ δὲν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ βοσκήσουν ζῶα καὶ νὰ κόψουν ξύλα ἀπὸ τὴν περιοχὴ αὐτὴ, χωρὶς τὴ σύμφωνη γνώμη τῆς μονῆς Ξηροποτάμου.

Πίν. 17. Πατριαρχικό και συνοδικό επικυρωτικό γράμμα Γρηγορίου Ε' για τη διαφορά μεταξύ των μονών Εηροποτάμου και Κουτλουμουσιού για την κατοχή του κελлию της Αναπαυσίας (Οκτώβριος 1798: αρ. 171)

“Οποιος θελήσει νὰ ἀμφισβητήσῃ τὴν κυριότητα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴν Ἀναπαυσία ἢ τὰ σύνορα τοῦ κελλίου θὰ θεωρηθεῖ ὡς φιλοτάραχος καὶ φιλοδίκης καὶ θὰ θεωρεῖται ἀφορισμένος.

Μηνολόγιο.

Ἵπογράφων: Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ. Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ. Ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος. Ὁ Νικαίας Καλλίνικος. Ὁ Δέρκων Μακάριος. Ὁ Θεσσαλονίκης Γεράσιμος. Ὁ Τυρνόβου Ματθαῖος. Ὁ Νεοκαισαρείας Ἡσαΐας. Ὁ Λαρίσσης Διονύσιος. Ὁ Ἀγκύρας Ἰωαννίκιος. Ὁ . . .

ἸΑΡΧ.: *†* διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ ἐπικυρωτικοῦ γράμματος γίνεται δῆλον. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 57.— Πίν. 17.

172 Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Ε' γιὰ τὴ διευθέτησιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 250. Τὸ κείμενον ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Τὰ στοιχεῖα τῶν παραληπτῶν στὸ verso τοῦ β' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρησις καλὴ.— Ὁρθογραφία, συντομογραφίες.

9 Ὀκτωβρίου 1798

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριος Ε' ἀπευθύνεται στοὺς ἐπιστάτες τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους. Ἀναφέρει ὅτι ἔφτασαν στὰ χέρια του α) ἡ ἀπόφασιν τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, οἱ ὅποιοι ἐκδίκασαν τὴν διαφορὰ ἀνάμεσα στὴ μονὴ Ξηροποτάμου καὶ τὴν μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου στὴν Ἀναπαυσία καὶ β) τὸ ἀντίγραφο ἀπὸ παλαιὸ ἔγγραφο, πὺ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ἔχει τὴν κυριότητα τοῦ τόπου αὐτοῦ. Καὶ τὰ δύο φέρουν τὶς ὑπογραφὰς τῶν ἐπιστατῶν καὶ τὴν κοινὴ σφραγίδα. Ὁ πατριάρχης, σύμφωνα μὲ τὶς ἐνυπόγραφες μαρτυρίες τους, ἐπικύρωσε τὸ ἀρχαῖο γράμμα μὲ ἐπικυρωτικὸ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα. Ὁ πατριάρχης δίνει ἐντολὴ νὰ διαβαστεῖ στὴ Σύναξιν ἐνώπιον ὄλων, ὥστε νὰ εἶναι σεβαστὴ ἀπὸ ὄλους ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἐπικύρωσις καὶ ἀπόφασιν.

Ἐξάλλου, ὁ πατριάρχης πληροφορήθηκε, μὲ ἐνσφράγιστη μοναστηριακὴ ἐπιστολὴ τῶν Ξηροποταμηνῶν, ὅτι οἱ Κουτλουμουσιανοὶ ὑπερβαίνοντες τὰ παλαιὰ ὄρια, κατασκεύασαν νέους φράκτες καὶ ἔθεσαν νέα ὄριοθέτησιν (σφραγίδες) στὴν ἀμφισβητούμενη περιοχὴ. Ὁ πατριάρχης ζητᾷ ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες νὰ ἐξετάσουν τὴν καταγγελία ἐπὶ τόπου καὶ νὰ προβοῦν στὴν καταστροφὴ τῶν φρακτῶν καὶ ὄριοθεσιῶν, σύμφωνα μὲ τὸ ἀρχαῖο ἔγγραφο πὺ ἐπικύρωσε. Οἱ δύο μονεὶς ὀφείλουν νὰ ἔχουν μεταξὺ τους σχέσεις εἰρηνικὰ καὶ καλῆς γειτονίας, σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιον καὶ τὸ μοναδικὸ ἐπάγγελμα καὶ δὲν πρέπει νὰ ἀμαρτάνουν αἰωνίως γιὰ πρόσκαιρα καὶ μάταια πράγματα.

‘Ο πατριάρχης ἀναφέρει ὅτι οἱ ἐπιστάτες πρέπει νὰ φροντίζουν γιὰ τὴν κοινὴ εἰρήνη καὶ τὴν εὐταξία τῶν μονῶν, ἐνεργώντας σύμφωνα μὲ τὸ πατριαρχικὸ σιγίλλιδες γράμμα του, τὸ ὁποῖο πρέπει νὰ τηροῦν χωρὶς παρεκκλίσεις.

Ὑπογράφει ὁ πατριάρχης Γρηγόριος.

Ἄρχ.: *Περὶ τῆς μεταξὺ τῶν Κουτλουμουσιανῶν καὶ Ἐηροποταμινῶν διαφορᾶς...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 56.

173 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 345 × 245. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου οἱ ἀποδέκτες τῆς ἐπιστολῆς καὶ σημείωση.— Ἰχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.

13 Ὀκτωβρίου 1799

‘Ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος Ζ' πληροφορεῖ τοὺς μοναχοὺς τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου ὅτι ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου τοὺς ἐγκάλεσε γιὰ τὴν διαφορὰ τους ὡς πρὸς τὴν κατοχὴ τοῦ τόπου τῆς Ἀναπαυσίας. ‘Ο πατριάρχης δίνει ἐντολὴ στοὺς Ἐηροποταμινούς νὰ ἐκλέξουν καὶ νὰ στείλουν στὴν Κωνσταντινούπολη ἓνα μέλος τοῦ μοναστηριοῦ, εἰδήμονα καὶ πρακτικόν, στὸν ὁποῖο θὰ παραδώσουν ὅλα τὰ πρωτότυπα ἔγγραφα, ὄχι ἀντίγραφα, τόσο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὅσο καὶ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης (ἑσωτερικὰ - ἐξωτερικὰ), παλαιὰ καὶ νέα, ποὺ κατέχει ἡ μονὴ γιὰ τὸν ἐπίδικο τόπο, προκειμένου ἡ σύνοδος νὰ κρίνει τὴν διαφορὰ, μὲ τὴν ἀπαραίτητη δικαιοσύνη καὶ μὲ τρόπο ἀδιάβλητο, ὥστε νὰ πάψουν οἱ μονεὶς νὰ ἐμπίπτουν στὸ ἀμάρτημα τῆς πλεονεξίας, ποὺ προκαλεῖ ψυχικὲς καὶ σωματικὲς βλάβες.

Ὑπογράφει ὁ πατριάρχης Νεόφυτος.

Ἄρχ.: *... Διὰ τῆς παρουσίας ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς, δηλοποιούμεν ὑμῖν, ὅτι περὶ τοῦ τόπου τῆς ἀναπαυσίᾶς...*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 58.

174 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' στοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ νὰ διευθετήσουν τὴν διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 120. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.— Στὸ κείμενο, ποὺ ἀναφέρεται στὴ διαμάχη μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου, ἔχουν γίνεи δύο προσθῆκες, μὲ τὴν ἴδια ἡμερομηνία.— Σημείωση.

9 Φεβρουαρίου 1800

‘Ο πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος Ζ' ζητᾷ ἀπὸ τοὺς ἐπιστά-

τες τοῦ Ἁγίου Ὁρους, νὰ συμβιβάσουν τὶς μονὲς Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου, σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διαφορὰ τους ὡς πρὸς τὴν κατοχὴ κάποιου τόπου [Ἁναπαυσίας], ὥστε καὶ οἱ δύο μονὲς νὰ καταστοῦν κάτοχοι παραλιακῶν τόπων, πού νὰ γειτονεύουν μὲ αὐτὲς καὶ νὰ εἶναι χρήσιμοι. Τὰ ὑποσχετικὰ γράμματα συμβιβασμοῦ τῶν δύο μονῶν θὰ πρέπει νὰ σφραγιστοῦν μὲ τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες καὶ νὰ σταλοῦν στὸν πατριάρχη γιὰ νὰ ἐκδώσει πατριαρχικὰ σιγιλιώδη γράμματα.

Ὁ πατριάρχης ζητᾷ ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὁρους νὰ μὴ κοινολογοῦν ὅσα τοῦ γράφουν καὶ ὅσα αὐτὸς τοὺς ἀνταπαντᾷ, κυρίως σὲ ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ἀγά.

Ὑπογραφή τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου.

Μετὰ τὴν ὑπογραφή, ὁ πατριάρχης πληροφορεῖ τοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὁρους ὅτι γιὰ τὴ μαχούτικη ὑπόθεση τοῦ Ρούσου καταβλήθηκαν, ἀπὸ τοὺς ἐπιτρόπους τους στὴν Κωνσταντινούπολη, 550 γρόσια στὸ μποσταντζή πασά ἀγά. Ὁ πατριάρχης ζητᾷ νὰ φερθοῦν καλὰ στὸ νέο ἀγά καὶ νὰ τὸν περιποιηθοῦν.

Ἄρχ.: . . . καὶ ἐπίτιδες γράφοντες ἐντελλόμεθα / ὑμῖν ἐκκλησιαστικῶς . . .

Ὁ πατριάρχης τὴν ἴδια μέρα γράφει καὶ στὶς δύο μονὲς καὶ ζητᾷ νὰ συμβιβαστοῦν (πρβλ. ἀρ. 175).

Εὐδόκιμος, ἀρ. 60.

175 Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' στοὺς προεστοὺς τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιὰ νὰ συμβιβαστοῦν

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 240. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφικὰ λάθη.— Οἱ παραλήπτες ἀναγράφονται στὸ verso τοῦ β' φύλλου.— Ἴχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.

9 Φεβρουαρίου 1800

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος Ζ' πληροφορεῖ τοὺς προεστοὺς τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου ὅτι ἔλαβε τὰ ἐνυπόγραφα καὶ ἐνσφράγιστα γράμματά τους, μὲ τὰ ὁποῖα ζητοῦν προθεσμία ὡς τὴν ἀνοιξή, ὅποτε θὰ μεταβοῦν ἐκπρόσωποί τους στὴν Κωνσταντινούπολη, γιὰ νὰ ἀρθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἢ μεταξὺ τους διαφορὰ [σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Ἁναπαυσίας]. Ὁ πατριάρχης ζητᾷ ἀπὸ τὶς δύο μονὲς νὰ συμβιβαστοῦν ἐπὶ τόπου καὶ νὰ μὴ στείλουν ἐκπροσώπους τους στὴν Κωνσταντινούπολη, γιατί ἡ ἐπίλυση τῶν διαφορῶν στὴν Πόλη δημιουργεῖ κακὴ φήμη καὶ σπιλώνει τὴν ὑπόληψη τῶν μονῶν.

Ὑπογράφει ὁ πατριάρχης Νεόφυτος.

Ἄρχ.: ... Ἐξ ἀμφοτέρων / ὑμῶν τῶν μοναστηρείων ἐδεξάμεθα δύο μοναστηριακά ἐνυπόγραφα καὶ ἐνσφράγιστα γράμματα...

Πρβλ. ἀρ. 173.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 59.

176 Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Νεοφύτου Ζ' στοὺς προηγουμένους τῶν μονῶν Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου

Πρωτότυπο.—Χαρτί (δίφυλλο) 345×242. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.—Διατήρηση καλή.—Ὁρθογραφία.—Στὸ verso τοῦ β' φύλλου οἱ ἀποδέκτες τῆς ἐπιστολῆς.—Ἴχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.—Σημείωση.

14 Φεβρουαρίου 1800

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος Ζ' ἀπευθύνεται στοὺς προηγουμένους τῶν μονῶν Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων σχετικὰ μὲ τὴ διαμάχη μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου. Τονίζει ὅτι ὁ ἴδιος προΐσταται ὅλων τῶν μονῶν καὶ ἔχει τὴν εὐθύνη γιὰ τὴν εὐστάθεια καὶ τὴν καλὴ διοίκησή τους. Ἡ εὐθύνη αὐτὴ εἶναι μεγαλύτερη γιὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος, δεδομένου ὅτι ἐκεῖ εἶναι οἰκεῖος τους· τὸν γνωρίζουν ὅλοι καὶ τοὺς γνωρίζει. Αὐτὸς εἶναι καὶ ὁ λόγος ποὺ δὲν ἀνέχεται τίς διαμάχες καὶ τίς ταραχὲς ποὺ προκαλοῦν ζημία. Ὁ πατριάρχης ἔγραψε στοὺς ἐπιστάτες καὶ τοὺς ναζήριδες τοῦ Ὄρους, καθὼς καὶ στὶς δύο μονές, Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου, καὶ ζητᾷ νὰ γίνῃ διόρθωση καὶ συμβιβασμός. Ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες καὶ τοὺς ναζήριδες ὁ πατριάρχης ζητᾷ νὰ καταβάλουν κάθε προσπάθεια, γιὰ νὰ συμβιβαστοῦν τὰ μοναστήρια καὶ νὰ συνδιαλαγοῦν τὰ δύο μέρη μὲ φιλάδελφο τρόπο, ὥστε νὰ ἐξαλειφθεῖ ἡ διαφορὰ καὶ ἡ κάθε μονὴ νὰ πάρῃ τὸν τόπο ποὺ τῆς ἀνήκει, ποὺ νὰ εἶναι κοντὰ στὰ σύνορά της καὶ νὰ τῆς εἶναι χρήσιμος. Ζητᾷ τὰ συμφωνητικὰ γράμματα νὰ ὑπογραφοῦν ἀπὸ τοὺς δύο προηγουμένους καὶ νὰ τοῦ σταλοῦν γιὰ νὰ ἐκδώσῃ σιγιλλιῶδες ἐκκλησιαστικὸ γράμμα.

Ὁ πατριάρχης ἀναφέρεται στὸ μισθὸ τῶν δύο διαδοχικῶν δασκάλων τῆς σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ὁ πατριάρχης γράφει ὅτι δὲ γνωρίζει τίποτα γιὰ τὴν ἐγκατάσταση τῶν δασκάλων στὸ Ὄρος καὶ ζητᾷ νὰ τὸν πληροφορήσουν γιὰ τὴν ἔκβαση τῆς ὑπόθεσης κάποιου δολίου, ὁ ὁποῖος προσπάθησε νὰ οἰκειοποιηθεῖ τὸ μισθὸ καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ μακαρίτη δασκάλου.

Ὑπογράφει ὁ πατριάρχης Νεόφυτος.

Ἄρχ.: ... Ἐπειδὴ εὐχόμεθα ὀφέλειαν ἀπαραίτητον νὰ προϊστάμεθα...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 61.

177 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ Βούλγαρο Θάσου ἀπὸ τὸ Δημήτριο τοῦ Ἰωάννη Θασσίτη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 190 × 145. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὀρθογραφικὰ λάθη.— Σημειώσεις στὸ recto τοῦ β' φύλλου.

10 Ἰουνίου 1800

Ὁ Δημήτριος, γιὸς τοῦ μακαρίτη Ἰωάννη Θασσίτη, ἀπὸ τὸ χωριὸ Βούλγαρο, ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τὸ ἀμπέλι του, ἕκτασης ἑνὸς στρέμματος, ποῦ βρίσκεται μέσα στὸ χωριό. Ἡ ἀφιέρωση ἔγινε γιὰ μνημόσυνο τοῦ ἴδιου καὶ τῶν γονέων του.

Ὑπογράφει ὁ ἀφιερωτής, ὁ ὁποῖος ἔθεσε καὶ τὸ δακτυλικὸ ἀποτύπωμά του. (Τὸ ἔχνος κάτω δεξιά.)

Ἄρχ.: † Δια τοῦ παρόντος ἀφιερωτικὸν γράμματος, δηλοποιῶ / ἐγὼ ὁ Δημήτριος υἱὸς τοῦ μακαρίτου Ἰωάννου Θασσίτου. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 257.

178 Ἐπιστολὴ τῶν προΐσταμένων τῶν μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους στὸν πατριάρχη Νεόφυτο Ζ' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου

Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 235. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὀρθογραφία.— Σημείωση.

24 Ἰουνίου 1800

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν, πρὶν ἀπὸ λίγες ἡμέρες, εἶχαν γράψει στὸν πατριάρχη γιὰ νὰ τὸν πληροφορήσουν σχετικὰ μὲ τὴν ἐπιτόπια ἐξέταση ποῦ πραγματοποιοῦσαν προκειμένου νὰ ἐπιλυθεῖ ἡ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν ἐκθέτουν τὸ ἱστορικὸ καὶ τὰ ἀποτελέσματα τῶν συζητήσεων ποῦ ἔγιναν στὶς Καρυές.

Οἱ ἐπιστάτες ζήτησαν ἀπὸ τίς δύο μονές νὰ παρουσιάσουν τὰ ἔγγραφα ἐκεῖνα ποῦ θὰ τίς δικαίωναν. Ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου παρουσίασε ἕξι ἔγγραφα καὶ ἡ μονὴ Ξηροποτάμου δύο. Μερικὰ ἀπὸ τὰ ἔγγραφα ἀπορρίφθηκαν καὶ ἄλλα θεωρήθηκαν ὡς ἔγκυρα, μὲ αἰτιολογία ποῦ ἀναφέρεται σὲ κατάστιχο ποῦ στέλνουν στὸν πατριάρχη. Ἀπὸ τὴν ἐξέταση ἔγινε φανερὴ ἡ ἀδυναμία τῶν Κουτλουμουσιανῶν ἐγγράφων καὶ ἡ ἀξιοπιστία τῶν Ξηροποταμηνῶν ἐγγράφων, χωρὶς νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψη τὰ τουρκικὰ (ἐξωτερικὰ) γράμματα σὲ μετάφραση ποῦ παρουσιάστηκαν, δηλαδὴ τὸ συνορλαμά, ὁ ὁποῖος ἐκδόθηκε ἀπὸ κριτὴ καὶ ὁ ὁποῖος περιέχει τὰ σύνορα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἀπαράλλακτα μὲ τὸ χρυσοβούλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου, καὶ τὸ χάτι σερίφ τοῦ σουλτάνου Σελίμ, ὁ ὁποῖος ἀνοικοδόμησε τὴ μονὴ ὡς ἀνταπόδοση τοῦ θαύματος τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν ἔφτασαν στὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἐπίδικος τόπος ἀνήκει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου καὶ ζήτησαν ἀπὸ τὶς δύο μονές νὰ συμβιβαστοῦν, σύμφωνα μὲ τὸ δίκαιο καὶ ἀδελφικῶς. Οἱ Ξηροποταμηνοὶ δέχτηκαν νὰ προχωρήσουν σὲ συμβιβασμό, ὥστε νὰ γίνουν τὰ σχετικά συμβιβαστικὰ γράμματα, πού θὰ ἐπικυρωθοῦν ἀπὸ τὸν πατριάρχη, σύμφωνα μὲ τὴν ἐντολὴ του. Οἱ ἐκπρόσωποι πῆγαν ἐπὶ τόπου καὶ συνέκριναν τὰ ἔγγραφα μὲ τοὺς ἐπίδικους τόπους. Τὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου πού θεωρήθηκαν ἔγκυρα ἀναφέρονται στὸ κελλίον Ἀναπαυσία, χωρὶς νὰ μνημονεύουν τὰ ὄρια. Ἀντίθετα, στὸ χρυσοβούλλο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου περιέχεται ὀριοθεσία. Οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν ἀποφάσισαν ὅτι τὸ κελλίον τῆς Ἀναπαυσίας μὲ τὴν περιοχὴ του θὰ ἀνήκει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου καὶ προβαίνουν στὸν περιορισμό. Οἱ Κουτλουμουσιανοὶ δὲν ἀποδέχτηκαν τὴ λύση τῶν ἐκπροσώπων.

Στὶς Καρυές, στὸν πρῶν Κωνσταντινουπόλεως Γρηγόριο, οἱ Κουτλουμουσιανοὶ παρουσίασαν, γιὰ πρώτη φορά, συμβιβαστικὸ γράμμα τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7121(1613), πού περιεῖχε τὰ ὄρια τῆς Ἀναπαυσίας. Ὁ Γρηγόριος προέτρεψε τοὺς ἐκπροσώπους νὰ πασχίσουν νὰ συμβιβάσουν τὶς δύο μονές. Οἱ ἐκπρόσωποι ἀποφάσισαν νὰ ἐξετάσουν, γιὰ δευτέρη φορά, ἐπὶ τόπου τὰ ὄρια τῶν μονῶν, μὲ τὸν ὅρο ὅτι τὰ δύο μοναστήρια θὰ τοὺς δώσουν αὐτοκρίσια, δηλαδή θὰ ἀποδεχτοῦν τὴν ἀπόφαση, ὅποια καὶ ἂν εἶναι. Ἡ πρόταση αὐτὴ δὲν ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ὅπως δὲν ἔγινε δεκτὴ καὶ ἡ πρόταση γιὰ μεσολάβηση.

Ἵπογράφων: Ὁ Συμεών, ἀρχιμανδρίτης, σκευοφύλακας Βατοπεδίου (ὑπογραφή μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα. Ὁ Σ. εἶχε ὑπογράψει καὶ στὸ τέλος γιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς γνησιότητος τοῦ ἀντιγράφου). Ὁ Γεννάδιος, προηγούμενος Βατοπεδίου. Ὁ Δοσίθεος, προηγούμενος Βατοπεδίου. Ὁ Νικηφόρος, χαρτοφύλακας, ἐπίτροπος Ἰβήρων (ὑπογραφή μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα. Ὁ Ν. εἶχε ὑπογράψει καὶ στὸ τέλος γιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς γνησιότητος τοῦ ἀντιγράφου). Ὁ Μηνᾶς, διδάσκαλος Ἰβηρίτης. Ὁ Χριστόφορος μοναχός. Ἐκ τῶν ἐπιτρόπων τῆς κοινότητος: Ὁ Διονύσιος, προηγούμενος Ἰβήρων. Ὁ Γαλακτίων, γέρον τῆς Φιλοθέου.

Ἄρχ.: † Πρὸ ὀλίγων τινῶν ἡμερῶν ἐγράψαμε τῇ θεοφρουρήτῳ αὐτῆς κορυφῇ. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 62.

179 Καταγραφή καὶ περίληψη τῶν Κουτλουμουσιανῶν καὶ Ξηροποταμηνῶν ἐγγράφων γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας

α) Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 370×245. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλὴ.— Ὁρθογραφία.

β) Ἀντίγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 340 × 235. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

25 Ἰουνίου 1800

Οἱ προϊστάμενοι τῶν μονῶν Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων ἐξέτασαν τὰ ἔγγραφα τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου. Παρέχεται μικρὴ περίληψη κάθε ἔγγραφου, καθὼς καὶ κριτικὴ σχετικὰ μὲ τὴν ἐγκυρότητά του.

1) Κουτλουμουσιανὰ ἔγγραφα:

α) Ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας ἀπὸ τὸν Πρῶτο Ἰσαάκ στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου (Actes de Kutlumus, ἀρ. 15). Τὸ ἔγγραφο θεωρεῖται γνήσιο. Στὸ ἔγγραφο ἀναφέρεται ὅτι ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου ὀφείλει νὰ δίνει στὴν κοινότητα 8 λίτρες λάδι καὶ 12 μέτρα κρασί, ὅπως ἔδινε καὶ πρὶν. Γιὰ νὰ μὴ ζημιωθεῖ ἡ κοινότητα, ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου πρέπει νὰ τῆς δώσει τὸ κελλίον τοῦ Φιλαδέτου (Φιλαδίτου στὸ ἔγγραφο τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου). Παρὰ τὸ γεγονός ὅτι τὸ ἔγγραφο δὲν εἶναι χρονολογημένο [εἶναι τοῦ ἔτους 1329], δὲν ἔχει σφραγίδα τοῦ Πρώτου καὶ μία ἀράδα πρὸς τὸ τέλος εἶναι ξυσμένη καὶ γραμμένη μὲ νεότερο κονδύλι, θεωρεῖται ὡς ἔγκυρο. Δὲ θεωρεῖται, ὡστόσο, ἔγκυρη ἡ καταγραφή τῶν συνόρων τῆς Ἀναπαυσίας ποὺ βρίσκεται στὸ νῶτο τοῦ ἔγγραφου. Ἡ καταγραφή αὐτὴ ἔχει γίνε μὲ νεότερο κονδύλι καὶ *χυδαῖκην φράσιν* καὶ φέρει τὴ χρονολογία 6841 (1333/4). Στὴν καταγραφή αὐτὴ ἐπαναλαμβάνεται καταγραφή ἄλλου ἔγγραφου, ποὺ θὰ ἀναφερθεῖ παρακάτω καὶ φέρει τὴ χρονολογία 7038 (1528/9). Τὸ ἔγγραφο φέρει τὴν ὑπογραφή τοῦ ἱερομονάχου Γρηγορίου ἀπὸ τὴ μονὴ Βατοπεδίου μὲ νεότερο κονδύλι. Τὸ ὄνομα τοῦ Γρηγορίου βρίσκεται καὶ στὸ πίσω μέρος τοῦ ἔγγραφου, κάτω ἀπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Πρώτου Ἰσαακίου, ὁ ὁποῖος ὑπογράφει τὸ κόλλημα τῆς μεμβράνης. Ἡ ὑπογραφή τοῦ Πρώτου ἔχει θεθεῖ γιὰ τὴν ἀσφάλεια τῆς μεμβράνης καὶ ὄχι πρὸς βεβαίωση τῶν ὄσων ἀναφέρονται στὸ πίσω μέρος τοῦ ἔγγραφου. Ἡ καταγραφή δὲν ἔγινε δεκτὴ, γιὰτι καὶ σὲ ἔγγραφο τῆς γειτονικῆς μονῆς τοῦ Ρωσικοῦ τοῦ ἔτους 6938 (1430) ποὺ ἐκδόθηκε ἀπὸ τὸν Πρῶτο καὶ τὴν Κοινὴ Σύναξιν (πρόκειται προφανῶς γιὰ τὸ γράμμα τοῦ Πρώτου: Actes de Saint Pantéléèmon, ἀρ. 20), ἀναφέρεται ὅτι τὰ γράμματα τῆς ἀφιερώσεως (προσενέξεως) τῆς Ἀναπαυσίας δὲ φέρουν ὀριοθεσία.

β) Ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου τοῦ ἱερομονάχου Ματθαίου, ὑποτακτικοῦ καὶ διαδόχου τοῦ προηγούμενου Ἰσαάκ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 16). Τὸ ἔγγραφο φέρει περισσότερες ἀπὸ δέκα ὑπογραφὰς ἡγουμένων. Ὡστόσο, δὲν εἶναι χρονολογημένο καὶ δὲν περιέχει καταγραφή τῶν συνόρων.

γ) Γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως, ποὺ φέρει ὑπογραφὰς ἡγουμένων ἀπὸ μονὲς παλαιές, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ σώζονται, καὶ τῶν ἀρχιερέων Τυρνόβου, Νικαίας καὶ Ἱερισσοῦ. Τὸ ἔγγραφο φέρει κέρμη βούλλα,

κολλημένη με ισπανικό κερι, τοῦ Πρωτάτου στοῦ ἐπάνω περιθώριο καὶ ὄχι ἐπερασμένην λουρίδαν, ὅπως ἦταν ἡ συνήθεια τὴν ἐποχὴ ἐκείνη. Τὸ γράμμα αὐτό, με χρονολογία 7037 (1528, Actes de Kutlumus, ἀρ. 53), ἀναφέρεται στὴν ἐκδίκαση τῆς διαφορᾶς καὶ τῆ δικαίωση τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου. Τὸ γράμμα αὐτὸ μνημονεῦει ὅρια τῆς Ἀναπαυσίας. Δὲν ἔγινε δεκτὸ ὡς γνήσιο γιατί: 1ο) οἱ ἀρχιερεῖς ὑπογράφουν με τὴν ἔκφραση ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης δεῖνα, ἂν καὶ εἶναι πρωτόθρονοι· 2ο) ἡ κέρινη βούλλα δὲν εἶναι τοῦ γράμματος· 3ο) ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ δὲν εἶχαν χαρτιά, πράγμα πού σημαίνει ὅτι, εἴτε ἡ Κοινὴ Σύναξις δὲν ἔγινε εἴτε ὅτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ ἐμφάνισαν τὰ ἴδια χαρτιά πού ἐμφανίζουν καὶ τώρα· 4ο) τὸ ὀροθέσιο στοῦ πίσω μέρος τοῦ ἐγγράφου τοῦ Πρώτου Ἰσαὰκ εἶναι ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ ὀροθέσιο τοῦ παρόντος ἐγγράφου· 5ο) στοῦ γράμμα μνημονεῦονται ὀνόματα παλαιῶν μοναστηριῶν καὶ δὲν ἀναφέρονται τὰ δεκαεννέα ὑπάρχοντα μοναστήρια.

δ) Γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως πού φέρει ὑπογραφὲς ἡγουμένων ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα μοναστήρια τοῦ ἔτους 7055 (1547, Actes de Kutlumus, ἀρ. 56). Τὸ γράμμα αὐτό, πού δικαίωσε τοὺς Κουτλουμουσιανούς καὶ ἀπομάκρυνε τοὺς Ἐηροποταμηνοὺς, δὲν ἔγινε δεκτὸ ἀπὸ τὸ παρὸν δικαστήριο γιατί: 1ο) ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ δὲν εἶχαν ἔγγραφα· 2ο) ἀναφέρει ὅτι στὸν ἐπίδικο τόπο πῆγαν οἱ τρεῖς ἱεράρχες, πράγμα πού δὲν μνημονεύεται στοῦ προηγούμενου ἔγγραφου· 3ο) δὲν μνημονεύεται στοῦ ἔγγραφου τοῦ ἱερομονάχου Ματθαίου ἢ ἀποθήκη ὡς ἀρσανὰς τῆς Ἀναπαυσίας, ὅπως ἀναφέρει τὸ παρὸν γράμμα.

ε) Γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Συνάξεως με ὑπογραφὲς ἡγουμένων τοῦ ἔτους 7034 (1536). Τὸ γράμμα εἶναι κατεστραμμένο (λυμένο) ἀπὸ τὸ βρέξιμο καὶ φέρει διορθώσεις με νεότερο κονδύλι. Ἐπιπλέον, ἀναφέρεται σὲ αὐτὸ ὅτι ἢ Ἀναπαυσία, πού ἀποδίδεται στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ἔχει ἀποθήκη κάτω στὸν αἰγιαλὸ. Θεωρήθηκε ὡς μὴ ἔγκυρο, γιατί: 1ο) φέρει διορθώσεις με νεότερο κονδύλι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ἔτος· 2ο) ἀναφέρει ὅτι οἱ Ἐηροποταμηνοὶ δὲν εἶχαν ἔγγραφα· 3ο) ἀναφέρει ὅτι ἢ Ἀναπαυσία ἔχει ἀποθήκη, παραπέμποντας στὰ ἀφιερωτήρια, στὰ ὁποῖα ὅμως δὲν ὑπάρχει σχετικὴ μνεία.

ς) Γράμμα τῆς Κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7094 (1588) πού ἀναφέρει τὰ σύνορα τῆς Ἀναπαυσίας, ὅπως μνημονεύονται στὰ ἄλλα γράμματα τῆς μονῆς. Τὸ ἔγγραφο στοῦ μέσον του ἔχει τὴ χρονολογία 7036 (1528), με ἄλλη γραφή, εἶναι ξυσμένο καὶ διορθωμένο (Actes de Kutlumus, ἀρ. 60 ;). Τὸ γράμμα δὲ θεωρήθηκε ὡς ἔγκυρο, γιατί: 1ο) ἀναφέρει ὅτι, στὴν ἐπιτόπια ἐρευνα, τὰ σύνορα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου βρέθηκαν νὰ εἶναι τὰ ἴδια με αὐτὰ πού μνημονεύονται στὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς, πράγμα πού δὲν μπορεῖ νὰ ἰσχύει γιὰ τὰ ἔγγραφα πού εἶναι ἔγκυρα· 2ο) εἶναι ξυσμένο καὶ διορθωμένο.

2) Ἐηροποταμηνὰ ἔγγραφα:

α) Χρυσόβουλλο τοῦ Ἀνδρονίκου Β' τοῦ ἔτους 6810 (1302) με μαλαμα-

τένια σφραγίδα, τὸ ὁποῖο περιέχει καθορισμὸ τῶν συνόρων (Actes de Xéropotamou, Appendice I, γ, σελ. 230-235).

β) Γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Κοινῆς Συνάξεως πού φέρει περισσότερες ἀπὸ δέκα ὑπογραφές ἡγουμένων τοῦ ἔτους 7077 (1569). Στὸ ἔγγραφο αὐτὸ ἀναφέρεται ὅτι ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου παρουσίασε ἐπίπλαστα γράμματα, πού ἔφτιαξε κάποιος Σεραφεῖμ.

Ἡ λύση δόθηκε σύμφωνα μὲ τὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου (πρβλ. ἀρ. 178).

Ἵπογράφουν (ὑπογραφές μὲ τὸ χέρι τοῦ γραφέα): Ὁ Συμεών, ἀρχιμανδρίτης, σκευοφύλακας Βατοπεδίου. (Ὁ Σ. εἶχε ὑπογράψει καὶ στὸ τέλος γιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς γνησιότητας τοῦ ἀντιγράφου). Ὁ Γεννάδιος, προηγούμενος Βατοπεδίου. Ὁ Δοσίθεος, προηγούμενος Βατοπεδίου. Ὁ Νικηφόρος, χαρτοφύλακας, ἐπίτροπος Ἰβήρων. (Ὁ Ν. εἶχε ὑπογράψει καὶ στὸ τέλος γιὰ ἐπιβεβαίωση τῆς γνησιότητας τοῦ ἀντιγράφου). Ὁ Μηνᾶς, διδάσκαλος Ἰβηρίτης. Ὁ μοναχὸς Χριστόφορος. Οἱ ἐπιστάτες τῆς κοινότητος: Ὁ Διονύσιος, προηγούμενος Ἰβήρων. Ὁ Γαλακτίων, Φιλοθεΐτης.

Ἰ. Αρχ.: Ἐνταῦθα παρίστανται κεφαλαιωδῶς τὰ γράμματα τῶν δύο Ἱερῶν μοναστηρίων. . .

Εὐδόκιμος, ἀρ. 63.

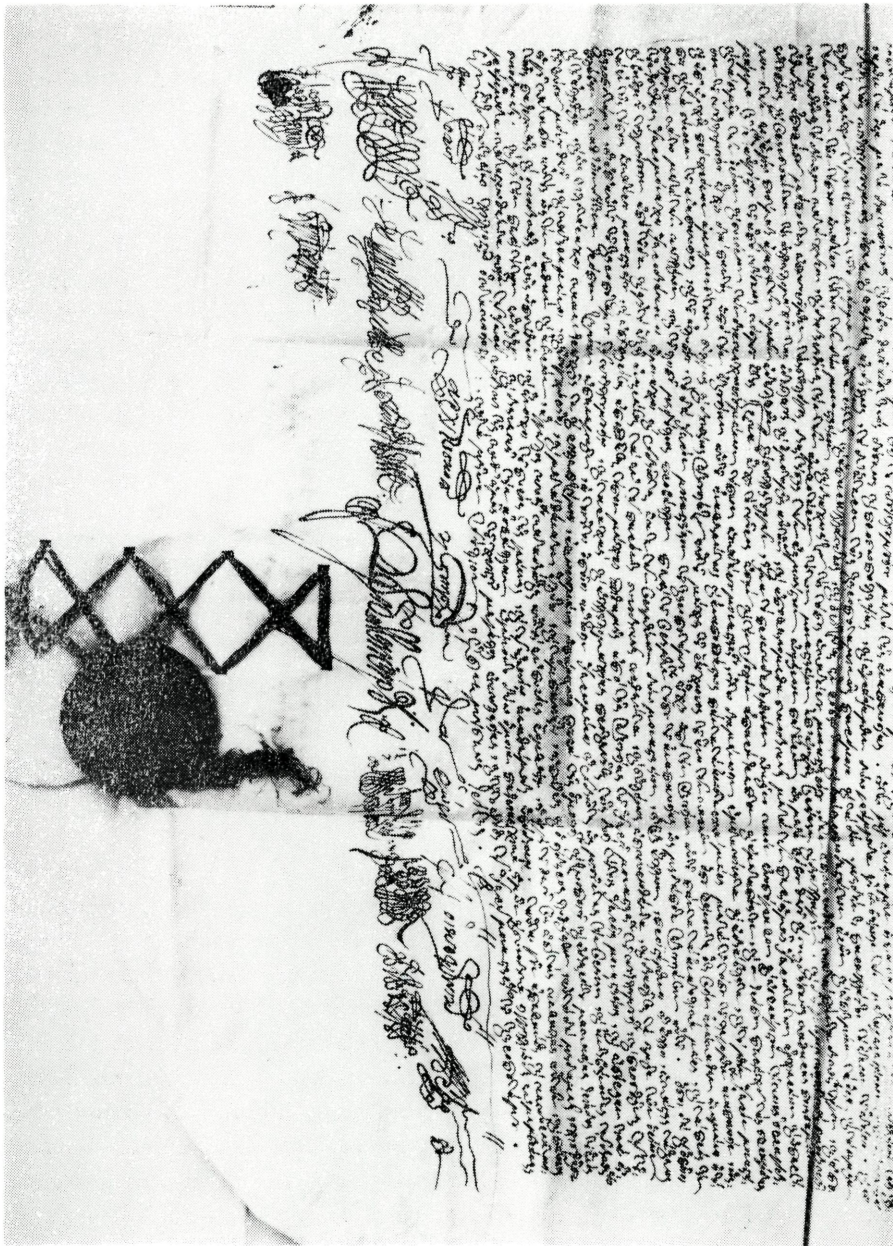
180 Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ σιγιλλιῶδες γράμμα τοῦ Νεοφύτου Ζ' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας

Πρωτότυπο.—Μεμβράνη 720 × 572. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.—Διατήρηση καλή.—Ὁρθογραφία, συντομογραφίες.—Στὸ κάτω μέρος κρέμεται μὲ γαλάζια μῆρινθο ἡ μολύβδινη σφραγίδα τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου (διαμ. 0.062): *Νεόφυτος / * ἐλέω Θεοῦ * / ἀρχιεπίσκοπος / Κωνσταντινουπόλεως / Νέας Ρώμης καὶ οἰ/κουμηνικός πατριάρχης / αφθ'*

Ἰούλιος 1800, ἰνδ. 3

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος Ζ' καὶ ἡ σύνοδος ἀναφέρουν ὅτι δὲν ἀρκεῖ νὰ κρίνουν δίκαια, ἀλλὰ ὀφείλουν ἐπίσης νὰ ἐπικυρώνουν παλαιότερες ἀποφάσεις, πού ἀνταποκρίνονται στὴν ἀλήθεια. Γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ ἐπικυρώνουν τὴν παλαιὰ ἀπόφαση συμβιβασμοῦ τῆς κοινότητος τοῦ ἔτους 7121 (1613), ἀνάμεσα στὶς μονὲς Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας.

Ἡ μεταξύ τῶν μονῶν διαμάχη ἐπανῆλθε στὴ διάρκεια τῆς πατριαρχίας τοῦ πρώην Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου, ὁ ὁποῖος, στηριζόμενος σὲ ἀναληθεῖς μαρτυρικὲς καταθέσεις, ἐξέδωσε πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα ὑπὲρ τῶν Ξηροποταμηνῶν. Ἐπειδὴ ἡ ἀπόδειξη τῆς ἀλήθειας δὲν ἦταν ἄμεμ-

Πίν. 18. Συνοδικό και πατριαρχικό σιγilliώδες γράμμα του Νεοφύτου Ζ' για τη διαφορά μεταξύ των μονών Κουτλουμουσίου και Ξηροποτάμου για την κατοχή της 'Αναπαυσίας (Ίούλιος 1800: άρ. 180)

πτη, ἡ ἀπόφαση δὲν ἦταν ὀριστική. Ἡ ἐκκλησία, θέλοντας νὰ ἀποκαταστήσει τὸ δίκαιο καὶ ἐπιθυμώντας νὰ βρεθεῖ τρόπος συμβιβασμοῦ, ἔγραψε στοὺς προκρίτους τοῦ Ἁγίου Ὅρους καὶ ζήτησε νὰ διευθετήσουν τὴ διαφορά. Οἱ πρόκριτοι ὑπερέβησαν τὰ ὅρια πού ἔθεσε ἡ ἐκκλησία καὶ δὲ μιμήθηκαν τοὺς παλαιούς πατέρες τῆς κοινότητος. Ἀναίρεσαν πρεσβυγενή, ἐνυπόγραφα καὶ ἐνσφράγιστα γράμματα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, θεωρώντας ὅτι εἶναι πλαστά, πρὸς ὄφελος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, ἡ ὁποία κατὰ καιροὺς ἰσχυρίστηκε ὅτι δὲν εἶχε σχετικὰ ἔγγραφα. Ὁ πατριάρχης καὶ ἡ σύνοδος παραθέτουν ἀπόσπασμα τῆς παλαιᾶς ἀπόφασης τῆς κοινότητος (τοῦ 1613) πού τίθεται σὲ ἰσχύ.¹

Ἰπογράφουν: Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Νεόφυτος. Ὁ Ἡρακλείας Μελέτιος. Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ (Lemerle: Ἰωάννης). Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. Ὁ Δέρκων Μακάριος. Ὁ Θεσσαλονίκης Γεράσιμος. Ὁ Τυρνόβου Ματθαῖος. Ὁ Νεοκαισαρείας Ἡσαΐας. Ὁ Λαρίσσης Διονύσιος. Ὁ Ἀγκύρας Ἰωαννίκιος [Lemerle: Ἰωάννης].

Ἄρχ.: † *Ὁυτω τῶν κρίνειεν τε καὶ δικάζειν ἡξιωμένων...*

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται τὸ παρὸν ἀνωρθεῖ ὡς κατὰ χάριν ἐκδοθέν, μὲ νέον σιγίλιον / ἐκτεταμένον εἰς δύο μεμβράνας ἐπὶ πατριαρχείας τοῦ κτθ Καλ/λινίκου [Δ'] ποτὲ νικαίας ἐν ἔτει ἄωα' κατὰ μῆνα σεπτεμ(βριο).

Ἔκδ.: Lemerle, Actes de Kutlulumus, ἀρ. 76.—Εὐδόκιμος, ἀρ. 64.— Πίν. 18.

181 Ἐπιστολὴ τοῦ ἐπιτρόπου Μιχάλη Μπάφου στὴ μονὴ Ξηροποτάμου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 310 × 210. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ recto τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Στὸ verso τοῦ β' φύλλου ὁ ἀποδέκτης τῆς ἐπιστολῆς. Ἰχνη σφραγίδας ἀπὸ ἰσπανικὸ κερί.— Σημειώσεις.

10 Αὐγούστου 1800

Ὁ Μιχάλης Μπάφος, ἐπίτροπος τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ Νάξο γράφει στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Νικόδημο καὶ τοὺς ἄλλους πατέρες. Ἀναφέρει ὅτι ἔλαβε τὸ γράμμα τῆς μονῆς, τῆς 22ας Μαΐου, καὶ ὅτι τοὺς ἔγραψε σχετικὰ μὲ τὰ 200 γρόσια πού λείπουν. Ὅμως, τὸ γράμμα τὸ εἶχε δώσει σὲ κάποιον καῖκι, τὸ ὁποῖο ναυάγησε στὴ Μύκονο. Ἔτσι τοῦ ἐπιστράφηκε τὸ γράμμα, στὸ ὁποῖο περιλαμβανόταν καὶ ἡ δοσοληψία τοῦ λογαριασμοῦ τῆς μονῆς. Μετὰ, ἀκολούθησε ἡ πανούκλα στὴ Σμύρνη καὶ κανένα καῖκι δὲν ἤθελε νὰ πλεύσει ἐκεῖ. Αὐτὲς ἦταν οἱ αἰτίες πού δὲν εἶχε ἀπαντήσει ἐγκαίρως. Τώρα, τοὺς στέλνει τοὺς λογαριασμοὺς καὶ ζητᾷ νὰ τοὺς ἐγκρίνουν καὶ νὰ τοὺς δώσουν στὸν Πανάγο Σαϊνόπουλο. Ὁ ἐπίτροπος διαβεβαιώνει ὅτι δὲ θέλει τίποτα ἀπὸ τὴ μονή, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν προσευχὴ τῶν μοναχῶν γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς του καὶ γιὰ τὴν υἰεῖα τῶν παιδιῶν του. Γράφει ὅτι μαζὶ μὲ τοὺς λογαριασμοὺς θὰ ἔπρεπε νὰ στείλει καὶ τὰ καντζιλιερικὰ παντωτικὰ γράμματα, γιὰ ἐνημέρωση (πληροφορία), ἀλλὰ πρέπει νὰ ἀναθεωρηθοῦν.

Τὸ μετόχι βρίσκεται χωρίς χρέη καὶ προτρέπει τοὺς Ξηροποταμηνούς νὰ μὴν τὸ δώσουν σὲ κάποιον ἀπὸ τοὺς ντόπιους καλογήρους πού λέγεται ὅτι θὰ τὸ ζητήσουν. Τὸ μετόχι δὲν πρέπει νὰ δοθεῖ σὲ καλόγηρο διὰ βίου, γιὰ νὰ μὴ συμβεῖ καὶ πάλι ὅτι συνέβη μὲ τὸ Λικήνιο. Ὁ ἐπίτροπος γράφει συγκεκριμένα γιὰ κάποιο μοναχὸ πού ἔχει ὑποσχεθεῖ στὴ μονή ὅτι θὰ τῆς ἀφήσει τὴν ἀκίνητη περιουσία του. Ὁ ἐπίτροπος βεβαιώνει ὅτι ὁ μοναχὸς αὐτὸς δὲν ἔχει τόπο οὔτε γιὰ νὰ πατήσει. Ὡστόσο, μπορεῖ νὰ δανειστεῖ χρήματα καὶ νὰ τὰ δώσει στὴ μονή, προκειμένου νὰ ἀναλάβει τὸ μετόχι. Στὴ συνέχεια θὰ πουλήσει ἢ θὰ πακτιάσει μὲ ἔμπατικὶ τὴ γῆ τῆς μονῆς, πού σημαίνει ὅτι θὰ πουλήσει τὸ 1/4 τῆς. Ἐπίσης θὰ ὑποσχεθεῖ ὅτι, μετὰ τὸ θάνατό του, θὰ ἀφήσει τὰ ὑπάρχοντά του στὴ μονή, ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα θὰ τὰ κληρονομήσουν τὰ ἀδελφία του καὶ οἱ συγγενεῖς του. Ἄν τὸ μετόχι βρίσκεται στὴν κακὴ αὐτὴ κατάσταση, μὲ δύο κελλιά χωρίς στέγες καὶ μὲ πεσμένους τοίχους, ἡ αἰτία εἶναι ὅτι εἶχε δοθεῖ σὲ μοναχοὺς διὰ βίου.

Ἄλλωστε, ὁ ἐπίτροπος εἶχε προθυμοποιηθεῖ νὰ κάνει τὶς ἀπαιτούμενες ἐπισκευές, καὶ γιὰ τὸ λόγο αὐτὸ εἶχε ζητήσει νὰ τοῦ στείλουν ξυλεία ἀπὸ τὸ μοναστήρι. Τὴν ξυλεία αὐτὴ ἡ μονή δὲν τοῦ τὴν ἔστειλε καὶ τὸν προέτρεψε νὰ δαπανᾷ ἓνα μέρος τῶν εἰσοδημάτων τοῦ μετοχίου γιὰ συντήρηση. Γνωρίζοντας ὅτι τὸ μοναστήρι ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τὰ χρήματα, γιὰ νὰ προστατευτεῖ ἀπὸ τὰ χέρια τῶν Ἀραρηῶν, προτιμᾷ νὰ τοὺς στέλνει ὅλο τὸ ποσό.

Ὁ ἐπίτροπος πληροφορεῖ τὴ μονή ὅτι ἔχει σημειώσει στὸ λογαριασμὸ τὰ ὅσα ἔδωσε γιὰ δύο χρόνια στοὺς μαρινέρους ὅπου ἔρριπεν ἡ βασιλεία. Τονίζει ὅτι τὰ συνήθη βασιλικά δοσιματα πληρώνονται ἀπὸ τοὺς πακτωτές, ἀλλὰ τὰ ἔκτακτα αὐτὰ δοσιματα καταβάλλονται ἀπὸ τὰ μοναστήρια. Μάλιστα, σημειώνει ὅτι κατόρθωσε νὰ δώσει ἓνα μικρὸ ποσό, ἀντίθετα ἀπὸ ἄλλα μοναστήρια, πού ἂν καὶ πιὸ φτωχὰ πλήρωσαν τὰ διπλά.

Γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ ἐπαναλαμβάνει ὅτι ἡ μονή δὲν πρέπει νὰ δώσει τὸ μετόχι σὲ κάποιο ντόπιο καλόγερο. Αὐτὸ δὲν τὸ ζητᾷ γιὰ προσωπικὸ συμφέρον, ἀλλὰ γιὰτὶ μὲ τὸν τρόπο πού γίνεται ἡ ἐκμετάλλευση τῆς περιουσίας τοῦ μετοχίου, ἡ μονή βγαίνει πάντα κερδισμένη εἴτε χάνουν εἴτε κερδίζουν οἱ πακτωτές. Τέλος, ἀναφέρει ὅτι στὶς 29 Ἀπριλίου φύσηξε σιρόκος καὶ ἔριξε καταγῆς ὅλη τὴν παραγωγὴ κριθαριοῦ τοῦ νησιοῦ καὶ οἱ πακτωτές θὰ δώσουν τὰ βάρητα σὲ ἐλιές.

Σὲ σημείωση, πού ἐκτείνεται κατὰ μῆκος τοῦ ἀριστεροῦ περιθωρίου, ζητᾷ νὰ τοῦ στείλουν σανίδια καὶ τράβες, γιὰτὶ διαφορετικὰ πρέπει νὰ ἀγοράσει τζάμια, πού δὲ βαστοῦν πολὺ.

Ἐπογράφει ὁ ἐπίτροπος Μιχάλης Μπάφος.

Ἄρχ.: . . . διλοποιῶ τη ὑμετέρα πανοσιοτιτι ὅτι / ἔλαβα τὸ γράμμα σας μαῖου 22

Ἔκδ.: Νικολάου, ἀρ. 22, σελ. 260-3.

182 Πωλητήριο και ἀφιέρωση ἀγαθῶν ἀπὸ τὸ Γεωργάκη τοῦ Ἀλεξανδρῆ

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 205 × 195. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

15 Αὐγούστου 1800

Ὁ Γεωργάκης, γιὸς τοῦ ποτε Ἀλεξανδρῆ, ἀπὸ τὴν κόμη τοῦ Ἁγίου Μάμαντος, πούλησε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου τρία βουβάλια, πέντε ἀγελάδες, πενήντα μοχθηρὰ καὶ ὀκτὼ ἀσκαμνίες (συκαμνίες ;). Ὁ πωλητὴς ἔλαβε τὸ ποσὸ τοῦ ἀντιστοιχοῦσε στὰ παράπανω (γραμμμένο κάθετα στὸ ἀριστερὸ περιθώριο σημειώνεται ὅτι τὸ συνολικὸ ποσὸ ἦταν 350 γρόσια) καὶ τὸ ἀφιέρωσε στὴ μονή, ὅπου ἔγινε μοναχός. Ὁ Γεωργάκης προσθέτει ὅτι καὶ ἂν ἀκόμη φύγει ἀπὸ τὴ μονή, δὲ θὰ μπορεῖ νὰ διεκδικήσει κάποιον ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ ποῦ εἶχε πούλησει καὶ ὅτι στὴν περίπτωσιν ποῦ θὰ καταφύγει στὴ δικαιοσύνη θὰ πρέπει νὰ καταβάλει τὰ ἔξοδα.

Ἵπογράφουν: Ὁ Γεωργάκης τοῦ ποτε Σαραφιανοῦ. Ὁ Γραμμμένος τοῦ Ἀβραμπίκη. Ὁ Λεμονῆς τοῦ γερο-Χριστόδουλου. Ὁ Νικόλαος τοῦ Σαραφιανοῦ. Ὁ Σαραφιανὸς τοῦ Μιχάλη.

Ἄρχ.: *''μέ το παρόν μου φανερόνο, ἐγὼ ὁ γεωργάκις του ποτέ ἰὸς του / ἀλεξανδρῆ...''*

Εὐδόκιμος, ἀρ. 201.

183 Ἱστορικὸ τῆς διαμάχης μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας

Πρωτότυπο.— Χαρτί (τετράφυλλο φυλλάδιο) 490 × 175. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ὁρθογραφία.

Ἰοκτώβριος 1800

Ὁ μοναχὸς Ἱερόθεος τῆς μονῆς Ξηροποτάμου ἐκθέτει τὸ ἱστορικὸ τῆς διαφορᾶς τῆς μονῆς του μὲ τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας, κατὰ τὰ δύο τελευταῖα χρόνια (ἀπὸ 1797 ἕως τὴν 29ῃ Αὐγούστου 1800). Καταγράφει τὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς του (χρυσόβουλλο Ἀνδρονίκου, γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῶν εἴκοσι μονῶν, μὲ μαρτυρία 13 μοναστηριακῶν προεστῶν (1569), χατὶ σερίφ, συνορλαμά, βακουφναμέ, νέο βακουφναμέ, φερμάνια) μὲ τὰ ὁποῖα πιστοποιεῖται ἡ ἰδιοκτησία τῆς μονῆς του. Ὡστόσο, τὸν περασμένο χρόνο, οἱ Κουτλουμουσιανοὶ ἔκαναν ἀγωγὴ, ἔκοψαν ξύλα καὶ ἔβαλαν ζῶα νὰ βοσκήσουν στὸν ἐπίδικον τόπον, ἀπὸ τὸ κελλίον τῆς Ἀναπαυσίας ὡς τὸν αἰγιαλὸν. Ἐπὶ πατριαρχίας τοῦ ἀπὸ Σμύρνης Γρηγορίου, ὁ ὁποῖος παρῶκησε στὴ μονὴ Ἰβήρων, ἡ κοινότης ἀποφάσισε νὰ στείλει κάποιον στὴν Κωνσταντινούπολιν γιὰ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ κρασορακίου. Οἱ Κουτλουμουσιανοὶ

δέχτηκαν νὰ μεταβεῖ ἐκεῖ ὁ σκευοφύλακας τῆς μονῆς τους, Διονύσιος, γιατί ἤθελαν νὰ ἐγείρουν ἀγωγή κατὰ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου. Ὁ Διονύσιος δὲ φρόντισε γιὰ τὴν ὑπόθεση ποὺ εἶχε σταλεῖ, μαζὶ μὲ τὸ μακαρίτη Ἰβηρίτη Διονύσιο, γεγονός ποὺ ἀποδεικνύεται καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι τὸ "Ἅγιον Ὅρος πρέπει νὰ καταβάλλει ἐτησίως 1.000 γρόσια γιὰ ἀμπελοστρέμματο. Περιγραφή τῶν δικῶν ποὺ ἀκολούθησαν καὶ κριτικὴ τῶν ἐγγράφων ποὺ παρουσιάστηκαν τόσο κατὰ τὶς δύο περιόδους τῆς πατριαρχίας τοῦ Γρηγορίου Ε' ὅσο καὶ κατὰ τὴν περίοδο τῆς πατριαρχίας τοῦ Νεοφύτου, ὁ ὁποῖος ἀνῆλθε στὸν πατριαρχικὸ θρόνο μὲ φερμάνι καὶ ἐγκαταβίωσε στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ὅπου ἔκτισε καὶ σπίτια.

Ἄρχ.: "αγκαλὰ καὶ ἀκολουθῆται πολλὰς φορὰς...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 65.

184 Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Τζιτζόρι ἀπὸ τὴ Γιαννάκαινα Κουμουντούραινα

Πρωτότυπο.— Χαρτί 314 × 215. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι καστανό, ἐξίτηλο.— Διατήρηση καλὴ.— Ἀνορθόγραφο.

1 Νοεμβρίου 1800

Ἡ Γιαννάκαινα Κουμουντούραινα ἀφιέρωσε στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου πατρικὸ ἀμπέλι στὸ χωριὸ Τζιτζόρι, στὸ Νησί [Μεσσηνίας], προκειμένου νὰ ἐγγραφοῦν ὀνόματα στὴν παρρησία τῆς μονῆς. Τὸ ἀμπέλι εἶναι τριῶν στρεμμάτων, χωρισμένο σὲ δύο μέρη, καὶ ἡ Γιαννάκαινα τὸ εἶχε ἀγοράσει ἀπὸ τὸ Γιαννάκη, γιὸ τοῦ μακαρίτη Πανάγου Μάτζαρη. Ἀναφέρονται τὰ ὀνόματα τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν κτημάτων ποὺ συνορεύουν μὲ τὸ χωρισμένο σὲ δύο μέρη ἀμπέλι: α) Γεωργάκης Καρλότζης, Πέτρος Πουλόπουλος, Γιαννάκης Μάτζαρης, Νικολάκης Σπάρλας καὶ ἡ στράτα τοῦ δημοσίου. β) Ἡγούμενος Χρυσοκελαρίτης, Παντελῆς Πήνας, Στασινὸς Δαριώτης, Γιαννάκης Μάτζαρης, Νικολάκης Σπάρλας.

Ἐπογράφουν: Ἡ ἀφιερῶτρια. Ὁ Πανάγος Μάτζαρης. Ὁ Θεαναγασίς Μάντζαρης, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Στὸ πίσω μέρος μνημονεύονται τὰ ὀνόματα ποὺ γράφτηκαν στὴν παρρησία τῆς μονῆς: Παῦλος, Χρυσουγὴ, Ἰωάννης, Κανέλλα. Σημειώνεται ὅτι μέσα στὸ ἀμπέλι ὑπάρχουν 60 ἐλιές ἀγριεὲς καὶ μαῦρες καὶ 4 ἀμυγδαλιές.

Ἄρχ.: δια του παροντος διλοπιου γραματος φανερονι η ειποκατοθεν ηπογεγρα/μενη γιανακενα...

Εὐδόκιμος, ἀρ. 196.

185 Πωλητήριο στη μονή Ξηροποτάμου χωραφιοῦ στη Σάρτη ἀπὸ τὰ ἀδέλφια Γιάννη καὶ Θεοδώρα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 290 × 195. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

18 Νοεμβρίου 1800

Τὰ ἀδέλφια Γιάννης καὶ Θεοδώρα, πούλησαν στὴ μονή Ξηροποτάμου χωράφι στὴ Σάρτη ἔναντι 165 γροσίων.¹ Τὸ χωράφι συνορεύει μὲ τὰ κτήματα τοῦ παπα-Ἀποστόλη, τοῦ Στέρου τοῦ Πακάλη, τοῦ μετοχίου τοῦ Ἀγίου Παύλου, τοῦ Τζηκάρη καὶ μὲ τὴ μεγάλη στρατά τὴν Πεγλήδικην.

Ὑπογράφουν: Ὁ Θεοδόσης τοῦ γερο-Μανολάκη. Ὁ Μανολάκης τοῦ Ἀγγελῆ. Ὁ Ἀγγελῆς τοῦ Πέτρου (;). Ὁ παπα-Σταμάτης τοῦ Οἰκονόμου. Ὁ παπα-Οἰκονόμος. Ὁ Γιάννης τοῦ ποτὲ Ἀναστάση. Ὁ Λά[ν]μπ(ρ)ος τοῦ γερο-Γηράκι (Γεράκη). Ὁ Νικόλας τοῦ γερο-Στόλιου. Τὸ ἔγγραφο φέρει τὰ δικτυλικὰ ἀποτυπώματα τῶν πωλητῶν ἀντὶ γὰρ ὑπογραφή.

Ἄρχ.: *Ἔ* Δια το παρόντος γράματος φανερόνομεν εἰμὺς τὰ δῆω ἀδέλφημα ὁ γη/άνης...

1. Στὴ σημείωση ἀναφέρεται τὸ ποσὸ τῶν 170 γροσίων.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 101.

186 Πωλητήριο μυλοτόπου στὴν Ἀγία Παρασκευὴ ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Δαβίδ τοῦ Βοήλα

Πρωτότυπο.— Χαρτί 155 × 105. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

[18ος αἰ.]

Ὁ ἱερομόναχος Δαβίδ Βοήλας πουλᾷ στὴ μονή Ξηροποτάμου τὸ μύλο-τοπο ποῦ εἶχε στὸ χωράφι του, στὴν περιοχὴ τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς [τῆς Κασσάνδρας¹], ἔναντι 2.100 ἄσπρων.

Ὑπογράφουν: Ὁ μαστρο-Μανόλης Μυλωνᾶς. Ὁ Δῆμος Κυρίτζης. Ὁ Δῆμος Μαμαῆς. Ὁ παπα-Ποθητός. Ὁ Σταμάτης Σγοῦρος. Ὁ Κωσταντής, ἀδελφὸς τοῦ (Σγούρου ;).

Ἄρχ.: *†* ὁμολογο εγὼ ὦ δα(υ)δ (ερ)ομόναχος βοηλας...

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 249.

187 Πωλητήριο λιβαδιῶν στὴν περιοχὴ Παλαιοχωρίου

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 230 × 168. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ verso τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.

[18ος αἰ.]

Οἱ παρακάτω πουλοῦν στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου λιβάδια [στὴν περιοχὴ Παλαιοχωρίου¹]:

α) Ὁ γερο-Στροῦμος πουλᾷ ἔναντι 700 ἄσπρων λιβάδι πού συνορεύει μὲ τὰ λιβάδια τῆς μονῆς Σταυρονικήτα, τοῦ Μάρκου καὶ τοῦ Γιόβου.

β) Ὁ Μάρκος καὶ ὁ Πέτρος πουλοῦν ἔναντι 1.300 ἄσπρων λιβάδι πού συνορεύει μὲ τὰ λιβάδια τῶν Στρούμου, Γιόβου καὶ Νικόλα τοῦ Σαμαρᾶ.

γ) Ὁ παπᾶς πουλᾷ ἔναντι 1.000 ἄσπρων λιβάδι πού συνορεύει μὲ τὰ λιβάδια τοῦ Στόικου καὶ τοῦ Σταυρονικήτιανοῦ (τῆς μονῆς Σταυρονικήτα;).

δ) Ὁ Γιόβος τοῦ Πέτρου καὶ ὁ ἀδελφός του ὁ Ἱατρός πουλοῦν ἔναντι 600 ἄσπρων λιβάδι πού συνορεύει μὲ τὰ λιβάδια τοῦ Μάρκου καὶ τοῦ Σταυρονικήτιανοῦ (τῆς μονῆς Σταυρονικήτα;).

ε) Ὁ Νικόλαος τῆς χήρας πουλᾷ λιβάδι ἔναντι 280 ἄσπρων.²

Ἵπογράφουν: Ὁ Γρηγόριος Σταυρονικήτιανός. Ὁ Νικόλας τοῦ Στρατήκι. Ὁ Χρῆστος τοῦ Σιμώνη. Ὁ Μουσταφάς, σούμπασης Γοματιανός. Ὁ Ἀγοραστὸς Γερακάρης. Ὁ Ἀντρώνης Γερακάρης. Ὁ Θεόδωρος Γερακάρης. Ὁ Καζαντζής Γιάννος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου.

Ἀρχ.: † ἐπούλησε ἓνα λιβάδι ὁ γερο στρούμος. . .

1. Παλαιοχωρί: σύμφωνα μὲ τὴν καταχώρηση τοῦ Εὐδοκίμου.

2. Ἡ πώληση αὐτὴ σημειώνεται στὸ κάτω μέρος τοῦ κειμένου.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 221.

188 Ἐγγραφο ὑποθήκης τῶν κατοίκων τῆς Ὁρμούλιας

Πρωτότυπο.— Χαρτί 180 × 104. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιῖ.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημειώσεις.

[18ος αἰ.]

Οἱ κάτοικοι τῆς χώρας [Ὁρμούλια¹] ἔδωσαν στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ὡς ὑποθήκη χωράφι ἐνὸς στρέμματος στοῦ Σταμάτη τὸ ἀλώνι καὶ ἔλαβαν 300 ἄσπρα. Ὅταν ἐπιστραφεῖ τὸ παραπάνω ποσό, τὸ παιδί τοῦ Σταμάτη θὰ πάρει πίσω τὸ χωράφι.

Ἵπογράφουν: Ὁ παπα-Δημήτρης. Ὁ Ἀγοραστὸς τοῦ Μανόλη. Ὁ Μίχος Πάκου. Ὁ Γιῶργος τοῦ Νικόλα. Ὁ Γεράκης Πουηνᾶ. Ὁ Νικόλας Φιλίνα. Ὁ Ἀσιλὰν πασάς. Ὁ Σηούζη πασάς.

Ἀρχ.: † ομολογουμένη ἡμῆς ἢ χούρα ὄλη πως. . .

1. Ἡ Ὁρμούλια μνημονεύεται στὴ μία ἀπὸ τίς δύο σημειώσεις.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 134.

189 Πωλητήρια χωραφιῶν στὴ Σάρτη

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 160 × 115 πού περιέχει δύο ἔγγραφα. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση τοῦ β' ἔγγραφου μέτρια.— Ἀνορθόγραφα.— Σημειώσεις.

[18ος αἰ.]

α) Ὁ Μακρηγιῶργος¹ πουλᾷ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου δύο χωράφια στὴ Σάρτη, τὸ ἓνα στὸν Πλάτανο, τὸ ἄλλο ἔξω ἀπὸ τὸ ἀγιοπαυλίτικο ἀμπέλι.

Ἐπογράφουν: Ὁ ἱερομόναχος Μερκούριος Διονυσιάτης, συντάκτης τοῦ ἔγγραφου. Ὁ Πούλιος. Ὁ Κύρκος. Ὁ Ἄγγελος Τζηλαλῆς. Ὁ Κωνσταντῆς Μουτάφης. Ὁ Στάθης Γιούφτος. Ὁ Κυπαρίσσης. Ὁ Γρηγόρης Διονυσιάτης.

β) Ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Τρυγώνα πούλησαν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου χωράφι στὸ Παλαιοχώρι.

Ἐπογράφουν: Ὁ Ἄγγελος Τζηλαλῆς. Ὁ Γιοβάννης τῆς Θεοδώρας. Ὁ Γεράκης τοῦ [. . .]ᾶνου τοῦ Βουβαλάρη. Ὁ Ζαφείρης τοῦ Τουπλῆ. Ὁ Τριαντάφυλλος τοῦ Τζηλαλῆ. Ὁ Θεωνᾶς Διονυσιάτης.

Ἄρχ.: † ομολογο ἔγο ὃ μακρηγέργος πὸς ἔπουλησα τα χωραφια. . .

† ομολογοῦ ο Ἰωανης κι ἡ Τρηγώνα / πως εδοσάμε το χωραφη. . .

1. Μακρηγέργος στὸ κείμενο, Μακρηγεοργους στὴ σημείωση.

Εἶναι πιθανὸν τὸ ἔγγραφο νὰ χρονολογεῖται γύρω στὸ 1748 (πρβλ. ἀρ. 101, ὅπου ἀναφέρεται κάποιος Τριαντάφυλλος τοῦ Τζελαλῆ).

Εὐδόκιμος, ἀρ. 97.

190 Ἀφιέρωση κινήτων καὶ ἀκινήτων στὴ Συκιὰ ἀπὸ τὸ Μίχο

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 150 × 100. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλῆ.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

[18ος αἰ.]

Ὁ Μίχος ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ξηροποτάμου ὅλη τὴν περιουσία του [στὴ Συκιὰ¹], πού ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ σπίτι, τὸν τοῖχο, τὸ ἔξω ἀλώνι, πέντε μιζούρια χωράφι, τὸ ζευγάρι, ἓνα ἄλογο, τὸ ἀμπέλι, τὸ ψωμί κλπ.

Ἐπογράφουν: Ὁ παπα-Νικόλαος. Ὁ Γιάννης τοῦ Μανόλη. Ὁ Τραγάνος. Ὁ Γιῶργος Καραστηνός. Ὁ Δημήτριος Πιπίδης. Ὁ Σαρῆς Μόσκος. Ὁ Κωνσταντῆς τοῦ Νικηφόρου.

Ἄρχ.: † ομολογο εγο ο μιχος το {ς} / πως πρισολο. . .

1. Μνημονεύεται στὴ σημείωση.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 96.

191 Κατάλογος χωραφιῶν τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν Ἅγιο Μάμαντα

Πρωτότυπο.— Χαρτί (δίφυλλο) 290 × 275. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου καὶ τὸ verso τοῦ β' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Ἀνορθόγραφο.— Σημείωση.

[18ος αἰ.]

ἔδο σημειοῦμε τα ὅσα χωράφια οἶπον ἔχει το μετοχαι ξηροποταμηνὸ

Καταγραφή τῶν χωραφιῶν τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν Ἅγιο Μάμαντα. Ἀναφέρεται ἡ ἔκταση κάθε κτήματος, ἡ τοποθεσία στὴν ὁποία βρίσκεται, καθὼς καὶ τοπωνύμια ἢ ὀνόματα ἀνθρώπων στοὺς ὁποίους, προφανῶς, ἀνήκουν τὰ γειτονικὰ κτήματα. Συνολικὰ τὸ μετόχι ἔχει 433 στρέμματα.

Εὐδόκιμος, ἀρ. 201.

ΚΩΔΙΚΕΣ

Κώδ. 1 Κώδικας παραδόσεων ταξιδίων

Χαρτί 422 × 155.—Ο κώδικας αποτελείται από 202 αριθμημένες σελίδες.— Κατάσταση καλή.

[1670-1860]

† Κόνδικας τ(ῆς) μονῆς τ(ῶν) ἁγίων τεσσαράκοντα μεγάλων μαρτύρων τοῦ ξηροποτάμου ἐν ᾧ ἐπιγράφονται αἱ παραδόσεις τῶν ταξιδί(ων), ,αχο' 1670

Κώδικας παραδόσεων ταξιδίων που ἐνήργησαν κατὰ τὰ ἔτη 1670-1860 μοναχοὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου σὲ διάφορες περιοχές, προκειμένου νὰ συλλέξουν ζητεῖες γιὰ τὴ μονή τους. Περιέχονται, ἐπίσης, μεμονωμένα ἔγγραφα, ἀναφορὲς σὲ συνάξεις τῆς μονῆς, κατάστιχο ληψοδοσίας τοῦ Καισαρίου Δαπόντε, καταγραφή ἀντικειμένων που προσέφερε μοναχὸς στὴ μονή, καθὼς καὶ δύο καταγραφὲς τῶν σκευῶν τῆς μονῆς (1708, 1766).

Κώδ. 2 Κώδικας καταγραφῆς ὑποσχετικῶν ἐγγράφων πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου

Χαρτί 1.240 × 225. Δύο τεμάχια κολλημένα τὸ ἐπάνω στὸ κάτω. Μελάνι μαῦρο, ἐρυθρογραφίες στὸν τίτλο.— Κατάσταση ἀρίστη.

[10 Νοεμβρίου 1736 - 15 Νοεμβρίου 1765]

Κώνδιξ περιέχων μετὰ συντομίας, τὰς ὁμολογιτικὰς ὑποσχέσεις κ(αὶ) τοὺς μάρτυρας τῶν εὐλογημένων χωρίων, ὅπου ὑποσχέθησαν καὶ ὑπόσχονται νὰ πέρουν τὸν τίμιο καὶ ζωοποιὸν σταυρόν, πρὸς ἁγιασμόν αὐτῶν κ(αὶ) εὐλογίαν τὸν κάθε χρόνον, καὶ τί νὰ δίδῃ τὸ κατ' ἔτος, εἰς τὸν τίμιον κ(αὶ) ζωοποιὸν σταυρόν

Περιέχει ἔγγραφα ἢ περιλήψεις ἐγγράφων, στὰ ὁποῖα κάτοικοι διαφόρων περιοχῶν ὑπόσχονται χρηματικὴ βοήθεια στὴ μονή Ξηροποτάμου.

Ὁ κώδικας ἔχει γραφεῖ ἀπὸ τὸ μοναχὸ Ἱερόθεο, ἐκτὸς ἀπὸ ἐξαιρέσεις.

Ἡ πρώτη χρονολογία βασίστηκε στὰ στοιχεῖα τοῦ ἐγγράφου ἀρ. 69, ἡ ὁποία ὅμως εἶναι λαθασμένη, ἡ ὀρθὴ εἶναι 1η Νοεμβρίου 1738 (πρβλ. ἀρ. 69).

Εὐδόκιμος, ἀρ. 181.— Πίν. 19.

Κώδ. 3 Κώδικας καταγραφῆς ἀντικειμένων πού οἱ ταξιδιωτῆς μοναχοὶ ἔπαιρναν μαζί τους

Κώδικας Εὐδοκίμου 405 (Καταχωρισμένος στὰ χειρόγραφα, ἀρ. 122).— Χαρτί 160×120. Σελ. 148 (οἱ σελ. 142-148 λευκές).— Διατήρηση μέτρια. Τὰ πρῶτα φύλλα φθαρμένα πολὺ.

Ἰούλιος 1745-1829

Καταγραφὴ ἀμφίων, σκευῶν καὶ ἱερῶν λειψάνων, τὰ ὅποια οἱ ταξιδιωτῆς μοναχοὶ ἔπαιρναν μαζί τους, ὅταν ἔφευγαν γιὰ διενέργεια ζητειῶν. Οἱ ἐγγράφες, μερικὲς ἀπὸ τίς ὁποῖες φέρουν καὶ τὴν ὑπογραφή τοῦ μοναχοῦ ταξιδιωτῆ, εἶναι διαγραμμμένες· ἡ διαγραφή σημαίνει ὅτι οἱ μοναχοί, ὅταν ἐπέστρεφαν, ἀπέδιδαν καὶ τὰ ἀντικείμενα πού εἶχαν πάρει μαζί τους.

Κώδ. 4 Κατάστιχο Καισαρίου Δαπόντε

Κατάστιχο αὐτόγραφο.— Χαρτί (φυλλάδιο φφ. 8) 157×110 (τὰ φφ. 6ν-8 λευκά).— Κατάσταση καλή.— Περιέχεται καὶ στὸν κώδικα παραδόσεων ταξιδίων τῆς μονῆς (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 42-45.

[22 Μαΐου 1757 - Σεπτέμβριος 1765]

Κατάστιχον τῶν πλέον ἀξιολόγων, καὶ πολυτίμων πραγμάτων, ὁποῦ ἀπ' ἀρχῆς ἕως τέλους δυνάμει τοῦ τιμίου Ἐύλου, καὶ διὰ χειρός μου τοῦ ἀναξίου ἐστάλθησαν κατὰ διαφόρους καιροὺς εἰς τὴν ἱεράν, καὶ βασιλικὴν ἡμῶν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου, εἰς διάστημα ἑτῶν ὀκτώ, καὶ μηνῶν τεσσάρων, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἁγνίζου ἔτους, μαῖου κβας, ὁποῦ ἐξῆλθον τοῦ μοναστηρίου, ἕως τῆς σήμερον τοῦ τρέχοντος ἁγξου, σεπτεμβρίου ὅπου σὺν θεῷ πάλιν ἐν αὐτῇ εἰσηλθον.

Κατάλογος ἀντικειμένων καὶ ἐγγράφων δωρεῶν ἀπὸ τίς Παραδουναβιες χῶρες, τὰ ὅποια ὁ Καισάριος Δαπόντες ἔφερε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Στὰ ἀντικείμενα περιλαμβάνονται βιβλία, ἱερά σκευῆ, ἄμφια, εἰκόνες, σταυροί, ὥρολόγια, κουβούκλια λειψάνων, καθῶς καὶ γλυπτὰ, μάρμαρα, μολύβι καὶ τὸ τέμπλο γιὰ τὸ καθολικὸ τῆς μονῆς. Ἐπίσης, ξύλινο πρόπλασμα τοῦ καθολικοῦ, μὲ βάση τὸ ὁποῖο κτίστηκε ὁ ναός. Σὲ μερικὲς καταγραφές μνημονεύεται τὸ ὄνομα τοῦ ἀφιερωτῆ ἢ καὶ ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου ἢ καὶ ὁ τόπος προέλευσής του. Τὰ ἐγγράφα εἶναι: α) Δύο χρυσόβουλλα τοῦ αὐθέντου Μπογδανίας (Μολδαβίας), βοεβόδα Ἰωάννου Θεοδώρου, καὶ τοῦ αὐθέντου Βλαχίας, βοεβόδα Ἰωάννου Σκαρλάτου Γκίκα, πού ἀναφέρονται σὲ δωρεὰς 150 καὶ 500 γροσίων ἀντίστοιχα. β) Ἀφιερωτικὰ γράμματα τῆς ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου εἰς τὴν Σλάτινα μὲ τὴν περιοχὴν της, μὲ ἐργαστήρια, μὲ μουσικίας (ἰδιοκτησίες).

Κώδ. 5 Κατάστιχο ἐσόδων τοῦ Kaisarίου Δαπόντε

Κατάστιχο αὐτόγραφο.— Χαρτί (ἐξάφυλλο) 157×110.— Κατάσταση καλή.— Περιέχεται καὶ στὸν κώδικα παραδόσεων ταξιδίων τῆς μονῆς (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 35-36.

22 Μαΐου 1757 - 11 Σεπτεμβρίου 1765

Κατάστιχον τῶν ὄσων ἄσπρων ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ τιμίου ξύλου, καὶ βοηθείᾳ τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, κατὰ διαφόρους καιροὺς ἔστειλα εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς σεβασμίαν, βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν μονὴν τοῦ Ξηροποτάμου διὰ τὴν ἀνοικοδομὴν τοῦ ἱεροῦ καὶ ὠραιοτάτου αὐτῆς ναοῦ, εἰς διάστημα ἐτῶν ὀκτώ, μηνῶν τριῶν καὶ ἡμερῶν εἴκοσι, ἦγον ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὁποῦ κοινῇ γνώμῃ καὶ προτροπῇ τῶν πατέρων ἐξῆλθον τοῦ μοναστηρίου, παραλαβὼν τὸ τίμιον Ξύλον τοῦ βασιλέως Ρωμανοῦ, ἕως τῆς ἡμέρας ὁποῦ ἐγύρῃσα, καὶ ἦλθα πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον ἀπὸ τοῦ ἀφῆζον ἔτους δηλαδή, μαΐου κβα, ἡμέρας δευτέρας, τοῦ ἁγίου Πν(εύματος), ἕως τοῦ ἀφῆζου τοῦ τρέχοντος, σεπτεμβρίου ιαης, ἡμέρας Κυριακῆς.

Κατάστιχο τῶν ἐσόδων, τὰ ὅποια ὁ Kaisarίος Δαπόντες ἔστειλε στὴ μονή του.

Κώδ. 6 Κατάστιχο ἐξόδων τοῦ Kaisarίου Δαπόντε

Κατάστιχο αὐτόγραφο (ἀρ. μονῆς 2975).— Χαρτί (φυλλάδιο 8 φφ.) 157×111 (τὰ φφ. 4, 8 λευκά).— Κατάσταση καλή.— Περιέχεται καὶ στὸν κώδικα παραδόσεων ταξιδίων τῆς μονῆς (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 37-41.

19 Αὐγούστου 1760 - 11 Σεπτεμβρίου 1765

Κατάστιχον τῶν ἐξόδων, ὁποῦ δυνάμει τοῦ τιμίου Ξύλου, καὶ διὰ χειρὸς μου τοῦ ἀναξίου, ἔγιναν διὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον τοῦ Ξηροποτάμου, ἔξω ἀπὸ τὰ καθημερινά, τυχηρὰ καὶ ἀπαραίτητα ἔξοδα ἦγον τοῦ φαγητοῦ καὶ ποτοῦ, φορεμάτων, χαρισμάτων, ἐλεημοσύνης καϊκιάτικων καὶ ἄλλων ὁποῦ τ' ἀφίνω, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὁποῦ ἦλθον ἀπὸ βλαχίας εἰς τὴν πόλιν, ἕως τῆς ἡμέρας ὁποῦ ἦλθα εἰς τὸ ἅγιον ὄρος, καὶ ἀξιώθηκα καὶ ἐμβῆκα πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον εἰς διάστημα ἐτῶν πέντε καὶ κάτι τι, ἦτοι ἀπὸ τοῦ ἀφῆζου ἔτους ἀνγούστου ιθης, ἕως τοῦ ἐνεστῶτος ἀφῆζου Σεπτεμβρίου, ιαης ἡμέρας κυριακῆς. Δόξα τῷ ἁγίῳ Θεῷ.

Κατάστιχο τῶν δαπανῶν ποὺ πραγματοποιήσε ὁ Kaisarίος Δαπόντες γιὰ τὴν ἀγορὰ ἀντικειμένων, καθὼς καὶ τῶν ἐξόδων του στὰ ταξίδια του στὴ Χίο, στὴ Σάμο, στὰ Ψαρά καὶ στὴ Σκόπελο.

Κώδ. 7 Κατάστιχο ἐξόδων τοῦ Καισαρίου Δαπόντε

Κατάστιχο αὐτόγραφο.— Χαρτί (δίφυλλο) 320 × 105.— Κατάσταση καλή.— Περιέχεται καὶ στὸν κώδικα παραδόσεων ταξιδίων τῆς μονῆς (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 37-42.

19 Αὐγούστου 1760 - 30 Σεπτεμβρίου 1763

Τὰ ἔξοδα ὁποῦ ἔκαμα διὰ τὸ ἱερὸν ἡμῶν μοναστήριον τοῦ ξηροποτάμου, ἔξω ἀπὸ τὰ ἔξοδα τοῦ φαγητοῦ, ποτοῦ, ρούχων, καϊκιάτικων, καὶ ἄλλα καθημερινὰ ἢ τυχηρὰ ἀπαραίτητα, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὁποῦ ἤλθον ἀπὸ βλαχίας ἕως τῆς σήμερον, ἤρουν ἀπὸ τοῦ ,αφξου ἔτους Αὐγούστου δεκάτης ἐννάτης ἕως τοῦ ,αφξου σεπτεμβρίου τέλους

Κατάστιχο τῶν χρηματικῶν ποσῶν ποῦ ὁ Καισάριος Δαπόντες δαπάνησε στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τὰ ἔτη 1760-1763.

Κώδ. 8 Κατάστιχο ἐσόδων τοῦ Καισαρίου Δαπόντε

Κατάστιχο αὐτόγραφο.— Χαρτί (τετράφυλλο) 345 × 118.— Κατάσταση καλή.

19 Αὐγούστου 1760 - 21 Ἰουλίου 1764

Ἐδὼ γράφω τὰ ὅσα ἐσυναχθήσαν ἀφ' οὗ ἤλθα ἀπὸ βλαχία εἰς Κωνσταντινούπολιν μὲ τὸ τίμιον ξύλον ἐν ἔτει ,αφξ' Αὐγούστου ιθ' ἕως τοῦ ,αφξδ' Ἰουλίου κα'

Κατάστιχο τῶν χρηματικῶν ποσῶν ποῦ ὁ Καισάριος Δαπόντες συγκέντρωσε στὴν Κωνσταντινούπολη κατὰ τὰ ἔτη 1760-1764.

Κώδ. 9 Κώδικας Καισαρίου Δαπόντε

Κώδικας αὐτόγραφος, (ἀρ. μονῆς 344).— Χαρτί 318 × 216.— Ὁ κώδικας ἔχει 79 φύλλα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα εἶναι γραμμένα τὰ πρῶτα 12.— Διατήρηση καλή. Σχισμένο φύλλο μεταξὺ τῶν φφ. 2-3 καὶ ἔχνη σχισμένων φύλλων στὸ τέλος.

[1765 κ.έ.]

Καταγραφὴ βιβλίων τῆς μονῆς καὶ βιβλίων ποῦ λείπουν ἀπὸ τὴ βιβλιοθήκη. Σημειώσεις, βραχέα χρονικά. Ὑποδείγματα ἐπιστολῶν πρὸς τοὺς ἡγεμόνες Μολδοβλαχίας. Ἐγγράφα (βλ. ἀρ. 144, 145), μετάφραση βλαχικοῦ γράμματος κοκκίνας Ἰουλιανῆς Μπαλάσας (22 Μαρτίου 1758). Κατάλογοι ἀντικειμένων, ἀφιερωμένων στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Ἐγκώμιον πρὸς τὸν Ἀζαρίαν καὶ κατὰ φιλαργύρων.

Ἐκδ.: Σ. Καδῆ, Χειρόγραφο, σελ. 194-230. Πρβλ. Εὐδοκίμου, Κατάλογος, σελ. 163.

Κώδ. 10 Κατάστιχο Καισαρίου Δαπόντε με ὀνόματα ἀφιερωτῶν
κρασιοῦ στῆ Σάμο

Ἐντίγραφο.— Χαρτί (φυλλάδιο με 12 φύλλα [γραμμμένα 2r-11v]) 315 × 110. Μελάni μαῦρο.—
Ἐνορθόγραφο.

14 Φεβρουαρίου 1765

Ἴσον ἀπαράλακτον τοῦ καταστίχου ἰδιοχειροῦ του] κῆρ κεσαρίον διὰ τὸ κρασιὸν ὅπου ἔχη νὰ δίνει ὁ καθῆς: εἶ[ς] σάμον τὸν καθέκαστον χρόνον εἰς τὸν τίμιον σταυρὸν τὸ ὠπίον το ἔγραφε εἰς κερὸν ὅπου ἐπίγε εἰς τὴν σάμο με τὸν τίμιον σταυρὸν ἀρχὴ δε οὔτος. . .

Κατάστιχο ὀνομάτων ἀφιερωτῶν κρασιοῦ ἀπὸ τὸ ταξίδι τοῦ Καισαρίου Δαπόντε στὸ Βαθύ (308 ἀφιερώσεις, 194 γομάρια), Παλαιόκαστρο (50 ἀφιερώσεις, 46 γομάρια), Μυτιληνιούς (67 ἀφιερώσεις, 35 γομάρια), Παγόντα (10 ἀφιερώσεις, 7 γομάρια), Γαῖτανᾶδες (3 ἀφιερώσεις, 3 γομάρια) τῆς Σάμου (συνολικά 285 γομάρια: τὸ ἔγγραφο 282). Πρώτη ἔγγραφὴ 14 Φεβρουαρίου 1765.

Κώδ. 11 Κώδικας τῆς μονῆς Εὐαγγελισμοῦ Σκοπέλου

Κώδικας δερματόδετος κλειστός με γλώσσα.— Χαρτί 200 × 095. Ἐποτελεῖται ἀπὸ 51 φύλλα. Ἐπὸ αὐτὰ τὰ 11 εἶναι ἀριθμημένα 1-11, τὰ 7 εἶναι λυτὰ φύλλα, ἀριθμημένα 1-7, με τὶς ἴδιες διαστάσεις, προερχόμενα ἀπὸ ἄλλο κατάστιχο, πὺ ἔχουν ἔνσωματωθεὶ στὸν κώδικα καὶ τὰ 33 εἶναι λευκά. Μελάni φαῖο.— Διατήρηση καλή.— Εἰκόνα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ στῆ 2η σελίδα.

[1777 περίπου]

Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Π(ατ)ρ(ό)ς, καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνε(ύματος). Κώδιξ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Σκοπέλων ἱεραῶς, καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τῆς ἐπονομαζομένης Εὐαγγελιστρίας, γενόμενος κατὰ τὸ χιλιεστὸν ἑπτακοσιοστὸν ἑβδομηκοστὸν ἑβδομον ἔτος σωτήριον. Ἐν ᾧ περιέχονται καὶ γράφονται τὰ ἐν αὐτῇ προὔπαρχοντα πράγματα, ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ κατὰ διαφόρους καιροὺς προσγιγόμενα καὶ ἀφιερούμενα, κινητὰ, καὶ ἀκίνητα

Κώδικας τῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἰδιοκτησίας τῆς οἰκογένειας Δαπόντε, στῆ νήσο Σκόπελο. Περιέχει ἱστορικὸ τοῦ ναοῦ τῆς μονῆς. Ὡς συγγραφέας τοῦ κειμένου τοῦ ἱστορικοῦ ἐμφανίζεται ὁ Ἰωάννης Δαπόντες, ἀδελφὸς τοῦ Καισαρίου.¹ Ὁ πρῶτος ναὸς ἀνακαινίσθηκε ἐκ βάρων τὸ 1712 ἀπὸ τὸ Στέφανο Δαπόντε, πατέρα τοῦ συγγραφέα, ὁ ὁποῖος τὸν κληρονόμησε ἀπὸ τὸν πατέρα του Ἰωάννη γραμματικό. Ἡ ἀνακαίνιση στοίχισε 5 πουργία. Ὁ ναὸς ἔγινε τὸ κάλλος τῆς Σκοπέλου. Εἶχε καὶ νέο τέμπλο, τὸ ὁποῖο ὅμως με τὴν πάροδο τοῦ χρόνου καταστράφηκε. Τὸ 1777, ὁ Ἰωάννης ἀνακατασκεύασε τὸ τέμπλο καὶ ἔφτιαξε τὸ δεσποτικὸ θρόνο. Οἱ ἐργασίες αὐτὲς

στοίχισαν επάνω από 1.200 γρόσια. Ὁ Καισάριος παρέδωσε τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ναοῦ στὸν Ἰωάννη ὅταν, τὴν 1η Μαΐου 1757, ἀποσύρθηκε στὴ μονὴ Ξηροποτάμου. Κατάλογος εἰκόνων, ἀμφίων, ἱερῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, ἱερῶν λειψάνων, βιβλίων, σκευῶν μαγειρίου, ἰδιοκτησιῶν καὶ ἀφιερώσεων (μὲ καταγραφὴ τῆς ἡμερομηνίας καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἀφιερωτῆ καὶ πολλὲς σημειώσεις γιὰ τὴν προέλευση καὶ τὴν ἀρχαιότητα τῶν ἀντικειμένων).

1. Σὲ ἄλλα σημεία τοῦ κώδικα ἀναφέρεται ὡς συγγραφέας ὁ Καισάριος. Εὐδόκιμος, ἀρ. 193.— Πίν. 20.

Κώδ. 12 Καταγραφὴ περιουσίας στὴ Σάμο

Ἀντίγραφο ἀπὸ τὸν κώδικα παραδόσεων ταξιδίων τῆς μονῆς (βλ. Κώδ. ἀρ. 1), σελ. 58.— Χαρτί (δίφυλλο) 315 × 110. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο.— Ἀνορθόγραφο.— Διατήρηση καλὴ.— Δύο ἔντυπες σφραγίδες.

15 Μαΐου 1780 - 21 Ἀπριλίου 1782

1782 ἀπριλίου 21: ἄγιον ὄρος ξηρόποταμου / ἦσον ἀπαράλακτον / θιμη[σις] τοῦ οσα ἐχῆ ὁ παπα γριγοριος εἰς σάμον ὅπου ἐκαμεν παράδοσι εἰς το μονά- στίρι ὅπου τὰ εχῆ εἰς τὸν κόνδικα γραμμενα το κάθε ένα δια ενθίμισι

Καταγραφὴ τῶν κτημάτων τῆς μονῆς στὴ Σάμο, μὲ τὰ εἰσοδήματά τους ἐκφρασμένη σὲ γρόσια.

Ἡ χρονολόγησις ἔγινε μὲ βάση τὴν παράδοσι τῶν εἰσοδημάτων. Τὸ ἀντίγραφο, ποῦ ἔγινε στὴς 21 Ἀπριλίου 1782, ἐκδόθηκε, προφανῶς, προκειμένου νὰ δοθεῖ σὲ κάποιον μοναχὸ ποῦ θὰ ἀναλάμβανε τὴν εἰσπραξίαν τῶν εἰσοδημάτων.

ΠΙΝΑΚΕΣ

Α. ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΝΗΜΟΝΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ

Κρίθηκε σκόπιμο, για τη διευκόλυνση του ἀναγνώστη, τὰ μνημονευόμενα ἔγγραφα νὰ χωριστοῦν στὶς παρακάτω μεγάλες κατηγορίες (εἴτε χρονολογικὰ εἴτε εἰδολογικὰ εἴτε κατὰ εἰδικές ὑποθέσεις): βυζαντινὰ, πατριαρχικὰ, σταυροπηγιακὰ, κοινότητος Ἁγίου Ὁρους, μοναστηριακὰ, διαμάχης γιὰ τὴν Ἄναπαυσία, διαμάχης μετὰ τὴν μονὴ Σιμωνόπετρας, Ἁγίου Νικολάου, ἰδιωτικὰ, Μολδοβλαχικὰ, Τουρκικὰ. Εἶναι προφανὲς ὅτι τὸ ἴδιο ἔγγραφο δύναται νὰ εἶναι ταξινομημένο σὲ περισσότερες ἀπὸ μία κατηγορίες (π.χ. στὰ πατριαρχικὰ ἀλλὰ καὶ στὴν κατηγορία τῶν ἐγγράφων τῆς διαμάχης γιὰ τὴν Ἄναπαυσία). Στὸ ἔσωτερικὸ κάθε κατηγορίας, τὰ μνημονευόμενα ἔγγραφα παρατίθενται μετὰ τὴν σειράν ποῦ ἐμφανίζονται στὰ λήμματα τοῦ καταλόγου.

ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ

<i>Τίτλος ἐγγράφου</i>	<i>Ἄρ. ἐγγρ.</i>
χρυσόβουλλα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἄναπαυσίας	6
χρυσόβουλλα αὐτοκρατορικὰ γιὰ ἐπικύρωση ἰδιοκτησιῶν τῶν μονῶν	12
σιγίλλιδῶδη γράμματα τοῦ πατριάρχου Θεοφυλάκτου (933-956), στὰ ὅποια ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου ὀνομάζεται βασιλική, πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ	17
χρυσόβουλλο τοῦ κτήτορος αὐτοκράτορα Ρωμανοῦ γέροντος γιὰ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου (Actes de Xéropotamou, Appendice I, β, σελ. 224-229)	17, 117
τυπικὸ τοῦ Ἁγίου Παύλου τοῦ Ἐηροποταμηνοῦ	17
χρυσόβουλλο τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ Πορφυρογεννήτου γιὰ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου	17
χρυσόβουλλο (ἀντίγραφο) τῆς Σιμωνόπετρας γιὰ τὸ διαφιλονικούμενο τόπο μεταξὺ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ἐηροποτάμου	21
χρυσόβουλλο γιὰ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου	111
χρυσόβουλλα καὶ παλαιγενῆ γράμματα γιὰ τὶς ὁριοθεσίες	113
ρωμαϊκὰ χρυσόβουλλα γιὰ τὴν διαφορὰ περὶ ὁρίων τοῦ Δοντᾶ μεταξὺ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ἐηροποτάμου	113
χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου Β' Παλαιολόγου γιὰ τὴν μονὴ Ἐηροποτάμου (Actes de Xéropotamou, Appendice I, γ, σελ. 230-235)	113, 170, 171, 178, 179, 183
ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἄναπαυσίας ἀπὸ τὸν Πρῶτο Ἰσαὰκ στὴν μονὴ Κουτλουμουσίου (Actes de Kutlumus, ἀρ. 15)	179

Τίτλος έγγραφου

Ἄρ. ἐγγρ.

ἀφιερωτικό γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας στή μονή Κουτλουμουσίου ἀπό τὸν ἱερομόναχο Ματθαῖο, ὑποτακτικό καὶ διάδοχο τοῦ προηγούμενου Ἰσαὰκ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 16)

179

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ

πατριαρχικό ἔγγραφο ἀνακήρυξης τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, πού βρίσκεται στή μητρόπολη τῆς Ἱερισσοῦ, σέ πατριαρχικό σταυροπήγιο

4

πατριαρχικά σιγιλιώδη γράμματα γιά τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὰ Σιδηροκάυσια

9

πατριαρχικό σιγιλλιο τοῦ Ἱερεμίας Β', τοῦ ἔτους 7089 (1581), γιά τὴ μονή Σιμωνόπετρας

11

πατριαρχικό γράμμα τοῦ Ἱερεμίας Β', γιά ἐπικύρωση ἰδιοκτησιῶν μονῆς, πού μοναχοὶ τοῦ ὑπέκλεψαν

12

γράμμα τοῦ Καισαρίου Δαπόντε στὸν ἄρχοντα ποστέλνικο Ἀλέξανδρο, προκειμένου ὁ Ἰωαννίκιος Συνάδων, ἡγούμενος τῆς μονῆς Δάγκου, νὰ καταβάλει τὸ «ἐτήσιον» γιά δύο χρόνια στή μονή Ξηροποτάμου

136

μοναστηριακὰ ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, μὲ τὰ ὁποῖα ὁ προηγούμενος τῆς μονῆς Μακάριος ζητοῦσε τὸ μετόχι τῆς Νάξου ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Μακάριο Λιχήνιο

143

ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν ἱερομόναχο Μακάριο Λιχήνιο γιά παρὰχώρηση ἐφ' ἑρῶν ζωῆς τοῦ μετοχίου τῆς Νάξου

143

ἔγγραφο τοῦ ἱερομονάχου Σεραφεῖμ πού βεβαιώνει ὅτι σέ περίπτωση πού ἡ μονή Ξηροποτάμου ἀποφάσιζε τὴν πώληση τοῦ σπιτιοῦ στοῦ μαχαλά τῆς Ἁγίας Μαρίνας Σερρών, οἱ κληρονόμοι τῆς ἀφιερώτριας Πολυξένης, χήρας τοῦ Χατζῆ-Ζακχαίου, θὰ εἶναι οἱ ἀγοραστὲς

153

γράμμα τοῦ σκευοφύλακα καὶ τῶν πατέρων τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν Καισάριο Δαπόντε

163

ἐνσφράγιστη μοναστηριακὴ ἐπιστολὴ τῶν Ξηροποταμηνῶν στὸν πατριάρχη ὅπου καταγγέλλεται ἡ μονή Κουτλουμουσίου γιά ἀυθαιρεσίες στοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας

172

συμφωνητικὰ γράμματα Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου (ζητεῖται νὰ ἐκδοθοῦν)

174, 176, 178

ἐνυπόγραφο καὶ ἐνσφράγιστο γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ προθεσμία ὡς τὴν ἀνοιξη, προκειμένου νὰ παρουσιαστοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη οἱ ἐκπρόσωποι τῆς καὶ νὰ ἀρθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἡ διαφορά τῆς μὲ τὴ μονή Κουτλουμουσίου, σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας

175

ἐνυπόγραφο καὶ ἐνσφράγιστο γράμμα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ προθεσμία ὡς τὴν ἀνοιξη, προκειμένου νὰ παρουσιαστοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη οἱ ἐκπρόσωποι τῆς καὶ νὰ ἀρθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἡ διαφορά τῆς μὲ τὴ μονή Ξηροποτάμου, σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας

175

γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, τῆς 22ας Μαΐου 1800, στὸν ἐπίτροπο τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς στὴ Νάξο, Μιχάλη Μπάφο

181

γράμμα ἀπὸ τὸν ἐπίτροπο τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ Νάξο, Μιχάλη Μπάφο, στὴ μονή

181

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἐγγρ.</i>
δουλοληψία τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στή Νάξο	181
λογαριασμοὶ τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στή Νάξο	181

ΔΙΑΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΑΥΣΙΑ

δικαστικὲς ἀποφάσεις γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	6
διαθήκη (τίτλος ἰδιοκτησίας τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου) γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	6
χρυσόβουλλα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	6
τίτλοι ἰδιοκτησίας τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	6
πλαστὰ γράμματα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας, ποὺ εἶχε συντάξει κάποιος Σεραφεῖμ	6, 179
ἔγγραφα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου γιὰ τὰ ὄρια τοῦ βουνοῦ, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν Ἀναπαυσία	20
ἔγγραφα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου γιὰ τὰ ὄρια τοῦ βουνοῦ, ποὺ βρίσκεται κοντὰ στὴν Ἀναπαυσία	20
συνορλαμὰς τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	171, 183
ἐκδόθηκε ἀπὸ κριτὴ καὶ περιέχει τὰ σύνορα τῆς μονῆς	178
βακουφναμὲς τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	111, 171, 183
χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου Β΄ Παλαιολόγου γιὰ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου (Actes de Xéropotamou, Appendice I, γ, σελ. 230-235)	113, 170, 171, 178, 179, 183
ἔγγραφα (σενέτια) τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, ἀνω τῶν διακοσίων ἐτῶν	169
πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Ε΄ (πρβλ. ἀρ. 169)	170
παλαιὸ ἔγγραφο Πρώτου (1569) μὲ ὑπογραφή καὶ σφραγίδα του καὶ μὲ τίς μαρτυρικὲς ὑπογραφὲς ἐκπροσώπων δεκατριῶν μονῶν (ἀντίγραφό του, ἐπικυρωμένο ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος, στάλθηκε ἀπὸ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου στὸ μεγάλο πρωτοσύγγελο, γιὰ τὸν πατριάρχη) (πρβλ. ἀρ. 6)	170, 171, 172, 179, 183
πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ στοὺς ἐπιστάτες τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος γιὰ νὰ κρίνουν τὴ διαφορὰ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	171
γράμμα κατασφαλισμένο μὲ τὴ σφραγίδα (κοινὴ ἐνυπόγραφη ἐπιστολὴ ποὺ φέρει τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος) τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	171, 172
πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ ἐπικυρωτικὸ γράμμα τοῦ παλαίου ἐγγράφου τοῦ Πρώτου (1569) γιὰ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου (ἀρ. 6)	172

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἔγγρ.</i>
ἐνσφράγιστη μοναστηριακὴ ἐπιστολὴ τῶν Ξηροποταμηνῶν στὸν πατριάρχη, ὅπου καταγγέλλεται ἡ μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ ἀυθαρεσίες στὸ κελλίο τῆς Ἀναπαυσίας	172
ἔγγραφα πρωτότυπα, τόσο τῆς ἐκκλησιαστικῆς ὅσο καὶ τῆς πολιτικῆς δικαιοσύνης («ἐσωτερικὰ - ἐξωτερικὰ»), παλαιὰ καὶ νέα, ποὺ κατέχει ἡ μονὴ Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ τόπου τῆς Ἀναπαυσίας (ἀπαιτοῦνται ἀπὸ τὸν πατριάρχη)	173
πατριαρχικὰ σιγιλιώδη γράμματα ἐπικύρωσης τῶν ὑποσχετικῶν γραμμάτων συμβιβασμοῦ (πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν)	174, 176, 178
συμφωνητικὰ γράμματα Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου (ζητεῖται νὰ ἐκδοθοῦν)	174, 176, 178
ἐνυπόγραφο καὶ ἐνσφράγιστο γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, μὲ τὰ ὁποῖο ζητᾶ προθεσμία ὡς τὴν ἀνοιξή, προκειμένου νὰ παρουσιαστοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη οἱ ἐκπρόσωποι τῆς καὶ νὰ ἀρθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἡ διαφορὰ τῆς μὲ τὴν μονὴ Κουτλουμουσίου, σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας	175
ἐνυπόγραφο καὶ ἐνσφράγιστο γράμμα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου, μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ προθεσμία ὡς τὴν ἀνοιξή, προκειμένου νὰ παρουσιαστοῦν στὴν Κωνσταντινούπολη οἱ ἐκπρόσωποι τῆς καὶ νὰ ἀρθεῖ ἀπὸ τὸν πατριάρχη ἡ διαφορὰ τῆς μὲ τὴν μονὴ Ξηροποτάμου, σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας	175
πατριαρχικὰ γράμματα στοὺς ἐπιστάτες καὶ τοὺς ναζήριδες τοῦ Ἁγίου Ὁρους καθὼς καὶ στὶς δύο μονές, Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου, γιὰ νὰ γίνῃ διόρθωση καὶ συμβιβασμὸς	176
ἐπιστολὴ τῶν ἐκπροσώπων τῶν μονῶν στὸν πατριάρχη γιὰ τὴν ἐπιτόπια ἐξέταση ποὺ πραγματοποιοῦσαν γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	178
ἔγγραφα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	178
ἔγγραφα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	178
κατάστιχο ἐγγράφων ποὺ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν στέλνουν στὸν πατριάρχη γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου (ἀρ. 179)	178
συμβιβαστικὸ γράμμα τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ Ἁγίου Ὁρους, τοῦ ἔτους 7121 (1613), ἀνάμεσα στὶς μονές Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου ποὺ περιεῖχε τὰ ὄρια τῆς Ἀναπαυσίας	178, 180
χάτι σερὶφ τοῦ σουλτάνου Σελὶμ γιὰ τὴν μονὴ Ξηροποτάμου	178, 183
ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας ἀπὸ τὸν Πρῶτο Ἰσαὰκ στὴν μονὴ Κουτλουμουσίου (Actes de Kutlumus, ἀρ. 15)	179
ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας στὴν μονὴ Κουτλουμουσίου τοῦ ἱερομονάχου Ματθαίου, ὑποτακτικοῦ καὶ διαδόχου τοῦ προηγούμενου Ἰσαὰκ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 16)	179
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ 7037 (1528) ποὺ φέρει ὑπογραφὰς ἡγουμένων ἀπὸ μονές παλαιές, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ σώζονται καὶ τῶν ἀρχιερέων Τυρνόβου, Νικαίας καὶ Ἱερισσοῦ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 53)	179

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἔαρ. ἐγγρ.</i>
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7055 (1547) ποῦ φέρει ὑπογραφὰς ἡγουμένων ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα μοναστήρια (Actes de Kutlumus, ἀρ. 56)	179
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Συνάξεως με ὑπογραφὰς ἡγουμένων τοῦ ἔτους 7034 (1536)	179
γράμμα τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7094 [1588, στὸ μέσο, με ἄλλη γραφή, ἢ χρονολογία 7036 (1528)] (Actes de Kutlumus, ἀρ. 60 ;)	179
πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Γρηγορίου Ε' ὑπὲρ τῶν Ἐηροποταμηνῶν στὴ διαφορὰ τους με τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας (πρβλ. ἀρ. 171, 172)	180
πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Νεοφύτου Ζ' στοὺς προκρίτους τοῦ Ἁγίου Ὄρους γιὰ νὰ διευθετήσουν τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας (πρβλ. ἀρ. 174, 176)	180
πρεσβυγενή, ἐνυπόγραφα καὶ ἐνσφράγιστα, γράμματα τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου νέος βακουφναμές τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	180
φερμάνια τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	183

ΔΙΑΜΑΧΗ ΜΕ ΣΙΜΩΝΟΠΕΤΡΑ

ἔγγραφα δικαιώματα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	1
ἔγγραφα δικαιώματα τῆς μονῆς τῆς Σιμωνόπετρας	1
δικαιώματα τῆς μονῆς τῆς Σιμωνόπετρας γιὰ τὸ κελλίο τοῦ Δοντᾶ	11
δικαιώματα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου γιὰ τὸ κελλίο τοῦ Δοντᾶ	11
πατριαρχικὸ σιγίλλιο τοῦ Ἱερεμῆ Β' τοῦ ἔτους 7089 (1581) γιὰ τὴ μονὴ τῆς Σιμωνόπετρας	11
ἔγγραφο τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου τοῦ 7036 (1528) γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τοῦ Δοντᾶ (τὸ ἴδιο με τὰ δικαιώματα ποῦ ἀναφέρονται στὸ ἴδιο ἔγγραφο ;)	11
χρυσόβουλλο (ἀντίγραφο) τῆς μονῆς τῆς Σιμωνόπετρας γιὰ τὸ διαφιλονικούμενο τόπο με τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	21
ἐνυπόγραφη ἀπόφαση τῆς Συνάξεως ποῦ ζητᾶ τὴν ἐπιβεβαίωση, με πατριαρχικὸ γράμμα, τῆς ὀριοθεσίας γιὰ τὸ διαφιλονικούμενο τόπο μεταξύ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ἐηροποτάμου	22
παλαιγενὴ κτητορικὰ γράμματα τῆς Σιμωνόπετρας γιὰ τὸ διαφιλονικούμενο τόπο μεταξύ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ἐηροποτάμου	22
γράμμα τῆς μονῆς τῆς Σιμωνόπετρας γιὰ τὴν κατοχὴ τόπου τοῦ Δοντᾶ, ποῦ θὰ πρέπει νὰ θεωρεῖται ὡς «ἄκαιρον καὶ ἀβέβαιον»	28
συνορλαμάς τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τοῦ βουνοῦ	111
βακουφναμές τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τοῦ βουνοῦ	111
ἀποφάσεις τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὄρους γιὰ τὴ διαφορὰ περὶ ὀρίων μεταξύ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	112

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἔγγρ.</i>
πατριαρχική επικύρωση απόφασης τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὁρίων μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	112
πατριαρχικὸ γράμμα στὴν κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ Σιμωνοπετρίτη Διονυσίου, ὁ ὁποῖος κατέφυγε στὰ πολιτικὰ δικαστήρια γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὁρίων μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	112
ἔγγραφο (χατὶ σερίφια) γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὁρίων μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	112
χρυσόβουλλα καὶ παλαιγενῆ γράμματα γιὰ τὶς ὁριοθεσίες μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	113
ρωμαϊκὰ χρυσόβουλλα καὶ ὀθωμανικὰ γράμματα γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὁρίων τοῦ Δοντᾶ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	113
γράμμα τῆς Συνάξεως, μὲ τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους, γιὰ τὴ διαφορά τῶν ὁρίων τοῦ Δοντᾶ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	113
πατριαρχικὸ γράμμα στὴ Σύναξη τοῦ Ἁγίου Ὁρους σχετικὰ μὲ τὴ διαμάχη ἀνάμεσα σὲ δύο μονές, ὡς πρὸς τὴν περιουσία ἀνώνυμου μοναχοῦ	14
σιγιλλιώδη γράμματα τοῦ πατριάρχου Θεοφυλάκτου (933-956), στὰ ὁποῖα ἡ μονὴ Ξηροποτάμου ὀνομάζεται βασιλική, πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ	17
σιγιλλιώδη γράμματα γιὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου	111
πατριαρχικὴ επικύρωση τοῦ Σεραφεῖμ Β' ἀπόφασης τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ τὴ διαφορά τῶν ὁρίων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῆς Σιμωνόπετρας	112
πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Σεραφεῖμ Β' στὴν κοινότητα τοῦ Ἁγίου Ὁρους μὲ τὸ ὁποῖο ζητᾶ πληροφορίες σχετικὰ μὲ τὶς ἐνέργειες τοῦ Σιμωνοπετρίτη Διονυσίου, ὁ ὁποῖος κατέφυγε στὰ πολιτικὰ δικαστήρια γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὁρίων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῆς Σιμωνόπετρας	112
συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ γράμμα (σιγίλλιο), ἐπιβεβαιωτήριο τῆς ἀφιέρωσης τῆς μονῆς τῆς Ἐθαγγελίστριας στὴν Ξηροποτάμου ἀπὸ τὸν Καيسάριο Δαπόντε (πρέπει νὰ ζητηθεῖ)	163
πατριαρχικὸ σιγίλλιο Γρηγορίου Ε' γιὰ τὶς δικαιοδοσίες τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους	169, 172
πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Ε' (πρβλ. ἀρ. 169)	170
πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Ε' στοὺς ἐπιστάτες τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος γιὰ νὰ κρίνουν τὴ διαφορά τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	171
ἐπικυρωτικὸ πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Γρηγορίου Ε', γιὰ τὸ παλαιὸ ἔγγραφο τοῦ Πρώτου (1569) γιὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου (ἀρ. 6)	172
πατριαρχικὰ σιγιλλιώδη γράμματα ἐπικύρωσης τῶν ὑποσχετικῶν γραμμάτων συμβιβασμοῦ (πρόκειται νὰ ἐκδοθοῦν)	174, 176, 178
ἀλληλογραφία τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' καὶ ἐπιστατῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους σχετικὰ μὲ τὸν ἀγᾶ	174

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἔγγρ.</i>
πατριαρχικά γράμματα τοῦ Νεοφύτου Ζ' στοὺς ἐπιστάτες καὶ τοὺς ναζήριδες τοῦ Ἁγίου Ὁρους καθὼς καὶ στὶς δύο μονές, Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου, ὅπου ζητᾶ νὰ γίνῃ διόρθωση καὶ συμβιβασμὸς	176
πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Γρηγορίου Ε' ὑπὲρ τῶν Ξηροποταμηνῶν στὴ διαφορά τοὺς μὲ τὴ μονὴ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας (πρβλ. ἄρ. 171, 172)	180
πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Νεοφύτου Ζ' στοὺς προκρίτους τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ νὰ διευθετήσουν τὴ διαφορά μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας (πρβλ. ἄρ. 174, 176)	180

ΣΤΑΥΡΟΠΗΓΙΑΚΑ

αἴτηση τοῦ Ἀβράμπεη μὲ τὴν ὁποία ἀφιερώνει τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὴ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ καὶ ζητᾶ νὰ ἀνακηρυχθεῖ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο	4
αἴτηση τοῦ Παγώνη τοῦ Σαοῦλ στὸν πατριάρχη Μεθόδιο Γ' γιὰ νὰ παραχωρήσει τὴ σταυροπηγιακὴ ἀξία καὶ νὰ ἐπικυρώσει τὴν ἀφιέρωση τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Πεντηκοστῆς στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	45
αἴτηση τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ νὰ ἀνακηρυχθεῖ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο (πρβλ. ἄρ. 17)	49
αἴτηση τῆς μονῆς τῶν Ταξιάρχων, Μιχαὴλ καὶ Γαβριήλ, Σικοπέλου στὸν πατριάρχη γιὰ νὰ παραχωρήσει τὴ σταυροπηγιακὴ ἀξία	56
αἴτηση τοῦ Καισαρίου Δαπόντε στὸν πατριάρχη γιὰ τὴν ἔκδοση συνοδικοῦ καὶ πατριαρχικοῦ γράμματος ἐπιβεβαιωτηρίου τῆς ἀφιέρωσης τῆς μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	163

ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

βεβαιωτηριῶδες γράμμα τῆς Συνάξεως στὴ μονὴ τῆς Μεγίστης Λαύρας	15
ἐνυπόγραφη ἀπόφαση τῆς Συνάξεως ποὺ ζητᾶ τὴν, μὲ πατριαρχικὸ γράμμα, ἐπιβεβαίωση τῆς ὀριοθεσίας, γιὰ τὸ διαφιλονικούμενο τόπο μεταξὺ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ξηροποτάμου	22
ἀποφάσεις τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὀρίων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῆς Σιμωνόπετρας	112
γράμμα τῆς Συνάξεως μὲ τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους γιὰ τὴ διαφορά περὶ ὀρίων τοῦ Δοντᾶ μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	113
παλαιὰ ἔγγραφα γιὰ τὶς δικαιοδοσίαις τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Ἁγίου Ὁρους	169
συστατικὰ γράμματα τῶν ἐπιστατῶν καὶ τῶν ναζιρηδῶν τῆς κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ὁρους (δυνάμει)	169, 170
παλαιὸ ἔγγραφο Πρώτου (1569) μὲ ὑπογραφή καὶ σφραγίδα του καὶ μὲ τὶς μαρτυρικὰς ὑπογραφὰς ἐκπροσώπων δεκατριῶν μονῶν (ἀντίγραφό του, ἐπικυρωμένο ἀπὸ τοὺς ἐπιστάτες τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος, στάλθηκε ἀπὸ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου στὸ μεγάλο πρωτοσύγγελο, γιὰ τὸν πατριάρχη) (πρβλ. ἄρ. 6)	170, 171, 172, 179, 183

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἐγγρ.</i>
γράμμα κατασφαλισμένο με τὴ σφραγίδα (κοινὴ ἐνυπόγραφη ἐπιστολὴ ποὺ φέρει τὴ σφραγίδα τῆς κοινότητος) τῆς ἀγιορείτικης κοινότητος γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου σχετικὰ με τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	171, 172
ἀλληλογραφία τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ' καὶ ἐπιστατῶν τοῦ Ἀγίου Ὁρους σχετικὰ με τὸν ἀγᾶ	174
ἐπιστολὴ τῶν ἐκπροσώπων τῶν μονῶν στὸν πατριάρχη γιὰ τὴν ἐπιτόπια ἐξέταση ποὺ πραγματοποιοῦσαν σχετικὰ με τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	178
κατάστιχο ἐγγράφων ποὺ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν μονῶν στέλνουν στὸν πατριάρχη γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου (βλ. ἀρ. 179)	178
συμβιβαστικὸ γράμμα τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὁρους, τοῦ ἔτους 7121 (1613), ἀνάμεσα στὶς μονές Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου ποὺ περιεῖχε τὰ ὄρια τῆς Ἀναπαυσίας	178, 180
ἀφιερωτικὸ γράμμα τῆς Ἀναπαυσίας στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου ἀπὸ τὸν Πρῶτο Ἰσαὰκ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 15)	179
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ 7037 (1528) ποὺ φέρει ὑπογραφές ἡγουμένων ἀπὸ μονές παλαιές, ἐκτὸς ἀπὸ αὐτὲς ποὺ σώζονται, καὶ τῶν ἀρχιερέων Τυρνόβου, Νικαίας καὶ Ἱερισσοῦ (Actes de Kutlumus, ἀρ. 53)	179
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7055 (1547) ποὺ φέρει ὑπογραφές ἡγουμένων ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα μοναστήρια (Actes de Kutlumus, ἀρ. 56)	179
γράμμα τοῦ Πρώτου καὶ τῆς Συνάξεως με ὑπογραφές ἡγουμένων τοῦ ἔτους 7034 (1536)	179
γράμμα τῆς κοινῆς Συνάξεως τοῦ ἔτους 7094 (1588, στὸ μέσο, με ἄλλη γραφή, ἢ χρονολογία 7036 [1528]) (Actes de Kutlumus, ἀρ. 60 ;)	179

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ

γραπτὴ ἐξουσιοδότηση πατέρων καὶ προεστῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν παπα-Παρθένιο, προηγούμενο τῆς μονῆς καὶ προεστὸ τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου	46
αἴτηση τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ νὰ ἀνακηρυχθεῖ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο (πρβλ. ἀρ. 17)	49
αἴτηση τῆς μονῆς τῶν Ταξιαρχῶν, Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ, Σκοπέλου στὸν πατριάρχη γιὰ νὰ παραχωρήσει τὴ σταυροπηγιακὴ ἀξία	56
γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν παπα-Γεώργη Δέτζη, ποὺ τὸν ὀρίζει ἡγούμενο διὰ βίου στὸ μετόχι τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα, στὴ Νάξο	67
ἐπιτροπικὸ γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ σιδρὸ Δημητράκη Μπάφο γιὰ τὸ μετόχι τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου	92
γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτο	96
γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ μονὴ Σιμωνόπετρας γιὰ τὴ διευθέτηση τῆς διαφορᾶς τους σχετικὰ με τὰ ὄρια στὸ βουνὸ	118

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
συμφωνητικὸ τοῦ 1744 μεταξὺ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ τοῦ ἡγούμενου τοῦ μετοχίου τῆς Νάξου, Μακαρίου Λικηνίου, προκειμένου νὰ παραχωρηθεῖ τὸ μετόχι	120
γράμμα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν ἡγούμενο τοῦ μετοχίου τῆς Νάξου, Μακάριο Λικηνίο, μὲ τὸ ὅποιο ἡ μονὴ τὸν ἀπήλλαξε ἀπὸ τὴν καταβολὴ τοῦ ἐτησίου ποσοῦ γιὰ τὴν πρώτη δεκαετία	120
γράμμα ἐξοφλητικὸ (ὑπόγραμμα) τοῦ μοναχοῦ Γρηγορίου, ἀπεσταλμένου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, γιὰ τὴν καταβολὴ τοῦ «ἐτησίου» στὸ Μακάριο Λικηνίο	120
γράμμα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸ δραγουμάνο Θωμᾶ Δημάκη, σχετικὰ μὲ τὸ μετόχι στὴ Νάξο	120
δύο γράμματα τοῦ Ἀνθίμου, σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ποστέλνικο Κωνσταντῖνο	121
ἀντίγραφο παραλαβῆς τοῦ Τιμίου Εὐύλου καὶ τῶν λειψάνων ἀγίων ποὺ ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου παρέδωσε στὸν ἱερομόναχο Χριστόφορο	132
γράμμα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, τῆς 3ης Φεβρουαρίου 1765, στὸν Ἰωαννίκιο Συνάδων, ἡγούμενο τῆς μονῆς Δάγκου, μὲ τὴν ἀπόφαση γιὰ ἴδρυση μοναστηριοῦ ἀπὸ τὸ Ρουσέτο σὲ ἰδιοκτησία τῆς μονῆς Δάγκου ποὺ ὀνομάζεται Κλάτια τῆς Ἁγίας Τριάδος	136
ἔγγραφα (σενέτια, χοτζέτια, ἱλαμάδες) ποὺ ἀναφέρονται στὰ ὄρια τόπου, γιὰ τὸν ὅποιο ὑπάρχει διαμάχη μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	114

ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

γράμματα σύμφωνα μὲ τὰ ὁποῖα ὁ ναὸς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ποὺ βρισκεται στὴ μητρόπολη τῆς Ἱερισσοῦ, ἀνήκε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	4
αἴτηση τοῦ Ἀβράμπεη μὲ τὴν ὁποία ἀφιερώνει τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὴ μεγάλη Ἐκκλησία καὶ ζητᾷ νὰ ἀνακηρυχθεῖ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο	4
πατριαρχικὸ ἔγγραφο ἀνακηρύξεως τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου σὲ πατριαρχικὸ σταυροπήγιο	4
πατριαρχικὰ σιγλλιῶδη γράμματα γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου στὰ Σιδηροκάυσια	9
παλαιὰ ἔγγραφα ἰδιοκτησίας τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀνάμεσα στὰ Σιδηροκάυσια καὶ τὸ Ἴσβορο	13
ἔγγραφο ἀγορᾶς - ἰδιοκτησίας τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀνάμεσα στὰ Σιδηροκάυσια καὶ τὸ Ἴσβορο	13

ΙΔΙΩΤΙΚΑ

διαθήκη (τίτλος ἰδιοκτησίας τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου) γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελίου τῆς Ἀναπαυσίας	6
ἔγγραφο ἀγορᾶς - ἰδιοκτησίας τοῦ Ἀβράμπεη γιὰ τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἀνάμεσα στὰ Σιδηροκάυσια καὶ τὸ Ἴσβορο	13
διαθήκη (ὁμολογία καὶ διάταξις) μοναχοῦ μὲ τὴν ὁποία εἶχε ἀφιερῶσει, «οἰκειοθεῶς καὶ ἀβιάστως», τὴν περιουσία του στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	14
ἔγγραφο (προχάρτι) τοῦ πατέρα τοῦ Φραντζέσκου Μαυρομάτη γιὰ μοναστήρι τοῦ Ἁγίου Νικολάου, στὸν αἰγιαλὸ μπροστὰ ἀπὸ τὸ λιμεῶνα Νάξου	18

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἔγγρ.</i>
γράμμα τοῦ μαστρο-Νικολοῦ μετὰ τὸ ὁποῖο εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑποχρέωση νὰ κτίσει τὸ μαγαζὶ τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ νὰ ἐπισκευάσει τὴν ἐκκλησίαν	18
διαθήκη τοῦ παπποῦ τοῦ Φραντζέσκου Μαυρομάτη	18
πωλητήριο γιὰ ἀμπέλι μετὰ πατητήρι, στὴν τοποθεσίαν Ἀγερσανίου, ἀπὸ τὴ χάραν τοῦ σακελλάριου παπα-Ἰωάννη στὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	31
πωλητήριο γιὰ ποτιστικὸ χωράφι μετὰ τὰ δικαιώματα νεροῦ ἀπὸ τὸν Ἀντώνιον Στρατῆ, τὸν ἀποκαλούμενον Θεολογίτη στὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	31
πωλητήρια δύο ἐργαστηρίων στὸ «μποῦργου» τῆς Νάξου ἀπὸ τὸ μακαρίτη κύρ Σταμάτη Βιάρου καὶ ἀπὸ τὸν εὐγενὴ μισερ Νικόλαο Ἀκριβὸ στὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	31
ἀφιέρωση τοῦ Μιχαὴλ Θεοφίλου (πρβλ. ἀρ. 31)	32
πωλητήριο μαγαζιοῦ ἀπὸ τὸ μακαρίτη Σταμάτη Βιάρου στὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	32
πωλητήριο γιὰ ἀμπέλι, στὸν τόπον λεγόμενον Λαχνόν, ἀπὸ τὸ μισερ Νικόλα Μιχαλιτζί	33
γράμμα τοῦ καρaboκὴρ Ἐυτέρη Ντοράδου στὸν πατέρα Χριστόφορον τῆς μονῆς Ξηροποτάμου σχετικὰ μετὰ τὸ χρέος του	34
προικοσύμφωνο γιὰ τὴ Βεβελέτα τοῦ Γεώργη Γρυπάρη	35
ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὴν ἀΐγουσαν εἰς Σάντα Μαρία», ἀνάμεσα στὶς δύο Παναγιές [Πάρος], ἀπὸ τὴ Μαρία τοῦ παπα-Ζώη τοῦ Βλαχᾶ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	37
προικοσύμφωνο γιὰ τὴν Ἀντωνίνα, θυγατέρα τοῦ Νικολάου Ἀκριβοῦ	39
πωλητήριο γιὰ χωράφι στὴ θέση Πεζή, στὴν τοποθεσίαν Λιβαδίου, ἀπὸ τὸ μισερ Ἀντρεαδάκη Ἀκριβὸ στὴν ἀρχόντισσα Ἀντωνίνα	46
προικοσύμφωνο γιὰ τὴν Αὐγουστίνα, θυγατέρα τοῦ Σάντου Φενότη	47
ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ, στὶς Προσαρές, καὶ σπιτιῶν ἀπὸ τὴ Λιανή, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Γεώργη Γρυπάρη	52
πωλητήριο ἀμπελιοῦ, στὸν Ἅγιον Θεσσαλαῖον, στὸν Ἰωσήφ Κοντοπίδην	57, 61
πωλητήριο τῆς προσωπικῆς περιουσίας (πατρικὴ κληρονομία) τοῦ ἱερομονάχου Ἡσαΐα	59
ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ, στὸν Ἅγιον Θεσσαλαῖον, ἀπὸ τὸν καθηγούμενον τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, Ἰωσήφ Κοντοπίδην	61
γράμμα τοῦ Ἰωσήφ Κοντοπίδην, τῆς 22ας Ὀκτωβρίου 1711, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου σχετικὰ μετὰ τὴν ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸν Ἅγιον Θεσσαλαῖον	61
πωλητήριο γιὰ σπίτι ἀπὸ τὸ «βακούφι» στὸ χωριὸ Διζδαρκιόγι στὴ Μεσημβρία ἀπὸ τὴ Ζαφείρα, θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Τοχάη καὶ τῆς Πολυχρονουῆς, σύζυγο τοῦ Χρήστου, γιοῦ τοῦ παπα-Κυριάκου	64
ἔγγραφο μετὰ τὸ ὁποῖο ἡ ἰδιοκτησία τόπου στὸ μαγαζὶ τῆς Κουλουμπάρας στὴ Μυτιλήνη περιῆλθε στὴν ἰδιοκτησίαν τῆς Μπεροτμίας, τοῦ μακαρίτη Χατζη-Γεωργίου	71
χρεωστικὴ ὁμολογίαν τοῦ μετοχίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου	92
ἀφιέρωση σπιτιῶν, στὸ χωριὸ Γριντοπόρι, στὴ μονὴ Ξηροποτάμου ἀπὸ τὸν Στογιάννη	100

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
ἔγγραφα (ὁμολογίες) γιὰ τὴν ἰδιοκτησία (μοσία) Μπέρικα καὶ Πρεδέστι ἢ Μπο- δοέστι, στὸ καθηλίκι τοῦ Ὀλτου	115
ἔγγραφα (ὁμολογίες) γιὰ ἀμπέλι στὸ λόφο (δάλον) τῆς Σλάτινας καὶ μύλο στὸν Ὀλτο ποταμὸ	115
κατάστιχο γιὰ κινητὰ ἀντικείμενα καὶ ζῶα τῆς ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ Σλάτινα	115
κατάστιχο ὅσων ὁ μοναχὸς Δανιὴλ ἀφιερώνει στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	129
γράμμα τοῦ Ἰωαννικίου Συνάδων, ἡγουμένου τῆς μονῆς Δάγκου, στὴ μονὴ Ἐη- ροποτάμου σχετικὰ μὲ τὴν ἴδρυση μοναστηριοῦ σὲ ἰδιοκτησία τῆς μονῆς Δάγκου ποῦ ὀνομάζεται Κλάτια (Ἁγίας Τριάδος)	136
γράμματα τοῦ Ἰωαννικίου Συνάδων, ἡγουμένου τῆς μονῆς Δάγκου, στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	136
γράμμα τοῦ Καισαρίου Δαπόντε στὸν ἄρχοντα ποστέλνικο Ἀλέξανδρο, προ- κειμένου ὁ Ἰωαννίκιος Συνάδων, ἡγούμενος τῆς μονῆς Δάγκου, νὰ καταβάλλει τὸ «ἐτήσιον» γιὰ δύο χρόνια στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	136
ἀφιέρωση στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου χωραφιῶν στὴ Σάρτη ἀπὸ τὴ Γραμματοῦ	151
πωλητήριο γιὰ ἀμπέλι ἀπὸ τὸν Ἀποστόλη Σαλάμη στὸν Τριαντάφυλλο, τοῦ μα- καρίτη Μελαχροινού, καὶ τὴ σύζυγό του Διομῆ	152
ἔγγραφο ἰδιοκτησίας - ἀγορᾶς (χοτζέτι) σπιτιοῦ στὸ μαχαλὰ τῆς Ἁγίας Μα- ρίνας Σερῶν ἀπὸ τὴν Πολυξένη, χήρα τοῦ Χατζη-Ζακχαίου	153
ἀφιέρωση στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου σπιτιοῦ στὸ μαχαλὰ τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερῶν ἀπὸ τὴν Πολυξένη, χήρα τοῦ Χατζη-Ζακχαίου	153
ἔγγραφο τοῦ ἱερομονάχου Σεραφεῖμ, ποῦ βεβαιώνει ὅτι σὲ περίπτωσι ποῦ ἡ μονὴ Ἐηροποτάμου ἀποφάσισε τὴν πώλησι τοῦ σπιτιοῦ στὸ μαχαλὰ τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερῶν, οἱ κληρονόμοι τῆς ἀφιερώτριας Πολυξένης, χήρας τοῦ Χατζη- Ζακχαίου, θὰ εἶναι οἱ ἀγοραστὲς	153
ἀπάντησι Καισαρίου Δαπόντε πρὸς τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	163
γράμμα ἀπὸ τὸν ἐπίτροπο τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο, Μι- χάλη Μπάφο, στὴ μονὴ	181
δοσοληψία τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο	181
λογαριασμοὶ τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο	181
καντζιλιερικὰ πακτωτικὰ γράμματα τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο	181
πωλητήριο ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Τζιτζόρι, στὸ Νησι Μεσσηνίας, ἀπὸ τὸ Γιαν- νάκη, γιὰ τοῦ μακαρίτη Πανάγου Μάτζαρη, στὴ Γιαννάκαινα Κουμουνούραινα	184
ἀφιερωτικὰ γράμματα τῆς ἐκκλησίας τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ Σλά- τινα (πρβλ. ἀρ. 115)	Κωδ. 4

ΜΟΛΔΟΒΛΑΧΙΑΣ

χρυσόβουλλο τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου γιὰ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου (πρβλ. ἀρ. 93)	95, 99
γράμμα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτο	96

<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἔγγρα.</i>
ἀφιερωτήριο τοῦ Δούκα βόδα τοῦ κτήματος τῆς Κλάτια στή μονή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη	136
χρυσόβουλλο τοῦ βοεβόδα Γρηγορίου γιά τή μονή Δάγκου	136
χρυσόβουλλο αὐθέντου Μπογδανίας, βοεβόδα Ἰωάννου Θεοδώρου, καί τοῦ αὐθέντου Βλαχίας, βοεβόδα Ἰωάννου Σκαρλάτου Γκίκα (πρβλ. ἀρ. 115)	Κώδ. 4

ΤΟΥΡΚΙΚΑ

βακουφναμές τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, στόν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	111, 171, 183
συνορλαμές τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, στόν ὁποῖο μαρτυρεῖται ἡ ὀριοθεσία τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	111, 171, 183
ἐκδόθηκε ἀπό κριτή καί περιέχει τά σύνορα τῆς μονῆς	178
χάτι σερίφια γιά τή διαφορά περὶ ὀρίων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καί τῆς Σιμωνόπετρας	112
ὀθωμανικά γράμματα γιά τή διαφορά περὶ ὀρίων τοῦ Δοντᾶ μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καί τῆς Σιμωνόπετρας	113
ἔγγραφα (σενέτια, χοτζέτια, ἰλαμάδες), πού ἀναφέρονται στά ὄρια τόπου, γιά τόν ὁποῖο ὑπάρχει διαμάχη μεταξὺ τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας καί τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	114
χοτζέτι, ἔγγραφο ἰδιοκτησίας - ἀγορᾶς σπιτιοῦ στό μαχαλά τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερρών ἀπό τήν Πολυξένη, χήρα τοῦ Χατζη-Ζαχαίου	153
χάτι σερίφ τοῦ σουλτάνου Σελήμ γιά τή μονή Ξηροποτάμου	178, 183
νέος βακουφναμές τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	183
φερμάνια τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	183

Β. ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΑΤΑ ΕΙΔΟΣ

ΗΓΕΜΟΝΩΝ

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἐγγρ.</i>
1 Μαρτίου 1746	Κηρόβουλλο τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου	93
13 Μαρτίου 1746	Ἐπιστολή τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου, στή μονή Ξηροποτάμου	95
2 Ὀκτωβρίου 1746	Ἐπιστολή τοῦ βοεβόδα Οὐγγροβλαχίας, Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου, στή μονή Ξηροποτάμου	96
Ἰούλιος 1748	Ἐπιβεβαιωτήριο γράμμα τοῦ Ἰωάννου Κωνσταντίνου Νικολάου Μαυροκορδάτου, βοεβόδα Μολδοβλαχίας	99

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΑ

Ἰούνιος 7052 (1544), ἰνδ. 2	Συνοδική πράξη τοῦ πατριάρχη Ἱερεμία Α' γιά τήν ἐκλογή τοῦ μητροπολίτη Ναυπάκτου	3
Φεβρουάριος 7073 (1565), ἰνδ. 8	Πατριαρχικό γράμμα τοῦ Μητροφάνους Γ' γιά τήν κυριότητα τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Νικολάου	4
4 Σεπτεμβρίου 7083 (1574)	Ἐπικυρωτικό σιγιλλῶδες συνοδικό γράμμα τοῦ πατριάρχη Ἱερεμία Β' γιά τή ρύθμιση θεμάτων πού ἀφοροῦν τῇ ζωῇ στό Ἅγιον Ὄρος	7
Σεπτέμβριος [1583], ἰνδ. 12	Γράμμα τοῦ πατριάρχη Ἱερεμία Β' πρὸς τὸν ἐπίσκοπο Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους γιά τὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Νικολάου	9
Μάιος [1595], ἰνδ. 8	Γράμμα τοῦ πατριάρχη Ἱερεμία Β' πρὸς τὴ Μεγάλη Σύναξη σχετικά με ὑποκλοπὴ γράμματός του	12
30 Δεκεμβρίου 7120 (1611), ἰνδ. 15	Πλαστὸ πατριαρχικό καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β'	17
Μάιος [1615], ἰνδ. 13	Πατριαρχικό καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β' γιά τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	21
7125 (1617)	Πατριαρχικό καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Τιμοθέου Β' γιά τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	22

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
Ἰοκτώβριος [1627], ἰνδ. 1	Πατριαρχικὸ γράμμα τοῦ Κυρίλλου Α΄ Λούκαρη γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	24
9 Φεβρουαρίου 1671, ἰνδ. 9	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγγιλιῶδες γράμμα τοῦ Μεθοδίου Γ΄ γιὰ τὸ μοναστήρι τῆς Πεντηκοστῆς, μετόχι τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ Μολδαβία	45
Δεκέμβριος 1682	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγγιλιῶδες γράμμα τοῦ Διονυσίου Δ΄ γιὰ τὴν ἀπονομὴ τοῦ σταυροπηγιακοῦ τίτλου στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	49
Μάιος 1707, ἰνδ. 15	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ σιγγιλιῶδες γράμμα τοῦ Γαβριὴλ Γ΄ γιὰ τὴν ὀνομασία τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν Σκοπέλου σὲ σταυροπηγιακὴ	56
7 Ἰουλίου 1758	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Σεραφεὶμ Β΄ γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	112
Ἰούνιος 1759, ἰνδ. 7	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ γράμμα τοῦ Σεραφεὶμ Β΄ γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	113
Ἰούλιος 1772	Ἀπόφαση τοῦ πατριάρχου Θεοδοσίου Β΄ καὶ τῆς συνόδου γιὰ τὸ ζήτημα τῶν κολλυβάδων	145
Ἰούλιος 1783, ἰνδ. 1	Τυπικὸ (πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ ἐν μεμβράναις σιγγιλιῶδες γράμμα) τοῦ Γαβριὴλ Δ΄	159
26 Ἰουνίου 1797	Γράμμα τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου Ε΄ στοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὄρους γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	169
Ἰοκτώβριος 1798, ἰνδ. 2	Πατριαρχικὸ καὶ συνοδικὸ ἐπικυρωτικὸ γράμμα τοῦ Γρηγορίου Ε΄ γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τοῦ κελλίου τῆς Ἀναπαυσίας	171
9 Ἰοκτωβρίου 1798	Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Γρηγορίου Ε΄ γιὰ τὴ διευθέτηση διαφορᾶς μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	172
13 Ἰοκτωβρίου 1799	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ΄ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	173
9 Φεβρουαρίου 1800	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ΄ στοὺς ἐπιστάτες τοῦ Ἁγίου Ὄρους γιὰ νὰ διευθετήσουν τὴ διαφορὰ μεταξύ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	174
9 Φεβρουαρίου 1800	Ἐπιστολὴ τοῦ πατριάρχου Νεοφύτου Ζ΄ στοὺς προεστοὺς τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιὰ νὰ συμβιβαστοῦν	175
14 Φεβρουαρίου 1800	Πατριαρχικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Νεοφύτου Ζ΄ στοὺς προηγούμενους τῶν μονῶν Βατοπεδίου καὶ Ἰβήρων γιὰ τὴ διαφορὰ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	176

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἔγγρ.</i>
Ἰούλιος 1800, ἰδ. 3	Συνοδικὸ καὶ πατριαρχικὸ σιγilliωδες γράμμα τοῦ Νεοφύτου Ζ' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας	180
ΙΕΡΑΡΧΩΝ		
Ἰαννουάριος 7086 (1577), ἰδ. 2	Συνοδικὸ γράμμα τοῦ μητροπολίτη Θεσσαλονίκης Ἰωάσαφ γιὰ τὴν παραχώρηση τοῦ μονυδρίου τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, τοῦ λεγομένου τῶν Ἀσωμάτων, στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	8
5 Μαρτίου 1745	Ἀπόφαση τοῦ μητροπολίτη Παροναξίας Ἀνθίμου, γιὰ τὶς ὀφειλὲς τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου στὴ Νάξο	92
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ		
7036 (1527/8), ἰδ. 1	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	1
Ἰούλιος, 7047 (1539), ἰδ. 12	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως νὰ παραχωρηθεῖ τόπος στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου, προκειμένου νὰ κτιστεῖ κελλίον γιὰ τὴν παραμονὴ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τῆς	2
1 Μαΐου 7077 (1569), ἰδ. 12	Πλαστὴ (;) ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαμάχη μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	6
Ἀπρίλιος 7102 (1594)	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	11
[16ος - ἀρχὲς 17ου]	Ἐπιστολὴ τῆς Μεγάλης Συνάξεως πρὸς τὸν πατριάρχη σχετικὰ μὲ τὴν περιουσία μοναχοῦ	14
10 Σεπτεμβρίου 7111(1602)	Βεβαιωτηριῶδες γράμμα τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὶς φορολογικὲς ὀφειλὲς	15
11 Αὐγούστου 7121 (1613)	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου	20
Ἀπρίλιος 7169 (1661)	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴν πώληση τῶν κελλίων στὶς Καρυές	41
13 Αὐγούστου 1711	Ἀπόφαση τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὸ νερὸ τῶν κελλίων στὶς Καρυές	58
4 Ἀπριλίου 1758	Ἀποφασιστικὸν γράμμα τῆς Μεγάλης Συνάξεως γιὰ τὴ διαφορὰ ἀνάμεσα στὶς μονὰς Ἐηροποτάμου καὶ Σιμωνόπετρας	111
29 Ἰουλίου 1798	Ἐπιστολὴ τῶν ἐπιστατῶν τῆς κοινότητος στὸν πατριάρχη Γρηγόριο Ε' γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ τὴν Ἀναπαυσία	170

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
24 Ἰουνίου 1800	Ἐπιστολή τῶν προϊσταμένων τῶν μονῶν στὸν πατριάρχη Νεόφυτο Ζ' γιὰ τὴ διαφορά μεταξύ τῶν μονῶν Κουτλουμουσίου καὶ Ξηροποτάμου	178
25 Ἰουνίου 1800	Καταγραφή καὶ περιλήψη τῶν Κουτλουμουσιανῶν καὶ Ξηροποταμηνῶν ἐγγράφων γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας	179
ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ		
22 Ἰουλίου 7104 (1596)	Συμβιβασμὸς μεταξύ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Ἀβράμπεη σχετικὰ μὲ τὴν κατοχὴ τοῦ καθίσματος τοῦ Ἁγίου Νικολάου	13
5 Αὐγούστου 7154 (1646)	Ἐμολογία Σιμωνοπετριτῶν γιὰ τὴ διαφορά τῆς μονῆς τους μὲ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου	28
5 Αὐγούστου 7154 (1646)	Ἐμολογία Σιμωνοπετριτῶν γιὰ τὴ διαφορά μεταξύ τῆς μονῆς τους καὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	29
16 Ὀκτωβρίου 1667 [1670-1860]	Ἐμολογία ὀφειλῆς δανείου Ξηροποταμηνῶν Κώδικας παραδόσεων ταξιδιῶν	42 Κώδ. 1
11 Ἀπριλίου 1683	Συμφωνία δανείου	50
1 Ἰουλίου 1684	Συμφωνία δανείου	51
22 Δεκεμβρίου 1700	Ἐμολογὸ πώλησης τοῦ κελλίου τῆς σκήτης τοῦ Τιμίου Προδρόμου	53
21 Μαΐου 1704	Ἐμολογὸ πώλησης τοῦ κελλίου τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου	54
17 Φεβρουαρίου 1727, Παρασκευὴ 1731	Ἐνομασία σκευοφύλακα καὶ ἀνάθεση χρέους τῆς μονῆς Ξηροποτάμου Ἐμολογὸ πώλησης τοῦ κελλίου Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ Ἀρχαγγέλου	64 66
10 Μαΐου 1736	Ἐγγραφο ἀνάθεσης χρέους τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν προηγούμενο Μακάριο	68
6 Ὀκτωβρίου 1744	Συμβιβασμὸς μεταξύ τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, καὶ πιστωτῶν του	91
Ἰούλιος 1745-1829	Κώδικας καταγραφῆς ἀντικειμένων ποὺ οἱ ταξιδιωτὲς μοναχοὶ ἔπαιρναν μαζί τους	Κώδ. 3
11 Μαρτίου 1746	Ἀπόφαση τῆς συνάξεως τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ τὴν κατανομὴ τῶν εἰσοδημάτων ἀπὸ τὰ ταξίδια	94
10 Μαρτίου 1747	Συμφωνία μεταξύ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ μαστῶρων γιὰ ἀνάθεση οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν	98
15 Δεκεμβρίου 1748	Παραχώρηση σπιτιοῦ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, στὸ χωριὸ Γριντοπόρι, στὴ χήρα Στογιάννη	100
[22 Μαΐου 1757 - Σεπτέμβριος 1765]	Κατάστιχο Kaisariou Daponte	Κώδ. 4
22 Μαΐου 1757 - 11 Σεπτεμβρίου 1765	Κατάστιχο ἐσόδων τοῦ Kaisariou Daponte	Κώδ. 5

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
23 Ἰουνίου 1759	Ὑποσχετικὸν γράμμα τοῦ προηγουμένου τῆς μονῆς Σιμωνόπετρας, Ἰωάσαφ, νὰ παρουσιάσει στὸν πατριάρχη τὰ ἔγγραφα ποὺ ἀναφέρονται στὴ διαφορὰ μετὰ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου	114
19 Αὐγούστου 1760 - 11 Σεπτεμβρίου 1765	Κατάστιχο ἐξόδων τοῦ Kaisarίου Δαπόντε	Κώδ. 6
19 Αὐγούστου 1760 - 30 Σεπτεμβρίου 1763	Κατάστιχο ἐξόδων τοῦ Kaisarίου Δαπόντε	Κώδ. 7
19 Αὐγούστου 1760 - 21 Ἰουλίου 1764	Κατάστιχο ἐσόδων τοῦ Kaisarίου Δαπόντε	Κώδ. 8
18 Νοεμβρίου 1760	Συμφωνία μεταξὺ τῶν μονῶν Σιμωνόπετρας καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ κτηματικὴ διαφορὰ	118
[πρὶν τὸ 1761]	Ἐπιστολὴ τοῦ καθηγουμένου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, ἱερομονάχου Ἀνθίμου, στὸν ἄρχοντα Μανώλη	119
19 Αὐγούστου 1761	Ἐπιστολὴ τοῦ δραγουμάνου Θωμᾶ Δημάκη στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου σχετικὰ μετὰ ὀφειλὲς τοῦ Μακαρίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ Νάξο	120
[μετὰ τῆ 15 Ὀκτωβρίου 1761 καὶ πρὶν τῆ 17 Ἀπριλίου 1762]	Σχέδιο ἐπιστολῆς τοῦ Ἀνθίμου, σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, στὸν ποστέλνικο Κωνσταντῖνο	122
3 Ὀκτωβρίου 1764, Κυριακὴ	Βεβαίωση γιὰ παραλαβὴ ἱερῶν κειμηλίων τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	132
18 Δεκεμβρίου 1764	Ὁμολόγο πώλησης τοῦ κελλίου τοῦ Γενεσίου τῆς Θεοτόκου	133
[γύρω στὸ 1765]	Ἐπιστολὴ τοῦ μοναχοῦ Δαμασκηνοῦ στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου, Ἀνθιμο	134
[1765 κ.έ.]	Κώδικας Kaisarίου Δαπόντε	Κώδ. 9
14 Φεβρουαρίου 1765	Κατάστιχο Kaisarίου Δαπόντε μετὰ ὀνόματα ἀφιερωτῶν κρασιοῦ στὴ Σάμο	Κώδ. 10
7 Ἰανουαρίου 1767	Συμφωνία μεταξὺ τῶν μονῶν Ἁγίου Παύλου καὶ Ἐηροποτάμου γιὰ ἀνταλλαγὴ χωραφιῶν καὶ τὴ χρῆσι νεροῦ	138
25 Ἀπριλίου 1768	Ἄδεια γιὰ χρῆσι δρόμου στὴ μονὴ Σιμωνόπετρας	140
10 Ἰανουαρίου 1772	Ἀπόφασις τῆς συνάξεως τῆς μονῆς Κουτλουμουσίου	144
[1777 περίπου]	Κώδικας τῆς μονῆς Εὐαγγελισμοῦ Σκοπέλου	Κώδ. 11
15 Μαΐου 1780 - 21 Ἀπριλίου 1782	Καταγραφή περιουσίας στὴ Σάμο	Κώδ. 12
1 Σεπτεμβρίου 1782	Ἐνθύμησις ἀφιερώσεων	155
10 Ἰανουαρίου 1783	Συμφωνία γιὰ ἐνοικίασις χωραφιῶν τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὴ χώρα Τζιτζου	156
15 Ἰανουαρίου 1783	Καταγραφή χωραφιῶν τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸ χωριὸ Τζιτζου	157

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἐγγρ.</i>
15 Ἰανουαρίου 1783	Καταγραφή χωραφιών τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸ χωρίο Τζιτζου	158
8 Ὀκτωβρίου 1790	Καταγραφή χωραφιών στὸ χωρίο Τζιτζου	164
5 Ἰουλίου 1793	Ὁμολογία τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου γιὰ προσφορά ἐλεημοσύνης	167
Ὀκτώβριος 1800	Ἱστορικὸ τῆς διαμάχης μεταξὺ τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν κατοχὴ τῆς Ἀναπαυσίας	183
[18ος αἰ.]	Κατάλογος χωραφιών τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν Ἅγιο Μάμαντα	191

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑΚΑ - ΙΔΙΩΤΙΚΑ

1726	Ὁμολογία μαστόρων γιὰ οἰκοδομικὲς ἐργασίες στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	63
10 Μαρτίου 1747	Συμφωνία μεταξὺ μαστόρων καὶ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου γιὰ ἐκτέλεση οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν	97
1 Φεβρουαρίου 1752	Συμφωνία γιὰ ἀποστολὴ Ξηροποταμηνοῦ ἐφημερίου στὴν κοινότητα Μπρασόβου	103
15 Ὀκτωβρίου 1761	Ἐπιστολὴ τοῦ ποστέλνικου Κωνσταντίνου στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου Ἄνθιμο	121
17 Ἀπριλίου 1762	Ἐπιστολὴ τοῦ ποστέλνικου Κωνσταντίνου στὸ σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	123
5 Αὐγούστου 1764	Συμφωνία γιὰ τὶς δικαιοδοσίες τοῦ Ξηροποταμηνοῦ ἐφημερίου Μπρασόβου	130
21 Μαΐου 1766	Ἐπιστολὴ τοῦ Ἰωαννικίου Συνάδων, ἡγουμένου τῆς μονῆς Δάγκου, στὸν ἡγούμενο τῆς μονῆς Ξηροποτάμου, Ἄνθιμο	136
9 Ἰουνίου 1770	Παραίτηση τοῦ Μακαρίου Λικηνίου, ἡγουμένου τοῦ μετοχίου στὴ Νάξο	143
1 Μαρτίου 1777	Ἐπιστολὴ σχετικὰ μὲ ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὸ μαχαλά τῆς Ἁγίας Μαρίας Σερρών	153
20 Μαΐου 1782	Συμφωνητικὸ γράμμα γιὰ ἐκτέλεση ἀγιογραφιῶν στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	154
10 Ἰουνίου 1784	Ἀφιέρωση τῆς μονῆς τῆς Εὐαγγελιστρίας, στὴ Σκόπελο, ἀπὸ τὸν Καיסάριο [Δαπόντε]	163
10 Αὐγούστου 1800	Ἐπιστολὴ τοῦ ἐπιτρόπου Μιχάλη Μπάφου στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	181

ΙΔΙΩΤΙΚΑ

Ἰούλιος 7074 (1566), ἰνδ. 9	Πωλητήριο καὶ ἀφιέρωση ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Μπαμπανᾶ χωραφιοῦ στὴν Πτελέα	5
4 Μαΐου 7100 (1592)	Ἀνταλλαγὴ χωραφιών μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τοῦ Καμαριώτη στὴν Ὀρμύλια	10

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἔαρ. ἐγγρ.</i>
1 Αὐγούστου 7115 (1607)	Συμφωνητικὸ ἐνοικίασης μετοχίου τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου στὸν Προαύλακα	16
16 Σεπτεμβρίου 1612	ἽΟρισμὸς ἐπιτρόπων μονῆς Ἁγίου Νικολάου στὴ Νάξο	18
14 Ἰανουαρίου 1613	ἽΑφιέρωση στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου τῆς ἐκκλησίας τῶν Ἁγίων Πάντων στὴ Σαντορίνη ἀπὸ τὸ Βαρδαλάχο Πολίτη καὶ τὴ σύζυγό του Μαρία	19
20 Ἰανουαρίου 1624	Πωλητήριο χωραφιοῦ στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ἀπὸ τὸ Γεώργη τοῦ Γκίνη Μαζαράκι	23
22 Ἰουλίου 1640, ἡμέρα Τετάρτη	Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Σπίλι ἀπὸ τὰ ἀδελφία Θεόφιλο, Λοῖζο καὶ Εὐδοκία	25
9 Ἰανουαρίου 7151 (1643)	ἽΑνταλλαγὴ χωραφιῶν μεταξύ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου καὶ τοῦ Κυριαζῆ τοῦ Γεργούντα στὴν Κρανιά	26
29 Ἰανουαρίου 7151 (1643)	Πωλητήριο χωραφιῶν στὴν Κρανιά ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερισσοῦ	27
8 Ὀκτωβρίου 1646	Συμβιβασμὸς μεταξύ τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πολύχρου καὶ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	30
23 Αὐγούστου 1648	ἽΑφιέρωση κινητῶν καὶ ἀκινήτων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	31
24 Ὀκτωβρίου 1648	Κωδικελοσ στὸ ἀφιερωτῆριο ἐγγραφο κτημάτων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸ Μιχαὴλ Θεόφιλο	32
14 Ἰανουαρίου 1650	Δωρεὰ ἀμπελιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴν Ἀνούσα, χήρα τοῦ Νικόλα Μιχαλίτζη, στὸ γιό της Πέρο, οἰκότροφο τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	33
5 Νοεμβρίου 1650	ἽΟμολογία γιὰ ὀφειλὴ δανείου	34
5 Ὀκτωβρίου 1651	Προικοσύμφωνο γιὰ τὴ Λιανή, θυγατέρα τοῦ Γιώργη Γρυπάρη	35
13 Ἰανουαρίου 7160 (1652)	Πωλητήριο χωραφιῶν ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ἱερισσοῦ	36
1 Φεβρουαρίου 1653	ἽΑφιέρωση χωραφιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴν Ἀννέζα, θυγατέρα τοῦ Ἀλέξη	37
5 Φεβρουαρίου 1653	ἽΑφιέρωση χωραφιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὸ Βασίλη Μπάφο	38
12 Σεπτεμβρίου 1653	ἽΕπικύρωση τῆς ἀφιέρωσης τοῦ ζεύγους Θεοφίλου ἀπὸ τὸ Νικόλα Ἀκριβὸ	39
2 Φεβρουαρίου 1656	Συμφωνία γιὰ σύναψη δανείου	40
[πρὶν τὸν Αὐγούστο τοῦ 1670]	Πωλητήριο χωραφιοῦ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς Ὀρμύλιας	43
22 Αὐγούστου 1670	ἽΑφιέρωση στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου δύο χωραφιῶν στὴν Ὀρμύλια ἀπὸ τὴ Μαλίνα, χήρα τοῦ Θεολόγγη	44
8 Ἰουλίου 1673	Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Λιβάδι Νάξου ἀπὸ τὴ μονὴ Ἐηροποτάμου καὶ τὴν Ἀντωνίνα στὸ Γεώργιο Σκληρὸ	46

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
14 Ἰουνίου 1674	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴ Λιανή, σύζυγο τοῦ Σάντου Φενότη	47
24 Ἰουνίου 1682	Ἀφιέρωση χωραφιοῦ στὰ Πινακάρια ἀπὸ τὸ Στόικο	48
6 Ἀπριλίου 1687	Ἀνανέωση ἀφιέρωσης ἀπὸ τὴ Λιανή, θυγατέρα τοῦ Γεώργη Γρυπάρη	52
10 Δεκεμβρίου 1704	Πωλητήρια δύο χωραφίων στὶς Κανάβρες	55
1710	Ἀφιέρωση στὸ μονύδριο τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο, ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Ἰωσήφ	57
21 Φεβρουαρίου 1712	Ἀφιέρωση ἐκκλησίας καὶ κτημάτων στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	59
1716	Πωλητήριο στὴ μονὴ Ξηροποτάμου σπιτιοῦ καὶ ἀμπελιοῦ στὴ Ρέτζιανη ἀπὸ τὸν παπα-Στάθη	60
31 Ἰουλίου 1721	Ἐπικύρωση ἀφιέρωσης στὸ μονύδριο τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα στὴ Νάξο ἀπὸ τὸν παπα-Ἰωσήφ Κοντοπίδη	61
17 Φεβρουαρίου 1725	Ἀνταλλαγὴ ἀκινήτων μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πολυγύρου	62
Αὐγούστος 1730	Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὸ χωριὸ Διζδαρκιόγι ἀπὸ τὴ Ζαφείρα, θυγατέρα τοῦ Θεοδώρου Τοχάη	65
30 Ἀπριλίου 1733	Ἀφιέρωση χωραφιοῦ καὶ ζώων στὴ Νάξο ἀπὸ τὸν παπα-Γεώργη Δέτζη	67
[10 Νοεμβρίου 1736 - 15 Νοεμβρίου 1765]	Κώδικας καταγραφῆς ὑποσχετικῶν ἐγγράφων πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	Κώδ. 2
10 Νοεμβρίου 1736	Ἵποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων Ἄνω Κρουσόβου πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	69
18 Ἰανουαρίου 1737	Ἀφιέρωση τοῦ ναοῦ τῆς Θεοτόκου Φανερωμένης, στοὺς Δολοὺς Μάνης, ἀπὸ τοὺς ἀδελφοὺς Γαηταναράκη	70
Ἰούνιος 1738	Ἀφιέρωση κτημάτων στὴ Μυτιλήνη ἀπὸ τὴ Μπερτουμία τοῦ Χατζη-Γεωργίου	71
6 Αὐγούστου 1738	Ἀνταλλαγὴ χωραφιοῦ μεταξὺ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου καὶ τοῦ Μαυρουδῆ τοῦ Νικόλα	72
1 Νοεμβρίου 1738	Συμφωνία γιὰ ἀφιέρωση κανδηλιοῦ ἀπὸ τοὺς κατοίκους τῆς χώρας Ἄνω Κρουσόβου	73
27 Αὐγούστου 1740	Ἵποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς Λογγοβικίας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	74
7 Ὀκτωβρίου 1740	Ἵποσχετικὸ ἔγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Σούρπας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	75
17 Ἰουνίου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρου στὴ Γαλάτιστα ἀπὸ τὸν Παναγιώτη τοῦ Παλτζίκη	76

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἄρ. ἔγγρ.</i>
24 Ἰουλίου 1741	Ἵποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Γαλάτζητας [Γαλάτιστας] πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	77
28 Ἰουλίου 1741	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὴν Καρνιά ἀπὸ τὸ Ζαφεῖρη τοῦ Συνανοῦ	78
28 Ἰουλίου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρων στὴ Γαλάτιστα ἀπὸ τὴ Ζαφεῖρα Βουρβουρίταινα	79
28 Ἰουλίου 1741	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ Παλαιομάντρι ἀπὸ τὸ Βρέτα τοῦ Γιωργάκη	80
28 Ἰουλίου 1741	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὴν τοποθεσία Ματροῦ ἀπὸ τὸ Μανόλη τοῦ Ζαφεῖρη	81
31 Ἰουλίου 1741	Ἀφιέρωση τεσσάρων ἐλαιοδέντρων στὴ Γαλάτιστα ἀπὸ τὸ Θανάση τοῦ Βασιλικοῦ	82
1 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὴ Γαλάτιστα ἀπὸ τὸ Νικόλα τοῦ γερο-Ἀγγέλου	83
2 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρου στοῦ Μαρμαροῦ ἀπὸ τὸ Γιάννη, γιὸ τοῦ Ζαφεῖρη	84
2 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρων στὸ Μεσοράχι ἀπὸ τὸ Δημήτρη, γιὸ τοῦ ἱερομονάχου Κωνσταντίου Οἰκονόμου	85
2 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρων στοῦ Κάλιανη τῆ βρύση ἀπὸ τὸν Παναγιώτη, γιὸ τοῦ Θεολόγη	88
17 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρων μὲ χωράφι στὸν Κοσιβὰ ἀπὸ τὸ Σωτῆρη τοῦ Χρήστου	86
20 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση χωραφιοῦ στοῦ Μαρμαροῦ ἀπὸ τὴ Δούκαινα, θυγατέρα τοῦ Παναγιώτη	87
21 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση συκαμνιάς στὸν Ἅγιο Νικόλαο ἀπὸ τὴν Πόζια τοῦ Δήμου Στάνη	89
21 Αὐγούστου 1741	Ἀφιέρωση ἐλαιοδέντρου στὴν Τούφα ἀπὸ τὴν Ἀχτίνα τοῦ Δημήτρη Καμπούρη	90
22 Δεκεμβρίου 1748	Ἀφιέρωση ἀκινήτων στὴ Σάρτη ἀπὸ τὸ Φραγκογιάννη τοῦ Τζελαλι	101
9 Ἰανουαρίου 1750	Πωλητήριο σπιτιοῦ καὶ ἀφιέρωση χωραφίων ἀπὸ τὴ Ζωὴ Τζακαλίνα	102
10 Αὐγούστου 1752	Ἀνταλλαγὴ χωραφιοῦ τοῦ Τίμου τοῦ Σταματοῦδη στὴν Ὁρμύλια μὲ χωράφι τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	104
21 Μαΐου 1753	Ἵποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Πάλτζας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	105
22 Δεκεμβρίου 1753	Πωλητήριο σπιτιοῦ στὸ Κρούσοβο ἀπὸ τὸ γερο-Χρήσιμο	106
8 Φεβρουαρίου 1754	Ἵποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Βραστῶν πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου	107

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἀρ. ἐγγρ.</i>
25 Ἀπριλίου 1754	Κατάλογος προσφορῶν τῶν συντεχνιῶν τῆς πολιτείας Σερρῶν πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	108
6 Ἰουλίου 1754	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Γαλαρινοῦ πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	109
30 Ἰουνίου 1755	Πωλητήριο χωραφιοῦ στὸ Κρούσοβο ἀπὸ τὸ Θεόδωρῃ καὶ τῇ σύζυγῷ του Χιμού	110
20 Ὀκτωβρίου 1759	Ἀφιέρωση μονῆς τῆς Κοιμησέως τῆς Θεοτόκου στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	115
15 Φεβρουαρίου 1760	Πωλητήριο σπιτιοῦ στὴν ἐνορία τῆς Παναγίας ἀπὸ τίς θυγατέρες τοῦ Γιώργη Γιώτα	116
30 Μαΐου 1760	Ἀφιέρωση κεραιοῦ στὴ μονὴ Ξηροποτάμου	117
17 Αὐγούστου 1762	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Ἀειβάτι πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	124
27 Νοεμβρίου 1762	Ἐξοφλητικὸ γράμμα τοῦ Ἀλῆ πασᾶ Ἀγιομαμίτη, σχετικὰ μὲ ὀφειλὴ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὸν πατέρα του	125
30 Νοεμβρίου 1762	Ἀφιέρωση σπιτιοῦ ἀπὸ τὸ Χατζη-Παναγιώτη καὶ τῇ σύζυγῷ του Σμαραγδῇ	126
16 Ἰουνίου 1763	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Νιγρίτας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	127
1 Ἰουλίου 1763	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Τζερπίστας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	128
10 Μαρτίου 1764	Διαθήκη τοῦ μοναχοῦ Δανιὴλ	129
12 Αὐγούστου 1764	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς κάτω χώρας Κρουσόβου πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	131
15 Νοεμβρίου 1765	Ὑποσχετικὸ ἐγγραφο τῶν κατοίκων τῆς χώρας Ἀγίου Μάμαντος πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	135
5 Αὐγούστου 1766	Ἐγγραφο ἀφιέρωσης χριστιανῶν ἀπὸ τὴν πολιτεία Σύρκρας πρὸς τὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ξηροποτάμου	137
20 Μαΐου 1767	Πωλητήριο χωραφιοῦ στὴ Νάξο ἀπὸ τὴν Ἀγγελίνα τοῦ Μανέτα	139
28 Ἰουλίου 1768	Ἀφιέρωση ἀκινήτου ἀπὸ τὸν Πολύμερο τοῦ Ναθῆ	141
31 Ἰανουαρίου 1770	Ἀφιέρωση τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν, στὴ Γλώσσα Σκοπέλου, ἀπὸ τοὺς κτήτορες ἐπιτρόπους	142
15 Αὐγούστου 1773	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωρίο Πάλτζια ἀπὸ τὸ Δανίλη τοῦ Χατζη-Φώτη	146

<i>Χρονολογία</i>	<i>Τίτλος έγγραφου</i>	<i>Ἔαρ. ἐγγρ.</i>
15 Αὐγούστου 1773	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Πάλτζια ἀπὸ τὸ Βασίλη τοῦ Σπάντου	147
15 Αὐγούστου 1773	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Πάλτζια ἀπὸ τὸν Πολύζο τοῦ Ἀνδρέα	148
4 Ἰανουαρίου 1775	Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὴ Νιγρίτα ἀπὸ τὸ Βαγγέλη Σαμαρά	149
30 Αὐγούστου 1775	Ἀφιέρωση ἀκινήτων στὸ χωριὸ Κουβιοὶ ἀπὸ τὴ Γεράκω τοῦ Ἀργύρη Σωτηροῦδη	150
8 Ἰανουαρίου 1777	Ἐπικύρωση ἀφιέρωσης στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου χωραφιῶν στὴ Σάρτη ἀπὸ τὰ παιδιὰ τῆς Γραμματοῦς	151
22 Ἰανουαρίου 1777	Ἀφιέρωση ἀκινήτων ἀπὸ τὸν Τριαντάφυλλο τοῦ Μελαχρινοῦ	152
[πρὶν τὴν 1η Σεπτεμβρίου 1783]	Ἀφιέρωσεις στὸν Τίμιο Σταυρὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου κτημάτων στὸ Κρούσοβο	160
[γύρω στὸ 1783]	Ἀφιέρωσεις ἀκινήτων στὸ Κρούσοβο, Τζιτζιζοῦ καὶ ἄλλοῦ	161
1 Ἰανουαρίου 1784	Ἀφιέρωση μισοῦ σπιτιοῦ στὸ χωριὸ Ἅγιος Νικόλαος ἀπὸ τὸν Ἰωάννη τοῦ Ζαφείρη	162
29 Αὐγούστου 1791	Ἀφιέρωση σπιτιοῦ στὴ Μάκρη ἀπὸ τὴ Σημιροῦδα, χήρα τοῦ Ραζῆ	165
16 Φεβρουαρίου 1793	Ἐπιστολὴ τοῦ Μιχάλη, γιοῦ τοῦ Χατζη-Θεοδώρακη Ρέμπου, πρὸς τὸν πατέρα του	166
6 Φεβρουαρίου 1796	Ἀφιερωτῆριο φελονίων	168
10 Ἰουνίου 1800	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ Βούλγαρο Θάσου ἀπὸ τὸ Δημήτριο τοῦ Ἰωάννη Θασσίτη	177
15 Αὐγούστου 1800	Πωλητῆριο μὲ ἀφιέρωση στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου ἀπὸ τὸ Γεωργάκη τοῦ Ἀλεξανδρῆ	182
1 Νοεμβρίου 1800	Ἀφιέρωση ἀμπελιοῦ στὸ χωριὸ Τζιτζιζοῦ ἀπὸ τὴ Γιαννάκινα Κουμουνοῦραινα	184
18 Νοεμβρίου 1800	Πωλητῆριο στὴ μονὴ Ἐηροποτάμου χωραφιοῦ στὴ Σάρτη ἀπὸ τὰ ἀδελφία Γιάννη καὶ Θεοδώρα	185
[18ος αἰ.]	Πωλητῆριο μυλοτόπου στὴν Ἅγια Παρασκευὴ ἀπὸ τὸν ἱερομόναχο Δαβίδ τοῦ Βοήλα	186
[18ος αἰ.]	Πωλητῆριο λιβαδιῶν στὴν περιοχὴ Παλαιοχωριοῦ	187
[18ος αἰ.]	Ἐγγραφο ὑποθήκης τῶν κατοίκων τῆς Ὁρμούλιας	188
[18ος αἰ.]	Πωλητῆρια χωραφιῶν στὴ Σάρτη	189
[18ος αἰ.]	Ἀφιέρωση κινήτων καὶ ἀκινήτων στὴ Συκιὰ ἀπὸ τὸ Μίχο	190

Γ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ ΜΕ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΕΥΔΟΚΙΜΟΥ

<i>ἀρ. Εὐδοκίμου</i>	<i>ἀρ. καταλόγου</i>	<i>ἀρ. Εὐδοκίμου</i>	<i>ἀρ. καταλόγου</i>
36	14	114	16
51	6	115	27
52	20	116	36
53	24	120	25
54	169	121	30
55	170	133	55
56	172	134	188
57	171	135	44
58	173	136	43
59	175	137	10
60	174	138	72
61	176	139	104
62	178	143	31
63	179		32
64	180	144	33
65	183	145	37
77	1	146	38
78	11	147	39
79	21	148	46
80	28	149	47
81	29	150	52
82	111	151	57
83	112	152	61
84	113	153	67
85	140	154	91
86	12	155	92
96	190	156	139
97	189	157	143
98	101	163	76
99	138	164	79
100	151	165	85
101	185	166	102
111	9	177	2
112	4	178	3
113	13	179	15

<i>ἀρ. Εὔδοκίμου</i>	<i>ἀρ. καταλόγου</i>	<i>ἀρ. Εὔδοκίμου</i>	<i>ἀρ. καταλόγου</i>
180	49	212	60
	69	218	81
	74	219	84
	75	220	82
	77	221	187
	105	222	48
	107	223	100
	108	224	126
181	109	225	165
	124	226	73
	127	227	110
	128	228	161
	131	229	160
	135	230	106
	137	231	89
	Κώδ. 2	232	162
187	8	233	23
188	65	234	26
189	56	235	62
190	142	236	71
192	163	237	87
193	Κώδ. 11	238	86
195	70	239	80
196	184	240	90
200	125	241	88
201	182	242	78
	191	243	83
202	146	244	116
203	147	245	141
204	148	246	150
205	149	247	152
210	129	249	186
211	153	257	177

Δ. ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΕΩΝ ΣΤΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

1. Ἀνέκδοτη πράξις πώλησης, τοῦ Μαρτίου 6688 (1180) ἰνδ. ι', τῆς μονῆς Ἀλητζίδου ἀπὸ τὸν ἡγούμενο Κοσμᾶ. Πρωτότυπο.— Μεμβράνη 390×305. Τὸ κείμενο καταλαμβάνει τὸ recto. Μελάνι φαιό, περασμένο σὲ ὀρισμένα σημεῖα 2 φορές.— Διατήρηση κακὴ· ἐξίτηλο, φθορὸς καὶ σχισίματα στὶς διπλώσεις.— Ὁρθογραφία.— Σημειώσεις στὸ verso: α) Ὁ ἡγούμενος Κοσμάς του αγίου μεγάλωμαρτιρος Νικυφόρου τοῦ τότε / Ἐηροποτάμου ἐπούλησε το μινίδριο του τῆς Θεοτόκου του Βλιτζιδίου, β) σλαβική: ΚΝΗΡΑΚΟ-ΖΜΗΝ †.
2. Ὑπόμνημα τοῦ Πρώτου Νικηφόρου τοῦ 6524 (1016) (Acte 3). Τὸ πρωτότυπο βρίσκεται στὸ ἀρχεῖο τῆς μονῆς. Μεμβράνη 600×230—250. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση κακὴ, λείπει ἡ ἄνω ἀριστερὴ γωνία, ὑγρασία.— Στὸ κάτω περιθώριο δύο τρύπες γιὰ βούλλα.— Σημειώσεις: α) (13-14ος αἰ.) περιωρ(...) τοῦ Ἐηροπ(ο)ταμ(ου) μητροφάνους, β) ἔτος ζγε', γ) (18ος αἰ.) ζψηδω, δ) δυσανάγνωστη σλαβική.
3. Πρακτικὸ ἀπογραφῆς (Acte 18a). Τὸ ἔγγραφο εἶναι ἐπικολημένο σὲ μεμβράνη καὶ μιὰ χαλκογραφία· σὲ αὐτὴ διακρίνεται ἡ ἔγγραφη: τεσσαράκοντες μάρτυρες.
4. Παρακέλευσις τοῦ δεσπότη Δημητρίου Α' Παλαιολόγου (Acte 21). Βρέθηκαν τρία ἀντίγραφα:
α) Ἀντίγραφο (15ος αἰ.).— Χαρτί 247×214. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή, ἐπικολημένο σὲ ἄλλο χαρτί.— Σημείωση: (18ος αἰ.) ἡγούμενος εἶναι τὸς ὁ Θεοδόσιος σκαράνος εἰς μονίδριον της Θεοτόκου κίμησης εἰς τὴν Ορμιληαν / καθὸς ὄσα λαμβάνι ἢ διαθήκη τοῦ Θεοδοσίου του Σκαράνου οπου.
β) Ἀντίγραφο (16ος αἰ.).— Χαρτί 310×210. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.
γ) Ἀντίγραφο (16ος αἰ.).— Χαρτί 305×212. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Ἡ ἴδια ποιότητα χαρτιοῦ καὶ ἡ ἴδια γραφὴ μὲ τὸ προηγούμενο ἀντίγραφο.— Σημείωση: (19ος αἰ.) Ἀντίγραφον / διατάγματος βασιλι/κού

ὕπερασπίζον τὰ δίκαια τῆς μονῆς εἰς τὴν / διένεξιν μετὰ τῆς τοῦ / Δο-
χειαρίου μονῆς.

5. Περιορισμὸς τοῦ προκαθημένου Δράμας Λέοντος Καλόγνωμου (Acte 22). Βρέθηκε ἀντίγραφο (16ος αἰ.).— Χαρτί 300×205. Μελάνι φαιό.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση: (19ος αἰ.) περιορισμοὶ τοῦ λογκου.
6. Σιγυλλιώδες γράμμα Μαῦτου 6915 (1407) (Acte 29). Βρέθηκε ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Μεμβράνη 790×500. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Διακοσμημένο πρωτόγραμμα.— Σημείωση: (19ος αἰ.) *Τὸ παρὸν διαλαμβάνει διὰ τὰ σύνορα τοῦ μετοχίου τῆς Ὁρμῆλιας ὁποῦ ἐμάλωνον μὲ τὸς δοχειαρίτας.*
7. Διαθήκη τῆς μοναχῆς Νυμοδώρας τοῦ 6954 (1445) (Acte 30). Βρέθηκε ἀντίγραφο (16ος αἰ.).— Χαρτί 430×323. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση: (19ος αἰ.) *διαθήκη τῆς νημοδοράς.*
8. Πλαστὸ χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Θεοδοσίου Β', τοῦ 5935 (427) (Appendix 1α). Βρέθηκε ἀντίγραφο (19ος αἰ.).— Χαρτί (δίφυλλο) 557×393. Τὸ κείμενο ἐκτείνεται καὶ στὸ verso τοῦ α' φύλλου. Μελάνι μαῦρο, μὲ χρῆση μελανιοῦ χρώματος ἐρυθροῦ γιὰ τὸν ὄρο «λόγος», ὑπογραφή κλπ.— Διατήρηση καλή.— Σημείωση: *Ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ.*
9. Πλαστὸ χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ρωμανοῦ Α' τοῦ 6432 (924) (Appendix 1β). Βρέθηκαν τρία ἀντίγραφα:
 - α) Ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Μεμβράνη 678×630. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Μύρινθος καφέ.— Σημείωση: *χρυσόβουλλον τοῦ ρομανοῦ.*
 - β) Ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Μεμβράνη 855×550. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση μέτρια, τὸ ἔγγραφο ἔχει περαστεῖ μὲ εἶδος βερνικιοῦ.— Μύρινθος ἄσπρη-κόκκινη.— Στὸ ἄνω περιθώριο παράσταση τοῦ αὐτοκράτορα σὲ θέση «δεήσεως», πού προσφέρει κιβώτιο μὲ τὸ Τίμιο Ἐύλο στὸν Ἅγιο Παῦλο καὶ τοὺς μοναχοὺς του. Στὸ βάθος σχηματικὴ παράσταση τῆς μονῆς.— Σημείωση: (19ος αἰ.) *Τὸ χρυσόβουλλον τοῦ βασιλέως Ρωμανοῦ ὁ ὁποῖος τῆς ἐδόθη ἐς τύπον.*
 - γ) Ἀντίγραφο (18ος αἰ.).— Χαρτί 785×525. Μελάνι μαῦρο.— Διατήρηση καλή.— Στὸ ἄνω περιθώριο παράσταση τοῦ αὐτοκράτορα Ρωμανοῦ ὀρθίου καὶ ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς.— Σημείωση: *τοῦ βασιλέως Ρωμανοῦ.*
10. Πλαστὸ χρυσόβουλλο τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου Γ' Παλαιολόγου, Αὐγούστου, ἰνδ. 13, 6810 (1302) (Appendix 1γ). Βρέθηκαν δύο ἀντίγραφα:
 - α) Ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Μεμβράνη 700×

525. Μελάνι καστανό, με χρήση μελανιοῦ χρώματος ἐρυθροῦ γιὰ τὸν ὄρο «λόγος», ὑπογραφή κλπ.— Διατήρηση καλή.— Στὸ ἄνω ἀριστερὸ περιθώριο παράσταση τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου ὀρθίου.
- β) Ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Χαρτί 745×525. Μελάνι καστανό, με χρήση μελανιοῦ χρώματος ἐρυθροῦ γιὰ τὸν ὄρο «λόγος», ὑπογραφή κλπ.— Διατήρηση μέτρια.— Στὸ ἄνω ἀριστερὸ περιθώριο παράσταση τοῦ αὐτοκράτορα Ἀνδρονίκου ὀρθίου· δεξιά ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς.— Σημείωση: *Χρυσόβουλο τοῦ Ἀνδρονίκου βασιλέως / τὸ ὁποῖον εἶναι ἴσον ἀπαράλακτον τοῦ προτοτύπου / χρυσοβούλου.*
11. Πλαστὴ διαθήκη τῆς μοναχῆς Ἀγαθῆς, 20 Σεπτεμβρίου, ἰνδ. 9, 6950 (1441) (Appendix 18). Βρέθηκε ἀντίγραφο (ἀπομίμηση πρωτοτύπου) (18ος αἰ.).— Χαρτί 745×515. Μελάνι καστανό.— Διατήρηση καλή.— Στὸ ἄνω ἀριστερὸ περιθώριο ἔντυπη σφραγίδα τῆς μονῆς.— Σημειώσεις: α) *Τῆς ἀγάθης διαθήκη*, β) *1442.*
12. Ἐγγραφο τοῦ Πρώτου Δανιήλ, 27 Ἰανουαρίου 6938 (1430) (Appendix 3). Ἡ «copie ancienne» δὲν εἶναι γραμμένη σὲ μεμβράνη, ἀλλὰ σὲ χαρτί. Στὴν «copie récente» ἡ σημείωση πρέπει νὰ διαβαστεῖ: . . . τοῦ ἀφιερωτοῦ Ἰσαὰκ καὶ ὄχι . . . τοῦ πρώτου.
13. Βρέθηκαν ἀντίγραφα 20οῦ αἰ. τῶν actes ἀρ. 5, 13, 20.

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

ΓΕΝΙΚΟ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

Οι αριθμοί δηλώνουν τὸν αὐξὼντα ἀριθμὸ τῶν ἐγγράφων. Στὴν εὐρετηρίαση τῶν κωδίκων προτάσσεται τοῦ ἀριθμοῦ ἡ ἐνδειξὴ Κώδ., ἐνῶ στὴν εὐρετηρίαση τῶν βυζαντινῶν ἐγγράφων (βλ. πίνακα συμπληρώσεων στὰ Βυζαντινὰ ἔγγραφα, σελ. 199) προτάσσεται τοῦ ἀριθμοῦ ἡ ἐνδειξὴ Βυζ. Τέλος, μὲ τὴν ἐνδειξὴ Εἰσ. δηλώνονται οἱ ἀριθμοὶ τῶν σελίδων τῆς εἰσαγωγῆς. Τὰ ὀνόματα τῶν προσώπων ἔχουν ταξινομηθεῖ μὲ τὴν ἐξῆς σειρὰ: α) μέλη τῆς ἱεραρχίας τῆς ἐκκλησίας, β) μέλη τῆς ἀγιορειτικῆς κοινότητος, καὶ γ) κληρικοὶ καὶ λαϊκοί.

- 1¹ Αβακούμ, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 50
 2¹ Αβακούμ Θεολόγης, γείτονας 161
 ἀβαρίτζια 46
 1¹ Αβέρκιος, μητροπολίτης Βερροίας 17
 2¹ Αβέρκιος, γέρον Λαύρας 15, 20
 3¹ Αβραάμ, γέρον Ἐηροποτάμου 68
 1¹ Αβράμπεης Δημήτριος, κτίτωρ Ἁγίου Νικολάου 4
 2¹ Αβράμπεης Ἰωάννης, γιὸς τοῦ Δημητρίου, κτίτωρ Ἁγίου Νικολάου 13
 3¹ Αβραμπίκης, πατέρας τοῦ Γραμμένου 182
 Actes: de Kutlumus 1, 179· de Saint Panté-
 léemôn 179· de Prôtaton 12· de Xéropo-
 tamou 179, Βυζ. passim, Εἰσ. 9
 3¹ Αγαθάγγελος, μητροπολίτης Κυζίκου 159
 4¹ Αγαθή, μοναχὴ Βυζ. 11
 5¹ Αγαπητός, παπάς, πατέρας τοῦ Θανάση 86
 6¹ Αγάπιος, γέρον Ἐηροποτάμου 160
 7¹ Αγαρηνοὶ 181
 ἀγάς: Ἁγίου Ὄρους 41, 58, 111, 125, 174·
 μπουσταντζής 174· μπουμπασήρης 125
 8¹ Αγγελάκης Χριστοδοῦλου, μάρτυρας 116
 9¹ Αγγελῆς, διάκονος, μάρτυρας 139
 10¹ Αγγελῆς, παπάς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
 11¹ Αγγελῆς, πατέρας τοῦ Μανολάκη 185
 12¹ Αγγελῆς τοῦ Πέτρου, μάρτυρας 185
 13¹ Αγγελίνα τοῦ Μανέτη, πωλήτρια 139
 14¹ Αγγελος, ἀδελφὸς τῆς Ἀχτίνας 90
 15¹ Αγγελος, γέρον, μακαρίτης, πατέρας τοῦ
 Νικόλα Λογοθέτη 83
 16¹ Αγγελος, μάρτυρας 26
 17¹ Αγγελος, παπάς, πατέρας τοῦ γερο-Γεώρ-
 γη 44
 18¹ Αγγελος, πατέρας τοῦ Κυριαζῆ 156
 19¹ Αγγελος, πατέρας τοῦ Νικολάου (Νικόλα)
 78, 79, 80, 81, 82, 84, 87, 88, 89, 90, 102
 20¹ Αγγελος Σινγρη(ς) (Σιγγρη(ς);), ἐκπρόσωπος
 Ἱερισσοῦ, μάρτυρας 26, 27
 21¹ Αγγελος Συρόπουλος, μάρτυρας 26
 22¹ Αγγελος Τζελαλής, μάρτυρας 189
 23¹ Αγγελος τῆς Ἀλίθους, παπάς, ἰδιοκτήτης
 72
 24¹ Αγγελος τοῦ παπαῦ, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ
 26, 27
 25¹ Αγγελος τοῦ παπα-Βάτα, ἐκπρόσωπος Ἱε-
 ρισσοῦ 27
 26¹ Αγγέλου Γιάννης, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
 27¹ Αγγελοχαιρέτιστης μονῆ, γείτονας, Νάξος 46
 28¹ Αγγελοχάριστο, τοποθεσία, Νάξος 39
 ἀγελάδα 57, 61, 67, 104, 182
 29¹ Αγεροσανίου, τοποθεσία, Νάξος 31
 30¹ Ἁγία Αἰκατερίνη, εἰκόνα 35
 31¹ Ἁγία Μαρίνα, μαχαλάς Σερρών 153
 32¹ Ἁγία Παρασκευή, Κασσάνδρα 186
 33¹ Ἁγίας Τριάδος, μονῆ, Κλάτια Μολδαβίας
 136
 34¹ Ἁγίας Τριάδος, παλαιοκέλλι Ἐηροποτάμου
 54
 ἀγιασμοὶ 74, 93, 95, 107, 109, 127, 128,
 Κώδ. 2
 ἀγιογραφία, καθολικὸ Ἐηροποτάμου 154, 155
 ἀγιαντωνίτικο ἀμπέλι, Νάξος 32
 35¹ Ἁγιοὶ Πάντες, ἐκκλησία, Ἀπάνω Μερέα Σαν-
 τορίνης 19
 36¹ Ἁγιον Ὄρος 2, 7, 45, 58, 61, 111, 121, 125,
 154, 159, 169, 171, 176, 180, 183, Κώδ. 6,
 ἀπαγορεύσεις 7, 159, 169, 170, διοίκηση,
 κανόνες 7, 159· βλ. καὶ μονές, Πρωτάτο,
 Μεγάλη Σύναξη, κοινοβιακὸ σύστημα
 37¹ Ἁγιον Πνεῦμα 67
 38¹ Ἁγιος Ἀβράμιος, κτῆμα, Μολδαβία 136
 39¹ Ἁγιος Γεώργιος, ἐκκλησία, Γαλάτιστα 80

- ²Άγιος Γεώργιος (Άναπαυσία), κελλίο 111
 "Άγιος Δημήτριος, γιορτή 50
²Άγιος Θαλαλαῖος, Νάξος 57, 61
 "Άγιος Ἰωάννης, μονή, Μολδαβία 136
 "Άγιος Ἰωάννης Θεολόγος, κελλίο Ξηροποτάμου 66
 "Άγιος Μάμας, κόμη - χώρα 125, 135, 182, 191, μετόχι Εἰς. 10
¹Άγιος Νικόλαος (κελλίο τοῦ Δοντᾶ) 111
²Άγιος Νικόλαος, Γαλάτισσα 89
³Άγιος Νικόλαος, Ίερισσός 36
⁴Άγιος Νικόλαος, ἐκκλησία, Νάξος 120
⁵Άγιος Νικόλαος, μονή, Νάξος, στὸν αἰγιαλὸ ἀπέναντι ἀπὸ τὸ λιμενῶνα 18, στὴν πόρτα τοῦ γιαιλοῦ 47
⁶Άγιος Νικόλαος, ναὸς στὸ «μπαῦργο» τῆς Νάξου 31, 32
⁷Άγιος Νικόλαος, ναὸς, πατριαρχικὸς καὶ σταυροπηγιακὸς στὰ Σιδηροκάυσια 4, 9, κάθισμα, ἀνάμεσα στὰ Σιδηροκάυσια καὶ τὸν Ἰσβορο 13
⁸Άγιος Νικόλαος, χωρίο 162
 "Άγιος Παῦλος Ξηροποταμῆς 17, Βυζ. 9
 ἀγιοπαυλήτικο ἀμπέλι, Σάρτη 101, 189
 "Άγιου Παύλου μονή: ἐντυπη σφραγίδα 138· μετόχι στὴ Σάρτη 138, 185· Ματθαῖος, προηγούμενος 2· Σεραφεῖμ, καθηγούμενος 138· Τιμόθεος, καθηγούμενος 41· Φιλόθεος, δικαῖος 138· βλ. καὶ ἀγιοπαυλήτικο ἀμπέλι
¹Άγιων Τεσσαράκοντα (Σαράντα) Μαρτύρων = Μονὴ Ξηροποτάμου passim
²Άγιων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, ἐκκλησία 59
³Άγιων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, μονή, Μολδαβία, μετόχι Ξηροποτάμου 136
³Άγιων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, μονὴ, Νάξος, μετόχι Ξηροποτάμου 39, 46, 52, 57, 61, 67, 91, 92
 "Άγιος Σπυρίδων, Πάρος 37
 "Άγιων λείψανα βλ. λείψανα
 "Άγιομαίτης Ἀλὴ πασάς, γιὸς τοῦ Μεχμέτ πασᾶ 125
 "Αγκύρας μητροπολίτης: "Ανθιμος 49· Ἰωαννικὸς 171, 180
 ἀγορά βλ. πώληση
¹Αγοραστὸς Γερακάρης, μάρτυρας 187
²Αγοραστὸς τοῦ Μανόλη, ἐκπρόσωπος Ὁρμύλιας 188
 "Άγουσα, Πάρος 37, 38
 ἀγρυπνία 17, 160
 "Αγγιάλοῦ μητροπολίτης, Ἀνανίας 145
 ἀγωγή δικαστικὴ βλ. δικαστήριο
 "Αδάμ, παπᾶς, μάρτυρας 106, 110
¹Αδάμης Γιώργου, ἐκπρόσωπος Ἰερισσοῦ 36
²Αδάμης, γιὸς τῆς Γραμματοῦς 151
³Αδάμης, ἐκπρόσωπος Νιγρίτας 127
⁴Αδάμης, πατέρας τοῦ Ἰωάννη 152
⁵Αδάμης τοῦ Ἀθανασίου, ἐκπρόσωπος Κᾶτω Κρουσόβου 131
¹Αδάμης τοῦ Σκαρλάτη, ἐκπρόσωπος Κᾶτω Κρουσόβου 131
 "Αδαμούδη(ς), πατέρας τοῦ Συνάδη 149
 ἄδεια: ἀντικατάστασης ἡγουμένου 96· ἴδρυσσης μονῆς 136· χρήσης δρόμου 140
 ἀδελφότητα (μοναστικὴ κοινότητα) 129, 144, 167
 "Αδριανουπόλεως μητροπολίτης: Διονύσιος 113· Νεόφυτος 49
 "Αειβάτι, χώρα 124
 ἄερας, δικαίωμα γιὰ ἀνεγερση οἰκοδομῆς 31
 "Αζάπης, γείτονας 55
 "Αζαρία, ἐγκώμιον πρὸς... Κώδ. 9
¹Αζαρίας, γέροντος Διονυσίου 41
²Αζαρίας, προηγούμενος Κουτλουμουσίου 58
 "Αθανάσης, μάρτυρας 5
¹Αθανάσιος, μητροπολίτης Νικομηδείας 171
²Αθανάσιος, μοναχὸς Σταυρονικήτα 29
³Αθανάσιος, διδάσκαλος τῆς ζωγραφικῆς τέχνης 154
⁴Αθανάσιος, πατέρας τοῦ Ἀδάμη καὶ τοῦ Γιάννη 131· βλ. καὶ Θανάσης
 "Αθηνῶν μητροπολίτης, Θεοφάνης 17
 "Αθωνιάς, σχολὴ τοῦ Ἀγίου Ὁρους 176
 αἰγιαλὸς 179, 183· Νάξου 18, 47
 Αἴνου μητροπολίτης, Δανιὴλ 21
 Αἰτωλίας, πατριαρχικὸς ἑξάρχος, Γρηγόριος 3· βλ. Ναυπάκτου μητροπολίτης
¹Ακάκιος, ἐπίσκοπος Ἐρκουλιῶν ἤτοι Ἀρδαμερέως 8
²Ακάκιος, ἱερομόναχος Διονυσίου 42
³Ακάκιος, ἱερομόναχος Κωνσταμονίτου 15
⁴Ακάκιος, ἱερομόναχος Σιμωνόπετρας 11
⁵Ακάκιος, μοναχὸς Σιμωνόπετρας 118
 ἀκολουθία 17, 130
 "Ακορνιζές, τοποθεσία, Ὁρμύλια 104
 "Ακριβῆς τοῦ Παυλῆ, μάρτυρας 146
¹Ακριβός, γείτονας 161
²Ακριβός, ἐκπρόσωπος Γαλαρινοῦ 109
³Ακριβός Ἀντρεαδάκης, μισέρ, ἀνηψιὸς Ἀντωνίνας, πωλητῆς 46
⁴Ακριβός Δημήτρης, μάρτυρας 33
⁵Ακριβός Ἰωάννης, μάρτυρας 31
¹Ακριβός Λευθέρης, μισέρ, ἐπίτροπος τῆς μονῆς Ἀγίου Νικολάου Νάξου 18
²Ακριβός Νικόλαος, μισέρ, εὐγενῆς, πωλητῆς 31, νοτάριος 35, 39, 40, πατέρας τῆς Ἀντωνίνας 39, μακαρίτης 35
 "Αλέκος ..., πρῶην μέγας σερδάρης 115
 "Αλεξανδρείας πατριάρχης: πρῶην, Ματθαῖος 144· Σίλβεστρος 7
¹Αλεξανδρῆς, γείτονας, μάρτυρας, πωλητῆς 55
²Αλεξανδρῆς, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Γεωργιάκη 182
³Αλεξανδρῆς Λάσκαρις, πιστωτῆς 91, 92
¹Αλέξανδρος, ποστέλνικος, ἄρχων 136
²Αλέξανδρο(ς) Ἐλεήμων, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἰερισσοῦ 13
 "Αλεξαντρῆς, μάρτυρας 43

- ¹ Αλέξης, εκπρόσωπος Σούρπας 75
² Αλέξης, πατέρας τῆς Ἀννέζας 37
³ Αλέξης τοῦ Ἀνδριανοῦ, μάρτυρας 110
⁴ Αλέξης τοῦ Βαγγῆ, γέρον, εκπρόσωπος Ἀ-
 γίου Μάμαντος 135
 Ἀλεξούδια, Δημητράκης καὶ Μιχαλάκης, ἀ-
 φιερωτὲς 161
 Ἀλετράς, πατέρας τοῦ Χριστοδούλου 55
 Ἀλὴ πασάς Ἁγιομαμίτης, γιὸς τοῦ Μεχμέτ
 πασᾶ 125
 Ἀλτητζηδίου, μονὴ Βυζ. 1
 Ἀλίθους 72· βλ. παπα-Ἀγγελος
 Ἀλλαμάνα 71
 ἀλληλοβοήθεια μεταξὺ τῶν μονῶν Ἁγίου Ὁ-
 ρους 159
 ἄλογο 190
 Ἀλουπαστας, μάρτυρας 26
 Ἀλυκὴ, χωράφι στὴν... 10
 Ἀλώνια, τοποθεσία 161
 ἄλωνι: ἔξω... 190· τοῦ παπα-Μανόλη Μιλα-
 χροῦ 76· τοῦ Σταμάτη 188
 ἄλωνισμὸς 40
 ἀμάρτημα 17, 172, 173
 Ἀμασσείας, μητροπολίτης 3
 Ἀμβρόσιος, προηγούμενος Λαύρας 118
 Ἄμμος Παχειά, τοποθεσία, Νάξος 39
 ἀμπάρι 65
 ἀμπατζῆδες Σερρῶν 108
 ἀμπέλι 13, 19, 23, 31, 32, 33, 35, 39, 47, 52,
 57, 59, 60, 61, 78, 80, 81, 83, 87, 101, 115,
 133, 146, 147, 148, 152, 161, 177, 183,
 184, 189, 190· κατοχὴ στὸ Ἅγιον Ὄρος 7
 ἀμπελοστρέμματο 183
 ἀμπελότοπο 23
 ἀμυδαλιές 184
 ἄμφια 7, 54, 59, 66, 168, 133, Κώδ. 3, Κώδ.
 4, Κώδ. 11
 ἀμφορέας 32
² Ἀναγνώστης Ἀρίστος, γείτονας 161
³ Ἀναγνώστης Γαητάναρος, ἀφιερωτὴς 70
⁴ Ἀναγνώστης Μοσχόπουλος, μάρτυρας 35
 ἀνάζωλον 30
¹ Ἀνανίας, μητροπολίτης Ἀγχιάλου 145
² Ἀνανίας, μητροπολίτης Δέρκων 159
³ Ἀνανίας, μητροπολίτης Μαρωνείας 49
⁴ Ἀνανίας, γέρον Ἰβηρίτης 111
⁵ Ἀνανίας, γέρον Ἐηροποτάμου 134
⁶ Ἀνανίας, ἐπιστάτης Ἁγίου Ὄρους καὶ προ-
 ηγούμενος Λαύρας 118
⁷ Ἀνανίας, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 68
⁸ Ἀνανίας, μοναχὸς Γρηγορίου 14
⁹ Ἀνανίας, μοναχὸς Σιμωνόπετρας 41
 Ἀναπαυσίας κελλίο 1, 6, 20, 24, 111, 169,
 170, 171, 173, 174, 175, 178, 179, 180,
 183, Εἰς. 10· κελλίο Ἁγίου Γεωργίου 111
¹ Ἀναπλιώτης Ἰωάννης, παπᾶς, πνευματικός,
 μάρτυρας 143
¹ Ἀναστάσης, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Γιάν-
 νη 185
² Ἀναστάσης Ζαφείρη(ς), μάρτυρας 116
¹ Ἀναστάσιος 102
² Ἀναστάσιος, γέρον Ἐηροποτάμου 53
³ Ἀναστάσιος, παπᾶς, μάρτυρας 106
¹ Ἀνατόλης, μοναχὸς Ἰβήρων 14, 20
¹ Ἀνατόλιος, δικαίος Ἐηροποτάμου 154, 163,
 167, 168
² Ἀνατόλιος, μοναχὸς Ἰβήρων 28
 ἄνδρας: εὐγενὴς 45· τίμιος 92· βλ. καὶ ἄρχων
 χρῆσιμος
¹ Ἀνδρέας, εκπρόσωπος Σούρπας 75
² Ἀνδρέας Χατζῆ-, μάρτυρας 129
³ Ἀνδρέας, πατέρας τοῦ Πολύζου 148
⁴ Ἀνδρέας, πατέρας τοῦ μοναχοῦ Δανιὴλ 129
⁵ Ἀνδρέας Γαητάναρος, ἀφιερωτὴς 70
⁶ Ἀνδρέας Κολλυβάς, μακαρίτης, πατέρας τῆς
 Ἀννούσας 35
⁷ Ἀνδρέας Κολλυβάς, μισέρ, πεθερὸς Νικολοῦ
 Βαρᾶ 18
⁸ Ἀνδρέας τοῦ Μανόλη, ἐπίτροπος ἐκκλησίας
 114
⁹ Ἀνδρέας τοῦ Σίμωνα, εκπρόσωπος Ἁγίου
 Μάμαντος 135
¹ Ἀνδριανός, πατέρας τοῦ Ἀλέξη καὶ τοῦ Ζά-
 χαρη 110
² Ἀνδριανός Δούκας, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισ-
 σοῦ 13
³ Ἀνδριανός Ἰωάννης, κτίτωρ τοῦ καθισμα-
 τος τοῦ Μεγάλου Νικολάου 13
¹ Ἀνδρόνικος Β΄ Παλαιολόγος 113, 170, 171,
 178, 179, 183, Βυζ. 10
¹ Ἀνεφαντάκης Σταμάτης, μάρτυρας 32
¹ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Ἀγκύρας 49
² Ἀνθιμος, μητροπολίτης Ἰωαννίνων 45
³ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Μεσημβρίας 113
⁴ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Νικαίας 145
⁵ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Παροναξίας 91, 92
⁶ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Παροναξίας 143
⁷ Ἀνθιμος, μητροπολίτης Σερρῶν 49
⁸ Ἀνθιμος, γέρον Ἐηροποτάμου 50, 51, 54
⁹ Ἀνθιμος, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 50
¹⁰ Ἀνθιμος, ἱερομόναχος, καθηγούμενος Ἐη-
 ροποτάμου 119, σκευοφύλακας 121, 122,
 123, 133, 134, 136
¹¹ Ἀνθιμος, μοναχὸς Ἐηροποτάμου 10
¹² Ἀνθιμος, προηγούμενος Ἐηροποτάμου 93,
 95, ἱερομόναχος 96
¹³ Ἀνθιμος, ἱερέας, εκπρόσωπος Ἄνω Κρου-
 σόβου 73
 Ἄννα, κυρά, ἀφιερώτρια 65
¹ Ἀννέζα, ἀφιερώτρια, θυγατέρα τοῦ Ἀλέξη 37,
 σύζυγος τοῦ Βασιλῆ Μπάφου 38
¹ Ἄννη 117
¹ Ἀνούσα, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Ἀνδρέα
 Κολλυβά, σύζυγος τοῦ Γεώργη Γρουπάρη 35
² Ἀνούσα, χήρα τοῦ μισέρ Νικόλα Μιχαλί-
 τη 33
 ἀνταλλαγή ἀκινήτου 10, 26, 62, 104
¹ Ἀντζούδης, γείτονας 161
¹ Ἀντρεαδάκης Ἀκριβός, μισέρ, ἀνηψιὸς Ἄν-
 τωνίνας, πωλητῆς 46

- ¹ Αντράνης, μάστορας, οικοδόμος 63
² Αντράνης Γερακάκης, μάρτυρας 187
¹ Αντώνης, μάρτυρας 47
² Αντώνης Καλούση(ς), μάρτυρας 139
³ Αντώνης Κοντοπίδης, μάρτυρας 61
⁴ Αντώνης Κωνσταντίνου, εκπρόσωπος Μπρα-
 σόβου 130
⁵ Αντώνης Λουρδᾶς, μάρτυρας 31
¹ Αντώνης Παπούδης, γείτονας 78
² Αντώνης Σπανόπουλος, μάρτυρας 46, 47
³ Αντώνης τῷ Θεοδωρῇ, ἐπίτροπος ἐκκλησίας
 114· βλ. καὶ Ἐντώνιος
¹ Αντωνίνα, σύζυγος τοῦ Μιχαήλ-Μικέλε Θεο-
 φίλου, κτιτόρισα τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων
 Τεσσαράκοντα Νάξου 31, θυγατέρα τοῦ
 Νικολάου Ἀκριβοῦ 39, ἀρχόντισσα, πω-
 λήτρια 46
¹ Αντώνιος, γέρον Κωνσταμονίτου 2
² Αντώνιος, γέρον Σιμωνόπετρας 11
³ Αντώνιος, μοναχὸς Σιμωνόπετρας 14
⁴ Αντώνιος Γαλάτης, μάρτυρας 32
⁵ Αντώνιος Κωνσταντῆς, εκπρόσωπος Μπρα-
 σόβου 103
¹ Αντώνιος Μαυρομάτης, ἄρχων καὶ προεστὸς,
 μάρτυρας 92
² Αντώνιος Μενδρινὸς (Μενδρηνός), πρωτονο-
 τᾶριος Ναξίας 52· βλ. καὶ Μεδρινός
³ Αντώνιος Στρατῆς, ἀποκαλούμενος Θεολο-
 γίτης, πωλητῆς 31
¹ Ἄνω Κρουσόβου, χώρα 69, 73, 74, 75
 ἀξιώματα πατριαρχείου 56
¹ Ἀξιώτης: παπα-Μακάριος 34· Νικόλας
 Στρούπελος 37
¹ Ἀπάνω Μερέα, Σταντορίνης 19
 ἀπαράλλακτον, ἴσον 6, 142, 170, Κώδ. 10,
 Κώδ. 12
¹ Ἀπέφαντος Κωνσταντῆς, γιὸς τοῦ Μπεφάνη
 Διμακότζη, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μο-
 νῆς Ταξιαρχῶν, ἀφιερωτῆς 142
 ἀποδεικτικὸ γράμμα 37, 43, 50, 51, 55, 60,
 62, 70, 73, 83, 104, 106, 116, 149, 167
 ἀπόδειξη: χαρατζιού 15· ἐξόφλησης μαστό-
 ρων 154
 ἀπόδειξις ἀληθείας 180
 ἀποθήκη 97, 98, στὸν ἄρσανά τῆς Ἐναπαυ-
 σίας 179
¹ Ἀποστόλης 149
² Ἀποστόλης, παπάς, γείτονας 185
³ Ἀποστόλης Ἀργυροῦδης, γείτονας 86
⁴ Ἀποστόλης Πλομο(ς), εκπρόσωπος Πολύ-
 χρου 30
⁵ Ἀποστόλης Ρεήζης Δούκας, μάρτυρας 165
⁶ Ἀποστόλης Σαλάτης, πωλητῆς 152
⁷ Ἀποστόλης Τζόλης, πατέρας τοῦ Βαγγέλη
 Σαμαρᾶ 149
⁸ Ἀποστόλης Τζοχατζῆς, εκπρόσωπος Σύρκας
 137
⁹ Ἀποστόλης τοῦ Γιώργη, συντάκτης τοῦ ἐγ-
 γραφοῦ 162
¹ Ἀραπλή(ς) Θανάσης, μάρτυρας 100
¹ Ἀραρᾶς Νικόλαος, μάρτυρας 33
 ἀργίας ποιητὴ 4, 9, 12
¹ Ἀργυρέκογλου, γείτονας 161
¹ Ἀργύρης, γείτονας 62
² Ἀργύρης, γείτονας 161
³ Ἀργύρης Ξένος, μάρτυρας 10
⁴ Ἀργύρης Σωτηροῦδης, πατέρας ἢ σύζυγος
 τῆς Γεράκως 150
⁵ Ἀργύρη(ς) Χατζη-Παναγιώτης 116
⁶ Ἀργύρης τοῦ Καρλῆ, γείτονας 62
¹ Ἀργυρὸς Τζακάλης, μακαρίτης, σύζυγος τῆς
 Ζωῆς 102
¹ Ἀργυροῦδης Ἀποστόλης, γείτονας 86
¹ Ἀρδαμερές (Ἐρκουλιών) ἐπίσκοπος, Ἀκά-
 κιος 8
¹ Ἀρδαμερίου (ἐπίσκοπος;), πατέρας τοῦ Στέ-
 ριου 86, 89, 90
 ἀρᾶς 1, 41, 61, 65, 69, 74, 75, 77, 105, 107,
 109, 124, 127, 128, 131, 135, 138, 144· βλ.
 καὶ κατάρες
¹ Ἀρίστος Ἀναγνώστη(ς), γείτονας 161
¹ Ἀριάδιος, ἱεροδιάκονος Ρωσσικοῦ 6
¹ Ἀρκουλοῦς, τοποθεσία, Νάξος 67
¹ Ἀρῆς, πατέρας τοῦ Γιαννάκη 135
 ἄρσανάς: ρούσικο παρεκκλησίαι στὸν... 97· τῆς
 Ἐναπαυσίας 179
¹ Ἀρσένιος, μητροπολίτης Κρήτης 49
² Ἀρσένιος, δικαίος Ρωσσικοῦ 41
³ Ἀρσένιος, μοναχὸς Σιμωνόπετρας 118
⁴ Ἀρσένιος, σκευοφύλακος Ζωγράφου 111
¹ Ἄρτης (Ναυπάκτου καί...) μητροπολίτης,
 Γρηγόριος 3· βλ. Ναυπάκτου μητροπολίτης
¹ Ἀρφάνος Γεώργιος, εκπρόσωπος Πολύχρου
 30
¹ Ἀραγγέλου Μιχαήλ (Ἄσωμάτων), μονόδριο,
 ἐπισκοπὴ Λιτῆς καὶ Ρεντίνης, μετόχι Ξη-
 ροποτάμου 8
¹ Ἀραγγέλου, κελλίο Ξηροποτάμου 66
 ἀρχιερατευτὸς Ναξίας βλ. Γᾶς Ἰωάννης
 ἀρχιεπίσκοπος ἀθλητῆς ἱεραρχικῆς ἑδρας, Θεο-
 φάνης 37
 ἀρχιερατικὴ καγκελλαρία Νάξου 91, 143,
 πρβλ. 92
 ἀρχιερατικὸ καὶ συνοδικὸ ἐνυπόγραφο γράμμα
 126
 ἀρχιερέας, καθήκοντα 3
 ἀρχιμανδρίτης
 Βατοπεδίου, Συμεῶν, σκευοφύλακας 178,
 179
 Δοχειαρίου, Ἰωακείμ 170, 171
 Ἐσφιγμένου, Ἰγνάτιος 170, 171
 Λαύρας, Διονύσιος 170, 171
 Σιμωνόπετρας, Γεράσιμος 58
 Πεντηκοστῆς, Ἰγνάτιος, Ξηροποταμηνὸς
 45
 ἀρχονταρῆκι, Ξηροποτάμου 97, 98
 ἀρχόντισσα: Ἐντωνίνα 46· Καλλιτῆζα Κόκκου
 Σουμμαρίτα, εὐγενεστάτη 31
¹ ἄρχων 49· καὶ προεστὸς 92· μεγάλης ἐκκλη-
 σίας 159· ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου

- Ὅρους 13· χρήσιμος, Παροναξίας 143· βλ. και ἄνδρας
 ἄρχων: Ἀλέξανδρος 136· Μανόλης 119· Ρου-
 σέτος 136
 Ἀσανοῦ 86
 ἄσβεστος 136
 Ἀσιλὸν πασάς, μάρτυρας 188
 ἄσκαμιές (συκαμιές;) 182
 ἄσκητῆς 159
 ἄσπνια 42, 50, 51, 53, 63, 73, 110, 123, 127
 ἄσπρα 2, 5, 10, 15, 16, 23, 25, 35, 36, 43, 53,
 54, 55, 64, 66, 91, 92, 116, 133, 136, 186,
 187, 188, Κώδ. 5· μετρητὰ 125
 ἀσπαρατζήδες (κατασκευαστές φόδρας) Σερρών
 108
 Ἀστέριος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Ἄστρος Γιάννος, μάρτυρας 100
 Ἄσωμάτων (ἀρχαγγέλου Μιχαήλ), μονύδριο,
 ἐπισκοπὴ Λιτῆς καὶ Ρεντίνης 8
 Ἄσωμάτων, ἐκκλησία, τοῦ Μεγάλου Ρεύμα-
 τος, Κωνσταντινούπολη 114
 Ἀτταλειώτης Νικολός, μισέρ, γείτονας 31
 Ἀυγερινός, ἐκπρόσωπος Λογοβοικίας 74
 Ἀυγερινός, παπᾶς, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 62
 Ἀυγερινός, πρωτοπαπᾶς, μάρτυρας 156
 Ἀυγερινός Στάθης, ἐκπρόσωπος Ὁρμυλίας
 43
 Αὐγέρος, πατέρας τοῦ Σοφιανοῦ 131
 Αὐγουστίνα, θυγατέρα τῆς Λιανῆς, μακαρί-
 τισσα 47
 Ἀυθέντης: Βλαχίας - Οὐγγροβλαχίας 95, 96,
 Κώδ. 4· Μολδαβίας - Μπογδανίας 93,
 Κώδ. 4
 Ἀυθέντης, Γερμανός Κορονέλλος 31
 αὐθεντία Μολδαβίας 45
 Αὐλακας, τοποθεσία, Ὁρμύλια 44
 αὐλή: 31, 116· βοεβόδα 93, 95
 Αὐξέντιος, παπᾶς Σταυρονικήτα 29
 αὐτοκράτορας: 93· εἰκονισμός Βυζ. 9, 10· βλ.
 Ἄνδρόνικος Β΄ Παλαιολόγος, Θεοδόσιος Β΄,
 Κωνσταντῖνος Ζ΄ Πορφυρογέννητος, Ρω-
 μανός Α΄ Λακαπηνός
 αὐτοκρισία 178
 ἀφέντης, μεγαλειότατος, Γεώργιος Σκληρὸς
 46· βλ. καὶ ἐφέντης
 ἀφεντία 35, 39, 47, 52
 ἄφεση ἁμαρτημάτων 17, 115
 ἀφιέρωση: ἀβιάστος 14· ἐγκυρότητα 39, 52,
 61, 57, 117, 126· πωλητήριο 182· ὑπὸ δ-
 ρους 19, 31, 39, 52, 59, 71, 100, 129, 142,
 150, 152, 165, 181· ἀκινήτων 31, 32, 33,
 59, 65, 71, 101, 141, 150, 152, 160, 161,
 190· ἀμπελιοῦ 33, 47, 52, 57, 61, 78, 80,
 81, 83, 146, 147, 148, 177, 184· ἐλαιοθεν-
 δρου 76, 79, 82, 84, 85, 86, 88, 90, ζῶων
 57, 61, 67· κανδηλιοῦ 69, 73, 74· κεριοῦ
 72, 117, 160· κρασιοῦ Κώδ. 10· μονῆς -
 ναοῦ 4, 13, 19, 45, 59, 70, 102, 117, 142,
 163, Κώδ. 4· σὲ μονῆ - ναὸ 5, 9, 18, Κώδ.
 4, Κώδ. 11· προίκας 35· σπιτιοῦ 65, 100,
 126, 149, 153, 162, 165· συκαμιές 89·
 τεμαχίων Τιμίου Σταυροῦ 17, 93· φελονίων
 168· χρημάτων 5, 69, 73, 75, 77, 92, 93,
 95, 105, 107, 109, 124, 128, 131, 135, 137,
 Κώδ. 4, γὰρ τίς ἀγιογραφίης τοῦ καθολικοῦ
 τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου 155· χωραφιοῦ 37,
 38, 44, 48, 161, 67, 86, 87, 88· Ἁγίου Νι-
 κολάου στῆ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ 4· Ἄνα-
 παυσίας στῆ μονῆ Κουτλουμουσίου 179
 ἀφορισμός: ἀναίτια 9· βλ. καὶ ποινὴ ἀφορι-
 σμοῦ
 Ἀχηνιώτης, γείτονας 161
 Ἀχλαδιὰ ξερῆ 139
 Ἀχμέτ ἀγάς, κριτῆς γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ
 νεροῦ στὶς Καρούς 41, 58
 Ἀχμέτ ἀγάς, μπουμπασήρης 125
 Ἀχτίνα, θυγατέρα τοῦ Δημήτρη Καμπούρη,
 σύζυγος τοῦ Βρέτα, ἀφιερῶτρια 80, 90
 Βαγγέλῃς Σαμαράς, γιὸς τοῦ Ἀποστόλη Τζό-
 λη, ἀφιερῶτης 149
 Βαγγελινή, πρεσβυτέρα, ἐκπρόσωπος Τζερπί-
 στας 128
 βαγένι (βαρέλι) 60· βλ. καὶ βαρέλι, βουτζι
 Βαγῆς, πατέρας τοῦ γερο-Ἀλέξη 135
 Βαθῦ, Σάμος Κώδ. 10
 Βακαρέσκου Ραδορκάνος, πρώην μέγας κλου-
 τσιάρης 115
 βακουφι: 65· ἐκκλησίας 161
 βακουφναμές 111, 171, 183
 Βαλκάν, γέρων, μάρτυρας 100
 Βάλτα, τοποθεσία 104
 βάμα (τελωνεῖο) 95, 99
 βάμασης μέγας τῆς αὐθεντίας τῆς Μολδαβίας,
 Παγώνης τοῦ Σαοῦλ 45
 Βαμβοκάς Δ. 11
 βαμβάκι 156
 βάπτιση, «ρωμέικα» 35
 Βαπτισμένος Διαμαντῆς, μάρτυρας 31
 Βαρᾶς Νικολός, μάστορας, γαμπρὸς Ἀνδρέα
 Κόλλυβᾶ 18
 Βαρδάλαχος Πολίτης, κάτοικος τοῦ καστέλ-
 λου Σαντορινῆς, ἀφιερῶτης 19
 βαρέλι 34· βλ. βαγένι, βουτζι
 Βάρες τοῦ Κουκουναρά, Ὁρμύλια 72
 βάρος: φόρος 15, 56· εἰσόδημα σὲ ἐλιές 181
 βάρους μέτρο: Ἁγιον Ὄρος 7· βλ. καὶ δρά-
 μι, ὀκά, κοίλο, λίτρες, πινάκι
 ἸΒαρθολομαῖος, μητροπολίτης Δρίστρας 113
 ἸΒαρθολομαῖος, μητροπολίτης Ἡρακλείας 45
 Βαρσαμάς Ἰωάννης, σύζυγος τῆς Γυρακῆς
 142
 Βαρσαμάς τοῦ Πέτκου, ἀφιερῶτης 156, 161
 Βασιλάκος, παπᾶς, κληρικὸς ἐπισκοπῆς Ἰε-
 ρισοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 13
 βασιλεία: 181· αὐτοκράτορας 17
 βασιλείας τοπιατικὸν 15
 Βασίλειος, ἱερέας καὶ εἰκονόμος 74
 ἸΒασίλης, γείτονας 55

- ²Βασίλης, παπάς, μάρτυρας 101
³Βασίλης, παπάς, πατέρας του Στέρειου 149
⁴Βασίλης Μπάφος, σύζυγος της 'Αννέζας 37, 38
⁵Βασίλης του Σπάντου, αφιερωτής 147
 βασιλικός, -η, -ο: διάταγμα Βυζ. 4· δοσίμα-
 τα, συνήθη... 181· δῶρο 17· μονή Ξηροπο-
 τάμου 163, Κώδ. 4, Κώδ. 5
 Βασιλικός Γιαγιατζός, μακαρίτης, πατέρας
 του Θανάση 82
 Βατας, παπάς, πατέρας του 'Αγγέλου 27
 Βατοπεδίου μονή: δικαιούματα, εργαστήρια,
 Μολδαβία 136· προηγούμενος 176· προϊ-
 στάμενοι 179· Βίκτωρ, γέρον 41· Γεννά-
 διος, προηγούμενος 178, 179· Γεράσιμος
 Σεβαστείας 136· Γρηγόριος, ιερομόναχος
 179· Δαβίδ, ιερομόναχος, εκκλησιάρχης
 6· Δανιήλ, γέρον 41· Δοσίθεος, γέρον 2·
 Δοσίθεος, προηγούμενος 178, 179· Θεο-
 φάνης, ιερομόναχος 14· 'Ιωακείμ, μοναχός
 28· 'Ιωακείμ, γέρον 111· Λαοδικαίος, προ-
 ηγούμενος και σκευοφύλακας 58· Μακάριος,
 προηγούμενος και σκευοφύλακας 41· Μελέ-
 τιος, γέρον 58· Μελέτιος, προηγούμενος,
 επιστάτης 'Αγίου 'Ορους 111· Νεόφυτος
 Νύσης 65· Παρθένιος, ιερομόναχος, προ-
 ηγούμενος και δικαίος 41· Παχώμιος, ιερο-
 μόναχος, προηγούμενος 29· Σαμουήλ, γέ-
 ρων 20· Στέφανος, σκευοφύλακας 111· Στέ-
 φανος, μοναχός 68· Στέφανος, μοναχός 136·
 Συμεών, σκευοφύλακας, αρχιμανδρίτης 178,
 179· Τιμόθεος, δικαίος 29· Τιμόθεος, μο-
 ναχός 29· Φιλόθεος, σκευοφύλακας 154
 βεβαιωτήριο γράμμα 13, 15
 Βεβελέτα, θυγατέρα του Γεώργη Γρουπάρη 35
 Βελβενδού μητροπολίτης, 'Ιωάσαφ 21
 βελτίωση 17, 18, 56
¹Βενέδικτος, μητροπολίτης Νεοκαισαρείας 21
²Βενέδικτος, πνευματικός, εκκλησιάρχης και
 επίτροπος του μετοχίου Ξηροποτάμου στη
 χώρα Τζιτζού 156
³Βενέδικτος, προηγούμενος Ξηροποτάμου
 133, 134
⁴Βενέδικτος, σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 154
 Βενετού, θυγατέρα της Ζαφείρας Βουρβουρί-
 ταινας, αφιερώτρια 79
 Βενιαμίν, παπάς, κοιμητηριώτης Ξηροποτά-
 μου 165
¹Βεργής, γέρον, εκπρόσωπος Κάτω Κρουσό-
 βου 131
²Βεργής, πατέρας του Θεοδώρου 106
 Βέρος του παπα-Μανόλη, ἄρχων επισκοπής
 'Ιερισσοῦ 13
 Βεροίας μητροπολίτης: 3· 'Αβέριος 17
 βεσιτιάρης μέγας, Μιχάλης Καντακουζηνός 115
 βήμα της εκκλησίας 2
 Βιττόριος Κρήσπος (Κρίσπος), συντάκτης του
 ἔγγραφου 34
 βία 24
¹Βιάρος Μακάριος, μοναχός, γείτονας 31
²Βιάρος Μανόλης, μισέρ, επίτροπος της μο-
 νής 'Αγίου Νικολάου Νάξου 18
³Βιάρος Σταμάτης, μακαρίτης, κύρ, πωλητής
 31, 32
 βιβλία 59, 66, 133, Κώδ. 4, Κώδ. 9, Κώδ. 11
 βιβλιοθήκη Ξηροποτάμου Κώδ. 9
 Βιδίνι 155
¹Βίκτωρ, γέρον Βατοπεδίου 41
²Βίκτωρ, προηγούμενος Χιλανδαρίου 41
 βιναρίτζι (φόρος κρασιού) 96
 Βισβίλης 31
 βλάβη 56
 Βλαχάς Ζώης, παπάς, εφημέριος του 'Αγίου
 Σπυρίδωνα 37
 Βλαχία Κώδ. 4, Κώδ. 6, Κώδ. 7, Κώδ. 8· βλ.
 και Ούγγροβλαχία
 βλάχικο γράμμα, μεταφραση Κώδ. 9
 Βλιτζιδίου, μονύδριο Βυζ. 1
 βόδας, Δουκάς 136
 Βοδενών μητροπολίτης, Γρηγόριος 21
 βοεβόδας: αὐλή 93, 95· Βλαχίας (Ούγγροβλα-
 χίας) 'Ιωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος
 93, 95, 96, 99· 'Ιωάννης Σκαρλάτος Γκι-
 κας Κώδ. 4, (Μολδοβλαχίας) Κωνσταντί-
 νος Νικολάου Μαυροκορδάτος 99· Μολδα-
 βίας (Μπογδανίας), 'Ιωάννης Θεόδωρος
 Κώδ. 4· Γρηγόριος Γκιγκας 136· χρυσό-
 βουλλο 99, 136, Κώδ. 4
 βοήθεια: στη μονή Ξηροποτάμου 115· στην
 πολιτεία 69· του πατριαρχείου 45
 Βοήλας Δαβίδ, ιερομόναχος, πωλητής 186
 Βοίλας βλ. Βοήλας
 Βόνης Γιώργης, μάρτυρας 5
 Βόντας Δημήτριος, διδάσκαλος Σερρών, μάρ-
 τυρας 110
 Βοντζα(ς) Ρίζος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
 βορδωναρείο 97, 98
 βόρηνικος μέγας, Κωνσταντίνος Δουδέσκου
 115
 βοσκή ζώων 171, 183
 Βόσπορος (Μπογάζι) 107
 Βουβαλάρης..., μάρτυρας 189
 βουβάλια 182
 Βουκουρέστι 65, 115, 117
 Βουλγάρο, χωρίο, Θάσος 177
 βούλλα: 16· Πρωτάτου, Μεγάλης Μέσης 111·
 κέρνη 179· βλ. και σφραγίδα, χρυσόβουλλο,
 κηρόβουλλο
 βουνό: 138, 139· κατάρρευση 136· 'Αναπαυ-
 σίας 1, 20, 111· Δοντᾶ 118
 Βουρβουριταίνα Ζαφείρα, αφιερώτρια 79
 βουτζι 32, 47, 52, 100· βλ. βαρέλι, βαγένι
 βραβείο (βρέβιον) της μονής Ξηροποτάμου
 59, 102
 Βράσοβο βλ. Μπράσοβο
 Βρασταμινός Θεοδόσης, παπάς, συντάκτης
 του ἔγγραφου 55
 Βραστῶν, χώρα - χωρίο, Μπογάζι (Βόσπο-
 ρος) 107
 βραχέα χρονικά Κώδ. 9

- ¹Βρέτας, ιερέας - παπάς, μάρτυρας 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, οίκονόμος 102, γείτονας 85, 102
- ²Βρέτας του Γιωργάκη, σύζυγος τῆς Ἀχτίνας, ἀφιερωτῆς 80
- Βρωμοπήγαδο 161
- βρύση Κάλιανη, τοποθεσία, Γαλάτιστα 88
- Γαβριήλ Γ', πατριάρχης 56
- ²Γαβριήλ Δ', πατριάρχης 159
- ³Γαβριήλ, μητροπολίτης Ἡράκλειας 21
- ⁴Γαβριήλ, μητροπολίτης Καισαρείας 17
- ⁵Γαβριήλ, γέρον Φιλοθέου 41
- ⁶Γαβριήλ, ἡγούμενος Ρωσικοῦ 2
- ⁷Γαβριήλ, ἱερομόναχος, Πρώτος Ἀγίου Ὁρους 2
- ⁸Γαβριήλ, ἱερομόναχος, προηγούμενος (πρῶην ἡγούμενος) Ἰβήρων 6
- ⁹Γαβριήλ, ἱερομόναχος, κάτοχος τοῦ κελλίου τριῶν Ἱεραρχῶν Καριῶν 58
- ¹⁰Γαβριήλ, παπάς Δοχειαρίου 14
- ¹¹Γαβριήλ, προηγούμενος Λαύρας 111
- ¹²Γαβριήλ, πρῶην Πρῶτος Ἀγίου Ὁρους, Ἰβηρίτης 66
- ¹Γαητάναρος Ἀναγνώστης, ἀφιερωτῆς 70
- ²Γαητάναρος Ἀνδρέας, ἀφιερωτῆς 70
- ³Γαητάναρος Γεωργάκης, παππούς ἀφιερωτῶν 70
- ⁴Γαητάναρος Γιαννάκης, ἀφιερωτῆς 70
- ⁵Γαητάναρος Δημήτρης, ἀφιερωτῆς 70
- γαϊδούρι 57, 61
- Γαϊτανάδες, Σάμος Κώδ. 10
- Γαλακτίων, γέρον Φιλοθέου, ἐπίτροπος-ἐπιστάτης κοινότητος Ἀγίου Ὁρους 178, 179
- Γαλαρινοῦ, χωρίο (περιοχὴ Θεσσαλονίκης) 109
- Γαλάτζητα (Γαλάτιστα), χώρα 77
- Γαλάτης Ἀντώνιος, μάρτυρας 32
- Γαλάτιστα 76, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90: 102, Εἰς. 10
- Γαροφαλιάς (Γροφαλιάς) Κωνσταντῆς, μάρτυρας 129
- Γᾶς Ἰωάννης, φανερός νομικὸς καὶ ἀρχιγραμματεὺς Ναξίας, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 31, 32
- Γάσπαρης Χ. 159
- ¹Γεδεών, μητροπολίτης Μολδαβίας 45
- ²Γεδεών, γέρον Ξηροποτάμου 104
- ³Γεδεών, παπάς Ξηροποτάμου 42
- ⁴Γεδεών, προηγούμενος Ξηροποτάμου 51
- γεμικιλία (μερίδιο) 91
- Γενέσιον τῆς Θεοτόκου, κελλίον Ξηροποτάμου, «ἐν τῇ ἄνω σκῆτῃ» 54, με ἀμπέλι καὶ λεπτοκαρυές 133
- Γενέσιον Τιμίου Προδρόμου, γιορτῆ 52
- γενίτζαροι 125
- ¹Γεννάδιος, μοναχὸς Ἰβήρων 29
- ²Γεννάδιος, προηγούμενος Βατοπεδίου 178, 179
- γένος: πρόκριτοι 159· (σαλάσι) κατζίβελιοι 115
- ¹Γερακάρης Ἀγοραστός, μάρτυρας 187
- ²Γερακάρης Ἀντρώνης, μάρτυρας 187
- ³Γερακάρης Θεόδωρος, μάρτυρας 187
- ⁴Γεράκης, γέρον, πατέρας τοῦ Λάμπρου 185
- ²Γεράκης, ἐκπρόσωπος Ὁρμύλιας 43
- ³Γεράκης, σύζυγος τῆς Θεοδώρας, μάρτυρας 151
- ⁴Γεράκης Δῆμος, παπάς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ⁵Γεράκης Κάτος, μάρτυρας, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 26, 27
- ⁶Γεράκης Πουήνα(ς), ἐκπρόσωπος Ὁρμύλιας 188
- ⁷Γεράκης τοῦ Κωνσταντῆ, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69
- Γεράκιω τοῦ Ἀργύρη Σωτηροῦδη, ἀφιερῶτρια 150
- ¹Γεράσιμος, μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 180
- ²Γεράσιμος, μητροπολίτης Κυζίκου 145
- ³Γεράσιμος, ἐπίσκοπος Πολιανῆς 8
- ⁴Γεράσιμος Σεβάστειας, Βατοπεδινὸς 136
- ⁵Γεράσιμος, ἀρχιμανδρίτης Σιμωνόπετρας 58
- ⁶Γεράσιμος, γέρον Ζωγράφου 41
- ⁷Γεράσιμος, γέρον Ξηροποτάμου 54
- ⁸Γεράσιμος, προηγούμενος Λαύρας 154
- ⁹Γεράσιμος Γρυπάρης, μοναχὸς, μακαρίτης 47· βλ. Γρυπάρης
- Γεργκούσης, γέρον, ἐκπρόσωπος Ἀγίου Μάμαντος 135
- Γεργκούδα(ς) (Γεργούντας) Κυριαζής, ἀνταλλάσσει χωράφι 26, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ¹Γερμάνης Γεώργης, μάρτυρας 37
- ²Γερμάνης Χριστόφορος, ἀπὸ τῆ Νάξο, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 38
- ¹Γερμανὸς (Γηρομάνος), γέρον Ξηροποτάμου 68
- ²Γερμανὸς, ἡγούμενος Ξενοφῶντος 29
- ³Γερμανὸς, ἱερομόναχος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 2
- ⁴Γερμανὸς, μοναχὸς Παντοκράτορος 29
- ⁵Γερμανὸς Κορονέλλος, αὐθέντης, γείτονας 31
- ¹γέρον
- Μεγάλης Συνάξεως: 20, 22, 24, 58, (Πρωτάτου) 111, 113· Γαλακτίων, Φιλοθέτης 178, 179· Διονύσιος, Ἰβηρίτης 68· Θεοδόσιος, Λαυριώτης 68
- Βατοπεδίου: Βίκτωρ 41· Δανιὴλ 41· Δοσίθεος 2· Μελέτιος 58· Σαμουὴλ 20· Ἰωακείμ 111
- Γρηγορίου: Ἱερεμίας 41· Νικόδημος 1· Παχώμιος 1· Σεραφείμ 20· Σέργιος, δικαίος 41
- Διονυσίου: Ἀζαρίας 41· Δανιὴλ 6· Λεόντιος 28· Μαλαχίας 20· Μισαὴλ 15· Σιλβεστρος 1
- Δοχειαρίου: Γρηγόριος 2· Δαμασκηνὸς 20· Πετρῶνιος 111· Σάββας 15

- Ἐσφιγμένου: Γεώργιος 41· Ραφαήλ, ἐπί-
τροπος 167· Σάββας 2· Σεραφείμ, ἐπί-
τροπος 167
- Ζωγράφου, Γεράσιμος 41
- Ἰβήρων: Ἀνανίας 111· Διονύσιος 41
- Κουτλουμουσίου: Ἰωάσαφ 15· Λεόντιος 2
- Κωνσταντινίου, Ἀντώνιος 2
- Λαύρας: Ἀβέρκιος 15, 20· Ἡσαΐας 41·
Ζωσιμᾶς 51
- Ξηροποτάμου: Ἀβραάμ 68· Ἀγάπιος 160·
Ἀνανίας 134· Ἀναστάσιος 53· Ἀνθιμος
50, 51, 54· Γεδεών 104· Γεράσιμος
54· Γηρομάνος (Γερμανός;) 68· Γρηγό-
ριος 68· Δανιήλ 68· Δανιήλ 104· Διο-
νύσιος, δικαῖος 68· Διονύσιος 68· Διο-
νύσιος 94· Ἡσαΐας 94· Θεοφύλακτος
50· Ἰάκωβος 50, 51· Ἱερεμίας 50· Ἰω-
αννίκιος 94· Ἰωάσαφ 51· Ἰωάσαφ 64·
Ἰωήλ 50, 51· Κυπριανός, δικαῖος 50·
Κυπριανός 51, 53· Κύριλλος 53· Λεόν-
τιος 68· Μάξιμος, διάκονος 11· Ματ-
θαῖος 53· Μερκούριος 104· Μιχαήλ 41·
Νεόφυτος 94· Νικήτας, σκευοφύλακας
50, 51· Νικόδημος 68· Παρθένιος 64·
Παρθένιος, σκευοφύλακας 97· Σάββας
11· Σαμουὴλ 10, 11· Ταράσιος 64· Χρι-
στόφορος 2
- Παντοκράτορος: Μανασῆς 20· Παΐσιος 2
- Σιμωνόπετρας: Ἀντώνιος 11· Διονύσιος
11· Ἡσαΐας 11· Θεοφάνης 2· Ἰσαάκ
20· Μαρτύριος 11· Νίκανδρος 28, 29·
Φιλήμων 41
- Σταυρονικήτα, Σεραφείμ 41
- Φιλοθέου, Γαβριήλ 41
- Χιλιανδαρίου: Θεοφάνης 41· Νικηφόρος 15,
20
- Θεοφάνης, ἀγοραστής κελλίου 53· Μελέ-
τιος, ἀγοραστής κελλίου 66· Νικόδη-
μος, σὺν τριπρόσωπο κελλίου 133· Σα-
μουὴλ, ἀγοραστής κελλίου 133· Σερα-
φεῖμ, μοναχός, δανειστής 50· Ταμίμ,
μοναχός, γείτονας 35· βλ. καὶ μοναχός
- ²γέρων: καὶ προεστὸς 36, 62, 69, 74, 75, 77,
105, 107, 109, 124, 127, 128· Ἄγγελος,
μακαρίτης 83· Ἀλέξης τοῦ Βαγῆ 135· Βαλ-
κάν 100· Βεργῆς 131· Γεράκιος 185· Γερ-
γκούσης 135· Γεώργιος 43· Γεώργιος τοῦ
παπα-Ἀγγέλου 44· Γιάννης 161· Δέτρος
27· Δημήτριος 62· Δημήτριος 110· Ζάχος
77, 78, 80, 84, 86, 88, 89· Ζάχος 84, 87·
Θεολόγης 43· Ἰωαννίκιος 69, 73· Κωστής
150· Μάλαμα 161· Μανολάκης 185· Μα-
νόλης 44· Μίχος 104· Μίχος τοῦ Γιάννη
162· Νικόλας τοῦ Γραμμένου 162· Νικο-
λός 30· Παρούσης 43, 44· Παχούμιος 30·
Πιριεὺς 55· Στέριος, πεθερὸς τοῦ Στόικου
48· Στόικος 75· Στόλιος 185· Στρούμιος
187· Τριαντάφυλλος τοῦ Στέριου 162· Χρή-
σιμος 106· Χρήστος 104· Χριστόδουλος
150· Χριστόδουλος 182· βλ. καὶ Ἀειβάτι,
- Ἄνω Κρούσοβο, Βραστᾶ, Γαλαρινοῦ, Γα-
λάτζητα (Γαλάτιστα), Ἱερισσός, Λογγοβι-
κία, Νιγρίτα, Πάλτζα, Πολύγυρος, Σούρ-
πα, Τζερίτσια
- γερόντων ὑπηρετῆς 2
- ¹Γεωργάκης 86
- ²Γεωργάκης, γείτονας 90
- ³Γεωργάκης, γείτονας 106
- ⁴Γεωργάκης, γιὸς τοῦ Ἀλεξανδρῆ, ἀφιερω-
τῆς, μοναχὸς στὴ μονὴ Ξηροποτάμου 182
- ⁵Γεωργάκης Χατζή-, ἐκπρόσωπος Ἄνω
Κρουσόβου 69, 73
- ⁶Γεωργάκης Χατζή-, ἐκπρόσωπος Λογγοβι-
κίας 74
- ⁷Γεωργάκης, ἱερέας, μάρτυρας 81, 83
- ⁸Γεωργάκης, μάρτυρας 150
- ⁹Γεωργάκης Χατζή-, μάρτυρας 110
- ¹⁰Γεωργάκης, πατέρας τοῦ Γιαννάκου 71
- ¹¹Γεωργάκης, πατέρας τοῦ Στέργιου 161
- ¹²Γεωργάκης Γαητάναρος, παππούς ἀφιερω-
τῶν 70
- ¹³Γεωργάκης Ἰταλικός, ἀφιερωτῆς 70
- ¹⁴Γεωργάκης Καρλότζης, γείτονας 184
- ¹⁵Γεωργάκης Κόκκο(ς), σύζυγος τῆς Ὑπερ-
μάχου 142
- ¹⁶Γεωργάκης τοῦ Κωσταντῆ, ἐκπρόσωπος
Ἄνω Κρουσόβου 73
- ¹⁷Γεωργάκης τοῦ ποτῆ Σαραφιανοῦ, μάρτυ-
ρας 182· βλ. καὶ Γιώργης, Γεώργιος
Γεωργαρή(ς) Δῆμος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου
30
- ¹Γεώργη Γεώργιος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου
30
- ²Γεώργη Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹Γεώργης 160
- ²Γεώργης, γέρων, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 43
- ³Γεώργης, γέρων, τοῦ παπα-Ἄγγελου, μάρ-
τυρας 44
- ⁴Γεώργης, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 43
- ⁵Γεώργης, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Ἠλία 139
- ⁶Γεώργης, μάρτυρας 48
- ⁷Γεώργης, πατέρας τοῦ Κοσμᾶ 146, 147, 148
- ⁸Γεώργης, πατέρας τοῦ Χρησίμου 73
- ⁹Γεώργης Γερμάνης, μάρτυρας 37
- ¹⁰Γεώργης Γλυκὸ(ς), μάρτυρας 152
- ¹¹Γεώργης Γρουπάρης, μακαρίτης, πατέρας
τῆς Λιανῆς 52
- ¹²Γεώργης Δέτζης, παπάς, χερτοφύλακας
Δριμαλίας, ἠγούμενος διὰ βίου σὺν μετόχι-
τῶν Ἁγίου Τεσσαράκοντα Νάξου 67
- ¹³Γεώργης Πατελάκης, κύρ, ἐγγυητῆς 40
- ¹⁴Γεώργης Πέτρος, μάρτυρας 23
- ¹⁵Γεώργης Παλιώρας, γείτονας, μάρτυρας 23
- ¹⁶Γεώργης Ράντης, μάρτυρας 23
- ¹⁷Γεώργης τοῦ Γιάνη Μαζαράκι, πωλητῆς 23
- ¹⁸Γεώργης τοῦ Κουστῶδη, γείτονας 161
- ¹⁹Γεώργης τοῦ Κωσταντάκη, μάρτυρας 152
- ²⁰Γεώργης τοῦ Λευτέρη, μάρτυρας 106, 110
- ²¹Γεώργης τοῦ Λιβιτιοῦδη, ἀφιερωτῆς 160
- ²²Γεώργης τοῦ Παντουφίλου, μάρτυρας 110

- ²³Γεώργιος τοῦ Πέτρου, μάρτυρας 23· βλ. καὶ Γεωργάκης, Γεώργιος
- ¹Γεώργιος, γέρον Ἐσφιγμένου 41
- ²Γεώργιος 71
- ³Γεώργιος, γιὸς τῆς Γραμματοῦς 151
- ⁴Γεώργιος, ἐγγονὸς τῆς Ζαφείρας, γιὸς τοῦ Λαζάρου 65
- ⁵Γεώργιος, ἐκπρόσωπος Βραστῶν 107
- ⁶Γεώργιος, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁷Γεώργιος, ἱερέας, δευτερεύων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους 13
- ⁸Γεώργιος, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁹Γεώργιος, ἱερέας, μάρτυρας 76, 80, 83, 88
- ¹⁰Γεώργιος, ἱερέας, σακελλάριος, ἐκπρόσωπος Νιγρίτας 127
- ¹¹Γεώργιος, μάρτυρας 48
- ¹²Γεώργιος Χατζη-, πατέρας τῆς Μπερτουμίας, μακαρίτης 71
- ¹³Γεώργιος Ἀρφάνος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹⁴Γεώργιος Γεώργη, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹⁵Γεώργιος Γιαννοῦτζο(ς), μάρτυρας 25, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹⁶Γεώργιος Δράντζιος, γείτονας 65
- ¹⁷Γεώργιος Κοημιτζής, μάρτυρας 25
- ¹⁸Γεώργιος Λάμπρος, παπᾶς, μάρτυρας 10
- ¹⁹Γεώργιος Λογοθέτης(ι), πατέρας Ἰωάννη 142
- ²⁰Γεώργιος Μαντούδης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²¹Γεώργιος Μεδρινός, μάρτυρας 31· βλ. καὶ Μενδρηνός
- ²²Γεώργιος Μενδρηνός, δημόσιος νοτάριος Ναξίας, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου καὶ ἀντιγραφέας τῆς «κόπιας» 61· βλ. καὶ Μεδρινός
- ²³Γεώργιος Μπάλιος, λεγόμενος Νικίτας, γείτονας 31
- ²⁴Γεώργιος Παυλίδης 91
- ²⁵Γεώργιος Πολύχρο(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁶Γεώργιος Πούλη(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁷Γεώργιος Σκληρός, ἀφέντης, μεγαλειότατος, πιστωτής, ἀγοραστής 46
- ²⁸Γεώργιος Χριστοφόρου, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁹Γεώργιος τοῦ γερο-Νικολοῦ, μάρτυρας 25, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ³⁰Γεώργιος τοῦ παπα-Δημήτρη, παπᾶς, κληρικὸς Σάμου 129· βλ. καὶ Γεωργάκης Γιώργης, Γιώργος
- ¹Γεωργίου Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²Γεωργίου Χατζη-, Μανολάκης, μάρτυρας 71
- Γεωργούδης, γιὸς τοῦ Μπεφάνη, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιάρχων, ἀφιερωτῆς 142
- Γηρομάνος (Γερμανός;), γέρον Ἐηροποτάμου 68
- Γιαγιάτζικος Θανάσης τοῦ Βασιλικοῦ Γιαγιάτζου, ἀφιερωτῆς 82
- Γιαγιάτζος Βασιλικός, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Θανάση 82
- Γιακούλας, γείτονας 102
- Γιάνκοβος Κόκκο(ς), εὐγενής, μισέρ, γείτονας 31
- Γιαλῆς, γιὸς τοῦ Μπεφάνη, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιάρχων, ἀφιερωτῆς 142
- Γιανίκη νερό, τοποθεσία 54
- Γιαννάκινα Κουμουνοῦραϊνα, ἀφιερῶτρια 184
- ¹Γιαννάκης, γιὸς τοῦ μακαρίτη Πανάγου Μάτζαρη, ἀφιερωτῆς 184
- ²Γιαννάκης Γαητανάρος, ἀφιερωτῆς 70
- ³Γιαννάκης Μάτζαρης, γείτονας 184
- ⁴Γιαννάκης Φώτη(ς), μάρτυρας 71
- ⁵Γιαννάκης τοῦ Ἀρνᾶ, ἐκπρόσωπος Ἁγίου Μάμαντος 135
- ⁶Γιαννάκης τοῦ Θανάση, μάρτυρας 162· βλ. καὶ Γιάννης, Γιάννος, Ἰωάννης
- Γιαννάκος τοῦ Γεωργάκη, ψάλτης, μάρτυρας 71
- ¹Γιάννης, ἀδελφὸς τῆς Θεοδώρας, πωλητῆς 185
- ²Γιάννης, ἀδελφὸς τοῦ Μανόλη Λαγκαδιώτη 81
- ³Γιάννης, γείτονας 62
- ⁴Γιάννης, γείτονας 106
- ⁵Γιάννης, γέρον, πατέρας ἢ σύζυγος τῆς Σταζινάδας 161
- ⁶Γιάννης, γιὸς τοῦ μακαρίτη Ζαφείρη, ἀφιερωτῆς 84
- ⁷Γιάννης, μάρτυρας 72
- ⁸Γιάννης, πατέρας τοῦ γερο-Μίχου 162
- ⁹Γιάννης, πατέρας τοῦ Στεφάνου 73
- ¹⁰Γιάννης Ἀγγέλου, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ¹¹Γιάννης Καβάδη(ς), ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ¹²Γιάννης Κυριαζής, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ¹³Γιάννης Κωνσταντή(ς), μάρτυρας 84
- ¹⁴Γιάννης Μῆτρο(ς), μάρτυρας 100
- ¹⁵Γιάννης τοῦ Ἀθανασίου, ἐκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
- ¹⁶Γιάννης τοῦ Μανόλη, μάρτυρας 190
- ¹⁷Γιάννης τοῦ ποτὲ Ἀναστάση, μάρτυρας 185· βλ. καὶ Γιαννάκης, Γιάννος, Ἰωάννης
- ¹Γιάννος Ἄστρος, μάρτυρας 100
- ²Γιάννος Καζαντζής, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 187
- ³Γιάννος Κόλε, μάρτυρας 100
- ⁴Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ, μάρτυρας 76, 79, 80, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 89, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου, γείτονας 78
- ⁵Γιάννος τοῦ Κωνσταντῆ, μάρτυρας 102· βλ. καὶ Γιαννάκης, Γιάννης, Ἰωάννης

- Γιάννου Κωνσταντής, παπάς, μάρτυρας 85
 Γιαννούδι, τοποθεσία, Ὁρμύλια 43
 Γιαννούτζο(ς) Γεώργιος, μάρτυρας 26, ἐκ-
 πρόσωπος Πολύχρου 30
¹Γιάξας Ἰωάννης, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἰε-
 ρισσοῦ 13
²Γιάξας Κωνσταντῖνος, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἰε-
 ρισσοῦ 13
 Γιάσι 93· βλ. καὶ Ἰάσιο
 Γίβκων Μιχελής, καγκιλλάριος 19
¹Γιοβάννης, μάρτυρας 48
²Γιοβάννης τῆς Θεοδώρας, μάρτυρας 189
¹Γιόβος, γείτονας 187
²Γιόβος τοῦ Πέτρου, ἀδελφὸς τοῦ Ἰατροῦ,
 πωλητῆς 187
 γιορτῆ: Ἄγιου Δημητρίου 50· Τιμίου Προ-
 δρόμου 52
 Γιούφτος Στάθης, μάρτυρας 189
 Γρακλάκου, τοποθεσία, Ρέτζιανη 60
¹Γιωργάκης, ἱερέας, μάρτυρας 81, 83
²Γιωργάκης, παπάς, μάρτυρας 104
³Γιωργάκης, πατέρας τοῦ Βρέτα 80· βλ. καὶ
 Γεώργιος, Γιώργης, Γιώργος
¹Γιώργης, γείτονας 106
²Γιώργης, γιὸς τῆς Ἀγγελίνας τοῦ Μανέτα
 139
³Γιώργης, πατέρας τοῦ Ἀποστόλη 162
⁴Γιώργης, πατέρας τοῦ Κοσμᾶ 146, 147, 148
⁵Γιώργης, πατέρας τοῦ Κοσμᾶ 161
⁶Γιώργης Βόνης, μάρτυρας 5
⁷Γιώργης Γιώτας, πατέρας τῆς Μπιγίνας καὶ
 τῆς Λεϊμονιάς 116
⁸Γιώργης Γρυπάρης, κύρ, πατέρας τῆς Λια-
 νῆς, προικοδότης 35· βλ. Γρυπάρης
⁹Γιώργης Σιγάλας, μάρτυρας 39
¹⁰Γιώργης τοῦ Ταλαμάρα, μάρτυρας 139
¹¹Γιώργης τοῦ Τηλη, μάρτυρας 102· βλ. καὶ
 Γεώργιος, Γιωργάκης, Γιώργος
¹Γιώργος, ἱερέας, μάρτυρας 76, 80
²Γιώργος Καραστηνός, μάρτυρας 190
³Γιώργος Χρήστου, μάρτυρας 116
⁵Γιώργος τοῦ γερο-Ζάχου, γείτονας 84, 87
⁶Γιώργος τοῦ Λευθέρη, ἐκπρόσωπος Ἄνω
 Κρουσόβου 73
⁷Γιώργος τοῦ Νικόλα, ἐκπρόσωπος Ὁρμύλιας
 188· βλ. καὶ Γεώργιος, Γιωργάκης, Γιώρ-
 γης
 Γιώργου Ἀδάμη, ἐκπρόσωπος Ἰερισσοῦ 36
 Γιώτας Γιώργης, πατέρας τῆς Μπιγίνας καὶ
 τῆς Λεϊμονιάς 116
¹Γίκικας Γρηγόριος, βοεβόδας 136
²Γίκικας Σκαρλάτος Ἰωάννης, αὐθέντης, βοε-
 βόδας Βλαχίας Κώδ. 4
 Γίκινης Μαζαράκης, πατέρας τοῦ Γεώργη 23
 Γινοδέσκου Κωνσταντῖνος, πρῶην μέγας
 κλουτσιάρης 115
 Γιόννης, πατέρας τοῦ Ἰωάννη 25
 Γιλέζο(ς) Εὐαγγελινός, μάρτυρας 142
 Γλυκὸ(ς) Γεώργης, μάρτυρας 152
 γλυπτά Κώδ. 4
 Γλώσσα, Σκόπελος 142, Εἰσ. 10
 γνήσιοι ἀρχιερέας 3
 γομάρι, μέτρο κρασιῦ Κώδ. 10
 Γοματιανὸς σούμπασης, Μουσταφάς, μάρτυ-
 ρας 187
 Γοργογέιρας Σταμάτης, μάρτυρας 61
 Γορέντζας Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου
 30
 Γουλιανὸς Ἰωαννίτζας, μέγας πιτάρης 115
 γουναράδες 108
 Γούρνες, τοποθεσία, Κρούσοβο 160
 Γραδιμπόριο, χωριὸ (περιοχὴ Θεσσαλονίκης)
 126
 γράμμα βλ. ἔγγραφα καὶ πίνακα μνημνευο-
 μένων ἐγγράφων σελ. 173
 γραμματικὸς, Ἰωάννης Δαπόντες, πατέρας
 τοῦ Στεφάνου Δαπόντε Κώδ. 11
 Γραμματοῦ, ἀφιερῶτρια 151
¹Γραμμένος, πατέρας τοῦ γερο-Νικόλα 162
²Γραμμένος τοῦ Ἀβραμπίκη, μάρτυρας 182
³Γραμμένος τοῦ Πολυμένη, μάρτυρας 146,
 148
 Γραψάκης, πατέρας τοῦ Σαραφιανοῦ 135
 Γρηγόρης, μοναχὸς Διονυσιάτης, μάρτυρας
 189
¹Γρηγόριος Ε΄ πατριάρχης 169, 171, 172,
 πρῶην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως
 178, 180, ἀπὸ Σιμύρης, παρώκισε στὴ μο-
 νὴ Ἰβήρων 183
²Γρηγόριος, μητροπολίτης Βοδενῶν 21
³Γρηγόριος, μητροπολίτης Διδυμοτείχου 49
⁴Γρηγόριος, μητροπολίτης Δράμας 159
⁵Γρηγόριος, μητροπολίτης Καισαρείας-Καπ-
 παδοκίας 21
⁶Γρηγόριος, ἱερομόναχος, πνευματικὸς καὶ
 πρωτοσύγγελος, ἐξελέγη στὴ μητρόπολη
 Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης 3
⁷Γρηγόριος, γέρον Δοχειαρίου 2
⁸Γρηγόριος, γέρον Ξηροποτάμου 68
⁹Γρηγόριος, ἱερομόναχος, ἡγούμενος Ξενο-
 φώντος 28
¹⁰Γρηγόριος, ἱερομόναχος, Βατοπεδίου 179
¹¹Γρηγόριος, ἱερομόναχος, Ξηροποτάμου 42
¹²Γρηγόριος, ἱερομόναχος, πνευματικὸς Ξη-
 ροποτάμου 103
¹³Γρηγόριος, ἱερομόναχος, Σιμωνόπετρα 28
¹⁴Γρηγόριος, μοναχὸς ἀπεσταλμένος Ξηροπο-
 τάμου στὴ Νάξο 120
¹⁵Γρηγόριος, μοναχὸς Ζωγράφου 15
¹⁶Γρηγόριος, μοναχὸς Σταυρονηκιανὸς 187
¹⁷Γρηγόριος, παπάς, ἐπικεφαλῆς ὁμάδας μο-
 ναχῶν («ἐν συνοδείᾳ») Ξηροποτάμου 32
¹⁸Γρηγόριος, παπὰς Ξηροποτάμου 126
¹⁹Γρηγόριος, παπὰς Ξηροποτάμου 139
²⁰Γρηγόριος, παπὰς Ξηροποτάμου Κώδ. 12
²¹Γρηγόριος, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας
 Κουτλουμουσίου 41
²²Γρηγόριος, προηγούμενος Λαύρας 111
²³Γρηγόριος Γ΄ Γίκικας, βοεβόδας Μολδαβίας
 136

- ²⁴Γρηγόριος, ιεροδιάκονος 30
²⁵Γρηγόριος Μελισσουργός, ιερομόναχος, μάρτυρας 143
²⁶Γρηγόριος Σαντοριναῖος, παπάς, πνευματικός, οικιακός τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 47
 Γρηγορίου μονή: Ἄνανίας, μοναχός 14· Ἱερεμίας, γέρον 41· Ἰωακείμ, στήν Κωνσταντινούπολη 163· Μισαήλ, προηγούμενος 2· Νικόδημος, γέρον 1· Παχώμιος, γέρον 1· Ραφαήλ, μοναχός 58· Σεραφείμ, γέρον 20· Σέργιος, δικαίος, γέρον 41
 Γριντοπόρι, χωρίο 100
 γρόσια 27, 30, 52, 53, 54, 57, 60, 63, 66, 67, 69, 73, 74, 75, 77, 91, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 102, 105, 106, 107, 109, 118, 120, 124, 125, 128, 131, 133, 135, 136, 137, 140, 143, 146, 147, 148, 153, 154, 155, 156, 158, 161, 164, 167, 174, 181, 182, 183, 185, Κώδ. 4, Κώδ. 11, Κώδ. 12
 Γροφαλιᾶς (Γαροφαλλιᾶς;) Κωνσταντῆς, μάρτυρας 129
 Γρουπάρης Γυώργης, πατέρας τῆς Λιανῆς, κῦρ 35, Γεράσιμος μοναχός, μακαρίτης 47, 52
 Γυρακῶ, ἐξαδέλφη τῶν γιῶν τοῦ Μπεφάνη, σύζυγος τοῦ Ἰωάννη Βαρσαμᾶ, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν, ἀφιερῶτρια 142
¹Δαβίδ, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 5
²Δαβίδ, ιερομόναχος, ἐκκλησιάρχης Βατοπεδίου 6
³Δαβίδ, μοναχός Κουτλουμουσίου 28
⁴Δαβίδ Βοήλας, ιερομόναχος, πωλητῆς 186
 Δάγκου μονή, Μολδαβία, μετόχι Ἐηροποτάμου (συνενωμένη μονή, ἀδιαίρετος καὶ ἀναποσπάστως), ἡγούμενος Ἰωαννίκιος Συνάδων 136· βλ. καὶ μονή Πεντηκοστῆς
 δάλον (λόφος) Σλάτινας 115
¹Δαμασκηνός, γέρον Δοχειαρίου 20
²Δαμασκηνός, μοναχός Ἐηροποτάμου 134
³Δαμασκηνός, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Ἰβήρων 58
⁴Δαμασκηνός, προηγούμενος Ἐηροποτάμου 94
⁵Δαμασκηνός, μοναχός, στὸ τριπρόσωπο κελίου 54
¹Δαμιανός, μοναχός Σιμωνόπετρας 6
²Δαμιανός, ιερομόναχος, προηγούμενος Λειμῶνος 37
 δάνειο 16, 34, 40, 42, 50, 51, 181
¹Δανιήλ, μητροπολίτης Αἴνου 21
²Δανιήλ, γέρον Βατοπεδίου 41
³Δανιήλ, γέρον Διονυσίου 6
⁴Δανιήλ, γέρον Ἐηροποτάμου 68
⁵Δανιήλ, γέρον Ἐηροποτάμου 104
⁶Δανιήλ, μοναχός Ἐηροποτάμου 121, κοινοβιάτης 112, Χατζη- 123
⁷Δανιήλ, μοναχός Ἐηροποτάμου, γιὸς τοῦ Ἄνδρέα, ἀφιερῶτης 129
⁸Δανιήλ, προηγούμενος Δοχειαρίου 154
⁹Δανιήλ, σκευοφύλακας Σιμωνόπετρας 140
¹⁰Δανιήλ, ιερομόναχος, μάρτυρας 143
¹¹Δανιήλ, μοναχός, ἀγοραστῆς κελίου Γενέσιον Θεοτόκου 54
¹²Δανιήλ, πρωτοσύγγελος, μάρτυρας 152
¹³Δανιήλ, ἐκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
 Δανιήλης Μεταλληνός, Σιμωνοπετρίτης 118
 Δανιήλης τοῦ Χατζη-Φώτη, ἀφιερῶτης 146
 δαπάνες 33, 181· βλ. ἕξοδα
¹Δαπόντες Ἰωάννης, μάρτυρας 142
²Δαπόντες Ἰωάννης, γραμματικός, πατέρας τοῦ Στεφάνου Δαπόντε Κώδ. 11
³Δαπόντες Ἰωάννης, ἀδελφός τοῦ Καισαρίου Κώδ. 11
⁴Δαπόντες Καισάριος 115, 121, 122, 123, 136, 154, 163, Κώδ. 11, κίτιωρ τῆς μονῆς Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Μολδαβίας 136, σχεδίασε τὸ κατάστιχο τῶν ἐορτῶν γιὰ τὶς ἀγιογραφίες τοῦ καθολικοῦ Ἐηροποτάμου 154, κατάστιχα Κώδ. 1, Κώδ. 4, Κώδ. 5, Κώδ. 6, Κώδ. 7, Κώδ. 8. Κώδ. 10, κώδικας 144, 145, Κώδ. 9. Εἰς. 11
⁵Δαπόντες Στέφανος, πατέρας τοῦ Καισαρίου Κώδ. 11
 Δαριώτης Στασινός, γείτονας 184
 δεκατία 46
 Δεμεμέγης Μεδρινός, μάρτυρας 38· βλ. καὶ Μενδρηνός
 Δέρκος μητροπολίτης: Ἄνανίας 159· Μακάριος 171, 180
 δεσπότης, Δημήτριος Α΄ Παλαιολόγος Βυζ. 4
 δεσποτία κτημάτων μονῆς 45
 δεσποτικός θρόνος Κώδ. 11
 Δέτζης Γεώργης, παπάς, χαρτοφύλακας Δριμαλλίας, ἡγούμενος διὰ βίου στὸ μετόχι τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 67
 Δέτρος, γέρον, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
 δευτερεύων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους, Γεώργιος Ιερέας 13
¹Δημάκης, συμπέθερος τῆς Γυρακῶς 142
²Δημάκης Θωμᾶς, δραγουμάνος, ἐκπρόσωπος τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου 120
¹Δημητράκης, ἀδελφός τοῦ Σουλειμᾶν, ἐνοικιαστής 16
²Δημητράκης Χατζη-, γείτονας 161
³Δημητράκης Ἀλεξοῦδι, ἀφιερῶτης 161
⁴Δημητράκης Καλέμογλους, μάρτυρας 126
⁵Δημητράκης Μπάφος, σιὸρ, πιστωτής, ἐπίτροπος μετοχίου Ἐηροποτάμου 91, 92
⁶Δημητράκης Χατζη-, τοῦ Χατζη-Φλαμούλη, μάρτυρας 165· βλ. καὶ Δημήτρης, Δημήτριος
 Δημητράσκου Ρακοβίτζα(ς), πρώην μέγας λογοθέτης 115
¹Δημήτρης, γέρον, ἐκπρόσωπος Πολυγύρου 62
²Δημήτρης, γέρον, μάρτυρας 110

- ³Δημήτρης, γιός του ἱερομονάχου Κωνσταντίου Οἰκονόμου, ἀφιερωτῆς 85
- ⁴Δημήτρης, διάκονος, μάρτυρας 139
- ⁵Δημήτρης, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁶Δημήτρης, ἱερέας, μάρτυρας 75
- ⁷Δημήτρης, παπάς, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 188
- ⁸Δημήτρης, παπάς, πατέρας τοῦ παπα-Γεωργίου 129
- ⁹Δημήτρης, πατέρας τοῦ Λευτέρη 160
- ¹⁰Δημήτρης Ἀκριβός, μάρτυρας 33
- ¹¹Δημήτρης Γαητανάρος, ἀφιερωτῆς 70
- ¹²Δημήτρης Καμπούρης, πατέρας τῆς Ἀχτίνας 80, 90
- ¹³Δημήτρης Κουμανίδης, γείτονας 160
- ¹⁴Δημήτρης Κυνηγός, παπάς, γείτονας 33
- ¹⁵Δημήτρης Κυριαζής, γιός τοῦ Γεργούντα Κυριαζῆ 26
- ¹⁶Δημήτρης Μιλαχρός, γείτονας 80
- ¹⁷Δημήτρης Περίνα(ς), μάρτυρας 106
- ¹⁸Δημήτρης Πλούμη(ς), γείτονας 161
- ¹⁹Δημήτρης τοῦ Λευτέρη, μάρτυρας 106
- ²⁰Δημήτρης τοῦ Μανολάκη, ἐκπρόσωπος Γαλάτιστας 77
- ²¹Δημήτρης τοῦ Τριαντάφυλλου, παπάς, μάρτυρας 162· βλ. καὶ Δημητράκης, Δημήτριος
- ¹Δημήτριος 70, 149
- ²Δημήτριος, γιός τοῦ Βαγγέλη Σαμαρᾶ, μέρος ἀφιερωτῆ 149
- ³Δημήτριος, γιός τοῦ μακαρίτη Ἰωάννη Θεοσίτη, ἀφιερωτῆς 177
- ⁴Δημήτριος, ἐκπρόσωπος Πολυγύρου 62
- ⁵Δημήτριος, ἱερέας καὶ πρωτοπαπάς, συντάκτης ἐγγράφου 139
- ⁶Δημήτριος Α΄ Παλαιολόγος, δεσπότης Βυζ. 4
- ⁷Δημήτριος Ἀβράμπεης, κτίτωρ Ἀγίου Νικολάου 4, 13
- ⁸Δημήτριος Βόντας, διδάσκαλος Σερρών, μάρτυρας 110
- ⁹Δημήτριος Διαμαντή(ς), ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- ¹⁰Δημήτριος Νοταρᾶς, ἰατρός 65
- ¹¹Δημήτριος Πάννος, προσέπτωρ, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- ¹²Δημήτριος Πιπίδης, μάρτυρας 190· βλ. καὶ Δημητράκης, Δημήτρης
- ¹Δῆμος, γιός τοῦ Ἰωάννη Μπαμπανᾶ, ἀφιερωτῆς 5
- ²Δῆμος, μάστορας, οἰκοδόμος 63
- ³Δῆμος, μάστορας, οἰκοδόμος 97, 98
- ⁴Δῆμος Γεράκης, παπάς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ⁵Δῆμος Γεωργαρή(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ⁶Δῆμος Καρλινίς, μάρτυρας 5
- ⁷Δῆμος Κυρίτζης, μάρτυρας 186
- ⁸Δῆμος Μαμάς, μάρτυρας 186
- ⁹Δῆμος Πάγγαλος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹⁰Δῆμος Πάρα(ς), ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ¹¹Δῆμος Στάνης, πατέρας ἡ σύζυγος τῆς Πόζιας 89
- ¹²Δῆμος Σταύρου, μάρτυρας 100
- ¹³Δῆμος Χρήστου, μάρτυρας 116
- ¹⁴Δῆμος τοῦ παπᾶ, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ¹⁵Δῆμος τοῦ Πέτρου, μάρτυρας 23
- ¹⁶Δῆμος (Τίμος) τοῦ Σταματούδη, ἀφιερωτῆς 104
- δημόσια καγκελλαρία Ναξίας: πρωτονοτάριος Μιχαλιτζῆς 143· πρωτονοτάριος, Σταυριανός Μιχαλιτζῆς 92
- δημόσιος νοτάριος Ναξίας, Μενδρινός (Μενδρινός) Γεώργιος 61· βλ. καὶ Μεδρινός δημοσίου: θησαυροφυλάκειο 125· στράτα 184 διαθήκη: Εἰς. 10· μοναχῆς Ἀγαθῆς Βυζ. 11· μοναχῆς Νυμφοδώρας Βυζ. 7· (ὁμολογία καὶ διάταξις) μοναχοῦ 14· μοναχοῦ Δανιὴλ 129· παπποῦ τοῦ Φραντζέσκου Μαυρομάτη 18· Σκαράνου Βυζ. 4· τίτλος ἰδιοκτησίας Ξηροποτάμου 6
- διακονία 58
- διάκονος: Θεόκλητος, Δοχειαρίτης 111· Μάξιμος, γέρον Ἐρημοποτάμου 11· Ἀγγελῆς 139· Δημήτρης 139· Μανουὴλ Ντεκάντες 19· Νικολῆς τοῦ ποτῆ Σινάης 139· Προχτανός 82· βλ. καὶ ἱεροδιάκονος
- Διακονόπουλος Λικαρθῆς, μάστορας, γείτονας 32
- ¹Διαμαντή(ς) Δημήτριος, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- ²Διαμαντῆς Βαπτισμένος, μάρτυρας 31
- διάταγμα βασιλικό Βυζ. 4
- διάταξις (διαθήκη) 14
- διάφορο (τόκος) 34
- διδασκαλία πιστῶν 3, 17
- διδάσκαλος: ζωγραφικῆς τέχνης 154· τῆς σχολῆς τοῦ Ἀγίου Ὄρους (Ἀθωνιάδος;) 176· Μηνᾶς, Ἰβηρίτης 178, 179· Σερρών, Δημήτριος Βόντας, μάρτυρας 110
- Διδυμοτείχου μητροπολίτης, Γρηγόριος 49
- Διζδαρκιόγι, χωριό, Μεσημβρία 65
- Διηγητρανός Μονομάχος, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
- δίκαιο: 6, 7, 28, 56, 111, 112, 113, 169, 172, 178, 179, 180· κανονικό 56· χρησικτησίας 169
- δικαιοδοσίες: πατριάρχη 17, 49, 56, 176· ἱεράρχη 3, 9, 17, 49· Πρώτου Ἀγίου Ὄρους 1, 17· ἐπιστατῶν Ἀγίου Ὄρους 159, 169, 170, 171, 172· ἐφημερίου 130· ἡγουμένου 49
- ¹δικαίος, δικαίω: μέλη τῆς Μεγάλης Συνάξεως τοῦ Ἀγίου Ὄρους 41
- ²δικαίος, δικαίω
- Ἄγιου Παύλου, Φιλόθεος 138
- Βατοπεδίου: Παρθένιος, ἱερομόναχος, προηγούμενος 41· Τιμόθεος 29
- Γρηγορίου, Σέργιος, γέρον 41
- Διονυσίου, Παρθένιος, προηγούμενος 41
- Ἰβήρων, Σεραφεῖμ, προηγούμενος 41

- Λαύρας, Ἰωσήφ 14
 Ξηροποτάμου: Ἀνατόλιος 154, 163, 167, 168· Διονύσιος, γέρων 68· Ἱερεμίας, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας 53· Ἱερεμίας, ἱερομόναχος 62· Κυπριανός, γέρων 50· Λεόντιος, ἱερομόναχος 11· Μακάριος, προηγούμενος 54
 Ρωσικοῦ, Ἀρσένιος 41
 Σιμωνόπετρας, Ἰωάσαφ, ἱερομόναχος 11
 δικαιοῦματα: ἐμπράγματα (νεροῦ, βοσκῆς, κοπῆς ξύλων) 31, 41, 171· ἰδιοκτησίας 19, 31, 35, 46, 52, 57, 61, 71, 81, 143, 171· ἐκκλησιῶν 92· μονῶν 1, 11, 17, 136
 δικαστήρια: 6, 7, 21, 28, 29, 43, 58, 68, 92, 111, 112, 113, 169, 170, 171, 172, 173, 178, 179, 180, 182, 183· ἐγκληση 24, 169, 173
 Δίκιος Παναγιώτης, μάρτυρας 10
 Διμακότζης, γιὸς τοῦ Μπεφάνη, ἀφιερωτῆς 142
 διοίκηση μονῶν 56, 176· βλ. καὶ Ἅγιον Ὅρος
 Διομή, σύζυγος τοῦ Τριαντάφυλλου 152
¹Διονύσιος Δ' Μουσελίμης, πατριάρχης 17, 49
²Διονύσιος, μητροπολίτης Ἀδριανουπόλεως 113
³Διονύσιος, μητροπολίτης Λαρίσσης 171, 180
⁴Διονύσιος, μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως 49
⁵Διονύσιος, ἐπίσκοπος Σκιαθοῦ καὶ Σιοπέλου 142
⁶Διονύσιος, ἀρχιμανδρίτης Λαύρας 170, 171
⁷Διονύσιος, γέρων τῆς Μεγάλης Μέσης, Ἰβηρίτης 68
⁸Διονύσιος, ἐπίτροπος, ἐπιστάτης κοινότητος Ἁγίου Ὁρους, προηγούμενος Ἰβήρων 178, 179
⁹Διονύσιος, γέρων, δικαῖος Ξηροποτάμου 68
¹⁰Διονύσιος, γέρων Ἰβήρων 41
¹¹Διονύσιος, γέρων Ξηροποτάμου 68
¹²Διονύσιος, γέρων Ξηροποτάμου 94
¹³Διονύσιος, γέρων Σιμωνόπετρας 11
¹⁴Διονύσιος, ἱερομόναχος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 50
¹⁵Διονύσιος, ἱερομόναχος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 100
¹⁶Διονύσιος, καθηγούμενος Ξηροποτάμου 51
¹⁷Διονύσιος, καθηγούμενος Ξηροποτάμου 94
¹⁸Διονύσιος, μοναχὸς Ἰβηρίτης, μακαρίτης 183
¹⁹Διονύσιος, μοναχὸς Ξηροποτάμου 42
²⁰Διονύσιος Χατζή-, μοναχὸς Ξηροποτάμου 163
²¹Διονύσιος, μοναχὸς Σιμωνοπετρίτης 112
²²Διονύσιος, μοναχὸς Σταυρονικήτα 15
²³Διονύσιος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 133
²⁴Διονύσιος, σκευοφύλακας Κουτλουμουσίου 183
²⁵Διονύσιος, ἱερομόναχος τῆς μονῆς Ταξιάρχη 116
 Διονυσίου μονή: Ἀζαρίας, γέρων 41· Ἀκάκιος, ἱερομόναχος 42· Γρηγόρης, μοναχὸς 189· Δανιήλ, γέρων 6· Θεωνᾶς, μοναχὸς 189· Ἰωακείμ, προηγούμενος 58· Λεόντιος, ἱερομόναχος, πρῶτον Πρῶτος Ἁγίου Ὁρους 1· Λεόντιος, γέρων 28· Μαλαχίας, γέρων 20· Μερκούριος, ἱερομόναχος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 189· Μητροφάνης, καθηγούμενος 2· Μισαήλ, γέρων 15· Νεόφυτος, μοναχὸς 14· Παρθένιος, προηγούμενος καὶ δικαῖος 41· Σεραφεῖμ, προηγούμενος 111· Σίλβεστρος, γέρων 1
 Διπουλδή, τοποθεσία 161
 Διφασσοῦδης, γείτονας 90
 Δολοὶ Κάτω, Μάνη 70
 Δομετιανός, σκευοφύλακας Σιμωνόπετρας 41
 Δοντᾶ (τοῦ): 1, 11, 12, 21, 22, 28, 29, 111, 112, 113, 114, 118, Εἰς. 10· κελλίον Ἁγίου Νικολάου 111
¹Δοσίθεος, γέρων Βατοπεδίου 2
²Δοσίθεος, παπᾶς, σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 64, 66
³Δοσίθεος, προηγούμενος Βατοπεδίου 178, 179
 δοσίματα: βασιλικά, συνθήη, ἔκτακτα 181· στὸν καθή, μπέη 15· κοινὰ Ἁγίου Ὁρους 159· βλ. φόροι
 δοσοληψία 181
¹Δουδέσκου Κωνσταντῖνος, μέγας βόρνικος 115
²Δουδέσκου Νικόλαος, μέγας κλουτσιάρης 115
¹Δούκαινα 71
²Δούκαινα, θυγατέρα τοῦ μακαρίτη Παναγιώτη, ἀφιερῶτρια 87
¹Δούκας βόδας, ἀδελφὸς τοῦ Παγώνη, ἱδρυτῆς τῆς μονῆς Ἁγίου Ἰωάννη 136
²Δούκας, ἱερέας, σακελλάριος, κληρικὸς ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 13
³Δούκας Ἀνδριανός, ἀρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
⁴Δούκας Ρεήζης Ἀποστόλης, μάρτυρας 165
⁵Δούκας Τζιοφοῦτης, γείτονας 83
 Δούλης Τριανταφύλλης, ἐκπρόσωπος Τζερπίστας 128
 δούλος («τῆς σῆς ἀγιότητος») 62
 Δοχειαρίου μονή: Βυζ. 4, 6· ὀφειλὴ 125· Γαβριήλ, παπᾶς 14· Γρηγόριος, γέρων 2· Δαμασκηνός, γέρων 20· Δανιήλ, προηγούμενος 154· Θεόκλητος, διάκονος 111· Ἱερεμίας, σκευοφύλακας 41· Ἰακώβ, μοναχὸς 6· Ἰωακείμ, ἀρχιμανδρίτης 170, 171· Παῖσιος, σκευοφύλακας 58· Πετρόνιος, γέρων 111· Σάββας, γέρων 15· Συμεών, μοναχὸς 28
 Δοχειαρίτης (τῆς μονῆς Δοχειαρίου;) γείτονας 104
 δοχεῖο Ξηροποτάμου 63
 Δράγαζης, ἱερομόναχος, πιστωτῆς 92
 δραγουμάνος, Θωμᾶς Δημάκης 120
 Δράκος Σιγάλας, μάρτυρας 52
¹Δράμας μητροπολίτης, Γρηγόριος 159

- ²Δράμας προκαθήμενος, Λέων Καλόγνωμος Βυζ. 5
 δράμι 50
 Δράντζιος Γεώργιος, γείτονας 65
 Δριμαλίας χαρτοφύλακας 67· βλ. Γεώργης Δέτζης
 Δρίστρας μητροπολίτης: Βαρθολομαῖος 113· Μακάριος 45· Παρθένιος 145
 δρόμος: ἄδεια γιὰ χρήση... 140· σύνορο κτήματος 116, 152, 160· βλ. καὶ στρατά
 Δροσίτης Ἰωάννης, γείτονας 31
 Δρόσος, γείτονας 55
 Δύση 4, 7
 δῶρα: βασιλικά 17, 93· βλ. καὶ ἀφιερώσεις δωρεὰ βλ. ἀφιερώσεις
 Δωρόθεος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 51
- ἔγγραφο: ἀρχαῖο 171· ἀχρηστο 11, 34, 56, 65, 126· βεβαίωση ἀσφαλείας, ὑπογραφή στὸ κόλλημα μεμβράνης 179· γνησιότητα 21, 113, 170, 171, 178, 179· διόρθωση 179· ἐκκλησιαστικὸ 113, 176· ἐνσφράγιστο 61, 111, 171, 172, 175, 180· ἐνυπόγραφο 22, 126, 154, 171, 172, 175, 180· ἐξωτερικὸ 173, 178· ἐπικύρωση 7, 17, 92, 111, 112, 113, 126, 129, 142, 171, 172, 178, 180· ἐπικύρωση ἀντιγράφων 159, 169, 170· ἴσον 6, 14, 52, 91, 103, 111, 142, 169, 170, Κώδ. 10, Κώδ. 12, Βυζ. 8, 11· ἰσχὺς 159· λυμένο (κατεστραμμένο) 179· παλαιό, δυσανάγνωστο Εἰσ. 10· πλαστὸ 6, 17, 179, 180, Βυζ. 8, 9, 10, 11· προσενέξεως (ἀφιέρωσης) 179· πρωτότυπο 173· ὑποθήκης 188· βλ. καὶ πινακα μνημονευομένων ἐγγράφων σελ. 173
 ἐγγύηση ὑποσχέσεως 114
 Ἐγκαρές, Νάξος 31
 ἐγκώμιον πρὸς Ἀζαρίαν καὶ κατὰ φιλαργύρων Κώδ. 9
 εἰδήμων καὶ πρακτικὸς, μοναχὸς 173
 εἰκόνα: Κώδ. 4, Κώδ. 11· Ἁγίας Αἰκατερίνης 35· Προδρόμου 35· Εὐαγγελισμοῦ Κώδ. 11
 εἰκονισμὸς αὐτοκράτορα: Ρωμανοῦ Βυζ. 9· Ἀνδρονίκου Βυζ. 10
 Εἰκοσιφονίσεως (Κοσινίτζης) μονή Εἰσ. 11
 εἰσοδήματα: ἀκινήτου 153· ἀπὸ λατομεῖο καὶ καμίνι γιὰ ἀσβέστη 136· ἀπὸ ταξίδια, κατανομή 94· ἐκκλησιαστικά 3· «ἐτήσιον» 120, 136· σὲ ἐλιές 181· σὲ χρῆμα 107· βλ. καὶ ἀφιέρωση
 ἐκκλησία: 161· Πρωτάτου 2· Βατοπεδίου, σὲ κτῆμα τῆς μονῆς στὴ Βλαχία 136· γείτων 141· παλαιὰ στὴν Ὁρμούλια 44· Πολυγύρου 62· Μπρασόβου 103, 130· Ἁγίου Γεωργίου, Γαλάτιστα 80· Ἁγίου Νικολάου, μητροπόλη τῆς Ἱερισσοῦ 4, πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ 9, 13· Ἁγίου Νικολάου, Νάξος, στὸν αἰγιαλὸ ἀπέναντι ἀπὸ τὸ λιμένα 18, στὴν πόρτα τοῦ γυαλοῦ 47· Ἁγίου Νικολάου, Μπουργο Νάξιας 31, 32· Ἁγίου Νικολάου, Νάξος 120· Ἁγίων Τεσσαράκοντα 59· Ἁγίων Πάντων, Σαντορίνη 19· Ἀσωμάτων τοῦ Μεγάλου Ρεύματος, Κωνσταντινούπολη 114· Κοιμήσεως Θεοτόκου, Σλάτινα 115, Κώδ. 4· Παναγίας, Ἄρκουλος 67· βλ. καὶ καθολικὸ Ξηροποτάμου
 ἐκκλησιαρχης
 Βατοπεδίου, Δαβίδ, Ἱερομόναχος 6
 Ξηροποτάμου: Βενέδικτος, ἐπίτροπος τοῦ μετοχίου στὴ χώρα Τζιτίζου 156· παπα-Ἰγνάτιος 155
 ἐκκλησιαστικὴ ἐπικύρωσις καὶ ἀπόφασις 172
 ἐκκλησιαστικὸς 2
 ἐκλογή: ἐπιστατῶν Ἁγίου Ὁρους 159· ἡγουμένου 17, 49, 169
 ἐκπαίδευση 33, 176· βλ. διδάσκαλος
 ἐκτελεστής καὶ ἐπίτροπος διαθήκης, Μανόλας Σιράκογλου 129
 ἐλαιόδεντρα 54, 59, 76, 79, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 101, 135, 181, 184
 Ἐλασσάνος μητροπολίτης, Τιμόθεος 113
 ἐλιές, βάρητα 181
 ἐλεημοσύνη 95, 136, 167, Κώδ. 6
 Ἐλεήμων Ἀλέξανδρος, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
 Ἐλενοῦδα 71
 ἐλευθερία: ἀτομικὴ 42· μονῶν 17, 45, 56
 ἐλληνικά βλ. ρωμαϊκά
 Ἐμανουήλ, σακελλάριος, μάρτυρας 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 88· βλ. καὶ Μανουήλ ἐμβατικὸ 18, ἐμπατικὸ 181
 Ἐμὴν ἀγάς, μουμπασήρης 125
 Enepekides P. Εἰσ. 10
 ἐνέχυρο 34, 40, 50· βλ. καὶ ὑποθήκη
 ἐνθύμηση 155, Κώδ. 9, Κώδ. 12
 ἐνοικίαση γῆς: 16, 46· κατὰ τὴ συνήθεια τοῦ τόπου 156· βλ. καὶ πάκτο
 ἐνορία: 3, 115· Παναγίας, στὸ μαχαλὰ τοῦ κυρίου Θεοδοσίου 116· Παναγίας, στὸ Διζδαρκιόγι 65
 ἐνταφιασμὸς 47
 ἐντυπη σφραγίδα βλ. σφραγίδα
 Ἐξακουστός, γαμπρὸς τῆς Ζαφείρας 65
 Ἐξαρχος πατριαρχικὸς πάσης Αἰτωλίας, Γρηγόριος 3· βλ. Ναυπάκτου μητροπολίτης
 ἐξέταση ἐπιτόπια 4, 11, 20, 22, 113, 134, 169, 171, 172, 175, 178
 ἐξοδα: 92· γιὰ ἐκδοση πατριαρχικοῦ σιγιλίου 163· ἐξοδὸν καὶ πληρωμὴ 142· ἐξόδων κατὰστχυ Κερασιου Δαπόντε Κώδ. 6, Κώδ. 7· βλ. καὶ δαπάνες
 ἐξοφλητικὸ γράμμα 15, 120, 125
 ἐξω ἄλων 190
 ἐορτὴ (ἀγιογραφία) 154· βλ. καὶ γιορτὴ ἐπήρεια 56
 ἐπίδοσις 56
 ἐπικύρωση: ἀφιέρωσης 39, 45, 61, 99, 151·

- διαχείρισης Ἁγίου Ὁρους 159· καταστή-
 χων καὶ δοσοληψιῶν τῶν μικρῶν μονῶν
 Ἁγίου Ὁρους 159
- ἐπιμέλεια μονυδρίου - ναοῦ 4, 8, 13
- ἐπισκευές: ἐκκλησία 4, 18, 181· σὲ κτίσματα
 τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 63
- ¹ἐπίσκοπος, προχείριση κανονικῶς 3
- ²ἐπίσκοπος
- Ἄρδαμερίου 86, 89, 90
- Ἐρκουλίαν ἦτοι Ἄρδαμερέως, Ἀκάκιος 8
- Ἐρισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 9, 17, 22, 24,
 49, 145, 179, Δαβίδ 5, Ἰγνάτιος 8, Ἰ-
 λαρίων 13, Μακάριος 1
- Καμπανίας, Νικόδημος 8
- Κασσανδρείας, Κοσμάς 8
- Κίτρος: Ζωσιμᾶς 8· Ἰερεμίας 17
- Λιτῆς καὶ Ρεντίνης 8
- Πολιανῆς, Γεράσιμος 8
- Σάμου, Καλλίνικος 129
- Σιαθίου καὶ Σκοπέλου: 56· Διονύσιος 142
- ἐπιστάσια ναοῦ Κῶδ. 11
- ἐπιστάτης Ἁγίου Ὁρους: 170, 171, 174, 176·
 δικαιοδοσίες 169, 172· ἐκλογή 159· Ἀνα-
 νίας, προηγούμενος Λαύρας 118· Γαλα-
 κτίων, Φιλοθεΐτης 178, 179· Διονύσιος,
 προηγούμενος Ἰβήρων 178, 179· Κωνσταν-
 τίνος, ἀπὸ τῆς μονῆς Ξενοφάντος 154· Με-
 λέτιος, προηγούμενος Βατοπεδίου 111
- ἐπιτηδευτικότητα 154
- ἐπιτηρητὲς κοινοὶ (ἐπιστάτες Ἁγίου Ὁρους)
 169
- ἐπιτροπικὸν γράμμα τῆς μονῆς Ξηροποτάμου
 46, 92
- ¹ἐπίτροπος
- Ἁγίου Ὁρους: στὴν Κωνσταντινούπολη
 174· Γαλακτίων, γέροντων Φιλοθέου 178,
 179· Διονύσιος, προηγούμενος Ἰβήρων
 178, 179
- Ἐσφιγμένου: γέροντων Σεραφεῖμ 167· γέροντων
 Ραφαὴλ 167
- Ἰβήρων, χαρτοφύλακας, Νικηφόρος 178,
 179
- Ξηροποτάμου: 39· Βενέδικτος, πνευματι-
 κός, ἐκκλησιάρχης τοῦ μετοχίου στὴ
 χώρα Τζιτζίου 156· Ἰερεμίας, ἱερομό-
 ναχος, διαχειριστὴς τοῦ μετοχίου στὴ
 Νάξο 52· Μακάριος, προηγούμενος στὴ
 Νάξο 143, βλ. Μακάριος· Παρθένιος,
 παπάς καὶ προηγούμενος, προεστὸς τῆς
 μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου
 46
- ²ἐπίτροπος: ἀφιέρωσης, Μενέτος Σιγάλας 19·
 τῆς ἐκκλησίας Ἀσωμάτων τοῦ Μεγάλου
 Ρεύματος, Κωνσταντινούπολη 114· τῆς ἐκ-
 κλησίας Μπρασόβου, Μανόλης Καλφαβιέ-
 σκου 130· ἐκτελεστῆς διαθήκης, Μανόλης
 Σιράκογλου 129· κτήτωρ τῆς μονῆς Τα-
 ξιαρχῶν 142· τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας
 159· τῆς μονῆς Ἁγίου Νικολάου Νάξου,
 Λευθέρης Ἀκριβὸς 18· τῆς μονῆς Ταξιαρ-
- χῶν 56· τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στὴ Μολ-
 δαβία, Σκαρτετάκης 136· τῆς μονῆς Ξηρο-
 ποτάμου στὴ Νάξο, Μπάφος Δημητράκης
 92, Μπάφος Μιχαήλης 181· Σίμος, ἀφιέρω-
 τῆς 160· τῆς χώρας Σκοπέλου 142
- ἐπιφόρτισμα 56
- ἐποπτεία μονῆς 45
- ἐργαλεῖα 16, 97, 133
- ἐργαστήρια: Ἁγίου Ὁρους 159· Βατοπεδίου,
 Μολδαβία 136· ἐκκλησίας Κοιμήσεως Θεο-
 τόκου στὸ παζάρι τῆς Σιλάντινας 115, Κῶδ.
 4· Μπούργου Νάξου 31
- ἐρήμωση μονῶν 4, 8, 56, 136, 144
- Ἐριγῶ 71
- Ἐρισιώτης Στέφανος, μάρτυρας 10
- Ἐρκουλίαν ἦτοι Ἄρδαμερέως ἐπίσκοπος, Ἀ-
 κάκιος 8
- ἐρυθρογραφία 17, 45, Κῶδ. 4
- Ἐσφιγμένου μονή: κελλίον στὶς Καρυὲς 2·
 σκευοφύλακας στὴν Κωνσταντινούπολη
 163· Γεώργιος, γέροντων 41· Ἰγνάτιος, ἀρχι-
 μανδρίτης 170, 171· Νικάνωρ, μοναχὸς 15·
 Ραφαὴλ, γέροντων, ἐπίτροπος 167· Σάββας,
 γέροντων 2· Σαμουήλ, μοναχὸς 14· Σεραφεῖμ,
 γέροντων, ἐπίτροπος 167
- ἐτήσιον 4, 67, 120, 136, 179
- Εὐαγγελῆς 149
- ¹Εὐαγγελινός, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
- ²Εὐαγγελινός, κύριος, διακομιστὴς γράμμα-
 τος 163
- ³Εὐαγγελινὸς Γκλέζο(ς), μάρτυρας 142
- Εὐαγγελισμοῦ μονή, σταυροπηγιακὴ, ἱερά, ἐ-
 πονομαζομένης Εὐαγγελιστριάς, Σκόπελος
 Κῶδ. 11, μετόχι Ξηροποτάμου 163
- εὐγενής 31, 32, 45, 119
- Εὐγένιος, παπάς, ἐκπρόσωπος Πολυγύρου
 62
- Εὐδοκία, παλῆτρια 25
- Εὐδόκιμος Ξηροποταμηνὸς 8, 103, Κῶδ. 9,
 Εἰσ. 10· βλ. καὶ πίνακα ἀντιστοιχίας σελ.
 197
- εὐεργέτης καὶ προστάτης Ξηροποτάμου, ἄρ-
 χων Μανόλης 119
- ¹Εὐθύμιος, Λαυριώτης 111
- ²Εὐθύμιος, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρου-
 σόβου 69
- εὐρέπεια τῆς πατρίδος 126
- Εὐστάθης, παπάς, ἐκπρόσωπος Πολύχρου
 25, 30
- Εὐστράτιος, πρῶην Πρῶτος Ἁγίου Ὁρους 2
- εὐταξία 172
- Εὐφροσύνη, ἀδελφὴ τοῦ Ἀβράμπεη, θυγατέρα
 τοῦ Δημητρίου, ἀφιέρωτρια 13
- εὐχή 35, 123, 166, 176
- ἐφέντης 125· βλ. καὶ ἀφέντης
- Ἐφῆσου μητροπολίτης 3· Ἰωάσαφ 17· Σα-
 μουήλ 159, 171
- ἐφημέριος 4, 8, 13, 18, 34, 103, 130, 163, ἀ-
 ποστολὴ 4, 8, 19, 102, 163
- Ἐφραίμ, προηγούμενος Ξηροποτάμου 54

- Ζαχαρίας Χατζη-, μακαρίτης, σύζυγος Πολυζένης 153
 Ζαμπέτης, μάρτυρας 139
 Ζαμπίτης 'Αγίου 'Ορους 28, 125
 Ζαπιτιτζι του τόπου (ζαμπίτης;) 46, 47
 Ζαφείρα, θυγατέρα του Θεοδώρου Τοχάη και τῆς Πολυχρονοῦς, σύζυγος του Χρήστου, αφιερώτρια 65
 Ζαφείρα Βουρβουρίταινα, αφιερώτρια 79
¹Ζαφείρης, γείτονας 90
²Ζαφείρης, γείτονας, μάρτυρας 48
³Ζαφείρης, μακαρίτης, πατέρας του Μανόλη Λαγκαδιώτη 81
⁴Ζαφείρης, μακαρίτης, πατέρας του Γιάννη 84
⁵Ζαφείρης, πατέρας του 'Ιωάννη 162
⁶Ζαφείρη(ς) 'Αναστάσης, μάρτυρας 116
⁷Ζαφείρη(ς) Στάνη(ς), κάμπος 89
⁸Ζαφείρης του Συνανού, αφιερωτής 78
⁹Ζαφείρης του Τουπλή, μάρτυρας 189
¹Ζάχαρης ἢ Ζαχαρίας, πατέρας του Θεοχάρη 69, 73
²Ζάχαρης του 'Ανδριανού, μάρτυρας 110
³Ζάχαρης του Παρούση, εκπρόσωπος 'Ανω Κρουσόβου 131
¹Ζαχαρίας, μοναχός, στὸ τριπρόσωπο κελλίου 53
²Ζαχαρίας Καλιτζούνης, γείτονας 88
¹Ζάχος, γέρον, εκπρόσωπος χώρας Γαλάτσητας (Γαλάτιστα) 77, γείτονας 84, 88, μάρτυρας 78, 80, 86, 89
²Ζάχος, γέρον, πατέρας του Γιώργου 84, 87
³Ζάχος, ιερέας, εκπρόσωπος Γαλαρινού 109
⁴Ζάχος Χατζη-, μάρτυρας 89, 90, 102
⁵Ζάχος Πουλητό(ς), μάρτυρας 84
 ζευγάρι 190
 ζεψιά 156
 Ζαζηλιώτες, μάστορες οικοδόμοι 98
 ζημία 12, 15, 153, 156, 176, 179
 ζητεία 3, 7, 68, 119, Κώδ. 1, Κώδ. 3
 Ζιθισιλ 5
 Ζλάτα, χήρα του Στογιάννη, παραχώρηση σπιτιού από τη μονή Ξηροποτάμου 100
 Ζουρεγι αγάς, εκπρόσωπος 'Ιερισσού 27
 Ζυγοπούλα, γειτόνισσα 35
 ζώα: 57, 61, 67, 93, 94, 104, 115, 138· βοσκή 171, 183· έργατικά 7, 156
 ζωοτροφία 115
 ζωγραφική 154, 155
 ζωγράφος, Φάλλκος 'Ιωρκο(ς) 152
 Ζωγράφου μονή: 134· σκευοφύλακας 134· 'Αρσένιος, σκευοφύλακας 111· Γεράσιμος, γέρον 41· Γρηγόριος, μοναχός 15· Θεοφάνης, μοναχός 6· 'Ιάκωβος, καθηγούμενος 41· Κωνσταντίνος, σκευοφύλακας 154· Παχώμιος, μοναχός 14· Σίλβεστρος, προηγούμενος 2
 Ζωή Τζακαλίνα, χήρα του 'Αργυρού Τζακαλίη, πωλήτρια, αφιερώτρια 102
 Ζώης Βλαχάς παπά, έφημέριος του 'Αγίου Σπυρίδωνα 37
¹Ζωσιμαῖς, επίσκοπος Κίτρους 8
²Ζωσιμαῖς, γέρον Λαυριώτης, δανειστής 51
 Ζωτικό(ς), στίτι νομαζόμενον του... 165
 'Ηανί, τοποθεσία, Κρούσοβο 160
 ἡγεμών Μολδοβλαχίας 45, 93, 95, 96, 99, Κώδ. 4, Κώδ. 9
¹ἡγούμενος: διά βίου 67, 136· εκλογή 17, 49, 136· παραίτηση 143· Κοσμάς Βυζ. 1
²ἡγούμενος
 'Αγίου 'Ορους 145, 179
 Λαύρας, Θεοφάνης, ιερομόναχος 6
 Ξενοφώντος: Γερμανός 29· Γρηγόριος, ιερομόναχος 28· 'Ιωσήφ 2
 Ξηροποτάμου: 96· προνόμια, μονδύας πορφύρας 17· 'Ησαίας 58· 'Ησαίας, ιερομόναχος 59· Παρθένιος 95
 Ρωσσικού, Γαβριήλ 2
 Φιλοθέου, Καλλίνικος 2
 Χιλανδαρίου, 'Ιωάννης, ιερομόναχος 2
 'Αγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Μολδαβίας 136
 'Αγίων Τεσσαράκοντα Νάξου: παπα-Γεώργης Δέτζης, χαρτοφύλακας Δριμαλίας 67· 'Ιωσήφ Κοντοπίδης, ιερομόναχος 57, 61· Μακάριος Λικίνιος (Λικίνιος), ιερομόναχος 92, 120, 143, βλ. και Λικίνιος· παπα-Φιλόθεος 92
 Δάγκου, 'Ιωαννίκιος Συνάδων 136
 Ταξιαρχών (Σκοπέλου), 'Ιγνάτιος, ιερομόναχος, ἡγουμενεύων 56
 Φανερωμένης, Νικόδημος, ιερομόναχος 61
 Χρυσοκελαρίτης 184· βλ. και καθηγούμενος, προηγούμενος
¹Ἡλίας Μαγούλης, πιστωτής 92
²Ἡλίας του ποτὲ Γεώργη, μάρτυρας 139
 'Ηράκλειος μητροπολίτης: 3· Βαρθολομαῖος 45· Γαβριήλ 21· Μεθόδιος 145, 159· Μελέτιος 180
¹Ἡσαίας, μητροπολίτης Νεοκαισαρείας 171, 180
²Ἡσαίας, γέρον Λαύρας 41
³Ἡσαίας, γέρον Ξηροποτάμου 94
⁴Ἡσαίας, γέρον Σιμωνόπετρας 11
⁵Ἡσαίας, ἡγούμενος Ξηροποτάμου 58
⁶Ἡσαίας, ιερομόναχος, ἡγούμενος Ξηροποτάμου 59
 θάλασσα, ὄριο 160
 θαλάσσιο ταξίδι 123, 181
 Θαμαχτός του Μάλαμα, μάρτυρας 156
 Θαναγάσις Μάντζαρης, συντάκτης του έγγραφου 184
 Θανάσινα του Χατζη-Πούλου, αφιερώτρια 161
¹Θανάσης, πατέρας του Γιαννάκη 162
²Θανάσης 'Αραπλή(ς), μάρτυρας 100
³Θανάσης Γιαγιάτζικος, του μακαρίτη Βασι-

- λιού Γιαγιάτζου, άφιρωτής 82
⁴Θανάσης του παπα-Άγαπητού, γείτονας 86· βλ. και Άθανάσιος θάνατος 12, 14, 47, 52
 Θάσος 177, μετόχι Είς. 10
 Θασσίτης Ίωάννης, μακαρίτης, πατέρας άφιρωτή 177
 θαύμα των Άγίων Τεσσαράκοντα 178
¹Θεοδόσης Βρασταμινός, παπάς, συντάκτης του έγγραφου 55
²Θεοδόσης του γερο-Μανολάκη, μάρτυρας 185
¹Θεοδόσιος Β΄ πατριάρχης 145
²Θεοδόσιος Β΄, αυτοκράτορας Βυζ. 8
³Θεοδόσιος, γέρον τής Μεγάλης Μέσης, Λαυριώτης 68
⁴Θεοδόσιος, γιός του Χατζη-Κώνστα, μαχαλάς 116
⁵Θεοδόσιος Σκαράνος Βυζ. 4
¹Θεοδώρα 189· βλ. Γιοβάννης
²Θεοδώρα, άδελφή του Γιάννη, πωλήτρια 185
³Θεοδώρα, σύζυγος του Γεράκη, άδελφή του Γεωργίου και του Άδάμη, μάρτυρας 151
 Θεοδωράκης Χατζη-, Ρέμπος, κάτοικος Καλαμάτας, πατέρας του Μιχάλη 166
¹Θεοδωρής, πατέρας του Άντώνη 114
²Θεοδωρής, ιερέας, εκπρόσωπος Άνω Κρουσόβου 69, 73
³Θεοδωρής, παπάς, εκπρόσωπος Πολύχρου 25, 30
⁴Θεοδωρής, πωλητής 110
⁵Θεοδωρής(ς) Κώνστας, μάρτυρας 100
⁶Θεοδωρής Ξένος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
⁷Θεοδωρής του Κωσταντή, εκπρόσωπος Άνω Κρουσόβου 73· βλ. και Θεόδωρος
¹Θεόδωρος, γιός του Ίωάννη Μπαμπανᾶ, άφιρωτής 5
²Θεόδωρος, εκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
³Θεόδωρος, ιερέας, εκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
⁴Θεόδωρος, πατέρας του Κώστα 162
⁵Θεόδωρος, σακελλάριος, ιερέας, κληρικός Μαρωνείας 126
⁶Θεόδωρος Γερακάρης, μάρτυρας 187
⁷Θεόδωρος Ίωάννης Καλιμάχης, βοεβόδας αυθέντης Μολδαβίας (Μπογδανίας) Κώδ. 4
⁸Θεόδωρος Μανόλη(ς), μάρτυρας 100
⁹Θεόδωρος Πδέγος, γείτονας 86
¹⁰Θεόδωρος Σαραντινός, μάρτυρας 10
¹¹Θεόδωρος Συμυρίνης, στίτι στον Πολύγυρο 62
¹²Θεόδωρος του Βεργῆ, γείτονας 106
¹³Θεόδωρος Τογάη(ς), πατέρας τής Ζαφείρας 65· βλ. και Θεοδωρής
 Θεοκίλητος, διάκονος Δοχειαρίτης 111
¹Θεολόγης, εκπρόσωπος Όρμούλιας 43
²Θεολόγης, ιερέας και οικονόμος, εκπρόσωπος Πάλτζας 105
³Θεολόγης, μακαρίτης, πατέρας του Παναγιώτη 88
⁴Θεολόγης, παπάς, γείτονας 161
⁵Θεολόγης, παπάς, μάρτυρας 156
⁶Θεολόγης, σύζυγος τής Μαλίνιας 74
⁷Θεολόγης Άβακούμ, γείτονας 161
¹Θεολογίτης, άποκαλούμενος..., Στρατής Άντωνίος, πωλητής 31
²Θεολογίτης Στρατής, μισέρ 34, μάρτυρας 40
¹Θεοτόκου Βλιτζιδίου, μονύδριο Βυζ. 1
²Θεοτόκου Κοιμήσεως, μονύδριο στην Όρμούλια Βυζ. 4
³Θεοτόκου Κοιμήσεως, ναός, Σλάτινα 115, Κώδ. 4
⁴Θεοτόκου Φανερωμένης, ναός (ράχη του Ρουμπάλουβου) 70
¹Θεοφάνης, πατριάρχης 13
²Θεοφάνης, μητροπολίτης Άθηνών 17
³Θεοφάνης, άρχιεπίσκοπος άθλης έδρας 37
⁴Θεοφάνης, γέρον Σίμωνος Πέτρα 2
⁵Θεοφάνης, γέρον Χιλανδαρίου 41
⁶Θεοφάνης, ιερομόναχος Βατοπεδίου 14
⁷Θεοφάνης, ιερομόναχος Λαύρας 2
⁸Θεοφάνης, ιερομόναχος, ήγούμενος Λαύρας 6
⁹Θεοφάνης, ιερομόναχος Σταυρονικήτα 20
¹⁰Θεοφάνης, μοναχός Ζωγράφου 6
¹¹Θεοφάνης, μοναχός Καρακάλλου 6
¹²Θεοφάνης, γέρον, μοναχός, άγοραστής κελίου 53
¹Θεόφιλος (Φιλόθεος), μητροπολίτης Τυρνόβου 1
²Θεόφιλος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
³Θεόφιλος, πωλητής 25
⁴Θεόφιλος Μιχαήλ-Μικέλε, γιός του Τάντουλου, μισέρ, άφιρωτής 31, 32, 34, κτίτωρ μονής 39
¹Θεοφύλακτος, γιός του αυτοκράτορα Ρωμανού Λακαπηνού, πατριάρχης 17
²Θεοφύλακτος, γέρον Ξηροποτάμου 50
³Θεοφύλακτος Τουρλινός, ιερομόναχος, μάρτυρας 143
¹Θεοχάρης, πατέρας του Τριαντάφυλλου 131
²Θεοχάρης του Ζάχαρη ή Ζαχαρία, εκπρόσωπος Άνω Κρουσόβου 69, 73
³Θεοχάρης του Πτεκούδη, άφιρωτής 161
 Θεσσαλονίκη 65, 68
 Θεσσαλονίκη μητροπολίτης: Γεράσιμος 171, 180· Ίωάσαφ 8· Παΐσιος 17
¹Θεωνᾶς, μοναχός Διονυσιάτης 189
²Θεωνᾶς, σκευοφύλακας Παντοκράτορος 41
 Θημιλίτης, εκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
 Θησαυροφυλάκειο δημόσιο 125
 Θωμάη 149
¹Θωμάς Χατζη-, άδελφός του Νικόλα 155
²Θωμάς, γείτονας 55
³Θωμάς, πατέρας του Κύρκου 106
⁴Θωμάς Δημάκης, δραγουμάνος, εκπρόσωπος τής μονής Ξηροποτάμου 120
⁵Θωμάς Καλοβίτζης, εκπρόσωπος Μπρασόβου 103
¹Θωμάς Κρετζουλέσκου, πρώην μέγας κλουτσιάρης 115
²Θωμάς Μιχαλιτζής, άδελφός του Νικόλα 33

³Θωμάς του Μίχου, εκπρόσωπος "Ανω Κρουσόβου 69, 73

⁴Θωμάς του Σιργιόττη, εκπρόσωπος "Ανω Κρουσόβου 69, 73

¹Ίάκωβος, γέρον Ξηροποτάμου 50, 51

²Ίάκωβος, καθηγούμενος Ζωγράφου 41

³Ίάκωβος, οικονόμος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30

¹Ίάσιο 45, 93

¹Ίατρὸς τοῦ Πέτρου, ἀδελφὸς τοῦ Γιόβου, πωλητῆς 187

ιατρὸς 154, Δημήτριος Νοταρᾶς 65

¹Ίβήρων μονή: 183· προηγούμενος 176· προϊστάμενοι 179· σπίτι, ἐνορία Παναγίας, γειτονικὸ 116· Ἀνανίας, γέρον 111· Ἀνατόλης, μοναχὸς 14, 20· Ἀνατόλιος, μοναχὸς 28· Γαβριήλ, πρῶν Πρῶτος Ἀγίου Ὄρους 66· Γαβριήλ, ἱερομόναχος, προηγούμενος 6· Γεννάδιος, μοναχὸς 29· Δαμασκηνός, προηγούμενος και σκευοφύλακας 58· Διονύσιος, γέρον τῆς Μέσης 68· Διονύσιος, γέρον 41· Διονύσιος, μακαρίτης 183· Διονύσιος, προηγούμενος, ἐπίτροπος κοινότητας Ἀγίου Ὄρους 178, 179· Ἰεζεκήλ, ἱερομόναχος, καθηγούμενος 15· Ἰωάσαφ, σκευοφύλακας 41· Λογγίνος, προηγούμενος 29· Μηνᾶς, διδάσκαλος, 178 179· Νεῖλος, μοναχὸς 29· Νεόφυτος, προηγούμενος 111· Νικηφόρος, ἐπίτροπος, χαρτοφύλακας 178, 179· Παῖσιος, ἱερομόναχος 116· Σαμουήλ, ἱεροδιάκονος 2· Σεραφεῖμ, προηγούμενος καὶ δικαῖος 41· Φιλάρετος, σκευοφύλακας 154

¹Ἰγνάτιος, μητροπολίτης Καισαρείας 159

²Ἰγνάτιος, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὄρους 8

³Ἰγνάτιος, ἀρχιμανδρίτης Ἐσφιγμένου 170, 171

⁴Ἰγνάτιος, καθηγούμενος Ξενοφώντος 170, 171

⁵Ἰγνάτιος, παπᾶς Κουτλουμουσίου 41

⁶Ἰγνάτιος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 64

⁷Ἰγνάτιος, ἀρχιμανδρίτης Πεντηκοστῆς, Ξηροποταμινὸς 45

⁸Ἰγνάτιος, ἱερομόναχος, ἡγουμενεύων τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν Σκοπέλου 56

⁹Ἰγνάτιος, παπᾶς, ἐκκλησιάρχης 155

ἰδιοκτησία 4, 8, 19, 31, 32, 33, 39, 52, 59, 71, 100, 115, 126, 129, 136, 150, 152, 153, 171, 165, 181

ἴδρυση μονῆς - μετοχίου 39, 45, 115, 126, 136

¹Ἰεζεκήλ, ἱερομόναχος, καθηγούμενος Ἰβήρων 15

ἱεράρχης: καθήκοντα 3· μοναχὸς 3, 65, 136, 159

ἱερός, -α, -ον: Εὐαγγελισμοῦ σταυροπηγιακῆ μονῆ, ἐπονομαζομένη Εὐαγγελιστρίας, Σκό-

πελος 163, Κώδ. 11· Ξηροποτάμου βασιλικῆ μονῆ Κώδ. 4· σκευὴ Κώδ. 4, βλ. καὶ σκευὴ Σύναξη Πρωτάτου 111· βλ. Μεγάλη Σύναξη

¹ἱερέας: 49· ἐμβατικίον, διορισμὸς 18

²ἱερέας

Δοχειαρίου, Γαβριήλ 14

Κουτλουμουσίου, Ἰγνάτιος 41

Ξηροποτάμου: Βενιαμίν, κοιμητηριώτης

165· Γεδεὼν 42· Γρηγόριος, ἐπικεφαλῆς ὑμᾶδας μοναχῶν 32· Γρηγόριος 126·

Γρηγόριος 139· Γρηγόριος Κώδ. 12·

Γρηγόριος Σαντοριναῖος, πνευματικὸς,

οἰκιακὸς τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσα-

ράκοντα Νάξου 47· Δοσίθεος, σκευοφύ-

λακας 64· Ἱερεμίας, προηγούμενος 102·

Μακάριος, προηγούμενος 68, 79· Νικη-

φόρος 126· Παρθένιος, προηγούμενος

42· Παρθένιος, προηγούμενος, προεστὸς

τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα

Νάξου 46· Σεραφεῖμ 10· Στέφανος 160

Σταυρονικήτα, Αὐξέντιος 29

Φιλοθέου, Φιλάρετος 41

¹Ἀγαπητὸς 86· Ἀγγελῆς 36· Ἄγγελος 44·

Ἀδάμ 106, 110· Ἀλίθιος Ἄγγελος 72·

Ἀναπλιώτης Ἰωάννης, πνευματικὸς 143·

Ἀναστάσιος 106· Ἄνθιμος 73· Ἀπο-

στόλης 185· Αὐγερινὸς 62· Βασιλάκιος

13· Βασίλειος, οικονόμος 74· Βασίλης

101· Βασίλης 149· Βατας 27· Βλαχᾶς

Ζώης 37· Βρασταμινὸς Θεοδόσης 55·

Βρέτας 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83,

84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, οικονόμος

102· Γεωργάκης 81, 83· Γεώργης Δέ-

τζης 67· Γεώργιος 74· Γεώργιος 76,

80, 83, 88· Γεώργιος, δευτερευόντων ἐπι-

σκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὄρους 13·

Γεώργιος, σακελλάριος 127· Γεώργιος

τοῦ παπα-Δημήτρη 129· Γεωργάκης

104· Δημήτρης 75· Δημήτρης 129· Δη-

μήτρης 188· Δημήτρης Κυνηγὸς 33· Δη-

μήτρης τοῦ Τριαντάφυλλου 162· Δημή-

τριος, πρωτοπαπᾶς 139· Δῆμος Γερά-

κης 36· Δούκας, σακελλάριος, κληρικὸς

ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἀγίου Ὄρους

13· Εὐγένιος 62· Εὐθύμιος 69· Εὐστά-

θης 25, 30· Ζάχος 109· Θεοδωρῆς 25,

30· Θεοδωρῆς 69, 73· Θεόδωρος 131·

Θεόδωρος, σακελλάριος, κληρικὸς Μα-

ρωνας 126· Θεολόγης 156· Θεολόγης

161· Θεολόγης, οικονόμος 105· Ἰγνά-

τιος, ἐκκλησιάρχης 155· Ἰωάννης 13·

Ἰωάννης 30· Ἰωάννης 36· Ἰωάννης 69,

73· Ἰωάννης, πνευματικὸς, κληρικὸς

Σάμου 129· Ἰωάννης, σακελλάριος, μα-

καρίτης 31· Κακαλιόρης Ἰωάννης 52·

Καμάρης 105· Κοντοπίδης, Ἰωσήφ 61,

βλ. καὶ Κοντοπίδης· Κυριάκος 65· Κυ-

ριάκος 131· Κωνσταντῆς 86· Κωνσταν-

τῆς 89, 90· Κωνσταντῆς 92· Κωνσταν-

- της Γιάννου 85· Κωνσταντίνος 46· Κωνσταντίνος 84, 87· Κώστας 135· Λάζος 72· Λάμπρος Γεώργιος 10· Λιχίνιος (Λικίνιος) Μακάριος 91· Μακάριος 79· Μακάριος («Αξιότις») 34· Μάλαμας 128· Μανόλης 13· Μανόλης 76· Μανουήλ 13· Μανουήλ, σακελλάριος 77· Μαργαρίτης 128· Μαργαρίτης Στέριος 150· Μιλαχρός Μανόλης 76· Μιχάλης 75· Μίχος 43· Μίχος 89· Μοσχόπουλος 77· Μόσχος 80, 86, 90· Νικόλαος 10· Νικόλαος 105· Νικόλαος 109· Νικόλαος 190· Νικόλας 10· Οικονόμος 185· Παλαιολόγος 25, 30· Παλίδος Μανόλης 143· Πανταζής 27, 36· Πάντος 26, 27, 36· Παξυμάδης Νικόλαος 52· Πασχάλης 75· Πέλης Μόσχος 78· Πέτρος 18· Πλούμης 69, 73· Πλούμης 110· Ποθητός 186· Πόθος Τριαντάφυλλος 38· Ποῦλος Νεόφυτος 39· Σιμώνης 149· Σίριος(ς) 85· Στάθης 60· Σταμάτης τοῦ Οικονόμου 185· Στεριανός 69, 73· Φιλόθεος 92· Χαλκέας Νικόλαος 10· Χρῆστος 100· Χριστόδουλος 27· Χριστόδουλος 36· Χριστόδουλος 74· Χριστόφορος 155· Χρυσάφης, πρωτοπαπᾶς 127· βλ. και παπᾶς
- ¹Ιερεμίας Α', πατριάρχης 3, 9
²Ιερεμίας Β', πατριάρχης 7, 9, 12
³Ιερεμίας, μητροπολίτης Νικαίας 113
⁴Ιερεμίας, μητροπολίτης Νικομηδείας 159
⁵Ιερεμίας, μητροπολίτης Σόφιας 49
⁶Ιερεμίας, μητροπολίτης Σόφιας 159
⁷Ιερεμίας, μητροπολίτης Χαλκηδόνος 49
⁸Ιερεμίας, μητροπολίτης Χαλκηδόνος 180
⁹Ιερεμίας, επίσκοπος Κίτρους 17
¹⁰Ιερεμίας, γέρον Γρηγορίου 41
¹¹Ιερεμίας, γέρον Ξηροποτάμου 50
¹²Ιερεμίας, ιερομόναχος Λαύρας 28, 29
¹³Ιερεμίας, ιερομόναχος, δικαίος Ξηροποτάμου 62
¹⁴Ιερεμίας, παπᾶς, προηγούμενος Ξηροποτάμου 102
¹⁵Ιερεμίας, προηγούμενος, δικαίος και σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 53
¹⁶Ιερεμίας, σκευοφύλακας Δοχειαρίου 41
¹⁷Ιερεμίας, ιερομόναχος, πνευματικός, διαχειριστής τοῦ μετοχίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 52
¹⁸Ιερισσός 9, 26, 27, 36
¹⁹Ιερισσοῦ και Ἁγίου Ὄρους επίσκοπος: 9, 17, 22, 24, 49, 145, 179· Δαβίδ 5· Ἰγνάτιος 8· Ἰλαρίων 13· Μακάριος 1
²⁰ιεροδίακονος: Ἀρκάδιος, Ρωσσικοῦ 6· Σαμουήλ, Ἰβήρων 2· Γρηγόριος 30· Ἰωάσαφ 70· βλ. και διάκονος
²¹Ιερόθεος, ιερομόναχος, Ξηροποτάμου 132
²²Ιερόθεος, μοναχός Ξηροποτάμου, ἀντιγραφείας κώδικα 69, 74, 75, 77, 105, 107, 108, 109, 124, 137, Κώδ. 2
²³Ιερόθεος, μοναχός Ξηροποτάμου 183
²⁴Ιερομόναχος: 12, 111· γιά τή λειτουργία μονυδρίου 8, 9, 163· Γαβριήλ, Πρώτος Ἁγίου Ὄρους 2
²⁵Ιερομόναχος Βατοπεδίου: Γρηγόριος 179· Δαβίδ, ἐκκλησιάρχης 6· Θεοφάνης 14· Παρθένιος, προηγούμενος και δικαίος 41· Παχώμιος, προηγούμενος 29
²⁶Διονυσίου: Ἀκάκιος 42· Λεόντιος, πρῶην Πρώτος Ἁγίου Ὄρους 1· Μερκούριος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 189
²⁷Ἰβήρων: Γαβριήλ, προηγούμενος 6· Ἰεζεκήλ, καθηγούμενος 15· Παΐσιος 116
²⁸Καρακάλλου, Σωφρόνιος 2
²⁹Κωνσταμονίτου, Ἀκάκιος 15
³⁰Λαύρας: Ἰερεμίας 28, 29· Μισαήλ, καθηγούμενος 41· Θεοφάνης 2· Θεοφάνης, ηγούμενος 6
³¹Ξενοφώντος, Γρηγόριος, ηγούμενος 28
³²Ξηροποτάμου: Ἀβακούμ 50· Ἀνανίας 68· Ἀνθίμος 50· Ἀνθίμος 96· Ἀνθίμος, καθηγούμενος 119· Γερμανός, προηγούμενος 2· Γρηγόριος 42· Γρηγόριος 103· Διονύσιος, προηγούμενος 50· Διονύσιος, προηγούμενος 100· Ἡσαΐας, ηγούμενος 59· Ἰερεμίας, δικαίος 62· Ἰερόθεος 132· Ἰωάσαφ 11· Ἰωάσαφ 94· Ἰωσήφ 42· Λεόντιος, δικαίος 11· Μεθόδιος, προηγούμενος 19· Μελέτιος, σκευοφύλακας 54· Νεόφυτος 68· Νικόδημος 64· Σεραφεῖμ 153· Χριστόφορος 132
³³Παντοκράτορος, Συμεών 15
³⁴Σιμωνόπετρας: Ἀκάκιος 11· Γρηγόριος 28· Ἰωάσαφ, δικαίος 11· Μεθόδιος 118· Παρθένιος 15· Θεοφάνης 20
³⁵Χιλανδαρίου: Ἰωάννης, ηγούμενος 2· Λαυρέντιος 14· Νικόδημος, προηγούμενος 6· Σίλβεστρος, προηγούμενος 41
³⁶Γρηγόριος, πνευματικός και πρωτοσύγγελλος, ἐξελέγη στή μητρόπολη Ναυπάκτου και Ἄρτης 3, βλ. Ναυπάκτου μητροπολίτης: Γαβριήλ, κάτοχος τοῦ κελλίου τριῶν Ἱεραρχῶν Καριῶν 58· Γρηγόριος Μελισσοουργός 143· Δαβίδ Βοήλας 186· Δαμιανός, προηγούμενος Λειμῶνος 37· Δανιήλ 143· Διονύσιος τοῦ Ταξιάρχη 116· Δράγαλης, πιστωτής 92· Θεοφύλακτος Τουρλινός 143· Ἰγνάτιος, ηγουμενεύων τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν Σκοπέλου 56· Ἰερεμίας, πνευματικός 52· Ἰωακείμ Πρέκης 19· Ἰωαννίκιος, κληρικός Σάμου 129· Ἰωαννίκιος, ἀπό τήν Κεφαλονιά, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 131· Ἰωσήφ Κοντοπίδης, ηγούμενος τοῦ μονυδρίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 57, 61· Κλήμης, ψάλλτης 20· Κοσμάς, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 152· Κωνσταντίνος Οικονόμου, πατέρας τοῦ Δημήτρη 85· Μακάριος Λιχίνιος (Λι-

- κίνιος), ἡγούμενος τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 91, 92, 143, βλ. καὶ Λικῆνιος· Ματθαῖος, ὑποτακτικὸς καὶ διάδοχος προηγούμενου Ἰσαάκ, ἀφιερωτῆς Ἐναπαυσίας στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου 179· Μισαήλ, κληρικὸς Μαρωνεῖας 126· Νεόφυτος, ἐφημέριος Σμύρνης 34· Νικόδημος, ἡγούμενος τῆς μονῆς Φανερωμένης 61· Χρυσάνθος, κληρικὸς Μαρωνεῖας 126· βλ. καὶ ἱερέας
- Ἱεροσολύμων πατριάρχης, Σωφρόνιος 145
ἱερουργία ἀπὸ μοναχῶν 159
ἰλαμᾶς 114
- ¹Ἰλαρίων, ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 13
- ²Ἰλαρίων, μοναχὸς Δοχειαρίου 6
- Ἰμπραήμ Μπούσιας Κολζής, μάρτυρας 100
ἰντράδα (εἰσόδημα) 31
- Ἰουλιανὴ Μπαλάσα, κοικόνια, μετάφραση γράμματος Κώδ. 9
- ¹Ἰσαάκ, γέρον Σιμωνόπετρας 20
- ²Ἰσαάκ, Πρώτος Ἁγίου Ὁρους, προηγούμενος, γέροντας ἱερομονάχου Ματθαίου, ἀφιερωτῆς Ἐναπαυσίας στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου 179
- ³Ἰσαάκ ἀφιερωτῆς Βυζ. 12
- ¹Ἰσβοριώτης Ἰωάννης τοῦ Τέρπου, μάρτυρας 149
- ²Ἰσβοριώτης Πέτρος, μάρτυρας 149
- Ἰσβορο 13
ἰστηράς 156
ἱστορία (ἄγιογραφία) 154
ἱστορικό: διαμάχης Ξηροποτάμου Κουτλουμουσίου γιὰ τὴν Ἐναπαυσία 183· ναοῦ τῆς μονῆς Εὐαγγελιστρίας Κώδ. 11
- ¹Ἰταλικὸς Γεωργάκης, ἀφιερωτῆς 70
- ¹Ἰωακείμ, μητροπολίτης Κυζίκου 171, 180
- ²Ἰωακείμ, ἀρχιμανδρίτης Δοχειαρίου 170, 171
- ³Ἰωακείμ, γέρον Βατοπεδινὸς 111
- ⁴Ἰωακείμ, μοναχὸς Βατοπεδίου 28
- ⁵Ἰωακείμ, μοναχὸς Γρηγοριάτης, στὴν Κωνσταντινούπολη 163
- ⁶Ἰωακείμ, μοναχὸς Ξηροποτάμου 10
- ⁷Ἰωακείμ, προηγούμενος Διουσιῶν 58
- ⁸Ἰωακείμ Πρέκης, ἱερομόναχος, μάρτυρας 19
- Ἰωαννάκης, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- Ἰωάννοδα Μαυροκορδάτος 93· βλ. Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος
- ¹Ἰωάννης, μητροπολίτης Ἀγκύρας 180· βλ. Ἰωαννίκιος
- ²Ἰωάννης, μητροπολίτης Κυζίκου 180· βλ. Ἰωαννίκιος
- ³Ἰωάννης, μητροπολίτης Τραπεζοῦντος 49
- ⁴Ἰωάννης, ἱερομόναχος, ἡγούμενος Χιλανδαρίου 2
- ⁵Ἰωάννης 101
- ⁶Ἰωάννης 184
- ⁷Ἰωάννης..., λογοθέτης 115
- ⁸Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁹Ἰωάννης, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
- ¹⁰Ἰωάννης, ἱερέας καὶ πνευματικὸς, κληρικὸς Σάμου 129
- ¹¹Ἰωάννης, μάστορας οἰκοδόμος 63
- ¹²Ἰωάννης, παπᾶς, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹³Ἰωάννης, παπᾶς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ¹⁴Ἰωάννης, παπᾶς, κληρικὸς ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 13
- ¹⁵Ἰωάννης, παπᾶς, σακελλάριος, μακαρίτης 31
- ¹⁶Ἰωάννης, πωλητῆς 189
- ¹⁷Ἰωάννης Ἀβράμπετης, γιὸς Δημητρίου, κτήτωρ ναοῦ Ἁγίου Νικολάου 13
- ¹⁸Ἰωάννης Ἀκριβός, μάρτυρας 31
- ¹⁹Ἰωάννης Ἀναπλιώτης, παπᾶς, πνευματικὸς, μάρτυρας 143
- ²⁰Ἰωάννης Ἀνδριανό(ς), κτίτωρ τοῦ καθίσματος τοῦ μεγάλου Νικολάου 13
- ²¹Ἰωάννης Βαρσαμᾶς, σύζυγος τῆς Γυρακῶς 142
- ²²Ἰωάννης Γᾶς, φανερός νομικὸς καὶ ἀρχιγραμματεὺς Ναξίας 31, 32
- ²³Ἰωάννης Γεώργη, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁴Ἰωάννης Γεωργίου, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁵Ἰωάννης Γεωργίου Λογοθέτης, ἐπίτροπος χώρας Σκοπέλου 142
- ²⁶Ἰωάννης Γιάξας, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
- ²⁷Ἰωάννης Γορέντζα(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ²⁸Ἰωάννης Δαπόντες, ἀδελφὸς τοῦ Καισαρίου Κώδ. 11
- ²⁹Ἰωάννης Δαπόντες, γραμματικὸς, πατέρας τοῦ Στεφάνου Κώδ. 11
- ³⁰Ἰωάννης Δαπόντες, μάρτυρας 142
- ³¹Ἰωάννης Δροσίτης, γείτονας 31
- ³²Ἰωάννης Θεασίτης, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Δημητρίου 177
- ³³Ἰωάννης Θεόδωρος Καλιμάχης, αὐθέντης Μπογδανίας, βοεβόδας Κώδ. 4
- ³⁴Ἰωάννης Κακαλιόρης, ἱερέας, μάρτυρας 52
- ³⁵Ἰωάννης Κουτή(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ³⁶Ἰωάννης Κωνσταντάκη(ς), μάρτυρας 142
- ³⁷Ἰωάννης Μανόλης Κούστης, γείτονας 139
- ³⁸Ἰωάννης Μηνιάτης, νοτάριος πούμπικος 35, 46, 47, 52
- ³⁹Ἰωάννης Μιχαλιτζής, μάρτυρας 143
- ⁴⁰Ἰωάννης Μπαμπανᾶς, πατέρας πωλητῶν 5
- ⁴¹Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος, αὐθέντης καὶ βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας 93, 95, 96, 99
- ⁴²Ἰωάννης Οἰκονόμου, νοτάριος 142
- ⁴³Ἰωάννης Πολίτης, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
- ⁴⁴Ἰωάννης Ρακοβίτζα(ς), πρώην μέγας κλουτσιάρης 115

- 45¹Ιωάννης Σιγγοῦρος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- 46¹Ιωάννης Σκαρλάτος Γκίκας, αὐθέντης Βλαχίας, βοεβόδας Κώδ. 4
- 47¹Ιωάννης Σλαδινιάνος, γιὸς τοῦ Νικολάου, ἀφιερωτῆς 115
- 48¹Ιωάννης Σλαδινιάνος, μέγας μεδελνιτζάρης, κτίτωρ ἐκκλησίας Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου στὴ Σλάτινα 115
- 49¹Ιωάννης Σταυράκη(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- 50¹Ιωάννης Στεφάνου, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- 51¹Ιωάννης τοῦ Ἀδάμου, μάρτυρας 152
- 52¹Ιωάννης τοῦ Γκιόνη, μάρτυρας 25
- 53¹Ιωάννης τοῦ Ζαφείρη, ἀφιερωτῆς 162
- 54¹Ιωάννης τοῦ Κωνσταντῆ, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
- 55¹Ιωάννης τοῦ Κωνσταντῆ, μάρτυρας 90
- 56¹Ιωάννης τοῦ Μαντούδη, ἐκπρόσωπος Πολύχρου, μάρτυρας 25, 30
- 57¹Ιωάννης τοῦ Μίχου, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 73
- 58¹Ιωάννης τοῦ Ρατίτζη, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
- 59¹Ιωάννης τοῦ Τέρπου, Ἰσβοριώτης, μάρτυρας 149
- 60¹Ιωάννης τοῦ Φωτεινοῦ, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 73· βλ. καὶ Γιάννης
- 1¹Ιωαννίκιος, μητροπολίτης Ἀγκύρας 171, 180
- 2¹Ιωαννίκιος μητροπολίτης Κυζίκου 180
- 3¹Ιωαννίκιος, μητροπολίτης Σερρών 113
- 4¹Ιωαννίκιος Συνάδων, ἡγούμενος τῆς μονῆς Δάγκου 136
- 5¹Ιωαννίκιος, γέρον Ἐηροποτάμου 94
- 6¹Ιωαννίκιος, μοναχὸς Καρακάλλου 15
- 7¹Ιωαννίκιος, μοναχὸς Παντοκράτορος 28
- 8¹Ιωαννίκιος, γέρον, πατέρας τοῦ Λέοντος 69, 73
- 9¹Ιωαννίκιος, ἱερομόναχος, κληρικὸς Σάμου 129
- 10¹Ιωαννίκιος, ἱερομόναχος, ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 131
- 1¹Ιωαννίνων μητροπολίτης, Ἄνθιμος 45
- 1¹Ιωαννίτζας Γουλιανός, μέγας πιτάρης 115
- 1¹Ιωάσαφ, μητροπολίτης Βελβενδοῦ 21
- 2¹Ιωάσαφ, μητροπολίτης Ἐφέσου 17
- 3¹Ιωάσαφ, μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 8
- 4¹Ιωάσαφ, γέρον Κουτλουμουσίου 15
- 5¹Ιωάσαφ, γέρον Ἐηροποτάμου 51
- 6¹Ιωάσαφ, γέρον Ἐηροποτάμου 64
- 7¹Ιωάσαφ, ἱεροδιάκονος 70
- 8¹Ιωάσαφ, ἱερομόναχος, δικαῖος Σιμωνόπετρας 11
- 9¹Ιωάσαφ, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 51
- 10¹Ιωάσαφ, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 94
- 11¹Ιωάσαφ, καθηγούμενος Κουτλουμουσίου 41
- 12¹Ιωάσαφ, μοναχὸς Ἐηροποτάμου 10
- 13¹Ιωάσαφ, μοναχὸς Ἐηροποτάμου 54
- 14¹Ιωάσαφ Χατζη-, μοναχὸς Ἐηροποτάμου 106
- 15¹Ιωάσαφ, πνευματικὸς Ἐηροποτάμου 116
- 16¹Ιωάσαφ, προηγούμενος Σιμωνόπετρας 114
- 17¹Ιωάσαφ, σκευοφύλακας Ἰβήρων 41
- 1¹Ιωήλ, γέρον Ἐηροποτάμου 50, 51
- 1¹Ιωρκο(ς) Φάλκος, ζωγράφος, μάρτυρας 152
- 1¹Ιωσήφ, μητροπολίτης Παροναξίας 18
- 2¹Ιωσήφ, δικαῖος Λαύρας 14
- 3¹Ιωσήφ, ἡγούμενος Ἐενοφώντος 2
- 4¹Ιωσήφ, μοναχὸς Ἐηροποτάμου 10
- 5¹Ιωσήφ, ἱερομόναχος Ἐηροποτάμου 42
- 6¹Ιωσήφ Κοντοπίδης, ἱερομόναχος, ἡγούμενος τοῦ μονηρίου τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 57, 61
- Καβάδη(ς) Γιάννης, ἐκπρόσωπος Ἰερισσοῦ 36
- καγκελλαρία: 19, 91· ἀρχιερατικὴ καὶ δημόσια 143
- καγκελλάριος: Γίβκων Μιχαῆλης 19· δημόσιος καὶ ἀρχιερατικὸς πρωτονοτάριος Νάξιας, Σταυριανὸς Μιχαλιτζής 92
- Καδάς Σ. 144, 145, Κώδ. 9
- καδῆς 15, 35, 46, 47
- καδηλίκι Ὀλτου 115
- καδί 100
- καζαντζῆδες (καζανάδες) Σερρών 108
- Καζαντζής Γιάννης, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 187
- καθηγούμενος
- Ἄγιον Ὅρος, μέλη τῆς Μεγάλης Συνάξεως 41
- Ἄγίου Παύλου: Τιμόθεος 41· Σεραφεῖμ 138
- Διονυσίου, Μητροφάνης 2
- Ζωγράφου, Ἰάκωβος 41
- Ἰβήρων, Ἰεζεκήλ, ἱερομόναχος 15
- Κουτλουμουσίου, Ἰωάσαφ 41
- Κωνσταμονίτου, Μακάριος 41
- Λαύρας, Μισαήλ, ἱερομόναχος 41
- Ἐενοφώντος: Ἰγνάτιος 170, 171· Παρθένιος 41
- Ἐηροποτάμου: Ἄνθιμος, ἱερομόναχος 119· Διονύσιος 51· Διονύσιος 94· Συμεὼν 98
- Ἁγίων Τεσσαράκοντα (Νάξος), παπα-Ἰωσήφ Κοντοπίδης 61· βλ. καὶ ἡγούμενος, προηγούμενος
- κάθισμα Ἁγίου Νικολάου 13
- καθολικὸ (ἀρχεῖο) Νάξου 35, 39, 91, 92
- καθολικὸ Ἐηροποτάμου: ἐργασίες γιὰ τὴν οἰκοδόμηση 121, 122, 123· πρόπλασμα ξύλινο Κώδ. 4· ἀγιογραφίες 154, Κώδ. 5
- καῖκι 181
- καϊκιάτικα Κώδ. 6, Κώδ. 7
- Καϊσαρείας μητροπολίτης: Γαβριήλ 17· (καὶ Καππαδοκίας) Γρηγόριος 21· Ἰγνάτιος 159
- Καϊσάριος Δαπόντες 115, 121, 122, 123, 136, 154, 163, Κώδ. 4, Κώδ. 11, κτίτωρ τῆς μονῆς Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Μολδαβίας 136, στὴν Κωνσταντινούπολη

- 121, 122, 123, 136, σχεδιαστής καταστή-
χου τῶν ἐορτῶν γιὰ τὶς ἀγιογραφίες τοῦ
καθολικοῦ Ξηροποτάμου 154, κατάστιχο
Κώδ. 1, Κώδ. 4, Κώδ. 5, Κώδ. 6, Κώδ. 7,
Κώδ. 8, Κώδ. 10, κώδικας Κώδ. 9, Εἰς. 11
- Κακαλιόρης Ἰωάννης, ἱερέας, μάρτυρας 52
- Κακλίνας 23
- Κακρούλης Καλόθετος, μάρτυρας 5
- καλαθιάτικο 35
- καλαϊτζῆδες Σερρών 108
- Καλαμάτα 166
- Καλέμογλου Δημητράκης, μάρτυρας 126
- Κάλιανη βρύση, Γαλάτισσα 88
- ¹Καλλίνικος, μητροπολίτης Μαρωνείας 126
- ²Καλλίνικος, μητροπολίτης Νικαίας 171, Δ΄
πατριάρχης 113, 180
- ³Καλλίνικος, μητροπολίτης Προύσσης 49
- ⁴Καλλίνικος, μητροπολίτης Τυρνόβου 145
- ⁵Καλλίνικος, ἐπίσκοπος Σάμου 129
- ⁶Καλλίνικος, ἡγούμενος Φιλοθέου 2
- Καλλίστρατος, Πρῶτος Ἁγίου Ὁρους 1
- Καλλιτζᾶ Κόκκο Σουμμερλίτα, εὐγενεστάτη,
ἀρχόντισσα, γειτόνισσα 31
- καλόγερος 136, 181
- Καλόγνωμος Λέων, προκαθήμενος Δράμας
Βυζ. 5
- καλόγρια 47
- Καλόθετος Κακρούλης, μάρτυρας 5
- Καλούση(ς) Ἀντώνης, μάρτυρας 139
- Κάλτζα, μετόχι Εἰς. 10
- Καλτζούνης Ζαχαρίας, γείτονας 88
- Καλύβια, χωριό 72, 104
- Καφαβίτσκου Μανώλης, ἐπίτροπος ἐκκλησίας
Μπρασόβου 130
- καλφᾶς 123
- ¹Καμάρης, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
- ²Καμάρης, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
- Καμαριώτης Σωτήρης, ἔκανε ἀνταλλαγή 10
- Καμαρούδα, τοποθεσία 148
- Καματερός, γείτονας 27
- καματηρό 26
- καμίνι ἀσβέστη 136
- Καμπαδέλη(ς) Χατζη-Μανολάκος, μάρτυρας
71
- Καμπανίας ἐπίσκοπος, Νικόδημος 8
- κάμπος Ζαφείρη Στάνη, Ἁγιος Νικόλαος
89
- Καμπούρης Δημήτρης, πατέρας τῆς Ἀχτίνας
80, 90
- Κανάβρες, τοποθεσία 55
- Κανάγιας Μανόλης, μάρτυρας 46
- Κανάκης Ντζογιαντζής, ἀφιερωτής 157
- κανδήλι 69, 73, 74, 92, 135
- Κανέλλα 184
- κανονικό: δίκαιο 3, 9, 56· δικαιώματα ποῦ
εἰσπράττει ὁ ἱεράρχης 3
- ¹Καντακουζηνός Μιχάλης, μέγας βεσιτάρχης
115
- ²Καντακουζηνός Μιχάλης, πρώην μέγας πα-
χάρνικος 115
- ³Καντακουζηνός Πάρβου, πρώην μέγας λογο-
θέτης 115
- Καντζικρη, τοποθεσία, Νάξος 35
- καντζελλαρία βλ. καγκελλαρία
- καντζιλιερικά πακτωτικά γράμματα 181
- Καπακίνα, τοποθεσία 76
- Καπαδοκίας (Καισαρείας καί...) μητροπολί-
της, Γρηγόριος 21
- ¹Καπρίτζ Σπανταζής πρεσέπτωρ, ἐκπρόσω-
πος Μπρασόβου 130
- ²Καπρίτζ Τσαπῆς Κατατάρης, ἐκπρόσωπος
Μπρασόβου 130
- καραβοκύρης: Κωνσταντῆς Μηλέος 37, 38·
Λευτέρης Ντοράδος 34· Μιχάλης, ἐπίτρο-
πος τῆς μονῆς Ἁγίου Νικολάου Νάξου 18
- Καρακάλου μονή: Θεοφάνης, μοναχός 6· Ἰω-
αννίκιος, μοναχός 15· Μακάριος, σκευοφύ-
λακας 58· Σωφρόνιος, ἱερομόναχος 2· Φι-
λάρετος, προηγούμενος 41
- Καρακώστας, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- Καραντζᾶς, οἰκονόμος, κληρικός μητροπόλεως
Παροναξίας 92
- Καραστηνός Γιώργος, μάρτυρας 190
- Karathanassis A.É. 103, 132
- Καριά, τοποθεσία 161
- Καρλής, πατέρας τοῦ Ἀργύρη 62
- Καρλινίς Δήμος, μάρτυρας 5
- Καρλότζης Γεωργάκης, γείτονας 184
- Καρνιά, τοποθεσία 78
- Καρπαζοῦ, πιστώτρια 92
- καρπέτα 34
- Καρυές 2, κελλία, νερό 41, 58, 178
- Κασσάνδρα 25, 30, 186, μετόχι Εἰς. 10
- Κασσανδρείας ἐπίσκοπος, Κοσμάς 8
- κάστανα 7
- καστέλλο Σαντορινίης 19
- καταγραφή: ἀντικειμένιον Κώδ. 1, Κώδ. 4,
Κώδ. 9· ἐγγράφων 178, 179, Κώδ. 2, Κώδ.
4· κτημάτων 157, 158, 164, 191, Κώδ. 12
- καταγωγή 65
- καταδρομὴ στὸ Ἁγιον Ὄρος 159
- καταδυναστεία 56
- Κατακαλός, γιὸς τῆς Ζαφείρας Βουρβουρίται-
νας, ἀφιερωτής 79
- κατανομή: εἰσοδημάτων ἀπὸ ταξίδια 94· φό-
ρων 159
- καταπάτηση 24, 112
- κατάρτα 13, 39, 166· βλ. ἀρὲς
- κατάστιχο: 115, 129, 159, 164· ἐγγράφων
178, 179· ἐορτῶν 154· Καισαρίου Δάποντε
Κώδ. 1, Κώδ. 4, Κώδ. 5, Κώδ. 6, Κώδ. 7,
Κώδ. 8, Κώδ. 10
- Κατατάρης Τσαπῆς Καπρίτζ, ἐκπρόσωπος
Μπρασόβου 130
- κάτεργο 35
- Κατερίνα, ἀνδραδελεφὴ τῆς Ζαφείρας, γειτό-
νισσα 65
- κατζίβελος 115
- Κάτος Γεράκης, μάρτυρας, ἐκπρόσωπος Ἱε-
ρισσοῦ 26, 27

- κατοχή βλ. ιδιοκτησία
 Κατσούρος 'Α. 31
 Κάτω Δολοί, Μάνη 70
 Κάτω Κρουσόβου, χώρα 131
 κατώγιο 35
 καυλι (ρακι) 63
 κειμήλια 119, 132, 159· βλ. λείψανα αγίων
 κελλάρι 162
¹κελλίο: Πρώτου 41· Καρυών, πώληση, νερό 41, διακονία σιδήρων 58· εκδιώξη μοναχών 53· ύρο διαβίωσης 7· όμολογο πωλήσεως 53, 54, 66, 133· συμμετοχή στο κέρδος 181
²κελλίο
 'Εσφιγμένου, στις Καρυές 2
 Ήεροποτάμου: 163· Αγίας Τριάδος (παλαιοκέλλι) 54· 'Αγίου 'Ιωάννου του Θεολόγου 66· 'Αγίου Νικολάου-Δοντά 111, βλ. Δοντά· 'Αγίου Νικολάου (ναός) 9· 'Αναπαυσίας - 'Αγίου Γεωργίου 6, 111, 171, 172, 178, 183· 'Αρχαγγέλων 66· Γενέσιον τής Θεοτόκου 54, 133· Δοντά 11, 113· στη χώρα Πολυγύρου 62· μετοχίου Ήεροποτάμου στη Νάξο, χωρίς στέγες και με πεσμένους τοίχους 181
 Φιλοθέου, στις Καρυές 2
 πλάι στον 'Αγιο Νικόλαο 18· Τριών 'Ιεραρχών στις Καρυές 58· Φιλαδέτου 179· ιδιοκτησία καθίσματος 'Αγίου Νικολάου 13
 κεράσια 7
 κερεστές (ξυλεία) 140
 κερί: άφιέρωση στους 'Αγίους Τεσσαράκοντα 72, 117, 160· ένδειξη ύποταγής στο πατριαρχείο 45, 56
 κέρνη σφραγίδα βλ. σφραγίδα
 κέσιμι, κέσιμι (νοίσι) 46, 156
 Κεφαλονιά 131
¹Κερχές Σταμάτης, μάρτυρας 5
²Κερχές, τοποθεσία, Νάξος 35
 κηρόβουλλο, βοεβόδα Ούγγροβλαχίας 'Ιωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου 93
 κινητή περιοσία 53, 115, 133
 Κίτρος επίσκοπος: Ζωσιμαΐς 8· 'Ιερεμίας 17
 Κλατάγια βλ. Κλάτια
 Κλάτια, τοποθεσία, κοντά στο 'Ιάσιο 45, 136
 Κλήμη, ιερομόναχος, ψάλτης 20
 κληρικοί: 4· επισκοπής 'Ιερισσοῦ και 'Αγίου 'Ορους 13· Παροναξίας 92, 143
 κληρονομιά 18, 35, 38, 46, 47, 52, 115, 126, 143, 153, 181, Κώδ. 11
 κλουτσαρης μέγας: Νικόλαος Δουδέσκου 115· πρώην, Ραδουκάνος Βακαρέσκου 115· πρώην, Κωνσταντίνος Γκινοδέσκου 115· πρώην, Νικόλαος Δουδέσκου 115· Θωμάς Κρετζουλέσκου 115· πρώην, 'Ιωάννης Ρακοβιτζά 115
 Κομητιζής Γεώργιος, μάρτυρας 25
 κοίλο σιτάρι 156
¹Κοιμήσεως Θεοτόκου, εκκλησία στη Σλατίνα 115, Κώδ. 4
²Κοιμήσεως Θεοτόκου, μονύδριο στην 'Ορμούλια Βυζ. 4
 κοιμητηριώτης Ήεροποτάμου, παπα-Βενιαμίν 165
 κοινό δόσιμο 159
 κοινό: 'Αγίου 'Ορους 58· Νιγρίτας 127· Πάλτζας 105· Σούρπας 75
 κοινοβιακό μοναστηριακό σύστημα, άποκατάσταση 7, 17, 49
 κοινοβιάτης μοναχός 67, 112
 κοινοί έπιτηρητές (έπιστάτες) 'Αγίου 'Ορους 169
 κοινότητα: 'Αγίου 'Ορους 112, 159, 179· 'Αγίου Μάμαντος 135· 'Αειβάτι 124· Βραστών 107· Γαλαρινοῦ 109· Γαλάτζητας (Γαλάτιστα) 77· 'Ιερισσοῦ 27, 36· 'Ανω Κρουσόβου 69, 73· Κάτω Κρουσόβου 131· Λογγοβικίας 74· Μπρασόβου (κουμπανία) 103, 130· Νιγρίτας 127· 'Ορμούλιας 43, 188· Πάλτζας 105· Πολυγύρου 62· Πολύχρου 30· Σούρπας 75· Τζέρπιστας 128
 κοινωνία θεία, συχνότητα 145
 κοκκινάδες Σερρών 108
 Κόκκο Καλλιτζα Σουμμαρίπα, εύγενεστάτη, άρχοντισσα, γειτόνισσα 31
¹Κόκκο(ς) Γεωργάκης, σύζυγος τής 'Υπερμάχου 142
²Κόκκο(ς) Γιάκωβος, εύγενής, μισέρ, γείτονας 31
³Κόκκος Κωνσταντίνος, άρχων και προεστός, μάρτυρας 92
 κοκκίνα 'Ιουλιανή Μπαλάσα Κώδ. 9
 Κόλε Γιάννος, μάρτυρας 100
 Κολεντροῦ, τοποθεσία 10
 Κολζής 'Ιμπραήμ Μπούσιας, μάρτυρας 100
 κολίγοι 125
 Κολιούδης Τριαντάφυλλος, μάρτυρας 106
 κόλλημα μεμβράνης 179
 Κολοβιτζής Θωμάς, εκπρόσωπος Μπρασόβου 103
 κολλυβάδες 145
 Κολλυβάς 'Ανδρέας, μισέρ, πεθερός Νικολοῦ Βαρά 18
 κομμούνα στρατά 35, 47
 Κομηνάκις, πατέρας του Φλαμούλη 126
 Κομο(ς), εκπρόσωπος 'Ιερισσοῦ 36
 κονάκια Καρυών 58
 κονάκι Ήεροποτάμου: στη Γαλάτιστα 102· στη χώρα Κρουσόβου 110
 κονερική στρατά 102
 Κονομούδης, πατέρας του Χριστοδούλου 137
 κοντάτα 39, 47
¹Κοντοπίδης 'Αντώνης, μάρτυρας 61
²Κοντοπίδης 'Ιωσήφ, ιερομόναχος, ήγούμενος του μονυδρίου των 'Αγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 57, 61
 κόπια 19, 31, 33, 35, 39, 45, 61, 91
 κόρδα (πέτερυγα) 63
 Κορονέλλος Γερμανός, αυθέντης, γείτονας 31
 Κορρές Στ. 31

- Κοσιβᾶ, τοποθεσία 86
 Κοσινίτζης μονή (Εἰκοσιφονίσις) Εἰσ. 11
¹Κοσμάς, ἐπίσκοπος Κασσανδρίας 8
²Κοσμάς, ἡγούμενος Βυζ. 1
³Κοσμάς, ἱερομόναχος, συντάκτης τοῦ ἐγγρά-
 φου 152
 162
⁵Κοσμάς τοῦ Γεώργη, γείτονας 161
⁶Κοσμάς τοῦ Γεώργη, μάρτυρας 146, 147,
 148
 Κουβιοί, χωριό 150
 Κουβλής Κυριάκος, μάρτυρας 5
 κουβούκλιο λειψάνων Κώδ. 4
 κουγιουμτζήδες (χρυσοχόοι) Σερρών 108
 Κουκουναρά τοῦ..., Βάρες, τοποθεσία 72
 Κουλουμπάρας, μαχαλάς, Μυτιλήνη 71
 κουλουράδες Σερρών 108
 Κουμινίδης Δημήτρης, γείτονας 160
 Κουμουτούραινα Γιαννάκινα, ἀφιερῶτρια
 184
 κουμπανία (κοινότητα Μπρασόβου) 103
 Κουμπελσζη, τοποθεσία, Ἱερισσός 36
 κοῦπες 50
 Κουρού(πης;) Μελαχρινός, γείτονας 152
 Κούρσοβο βλ. Κρούσοβο
 Κούστης Μανόλης Ἰωάννης, γείτονας 139
 Κουστύδης, πατέρας τοῦ Γεώργη 161
 Κουτῆ(ς) Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Κουτλουμουσίου μονή: 1, 6, 20, 24, 111, 144,
 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176,
 178, 179, 180, 183, Εἰσ. 11· Ἀζαρίας, προ-
 γούμενος 58· Γρηγόριος, προηγούμενος καὶ
 σκευοφύλακας 41· Δαβίδ, μοναχός 28· Διο-
 νύσιος, σκευοφύλακας 183· Ἰγνάτιος, πα-
 πᾶς 41· Ἰωάσαφ, γέρον 15· Ἰωάσαφ, κα-
 θηγούμενος 41· Λεόντιος, γέρον 2· Μακά-
 ριος, προηγούμενος 41· Σισόης, μοναχός 14
 Κρασιά, τοποθεσία, Ἱερισσός 26, 27, 36
 Κραντοπόρι, χωριό 48
 κρασί: 16, 35, 46, 47, 52, 97, 98· ἀφιερῶτες
 Σάμου Κώδ. 10· ἐπικαρπία 35· μέτρο 16,
 35, 60, 63, 97, 98, 179· φόρος (βιναρίτζι)
 96
 κρασοραχίου, φόρος 183
 κρεβατίνα 31, 110
¹Κρετζουλέσκου Θωμάς, πρώην μέγας κλου-
 τσιάρης 115
²Κρετζουλέσκου Κωνσταντῖνος, πρώην μέγας
 μπάνος 115
 Κρέσπος Τζουάν Ματθίας, μισέρ, εὐγενής,
 γείτονας 31
 Κρήσπος (Κρίσπος) Βιτόριος, συντάκτης τοῦ
 ἐγγράφου 34
 Κρίσπος Τζάνες, μισέρ, γείτονας 47
 Κρήτη 35
 Κρήτης μητροπολίτης, Ἀρσένιος 49
 κριθάρι 156, 181
 κριτήριο (δικαστήριο) 68
 Κριτόπουλος Μανουήλ, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱε-
 ρισσοῦ 13
- Κρούσοβο: Ἄνω, χώρα (περιοχή Νιγρίτας)
 106, 110, 160, 161· Κάτω, χώρα 131· με-
 τόχι Ξηροποτάμου Εἰσ. 10
 κτῆμα: μοσία Κώδ. 4· προσαρτημένο σὲ ἐκ-
 κλησιαστικὸ ἴδρυμα 8, 45, 46, 56, 59, 136,
 163· σταυροπήγιο 45, 56
 κτῆνος (γαϊδούρι) 61
 Κυζίκου μητροπολίτης, Ἀγαθάγγελος 159·
 Γεράσιμος 145· Ἰωακείμ 171, 180· Ἰωάν-
 νης 180· Κύριλλος 49· Μητροφάνης 45
 Κυνηγός Δημήτρης, παπᾶς, γείτονας 33
 Κυπαρίσσης, μάρτυρας 189
¹Κυπριανός, μητροπολίτης Μεσημβρίας 17
²Κυπριανός, γέρον καὶ δικαίος Ξηροποτάμου
 50
³Κυπριανός, γέρον Ξηροποτάμου 51, 53
⁴Κυπριανός, μοναχός Παντοκράτορας 14
⁵Κυπριανός, μοναχός Φιλοθέου 6
⁶Κυπριανός, σκευοφύλακας τοῦ Πρωτάτου 20
¹Κυριαζῆς Γεργούντα(ς), ἀνταλλάσσει χωρά-
 φι 26, (Γεργούδας) ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ
 27
²Κυριαζῆς Γιάννης, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
³Κυριαζῆς Δημήτρης, γιός τοῦ Γεργούντα
 Κυριαζῆ 26
⁴Κυριαζῆς Σιδερά(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου
 30
⁵Κυριαζῆς τοῦ Ἀγγέλου, μάρτυρας 156
⁶Κυριαζῆς τοῦ παπᾶ, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
¹Κυριάκος, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Κάτω Κρου-
 σόβου 131
²Κυριάκος, παπᾶς, πατέρας τοῦ Χρήστου 65
³Κυριάκος Κουβλής, μάρτυρας 5
¹Κύριλλος Α΄ Λούκαρης, πατριάρχης 24
²Κύριλλος, μητροπολίτης Κυζίκου 49
³Κύριλλος, γέρον Ξηροποτάμου 53
 Κυρίτζης Δῆμος, μάρτυρας 186
¹Κύρκος, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
²Κύρκος, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 43
³Κύρκος, μάρτυρας 189
⁴Κύρκος Πολύζος, μάρτυρας 100
⁵Κύρκος τοῦ Θωμά, μάρτυρας 106
 κώδικας: μέγας, Ἁγίου Ὁρους 58· Δαπόντε
 144, 145, Κώδ. 9· καταγραφῆς ἀντικειμέ-
 νων Κώδ. 3· καταγραφῆς ὑποσχετικῶν ἐγ-
 γράφων Κώδ. 2· παραδόσεων ταξιδίων
 Κώδ. 1· τῆς κουμπανίας τῶν Ρωμαίων τοῦ
 Μπρασόβου 103· Ξηροποτάμου 61· τῆς μο-
 νῆς Εὐαγγελισμοῦ Σκοπέλου Κώδ. 11
 κωδικολλοῦ σὲ ἀφιέρωση κτημάτων 32
 κόμη, Ἁγίου Μάμαντος 182
 Κωνσταμονίτου μονή: Ἀκάκιος, ἱερομόναχος
 15· Ἀντώνιος, γέρον 2· Μακάριος, καθη-
 γούμενος 41
¹Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Γεώργη 152
²Κωνσταντῆ(ς) Ἰωάννης, μάρτυρας 142
¹Κωνσταντῆς, ἀδελφός τοῦ (Σγούρου;), μάρ-
 τυρας 186
²Κωνσταντῆς, γαμπρός τοῦ πρωτοσύγγελου
 137

- ³Κωνσταντῆς, γείτονας 104
⁴Κωνσταντῆς, γείτονας 161
⁵Κωνσταντῆς, ιερέας-παπάς, μάρτυρας 86, 89, 90· βλ. Κωνσταντῖνος 5
⁶Κωνσταντῆς Χατζῆ-, μάρτυρας 126
⁷Κωνσταντῆς Χατζῆ-, μάρτυρας 165
⁸Κωνσταντῆς, παπάς, πιστωτής 92
⁹Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Γεράκη 69
¹⁰Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Ἰωάννη 69, 73
¹¹Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Γεωργάκη καὶ τοῦ Θεοδωρῆ 73
¹²Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Γιάννου 76, 78, 79, 80, 81, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 102
¹³Κωνσταντῆς, πατέρας τοῦ Ἰωάννη 90
¹⁴Κωνσταντῆς, πρωτοπαπάς, μάρτυρας 150
¹⁵Κωνσταντῆς Ἀντώνιος, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 103
¹⁶Κωνσταντῆς Ἀπέφαντος, γιὸς τοῦ Μπεφάνη, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν, ἀφιερωτῆς 142
¹⁷Κωνσταντῆς Γιάννου, παπάς, μάρτυρας 85
¹⁸Κωνσταντῆς Γροφαλιάς (Γαροφαλιάς;), μάρτυρας 129
¹⁹Κωνσταντῆς Μανολάκη(ς), ἐπίτροπος χώρας Σκοπέλου 142
²⁰Κωνσταντῆς Μηλέος, караβοκύρης, μάρτυρας 37, 38
²¹Κωνσταντῆς Μουτάφης, μάρτυρας 189
²²Κωνσταντῆς Τζιοφούτης, γείτονας 83
²³Κωνσταντῆς τοῦ Μανατῆ, ἐκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
²⁴Κωνσταντῆς τοῦ Νικηφόρου, μάρτυρας 190· βλ. καὶ Κωνσταντῖνος, Κώνστας, Κώστας, Κωστής
¹Κωνσταντῖνος, ἐπιστάτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἀπὸ τῆς μονῆς Ξενοφώντος 154
²Κωνσταντῖνος, σκευοφύλακας Ζωγράφου 154
³Κωνσταντῖνος Ζ΄ Πορφυρογέννητος 7
⁴Κωνσταντῖνος 167
⁵Κωνσταντῖνος, διδάσκαλος τῆς ζωγραφικῆς τέχνης 154
⁶Κωνσταντῖνος, ιερέας 46
⁷Κωνσταντῖνος, ιερέας, μάρτυρας 84, 87· βλ. Κωνσταντῆς
⁸Κωνσταντῖνος, ποστέλνικος 121, 122, 123
⁹Κωνσταντῖνος Γιάξας, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἱερισσοῦ 13
¹⁰Κωνσταντῖνος Γκινოდέσκου, πρώην μέγας κλουτσιάρης 115
¹¹Κωνσταντῖνος Δουδέσκου, μέγας βόρνικος 115
¹²Κωνσταντῖνος Κόκιος, ἄρχων καὶ προεστός, μάρτυρας 92
¹³Κωνσταντῖνος Κρεοζουλέσκου, πρώην μέγας μπάνος 115
¹⁴Κωνσταντῖνος Νικολάου Μαυροκορδάτος, βοεβόδας Μολδοβλαχίας, ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννη 99
¹⁵Κωνσταντῖνος Μπραγκοβεάνου, μέγας λογοθέτης 115
¹⁶Κωνσταντῖνος Νεστουρέλ, πρώην μέγας μπάνος 115
¹⁷Κωνσταντῖνος Πίζος, γείτονας 161
¹⁸Κωνσταντῖνος Σλαδινιάνος, πρώην ποστέλνικος, ἀφιερωτῆς 115
¹⁹Κωνσταντῖνος Στεφάνου, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
²⁰Κωνσταντῖνος τοῦ Μίχου, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
²¹Κωνσταντῖνος τοῦ παπᾶ, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27· βλ. καὶ Κωνσταντῆς, Κώνστας, Κώστας, Κωστής
Κωνσταντῖνος Ἀντώνης, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχης: Γαβριὴλ Γ΄ 56· Γαβριὴλ Δ΄ 159· Γρηγόριος Ε΄ 169, 171, 172, 178, 180, ἀπὸ Συμύρης παρώκισε στὴ μονὴ Ἰβήρων 183· Διονύσιος Δ΄ Μουσελίμης 17, 49· Θεοδόσιος Β΄ 145· Θεοφάνης 13· Ἱερεμίας Α΄ 3, 9· Ἱερεμίας Β΄ 7, 9, 12· Καλλίνικος Δ΄, ποτὲ Νικαίας 113, 171, 180· Κύριλλος Α΄ Λούκαρης 24· Μεθόδιος Γ΄ Μορώνης 45· Μητροφάνης Γ΄ 4· Νεόφυτος Ζ΄ 173, 174, 175, 176, 178, 180, ἐγκαταβίωσε στὴ μονὴ Κουτλουμουσίου, ἔκτισε σπίτια 183· Σεραφεῖμ Β΄ 111, 112, 113, 114, 119, (πρώην) 123· Τιμόθεος Β΄ 17, 21, 22
Κωνσταντινούπολη 114, 121, 122, 123, 136, 159, 163, 173, 174, 175, 183, Κώδ. 7, Κώδ. 8
Κωνσταντῖνος Οἰκονόμου, ἱερομόναχος, πατέρας τοῦ Δημήτρη 85
¹Κώνστας, γιὸς τοῦ Ἰωάννη Μπαμπαῆ, ἀφιερωτῆς 5
²Κώνστας, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
³Κώνστας Χατζῆ-, πατέρας τοῦ Θεοδοσίου 116
³Κώνστας Θεοδωρῆ(ς), μάρτυρας 100
⁴Κώνστας Τζανλής, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 103
¹Κώστας, γιὸς τοῦ Μῆτα, γείτονας 149
²Κώστας, οἰκοδόμος 63
³Κώστας, παπάς, ἐκπρόσωπος Ἁγίου Μάμαντος 135
⁴Κώστας Μακρῆς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
⁵Κώστας τοῦ Θεοδώρου, μάρτυρας 162
⁶Κώστας τοῦ Παρούση, ἐκπρόσωπος Ἁγίου Μάμαντος 135· βλ. καὶ Κωνσταντῆς, Κωνσταντῖνος, Κώνστας, Κωστής
Κωστής, γέρον, μάρτυρας 150
Λαγκαδιώτης Μανόλης, τοῦ μακαρίτη Ζαφείρη, ἀφιερωτῆς 81
λάδι: 7, 179· ἀφιέρωση 73, 131, 135
Λάζαρος τοῦ Νικόλα, μάρτυρας 106
Λάζαρος, πατέρας τοῦ Γεωργίου, ἔγγονοῦ τῆς Ζαφείρας 65
Λάζος, παπάς, μάρτυρας 72
λαϊκοὶ στὸ Ἅγιον Ὄρος 7, 159

- λάκκος: 27, 85, 101· νερό 138· Νισιάτικος 101· (Λάκκος;) τῆς Παλλήνης 161
- ¹Λάμπρος Γεώργιος, παπάς, μάρτυρας 10
- ²Λάμπρος τοῦ γερο-Γεράκη, μάρτυρας 185
- Λαμπρινός Μιχαήλ, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
- Λαοδίκαιος, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Βατοπεδίου 58
- Λαρίσσης μητροπολίτης: Διονύσιος 171, 180· Μακάριος 49
- Λασβίστρα, τοποθεσία, γείτονας 46
- Λάσακας Ἀλεξανδρῆς, πιστωτῆς 91, 92
- λατομεῖο 136
- Λαύρας μονὴ βλ. Μεγίστη Λαύρα
- Λαυρέντιος, ἱερομόναχος Χιλανδαρίου 14
- Λαχνόν, τοποθεσία 33
- Λειμονιά, θυγατέρα τοῦ Γιώργη Γιώτα, πωλήτρια 116
- Λειμώνος, μονὴ 37
- λειτουργία 129, 130
- λείψανα ἁγίων 93, 115, 119, 132, Κώδ. 3, Κώδ. 4, Κώδ. 11
- Λεμονῆς τοῦ γερο-Χριστόδουλου, μάρτυρας 182
- Λέοντας τοῦ γερο-Ἰωαννικίου, εκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
- ¹Λεόντιος, γέρον Διονυσίου 28
- ²Λεόντιος, γέρον Κουτλουμουσίου 2
- ³Λεόντιος, γέρον Ξηροποτάμου 68
- ⁴Λεόντιος, ἱερομόναχος Διονυσιάτης, πρῶν Πρῶτος Ἁγίου Ὁρους 1
- ⁵Λεόντιος, ἱερομόναχος, δικαῖος Ξηροποτάμου 11
- Λεοτία 52
- λεπτοκαρυές 7, 133
- Λευθέρης Ἀκριβός, μισέρ, ἐπίτροπος τῆς μονῆς Ἁγίου Νικολάου Νάξου 18
- ¹Λευθέρης, πατέρας τοῦ Γιώργου 73
- ²Λευθέρης, πατέρας τοῦ Δημήτρη 106
- ³Λευθέρης, πατέρας τοῦ Τριαντάφυλλου 156, 161· βλ. καὶ Λευθέρης
- ¹Λευτέρης, γείτονας 161
- ²Λευτέρης, πατέρας τοῦ Γεώργη 106
- ³Λευτέρης, πατέρας τοῦ Στέρου 147, 148
- ⁴Λευτέρης(ς) Γεώργης, μάρτυρας 110
- ⁵Λευτέρης Ντοράδος, καραβοκύρης 34
- ⁶Λευτέρης τοῦ Δημήτρη, γείτονας 160· βλ. καὶ Λευθέρης
- Λέων Καλόγνωμος, προκαθήμενος Δράμας Βυζ. 5
- ληψοδοσία, κατάστιχο Καισαρίου Δαπόντε Κώδ. 1
- ¹Λιανή, θυγατέρα τοῦ Γεώργη Γρυπάρη, σύζυγος τοῦ μισέρ Σάντου Φενότη, ἀφιέρωτρια 35, 52, 47
- ²Λιανή 40· βλ. Νικόλας
- Λιαρίγγοβη 156
- Λιβάδι, Νάξος 31, 46, 47
- λιβάδι: Σταυρονικήτα 187· στὴ Σκαμνιά 39· πωλητήριο 187
- Λιβαδιώτης Μανόλης, γείτονας 87
- Λιβιτουδίη(ς) Γεώργης, ἀφιερωτῆς 160
- Λικαρδῆς Διακονόπουλος, μάστορας, γείτονας 32
- Λικῆνιος (Λικίνιος) Μακάριος, ἱερομόναχος, ἡγούμενος μετοχίου Ξηροποτάμου στὴ Νάξο 91, 120, 181, 143, 181
- λιμεώνας, Νάξος 18
- λιτανεία 69, 127
- Λιτῆς καὶ Ρεντίνης ἐπισκοπὴ 8
- λίτρες ἐλαίου 179
- Λογγίνος, προηγούμενος Ἰβήρων 29
- Λογγοβικία, κοινότητα 74
- Λογγός Βυζ. 5
- ¹Λογοθέτης Ἰωάννης, τοῦ Γεωργίου, ἐπίτροπος χώρας Σκοπέλου 142
- ²Λογοθέτης Νικόλας, τοῦ μακαρίτη γέρο Ἀγγέλου, ἀφιερωτῆς 83, μάρτυρας 76, 86
- ¹λογοθέτης, Ἰωάννης... 115
- ²λογοθέτης μέγας: Κωνσταντῖνος Μπραγκοβεάνου 115· πρῶν, Πάρβου Καντακουζηνός 115· πρῶν, Δημητράσκου Ρακοβίτζα 115
- Λοῦζος, πωλητῆς 25
- Λούκαρης Κύριλλος Α', πατριάρχης 24
- Λουκάς Παΐσιου Πολίτης, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἰερισσοῦ 13
- ¹Λουρδᾶς Ἀντώνης, μάρτυρας 31
- ²Λουρδᾶς Φίλιππος, μάρτυρας 39
- μαγαζι 18, 32, 71
- Μαγούλης Ἡλίας, πιστωτῆς 92
- Μαζαράκις Γκίνης, πατέρας τοῦ Γεώργη 23
- Μαϊστρος, πατέρας τῆς Μαρίας 40
- Μάκανης Στέργιος, μάρτυρας 26
- ¹Μακάριος, μητροπολίτης Δέρκων 171, 180
- ²Μακάριος, μητροπολίτης Δρίστρας 45
- ³Μακάριος, μητροπολίτης Αρίσσης 49
- ⁴Μακάριος, μητροπολίτης Μολδαβίας 2
- ⁵Μακάριος, μητροπολίτης Σερρών 159
- ⁶Μακάριος, ἐπίσκοπος Ἰερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὁρους 1
- ⁷Μακάριος, καθηγούμενος Κωνσταμονίτου 41
- ⁸Μακάριος, παπᾶς Ξηροποταμηνός 79
- ⁹Μακάριος, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας Βατοπεδίου 41
- ¹⁰Μακάριος, προηγούμενος Κουτλουμουσίου 41
- ¹¹Μακάριος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 53
- ¹²Μακάριος, προηγούμενος καὶ δικαῖος Ξηροποτάμου 54
- ¹³Μακάριος, προηγούμενος Ξηροποτάμου, παπᾶς 68
- ¹⁴Μακάριος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 133, 142, 152, ἐπίτροπος στὴ Νάξο 143
- ¹⁵Μακάριος, σκευοφύλακας Καρακάλλου 58
- ¹⁶Μακάριος, παπάς, «Ἀξιότης» 34
- ¹⁷Μακάριος Βιάρος, μοναχός, γείτονας 31
- ¹⁸Μακάριος Λικῆνιος (Λικίνιος), ἱερομόναχος,

- ήγούμενος μετοχίου Ξηροποτάμου στη Νάξο 91, 92, 120, 143, 181
 Μάκρη 126, 165
 Μακρηγιώργος, πωλητής 189
 Μακρής Κώστας, εκπρόσωπος Ίερισσού 36
¹Μάλαμας, γέρον, πατέρας του Χαριστού 161
²Μάλαμας, ιερέας, εκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
³Μάλαμας, πατέρας του Θαμαχτού 156
 μαλαμάτωμα 121
 Μαλάμω, θυγατέρα της Ζωής Τζακαλίνας 102
¹Μαλαχίας, γέρον Διονυσίου 20
²Μαλαχίας, προηγούμενος Ξηροποτάμου 64
 Μαλίνα, σύζυγος του Θεολόγη, αφιερώτρια 44
 μαλλί 108
 Μαμᾶς Δήμος, μάρτυρας 186
 Μανασής, γέρον Παντοκράτορας 20
 Μανათής, πατέρας του Κωνσταντή 131
¹Μανέτης, πατέρας ή σύζυγος της Ἀγγελίνας 139
²Μανέτης Χατζη-Νικόλαος, μάρτυρας 139
 Μάνη 70
 Μάνθος, οικοδόμος 63
 Μανολάδης, γείτονας 102
¹Μανολάκης 71
²Μανολάκης, γέρον, πατέρας του Θεοδόση 185
³Μανολάκης, πατέρας του Δημήτρη 77
⁴Μανολάκης Κωνσταντής, επίτροπος χώρας Σκοπέλου 142
⁵Μανολάκης του Ἀγγελῆ, μάρτυρας 185
⁶Μανολάκης Χατζη-, του Χατζη-Φλαμούλη, μάρτυρας 165
⁷Μανολάκης Χατζη-Γεωργίου, μάρτυρας 71· βλ. και Μανόλης, Μανουήλ
 Μανολάκος Χατζη-, Καμπαδέλη, μάρτυρας 71
 Μανώλας Σιράκογλου, επίτροπος και εκτελεστής διαθήκης 129
¹Μανόλης 160
²Μανόλης, ἄρχων, εὐεργέτης και προστάτης Ξηροποτάμου 19
³Μανόλης, γείτονας 44
⁴Μανόλης, γέρον, εκπρόσωπος Ὁρμύλιας 44
⁵Μανόλης, παπᾶς, μάρτυρας 76
⁶Μανόλης, παπᾶς, πατέρας του Βέρου 13
⁷Μανόλης, πατέρας του Ἀγοραστοῦ 188
⁸Μανόλης, πατέρας του Ἀνδρέα 114
⁹Μανόλης, πατέρας του Γιάννη 190
¹⁰Μανόλης Χατζη-, πατέρας του Χατζη-Γιάννη 139
¹¹Μανόλης Βιάρος, μισέρ, επίτροπος της μονῆς Ἀγίου Νικολάου Νάξου 18
¹²Μανόλης(ς) Θεόδωρος, μάρτυρας 100
¹³Μανόλης Καλφαβίτσκου, επίτροπος ἐκκλησίας Μπρασόβου 130
¹⁴Μανόλης Κανάγιας, μάρτυρας 46
¹⁵Μανόλης Κούστης Ἰωάννης, γείτονας 139
¹⁶Μανόλης Λαγκαδιώτης του μακαρίτη Ζαφείρη, αφιερωτής 81
¹⁷Μανόλης Λιβαδιώτης, γείτονας 87
¹⁸Μανόλης Μίλαχρός, παπᾶς, γείτονας 76
¹⁹Μανόλης Μουρικέκις, μάρτυρας 102
²⁰Μανόλης Μυλωνᾶς, μαστορας, μάρτυρας 186
²¹Μανόλης Νίκου, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
²²Μανόλης Παλιός, παπᾶς, μάρτυρας 143
²³Μανόλης Πάλπο(ς), μάρτυρας 5
²⁴Μανόλης Παπαδόπουλος, μάρτυρας 35, 46, 47, μισέρ 46
²⁵Μανόλης Σαζάνος, εκπρόσωπος Μπρασόβου 130
²⁶Μανόλη(ς) Φίλιππος, μάρτυρας 116
²⁷Μανόλης Ψαροφᾶς, γείτονας 85
²⁸Μανόλης του παπᾶ, εκπρόσωπος Ἰερισσοῦ 27
²⁹Μανόλης Χατζη-, του ποτέ Σταυρινοῦ, μάρτυρας 139· βλ. και Μανολάκης, Μανουήλ
¹Μανουήλ, ιερέας και σακελλάριος, εκπρόσωπος Γαλάτιστας 77
²Μανουήλ, παπᾶς, κληρικός ἐπισκοπῆς Ἰερισσοῦ και Ἀγίου Ὁρους 13
³Μανουήλ Κριτόπουλος, ἄρχων ἐπισκοπῆς Ἰερισσοῦ 13
⁴Μανουήλ Ντεκάντες, διάκονος, μάρτυρας 19
⁵Μανουήλ Σαλδεμάρ 38· βλ. και Μανολάκης, Μανόλης
 Μάντζαρης Θαναγάσις, συντάκτης του ἐγγράφου 184
¹Μαντούδης, πατέρας του Ἰωάννη 25, 30
²Μαντούδης Γεώργιος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
³Μαντούδης Μίχος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
¹Μάξιμος, διάκονος, γέρον, εκπρόσωπος Ξηροποτάμου 11
²Μάξιμος, προηγούμενος Παντοκράτορας 41
 Μαργαρίτα, μητέρα του Φραγκογιάννη του Τζελαλή 101
¹Μαργαρίτης, ιερέας, εκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
²Μαργαρίτης Στέριος, παπᾶς, μάρτυρας 150
¹Μαρία, θυγατέρα του νοταρίου Ἰωάννη Μηνιάτη, γειτόνισσα 47
²Μαρία, μητέρα Βασίλη Μπάφου 38
³Μαρία, σύζυγος του παπα-Ζώη Βλαχᾶ, ἀδελφή της Ἀννέζας 37
⁴Μαρία Πολίτη, σύζυγος του Βαρδαλάχου, κάτοικος του καστέλλου Σαντορίνης, αφιερώτρια 19
⁵Μαρία του Μαίστρο, σύζυγος του Μιχάλη 40
 μαρινέρος 181
¹Μάρκος, γείτονας 187
²Μάρκος, πωλητής 187
³Μάρκος Νομικός, κύρ, συνδιοκτῆτης 46
⁴Μάρκος Πονας, μάρτυρας 42
⁵Μάρκος Φραγκόπουλος, μάρτυρας 143
 μάρμαρα Κωδ. 4
 Μαρμαρού(του), τοποθεσία, Γαλάτιστα 84, 87
 Μαροῦ, μακαρίτισσα, ἀδελφή της Ἀντωνίας 46

- Μαρούδα, ἀδελφή τοῦ Ἰωάννη Ἀβράμπεη, θυγατέρα τοῦ Δημητρίου, ἀφιερῶτρια 13
- Μαρούδης, ἐκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
- μάρτυρας ἀξιόπιστος 1, 14, 24, 111
- μαρτυρία 28, 29, 58, 136, 180
- Μαρτύριος, γέρον Σιμωνόπετρας 11
- Μαρωνεῖας μητροπολίτης: Ἀνανίας 49· Καλίνικος 126
- μάστορας: Ἀντρώνης, οἰκοδόμος 63· Βαρᾶς Νικόλος 18· Δῆμος, οἰκοδόμος 63· Δῆμος, οἰκοδόμος 97, 98· Ἰωάννης, οἰκοδόμος 63· Λικαρθῆς Διακονόπουλος 32· Μανόλης Μιλωνᾶς 186· Νέκος, οἰκοδόμος 97, 98· Νικόλας, οἰκοδόμος 97, 98· Ράικος, οἰκοδόμος 63· Ράικος, οἰκοδόμος 97, 98
- ¹Μάτζαρης Γιαννάκης, γείτονας 184
- ²Μάτζαρης Πανάγος, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Γιαννάκη 184
- ³Μάτζαρης Πανάγος, μάρτυρας 184
- ¹Ματθαῖος, πρώην πατριάρχης Ἀλεξανδρείας 144
- ²Ματθαῖος, μητροπολίτης Τυρνόβου 171, 180
- ³Ματθαῖος, γέρον Ξηροποτάμου 53
- ⁴Ματθαῖος, ἱερομόναχος, ὑποτακτικὸς καὶ διάδοχος τοῦ Πρώτου καὶ προηγούμενου Ἰσαάκ, ἀφιερῶτης Ἀναπαυσίας στή μονὴ Κουτλουμουσίου 179
- ⁵Ματθαῖος, προηγούμενος Ἀγίου Παύλου 2
- ⁶Ματθαῖος, προηγούμενος Παντοκράτορος 58
- Ματροῦ, τοποθεσία 81
- Μαυροϊδῆς, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
- ¹Μαυροκορδάτος Ἰωάννης Νικολάου, αὐθέντης καὶ βοεβόδας Οὐγγροβλαχίας 93, 95, 96, 99
- ²Μαυροκορδάτος Κωνσταντῖνος Νικολάου, βοεβόδας Μολδοβλαχίας 99
- ¹Μαυρομάτης Ἀντώνιος, ἄρχων καὶ προεστός, μάρτυρας 92
- ²Μαυρομάτης Μιχαήλ, μάρτυρας 143
- ³Μαυρομάτης Νικόλαος, ἄρχων καὶ προεστός, μάρτυρας 92
- ⁴Μαυρομάτης Νικόλαος, μάρτυρας 143
- ⁵Μαυρομάτης Φραντζέσκος, κτήτωρ τῆς μονῆς Ἀγίου Νικολάου Νάξου 18
- Μαυροῦδης τοῦ μακαρίτη Νικόλα, ἀπὸ τὰ Καλύβια, ἔκανε ἀντάλλαξή χωραφιοῦ 72
- μαχαλάς: Ἁγίας Μαρίνας Σερρών 153· Ἐπάνω..., χώρα Νιγηρίτας 149· Κουλουμπάρας, Μυτιλήνη 71· παλαιός..., Ξηροποτάμου 63· τῆς Πλατάνας 152· τοῦ κυρίου Θεοδοσίου, γιοῦ τοῦ Χατζη-Κώνστα 116
- Μεγάλη Ἐκκλησία 4, 9, 45, 56, 159
- Μεγάλη Μέση τοῦ Ἀγίου Ὁρους 41, 58, 68, 111, 119, 167· βλ. καὶ Μεγάλη Σύναξη
- Μεγάλη Σύναξη τοῦ Ἀγίου Ὁρους 1, 2, 6, 11, 12, 14, 15, 20, 22, 24, 28, 29, 41, 58, 111, 113, 172, 179· βλ. καὶ Μεγάλη Μέση μεγαλειότατος ἀφέντης, Γεώργιος Σκληρὸς 46
- μεγάλη μεδλιντζιράσσα, Στάνκα Σλατινιάνκα, ἀφιερῶτρια 115
- Μεγάλου Ρεύματος τοῦ..., τῶν Ἀσωμάτων, ἐκκλησία, Κωνσταντινούπολη 114
- μέγας βάμασης 45
- μέγας βεσιάρης, Μιχαῆς Καντακουζηνὸς 115
- μέγας βόρνικος, Κωνσταντῖνος Δουδέσκου 115
- μέγας κλουτσάρης: πρώην, Ραδουκάνος Βακαρέσκου 115· πρώην, Κωνσταντῖνος Γκινδοδέσκου 115· Νικόλαος Δουδέσκου 115· πρώην, Θωμᾶς Κρετζουλέσκου 115· πρώην, Ἰωάννης Ρακοβίτζα 115
- μέγας λογοθέτης: πρώην, Πάβρου Καντακουζηνὸς 115· Κωνσταντῖνος Μπραγκοβεάνου 115· πρώην, Δημητράσκου Ρακοβίτζα 115
- μέγας μπάνος: πρώην, Κωνσταντῖνος Κρετζουλέσκου 115· πρώην, Κωνσταντῖνος Νεστουρέλ 115
- μέγας παχάρνικος: Νικόλαος 115· πρώην, Μιχαῆς Καντακουζηνὸς 115
- μέγας πιτάρης, Ἰωαννίτζας Γουλιανὸς 115
- μέγας πρωτοσύγγελος πατριαρχείου 170
- μέγας σερδάρης, πρώην, Ἀλέκος... 115
- μέγας σλουτζάρης, Ραδουκάνος Σλαδινιάνος, ἀφιερῶτης 115
- μέγας στόλνικος, πρώην, ... 115
- Μεγίστης Λαύρας μονή: 7, 15, 27, 168· Ἀβέρκιος, γέρον 15, 20· Ἀμβρόσιος, προηγούμενος 118· Ἀνανίας, προηγούμενος, ἐπιστάτης Ἀγίου Ὁρους 118· Γαβριήλ, προηγούμενος 111· Γεράσιμος, προηγούμενος 154· Γρηγόριος, προηγούμενος 111· Διονύσιος, ἀρχιμανδρίτης 170, 171· Εὐθύμιος 111· Ζωσιμᾶς, γέρον, δανειστής 51· Ἡσαῖας, γέρον 41· Θεοδόσιος, γέρον τῆς Μεγάλῃς Μέσῃ 68· Θεοφάνης, ἱερομόναχος, ἡγούμενος 6· Θεοφάνης, ἱερομόναχος 2· Ἰερεμίας, ἱερομόναχος 28, 29· Ἰωσήφ, δικαῖος 14· Μητροφάνης 58· Μισαήλ, ἱερομόναχος, καθηγούμενος 41· Ναθαναήλ, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας 41· Νεόφυτος, προηγούμενος καὶ σκευοφύλακας 58
- μεδλιντζιράσσα μεγάλη, Στάνκα Σλατινιάνκα, ἀφιερῶτρια 115
- ¹Μεδρινὸς Γεώργιος, μάρτυρας 31· βλ. καὶ Μενδρηνὸς
- ²Μεδρινὸς Δεμεμέγης, μάρτυρας 38· βλ. καὶ Μενδρηνὸς
- ¹Μεθόδιος Γ' Μορώνης, πατριάρχης 45
- ²Μεθόδιος, μητροπολίτης Ἡρακλείας 145, 159
- ³Μεθόδιος, ἱερομόναχος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 19
- ⁴Μεθόδιος, ἱερομόναχος, Σιμωνοπετρίτης 118
- Μέλανες, Νάξος 40
- ¹Μελαχρινὸς, πατέρας τοῦ Τριαντάφυλλου, μακαρίτης 152
- ²Μελαχρινὸς Κουρού(πης), γείτονας 152
- ¹Μελέτιος, μητροπολίτης Ἡρακλείας 180
- ²Μελέτιος, μητροπολίτης Νικομηδείας 49

- ³Μελέτιος, μητροπολίτης Προύσσης 145
⁴Μελέτιος, γέρον Βατοπεδίου 58
⁵Μελέτιος, ιερομόναχος, σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 54
⁶Μελέτιος, προηγούμενος Βατοπεδίου, επιστάτης Ἁγίου Ὄρους 111
⁷Μελέτιος, γέρον, ἀγοραστής κελλίου Ἁγίου Ἰωάννου Θεολόγου 66
Μελισσηνή 71
Μελισσουργός Γρηγόριος, ιερομόναχος, μάρτυρας 143
Μεμέτης Τζελεπής, γείτονας 26
¹Μενδρηνός (Μενδρινός) Ἀντώνιος, πρωτονοτάριος Ναξίας, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 52· βλ. καὶ Μεδρινός
²Μενδρηνός (Μενδρινός) Γεώργιος, δημόσιος νοτάριος Ναξίας, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου καὶ ἀντιγραφέας τῆς «κόπιας» 61· βλ. καὶ Μεδρινός
¹Μερκούριος, γέρον Ξηροποτάμου 104
²Μερκούριος, ιερομόναχος Διονυσιάτης, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 189
Μεσημβρία 65
Μεσημβρίας μητροπολίτης: Ἄνθιμος 113· Κυπριανός 17
μεσιάρικες φοράδες 57
μεσιτεία 17
Μεσοράχι, τοποθεσία 85
Μεσσηνία 184
Μεταλλάς, ἐκπρόσωπος Τζέρπιστας 128
Μεταλληνός Δανιήλης, Σιμωνοπετρίτης 118
μετάφραση: βλαχικῶν γράμματος Κώδ. 9· τουρκικοῦ γράμματος 58
¹μετόχι, παραχώρηση διὰ βίου 181
²μετόχι
Ἁγίου Παύλου, στῆ Σάρτη 138, 185
Δοχειαρίου, στὸν Ἅγιο Μάμαντα 125
Ξηροποτάμου: 139, Εἰς. 2· Ἁγίου Μάμαντος 125, 191, Εἰς. 10· Ἁγίου Νικολάου Σιδηροκάψια 4, 9, 13· Ἁγίου Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, Μολδαβία 136· Ἁγίου Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Νάξου 34, 46, 47, 52, 67, 91, 92, 120, 143, 181· Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ, ἐπισκοπὴ Λιτῆς καὶ Ρεντίνης 8· Γαλιάστιας Εἰς. 10· Δάγκου, Μολδαβία 136· Εὐαγγελιστρίας, Σκοπέλου 163· Θάσου Εἰς. 10· Κάλτζας Εἰς. 10· Κασσάνδρας Εἰς. 10· Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Σλάτινα 115, Κώδ. 4· Μάκρης 126· Νάξου Εἰς. 10· Ὀρμύλιας 104, Βυζ. 6, Εἰς. 10· Πεντηκοστῆς, Μολδαβία 45· Πλουμπύτας, Μολδαβία 96· Προαύλακα 16, Εἰς. 10· Πτελέας 5· Σάμου Εἰς. 10· Σάρτης 138, 151, Εἰς. 10· Σκοπέλου καὶ Γλώσσης, Εἰς. 10· Ταξιαρχῶν 56· Τζίτζου 156, Εἰς. 10· χώρας Κρουσόβου 110, Εἰς. 10
μέτρα βάρους, βλ. βάρους μέτρα
μέτρο οἴνου βλ. κρασί
Meyer Ph. 7
Μεχμέτ πασάς, σούμπασης στὰ μετόχια τῶν μονῶν Ξηροποτάμου καὶ Δοχειαρίου 125
Μηλέος Κωνσταντῆς, караβοκύρης, μάρτυρας 37, 38
Μήλος, ἐκπρόσωπος Βραστῶν 107
Μηνάς, διδάσκαλος, Ἰβηρίτης 178, 179
¹Μηνιατῆς Ἰωάννης, νοτάριος πούμπλικος 35, 46, 47, 52
²Μηνιατῆς Παντολέον (Πανταλεόνε), μισέρ, εὐγενής, γείτονας 31, νοτάριος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 33
Μινωίδης Μηνάς Εἰς. 10
μηνολόγιο 4, 9, 12, 24, 171
μηρί (δημόσιο Θησαυροφυλάκειο) 125
μήρινθος 3, 45, (ἐπερασμένη λουρίδα) 179, 180
Μήτας, πατέρας τοῦ Κώστα 149
Μήτρος Γιάννης, μάρτυρας 100
μητροπολίτης
ταπεινός (προσωνομία) 179
Ἁγύρας: Ἄνθιμος 49· Ἰωαννίκιος 171, 180
Ἁγχιάλου, Ἀνανίας 145
Ἀδριανουπόλεως: Νεόφυτος 49· Διονύσιος 113
Ἀθηνῶν, Θεοφάνης 17
Αἴνου, Δανιήλ 21
Ἀμασσειάς 3
Βελβενδοῦ, Ἰώασαφ 21
Βερροίας: 3· Ἀβέρκιος 17
Βοδενῶν, Γρηγόριος 21
Δέρκων: Ἀνανίας 159· Μακάριος 171, 180
Διδυμοτείχου, Γρηγόριος 49
Δράμας, Γρηγόριος 159
Δρίστρας: Βαρθολομαῖος 113· Μακάριος 45· Παρθένιος 145
Ἐλασσώνος, Τιμόθεος 113
Ἐφέσου: 3· Ἰώασαφ 17· Σαμουήλ 159, 171
Ἡρακλείας: 3· Βαρθολομαῖος 45· Γαβριήλ 21· Μεθόδιος 145, 159· Μελέτιος 180
Θεσσαλονίκης: Γεράσιμος 171, 180· Ἰώασαφ 8· Παῖσιος 17
Ἰωαννίνων, Ἄνθιμος 45
Καισαρείας: Γαβριήλ 17· Ἰγνάτιος 159· Καππαδοκίας, Γρηγόριος 21
Κρήτης, Ἀρσένιος 49
Κυζίκου: Ἀγαθάγγελος 159· Γεράσιμος 145· Ἰωακείμ 171, 180· Ἰωάννης 180· Κύριλλος 49· Μητροφάνης 45
Λαρίσσης: Μακάριος 49· Διονύσιος 171, 180
Μαρωνείας: Ἀνανίας 49· Καλλίνικος 126
Μεσημβρίας: Ἄνθιμος 113· Κυπριανός 17
Μολδαβίας: Γεδεὼν 45· Μακάριος 2
Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης, Γρηγόριος 3, βλ. Γρηγόριος
Νεοκαισαρείας: Βενέδικτος 21· Ἡσαΐας 171, 180
Νικαίας: Ἄνθιμος 145· Ἰερεμίας 113· Καλλίνικος 171, βλ. καὶ Καλλίνικος Δ'

- πατριάρχης· Πορφύριος 17· Σωφρόνιος 49
- Νικομηδείας: 3· Ἀθανάσιος 171· Ἱερεμίας 159· Μελέτιος 49· Νεόφυτος 45· Νικήφρος 145
- Οὐγγροβλαχίας, Φιλάρετος 115
- Παροναξίας: Ἀνθιμος 91, 92· Ἀνθιμος 143· Ἰωσήφ 18
- Προύσσης: Καλλίνικος 49· Μελέτιος 145
- Σεβάστειας, Γεράσιμος Βατοπεδινός 136
- Σερρών: Ἀνθιμος 49· Ἰωαννίκιος 113· Μακάριος 159· Τιμόθεος 17
- Σμύρνης, πρώην, Γρηγόριος Ε', πατριάρχης 183
- Σόφιας: Ἱερεμίας 49· Ἱερεμίας 159
- Τυρνόβου: 3· Θεόφιλος (Φιλόθεος) 1· Καλλίνικος 145· Ματθαῖος 171, 180
- Τραπεζούντος, Ἰωάννης 49
- Φιλιππουπόλεως: Διονύσιος 49· Σαμουήλ 145
- Χαλκηδόνος: Ἱερεμίας 49· Ἱερεμίας 180· Παρθένιος 145, 159
- Χριστιανουπόλεως, Νεκτάριος 21
- Μήτηρος Μοῦρτζο(ς), μάρτυρας 100
- ¹Μητροφάνης Γ', πατριάρχης 4
- ²Μητροφάνης, μητροπολίτης Κυζίκου 45
- ³Μητροφάνης, καθηγούμενος Διονυσίου 2
- ⁴Μητροφάνης, μοναχός Λαυριώτης 58
- ⁵Μητροφάνης Βυζ. 2
- Μικέλε (Μιχαήλ) Θεόφιλος, γιός του Τάντουλου, μισέρ, εὐγενής, ἀφιερωτής 31, 32, 34, 39
- ¹Μιλαχρός Δημήτρης, γείτονας 80
- ²Μιλαχρός Μανόλης, παπάς, γείτονας 76
- ¹Μισαήλ, γέρον Διονυσίου 15
- ²Μισαήλ, ιερομόναχος, καθηγούμενος Λαύρας 41
- ³Μισαήλ, προηγούμενος Γρηγορίου 2
- ⁴Μισαήλ, ιερομόναχος, κληρικός Μαρωνείας, μάρτυρας 126
- μισθός δασκάλου τῆς σχολῆς τοῦ Ἁγίου Ὁρους 176
- μιστάτα 35, 47
- Μυτιληνιοί, Σάμος Κώδ. 10
- ¹Μιχαήλ, γέρον Ξηροποτάμου 41
- ²Μιχαήλ Θεόφιλος βλ. Μικέλε
- ³Μιχαήλ Μπενάνος, μισέρ, γείτονας 35
- ⁴Μιχαήλ Φραντζέσκος, μάρτυρας 34· βλ. και Μιχάλης, Μίχος, Μιχαλάκης
- ¹Μιχάης Καντακουζηνός, μέγας βεστιάριος 115
- ²Μιχάης Καντακουζηνός, πρώην μέγας παχάρνικος 115
- Μιχαλάκης Ἀλεξούδι, ἀφιερωτής 161
- ¹Μιχάλης, γιός του παπα-Στάθη, πωλητής 60
- ²Μιχάλης, γιός του Χατζη-Θεοδωράκη Ρέμμου, συντάκτης ἐπιστολῆς 166
- ³Μιχάλης, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁴Μιχάλης, ιερέας, ἐκπρόσωπος Σούρπας 75
- ⁵Μιχάλης, καρaboυήρης, ἐπίτροπος τῆς μο-
- νῆς Ἁγίου Νικολάου Νάξου 18
- ⁶Μιχάλης, πατέρας του Σαραφιανοῦ 182
- ⁷Μιχάλης Μπάφος, ἐπίτροπος του μετοχίου Ξηροποτάμου στη Νάξο 181
- ⁸Μιχάλης του Νικόλα τῆς Λιανῆς, ἀπό τὰ πάνω χωριά, πῆρε δάνειο 40· βλ. και Μιχάλης, Μίχος, Μιχαλάκης
- ¹Μιχαλίτζης, πρωτονοτάριος τῆς ἀρχιερατικῆς και δημόσιας καγκελλαρίας Νάξου 143
- ²Μιχαλίτζης Θωμᾶς, ἀδελφός του Νικόλα 33
- ³Μιχαλίτζης Ἰωάννης, μάρτυρας 143
- ⁴Μιχαλίτζης Νικόλαος, μάρτυρας 92
- ⁵Μιχαλίτζης Νικόλας, μισέρ, μακαρίτης 33
- ⁶Μιχαλίτζης Πέρος, γιός τῆς Ἄνουσας και του Νικόλα, οικότροφος Ξηροποτάμου 33
- ⁷Μιχαλίτζης Σταυριανός, μάρτυρας 31
- ⁸Μιχαλίτζης Σταυριανός, πρωτονοτάριος τῆς ἀρχιερατικῆς καγκελλαρίας, ἀντιγραφείας του ἐγγράφου ἀπό τὸ καθολικὸ τῆς «καντζελλαρίας» 91, δημόσιος καγκελλάριος Ναξίας 92
- ¹Μιγελῆς Γίβκων, καγκελλάριος 19
- ²Μιγελῆς Λαμπρινός, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ³Μιγελῆς Μαυρομάτης, μάρτυρας 143
- ¹Μίχος, ἀφιερωτής 190
- ²Μίχος, γέρον, μάρτυρας 104
- ³Μίχος, γιός του Ἰωάννη Μπαμπανᾶ, ἀφιερωτής 5
- ⁴Μίχος, παπάς, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 43
- ⁵Μίχος, παπάς, μάρτυρας 89
- ⁶Μίχος, πατέρας του Θωμᾶ και του Κωνσταντίνου 69, 73
- ⁷Μίχος, πατέρας του Ἰωάννη 73
- ⁸Μίχος Μαντούδη(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ⁹Μίχος Πάκο(ς), ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 188
- ¹⁰Μίχος του Γιάννη, γέρον, μάρτυρας 162· βλ. και Μιχαήλ, Μιχάλης, Μιχαλάκης
- μνημόνευση: 96· πατριαρχικοῦ ὀνόματος 9, 17, 45
- μνημόσυνο: 5, 31, 38, 44, 45, 47, 48, 52, 69, 70, 89, 95, 101, 115, 117, 129, 146, 147, 148, 150, 160, 165, 167, 177, 184· κολλυβάδες 145
- μόδιος 86
- Μολδαβία 2
- Μολδαβίας μητροπολίτης: Γεδεών 45· Μακάριος 2
- Μολδοβλαχία: βοεβόδας, Κωνσταντίνος Μαυροορδάτος 99· ἡγεμόνες Κώδ. 9· ἔγγραφα Εἰσ. 10
- μολύβι Κώδ. 4
- μοναχί: Ἀγαθὴ Βυζ. 11· Νυμφοδόρα Βυζ. 7
- μοναχισμός: 7, 8, 17, 47, 49, 144, 159, 169, 182· ἄδεια ἀντικατάστασης ἡγουμένου 96· ἄδεια ἴδρυσης μονῆς 136· μίμηση τῆς οὐράνιας πολιτείας 17· εἰσόδος στον μοναχισμό 182· μοναδικὸ ἐπάγγελμα 172· συντελεστής εὐπρέπειας 126

¹μοναχός: κοινοβιότης 67, 112· γιά τή λειτουργία μετοχίων 4, 8, 13, 163, 181· ειδήμων και πρακτικός 173· στήν Κωνσταντινούπολη 12, 17, 112, 113, 159, 169· ταξιδιώτης Κώδ. 1, Κώδ. 3

²μοναχός

Πρωτάτου: Σάββας 20· Χριστόφορος 178, 179

Βατοπεδίου: Ίωακειμ 28· Στέφανος 68· Στέφανος 136· Τιμόθεος 29

Γρηγορίου: Ίωαννίας 14· Ίωακειμ 163· Ραφαήλ 58

Διονυσίου: Νεόφυτος 14· Γρηγόρης 189· Θεωνάς 189

Δοχειαρίου: Ίλαρίων 6· Συμεών 28

Εσφιγμένου: Νικάνωρ 15· Σαμουήλ 14

Ζωγράφου: Γρηγόριος 15· Θεοφάνης 6· Παχώμιος 14

Ίβήρων: Ίνατόλης 14, 20· Ίνατόλιος 28· Γεννάδιος 29· Μηνάς, διδάσκαλος 178, 179· Νεΐλος 29

Καρακάλλου: Θεοφάνης 6· Ίωαννίκιος 15

Κουτλουμουσιού: Δαβίδ 28· Σισός 14

Λαύρας: Εύθύμιος 111· Μητροφάνης 58

Εηροποτάμου: Ίνθιμος 10· Γρηγόριος 120· Δαμασκηνός 134· Δανιήλ (κοινοβιότης) 112, 121, Χατζη- 123· Δανιήλ 129· Διονύσιος 42· Χατζη-Διονύσιος 163· Ίερόθεος 183· Ίερόθεος Κώδ. 2·

Ίωακειμ 10· Ίωάσαφ 10· Ίωάσαφ 54· Χατζη-Ίωάσαφ 106· Ίωσήφ 10· Νικόδημος 41· Χριστόφορος 34· Χριστόφορος 54· βλ. και Καισάριος Δαπόντες

Παντοκράτορος: Γερμανός 29· Ίωαννίκιος 28· Κυπριανός 14· Ίάκινθος 6

Σιμωνόπετρας: Ίακίχιος 118· Ίωαννίας 41· Αντώνιος 14· Αρσένιος 148· Δαμιανός 6· Δανιήλης Μεταλληνός 118· Διονύσιος 112· Νικάνδρος 28, 29· Νικόδημος 118· Τιμόθεος 118

Σταυροεικής: Ίθανάσιος 29· Γρηγόριος 187· Διονύσιος 15

Φιλοθέου: Κυπριανός 6· Νικάνδρος 14

Χιλανδαρίου: Παχώμιος 111· Τιμόθεος 28, 29

Γεράσιμος Γρυπάρης, μακαρίτης 47· Γεωργάκης, γιός του ποτέ Ίλεξανδρή, μοναχός στή μονή Εηροποτάμου 182· Δαμασκηνός, στό τριπρόσωπο κελλίου 54· Δανιήλ άγοραστής κελλίου 54· Ζαχαρίας, στό τριπρόσωπο κελλίου 53· Μακάριος Βιάρος 31· Ταμάι 35· Χριστόφορος, στό τριπρόσωπο κελλίου 66· βλ. και γέρων, καλόγερος

μονή: Ίγγελοχαιρέτισης, γείτονας 46· Ίγίας Τριάδος (Κλάτια) 136· Ίγίου Ίωάννη, Μολδαβία 136· Ίγίων Τεσσαράκοντα, στό Λιβάδι Νάξου, μετόχι Εηροποτάμου 46, 52· Ίγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων, Μολδαβία 136· Ίλη-τσηδίου Βυζ. 1· Αρ-

χαγγέλου Μιχαήλ, των Ίσσωμάτων, στήν έπισκοπή Λιτής και Ρεντίνης 8· Εΐκοσιφοινίσσης-Κοσινιτζής Εΐς. 11· Δάγκου, μετόχι Εηροποτάμου, Μολδαβία 136· Εΐαγγελισμοΐ, Σκοπέλου 163, Κώδ. 11· Λειμώνος 37· Μιχαήλ και Γαβριήλ Ταξιαρχών, Γλώσσα Σκοπέλου 56, 142· παλαιός 179· Πεντηκοστής, μετόχι Εηροποτάμου, Μολδαβία 45· Φανερωμένης 61· Χρυσοκελαρίτισσας 184

μονύδριο: Ίγίων Τεσσαράκοντα, Νάξος 57, 61· Θεοτόκου Βλιτζιδίου, Βυζ. 1· Κοιμήσεως Θεοτόκου, Ίορμύλια Βυζ. 4

Μονίξι, Νάξος 40

Μονομάχος Διηγητρανός, άρχων έπισκοπής Ίερισσοΐ 13

Μορώνης Μεθόδιος Γ΄, πατριάρχης 45

Μόσχος Ποϐλος Σαράς, μάρτυρας 190

¹Μοσχόπουλος, ιερέας, εκπρόσωπος Γαλάτιστας 77

²Μοσχόπουλος ΊΑναγνώστης, μάρτυρας 35

¹Μόσχος, εκπρόσωπος Γαλαρινοΐ 109

²Μόσχος, παπάς, μάρτυρας 80, 86, 90

³Μόσχος Πέλης, ιερέας, μάρτυρας 78

⁴Μόσχος Σαλονικιός, από τή Λακρίγγοβη, ένοικιαστής 156

μουκατάς 35

μουλάς 28· Τζοχαντάρι 125

μουλάρια 98

Μουρικέκις Μανόλης, μάρτυρας 102

Μοϐρτζος Μήτρος, μάρτυρας 100

Μουσελίμης, Διονύσιος Δ΄, πατριάρχης 17, 49

μουσία (ιδιοκτησία) 115, Κώδ. 4

μουσικός άνθρωπος 3

¹Μουσταφάς, σούμπασης Γοματιανός, μάρτυρας 187

²Μουσταφάς άγάς, ζαμπίτης του Ίγίου ΊΟρους 125

Μουτάφης Κωνσταντής, μάρτυρας 189

μουταφτζήδες (κατασκευαστές υφάσματος από μαλλι κατσίκας) Σερρών 108

μοχθηρά 182

μπακάληδες Σερρών 108

Μπαλάσα Ίουλιανή, κοκκίνα Κώδ. 9

¹Μπάλιος Νικόλαος, μάρτυρας 33

²Μπάλιος Γεώργιος, λεγόμενος Νικήτας, γείτονας 31

Μπάλτζας (Πάλτζας Πάλτζιας), χώρα, χωρίο 105, 146, 147, 148

Μπαμπανάς Ίωάννης, πατέρας πωλητών-άφιερωτών 5

μπάνος μέγας: πρώην, Κωνσταντίνος Νεστουρέλ 115· πρώην, Κωνσταντίνος Κρεοζουλέσκου 115

Μπαριάμ μπέης, μπισοταντζής, μάρτυρας 29

μπασματζήδες (παπουτζήδες) Σερρών 108

¹Μπάφος Βασιλίας, σύζυγος τής ΊΑνέζας 37, 38

²Μπάφος Δημητράκης, σιόρ, πιστωτής, έπίτροπος μετοχίου Εηροποτάμου 91, 92

- ³Μπάφος Μιχάλης, επίτροπος του μετοχίου Ξηροποτάμου στη Νάξο 181
- ⁴Μπάφος Νικόλας, μάρτυρας 35
μπέης: δοσίματα 15· αφεντία 35· Μπαριάμ, μπουσταντζής, μάρτυρας 29· Σελδάρογλου, αγοραστής μοναχών της μονής Ξηροποτάμου στη Χίο 42· Σουλεϊμάν, ένοικιαστής 16
- Μπενάνος Μιχαήλ, μισέρ, γείτονας 35
- Μπενέτος Σιγάλας, επίτροπος αφιέρωσης 19
- μπενεφίτζιο 40
- Μπέρικα, ιδιοκτησία 115
- Μπερτουμία, του μακαρίτη Χατζη-Γεωργίου, αφιερώτρια 71
- Μπεφάνης, πατέρας αφιερωτών, μακαρίτης 142
- Μπιγίνα, θυγατέρα του Γιώργη Γιώτα, πωλήτρια 116
- Μπογάζι (Βόσπορος) 107
- Μπογδανία 93, 121, Κώδ. 4
- μπογιατζήδες 108
- Μποδοέστι (Πρεδέστι), ιδιοκτησία 115
- μποσταντιού, χωράφι 23
- μποσταντζήδες: 'Αγίου 'Όρους 29, 111, 174· (περιβολάρηδες) 108
- μπουμπασήρης: άγάς 'Αχμέτ 125· άγάς 'Εμμήν 125
- Μπούργο Νάξου 31, 32
- Μπούσιας Κολζής 'Ιμπραήμ, μάρτυρας 100
- Μπραγκοβεάνου Κωνσταντίνος, μέγας λογοθέτης 115
- Μπράσοβο 103, 130, 132, 155
- Μπροσαρών, τοποθεσία, Νάξος 47
- Μύκονος 181
- μύλος: μονυδρίου άρχαγγέλου Μιχαήλ 8· παλαιόμυλος 133· νερόμυλος 58· στον 'Όλτο ποταμό 115· των άδελφών της Μπερτουμίας, γειτονικός 71
- μυλότοπος στην περιοχή της 'Αγίας Παρασκευής της Κάσσανδρας 186
- Μυλωνάς Μανόλης, μάστορας, μάρτυρας 186
- Μυτιλήνη 71
- ναζήρης 'Αγίου 'Όρους 169, 176
- Ναθανάηλ, προηγούμενος και σκευοφύλακας Λαύρας 41
- Ναθής, πατέρας του Πολυμέρου 141
- Ναζίας χωροεπίσκοπος 143
- Νάξος: 18, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 46, 47, 52, 61, 67, 91, 92, 120, 139, 143, 181· μετόχι Είσι. 10· βλ. και 'Αξιώτης
- ναός βλ. έκκλησία, καθολικό Ξηροποτάμου
- Ναούμης, ζωγράφος 154
- Νάουσα, Πάρος 38
- νάρθηκας 154
- ναυάγιο 181
- Ναυπάκτου και 'Αρτης μητροπολίτης, Γρηγόριος, ύπερτίμος και έξαρχος πάσης Αιτωλίας 3
- Νέα μονή των 'Αγίων Τεσσαράκοντα 39
- νέζερι (πρόστιμο) 125
- Νεΐλος, μοναχός 'Ιβήρων 29
- Νέκος, μάστορας 97, 98
- Νεκτάριος, μητροπολίτης Χριστιανουπόλεως 21
- Νεοκαισαρείας μητροπολίτης: Βενέδικτος 21· 'Ησαΐας 171, 180
- ¹Νεόφυτος Β', πατριάρχης 173, 174, 175, οικείος στο "Άγιον 'Όρος 176, 178, 180, έγκραταβίωσε στη μονή Κουτλουμουσιού, έκτισε στίτια 183
- ²Νεόφυτος, μητροπολίτης 'Αδριανουπόλεως 49
- ³Νεόφυτος, μητροπολίτης Νικομηδείας 45
- ⁴Νεόφυτος Νύσης, Βατοπεδινός 65
- ⁵Νεόφυτος, γέρον Ξηροποτάμου 94
- ⁶Νεόφυτος, ιερομόναχος Ξηροποτάμου 68
- ⁷Νεόφυτος, μοναχός Διονυσίου 14
- ⁸Νεόφυτος, προηγούμενος 'Ιβήρων 111
- ⁹Νεόφυτος, προηγούμενος και σκευοφύλακας Λαύρας 58
- ¹⁰Νεόφυτος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 64
- ¹¹Νεόφυτος, ιερομόναχος, έφημέριος Σμύρνης 34
- ¹²Νεόφυτος Ποϋλος, παπάς, μάρτυρας 39
- Νεστούρελ Κωνσταντίνος, πρώην μέγας μπάβνος 115
- νερό: κελλίων Καριών 41, 58· του Λάκκου για πότισμα ζώων 138· δικαίωμα για πότισμα χωραφιού 31
- Νησί, Μεσσηνία 184
- Νηρίτα 127, 149
- Νικαίας μητροπολίτης: "Ανθίμος 145· 'Ιερεμίας 113· Καλλίνικος (Δ' πατριάρχης) 171, πρώην 113, 180· Πορφύριος 17· Σωφρόνιος 49
- ¹Νίκανδρος, γέρον Σιμωνόπετρας 28, 29
- ²Νίκανδρος, μοναχός Φιλοθέου 14
- Νικάνωρ, μοναχός 'Εσφιγμένου 15
- ¹Νικητάς, γέρον και σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 50, 51
- ²Νικητάς, λεγόμενος..., Μπάλιος Γεώργιος, γείτονας 31
- ³Νικητάς του Χρηστάκη, εκπρόσωπος Νιγρίτας 127
- ¹Νικηφόρος, μητροπολίτης Νικομηδείας 145
- ²Νικόδημος, επίσκοπος Καμπανίας 8
- ³Νικηφόρος, γέρον Χιλανδαρίου 15, 20
- ⁴Νικηφόρος, επίτροπος χαρτοφύλακας 'Ιβήρων 178, 179
- ⁵Νικηφόρος, παπάς Ξηροποτάμου 126
- ⁶Νικηφόρος, Πρώτος 'Αγίου 'Όρους Βυζ. 2
- ⁷Νικηφόρος, πατέρας του Κωνσταντή 190
- ¹Νικόδημος, γέρον Γρηγοριάτης 1
- ²Νικόδημος, γέρον Ξηροποτάμου 68
- ³Νικόδημος, ιερομόναχος, προηγούμενος Χιλανδαρίου (πρώην ήγούμενος) 6
- ⁴Νικόδημος, ιερομόναχος Ξηροποτάμου 64
- ⁵Νικόδημος, μοναχός Ξηροποτάμου 41
- ⁶Νικόδημος, μοναχός Σιμωνοπετρίτης 118

- ⁷Νικόδημος, σκευοφύλακας Ξηροποτάμου 181
⁸Νικόδημος, ιερομόναχος, ήγούμενος τῆς μονῆς Φανερωμένης 61
 Νικολάκης Σπάρλας, γείτονας 184
¹Νικόλαος, γαμπρός τοῦ Σαλάμη, γείτονας 152
²Νικόλαος, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Πάλτζας 105
³Νικόλαος, ἱερέας, ἐκπρόσωπος Γαλαρινοῦ 109
⁴Νικόλαος, μέγας παχάρνικος 115
⁵Νικόλαος, παπάς, μάρτυρας 10
⁶Νικόλαος, παπάς, μάρτυρας 190
⁷Νικόλαος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 104
⁸Νικόλαος Ἀγγέλου, μάρτυρας 84, 87
⁹Νικόλαος (Νικολός) Ἀκριβός, μισέρ, εὐγενῆς, πωλητῆς 31, νοτάριος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 35, 39, 40, πατέρας τῆς Ἀντωνίνας 39, μακαρίτης 35
¹⁰Νικόλαος Ἀραράς, μάρτυρας 33
¹¹Νικόλαος Δουδέσκου, μέγας κλουτσιάρης 115
¹²Νικόλαος Χατζη-, Μανέτης, μάρτυρας 139
¹³Νικόλαος Μαυροκορδάτος, πατέρας τοῦ Ἰωάννη καὶ τοῦ Κωνσταντίνου 93, 95, 96, 99
¹⁴Νικόλαος Μαυρομάτης, ἄρχων καὶ προεστός, μάρτυρας 92
¹⁵Νικόλαος Μαυρομάτης, μάρτυρας 143
¹⁶Νικόλαος Μιχαλίτζης, μάρτυρας 92
¹⁷Νικόλαος Μπάλιος, μάρτυρας 33
¹⁸Νικόλαος Πανταζῆς, πωλητῆς 25
¹⁹Νικόλαος Παξυμάδης, ἱερέας, μάρτυρας 52
²⁰Νικόλαος Παριανός, μάρτυρας 39
²¹Νικόλαος Σλαδινιάνος, ἀδελφός τοῦ Ἰωάννη Σλαδινιάνου, κτίτωρ ἐκκλησίας Κοιμησεως τῆς Θεοτόκου στῆ Σλάτινα 115
²²Νικόλαος Σταμάτης(ς), μάρτυρας 38
²³Νικόλαος Χαλκίεας, παπάς, μάρτυρας 10
²⁴Νικόλαος τῆς χήρας, πωλητῆς 187
²⁵Νικόλαος τοῦ Ἀγγέλου, μάρτυρας 88
²⁶Νικόλαος τοῦ Σαραφιανοῦ, μάρτυρας 182· βλ. καὶ Νικόλας, Νικολῆς, Νικολός Νικολάου Η. 18, 31, 32, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 46, 47, 52, 57, 61, 67, 91, 92, 120, 139, 143, 181
¹Νικόλας, ἐκπρόσωπος Βραστῶν 107
²Νικόλας, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Μαυρουδῆ 72
³Νικόλας Χατζη-, μακαρίτης, ἀδελφός τοῦ Θωμᾶ 155
⁴Νικόλας, μάρτυρας 43
⁵Νικόλας, μάστορας 97, 98
⁶Νικόλας, παπάς, μάρτυρας 10
⁷Νικόλας, πατέρας τοῦ Γιώργου 188
⁸Νικόλας, πατέρας τοῦ Λάζαρη 106
⁹Νικόλας, πατέρας τοῦ Προύσα 131
¹⁰Νικόλας Ἀγγέλου, μάρτυρας 78, 79, 80, 81, 82, 85, 89, 90, 102
¹¹Νικόλας Λογοθέτης, τοῦ μακαρίτη γερο-Ἀγγέλου, μάρτυρας 76, 86, ἀφιερωτῆς 83
¹²Νικόλας Μιχαλίτζης, μισέρ, μακαρίτης, σύζυγος τῆς Ἀνούσας 33
¹³Νικόλας Μπάφος, μάρτυρας 35
¹⁴Νικόλας Πετούσης, μάρτυρας 38
¹⁵Νικόλας Προεστός, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
¹⁶Νικόλας Σαμαράς, γείτονας 187
¹⁷Νικόλας Στρούπελος «Ἀξιώτης», μάρτυρας 37
¹⁸Νικόλας Φίλινα(ς), μάρτυρας 188
¹⁹Νικόλας τῆς Λιανῆς, πατέρας τοῦ Μιχάλη 40
²⁰Νικόλας τοῦ Γραμμένου, γέρον, μάρτυρας 162
²¹Νικόλας τοῦ γερο-Στόλιου, μάρτυρας 185
²²Νικόλας τοῦ Στρατήγι, μάρτυρας 187· βλ. καὶ Νικόλαος, Νικολῆς, Νικολός
¹Νικολῆς, μακαρίτης 79
²Νικολῆς, πατέρας τοῦ Βασίλη Μπάφου 38
³Νικολῆς τοῦ ποτέ Σινάνη, διάκονος, μάρτυρας 139· βλ. καὶ Νικόλαος, Νικόλας, Νικολός
¹Νικολός, γέρον, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
²Νικολός, γέρον, πατέρας τοῦ Γεωργίου 25, 30
³Νικολός Ἀτταλειώτης, μισέρ, γείτονας 31
⁴Νικολός Βαράς, μάστορας, γαμπρός τοῦ μισέρ Ἀνδρέα Κολλυβᾶ 18
⁵Νικολός τοῦ Σταματίου, μάρτυρας 37· βλ. καὶ Νικόλαος, Νικολῆς, Νικόλας Νίκος, ἐκπρόσωπος Γαλαρινοῦ 109
 Νίκου Μανόλης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Νικομηδείας μητροπολίτης: 3· Ἀθανάσιος 171· Ἰερεμίας 159· Μελέτιος 49· Νεόφυτος 45· Νικηφόρος 145
 Νισιᾶτικος λάκκος 101
 νομῆ βλ. ἰδιοκτησία
 Νομικός (νομικός); Μάρκος, κύρ, συνιδιοκτήτης 46
 νομικός, φανερός... καὶ ἀρχιγραμματεὺς Ναξίας, Γᾶς Ἰωάννης 31, 32
 νόνα 125
 νοσοκομεῖο Ξηροποτάμου 63
 Νοταράς Δημήτριος, ἱατρός 65
 νοτάριος: 57· Ἀκριβός Νικόλαος, συντάκτης τοῦ ἐγγράφου 35, 39, 40, ἔβγαλε ἀντίγραφο ἀπὸ τὸ «καθολικὸν» τῆς Νάξου 39· Γᾶς Ἰωάννης 31, 32· δημόσιος... Ναξίας· Μενδρινός (Μενδρινός) Γεώργιος 61· Μηλιάτης Ἰωάννης 46, 47, 52, πούμπλικος 35, βλ. καὶ Μηλιάτης Ἰωάννης· Μηλιάτης Παντολέων 33, βλ. καὶ Μηλιάτης Παντολέων· Οἰκονόμου Ἰωάννης 142· βλ. καὶ πρωτονοτάριος
 Νταντζι Παντός, μάρτυρας 100
 Ντεκαντες Μανουήλ, διάκονος, μάρτυρας 19
 Ντζογιαντζῆς Κανάκης, ἀφιερωτῆς 157
 Ντιμήρι Παῦλος, μάρτυρας 100
 Ντίμτζης, γείτονας 116
 Ντοράδος Λευτέρης, караβοκύρης 34
 Νυμφοδώρα, μοναχὴ Βυζ. 7
 Νύσης Νεόφυτος, Βατοπεδινός 65

Ξενιτειμὸς 166
 Ξένοι τζοχατζήδες Σερρών 108
¹Ξένος Ἀργύρης, μάγιστρος 10
²Ξένος Θεοδώρης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Ξενοφώντος μονή: Γερμανός, ἡγούμενος 29·
 Γρηγόριος, ἱερομόναχος, ἡγούμενος 28· Ἰ-
 γνάτιος, καθηγούμενος 170-1· Ἰωσήφ, ἡγού-
 μενος 2· Κωνσταντῖνος, ἐπιστάτης Ἁγίου
 Ὄρους 154· Παρθένιος, καθηγούμενος 41
 Ξερὴ Ἀχλαδιὰ 139
¹Ξυτέρης, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69,
 73
²Ξυτέρης, ἐκπρόσωπος Βραστῶν 107
 Ξηροποταμνός, Ἅγιος Παῦλος 17, Βυζ. 9
 Ξηροποταμίτης (προσωνομία) 136
 Ξηροποτάμου μονή: ἀνοικοδόμηση τοῦ καθο-
 λικοῦ 121, 122, 123, Κώδ. 5· ἀνοικοδόμη-
 ση τῆς μονῆς 63, 97, 98, 178· βασιλικὴ καὶ
 πατριαρχικὴ Κώδ. 5· βασιλικὴ καὶ σταυ-
 ροπηγιακὴ 163· βασιλικὴ, πατριαρχικὴ,
 σταυροπηγιακὴ 17· ἱερὰ καὶ βασιλικὴ Κώδ.
 4· οἰκοδομήθηκε ἀπὸ τὸν αὐτοκράτορα Ρω-
 μανοὺ τὸν γέροντα 17· ὀφειλὲς 51, 64, 68,
 119, 125· σχηματικὴ παράσταση τῆς μον-
 ῆς Βυζ. 9· προηγούμενος 63· σκευοφύλα-
 κας 104· Ἀβακούμ, ἱερομόναχος 50· Ἀ-
 βραάμ, γέρον 68· Ἀγάπιος, γέρον 160·
 Ἀνανίας, ἱερομόναχος 68· Ἀνανίας, γέρον
 134· Ἀναστάσιος, γέρον 53· Ἀνατόλιος,
 δικαῖος 154, 163, 167, 168· Ἀνθιμος, μον-
 αχὸς 10· Ἀνθιμος, γέρον 50, 51, 54· Ἀν-
 θιμος, ἱερομόναχος 50· Ἀνθιμος, ἱερομό-
 ναχος 96, προηγούμενος 93, 95· Ἀνθιμος,
 ἱερομόναχος, καθηγούμενος 119, σκευοφύ-
 λακας 121, 122, 123, 133, 134, 136· Βενέδι-
 κτος, προηγούμενος 133, 134· Βενέδι-
 κτος, σκευοφύλακας 154· Βενέδικτος, πνευ-
 ματικὸς, ἐκκλησιαρχὴς καὶ ἐπίτροπος τοῦ
 μετοχίου στῆ χώρα Τζιτζου 156· Βενιαμῖν,
 παπᾶς, κοιμητηριώτης 165· Γεδεών, γέ-
 ρων 104· Γεδεών, παπᾶς 42· Γεδεών, προ-
 ηγούμενος 51· Γεράσιμος, γέρον 54· Γερ-
 μανός, ἱερομόναχος, προηγούμενος 2· Γεωρ-
 γάκης, γιὸς τοῦ Ἀλεξάνδρῃ, ἀφιερωτῆς,
 μοναχὸς 182· Γηρομάνος (Γερμανός;), γέ-
 ρων 68· Γρηγόριος, γέρον 68· Γρηγόριος,
 ἱερομόναχος 42· Γρηγόριος, ἱερομόναχος,
 πνευματικὸς 103· Γρηγόριος, μοναχὸς, ἀπε-
 σταλμένος στῆ Νάξο 120· Γρηγόριος, πα-
 πᾶς 32· Γρηγόριος, παπᾶς 126· Γρηγόριος,
 παπᾶς 139· Γρηγόριος, παπᾶς Κώδ. 12·
 Δαμασκηνός, μοναχὸς 134· Δαμασκηνός,
 προηγούμενος 94· Δανιήλ, γέρον 68· Δα-
 νιήλ, γέρον 104· Δανιήλ, κοινοβιότης 112,
 μοναχὸς 121, Χατζη- 123· Δανιήλ, μονα-
 χὸς 129· Διονύσιος, γέρον 88· Διονύσιος,
 γέρον, δικαῖος 68· Διονύσιος, γέρον 94·
 Διονύσιος, καθηγούμενος 51· Διονύσιος, κα-
 θηγούμενος 94· Διονύσιος, μοναχὸς 42· Χα-
 τζη-Διονύσιος, μοναχὸς 163· Διονύσιος,

προηγούμενος 133· Διονύσιος, ἱερομόναχος,
 προηγούμενος 50· Διονύσιος, ἱερομόναχος,
 προηγούμενος 100· Δοσίθεος, σκευοφύλα-
 κας, παπᾶς 64, 66· Δωρόθεος, προηγούμε-
 νος 51· Ἐφραίμ, προηγούμενος 54· Ἡσαΐ-
 ας, γέρον 94· Ἡσαΐας, ἡγούμενος 58· Ἡ-
 σαΐας, ἱερομόναχος, ἡγούμενος 59· Θεοφύ-
 λακτος, γέρον 50· Ἰάκωβος, γέρον 50, 51·
 Ἰγνάτιος, ἀρχιμανδριτῆς τῆς μονῆς Πεντη-
 κοστῆς 45· Ἰγνάτιος, προηγούμενος 64·
 Ἰερεμίας, γέρον 50· Ἰερεμίας, ἱερομόναχος,
 δικαῖος 62· Ἰερεμίας, παπᾶς, προηγούμε-
 νος 102· Ἰερεμίας, προηγούμενος, δικαῖος
 καὶ σκευοφύλακας 53· Ἰερόθεος, ἱερομόνα-
 χος 132· Ἰερόθεος, μοναχὸς 183· Ἰερόθεος,
 μοναχὸς, ἀντιγραφεὺς κώδικα 69, 74, 75,
 77, 105, 107, 108, 109, 124, 137, Κώδ. 2·
 Ἰωακείμ, μοναχὸς 10· Ἰωαννίκιος, γέρον
 94· Ἰωάσαφ, γέρον 51· Ἰωάσαφ, γέρον
 64· Ἰωάσαφ, ἱερομόναχος 11· Ἰωάσαφ, ἱε-
 ρομόναχος 94· Ἰωάσαφ, μοναχὸς 10· Ἰωά-
 σαφ, μοναχὸς 54· Ἰωάσαφ, πνευματικὸς
 116· Ἰωήλ, γέρον 50, 51· Ἰωσήφ, ἱερομό-
 ναχος 42· Ἰωσήφ, μοναχὸς 10· Κυπριανός,
 γέρον, δικαῖος 50· Κυπριανός, γέρον 51,
 53· Κύριλλος, γέρον 53· Λεόντιος, γέρον
 68· Λεόντιος, ἱερομόναχος, δικαῖος 11· Μα-
 κάριος, προηγούμενος 53· Μακάριος, προη-
 γούμενος καὶ δικαῖος 54· Μακάριος, παπᾶς,
 προηγούμενος 68, 79· Μακάριος, προηγού-
 μενος, ἐπίτροπος στῆ Νάξο 143· Μακάριος,
 προηγούμενος 133, 142, 152· Μαλαχίας,
 προηγούμενος 64· Μάξιμος, διάκονος, γέ-
 ρων 11· Ματθαῖος, γέρον 53· Μεθόδιος,
 ἱερομόναχος, προηγούμενος 19· Μελέτιος,
 ἱερομόναχος, σκευοφύλακας 54· Μερκού-
 ριος, γέρον 104· Μιχαήλ, γέρον 41· Νεό-
 φυτος, γέρον 94· Νεόφυτος, ἱερομόναχος
 68· Νεόφυτος, προηγούμενος 64· Νικήτας,
 σκευοφύλακας, γέρον 50, 51· Νικηφόρος,
 παπᾶς 126· Νικόδημος, γέρον 68· Νικόδη-
 μος, ἱερομόναχος 64· Νικόδημος, μοναχὸς
 41· Νικόδημος, σκευοφύλακας 181· Παλά-
 διος (Παλάτιος), προηγούμενος 51· Παρθέ-
 νιος, γέρον 64· Παρθένιος, ἡγούμενος 95·
 Παρθένιος, παπᾶς, προηγούμενος 42· Παρ-
 θένιος, παπᾶς, προηγούμενος, προεστὸς καὶ
 ἐπίτροπος τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσα-
 ράχοντα Νάξου 46· Παρθένιος, προηγούμε-
 νος 119· Παρθένιος, σκευοφύλακας, γέρον
 94, 97, 98· Σάββας, γέρον 11· Σαμουήλ,
 γέρον 10, 11· Σεραφεῖμ, ἱερομόναχος 153·
 Σεραφεῖμ, παπᾶς 10· Σταμάτιος, οἰκονόμος
 10· Στέφανος, παπᾶς 160· Συμεών, καθη-
 γούμενος 98· Ταράσιος, γέρον 64· Χατζη-
 Ἰωάσαφ, μοναχὸς 106· Χριστόφορος, γέρον
 2· Χριστόφορος, ἱερομόναχος 132· Χριστό-
 φορος, μοναχὸς (πατῆρ) 34· Χριστόφορος,
 μοναχὸς 54

Ξυλεῖα - Ξύλα 6, 41, 63, 140, 171, 181, 183

- ὀθωμανικά γράμματα 113
 οἰκειός 57, 61
 οἰκιακός τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νάξου, παπα-Γρηγόριος Σαντοριναῖος 47
 οἰκοδομικά ἔργα στὸ ἐσωτερικὸ τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου 63, 97, 98, 121, 122
 οἰκονόμος: Βασίλειος, ἱερέας 74· Βρέτας, ἱερέας 101· Θεολόγης, ἱερέας 105· Ἰάκωβος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30· Καραντζῆς, κληρικὸς μητροπόλεως Παροναξίας 92· Ἐηροποτάμου, Σταμάτιος 10
¹Οἰκονόμος, γείτονας 83
²Οἰκονόμος, παπᾶς, μάρτυρας 185
³Οἰκονόμος, πατέρας τοῦ παπα-Σταμάτη 185
¹Οἰκονόμου Ἰωάννης, νοτάριος 142
²Οἰκονόμου Κωνστάντιος, ἱερομόναχος, πατέρας τοῦ Δημήτρη 85
 οἰκοσκευὴ 34, 54, 59, 66, 133, Κώδ. 11
 οἰκουμενικὸ πατριαρχεῖο 56, 143· βλ. καὶ πατριαρχεῖο
 οἶνος βλ. κρασί
 οὐκ 45, 72, 117
¹Ὀλτος: ποταμὸς 115· καθλίμι 115
 ὀμολογία: ἀνταλλαγῆς 10, 26, 62, 104· ἀφιέρωσης 5, 37, 44, 48, 70, 71, 74, 76, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 87, 88, 89, 90, 141, 147, 162, 190· δανείου 34, 40, 42, 50, 51· τῆς μονῆς Ἐσφιγμένου 167· μαστόρων 63, 98· πώλησης 5, 23, 25, 55, 60, 102, 106, 139, 186, 189· πώλησης κελλίου 53, 54, 66, 133· συμβιβασμοῦ 28, 29, 30· ὑποσχέσεις ὀμολογητικὲς ἀφιέρωσης Κώδ. 2· χρεωστικὴ 92
 ὀνομασία: σκευοφύλακα τῆς μονῆς Ἐηροποτάμου 64· σταυροπηγίου 45, 49, 56
 ὄντας 65, 116, 153
 ὄργιον (ἀποθήκη) 97, 98
 ὄριθεσία: ἐντὸς Ἁγίου Ὄρου 1, 11, 12, 20, 22, 111, 112, 113, 114, 119, 170, 171, 172, 178, 179, 180, 183· ἐκτὸς Ἁγίου Ὄρου 23, 46, 47, 48, 110, 138, 139
¹Ὀρμύλια 10, 43, 44, 55, 72, 104, 188, Βυζ. 4, 6
 ὀσιότης 121, 169
¹Ὀυγγροβλαχίας βοεβόδας καὶ αὐθέντης, Ἰωάννης Νικολάου Μαυροκορδάτος 95, 96
²Ὀυγγροβλαχίας μητροπολίτης, Φιλάρετος 155
 οὐράνια πολιτεία 17
 ὄφειλή: 15, 16, 34, 40, 42, 54, 63, 66, 92, 102, 107, 120, 125, 133, 179· σταυροπηγίου στῆ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ 4, 45
 Πάγγαλο(ς) Δῆμος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 παγγενεῖς 53, 54, 66, 133
 Παγόντας, Σάμος Κώδ. 10
 Παγώνα 149
 Παγώνης τοῦ Σαοῦλ, μέγας βάμασης αὐθεντίας τῆς Μολδαβίας, ἰδρυτῆς τῆς μονῆς Ἁγίας Τριάδος 45, 136
 παζάρι, Σλάτινα 115
¹Παῖσιος, μητροπολίτης Θεσσαλονίκης 17
²Παῖσιος, γέρον Παντοκράτορας 2
³Παῖσιος, ἱερομόναχος Ἰβηρίτης 116
⁴Παῖσιος, σκευοφύλακας Δοχειαρίου 58
⁵Παῖσιος, πατέρας τοῦ Λουκά Πολίτη 13
 Πακάλης, πατέρας τοῦ Στέριου 185
 Πάκο(ς) Μίχος, ἐκπρόσωπος Ὀρμύλιας 188
 πάκτο 67, 91, 92, 181· βλ. καὶ ἐνοικίαση γῆς πακτωτικὰ καντζιλιερικὰ γράμματα 181
 Παλάδιος (Παλάτιος), προηγούμενος Ἐηροποτάμου 51
 παλαιὰ ἔγγραφα 12, 13, 113, 169, 180
 παλαιὸ ἡμερολόγιο 32
 Παλαιόκαστρο, Σάμος Κώδ. 10
 παλαιοκέλλι τῆς Ἁγίας Τριάδος 54
¹Παλαιολόγος Δημήτριος Α', δεσπότης Βυζ. 4
²Παλαιολόγος, παπᾶς, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 25, 30
 Παλαιομαντρί, Γαλάτιστα 80, 102
 Παλαιόμυλος 133
 Παλαιόρεμα, Νάξος 139
 παλαιὸς μαχαλάς, Ἐηροποτάμου 63
 Παλαιοχώρι 48, 187, 189
 Παλάτιος (Παλάδιος), προηγούμενος Ἐηροποτάμου 51
 παλιοβάρελο 34
 παλιοπάπλωμα 34
 Παλιὸς Μανόλης, παπᾶς, μάρτυρας 143
 παλιοστρωματάκι 34
 Παλῆνη, λάκκος 161
 Πάλης Χατζη-, μάρτυρας 129
 Πάλπο(ς) Μανόλης, μάρτυρας 5
 Πάλτζα (Πάλτζια, Μπάλτζα), χώρα - χωριὸν 105, 146, 147, 148
 Πάλτζανη 146· βλ. Πάλτζα
 Πάλτζια βλ. Πάλτζα
 Παλτζικη(ς) Παναγιώτης, ἀφιερωτῆς 76
¹Παναγίας, ἐκκλησία στοὺς Ἀρκουλοὺς 67
²Παναγίας, ἐνορία 116
³Παναγίας, ἐνορία στὸ Διζδαρκιόγι 65
 Παναγίες, Πάρος 37
¹Παναγιώτης 70
²Παναγιώτης Χατζη-, ἀφιερωτῆς 126
³Παναγιώτης, γιὸς τοῦ μακαρίτη Θεολόγη, ἀφιερωτῆς 88
⁴Παναγιώτης, μακαρίτης, πατέρας τῆς Δούκαινας 87
⁵Παναγιώτης Χατζη-, Ἀργύρη, μάρτυρας 116
⁶Παναγιώτης Δίκος, μάρτυρας 10
⁷Παναγιώτης Παπούδη(ς), γείτονας 78
⁸Παναγιώτης τοῦ Παλτζικη, ἀφιερωτῆς 76
⁹Παναγιώτης Χατζη-, τοῦ Συνοδινού, μάρτυρας 71· βλ. καὶ Πανάγος, Πάνος
¹Πανάγος Μάτζαρης, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Γιαννάκη 184
²Πανάγος Μάτζαρης, μάρτυρας 184

- ³Πανάγος Σαϊνόπουλος 181· βλ. και Παναγιώτης, Πάνος
πανηγύρεις 3
¹Πάνος 117
²Πάνος Δημήτριος, πρεσβύτερος, εκπρόσωπος Μπρασόβου 130
³Πάνος Φιλίππεσκου, αφιερωτής κεριού 117· βλ. και Παναγιώτης, Πάνος
πανούκλα 115, 142, 181
πανοσιότης 31, 95, 156, 181
¹Πανταζής, παπάς, εκπρόσωπος Ίερισσού 27, 36
²Πανταζής Νικόλαος, πωλητής 25
³Πανταζή(ς) Στάθης, εκπρόσωπος Νιγρίτας 127
Παντελής Πήνας, γείτονας 184
Παντοκράτορας μονή: Γερμανός, μοναχός 29· Θεωνάς, σκευοφύλακας 41· Ίωαννίκιος, μοναχός 28· Κυπριανός, μοναχός 14· Μανασής, γέρον 20· Μάξιμος, προηγούμενος 41· Ματθαίος, προηγούμενος 58· Παΐσιος, γέρον 2· Συμεών, ιερομόναχος 15· Υάκινθος, μοναχός 6
Παντολέων (Πανταλεόνε) Μηλιάτης, μισέρ, εύγενής, γείτονας 31, νοτάριος, συντάκτης του έγγραφου 33
¹Πάντος, παπάς, εκπρόσωπος Ίερισσού, συντάκτης του έγγραφου 26, 27, 36
²Πάντος Νταντζι, μάρτυρας 100
Παντουφίλος, πατέρας του Γεώργη 110
πανωτίμι 10, 104
Πάνω Χωριά, Νάξος 40
Παξιμάδης Νικόλαος, ιερέας, μάρτυρας 52
παρκαλέυσις Βυζ. 4
παπάς: άνώνυμος πωλητής 187· βλ. και ιερέας
¹Παπαδόπουλος Μανόλης, μάρτυρας 35, 46, 47, μισέρ 46
²Παπαδόπουλος Τζώρτζης, μάρτυρας 39
Παπαλέξη(ς) Φραντζέσκος, μάρτυρας 165
πάπλωμα 34
¹Παπούδη(ς) Αντώνης, γείτονας 78
²Παπούδη(ς) Παναγιώτης, γείτονας 78
Παπουτζής Παρασκευάς, γείτονας 65
παπουτζήδες 108
παραβάτης 7, 46, 94, 117, 144, 154
παραγωγή άγροτική 16, 47, 181
Παραδουνάβιες χώρες βλ. Μολδαβία, Ούγγροβλαχία, Μπογδανία
¹Παρασκευάς, γείτονας 152
²Παρασκευάς Παπουτζής, γείτονας 65
παράφυλλο χειρογράφου 167
παρσάωρηση: κελλίου 53, 54· μετοχίου 143· μονοδρίου 8· σπιτιού 100
Πάρβος Καντακουζηνός, πρώην μέγας λογοθέτης 115
παρεκκλησί 97, 98, 154
¹Παρθένιος, μητροπολίτης Δρίστρας 145
²Παρθένιος, μητροπολίτης Χαλκηδόνος 145, 159
³Παρθένιος, γέρον Ξηροποτάμου 64
⁴Παρθένιος, ήγούμενος Ξηροποτάμου 95
⁵Παρθένιος, ιερομόναχος, προηγούμενος και δικαίος Βατοπεδίου 41
⁶Παρθένιος, ιερομόναχος Σιμωνόπετρας 15
⁷Παρθένιος, καθηγούμενος Ξενοφάντος 41
⁸Παρθένιος, παπάς, προηγούμενος Ξηροποτάμου 42
⁹Παρθένιος, παπάς, προηγούμενος Ξηροποτάμου και προεστός, επίτροπος τής μονής των Αγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 46
¹⁰Παρθένιος, προηγούμενος και δικαίος Διονυσίου 41
¹¹Παρθένιος, προηγούμενος Ξηροποτάμου 119
¹²Παρθένιος, σκευοφύλακας Ξηροποτάμου, γέρον 94, 97, 98
Παριανός Νικόλαος, μάρτυρας 39
Πάρλα(ς) Δηήμος, εκπρόσωπος Ίερισσού 27
παροιμία 56
Παροναξία μητροπολίτης: "Ανθιμος 91, 92· "Ανθιμος 143· Ίωσήφ 18
Πάρος 37, 38
¹Παρούσης, πατέρας του Ζάχαρη 131
²Παρούσης, πατέρας του Κώστα 135
³Παρούσης, γέρον, εκπρόσωπος Όρμυλίας 43, 44
παρρησία 59, 71, 149, 167, 184
Πασαγενίτης, χαρτοφύλακας, κληρικός Παροναξίας 92
πασάς: (μπασάς) 125· μπισταντζής άγας 174· "Ασιλάν 188· Σηούζη(ς) 188· Χοσεήν (μπασιάς), μπισταντζής 29
παστρικά φουντούκια, φλωρία 123
Πασχάλης, ιερέας, εκπρόσωπος Σούρπας 75
Πατελάκης Γεώργης, κύρ, έγγυητής 40
Πατζηλάκου, τοποθεσία, Γαλάτιστα 79
πατητήρι 31, 149
πατουσιά (πατωσιά) 62, 97, 98
πατριαρχής 14· βλ. δικαιοδοσίες, μνημόνευση, "Αλεξανδρείας, Ίεροσολύμων, Κωνσταντινουπόλεως, Μεγάλη Έκκλησία, σταυροπήγιο
πατριαρχικός θρόνος 45, 183
πατρίδα 126
πατρική περιουσία 35, 71, 116, 129, 163, 184
Παυλής, πατέρας του "Ακριβη 146
Παυλίδης Γεώργιος 91
¹Παῦλος Ξηροποταμηνός, "Άγιος 17
²Παῦλος, γείτονας 104
³Παῦλος Ντιμήρι, μάρτυρας 100
παχάρνικος μέγας: πρώην, Μιχάης Καντακουζηνός 115· Νικόλαος 115
Παχελιά "Άμμος, τοποθεσία 39
Παχούμιος, γέρον, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
¹Παχώμιος, γέρον Γρηγοριάτης 1
²Παχώμιος, ιερομόναχος, προηγούμενος Βατοπεδίου 29
³Παχώμιος, μοναχός Ζωγράφου 14
⁴Παχώμιος, μοναχός Χιλανδαρινός 111
⁵Παχώμιος, σκευοφύλακας Χιλανδαρίου 58
Πδέγος Θεόδωρος, γείτονας 86

- Περίνα(ς) Δημήτρης, μάρτυρας 106
«πεγλήδικη» στρατά 185
Πεζή, τοποθεσία 46
Πέκος βλ. Πέτιος
Πέλης Μόσχος, ιερέας, μάρτυρας 78
Πελοπόννησος 7, 70
Πεντηκοστής μονή, Μολδαβία, μετόχι Ξηρο-
ποτάμου, αρχιμανδρίτης Ίγνάτιος Ξηροπο-
ταμηνός 45
Περγηνός, εκπρόσωπος Όρμούλιας 43
Περη(ς) Τζελεπής, μάρτυρας 26
περιβόλι 31, 59, 60, 65, 116
περιγαρδιά (περιβόλι) 31
περιορισμός 170, Εισ. 10· βλ. όριοθέτηση
Πέρος Μιχαλίτζης, γιός τής Άνουσας και
του Νικόλα, οικότροφος Ξηροποτάμου 33
Πέτιος, πατέρας του Βαρσάμη 156, 161
Πετούσης Νικόλας, μάρτυρας 38
πέτρες, οικοδομικά ύλικά 97, 98
πέτρινος, -η, -ο: καταγωγή 65· περιοχή 65·
σκάλα 98· σπίτι 115
πετρόκτιστο πηγάδι 65
¹Πέτρος, παπάς στη Νάξο 18
²Πέτρος, πατέρας του Άγγελή 185
³Πέτρος, πατέρας του Γεώργη και του Δή-
μου 23
⁴Πέτρος, πατέρας του Γιόβου και του Ίατρού
187
⁵Πέτρος, πωλητής 187
⁶Πέτρος Γεώργης, μάρτυρας 23
⁷Πέτρος Ίσβοριώτης, μάρτυρας 149
⁸Πέτρος Πουλόπουλος, γείτονας 184
⁹Πέτρος Σακαμαγκάρας, μάρτυρας 42
Πετρώνας, γέρον Δοχειαρίτης 111
πηγάδι 31, 35, 59, 65, 82, 147
Παληώρα(ς) Γεώργης, γείτονας, μάρτυρας 23
Πήνας Παντελής, γείτονας 184
Πίζος Κωνσταντίνος, γείτονας 161
Πινακάρια 48
πινάκι 40
πίνδα Τζελαλή 101
Πιπίδης Δημήτριος, μάρτυρας 190
Πιριενός, γέρον, μάρτυρας 55
πιστωτής 91, 92
πιτάρης μέγας, Ίωαννίτζας Γουλιανός 115
Πίτζι, τὰ πηγάδια του... τοποθεσία 147
Πλάκα, τοποθεσία 32
Πλατάνας, μαχαλάς τής... 152
Πλάτανος, τοποθεσία 189
πλεονεξία 173
Πλομο(ς) Άποστόλης, εκπρόσωπος Πολύ-
χρου 30
Πλούμα, αδελφή του Βαγγελή Σαμαρά 149
¹Πλούμης, ιερέας, εκπρόσωπος Άνω Κρου-
σόβου 69, 73
²Πλούμης, παπάς, μάρτυρας 110
³Πλούμης, πατέρας του Χαρίτου 161
⁴Πλούμη(ς) Δημήτρης, γείτονας 161
Πλουμπούτα, μετόχι Ξηροποτάμου, Μολδα-
βία 96
πνευματικοί άντρες 14
πνευματικός
Ξηροποτάμου: ιερωμένος έφημέριος του
καθίσματος του μεγάλου Νικολάου 13·
Βενέδικτος, έκκλησιάρχης και έπίτρο-
πος του μετοχίου τής μονής στη χώρα
Τζιτζου 156· Γρηγόριος 33· Γρηγόριος,
ιερομόναχος 103· Ίωάσαφ 116
Γρηγόριος Ιερομόναχος, έξελέγη στη μη-
τρόπολη Ναυπάκτου και Άρτης 3· Γρη-
γόριος Σαντοριναίος, παπάς, οικιακός
τής μονής των Άγίων Τεσσαράκοντα
Νάξου 47· Ίερεμίας, ιερομόναχος 52·
Ίωάννης, ιερέας, κληρικός Σάμου 129·
Ίωάννης Άναπλιώτης, παπάς 143
Πόγγας, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
ποδαρικό (άντηρίδα;) 98
Πόζια του Δήμου Στάνη, αφιερώτρια 89
Ποθητός, παπάς, μάρτυρας 186
Πόθος Τριαντάφυλλος, παπάς, θεϊός του Βα-
σίλη Μπάφου, γείτονας 38
ποινή: σέ παραβάτες των κανόνων διοίκησης
του Άγιου Όρους 7, 159· «νάνα άποφα-
σισμένος... σκλάβος εις τὸ κάτεργον» 35·
ἀναθέματος 12· ἀργίας 4, 9, 12, 17· ἀφο-
ρισμού 4, 6, 9, 12, 13, 17, 20, 21, 22, 24,
43, 45, 94, 113, 145, 171· κατάρας 13, 39,
61
πόλη: 126· και ύπαιθρος (αχώρα και παροι-
κία») 56
Πολιανής έπίσκοπος, Γεράσιμος 8
πολιτεία: 34, 69, 74, 75, 108, 134· οὐράνια
17
Πολίτη Μαρία, σύζυγος του Βαρδαλάγου, κά-
τοικος του καστέλλου Σαντορίνης, αφιερώ-
τρια 19
¹Πολίτης Βαρδαλάχος, κάτοικος του καστέλ-
λου Σαντορίνης, αφιερωτής 19
²Πολίτης Ίωάννης, άρχων έπισκοπής Ίερισ-
σού 13
³Πολίτης Λουκάς Παϊσίου, άρχων έπισκοπής
Ίερισσού 13
Πολυβίου Μ. 154
Πολυγύρου, χώρα 62
¹Πολύζος Κύρκος, μάρτυρας 100
²Πολύζος του Άνδρέα, αφιερωτής 148
³Πολύζος του Σταυρινού, εκπρόσωπος Κάτω
Κρουσόβου 131
Πολυμένης, πατέρας του Γραμμένου 146, 148
Πολυμέρης του Σιγαλου, μάρτυρας 147
Πολύμερος του Ναθη, αφιερωτής 141
Πολυξένη, χήρα του Χατζη-Ζακχαίου, αφιε-
ρώτρια 153
Πολυχρόνης, εκπρόσωπος Σούρπας 75
Πολυχρονού, μητέρα τής Ζαφείρας 65
¹Πολύχρος του Χριστοδούλου, γείτονας 82
²Πολύχρο(ς) Γεώργιος, εκπρόσωπος Πολύ-
χρου 30
Πολύχρου, χώρα 25, 30
πόμνιτζα (ύπόγειο) 115

- Πονας Μάρκος, μάρτυρας 42
 ποριά 97, 98
 Πόρτα του γυαλού, Νάξος 47
 Πορφύριος, μητροπολίτης Νικαίας 17
 ποσάτια 125
 ποστέλνικος: Ἰαλέξανδρος, ἄρχων 136· Κωνσταντίνος 121, 122, 123· πρώην, Κωνσταντίνος Σλαδινιάνος, ἀφιερωτής 115
 ποτιστικὸ χωράφι 31
 πουγγία: 68, Κώδ. 11· ἀσλάνια «εἰς φλωρία φοντούκια παστρικά» 123· ἄσπρα 136
 Πουήνα(ς) Γεράκης, ἐκπρόσωπος Ὁρμύλιας 188
 Πούλη(ς) Γεώργιος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Πουλητὸ(ς) Ζάχος, μάρτυρας 84
¹Πούλιος, μάρτυρας 189
²Πούλιος(ς) Χατζη-, πατέρας ἢ σύζυγος τῆς Θανάσαινας 161
 Πουλόπουλος Πέτρος, γείτονας 184
¹Πούλος Νεόφυτος, παπάς, μάρτυρας 39
²Πούλος Σαρῆς Μόσκος, μάρτυρας 190
 Πουρνάζο(ς), μαγαζί, γείτονας 71
 πρακτικὸ ἀπογραφῆς Βυζ. 3
 πρακτικὸς καὶ εἰδήμιον, μοναχὸς 173
 Πρεδέστι (Μποδοέστι), ἰδιοκτησία 115
¹Πρέκης..., μάρτυρας 19
²Πρέκης Ἰωακείμ, ἱερομόναχος, μάρτυρας 19
 πρεσβυγενῆ ἐνυπόγραφα καὶ ἐνσφράγιστα γράμματα Κουτλουμουσίου 180
 πρεσβυτέρα, Βαγγελινή 128
 πρεσέπτωρ: Δημήτριος Πάννος 130· Σπανταζῆς Καπρίτζ 130
 Προούλακας 5, 16, 27, 36, μετόχι Εἰσ. 10
 πρόβατα 67
 Πρόδρομος βλ. Τίμιος Πρόδρομος
 προεστοί: 130, 142, 163· καὶ γέροντες 69, 74, 75, 77, 105, 107, 109, 124, 127, 128, 162· μονῆς 46, 58, 94, 111, 113, 154, 162, 175, 183· βλ. καὶ πρόκριτοι
 Προεστὸς Νικόλας, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
 προηγούμενος
 Πρώτος Ἁγίου Ὁρους, Ἰσαὰκ 179
 Ἁγίου Παύλου, Ματθαῖος 2
 Βατοπεδίου: 176· Γεννάδιος 178, 179· Δοσίθεος 178, 179· Λαοδίκαιος, σκευοφύλακας 58· Μακάριος, σκευοφύλακας 41· Μελέτιος, ἐπιστάτης Ἁγίου Ὁρους 111· Παρθένιος, ἱερομόναχος, δικαῖος 41· Παχώμιος, ἱερομόναχος 29
 Γρηγορίου, Μιχαὴλ 2
 Διονυσίου: Ἰωακείμ 58· Παρθένιος, δικαῖος 41· Σεραφεῖμ 111
 Δοχειαρίου, Δανιὴλ 154
 Ζωγράφου, Σίλβεστρος 2
¹Ἰβήρων: 176· (πρώην ἡγούμενος) Γαβριήλ, ἱερομόναχος 6· Δαμασκηνός, σκευοφύλακας 58· Διονύσιος, ἐπίτροπος κοινότητας Ἁγίου Ὁρους 178, 179· Λογγί-
 νος 29· Νεόφυτος 111· Σεραφεῖμ, δικαῖος 41
 Καρακάλου, Φιλάρετος 41
 Κουτλουμουσίου: Ἰαζαρίας 58· Γρηγόριος, σκευοφύλακας 41· Μακάριος 41
 Λαύρας: Ἀμβρόσιος 118· Ἀνανίας, ἐπιστάτης Ἁγίου Ὁρους 118· Γαβριήλ 111· Γεράσιμος 154· Γρηγόριος 111· Ναθαναήλ, σκευοφύλακας 41· Νεόφυτος, σκευοφύλακας 58
 Ξηροποτάμου: 63· Ἄνθιμος 93, 95· Βενέδικτος 133, 134· Γεδεών 41· Γερμανός, ἱερομόναχος 2· Δαμασκηνός 94· Διονύσιος 133· Διονύσιος, ἱερομόναχος 50· Διονύσιος, ἱερομόναχος 100· Δωρθέος 51· Ἐφραίμ 54· Ἰγνάτιος 64· Ἰερεμίας, παπάς 102· Μακάριος 53· Μακάριος, παπάς 68· Μακάριος 133, 142, 143, 152· Μακάριος, δικαῖος 54· Μαλαχίας 64· Μεθόδιος, ἱερομόναχος 19· Νεόφυτος 64· Παλάδιος (Παλάτιος) 51· Παρθένιος, παπάς 42· Παρθένιος, παπάς καὶ πρεσβύτερος, ἐπίτροπος τῆς μονῆς τῶν Ἀγίων Τεσσαράκοντα Νάξου 46· Παρθένιος 119
 Παντοκράτορος: Μάξιμος 41· Ματθαῖος 58
 Σιμωνόπετρας, Ἰωάσαφ 114
 Χιλανδαρίου: Βικτωρ 41· Νικόδημος, ἱερομόναχος 6· Σίλβεστρος, ἱερομόναχος 41
 Λειμάνος, Δαμιανός, ἱερομόναχος 37· βλ. καὶ ἡγούμενος, καθηγούμενος
 πρόθεση 37, 38, 70, 86, 140
 προίκα: 33, 35, 47· κληρονομία 18
 προικοσύμφωνο 35, 39
 προϊστάμενοι μονῶν 64, 178, 179
 προκαθήμενος Δράμας, Λέων Καλόγνωμος Βυζ. 5
 πρόκριτοι: γένους 159· μονῶν 64, 111, 169, 180· πόλης 117
 προνόμια: τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 17· βλ. καὶ δικαιοδοσίες
 Προσαρές, τοποθεσία, Νάξος 35, 52
 προσενέξεως γράμμα (ἀφιέρωσης) 179
 προσκύνημα 45, 113, 163
 προσκύνηση Τιμίου Σταυροῦ 123· βλ. καὶ Τίμιος Σταυρὸς
 πρόσταξις 17
 προστασία: μονῶν 45, 56· πιστῶν 3
 προστάτης καὶ εὐεργέτης Ξηροποτάμου, ἄρχων Μανόλης 119
 πρόστιμο 35, 39, 46, 47, 52, 125, 143
 Προύσας τοῦ Νικόλα, ἐκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
 Προύσσης μητροπολίτης: Καλλίνικος 49· Μελέτιος 145
 προύστον 65
 Προφήταινας τῆς..., Σταμάτης 32
 προχάρτι (ἔγγραφο) 18
 προχειρίση ἐπισκόπων 3

- Προχτανός, διάκονος, γείτονας 82
 Πρωτάτο 'Αγίου 'Ορους: 2, 40, 58, 111·
 βούλλα 111, 179· έκκλησιαστικός 2· ναός
 2· κελλία 41· σκευοφύλακας, Κυπριανός 20·
 υπηρέτης τῶν γερόντων, Φίλιππος 2· βλ.
 καὶ Πρώτος 'Αγίου 'Ορους
 πρωτέδικος, ἀνώνυμος κληρικός μητροπό-
 λεως Παροναξίας 92
 πρωτόθρονος 179
 πρωτόκολλο καθολικό 35
 πρωτονοτάριος: ἀρχιερατικός καὶ δημόσιος,
 καρχελλάριος Ναξίας, Σταυριανός Μιχαλί-
 τζης 91, 92· ἀρχιερατικῆς καὶ δημόσιας
 καρχελλαρίας Νάξου, Μιχαλίτζης 143· Νά-
 ξου, 'Αντώνιος Μενδρινός (Μενδρηνός) 52·
 Δημήτριος, ἱερέας, συντάκτης τοῦ ἐγγρά-
 φου 139· Κωνσταντῆς 150· Χρυσάφης, ἱε-
 ρέας 127
 πρωτοπαπάς: Αὐγερινός 156· Δημήτριος 139·
 Χρυσάφης 127
 Πρώτος 'Αγίου 'Ορους: 12, 17, 24, 170· ἐγ-
 γραφο 170, 171, 183· Γαβριήλ, ἱερομόνα-
 χος 2· πρῶν, Γαβριήλ, 'Ιβηρίτης 66·
 πρῶν, Εὐστράτιος 2· 'Ισαάκ, προηγούμε-
 νος 179· Καλλίστρατος 1· πρῶν, Λεόντιος,
 ἱερομόναχος, Διονυσιάτης 1· Νικηφόρος
 Βυζ. 2· Φιλόθεος 6· βλ. καὶ Πρωτάτο
 πρωτοσύγγελος: μέγας, πατριαρχεῖου 170·
 Γρηγόριος, ἱερομόναχος 3· Δανιήλ 152·
 γαμπρός τοῦ... 137
 Πτεκούδης, πατέρας τοῦ Θεοχάρη 161
 Πτελέα, τοποθεσία 5
 πτωχεία 56
 Πύργος, Ξηροποτάμου 63
 πῶλησι: ἀγαθῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 64,
 94, 119· ἀκινήτου 5, 23, 25, 27, 36, 43, 46,
 55, 60, 106, 110, 116, 139, 161, 181, 185,
 186, 187, 189· ἀπαγόρευση, ἀφιερωθέντων
 19, 31, 52, 57, 61, 126, προίκας 35· ἀφιε-
 ρωθέντων, δικαίωμα τοῦ ἰδιοκτήτη 31, 71,
 153· ἀφιέρωση κτήματος 5, 102, 182· κελ-
 λίου 41, 53, 54, 66, 133· κτημάτων 13,
 31, 57, 59, 61, 71, 153· μοναχῶν τῆς μο-
 νῆς Ξηροποτάμου 42· ναοῦ 'Αγίου Νικο-
 λάου στὰ Σιδηροκάστια 13· προιόντων 'Α-
 γίου 'Ορους 7, φελόνια 168
 ραγιάς 136
¹Ραδουκάνος Βακαρέσκου, πρῶν μέγας κλου-
 τσιάρης 115
²Ραδουκάνος Σλαδινιάνος, μέγας σλουτζάρης,
 ἀφιερωτῆς 115
³Ραδουκάνος, γιὸς τοῦ 'Ιωάννη Σλαδινιάνου,
 ἀφιερωτῆς 115
 Ραζής, μακαρίτης, σύζυγος τῆς Σημιρούδας
 165
¹Ράικος, μάστορας οἰκοδόμος 63
²Ράικος, μάστορας 97, 98
 ρακί 7, 63
 ρακιτζήδες 108
¹Ρακοβίτζα(ς) Δημητράσκου, πρῶν μέγας
 λογοθέτης 115
²Ρακοβίτζα(ς) 'Ιωάννης, πρῶν μέγας κλου-
 τσιάρης 115
 Ράντης Γεώργης, μάρτυρας 23
 Ραπτάκης, γιὸς τοῦ Μπεφάνη, ἐπίτροπος καὶ
 κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιαρχῶν, ἀφιερωτῆς
 142
 Ρατίτζης, πατέρας τοῦ 'Ιωάννη 69, 73
¹Ραφαήλ, γέρον, ἐπίτροπος 'Εσφιγμένου 167
²Ραφαήλ, μοναχός Γρηγορίου 58
 ράχη Ρουμπάλοβου 70
 Ραχίδο, τοποθεσία 35
 ρεάλια 34, 35, 39, 40, 46, 47, 70, 92, 139
 Ρεήζης Δούκας 'Αποστόλης, μάρτυρας 165
 Ρέμπο(ς) Χατζη-Θεοδοράκης, κάτοικος Κα-
 λαμάτας, πατέρας τοῦ Μιχάλη 166
 Ρεντίνης (Λιτῆς καί...), ἐπίσκοπὸς 8
 Ρέτζιανη 60
 Ρηζέλε, μάρτυρας 5
¹Ρίζος, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
²Ρίζος Βοντζα(ς), ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Ροσαλτζής Στεφανάκης, πιστωτῆς 91, 92
 Ρουμπάλοβου, ράχη 70
 Ρουσέτος, χατμάνος, ἄρχων 136
 Ρουῖσος 174
 ρουσφέτιο 108
 ρουχισμός 35, 39, 125, 129, Κώδ. 7
 Ρωμανός Λακαπηνός 17, 93, 115, 117, Κώδ.
 5, Βυζ. 9
 ρωμιόπουλα (ὀρθόδοξοι) 35
 Ρωμαίων, κουμπανία στὸ Μπράσοβο 103
 ρωμαϊκὰ ἐγγραφα 111
 Ρωσσοικὸ μὴν: ἐγγραφο 179· παρεκκλήσι
 στὸν ἀρσανά 97· 'Αρκάδιος, ἱεροδιάκονος 6·
 'Αρσένιος, δικαῖος 41· Γαβριήλ, ἡγούμε-
 νος 2
 Σαββάτου, τοποθεσία, Γαλάτιστα 82
¹Σάββας, γέρον Δοχειαρίου 15
²Σάββας, γέρον 'Εσφιγμένου 2
³Σάββας, γέρον Ξηροποτάμου 11
⁴Σάββας, μοναχός Πρωτάτου 'Αγίου 'Ορους
 20
 Σαγκρί, Νάξος 32, 57
 Σαινόπουλος Πανάγος 181
 σακελλάριος: Γεώργιος, ἱερέας 127· Δούκας,
 ἱερέας, κληρικός ἐπίσκοπὸς 'Ιερισσοῦ καὶ
 'Αγίου 'Ορους 13· 'Εμμανουήλ-Μανουήλ,
 ἱερέας 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 88· Θεό-
 δωρος, ἱερέας, κληρικός Μαρωναίας 126·
 παπα-'Ιωάννης, μακαρίτης 31· ἀνώνυμος,
 κληρικός μητροπόλεως Παροναξίας 92
 σακελλίου, ἀνώνυμος, κληρικός μητροπόλεως
 Παροναξίας 92
¹Σαλάμης, πατέρας τοῦ Νικολάου 152
²Σαλάμης 'Αποστόλης, πωλητῆς 152
 σαλάσι (γένος) κατζιβέλι 115

- Σαλδεμάρ Μανουήλ 38
 Σαλονικιός Μόσχος, από τὴ Λιαρίγγοβη, ἐνοικιαστής 156
 σαμαράδες 108
¹Σαμαράς Βαγγέλης, γιὸς τοῦ Ἀποστόλη Τζόλη, ἀφιερωτῆς 149
²Σαμαράς Νικόλας, γείτονας 187
 Σαμαροῦ, γειτόνισσα 90
 Σάμος 129, Κώδ. 6, Κώδ. 10, Κώδ. 12, μετόχι Εἰς. 10
 Σάμου ἐπίσκοπος, Καλλίνικος 129
¹Σαμουήλ, μητροπολίτης Ἐφέσου 159, 171
²Σαμουήλ, μητροπολίτης Φιλιππουπόλεως 145
³Σαμουήλ, γέρον Βατοπεδίου 20
⁴Σαμουήλ, γέρον Ξηροποτάμου 10, 11
⁵Σαμουήλ, ιεροδιάκονος Ἰβήρων 2
⁶Σαμουήλ, μοναχὸς Ἐσφιγμένου 14
⁷Σαμουήλ, γέρον, μοναχὸς, ἀγοραστῆς κελίου 133
 Σαμψὼν Ἀδ. 142
 σανίδια 181
 Σάντα Μαρία, Πάρος 37, 38
 Σαντοριναῖος Γρηγόριος, παπᾶς, πνευματικὸς, οἰκιακὸς τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Νέξου 47
 Σαντορίνη 18, καστέλλο 19
 Σάντος Φενότης, μισέρ, ἀπὸ τὴν Κρήτη, γαμπρὸς τοῦ Γρυπάρη 35, 47, 52
 Σαζάνος Μανόλης, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
 Σαοῦλ, πατέρας τοῦ Παγώνη 45
 σαπουτζήδες 108
 Σαραγιώτης Χατζή-, ἐκπρόσωπος Νιγρίτας 127
 σαρανταλείτουργα 44, 47
 Σαραντινὸς Θεόδωρος, μάρτυρας 10
¹Σαραφιανός, γείτονας 104
²Σαραφιανός, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Γεωργάκη 182
³Σαραφιανός, πατέρας τοῦ Νικολάου 182
⁴Σαραφιανός τοῦ Γραψάκη, μάρτυρας 135
⁵Σαραφιανός τοῦ Μιχάλη, μάρτυρας 182
 Σαρῆς Πούλος Μόσχος, μάρτυρας 190
 Σάοτη 101, 138, 151, 185, 189, μετόχι Εἰς. 10
 Σαχᾶς, γείτονας 33
¹Σγοῦρος Κωνσταντῆς, ἀδελφὸς τοῦ Σταμάτη, μάρτυρας 186
²Σγοῦρος Σταμάτης, μάρτυρας 186
 Σεβαστείας, Γεράσιμος Βατοπεδινὸς 136
 Σελδάρουγλου μπέης, ἀγοραστῆς μοναχῶν τῆς μονῆς Ξηροποτάμου στῆ Χίο 42
 Σελίμ, σουλτάνος 178
 σενέτι 114, 169, 170
¹Σεραφεῖμ Β', πατριάρχης 111, 112, 113, 114, 119, πρώην πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως 123
²Σεραφεῖμ, γέρον, ἐπίτροπος Ἐσφιγμένου 167
³Σεραφεῖμ, γέρον Γρηγορίου 20
⁴Σεραφεῖμ, γέρον Σταυρονικήτα 41
⁵Σεραφεῖμ, ιερομόναχος Ξηροποτάμου 153
⁶Σεραφεῖμ, καθηγούμενος Ἁγίου Παύλου 138
⁷Σεραφεῖμ, παπᾶς Ξηροποτάμου 10
⁸Σεραφεῖμ, προηγούμενος Διονυσίου 111
⁹Σεραφεῖμ, προηγούμενος καὶ δικαῖος Ἰβήρων 41
¹⁰Σεραφεῖμ, γέρον, δανειστής στῆ μονὴ Ξηροποτάμου 50
¹¹Σεραφεῖμ, πλαστογράφος 6, 179
 Σέργιος, γέρον, δικαῖος Γρηγορίου 41
 Σεργιότης βλ. Σιργιότης
 σερδάρης: μέγας, πρώην, Ἀλέκος... 115· Στέφανος 115
 Σέρρες: 129, 153, 156, 157, 158, 164· διδάσκαλος, Δημήτριος Βόντας 110· συντεχνίης 108
 Σερρών μητροπολίτης: Ἄνθιμος 49· Ἰωαννῆς 113· Μακάριος 159· Τιμόθεος 17
 σημειώσεις Κώδ. 9, Κώδ. 11
 Σημιρούδα, χήρα τοῦ Ραζῆ 165
 Σηούζη(ς), παπᾶς 188
¹Σιγάλας Γιώργης, μάρτυρας 39
²Σιγάλας Δράκος, μάρτυρας 52
³Σιγάλας Μπενέτος, ἐπίτροπος ἀφιέρωσης 19
 Σιγαλὸς, πατέρας τοῦ Πολυμέρη 147
 Σιγγούρος Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 σιγίλιο: Εἰς. 10, 163· βλ. πίνακα μνημονευμένων ἐγγράφων 173
 σιγίλιωδες γράμμα: Βυζ. 6· πατριαρχικὸ καὶ συνοδικό, γιὰ τὸ Ἅγιον Ὄρος 7, 159· γιὰ τὴ μονὴ Ξηροποτάμου 49· γιὰ τὴ διαφορὰ μεταξὺ Ξηροποτάμου καὶ Κουτλουμουσίου 180· γιὰ τὴ μονὴ τῆς Πεντηκοστῆς 45· γιὰ τὴ μονὴ τῶν Ταξιαρχῶν Σιοπέλου 56
 σιδεράδες 58, 108
 Σιδερά(ς) Κυριαζῆς, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
 Σιδηροκάσια 9, 13
 Σιθωνία 190
¹Σίλβεστρος, πατριάρχης Ἀλεξανδρείας 7
²Σίλβεστρος, γέρον Διονυσιάτης 1
³Σίλβεστρος, ιερομόναχος, προηγούμενος Χιλανδαρίου 41
⁴Σίλβεστρος, προηγούμενος Ζωγράφου 2
 σιμιτζήδες (κουλουράδες) Σερρών 108
 σιμιτταριὸ 126
¹Σιμώνης, παπᾶς, συγγενὴς τοῦ Βαγγέλη Σαμαρά 149
²Σιμώνης, πατέρας τοῦ Χρήστου 187
 Σίμος, ἐπίτροπος, ἀφιερωτῆς 160
 Σιμπήνη 103
 Σίμων, πατέρας τοῦ Ἀνδρέα 135
 Σιμωνόπετρας μονὴ: 1, 11, 12, 21, 22, 28, 111, 112, 113, 118, 119· ἐντυπη σφραγίδα 118, 140· Ἀκάκιος, ιερομόναχος 11· Ἀκάκιος, μοναχὸς 118· Ἀνανίας, μοναχὸς 41· Ἀντώνιος, γέρον 11· Ἀντώνιος, μοναχὸς

- 14· Ἀρσένιος, μοναχός 118· Γεράσιμος, ἀρχιμανδρίτης 58· Γρηγόριος, ἱερομόναχος 28· Δαμιανός, μοναχός 6· Δανιήλης Μεταλληγός 118· Δανιήλ, σκευοφύλακας 140· Διονύσιος, γέρον 11· Διονύσιος 112· Δομετιανός, σκευοφύλακας 41· Ἡσαΐας, γέρον 11· Θεοφάνης, γέρον 2· Ἰσαάκ, γέρον 20· Ἰωάσαφ, ἱερομόναχος, δικαῖος 11· Ἰωάσαφ, προηγούμενος 114· Μαρτύριος, γέρον 11· Μεθόδιος, ἱερομόναχος 118· Νικάνδρος, γέρον 28, 29· Νικόδημος, μοναχός 118· Παρθένιος, ἱερομόναχος 15· Τιμόθεος, μοναχός 118· Φιλήμων, γέρον 41
- Συνάντης, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Νικολῆ 139
- Σινγρη(ς) (Σιγγρηής;): Ἄγγελος μάρτυρας 26, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- Σιράκιου Μανόλας, ἐπίτροπος καὶ ἐκτελεστής διαθήκης 129
- Σιργιότης, πατέρας τοῦ Θωμᾶ 69, 73
- σιρλαμάς 111· βλ. καὶ συνορλαμάς
- σιρόκος, ἄνεμος 181
- Σίρο(ς), παπάς, γείτονας 85
- Σισόης, μοναχός Κουτλουμουσίου 14
- σιτάρι 40, 156
- Σιαμνιά, τοποθεσία 39
- σιάνδαλα 6, 12
- Σικαραμαγκάρας Πέτρος, μάρτυρας 42
- Σικαράνος Θεοδόσιος Βυζ. 4
- Σικαρλάτης, πατέρας τοῦ Ἀδάμη 131
- Σικαρλάτος Γίκιας Ἰωάννης, αὐθέντης Βλαχίας, βοεβόδας Κώδ. 4
- Σικαρτεάνης, ἐπίτροπος Ἐηροποτάμου στὴ Μολδαβία 136
- σιεύη 54, 59, 66, 94, 129, 133, Κώδ. 1, Κώδ. 3, Κώδ. 11
- σκευοφύλακας
- Πρωτάτος, Κυπριανός 20
- Βατοπεδίου: Λαοδικαῖος, προηγούμενος 58· Μακάριος, προηγούμενος 41· Στέφανος 111· Συμεών, ἀρχιμανδρίτης 178, 179· Φιλόθεος 154
- Δοχειαρίου: Ἱερεμίας 41· Παΐσιος 58
- Ἐσφιγμένου: 167, στὴν Κωνσταντινούπολη 163
- Ζωγράφου: 134· Ἀρσένιος 111· Κωνσταντίνος 154
- Ἰβήρων: Δαμασκηνός, προηγούμενος 58· Ἰωάσαφ 41· Φιλάρετος 154
- Καρακάλλου, Μακάριος 58
- Κουτλουμουσίου: Γρηγόριος, προηγούμενος 41· Διονύσιος 183
- Λαύρας: Ναθαναήλ, προηγούμενος 41· Νεόφυτος, προηγούμενος 58
- Ἐηροποτάμου: 104· Ἀνθιμος 121, 122, 123, 133, 134, 136· Βενέδικτος 154· Δοσίθεος, παπάς 66, ὀνομασία 64· Ἱερεμίας, προηγούμενος, δικαῖος 53· Μελέτιος, ἱερομόναχος 54· Νικήτας, γέρον 50, 51· Νικόδημος 181· Παρθένιος 94, γέρον 97, 98
- Παντοκράτορος, Θεωνᾶς 41
- Σιμωνόπετρας: Δανιήλ 140· Δομετιανός 41
- Χιλανδαρίου, Παχώμιος 58
- σκήνωμα 56
- σκήτη: 159· Ἄνω 54, 133· Τιμίου Προδρόμου 53
- Σιαῖθου καὶ Σκοπέλου ἐπίσκοπος: 56· Διονύσιος 142
- σκλάβος 35
- Σκληρὸς Γεώργιος, μεγαλειότατος ἀφέντης, πιστωτής, ἀγοραστής 46
- Σκόπελος: 142, 163, Κώδ. 6, Κώδ. 11· μετόχι Εἰς. 10· βλ. καὶ Σιαῖθου καὶ Σκοπέλου ἐπίσκοπος
- ¹Σλαδινιάνος Ἰωάννης Νικολάου, ἀφιερωτῆς 115
- ²Σλαδινιάνος Κωνσταντίνος, πρῶην ποστέλνικος, ἀφιερωτῆς 115
- ³Σλαδινιάνος Νικόλαος, ἀδελφὸς τοῦ Ἰωάννη Σλαδινιάνου, κτίτωρ ἐκκλησίας Κοιμησεως τῆς Θεοτόκου στὴ Σλάτινα 115
- ⁴Σλαδινιάνος Ραδουκάνος, μέγας σλουτζάρης, ἀφιερωτῆς 115
- Σλάτινα 115, Κώδ. 4
- Σλατινιάνα Στάνκα, μεγάλη μεδιλιτζιράσσα, ἀφιερωτρία 115
- σλουτζάρης μέγας, Ραδουκάνος Σλαδινιάνος 115
- Σμαραγδή, σύζυγος τοῦ Χατζη-Παναγιώτη 126
- Σμύρνη 34, 181
- Σμύρνης μητροπολίτης, πρῶην Γρηγόριος Ε', πατριάρχης 183
- Σμυρσίνης Θεόδωρος, σπίτι στὸν Πολύγυρο 62
- Σουλεϊμάν μπέης, ἀδελφὸς τοῦ Δημητράκη, ἐνοικιαστής 16
- σουλτάνος, Σελίμ 178
- Σουμμαρίπα Κόκκο Καλλιτζα, εὐγενεστάτη, ἀρχόντισσα, γειτόνισσα 31
- Σουμμαρίπας Φραντζέσκος, μάρτυρας 39
- σούμπασης: Γοματιανός, Μουσταφάς, μάρτυρας 187· στὰ μετόχια τῶν μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Δοχειαρίου, Μεχμέτ πασάς 125
- Σούρπας, χώρα 75
- Σόφιας μητροπολίτης: Ἱερεμίας 49· Ἱερεμίας 159
- ¹Σοφία 160
- ²Σοφία, μητέρα τῆς Ἀννέζας 37
- ¹Σοφιανός, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ²Σοφιανός τοῦ Αὐγέρου, ἐκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
- Σπανόπουλος Ἀντώνης, μάρτυρας 46, 47
- Σπαντζής Καπρίτζ, περσέπτωρ, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- Σπάντος, πατέρας τοῦ Βασιλῆ 147
- Σπάρλας Νικολάκης, γείτονας 184
- Σπίλι, τοποθεσία 25
- σπίτι: 19, 52, 59, 106, 116, 126, 129, 150, 152, 165, 190· κατώγιο 35· παλαιό 13·

- πατρικό 71· περιγραφή 60, 62, 65, 149, 153, 162, 100· σὲ ἀμπέλι 31· ὅπου συντάσσεται πράξις 33, 46· φορολογική μονάδα 156· πού ἔκτισε ὁ πατριάρχης Νεόφυτος Ζ' 183
- σπορά (μέτρο γῆς) 72, 78, 80
- σπῆρος 16, 156
- Σταζινάδα τοῦ γερο-Γιάννη, ἀφιερῶτρια 161
- ¹Στάθη(ς) 90
- ²Στάθης, παπάς, ἀπὸ τῆ Ρέτζιανη, πωλητῆς 60
- ³Στάθης Αὐγερινός, ἐκπρόσωπος Ὁρμούλιας 43
- ⁴Στάθης Γιούφτος, μάρτυρας 189
- ⁵Στάθης Πανταζή(ς), ἐκπρόσωπος Νιγρίτας 127
- ¹Σταμάτη(ς) 188
- ²Σταμάτης..., μάρτυρας 5
- ³Σταμάτης, ἐκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁴Σταμάτης Ἀνεφαντάκης, μάρτυρας 32
- ⁵Σταμάτης Βιάρος, μακαρίτης, κύρ, πωλητῆς 31, 32
- ⁶Σταμάτης Γοργοίρης, μάρτυρας 61
- ⁷Σταμάτης Κεχρές, μάρτυρας 5
- ⁸Σταμάτη(ς) Νικόλαος, μάρτυρας 38
- ⁹Σταμάτης Σγούρος, μάρτυρας 186
- ¹⁰Σταμάτης τῆς Προφήταινας, γίτονας 32
- ¹¹Σταμάτης τοῦ Οἰκονόμου, παπάς, μάρτυρας 185· βλ. καὶ Σταμάτιος
- Σταματικός, πατέρας τοῦ Νικολοῦ 37
- Σταμάτιος, οἰκονόμος Ξηροποτάμου 10
- Σταματοῦδης, πατέρας τοῦ Τίμου 104
- Στανεχέα, τοποθεσία, Πάρος 38
- ¹Στάνης Δῆμος, πατέρας ἢ σύζυγος τῆς Πόζιας 89
- ²Στάνης Ζαφείρης 89
- Στάνικα Σλατινιάνικα, μεγάλη μεδιλιτζιράσσια, ἀφιερῶτρια 115
- στασίδι 98
- Στασινός Δαριώτης, γείτονας 184
- Σταυράκη(ς) Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Πολύχρου 30
- ¹Σταυριανός Μιχαλίτζης, μάρτυρας 31
- ²Σταυριανός Μιχαλίτζης, πρωτονοτάριος τῆς ἀρχιερατικῆς καγκελλαρίας, ἀντιγραφέας τοῦ ἐγγράφου ἀπὸ τὸ καθολικὸ τῆς «καντζελλαρίας» 91, ἀρχιερατικὸς πρωτονοτάριος καὶ δημόσιος καγκελλάριος Ναξίας 92
- ¹Σταυρινός, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 36
- ²Σταυρινός, πατέρας τοῦ Πολύζου 131
- ³Σταυρινός, μακαρίτης, πατέρας τοῦ Χατζη-Μανόλη 139
- Σταυρονικήτα μονή: λιβάδι, γείτονας 187· Ἀθανάσιος, μοναχός 29· Αὐξέντιος, παπάς 29· Γρηγόριος 187· Διονύσιος, μοναχός 15· Θεοφάνης, ιερομόναχος 20· Σεραφεῖμ, γέρον 41
- Σταύρου Δῆμος, μάρτυρας 100
- σταυροπηγιακὴ μονή: Εὐαγγελιστρίας Σκοπέλου 163, Κῶδ. 11· Ξηροποτάμου 17, 49, 163, Κῶδ. 5· Πεντηκοστῆς 45· Ταξιαρχῶν Σκοπέλου 56
- σταυροπηγιακὸς πατριαρχικὸς ναὸς Ἁγίου Νικολάου στὰ Σιδηροκάυσια 4, 9
- ¹Στέργιος Γεωργάκη(ς), γείτονας 161
- ²Στέργιος Μάκανης, μάρτυρας 26
- Στεριανός, ιερέας, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 69, 73
- ¹Στέριος, γέρον, πεθερὸς τοῦ Στόικου 48
- ²Στέριος, γιὸς τοῦ (ἐπισκόπου;) Ἄρδαμερίου, μάρτυρας 86, 89, 90
- ³Στέριος, μάρτυρας 48
- ⁴Στέριος, πατέρας τοῦ γερο-Τριαντάφυλλου 162
- ⁵Στέριος Μαργαρίτης, παπάς, μάρτυρας 150
- ⁶Στέριος Στουπα(ς), παπάς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ⁷Στέριος τοῦ Λευτέρη, μάρτυρας 147, 148
- ⁸Στέριος τοῦ Πακάλη, γείτονας 185
- ⁹Στέριος τοῦ παπα-Βασίλη, μάρτυρας 149
- Στεφανάκης Ροσαλτζής, πιστωτῆς 91, 92
- Στεφανῆς Τάγαρης, μισέρ, γείτονας 18
- ¹Στέφανος, Βατοπεδινός 68
- ²Στέφανος, Βατοπεδινός 136
- ³Στέφανος, παπάς Ξηροποτάμου 160
- ⁴Στέφανος, σκευοφύλακας Βατοπεδίου 111
- ⁵Στέφανος, σερδάρης 115
- ⁶Στέφανος Δαπόντες, πατέρας τοῦ Καισαρίου Κῶδ. 11
- ⁷Στέφανος Ἐρисиώτης, μάρτυρας 10
- ⁸Στέφανος τοῦ Γιάννη, ἐκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 73
- ¹Στεφάνου Ἰωάννης, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- ²Στεφάνος Κωνσταντῖνος, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 130
- Στογιάννης, μακαρίτης, ἀφιερῶτης 100
- Στογιάν Χρῆστος, μάρτυρας 100
- ¹Στόικος, γαμπρὸς τοῦ γερο-Στέριου, ἀφιερῶτης 48
- ²Στόικος, γείτονας 187
- ³Στόικος, γέρον, ἐκπρόσωπος Σούρπας 75
- Στόλιος, γέρον, πατέρας τοῦ Νικόλα 185
- στόλνικος μέγας, πρῶην, ... 115
- Στουπα(ς) Στέριος, παπάς, ἐκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- στράτα: 48, 80, 86, 104, 161· κομμώνα 35· κονέρικη 102· πεγλήδικη 185· τοῦ δημοσίου 184
- Στρατήμις, πατέρας τοῦ Νικόλα 187
- ¹Στρατῆς Ἀντώνιος, ἀποκαλούμενος Θεολογίτης, πωλητῆς 31
- ²Στρατῆς Θεολογίτης, μισέρ, ἐπίτροπος 34, μάρτυρας 40
- στρέμμα 44, 55, 60, 104, 146, 147, 156, 157, 158, 160, 161, 164, 177, 184, 188
- Στροῦμος, γέρον, γείτονας 187
- Στρούπελος Νικόλας Ἀξιῶτης, μάρτυρας 37
- στρώμα 34
- σुकαιμιά 31, 60, 62, 65, 89, 182

- συκιά 101
 Συκιά (Σιθωνίας;) 190
 σύλληψη μοναχών τῆς μονῆς Ξηροποτάμου 42
 συμβιβασμός 13, 28, 29, 30, 91, 174, 175, 176, 178, 180
¹Συμεών, ἀρχιμανδρίτης, σκευοφύλακας Βατοπεδίου 178, 179
²Συμεών, ιερομόναχος Παντοκράτορος 15
³Συμεών, καθηγούμενος Ξηροποτάμου 98
⁴Συμεών, μοναχός Δοχειαρίου 28
 συμφωνία 6, 13, 16, 18, 19, 22, 28, 30, 35, 39, 40, 50, 51, 62, 63, 67, 73, 94, 97, 98, 103, 113, 118, 120, 130, 138, 143, 154, 156, 176
 Συνάδης τοῦ Ἀδαμούδη, γείτονας 149
 Συνάδων Ἰωαννίκιος, ἡγούμενος τῆς μονῆς Δάγκου 136
 Συναός, πατέρας τοῦ Ζαφείρη 78
 σύναξη μονῆς 50, 51, 56, 94, 144, Κώδ. 1
 συ(ν)δοσία 51, 53, 54, 66, 133
 συνήθεια: ἐποχῆς 179· τοῦ τόπου 156· δικαιώματα πού εἰσπράττει ὁ ἱεράρχης 3· συνήθη βασιλικά δόσιμα 181
 συνοδεία μοναχῶν 32, 119
 Συνοδινός(ς) Χατζη-Παναγιώτης 71
 σύνοδος: Κωνσταντινουπόλεως 3, 4, 7, 12, 17, 21, 22, 45, 49, 56, 112, 113, 119, 126, 145, 159, 163, 171, 172, 173, 180· Θεσσαλονίκης 8
 συνοικέσιο 3, 35
 σύνορα βλ. ὄριοθεσία
 συνορλαμάς 111, 171, 178, 183
 συντεχνίες πολιτείας Σερρών 108
 Σύρα, πολιτεία 137
 Συρόπουλος Ἀγγελο(ς), μάρτυρας 26
¹σφραγίδα (ὀριοθέτηση) 172
²σφραγίδα: (μὲ ἐπερασμένη λουρίδα) 179· ἀπαγόρευση κατοχῆς σὲ ἀσκητὲς 159
³σφραγίδα ἔντυπη: Κώδ. 12· βοεβόδα 93, κόκκινη 99· Μεγάλης Συναξέως Ἀγίου Ὁρους, κοινότητος τοῦ Ἀγίου Ὁρους, Πρώτου: 14, 28, 111, 113, 159, 167, 170, 171, 172, 174, 179· Ἀγίου Παύλου 138· Ἐσφιγμένου 167· Ξηροποτάμου 17, 42, 50, 51, 53, 54, 66, 68, 98, 119, 133, Βυζ. 9, 10, 11· Σιμωνόπετρας 118, 140· νήσου Σκοπέλου 142· ἰδιωτῶν 16, 29, 60, 63, 67, 97, 123
⁴σφραγίδα ἀπὸ ἰσπανικὸ κερὶ 14, 15, 20, 95, 96, 112, 120, 121, 123, 134, 173, 175, 176, 179, 181
⁵σφραγίδα μολύβδινη πατριαρχικὴ 45, 113, 180
 σχολή Ἀγίου Ὁρους 176
¹Σωτήρης Καμαριώτης, ἀνταλλάσσει κτῆμα 10
²Σωτήρης τοῦ Χρήστου, ἀφιερωτῆς 86
 σωτηρία ψυχῆς βλ. ψυχικὴ σωτηρία
 Σωτηροῦδης Ἀργύρης, πατέρας ἢ σύζυγος τῆς Γεράκως 150
¹Σωφρόνιος, πατριάρχης Ἱεροσολύμων 145
²Σωφρόνιος, μητροπολίτης Νικαίας 49
³Σωφρόνιος, ιερομόναχος Καρακάλλου 2
 Τάγαρης Στεφανῆς, μισέρ, γείτονας 18
 ταζήρι 29
 τακιατζῆδες 108
 Ταλαμάρας, πατέρας τοῦ Γιώργη 139
 Ταμαί, μοναχός, γέρον, γείτονας 35
¹Τάντουλος, πατέρας τοῦ Μιχαῆλ Θεοφίλου 31
²Τάντουλος, γιὸς τοῦ Μιχαῆλ Θεοφίλου 31
 Ταξιάρχη, μονή 116
 Ταξιάρχων Μιχαῆλ καὶ Γαβριήλ μονή, στή Γλώσσα Σκοπέλου 56, 142
 ταξίδια διὰ θαλάσσης 45, 123
 ταξιδιώτες μοναχοὶ 51, 94, Κώδ. 1, Κώδ. 3, Κώδ. 6, Κώδ. 10
 Ταράσιος, γέρον Ξηροποτάμου 64
 ταχίρι (ἀπογραφή) 47
 τελωνεῖο 95, 99
 Τεμαρίδαινα Τομαζίνα, κερά, δανειστρία 40
 τέμπλο καθολικοῦ Ξηροποτάμου Κώδ. 4, Κώδ. 11
 τερμιρτζῆδες (σιδεράδες) 108
 Τέρπος, πατέρας τοῦ Ἰωάννη Ἰσβοριώτη 149
 Τζακάλης Ἀργυρός, μακαρίτης, σύζυγος τῆς Ζωῆς 102
 Τζακαλίνα Ζωή, χήρα τοῦ Ἀργυροῦ Τζακάλη, πωλήτρια, ἀφιερώτρια 102
 τζάκι 162
 τζάμι 181
 Τζάνες Κρίσπος, μισέρ, γείτονας 48
 Τζανῆς, πατέρας τοῦ Χατζη-Γεωργάκη 114
 Τζανλῆς Κώνστας, ἐκπρόσωπος Μπρασόβου 103
 τζάρα (ἐπικράτεια) 115
 Τζελαλή πίνδα 101
¹Τζελαλής, πατέρας τοῦ Τριαντάφυλλου 189
²Τζελαλής Ἀγγελος, μάρτυρας 189
³Τζελαλής Τριαντάφυλλος, πατέρας τοῦ Φραγκογιάννη 101
¹Τζελεπῆς Μεμέτης, γείτονας 26
²Τζελεπῆς Περη(ς), μάρτυρας 26
 τζερεμέδες 159
 τζερμιτζῆδες Σερρών 108
 Τζερίστα, χώρα 128
 Τζηκάρης, γείτονας 185
 Τζηλαλής βλ. Τζελαλής
 Τζίτζου, χώρα, Σέρρες 156, 157, 158, 161, 164, μετόχι Εἰς. 10
¹Τζιοφούτης Δούκας, γείτονας 83
²Τζιοφούτης Κωνσταντῆς, γείτονας 83
 Τζισιοῦλι, τοποθεσία 146
 Τζιτζόρι, χωριὸ στὸ Νησι Μεσσηνίας 184
 Τζόλης Ἀποστόλης, πατέρας τοῦ Βαγγέλη Σαμαροῦ 149
 Τζουάν Ματθίας Κρέσπος, μισέρ, εὐγενής, γείτονας 31

- Τζοχαντάρι, μουλάς 125
 τζοχατζήδες Σερρών 108
 Τζοχατζής Ἀποστόλης, εκπρόσωπος Σύρκας 137
 Τζώρτζης Παπαδόπουλος, μάρτυρας 39
 Τηλής, πατέρας τοῦ Γιώργη 102
 Τηλούξικα, τοποθεσία 82
 τίμιοι ἄνδρες 92, γέροντες 111
 Τίμιον Εὐλόν: Κώδ. 4, τοῦ βασιλέως Ρωμανοῦ Κώδ. 5, Κώδ. 6, Κώδ. 8· βλ. καὶ Τίμιος Σταυρός
 Τίμιος Πρόδρομος, γιορτὴ 52· εἰκόνα 35· σκῆπη 53
¹Τίμιος Σταυρός 68, 69, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 93, 95, 105, 107, 108, 109, 115, 117, 119, 121, 123, 124, 127, 128, 131, 132, 135, 137, 141, 160, 163, 165, Κώδ. 2, Κώδ. 4, Κώδ. 10, καλυμμένος με ἀσήμι σὲ χρυσὴ θήκη 122, κιβώτιο Βυζ. 9
²Τίμιος Σταυρός, τοποθεσία, Σαγκρι Νάξου 57
¹Τιμόθεος Β', πατριάρχης 17, 21, 22
²Τιμόθεος, μητροπολίτης Ἐλασσώνος 113
³Τιμόθεος, μητροπολίτης Σερρών 17
⁴Τιμόθεος, δικαῖος Βατοπεδίου 29
⁵Τιμόθεος, καθηγούμενος Ἁγίου Παύλου 41
⁶Τιμόθεος, μοναχὸς Βατοπεδίου 29
⁷Τιμόθεος, μοναχὸς Σιμωνοπετρίτης 118
⁸Τιμόθεος, μοναχὸς Χιλανδαρίου 28, 29
¹Τίμιος, μάρτυρας 72
²Τίμιος τοῦ Σταματοῦδῃ, ἀφιερωτὴς 104
 τόκος 16, 34, 40, 159
 Τομαζίνα Τεμαρίδαινα, κερά, δανείστρια 40
 Τορνόβου μητροπολίτης βλ. Τυρνόβου μητροπολίτης
 τουρναβίτικο ρουφέτι Σερρών 108
 Τουγάνης, γείτονας 71
¹Τούμπα (Τούφα), τοποθεσία, Γαλάτιστα 90
²Τούμπα, τοποθεσία, Ὀρμύλια 10
 Τουπλης, πατέρας τοῦ Ζαφείρη 189
 τουρκερικὰ ἔγγραφα Εἰσ. 10
 Τουρλινὸς Θεοφύλακτος, ἱερομόναχος, μάρτυρας 143
 Τούφα, τοποθεσία, Γαλάτιστα 90
 Τοχάη(ς) Θεόδωρος, πατέρας τῆς Ζαφείρας 65
 τράβες 181
 Τραγάνος, μάρτυρας 190
 τραγιά 63, 97, 98
 τράπεζα Ξηροποτάμου 97, 98
 Τραπεζούντος μητροπολίτης, Ἰωάννης 49
 Τριανταφύλλης Δούλης, εκπρόσωπος Τζερπίστας 128
¹Τριαντάφυλλος 160
²Τριαντάφυλλος, γείτονας 161
³Τριαντάφυλλος, γιὸς τοῦ Μελαχρινοῦ, ἀφιερωτὴς 152
⁴Τριαντάφυλλος, πατέρας τοῦ Δημήτρη 162
⁵Τριαντάφυλλος, πατέρας τοῦ Φραγκογιάννη τοῦ Τζελαλή 101
⁶Τριαντάφυλλος Κολιούδης, μάρτυρας 106
⁷Τριαντάφυλλος Πόθος, παπάς, θεῖος τοῦ Βασίλη Μπάφου, γείτονας 38
⁸Τριαντάφυλλος τοῦ Θεοχάρη, εκπρόσωπος Κάτω Κρουσόβου 131
⁹Τριαντάφυλλος τοῦ Λευθέρη, μάρτυρας 156, γείτονας 161
¹⁰Τριαντάφυλλος τοῦ Στέρειου, γέρον, μάρτυρας 162
¹¹Τριαντάφυλλος τοῦ Τζελαλή, μάρτυρας 189
 τριπρόσωπο κελλίου 53, 54, 66, 133
 Τριῶν Ἱεραρχῶν, κελλίον, Καρυές 58
 Τρυγώνα, πωλήτρια 189
 Τσαπῆς Καπριτζ Κατατάρης, εκπρόσωπος Μπρασόβου 130
 τυπικό: Ἁγίου Ὁρους 7, 159· τοῦ κτήτορος Ξηροποτάμου Ἁγίου Παύλου 17
 Τυρνόβου μητροπολίτης: 179· Θεόφιλος (Φιλόθεος) 1· Καλλίνικος 145· Ματθαῖος 171, 180
 τυχηρά Κώδ. 6, Κώδ. 7
 Ὑάκινθος, μοναχὸς Παντοκράτορος 6
 ὕλικά: ζωγραφικῆς 154· οἰκοδομῆς 97, 98
 Ὑπεμάχου, ἐξαδέλφη τῶν γιῶν τοῦ Μπεφάνη Διμακότζη, σύζυγος τοῦ Γεωργάκη Κόκκου, ἐπίτροπος καὶ κτήτωρ τῆς μονῆς Ταξιάρχῶν, ἀφιερώτρια 142
 ὑπερτίμος καὶ ἔξαρχος πάσης Αἰτωλίας, μητροπολίτης Ναυπάκτου καὶ Ἄρτης Γρηγόριος 3, βλ. Ναυπάκτου μητροπολίτης
 ὑπέρτερος τῶν γερόνων (Πρωτάτου Ἁγίου Ὁρους), Φίλιππος 2
 ὑπόγραμμα (ἔξοφλητικό γράμμα) 120
 ὑπόγραμμά: 7, 56· δακτυλικὸ ἀποτύπωμα ὡς ὑπογραφή 60, 177, 185· μοναχοῦ ταξιδιώτη Κώδ. 3· στὸ κόλλημα μεμβράνης, γιὰ ἀσφάλεια καὶ βεβαίωση 179
 ὑποδείγματα ἐπιστολῶν Κώδ. 9
 ὑποθήκη 16, 35, 40, 91, 188· βλ. καὶ ἐνέχυρο
 ὑπόμνημα Βυζ. 2
 ὑποστατικὸ 91
 ὑποσχετικὸ ἔγγραφο 74, 75, 77, 91, 105, 107, 109, 114, 124, 127, 128, 131, 135, 174, κώδικας καταγραφῆς Κώδ. 2
 ὑποταγή: μονῆς στὴν πατριαρχικὴ προστασία 45, 56· μοναχοῦ σχήματος 3· κτημάτων στὴ μονὴ Δάγκου 136
 ὑποστατικὸς καὶ διάδοχος τοῦ προηγούμενου Ἰσαάκ, ἱερομόναχος Ματθαῖος 179
 ὑφάσματα 94
 Φάλκος Ἰωρκό(ς), ζωγράφος, μάρτυρας 152
¹Φανερωμένης Θεοτόκου ναὸς, ράχη τοῦ Ρουμπάλου 70
²Φανερωμένης μονῆ, ἡγούμενος ἱερομόναχος Νικόδημος 61
 φελόνι 168

- Φενότης Σάντος, μισέρ, από την Κρήτη, γαμ-
πρός του Γρυπάρη 35, 47, 52
Φηνότης Σάντος βλ. Φενότης
Φιλαδέτου (Φιλαδίτου), κελίο 179
¹Φιλάρετος, μητροπολίτης Ούγγροβλαχίας
115
²Φιλάρετος, παπάς Φιλοθέου 41
³Φιλάρετος, προηγούμενος Καρακάλλου 41
⁴Φιλάρετος, σκευοφύλακας Ίβήρων 154
Φιλήμων, γέρον Σιμωνόπετρας 41
Φιλίνα(ς) Νικόλας, εκπρόσωπος Όρμούλιας
188
Φιλιπέσκου Πάνος, άφιρωτής κεριού 117
¹Φίλιππος, ύπρητής των γερόντων (Πρωτά-
του Άγίου Όρους) 2
²Φίλιππος Λουρδάς, μάρτυρας 39
³Φίλιππος Μανόλη(ς), μάρτυρας 116
⁴Φίλιππος Χριστοδούλου, μάρτυρας 116
Φιλιππουπέλεως μητροπολίτης: Διονύσιος 49·
Σαμουήλ 145
φιλοδίκης 171
¹Φιλόθεος (Θεόφιλος), μητροπολίτης Τυρνό-
βου 1
²Φιλόθεος, δικαίος Άγίου Παύλου 138
³Φιλόθεος, Πρώτος του Άγίου Όρους 6
⁴Φιλόθεος, σκευοφύλακας Βατοπεδίου 154
⁵Φιλόθεος, παπάς, ήγούμενος τής μονής των
Άγιων Τεσσαράκοντα Νάξου, προκάτοχος
του Μακαρίου 92
Φιλοθέου μονή: κελίο στις Καρυές 2· Γα-
βριήλ, γέρον 41· Γαλακτίων, επιστάτης
κοινότητας Άγίου Όρους 178, 179· Καλ-
λίνικος, ήγούμενος 2· Κυπριανός, μοναχός
6· Νικάνδρος, μοναχός 14· Φιλάρετος, πα-
πάς 41
φιρμάνια (φερμάνια) 183
¹Φλαμούλης Χατζη-, μάρτυρας 165
²Φλαμούλης Φραντζέσκος, μάρτυρας 126
³Φλαμούλης του Κομνηνάκι, μάρτυρας 126
φλωρί: 4· «φλωρία φουντούκια παστρικά»
123
φόδρα 108
φοράδες 61, «μεσιάρικες» 57
φόρεμα Κώδ. 6
φόροι 15, 46, 96, 159, 181
φορτίο 15
φουντούκια: (παστρικά, φλωρία) 123· βλ. και
λεπτοκαρυές
φούρνος 31
φράκτης 172
Φραγκάκης, γείτονας 35
Φραγκογιάννης του Τζελαλή, γιός του Τριαν-
τάφουλου, άφιρωτής 101
Φραγκόπουλος Μάριος, μάρτυρας 143
¹Φραντζέσκος Μαυρομάτης, κτήτωρ τής μο-
νής του Άγίου Νικολάου Νάξου 48
²Φραντζέσκος Μιχαήλ, μάρτυρας 34
³Φραντζέσκος Παπαλέξη(ς), μάρτυρας 165
⁵Φραντζέσκος Σουμμαρίπας, μάρτυρας 39
⁶Φραντζέσκος Φλαμούλης, μάρτυρας 126
Φωτεινός, πατέρας του Ίωάννη 73
¹Φώτη(ς) 83
²Φώτης Χατζη-, πατέρας του Δανίλη 146
³Φώτη(ς) Γιαννάκης, μάρτυρας 71
φωτοχυσία 117
χαγιάτι 65
χαίρι 136
Χαλκίεας Νικόλαος, παπάς, μάρτυρας 10
Χαλκηδόνος μητροπολίτης: Ίερεμίας 49· Ίε-
ρεμίας 180· Παρθένιος 145, 159
χαλκογραφία Βυζ. 3
χαράτζι: 15, 53, 125· στη Μεγάλη Έκκλησία,
έτησιο 4
χαρίσματα Κώδ. 6
¹Χαριστός, άφιρωτής 161
²Χαριστός του γερο-Μάλαμα, γείτονας 161
¹Χαρίτος, εκπρόσωπος Βραστών 107
²Χαρίτος του Πλούμη, γείτονας 161
χάρτζια 125
χαρτοπαξία 35
χαρτοφύλακας: Νικηφόρος, έπίτροπος Ίβή-
ρων 178, 179· Δριμαλίας, παπα-Γεώργης
Δέτζης 67· Πασαγενίτης, κληρικός Παρο-
ναξίας 92
Χασάν..., μάρτυρας 5
χασιάμης 28
¹Χατζη-Ανδρέας, μάρτυρας 129
²Χατζη-Γεωργάκης, εκπρόσωπος Άνω Κρου-
σόβου 69, 73
³Χατζη-Γεωργάκης, εκπρόσωπος Λογγοβι-
κίας 74
⁴Χατζη-Γεωργάκης, μάρτυρας 110
⁵Χατζη-Γεωργάκης του Τζανή, έπίτροπος εκ-
κλησίας 114
⁶Χατζη-Γεώργιος, πατέρας τής Μπερτουμίας,
μακαρίτης 71
⁷Χατζη-Γεωργίου Μανολάκης, μάρτυρας 71
⁸Χατζη-Γιάννης του Χατζη-Μανόλη, μάρτυ-
ρας 139
⁹Χατζη-Δανιήλ, μοναχός Ήεροποτάμου 123·
βλ. και Δανιήλ
¹⁰Χατζη-Δημητράκης του Χατζη-Φλαμούλη,
μάρτυρας 165
¹¹Χατζη-Δημήτρης, γείτονας 161
¹²Χατζη-Διονύσιος, μοναχός Ήεροποτάμου
163
¹³Χατζη-Ζακχαΐος, μακαρίτης, σύζυγος τής
Πολυξένης 153
¹⁴Χατζη-Ζάχος, μάρτυρας 89, 90, 102
¹⁵Χατζη-Θεοδωράκης Ρέμπο(ς), κάτοικος
Καλαμάτας, πατέρας του Μιχάλη 166
¹⁶Χατζη-Θωμάς, άδελφός του Νικόλα 155
¹⁷Χατζη-Ίωάσαφ, μοναχός Ήεροποτάμου
106
¹⁸Χατζη-Κωνσταντής, μάρτυρας 165
¹⁹Χατζη-Κώνστας, πατέρας του κυρίου Θεο-
δοσίου 116
²⁰Χατζη-Κωσταντής, μάρτυρας 126

- ²¹Χατζη-Μανολάκης του Χατζη-Φλαμούλη, μάρτυρας 165
- ²²Χατζη-Μανολάκος Καμπαδέλη(ς), μάρτυρας 71
- ²³Χατζη-Μανόλης, πατέρας του Χατζη-Γιάννη 139
- ²⁴Χατζη-Μανόλης του ποτέ Σταυρινοῦ, μάρτυρας 139
- ²⁵Χατζη-Νικόλαος Μανέτης, μάρτυρας 139
- ²⁶Χατζη-Νικόλας, μακαρίτης, αδελφός του Θωμά 155
- ²⁷Χατζη-Πάλης, μάρτυρας 129
- ²⁸Χατζη-Παναγιώτης, άφειρωτής 126
- ²⁹Χατζη-Παναγιώτης του Συνοδινοῦ, μάρτυρας 71
- ³⁰Χατζη-Παναγιώτης Ἀργύρη(ς), μάρτυρας 116
- ³¹Χατζη-Πούλιος, πατέρας ἡ σύζυγος τῆς Θανάσσινας 161
- ³²Χατζη-Σαραγιώτης, εκπρόσωπος Νιγρίτας 127
- ³³Χατζη-Φλαμούλης, μάρτυρας 165
- ³⁴Χατζη-Φώτης, πατέρας του Δανίλη 146
- Χατζής, πατέρας του Χρυσάφη 150
- χατί σερίφ 112, 178, 183
- χατμάνος, Ρουσέτος, ἄρχων 136
- χειροτονία 3, 17, 49
- Χερέσκου Κωνσταντίνος, πρώην μέγας μπάνος βλ. καὶ Νεστουρέλ
- Χιλανδαρίου μονή: 125· τοποθεσία στις Κάρουες 58· Βίκτωρ, προηγούμενος 41· Θεοφάνης, γέρον 41· Ἰωάννης, ιερομόναχος, ἡγούμενος 2· Λαυρέντιος, ιερομόναχος 14· Νικηφόρος, γέρον 15, 20· Νικόδημος, ιερομόναχος, προηγούμενος 6· Παχώμιος, σκευοφύλακας 58· Παχώμιος 111· Σίλβεστρος, ιερομόναχος, προηγούμενος 41· Τιμόθεος, μοναχός 28, 29
- Χιμού, σύζυγος του Θεοδωρή 110
- Χίος 34, 42, Κώδ. 6
- Χοσέην πασ(ι)άς, μπουσταντζής 29
- χοτζέτι 65, 114, 125, 153, 165
- χρέη: 34, 91, 92, 120, 181· Ἁγίου Ὁρους 15, 41· βλ. καὶ Ἐηροποτάμου ὀφειλές
- χρεοφειλέτες 92
- χρεωστικές ὁμολογίες 92
- χρησικτησίας δίκαιο 169
- χρήσιμος ἄρχων Παροναξίας 143
- ¹Χρήσιμος, γέρον, πωλητής 106
- ²Χρήσιμος του Γεώργη, εκπρόσωπος Ἄνω Κρουσόβου 73
- Χρηστάκης, πατέρας του Νικήτα 127
- ¹Χρήστος, γέρον, μάρτυρας 104
- ²Χρήστος, γιός του παπα-Κυριάκου, σύζυγος τῆς Ζαφείρας 65
- ³Χρήστος, ιερέας, μάρτυρας 100
- ⁴Χρήστος, πατέρας του Σωτήρη 86
- ⁵Χρήστος Στογιάν, μάρτυρας 100
- ⁶Χρήστος του Σιμώνη, μάρτυρας 187
- ¹Χρήστου Γιῶργος, μάρτυρας 116
- ²Χρήστου Δήμος, μάρτυρας 116
- Χριστιανουπόλεως μητροπολίτης, Νεκτάριος 21
- Χριστοδούλης, εκπρόσωπος Τζερπίστας 128
- ¹Χριστόδουλος, γείτονας 82
- ²Χριστόδουλος, γέρον, πατέρας του Λεμονῆ 182
- ³Χριστόδουλος, γέρον, μάρτυρας 150
- ⁴Χριστόδουλος, εκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁵Χριστόδουλος, ιερέας, εκπρόσωπος Λογγοβικίας 74
- ⁶Χριστόδουλος, ιερέας, εκπρόσωπος Ἱερισσοῦ 27
- ⁷Χριστόδουλος, παπάς, εκπρόσωπος Ἱερισσοῦ, συντάκτης του ἔγγραφου 36
- ⁸Χριστόδουλος, πατέρας του Πολύχρου 82
- ⁹Χριστόδουλος, συντάκτης του ἔγγραφου 146, 147, 148
- ¹⁰Χριστόδουλος του Ἀλετρά, πωλητής 55
- ¹¹Χριστόδουλος του Κονομούδη, άφειρωτής 137
- ¹Χριστοδούλου Ἀγγελάκης, μάρτυρας 116
- ²Χριστοδούλου Φίλιππος, μάρτυρας 116
- ¹Χριστόφορος, γέρον, εκπρόσωπος Ἐηροποτάμου στη Μεγάλη Σύναξη 2
- ²Χριστόφορος, ιερομόναχος Ἐηροποτάμου 132
- ³Χριστόφορος, μοναχός (πατήρ) τῆς μονῆς τῶν Ἁγίων Σαράντα (Ἐηροποτάμου) 34
- ⁴Χριστόφορος, μοναχός Ἐηροποτάμου 54
- ⁵Χριστόφορος, μοναχός, κοινότητος Ἁγίου Ὁρους 178, 179
- ⁶Χριστόφορος, παπάς ἀπὸ τὸ Μπράσοβο, μοναχός Ἐηροποτάμου, άφειρωτής 132, 155
- ⁷Χριστόφορος, μοναχός, στὸ τριπρόσωπο κελλίου 66
- ⁸Χριστόφορος, εκπρόσωπος Ὁρμύλιας 43
- ⁹Χριστόφορος Γερμάνης, ἀπὸ τῆ Νάξο, συντάκτης του ἔγγραφου 38
- Χριστοφορος Γεώργιος, εκπρόσωπος Πολύχρου 30
- Χρῦσανθος, ιερομόναχος, κληρικός Μαρωνείας 126
- Χρυσαυγή 184
- ¹Χρυσάφης, γείτονας 161
- ²Χρυσάφης, εκπρόσωπος Πάλτζας 105
- ³Χρυσάφης, πρωτοπαπάς, ιερέας, εκπρόσωπος Νιγρίτας 127
- ⁴Χρυσάφης του Χατζῆ, μάρτυρας 150
- χρυσόβουλλο: Ἐηροποτάμου 6, 12, 111, 113, Θεοδοσίου Β' Βυζ. 8, Ρωμανοῦ Α' Λακκαπηνοῦ 17, Βυζ. 9, Κωνσταντίνου Ζ' Πορφυρογενήτου 17, Ἀνδρονίκου Β' 170, 171, 178, 179, 183, Βυζ. 10, Εἰσ. 10· αὐθέντου Βλαχίας, βοεβόδα Ἰωάννου Σκαρλάτου Γκίκα Κώδ. 4, αὐθέντου Μπογδανίας, βοεβόδα Ἰωάννου Θεοδώρου Κώδ. 4, βοεβόδα Γρηγορίου 136, βοεβόδα Ἰωάννη Νικολάου Μαυροκορδάτου 93, 95, 99, μετοχίου Πλουμουτίτας 96· Σιμωνόπετρας 21
- Χρυσοκαρίτης, ἡγούμενος γείτονας 184

- Χρυσοχοΐδης Κρ. Εισ. 9
 χρυσοχός 108, 121
 Χωνιάτης, γείτονας 26
 χώρα: 56· Ἁγίου Μάμαντος 135· Ἄειβάτι 124· Βραστῶν 107· Γαλάτσητας (Γαλάτιστα) 77· Γλώσσα Σκοπέλου 142· Ἱερισσοῦ 9, 36· Ἄνω Κρουσόβου 73· Κάτω Κρουσόβου 131· Λογγοβικίας 74· Νάξου 40· Νιγρίτας 127, 149· Ὀρμύλιας 43, 188· Πάλτζας 105· Πολυγύρου 62· Πολύχρου 25, 30· Σούρπας 75· Τζερπίστας 128· Τζιτζίου 156
 χωράφι 5, 10, 23, 25, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38, 40, 43, 44, 46, 47, 48, 55, 59, 67, 70, 72, 83, 86, 87, 88, 90, 101, 102, 104, 110, 138, 139, 150, 151, 156, 157, 158, 160, 161, 164, 185, 186, 188, 189, 190, 191· λιβάδι 31· μέ ἐλιές 86, 101· καταγραφή 157, 158
 χωρίο: εὐλογημένο Κώδ. 2· Ἅγιος Νικόλαος 162· Βουλγάρο 177· Βραστά, Βόσπορος 107· Γαλαρινοῦ 109· Γριντοπόρι 100· Διζ-
 δαρκιογι, Μεσημβρία 65· Καλύβια 104· Κουβιοὶ 150· Κραντοπόρι 48· Νιγρίτα 149· Πάλτζια 146, 147, 148· Πάνω Χωριά, Νάξου 40· Σαγκρι, Νάξου 32· Τζιτζίου 157· Τζιτζόρι, Νησί Μεσσηνίας 184
 χωροεπίσκοπος Ναξίας, (χωρὶς ὄνομα), μάρτυρας 143
 ψάλτης: Κλήμης, ἱερομόναχος 20· Γιαννάκος τοῦ Γεωργάκη 71
 Ψαρά Κώδ. 6
 Ψαροφᾶς Μανόλης, γείτονας 85
 ψῆφος, κανονικὴ 3
 ψυχὴ 17, 44, 45, 143, 173, 181
 ψυχικά 2
 ψυχικὴ σωτηρία 31, 32, 37, 44, 45, 47, 115, 123, 126, 131, 135, 143, 150, 151
 ψωμάδες 108
 ὠρολόγιο Κώδ. 4

Ο ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ:
«ΑΡΧΕΙΟ ΤΗΣ Ι. Μ. ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ
ΕΠΙΤΟΜΕΣ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΓΓΡΑΦΩΝ»
ΑΘΩΝΙΚΑ ΣΥΜΜΕΙΚΤΑ, 3
ΤΟΥ ΠΑΡΙ ΓΟΥΝΑΡΙΔΗ
ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΤΗΘΗΚΕ ΣΤΗ ΜΟΝΟΥΠΙΑ
ΤΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΠΑΛΗΒΟΓΙΑΝΝΗ
ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΙ ΤΥΠΩΘΗΚΕ
ΣΤΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ «ΜΑΝΟΥΤΙΟΣ»
ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ Γ. ΜΑΝΟΥΣΑΡΙΔΗ
ΒΙΒΛΙΟΔΕΤΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΟΝ Α. ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟ
ΓΙΑ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟ
ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΤΟΝ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟ ΤΟΥ 1993

ISSN 1105-1604
ISBN 960-7094-40-9